

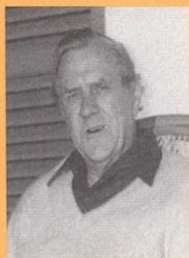
[PREMIUL NOBEL PENTRU LITERATURĂ]

Patrick White

OCHIUL FURTUNII

Strada Ficțiunii

© Nationaal Archief, 1973

Patrick White (1912 – 1990) este unul dintre cei mai cunoscuți autori australieni ai secolului XX. S-a născut la Londra în timpul celor doi ani în care părinții săi se aflau în Europa, iar la treisprezece ani s-a întors în Anglia pentru a-și continua studiile la Cheltenham College. În perioada 1932 – 1935, s-a specializat în literatură franceză și germană la King's College, University of Cambridge, după care s-a stabilit la Londra cu intenția de a deveni scriitor. Primul său roman, *Happy Valley*, a fost publicat în 1939, iar în 1941 a apărut *The Living and the Dead*. În timpul războiului a fost agent de informații în cadrul Royal Air Force, iar după război s-a întors în Australia. Respins de criticii din țara natală, care îl considerau un autor „neaustralian“, a cunoscut succesul mai întâi în Statele Unite, odată cu publicarea romanelor *The Aunt's Story* (1948) și *The Tree of Man* (1955). În 1957, a apărut romanul *Voss*, care avea să-l consacre pe plan internațional, aducându-i, de această dată, aprecierea publicului australian și Premiul Miles Franklin. Au urmat alte șapte romane, cele mai apreciate fiind *The Vivisector* (1970) și *The Eye of the Storm* (*Ochiul furtunii*; 1973), două volume de povestiri, un volum de nuvele, opt piese de teatru și o autobiografie. În 1973, Patrick White a primit Premiul Nobel pentru Literatură „datorită unei arte narative psihologice și complexe care a introdus un nou continent pe harta literaturii“.

„Sunt sătul de mine însumi. Îmi doresc să nu fi scris niciodată nimic [...]. Ar fi fost mai bine dacă aş fi deschis o cantină pentru săraci.“

Patrick White

[PREMIUL NOBEL PENTRU LITERATURĂ]

Patrick White

OCHIUL FURTUNII

Patrick White

OCHIUL FURTUNII

Traducere din limba engleză și note de
Oana-Marina Badea

Colecția „**Strada Ficțiunii**“ este coordonată de Luana Schidu.

Redactare: Constantin Piștea

Tehnoredactare: Liviu Stoica

Design copertă: Andra Penescu

THE EYE OF STORM

Patrick White

Copyright © 1973 Patrick White

OCHIUL FURTUNII

Patrick White

Copyright © 2016 Editura **ALLFA**

Toate drepturile rezervate.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
WHITE, PATRICK

Ochiul furtunii / Patrick White; trad.: Oana-Marina

Badea. – București: ALLFA, 2016

ISBN 978-973-724-725-4

I. Badea, Oana-Marina (trad.)

821.111-31=135.1

Grupul Editorial **ALL**:

Bd. Constructorilor nr. 20A, et. 3,

sector 6, cod 060512 – București

Tel.: 021 402 26 00

Fax: 021 402 26 10

www.all.ro

Editura **ALLFA** face parte din **Grupul Editorial ALL**.

/editura.all

allcafe.ro

Pentru Maie Casey

„Mi s-a dat din întâmplare acest
trup omenesc, atât de greu de purtat.“

Piesă nō

„El a simțit ceea ce putea fi un fior
al perversei iubiri divine.“

Kawabata

„Omul ca ramul se frânge;
Cât încă umbli, traiul nu-ți fie neplăcut;
Viața este doar un împrumut.“

David Campbell

Unu

Bătrâna își mișca ușor capul pe pernă, aproape imperceptibil. Poate că și gemuse încetișor.

— Ce este? întrebă infirmiera, ieșind din umbră și apropiindu-se de ea. Nu stați bine, doamnă Hunter?

— Deloc. Parcă aş sta pe ace. Mă doare.

Infirmiera netezi pătura, muşamaua şi cearşaful. Îşi făcea treaba cu o destoinicie care nu aducea nici a detaşare profesională, nici a blândeţe şi compasiune; probabil că lucra mecanic, îndeplinind mai degrabă un ritual. Nu era nevoie să aprindă nicio lampă: pe fereastra deschisă începuse deja să se reverse o lumină albicioasă; prin întunericul care învăluia desişul de mobilă începuseră să înflorească pietre ale lunii.

— Vai de mine, nu se mai face dimineaţă odată?

Doamna Hunter își ridică ceafa dintre pernele umede, cât putu ea de mult.

— S-a făcut deja dimineaţă, spuse infirmiera. Nu se... nu se *simte*?

I se subțiasse boneta de când lucra pentru crisalida aflată în grija ei; în schimb, şuvițele de păr care îi ieșeau de sub tivul bonetei erau cât se poate de negre.

— Ba da. Se simte. E dimineaţă.

Bătrâna ființă suspină; apoi i se descleștară buzele, iar gingiile palide se dezgoliră într-un zâmbet de copil uriaș.

— Tu care ești? întrebă ea.

— De Santis. Dar sunt sigură că știați deja. Infirmiera de noapte.

— Da. Desigur.

Sora de Santis luase toate pernele în afară de una, și le scutura; în ciuda faptului că mai avea un sprijin, doamna Hunter părea să stea întinsă ca o scândură.

— Sper c-o să fie una dintre zilele mele bune, zise ea. Vreau tare mult măcar să *par* ageră la minte. Și să arăt... prezentabil.

— Dacă așa vrei, așa o să și arătați, spuse sora de Santis, punând pernele la loc. Nu știu nicio ocazie în care să nu vă fi ridicat la înălțimea așteptărilor.

— Voința mă părăsește uneori.

— Vine și domnul doctor Gidley, pentru orice eventualitate. L-am sunat aseară. Să nu uităm să-i spunem sorei Badgery.

— Voința nu depinde de doctori.

Deși poate că ar fi fost de acord cu ea, sora de Santis alese să ignore remarca pacientei.

— Acum vă simțiți mai bine, doamnă Hunter?

Bătrânul cap părea aproape îmbălsămat, cum zăcea el așa pe muntele de perne aranjate perfect; sub bărbie, linia dreaptă a unui cearșaf ținutua trupul de pat.

— Nu mă mai simt bine de ani de zile, spuse vocea. Și de ce trebuie să plec? De ce trebuie să vină Badgery?

— Pentru că dimineța începe tura ei.

De undeva, din grădina de jos, se auziră deodată bătăile de aripi ale unor porumbei.

— Nu pot s-o sufăr pe Badgery.

— Știți că nu e așa. Se poartă atât de frumos.

— Vorbește prea mult – turuie într-una despre soțul ăla al ei. E prea despotică.

— E doar pragmatică. Trebuie să fie, în timpul zilei.

Acesta era, de fapt, unul dintre motivele pentru care ea prefera să lucreze noaptea.

— Nici pe celelalte nu pot să le sufăr.

Doamna Hunter își adunase toată încăpățânarea în dimineța aceea.

— Numai pe tine te iubesc, soră de Santis.

Își îndreptă către infirmieră privirea lăptoasă, care, uneori, încă părea să aibă sclipiri de un albastru mineral înspăimântător.

Sora de Santis începu să umble prin cameră cu o discreție exersată.

— Măcar pot să te văd în dimineața asta, se consolă doamna Hunter. Nu poți să-mi scapi. Arăți ca un fel de... *crin* uriaș. Infirmiera nu se putu abține și se acoperi cu boneta.

— Mă ascuți?

Bineînțeles că o asculta: acestea erau momentele care le însuflețeau pe amândouă.

— Văd și fereastra, bâigui doamna Hunter. Și ceva... un fel de întindere de apă... ah, da, oglinda. Toate astea sunt semne bune! O să fie una dintre zilele în care văd mai bine. O să-i văd și pe ei!

— Da. O să-i vedeți.

Infirmiera aranja periile de păr; periile din fildeș, cu noduri duble, din aur sau lapislazuli, o fascinau.

— Ce nu-mi place mie la dragoste, i se adresă vocea din pat, este că, atunci când ești pregătit să-i iubești pe ceilalți, nu vor ei; iar când vor ei, tu nu mai suporti nici măcar ideea.

— Vă așteaptă o zi epuizantă, o avertiză sora de Santis. Ați face bine să nu vă agitați.

— Întotdeauna m-am agitat, dacă am avut ocazia. Nu mă mai pot opri acum. Pentru nimeni.

Din nou apărură pentru un moment scânteii de safir, înainte ca pleoapele bătrânei să cadă peste ele ca niște solzi.

— Dar ai dreptate. O să am nevoie de toată forța de care dispun.

Vocea deveni mieroasă:

— Nu vrei să mă ții puțin de mână, dragă Mary – așa te cheamă, nu? – de Santis?

Sora de Santis ezită exact atât cât îi cerea statutul de infirmieră. Apoi își trase lângă pat un taburet mic, din lemn de mahon, cu o tapițerie ștearsă de culoarea salviei. Se așeză cu o tresăltare a sânilor ei voluminoși – o surpriză la o siluetă altfel austură – și apucă mâna scheletică a doamnei Hunter.

Stând așa, intrau într-o splendidă comuniune. Lumina era atât de slabă, încât nu părea să fie nici noapte, nici zi. Se aflau într-o lume a încrederii, pentru care trupul și mintea lor nu reprezentau decât niște căi de acces. Desigur că sora de Santis nu

avea de unde să știe ce se petrece în mintea pacientei sale: atât de bătrână și de capricioasă, adeseori debilă, de când cu atacul cerebral; însă existau momente ca acesta, când păreau să ajungă la apogeul empatiei dintre ele. Infiriera și-ar fi dorit să se agațe în continuare de această stare de perfecțiune, însă, de-a lungul carierei, își dezvoltase o credință – ba nu, era mai mult decât atât, era o religie – a eternei deveniri. Pentru că avea un aspect plăcut, iar înfățișarea ei impunea respect, acele colege care poate observaseră la ea anumite lucruri ciudate și condamnabile nu ar fi îndrăznit să le considere de natură religioasă; dacă râdeau de ea, o făceau pe la spate. Chiar și așa, poate că batjocura o determinase să își aleagă tura de noapte, când putea cerceta lumea mai intensă a propriilor convingeri și când putea exersa nu numai principiile vocației sale profesionale, ci și ritualurile credinței sale ascunse.

Cei mai puțin religioși sau mai raționali s-ar fi putut întreba: „Atunci de ce doamna Hunter?” Dar Mary de Santis nu avea nicio explicație, în afară de faptul că această epavă care de abia mai amintea de tână frumoasă și răzgâiată de odinioară, de răutatea nestăpânită care mocnea în ea atunci când nu lovea cu o brutalitate pe care numai bătrânețea o poate folosi cu ingeniozitate, era, totodată, un suflet pe cale să părăsească trupul pe care îl ocupa, un suflet care știa deja atât de bine să se elibereze de orice sentiment omenesc, încât devenea uneori izbăvitor ca apa, senin ca lumina zorilor.

În dimineața aceea, doamna Hunter deschise ochii și își întrebă infiriera:

— Unde sunt păpușile?

— Unde le-ați lăsat, presupun.

Răspunsul protestă nu le mulțumea pe niciuna dintre ele, așa că pe chipul infirmierei apăru o umbră de mâhnire.

— Dar asta spun mereu! De ce nu mi le aduc? protestă doamna Hunter.

Infiriera nu putu decât să își muște buza; mâna doamnei Hunter se retrăsese dintr-a ei.

— Sigur știi de păpuși. Să nu-mi spui că nu ți-am povestit, zise bătrâna cu ciudă.

— Locuiam lângă... ah, un... un râu *geografic*. Tata îmi făcuse cadou o sută de păpuși. Gândește-te numai, o sută! La unele nici nu mă uitam, pentru că nu mă interesau, dar pe altele le iubeam la nebunie.

Deodată, doamna Hunter își întoarse capul, cu o mișcare ca de păpușă, ceea ce o făcu pe sora de Santis să își țină respirația.

— Știi că nu e adevărat, se tângui bătrâna copilă. Kate Nutley era cea cu păpușile. O răsfățau. Eu aveam numai două – și alea destul de ponosite. Și tot nu le iubeam cum le iubea ea pe ale ei.

Sora de Santis era tulburată de complicațiile unei lumi în care fusese obligată să se întoarcă prea repede.

— I-am smuls piciorul uneia dintre ele, recunosc doamna Hunter – era de invidiat cât de calmă redevenise.

— N-au reparat-o? îndrăzni infirmiera să întrebe.

— Nu-mi aduc aminte.

Doamna Hunter scânci încet.

— Și trebuie să-mi aduc aminte de toate astăzi. Oamenii încearcă să te prindă pe picior greșit, să te acuze... că nu... că nu i-ai iubit destul.

Avea privirea ațintită către lumina din ce în ce mai intensă; s-ar fi putut chiar spune că se uita cu o dușmănie înspăimântătoare.

— Și trebuie să arăt cât mai bine. Adu-mi oglinda, soră.

Sora de Santis aduse oglinda: făcea parte din același set de fildeș ca și periile cu noduri duble din aur și lapislazuli. Ținând-o de mânerul canelat, înclină oglinda, astfel încât pacienta să se poată privi în ea. Infirmiera se bucura că nu poate vedea reflexia: uneori, reflexiile sunt mai urâte decât fețele pe care le oglindesc.

Doamna Hunter găfâia.

— Trebuie să mă aranjeze cineva.

— O să aibă grijă sora Badgery.

— Ah, Badgery! E îngrozitoare. De-ar fi aici micuța mea Manhood – ea știe s-o facă așa cum trebuie. Numai ea îmi place.

— Sora Manhood vine de abia după prânz.

— De ce nu poate să-i dea cineva un telefon?

— Sunt sigură că încă doarme. Iar mai târziu probabil c-o să aibă de făcut niște cumpărături.

Doamna Hunter se supăra atât de tare, încât își lăsă capul să cadă pe pernă. Deodată, îi țâșniră lacrimi din ochii pe jumătate închiși.

— Dacă vă liniștiți, sigur o să fiți mult mai frumoasă fără machiaj. Iar ei așa o să vrea să vă vadă, zise sora de Santis, și i se păru că vocea ei suna mai calm decât era ea, de fapt.

Dar bătrâna închise ochii de tot.

— Nu acum. Mi-au dispărut genele... Mi s-a schimbat culoarea pielii. Îmi *simt* efectiv pistruii, chiar și pe pleoape, fără să mă uit după ei.

— Sunt sigură că exagerați, doamnă Hunter.

Slabă alinare; însă pe infirmieră o dureau picioarele, iar mintea și ochii încă nu i se obișnuiseră cu lumina: retragerea întunericului o lăsase buhăită și derutată ca o molie.

Deodată văzu că pacienta o pironeste cu privirea.

— Aș vrea să-mi aduci ceva de băut. Și încă ceva...

Întinse o mână teribil de îmbătrânită și de slăbită.

— Vreau să mă ierți, Mary. Mă ierți? o întrebă, mângâind-o de data aceasta nu cu o mână ciolănoasă, ci cu o delicatețe ca de fulg.

Deși mângâierea era blândă, atingerea doamnei Hunter nu mai reuși să o transpună în acea stare spiritualizată de care se bucurau uneori împreună. Era însă tulburătoare.

Ca măsură de protecție, infirmiera ignoră jumătate din cerere, dar o acceptă din toată inima pe cealaltă.

— Bine! Ce-ați dori?

— Nimic cu lapte.

Doamna Hunter vorbise cu un plescăit, pentru că îi era greu să își descleșteze buzele cleioase.

— Ceva rece și curat, adăugă ea, după ce refuză mâncarea semilichidă.

Sora de Santis trebui să cedeze; trebui să se uite la ea; și, imediat, pe lângă mângâierea ca de fulg, apărură ochii, iar o parte din focul mineral care îi animase cândva încă răzbătea prin pelicula albicioasă cu care bătrânețea și boala încercaseră să îl domolească.

— Aș dori un pahar cu apă, spuse doamna Hunter.

Sora de Santis nu mai simțea decât jenă și stângăcie.

— O să fie rece, promise ea, din frigider. Însă nu îi garantez puritatea. E ceea ce ne furnizează rețeaua publică de apă.

Pe când ieșea din cameră, o strălucire orbitoare, dinspre mobilă și dinspre o ploscă pe jumătate acoperită cu un prosop, țâșni către marea preoteasă, privând-o de iluziile misiunii ei, de gândurile din timpul nopții, de reflecțiile specifice unei înclinații mistice pe care puțini o intuiseră și pe care, slavă Domnului, nimeni nu o împărtășea, în afară, poate, de o bătrână răutăcioasă. Cu înfățișarea ei diurnă, Mary de Santis, cea cu bust imens și gambe groase, s-ar fi putut duce la baschet.

Rămasă singură, cum, de altfel, îi și plăcea să fie, cu tot respectul pentru biata de Santis cea visătoare și loială, doamna Hunter stătea întinsă, cu ochii închiși, ascultându-și casa, gândurile, viața. Peste tot în jurul ei ticăiau ceasuri, ca să nu mai vorbim despre metronomul acela înăbușit, care poate era chiar inima ei. Din anumite puncte de vedere, era un avantaj să fie ceea ce se cheamă „aproape oarbă“. I se părea că întotdeauna văzuse mult prea clar: prietenii obtuzi se speriaseră de această capacitate a ei; soțul și amanții ei o detestaseră; dar cel mai mult o urăseră copiii, care ar fi fost în stare și de crimă. Bâjbâi după batista pe care o ascunsese una dintre infirmiere; nu o găsi, așa că plânse fără ea. „Nu te-am văzut niciodată plângând, Elizabeth, decât dacă voiai ceva.“ Alfred își cobora bărbia, ca și cum s-ar fi apropiat călare de un adversar înarmat. Iar ea își ridica bărbia, acceptând provocarea. „Nu mi-am dat seama. Dar probabil că e adevărat, dacă așa ai observat tu.“ Își înfrunta soțul cu arma profilului ei: avea nări perfecte, așa i se spusese; și văzuse și ea asta, în oglindă. Numai Alfred nu i-o spusese; oare din delicatețe? Toți prietenii îi spuneau „Bill“. Își petrecuse cea mai mare parte a vieții pozând într-unul dintre bărbații aceia ursuzi, pe care puteai conta și care discutau despre lână și carne: lenți și greoi, ca niște berbeci care își târăsc mădularul printr-un lan de lucernă. Dar mai existau și femelele, care voiau să fie mângâiate și care se dădeau pe lângă „Bill“, fără să știe cât de neprihănit e el.

Doamna Hunter râse.

„Știi, Betty, tu ești singura care nu mi-a pus niciodată un nume de alint.“ Nu „Bill“; când încerca să-l pronunțe, se simțea ca un copoi care își umflă fălcile. „Cum aș putea, când Alfred e numele care ți-a fost dat la naștere? Adică *numele tău*, așa cum al meu este Elizabeth.“ Vorbise tare și răspicat, după care își strâmbase gura în așa fel încât să i se vadă gropița pe care o ținea ascunsă; dar, de data aceea, nu reușise să îl convingă.

Deși nu o acuzase niciodată că ar fi distantă, alții i-o sugeraseră: fete bătrâne, care își petreceau timpul în compania ei și își doreau să prelungească pasiuni de școlărițe; neveste în căutare de recipiente în care să își toarne nedreptățile îndurate de-a lungul timpului; un bărbat ca Athol Shreve (o făcuse doar ca să își pună la încercare senzualitatea; până și părul lui o dezgusta); tânărul acela norvegian – nu, sau o spusese și el? (nu peștii-l interesau pe el?) – de pe insula soților Warming.

Nu toată lumea este o insulă: lumea îl iubea pe „Bill“, însă o admira pe Elizabeth Hunter. Copiii sunt cele mai teribile, cele mai neprimitoare insule, deși poți aprinde un foc în inima lor, dacă știi cum să faci rost de cele necesare.

Mușcă din colțul unei fețe de pernă când își aduse aminte de copii. Cum îi chema? Do-ro-thy? Și Bsl? Ba-sil! Cuvinte de dragoste la momentul respectiv, urâte și pretențioase în cele din urmă.

Doamna Hunter ațipi, încercând să-și amintească un alt lucru pe care îl descoperise, nu în vreo îmbrățișare păroasă sau în sărutările umede ale femeilor, și nici în îmbrățișările falfăitoare ale copiilor, care alternau cu reproșuri. Adormind, i-ar fi plăcut să alunece într-o stare de spirit despre care știa că există, dar care era atât de abstractă, încât nu o puteai atinge decât printr-un har extraordinar.

Infirmiera de noapte își croi drum prin ceea ce era, practic, casa patroanei sale, o casă urâtă și ostentativă. Trebuia să țină minte asta. Îi era mai ușor acum, când lumina străpungea draperiile. Trebuia să își aducă aminte de atestatul ei înrămat, care atârna lângă diploma tatălui său; trebuia să își aducă aminte de cei treizeci și doi de ani în care îngrijise bolnavi. (Peste

două luni, urma să împlinească cincizeci de ani.) În casa doamnei Hunter, mobila sufoca până și palierele și coridoarele: dulapuri și console și comode, care nu mai încăpuseră în camere. Covoarele, altădată luxoase și elastice, se subțiaseră pe alocuri, însă proprietara se făcea că nu vede, iar cei care vedeau pur și simplu ignorau faptul; pentru că, până la urmă, care mai era rostul? Toți așteptau ca ea să moară.

Coborând pe scări, infirmiera trase de o draperie și lăsă lumina aspră să pătrundă și mai mult în casă. Draperia lovi o vază cu lunaria așezată într-o nișă: medaliile argintii de pe tulpinile uscate păreau dojenitoare atunci când femeia își retrase mâna. Praful plutea în lumină ca o pulbere de tămâie fără miros, în ciuda eforturilor doamnei Cush: „Când ai pe șineva care lucraază singur numai doauă diminiețe pe săptămână, te mai poți aștiepta și la câte un fir de praf.“

Pe sora de Santis o trecu un fior și se cutremură. Așa se spunea, și trebuia să își aducă aminte, că era firesc și că nu avea de ce să se învinovățească pentru că se imaginase, în clipa aceea, punând comprese umede pe pleoapele pistruiate, după ultima zvâcnire de viață. În schimb, trebuia să țină minte că un pacient nesuferit te seacă mai puțin de energie decât alții – sau cel puțin așa susțineau unele dintre colegele ei.

Infirmiera porni mai departe în jos pe scări, ținându-se de balustradă, ca și cum ar fi avut nevoie de sprijin. În timpul nopții, sora de Santis plutea, fără niciun ajutor, în sus și în jos, cu fusta albă și dreaptă abia atingând grilajul balustradei, format dintr-o încâlceală de ramuri din fier încărcate cu fructe din grădina hesperidelor. Noaptea rareori avea îndoieli, fiindcă dragostea și obișnuința împodobesc chiar și cele mai apăsătoare case cu forme și scopuri sublime, din mijlocul cărora gândurile unui inițiat se pot înălța ca niște invocații multicolore.

Dar în dimineața aceea, pe când cobora din ce în ce mai mult prin casa scării, unde domnea un aer închis, sora de Santis era urmărită în mod inexplicabil de un miros vag de excremente și de duhoarea persistentă a urinei eliberate de o vezică bătrână; în timp ce lumina însăși, sau țepii de fier, sau niște unghii bătrâne și străvezii o zgăriau cu sălbăticie.

Trebuia să țină minte că niciun pacient nu este în întregime rău sau nerezonabil.

Cam cu cincisprezece ani în urmă, domnul Wyburd o avertizase:

— Trebuie să vă anunț, domnișoară de Santis, că vă asumați ceea ce aş numi un caz *difficil*.

Avocatul își împreunase mâinile, aranjându-și degetele într-o piramidă aproape prea convențională. Sora de Santis încercase să îi ghicească vârsta: nu era bătrân, dar îndeajuns (probabil se născuse cu un fel de a fi mai bătrânicos). Pielea începuse să i se usuce, dezvăluindu-i vinișoarele de pe mâinile-i avocațești. Pe degetul mic de la o mână avea un inel cu sigiliu, a cărui piatră albastră se asorta cu vinișoarele.

— Nu are o fire neapărat capricioasă... Aș spune, dacă vreți, mai degrabă „schimbătoare“, subliniasse el pe un ton grijuliu.

În timp ce o măsura din priviri pe infirmieră, poate că se întreba dacă îi poate încredința atât reputația lui, cât și sănătatea uneia dintre cele mai importante cliente ale sale. Însă îndoielile nu l-au măcinat decât un moment: respecta prea mult dăruirea oamenilor.

În aparență, infirmiera era de un calm imperturbabil – calmul pe care i-l reproșau toți cunoscuții –, dar încerca în sinea ei să analizeze mai bine dificultățile și capriciile în legătură cu care o avertizase avocatul. Era ceva în povestea aceea care o intrigă, deși o bâiguială imperceptibilă și zâmbetul ei reținut, molatic, transmiteau mai degrabă neîncredere.

O femeie frumoasă: înceată, dar demnă de încredere. Avea niște recomandări excelente; un colonel îi lăsase o rentă viageră.

Domnul Wyburd a tușit.

— Doamna Hunter a fost o frumusețe la vremea ei. Și nici acum nu și-a pierdut farmecul. Este foarte admirată. Mulți oameni vin la ea ca să-i ceară părerea sau vreun sfat.

Domnul Wyburd a râs; și-a descleștat mâinile și le-a ascuns sub birou.

— Și îi place să-și măsoare inteligența cu a celor din jur.

Mary de Santis a zâmbit, ca să dea de înțeles că apreciază acest hobby al doamnei Hunter. Probabil că părea destul de prostuță, dar era necesar să își ascundă sentimentele: nerăbdarea și așteptările. Înaintea fiecărui caz, spera că își va dovedi din nou măiestria, însă niciodată atât de mult ca în lupta cu această imagine a unei frumuseți sfărâmate. Așa că zâmbea întruna, uitându-se peste umărul avocatului la documentele împăturite cu o precizie impecabilă și legate cu panglici identice, de un roz pal, ca spălat cu dezinfectant: era fascinată până și de ele, de anonimatul lor mistic.

Domnul Wyburd a trecut la un subiect care i-ar fi putut provoca neplăceri.

— După cum am spus, doamna Hunter suferă de... nu prea o poți numi „depresie“ o ușoară tulburare nervoasă. Fiica ei s-a întors de curând în Franța, unde își are domiciliul de când s-a măritat cu un francez.

Domnul Wyburd era mai evaziv ca niciodată.

— Nu prea l-aș putea numi pe acest domn „soțul ei“. Nu pot să spun decât că s-a „recăsătorit“ după *un fel de* divorț. Lucru pe care religia practică de Dorothy Hunter nu îi permite să-l recunoască.

Avocatul și infirmiera își luaseră amândoi un aer grav, în spiritul detaliilor biografice pe care le discutau.

Avocatul și-a spus că sora de Santis e, cel mai probabil, limitată în anumite privințe. Găsea acest gând liniștitor. De altfel, limitările infirmierei nu ar fi constituit un dezavantaj în relația cu Elizabeth Hunter; și nici nu ar fi slăbit dăruirea cu care infirmiera își îndeplinea meseria. Preț de o clipă, i-au fugit ochii la voaleta pălăriei fără vârstă a infirmierei, pălărie pe care fiicele lui ar fi considerat-o probabil „demodată“

— Când trebuie să încep, domnule Wyburd?

În cei cincisprezece ani care trecuseră de când făcuse cunoștință cu Elizabeth Hunter, Mary de Santis fusese chemată doar ocazional, uneori pentru a satisface nevoile prieteniei, alteori pentru a ajuta la exagerarea importanței unei afecțiuni minore, iar în final, pentru a îndeplini îndatoririle

de maestru la marea ceremonie finală. În aceste împrejurări, sora Badgery și sora Manhood, doamna Lippmann și doamna Cush, toate acceptaseră o poziție inferioară în ierarhia domestică, fără ca asta să le afecteze părerea despre sine. Niciuna dintre ele nu pune la îndoială eficiența superioarei lor, în timp ce unele chiar simțeau că sora de Santis e înzestrată cu o autoritate spirituală care îi înlesnea accesul la inima creaturii în jurul căreia gravitau toate și căreia îi erau mai mult sau mai puțin devotate.

Dar în dimineața aceea nu se mai simțea preoteasă, ci doar o femeie greoaie, coborând cu efort scările și poticnindu-se la ultima treaptă. În actuala condiție, stângăcia ei era de două ori mai enervantă, iar când se uită în jos, observă că stinghia treptei se ruptese, iar covorul alunecase. Fiind o zi atât de importantă, incidentul o făcu pe sora de Santis să transpire. Simțea o picătură de sudoare prelingându-i-se pe spate; probabil că nărilor i se umflaseră; noaptea o izgonise din brațele ei ca pe un gunoi lipicios, mototolit și soios.

Dacă nu ar fi fost atât de calmă de felul ei, ceva ce ar fi putut trece drept furie o făcu să tragă de draperii peste tot pe unde trecea, să desfacă încuietori, să deschidă geamurile cu violență, mai-mai să le smulgă din balamale: aerul din jur era gros ca o flanelă. Sora de Santis ar fi putut să se năpustească asupra menajerei fără niciun motiv dacă ar fi avut ocazia, însă doamna Lippmann era încă în pat: era singurul ei defect, singurul lux pe care și-l permitea. („Jumătate din viața mea, adică înainte să devin eu însămi servitoare, domnișoară de Santis, m-am întors acasă pe când slujnica abia se trezea.“)

Așa că, indiferent dacă îți plăcea sau nu, casa avea să mai fie în grija ta o bucată de vreme, dacă nu cumva oglinda imensă, aurită, urma să își înghită prietena învăluită în umbră, odată cu un ciob de porțelan de Meissen și o așchie din incrustația de lemn.

Oglinzile erau destul de rele, dar portretele, și mai și. Îndreptându-se către cămară, sora de Santis nu se putu abține și intră în salon. Nu și-a putut da seama niciodată dacă portretele au vreo valoare, dar era sigură că îi costaseră mulți bani pe

proprietari. În afară de banii investiți în ele, de eleganța efemerală și de artificialitatea lor mondenă, mai posedau și acel patos caracteristic posesiunilor celor foarte bogați. În ciuda genelor sale arcuite și a obrazilor aurii, Basil ar fi putut să fie un băiețel cât se poate de obraznic, iar Dorothy, o fată ștearsă și acră, dacă nu ar fi beneficiat de strălucirea lacului și de protecția ramelor aurite. Cascada de diamante de la încheieturile și de pe umerii lui Elizabeth Hunter i-ar fi putut îneca pe oamenii modești și respectuoși într-un val de admirație. Dar pe Mary de Santis nu o impresionau bijuteriile. Numai chipul era autentic, însă nu datorită măiestriei pictorului – se lămurise în privința asta cu mult timp în urmă. Autenticitatea venea mai degrabă din faptul că figura transcendea vulgaritatea vopselei superficiale, alunecoase, și dezvăluia o corespondență, cum o fac unele pietre semiprețioase sau florile sau frazele muzicale sau felul în care se propagă lumina.

În cele din urmă, copiii o puseră pe fugă pe infirmieră, amintindu-i de un cadavru deshidratat, cu pete maro și dungi galbene, cu tăieturi cicatrizate: trupul din care ieșiseră ei, pentru a forța viața să se conformeze dorințelor lor. În dimineața aceea, portretele copiilor doamnei Hunter o făcură pe sora de Santis să se cutremure. („Mie îmi plac toți copiii; ție nu-ți plac copiii, soră?” Măcar sora Badgery nu aștepta niciodată să audă părerea altcuiva.)

Sora de Santis nu se opri să tragă draperiile și în sufragerie, ci trecu în grabă, prin liniștea lor de catifea maro, pe lângă portretul lui Alfred Hunter („Bill“, pentru prieteni). Portretul domnului Hunter era mai mic decât cel al soției; probabil că îl costase mult mai puțin: chiar și așa, destul de mulți bani, dacă citeai semnătura din colț. Pentru un bărbat înstărit, domnul Hunter părea destul de modest: probabil că îl dezamăgise pe pictor, dar numai până în momentul în care îi scrisese cecul. Infirmiera își încetini pasul, cu respectul convenit celor pe care nu i-ai cunoscut în timpul vieții, dar pe care i-ai fi putut cunoaște. Tot din respect, îi atribuiseră domnului Hunter însușiri pe care și le amintea de la tatăl ei.

„Mi-am dorit din suflet să-mi iubesc soțul, soră, chiar și după ce mi-am dat seama că nu-l iubesc... sau că nu-l pot iubi

suficient. “Mărturisirile doamnei Hunter fuseseră stânjenitoare la început: ți-era greu să te convingi că nu tragi cu urechea la niște secrete bine păstrate.

Sora de Santis împinse ușa capitonată cu postav verde care făcea trecerea către oficiu. Ușa scânci ca o ființă umană: poate că se și simțea ca una, dacă infirmiera și-ar fi dus gândul mai departe.

Umpluse pe jumătate o carafă de cristal cu apă din frigiderul din cămară, când auzi o bufnitură de dincolo de perete, din bucătărie. Intră. Menajera dădea agitată din mâini, încercând să tragă pe ea un șorț. Nu i se vedea fața, iar mișcărilor ei contorsionate păreau de-a dreptul grotești: probabil că încă era buimacă de somn.

— Cam devreme pentru tine, nu-i așa? remarcă infirmiera, în timp ce capul menajerei încă era acoperit de șorț.

— *Ach*, dar sunt atât de... *nervös*!

Încercările ei de a se elibera deveniră și mai grotești: buzele crispatе de pe chipul împietrit ar fi putut să treacă drept un loc sub care te-ai fi putut adăposti pe o ploaie torențială. „Atât de stresată!“ bombăni ea. „Din cauza musafirilor. Și vine și domnul Wyburd la micul dejun.“

— O să se ocupe domnul Wyburd de musafiri.

— Da, dar chiar și așa, e atât de devreme! Nu mă dau jos ușor din pat. *Übrigens*¹, se bucură doamna Lippmann să remarce, nu ai coborât mai târziu decât de obicei, soră?

— Numai dintr-o perfidă curiozitate.

Menajera arboră din nou o mină chinuită; pumnii încleștați păreau să fi îmbătrânit mai devreme decât chipul, care își păstra aspectul tineresc în aproape toate expresiile pe care le compunea în mod voit.

— Of, asta e cea mai groaznică oră! De ce nu poți rămâne în fiecare dimineață, soră de Santis, până apare sora Badgery? *Diese Badgery kann nie nie pünktlich kommen!*² Niciodată! Dacă se dă ea jos din pat când sunt singură cu ea? Sau dacă mai face un atac cerebral?

¹ „Apropo“ (germ. în original).

² „Badgery asta nu poate niciodată să vină la timp!“ (germ. în original).

Doamna Lippmann dădu drumul unui lung șir de lamentații, care zugrăveau o adevărată tragedie. Văicărelile ei le speriau pe Badgery și pe Manhood, dar sângele străin al sorei de Santis o ajuta să le accepte mai ușor.

Și totuși, originea ei străină nu o ajuta întotdeauna să o consoleze pe micuța evreică nefericită.

— Probabil că n-o să se întâmple nimic din ce-ți imaginezi, fu cel mai bun răspuns pe care i-l putu oferi în dimineața aceea. Apropo, doamnă Lippmann, nu vorbim niciodată despre atacul cerebral. În orice caz, n-a fost unul prea grav: a plesnit un vas de sânge în spatele unuia dintre ochi.

Deși tocmai fusese muștrată, doamna Lippmann fu încântată să participe la acea complicitate în tăinuirea chestiunilor medicale; făcu câțiva pași în ritm de dans de-a lungul bucătăriei, legănându-și fesele și dând din cap, înainte să se oprească brusc, ca paralizată.

— Așa e! Iar musafirii noștri o să aducă pofta de viață. De abia aștept să-i văd, nu-mi mai încap în piele de nerăbdare! *Auch ein wirklicher Künstler!*¹ Am făcut paturile. Am pus florile așa cum îi place ei.

— Nu era nevoie să pui florile.

— Dar, cât o să stea în cărucior, poate o să roage pe cineva s-o împingă până acolo.

— Oricum nu le-ar vedea.

— Doamna Hunter poate să vadă și printr-un zid dacă vrea.

— Nu asta am vrut să spun. Doar că musafirii n-o să se bucure prea mult de flori. N-o să rămână aici peste noapte.

— Dar am făcut paturile. Așa mi-a cerut.

— N-o să rămână.

— Trebuie să-i spună și ei cineva.

— Domnul Wyburd trebuie să-i spună. Are suficientă experiență în astfel de chestiuni.

Dându-și seama că își neglijase îndatoririle, sora de Santis se uită încruntată la carafa cu apă pe care o ținea în mână.

---

¹ „Și un artist adevărat!“ (germ. în original).

Sprâncenele doamnei Lippmann alunecară una spre cealaltă, ca două omizi lucioase.

— N-o să înțeleg niciodată de ce anglo-saxonii resping căldura familiei.

— Le e teamă. Familiile sunt în stare să te mănânce de viu.

— Ceva tot o să te mănânce de viu până la urmă: dacă nu familia, atunci crematoriul, suspină doamna Lippmann.

Pe scări, la întoarcere, paharul zăngănea de fiecare dată când se atingea de carafa cu apă pe care sora de Santis o ducea, cu grijă, pe o tavă de argint. Ca tot ce era de valoare în casa aceea, și tava era manevrată de brațele unui străin.

Când ajunse la marginea patului, observă că pacienta ei adormise: buzele depărtate acopereau și descopereau gingiile, iar ghearele albicioase, înfipite în tivul cearșafului, se încleștau în ritmul unei respirații regulate.

Sora de Santis așează tava pe noptieră atât de delicat, încât nu se auzi nici cel mai mic clinchet de cristal sau zăngănit de argint.

— Să știi că nu dorm, soră, o anunță vocea doamnei Hunter. Cel mai groaznic simptom al... stării mele... e că nu dorm aproape niciodată.

Sora de Santis umplu paharul. Când își ridică pacienta, apucând-o de umeri, gâtul doamnei Hunter se încordă; buzele se întinseră și sorbiră scârbos din paharul cu apă. Buzele sugerau o formă de viață inferioară, poate o creatură marină, care extrăgea din apă mai mult decât apă. Din moment ce nimeni nu se bucura de umanitate din partea lui Elizabeth Hunter, nu ar fi avut nimeni de ce să se simtă dezamăgit.

Până când își termină treburile, soarele de argint, incrustat în tăblia patului din lemn de trandafir, începuse să se lupte cu soarele adevărat. Sora de Santis se retrase, pentru scurt timp, în ceea ce sora Badgery numea „camera de odihnă a infirmierelor” – de fapt, o încăpere în care erau depozitate toate rochiile pe care și le cumpărase doamna Hunter în decursul vieții. Așezându-se în fața oglinzii, Mary de Santis își scoase toate agrafele din păr. Încerca să își aducă aminte: la ce se așteptase ea vreodată? Chipul ei, încadrat de părul negru ce îi curgea pe umeri, continua să se reflecte în oglindă.

Indiferent dacă era trează sau dormea – de fapt, viața ei devenise un nesfârșit somn lucid –, doamna Hunter aluneca mereu înapoi în visul pe care tocmai îl părăsise. Îi era destul de ușor să reia visele de veghe din care era alcătuită viața ei; uneori, putea chiar să intervină și să modifice visele profunde și cumplite care o bântuiau în timpul somnului (cu toate că nu recunoștea că ar dormi vreodată).

Apa pe care i-o adusese infirmiera ei supusă, dar poate îmbufnată, o ajutase să se întoarcă la acest tip de experiență sau de vis mai superficial. Ea și Kate Nutley se plimbau, cu brațele pline cu păpuși, pe malul unui râu mare. Ba nu, era pârlul mic și adeseori secăt care șerpuia pe terenurile tuturor, adică al familiilor Salkeld, Nutley și Hunter – o panglică maronie care se unduia peste pietre, pe sub sălcii.

În cele mai bune perioade ale lui, pârlul curgea lin, însă în zilele mai puțin plăcute se forma spumă, iar uneori mai plutea și câte un stârv de oaie, umflat de căldură. Întotdeauna Elizabeth era cea care se ducea să împungă oile umflate. Când au ajuns într-un punct în care apa se învolbura mai tare, imediat după o cotitură, Elizabeth Salkeld și Kate Nutley s-au oprit. Elizabeth a început să arunce păpușile în apă. Unele dintre ele pluteau la suprafață, în timp ce altele erau trase la fund de mâinile și picioarele îmbibate cu apă. Kate a început să plângă. Era un copil serios, dar era și slabă de minte, asta sesizase Elizabeth încă de la început. „De ce plângi, dacă ai atât de multe? Nu e interesant să vezi ce se întâmplă?” Kate avea obiceiul să vorbească pe nas: „Nu plângeam pentru păpuși, ci pentru ce s-a întâmplat cu sora mea. N-ai auzit?” Elizabeth a mormăit ceva, ca să-și ascundă rușinea; membrii familiei Salkeld erau mai discreți decât ceilalți părinți din regiune, iar ea încă nu aflase ce se întâmplase cu Lilian, sora mai mare a lui Kate. Kate era pregătită să-i explice: „Lilian a fugit cu cineva, un rus sau cam așa ceva.” Ah, auziseși și tu! „Și după aia a fost omorâtă.” De unde știa? Niciodată nu se întâmplă să fie omorât un om pe care îl cunoști. Dar Kate părea să se fi maturizat deodată: era chiar mai serioasă decât înainte. „I-au găsit cadavrul pe malul unui râu mare – în China sau în Siberia.” Deci, chiar exista râul ăsta! „I se uscase

sângele pe gât.“ Kate nu a mai putut să continue, pentru că a izbucnit din nou în lacrimi. Dar Elizabeth Salkeld nu putea plânge pentru sora lui Kate, Lilian, care gonise nebunește către moarte, pe malurile unui mare râu asiatic. Prin comparație, viețile lor superficiale, cu zile în care nu se întâmpla nimic, deveneau insuportabile. Lui Elizabeth Salkeld îi venea să își pălmuiască prietena, pentru că fetița nu auzea tropăitul de copite și nu vedea mărășia goanei nebune a lui Lilian. În schimb, biciuia apa cu o nua ruptă dintr-o salcie.

— Ce fetiță groaznică am fost! bâigui doamna Hunter. Majoritatea copiilor sunt groaznici; numai în teorie sunt simpatici.

De asemenea, știa că nu vrea să moară, indiferent cât de inertă devenea viața ei: spera numai că va putea să mai regăsească din când în când acea stare de beatitudine pură, vie, la care i se permitea uneori să acceadă. Cum anume, nu era sigură. Poate depindea de sora de Santis; avea nevoie ca Mary să o țină de mână.

Când deschise ochii și începu să dibuie după clopoțel, pentru a-și acuza infirmiera că a părăsit-o, în cadrul ușii apăru o altă siluetă, mai înaltă și mai subțire, dar atât de încețoșată, încât doamna Hunter nu își putea da seama cine e, nu simțea decât mirosul unui parfum de bărbat.

— Tu ești, dragul meu? încercă ea. De când te aștept...

O tăcere reținută îi dovedi că făcuse o gafă. Apoi se auzi o voce.

— Sunt eu... Wyburd.

Ezitate, întrebându-se cum să formuleze răspunsul; nepoții lui, chiar și fiicele uneori, râdeau de prețiozitatea corectitudinii lui gramaticale.¹

— Ah, da, tu ești. Da, mă bucur să te văd, Arnold. Știam că vii. Bineînțeles că mă bucur!

Vorbea mai călduros decât ar fi vorbit în mod normal cu un avocat, fiindcă Arnold Wyburd asta și era: mai mult decât un avocat; n-avea încotro, după atât timp.

---

¹ „It is I“ (în original), formă recomandată de gramatica tradițională în defavoarea formei cu pronumele în acuzativ, „It is me“, mult mai folosită în vorbirea curentă.

„Keemis ne trimite actele prin Arnold Wyburd, asociatul lui secund, ca să ne asigurăm că nu ia nimeni terenul pe care ai pus tu ochii.“ Asta a fost în anul în care Elizabeth și Alfred („Bill“) Hunter se uitaseră unul la celălalt și acceptaseră, în cele din urmă. Alfred se uitase la ea mai mult decât ea la el, pentru că el era mai sincer – îi recunoscuse meritul acesta încă de pe atunci; nici ea nu era nesinceră, dar ei îi lipsea o anumită puritate sufletească. „Alfred, ideea e că trebuie să mă lași să le ofer copiilor ceea ce le datorăm; n-o să aibă o viață aici; și cum rămâne cu educația lor?“ Atunci când aducea vorba despre educație, Alfred se punea imediat în mișcare. Așa că plănuiau să cumpere terenul din Sydney, din Centennial Park, iar „flăcăul“ urma să aducă contractul la semnat. Arnold Wyburd îi păruse lui Elizabeth Hunter „un băiat plăcut – inofensiv, în orice caz“. Așa zisese în seara de după plecarea lui Arnold. Se plimbau de colo colo pe verandă. Alfred se uita în decolteul ei: purta o rochie frumoasă, dar simplă, din dantelă albă, care, împreună cu o adiere ce cobora de pe dealuri, o ajuta să se răcorească. Își dăduse seama că va trebui să îi facă pe plac lui Alfred în seara aceea: auzea în răsuflarea lui că asta așteaptă de la ea; dar era atât de amabil, iar serile la Kudjeri erau interminabile.

Iar acum se apropiase de patul ei acest bătrân Arnold Wyburd – ei bine, nu bătrân, nu la fel de bătrân ca ea, nimeni nu era atât de bătrân, dar, oricum, destul de înaintat în vârstă. Mirosea a bătrânețe. Avea vocea hodorogită. O luase de mână, iar ea simțea o atingere delicată, ca de hârtie, ca de țesătură fină. S-ar fi putut juca puțin cu mâna lui, dacă s-ar fi sinchisit.

— E totul bine? întrebă avocatul cu un glas puternic, dar puțin tremurat.

— De ce n-ar fi?

Era genul de lucru pe care îl întreabă mereu bărbații; chiar și Arnold, cu vocea aia de femeie bătrână. Poate că Lal fusese bărbatul în căsnicia lor; în orice caz, aveau împreună două fete.

— Ce mai face Lal?

— Îmi pare rău să-ți spun, dar suferă de dureri reumatice.

— Nu știam că are așa ceva.

— De ani de zile. Dar o apucă doar din când în când.

— Atunci să zică mersi. „Din când în când“ e o nimica toată. Pe mine mă chinuie artrita încontinuu, de ani de zile.

— Chiar așa?

Să ții minte să-i dai un cadou pentru Lal: cea mai modestă femeie din lume; pistrui. (Doamna Hunter își duse mâinile la față, ca să-i atingă pe ai ei.) Lal avea pungi sub ochi chiar și în tinerețe.

Avocatul își drese vocea.

— Am o veste care o să te dezamăgească, dar nu grav.

— Nu-mi... spune.

Își deschisese ochii. Arnold Wyburd hotărâse să îi evite privirea.

— Basil a avut o întârziere în Bangkok. O să ajungă diseară.

— De ce... de ce? *Bangkok!*

Doamna Hunter nu mai era mahnită, ci de-a dreptul ofensată.

— Basil a știut întotdeauna mai bine decât oricine cum să... dezamăgească, bombăni ea. Mă întreb dacă m-ar fi dezamăgit și ca actor.

— Este foarte apreciat. Lal l-a văzut când le-a dus pe Marjorie și pe Heather la Londra, îți aduci aminte? Cred că l-au văzut în *Macbeth*. Marjorie a citit undeva că numai cei mai buni actori pot să-l joace pe Macbeth așa cum trebuie. Ceilalți nu au vocea potrivită. Se pare că e foarte solicitant.

Informația primită de la Arnold, oricât de seacă ar fi fost, i-ar fi putut gădila orgoliul, dacă nu s-ar fi simțit atât de sfârșită. Pentru moment, se detesta atât de mult, încât și-ar fi dorit ca Arnold Wyburd să plece.

Intuindu-i întru câțva dorința, însă nu îndeajuns, Arnold se mutase lângă una dintre ferestrele care dădeau spre parc. Vara lăsase iarba îngălbenită, iar lacul îngustat; numai coloanele mai reușeau să păstreze aparențele: ridicându-se dintr-o broderie municipală de belșite și crini africani, își prezentau neabătute colecția de artă statuară europeană.

De ce se simțise întotdeauna inferior doamnei Hunter? Ar fi trebuit să o antipatizeze; în schimb, nu își pierduse niciodată

admirația pentru soția clientului său, iar mai apoi pentru văduva lui. Desigur că Lal îi putea vindeca oricând rănilor: „O femeie minunată în atâtea privințe, doamna Hunter; trebuie să-i iertăm păcatele, chiar dacă ea n-o să ne lase să le uităm.“

Se întoarse spre ea, poate ca să o mai consoleze pentru întârzierea lui Basil:

— Dorothy o să ajungă la timp, din câte am înțeles când am verificat ultima dată la aeroport.

Însă ea zăcea iar cu gura deschisă, nu chiar sforăind, ci aspirând aerul, viața.

„Ohhh“, gemea în sinea ei, din afara unuia dintre multele învelișuri de carne pe care își aducea aminte că le purtase. Se uita la soțul ei, care dormea. Cu siguranță nu era mort, numai că nu era conștient de celelalte vieți pe care le ducea ea alături de el, în casa lui, pe când se ocupa de chestiuni domestice, făcând compot și punând ceapa la murat – dacă îi dădea voie bucătăreasa –, atunci când nu își umplea timpul supraveghind personalul sau concediind guvernante sau sâcâindu-le pe slujnice. Lui îi plăcea ca ea să călărească prin padocuri împreună cu el. Chiar și când ieșeau amândoi la plimbare călare, el tot nu își dădea seama că ea nu fusese niciodată așa cum și-o imagina el. Nici chiar atunci când gamba lui învelită în jambieră de piele se apropia atât de tare de ea, încât li se ciocneau scările de la șa. Ea obișnuia să poarte pălăria aceea veche, din fetru, cu pete pe panglică, lucru care sporea dezamăgirea. Vitele se agitau în jurul lor, mugind; oile mișunau de colo până colo sau fugeau din calea lor, mâncând pământul; berbecii se urneau cu greutate, tușind și gâfâind. Elizabeth se fotografiase odată ținând un berbec de coarne, în timp ce pune la gâtul lui câștigător o panglică. Dar principala realizare a berbecilor fusese să contribuie la distrugerea unei căsnicii care ar fi trebuit să fie fără sfârșit.

„Ah, dragul meu“, suspina, suspina; de atunci înainte avea să-l iubească. Din moment ce îl cunoscuse și ca băiat al soților Hunter, ca „Bill“, Alfred, soț iubitor, uraganul atâtor nopți sufocante petrecute sub o plasă de țânțari, nu ar fi trebuit să mai existe nicio situație pe care să nu o poată înfrunta împreună:

atunci când trupurile lor dădeau greș, sau cel puțin așa părea, atunci când Alfred pipăia, băjbăia, căuta cu mâinile o confirmare, înainte să se năpustească înăuntrul ei, încercând să descopere secretul pe care Elizabeth îl ținea față de el.

Experții în domeniul lăinii și al vitelor, care veneau să îi ceară sfatul, se apropiau de el cu o atitudine de servilism exagerat. Ea nu își dădea seama cât de mic e el, de fapt, decât atunci când stătea întins, transpirat și fără vlagă, puțin cam unsuros pe umeri, cu plămânii istoviți, lovindu-și respirația ritmic de sânii ei deja zdrobiți. Atunci când voia să își demonstreze abilitățile, apuca cearșaful cu degetele de la picioare, de o parte și de alta a picioarelor ei lungi, de parcă găsisese un punct de sprijin pentru o poziție din care s-o impresioneze și mai mult decât înainte. Își aducea aminte că odată simțise nu sudoare, ci lacrimi prelingându-i-se pe gât, iar el începuse să tușească și se îndepărtase de ea: pieile lor pârlău ca un pansament care se dezlipea. Încercase să își facă curaj – și chiar reușise – să îl întrebe ce anume îl supărase. „Norocul“ lui în toate, avea mai mult decât merita; oricât de vag ar fi fost răspunsul, atât a putut scoate de la el.

Măcar ea îi dăruise copiii. Trebuia să țină minte asta, să le recompună chipurile: oscilând pe peretele întunecat, micuța mască a lui Dorothy, nici transparentă, dar nici mată, întocmai ca medaliile argintii ce atârnavă de tulpinile uscate de lunaria; iar Basil cel Superb, care prefera să joace în fața străinilor sau a naivilor, precum Lal Wyburd. Copiii lor. Ai lui Alfred nu prea erau, decât prin faptul că, întâmplător, împărtășeau același sânge.

Așa că trebuia să își răscumpere greșeala. Era generoasă cu trupul ei lung și rece, pentru care el plătitese un preț atât de mare: nu era vina lui că nu venise la timp să-l salveze pe tatăl ei. Tragedia și frăgezimea cărnii trezite la viață îi apropiaseră în acei primi ani. Așa credeau ei. Nu știa ce altceva putea să-i dăruiască. Începuse să facă tot ce îi stătea în putință ca să îl evite, sperând ca singurătatea să o ajute să înțeleagă un mister care nu o privea pe ea decât într-o mică măsură. Îi era destul de ușor să găsească scuze ca să nu meargă cu el să călărească prin pado-curii: treburi gospodărești; un copil bolnav; nenumărate pretexte simple și convingătoare. Dar continua să se simtă încorsetată, nu

numai de peisajul cu dealuri și arbori pitici, ci și de priveliștea minții ei. „Sunt superficială și frivolă“, îi scăpase pe gură într-un moment de deznădejde. „În afară de copiii ăștia, nu există nicio dovadă că nu sunt stearpă.“ În lumina primăverii, dealurile dimprejur străluceau ca niște giuvaiere, iar în arșița verii se topeau și deveneau movile de metal albăstrui: în ambele cazuri, păreau moarte. Starea ei de spirit o înspăimânta din ce în ce mai tare.

Nu își dădea seama cât de mult observase el, darămite cât înțelesese; nu putea fi atât de insensibil, încât să nu se simtă rănit. Suferea: nu îi simțise chiar ea lacrimile, la un moment dat? De altfel, Alfred își ascundea sentimentele cu o gingășie care făcea comportamentul ei să pară și mai revoltător: nu chiar egoist, așa cum îl considerau unii, deși nimeni nu îndrăznise să o acuze în față, din simplul motiv că ea îi provoca să o facă, iar lor le era frică de ea. Slujnicele o acuzaseră, însă în tăcere: slujnicele sunt mai sincere în gândurile care li se reflectă în priviri, pentru că surprind anumite conversații telefonice și îți suportă toate migrenele și răcelile. Prietenii pot fi ținuti la distanță cu ajutorul convențiilor sociale – și al slujnicelor. În orice caz, femeile – în afară de cele prea proaste – te țineau de rezervă, în caz că aveau nevoie vreodată să formeze o alianță cu tine. Bărbații erau fie prea obtuzi ca să vadă, fie prea politicoși ca să comenteze: ca Arnold Wyburd, care probabil că văzuse mai mult decât alții. Arnold era un bărbat politicos, spre deosebire de soția lui, care era o femeie sinceră. Nu prea o vedeai pe Lal; dar, atunci când o vedeai, răspunsurile categorice, împreună cu o anumită reținere încordată, te conduceau la concluzia că te judeca.

Lal Wyburd vedea ca pe o dovadă de egoism orice încercare disperată, a oricui, de a scăpa din cămașa de forță și de a-și recupera o sănătate mintală pe care o avusese la început și pe care și-o putea recăpăta, în cele din urmă. Așa că nu îți rămânea decât perioada cea lungă a anilor responsabili, când, în nebunia ta, te aruncai cu capul înainte după dragoste, bani, poziție socială, bunuri, deși aveai o mică bănuială, uneori chiar o certitudine, că există și o stare de acalmie, în care sinele se dezbară, fie și în chinuri, de imperfecțiunile sale omenești.

Doamna Hunter oftă, iar avocatul, care rămăsese lângă fereastră, se întoarse să o privească.

Atitudinea de Plantagenet pe care și-o păstrase atâta timp sub cearșaf începea să se destrame.

— Asta e ceva ce nu o să înțelegă niciodată Lal Wyburd: e prea *normală*, zise ea, sau mai degrabă mormăi.

Cum și el se gândea tot la soția lui, amestecul nefiresc al clienței în treburile sale îl făcu pe avocat să se bâlbâie.

— Ce... ce spui? Te doare ceva? Te pot ajuta cu ceva? Să... să te întorc sau ceva?

Asta deși de obicei nu se bâlbâia și i-ar fi plăcut să facă un gest de tandrețe, oricât de minor.

Cât despre doamna Hunter, nu i se păru necesar să răspundă: buzele i se lipiseră din nou de gingii.

Așa că el rămase mai departe lângă pervaz, încă asociatul secund într-o firmă al cărei asociat principal murise cu mulți ani în urmă.

În parc, dimineața își intrase în drepturi. Toamna anostă insuflase o viață aproape convingătoare ierbii uscate și frunzelor veștejite. Siluete anonime rățăceau pe malurile lacurilor decorative sau mergeau mai hotărât spre muncă. O fată călare pe o mârtoagă închiriată era cât pe ce să cadă din șă, fiindcă poneiul se speriasse de o tufă de iarbă.

În tinerețe, Arnold Wyburd avea un capriciu: să poarte canotiere cu panglici dungate; începuse să poarte — sau, cum îi plăcea lui să creadă, „să etaleze“ — o jachetă albastră cu nasturi din alamă. Renunțase la toate acestea, pentru că, sincer vorbind, lumea se aștepta la altceva din partea lui. Se trezise deodată cap de familie, însurat cu Lal Pennecuick, o femeie foarte rațională, nu frumusică, dar drăguță, care îi făcuse două fete, pe Marjorie și pe Heather. În prezent, o vedea mai rar pe Lal, dar era de înțeles, pentru că nepoții îi acaparau aproape tot timpul și, oricum, și el avea mai multe de făcut acum, că începuse să se miște mai încet din cauza vârstei.

În ciuda presiunilor vieții de familie, altfel foarte satisfăcătoare în felul ei, și a solicitărilor istovitoare ale unei afaceri restrânse, dar respectabile, care îi oferea la fel de multe satisfacții ca

și căsnicia, el și Lal continuau să se întâlnească în fiecare seară, în pat. Amândoi erau cei mai fericiți atunci când își povesteau întâmplările de peste zi. Avea încredere în discreția lui Lal, iar uneori îi relata chiar și cele mai reprobabile mofturi ale clienților săi cei mai respectați; iar ea era la fel de sinceră atunci când îi dezvăluia răutățile ginerelui lor, Oscar Hawkins, sau problemele lui Heather cu menopauza. El însă nu își destăinuise preferința secretă pentru fiica cea mijlocie a lui Marjorie, pe nume Jenny, pentru că ar fi simțit că îi trădează pe ceilalți nepoți.

Arnold Wyburd se făcu că nu aude ceea ce nu putea fi decât un pârț înfundat, care venea dinspre patul clientei sale; nu își aducea aminte să mai fi auzit vreodată o femeie dând vânturi. Era imposibil să își dea seama dacă doamna Hunter auzise: părea prea adâncită în gânduri sau în somn.

De fapt, ea nu se mai îngrijea de condiția ei fizică decât dacă avea vreo durere. Însă mirosurile urâte nu o prea deranjau. Accidentele acelea din ce în ce mai dese. Măcar le dădeau infirmierelor ceva de făcut.

Iar avocații? Ce făcea Arnold Wyburd? Nu credea că mai face dimineața și altceva decât să citească *The Herald* în biroul lui de modă veche. Bine că trebuia să le plătească pe infirmiere și pe doamna Lippmann. În afară de asta, doamna Hunter se vedea nevoită să îi inventeze tot felul de sarcini minore: să caute slujnice ieșite la pensie ca să vadă dacă nu cumva au nevoie de un ajutor financiar sau să se intereseze de orarul avioanelor.

Oare când venise la Kudjeri cu actele pentru terenul pe care i-l cumpărase Alfred în Sydney și unde avea de gând să moară – nu în vreun sanatoriu și cu siguranță nici în vreun sat uitat de lume ca Thingummy Village, mulțumesc frumos –, oare atunci îl văzuse pentru prima dată pe tânărul Arnold? Nu-și aducea aminte să-l fi văzut înainte de asta. Părea atât de sfrijit și de pedant, și foarte palid, pe lângă Alfred cel grosolan și rumen. Era tot ce considera ea că trebuie să fie un avocat. Părea să îi fie cald în hainele lui de oraș, sobre și ridicole, așa că ea îi sugerase să își dea sacoul jos, însă el refuzase.

Apoi, după ce a reflectat îndelung la propunerea ei, s-a răzgândit. În timp ce Arnold ducea haina de la canapea către

spătarul unui scaun, Elizabeth a simțit un miros vag de căldură umedă, nu chiar transpirație: cu siguranță nu semăna cu duhoarea de cotoi pe care o emană de obicei bărbații.

(De ce îmi revin toate amintirile astea, când nu mai țin min-te nici ce-am mâncat la prânz, sau dacă am mâncat? Trecutul mi s-a imprimat în memorie, presupun. Așa cum sunt însemna-te vitele cu fierul înroșit.)

Oare Arnold era deja însurat pe vremea aia? Da, trebuie să fi fost. Vorbiserăm în treacăt despre copii în timpul cinei. Da. Vrednica Lal adusese deja pe lume primul copil și îl aștepta pe cel de-al doilea. După cină, intraseră în cameră Dorothy și Basil: Dorothy încă era slăbită după bronșita din iarna aceea (motivul oficial pentru care Alfred propusese să construiască o casă în Sydney); Basil, pe de altă parte, nu fusese niciodată bolnav și era moale ca o mămăligă. Copiii nu îl agreaseră pe domnul Wyburd: nu e de mirare, îi plictisea. Mai târziu, Dorothy a făcut o pasiune pentru soția lui. În puținele ocazii în care se întâlneau cu toții, stătea tot timpul pe capul lui Lal, petrecându-și brațele pe după gâtul ei pistruiat și încercând să i se cuibărească la piept. Destul de caraghios. Chiar și Basil obișnuia să stea de vorbă cu doamna Wyburd, la o vârstă la care începuse să se supere pe toți ceilalți; încerca să o tragă pe soția avocatului într-un colț, ca să-i povestească despre ambițiile lui. Bine măcar că era politicos.

Dar Arnold era crispat în prezența copiilor, indiferent cine mai era lângă el. În seara aceea, la Kudjeri, îi aprinsese lui Elizabeth țigara, iar mâna îi tremura. Ea îl ținuse de încheietură, ca să îl ajute, și fusese surprinsă să vadă cât de musculos îi era brațul. Poate că îl putea învăța cum să aibă mai mult curaj. Da, asta era ceva ce le putea împărtăși tuturor. Poate. Ei uneia nu îi fusese niciodată frică.

Fusese o seară groaznică. Alfred adormise, după ce le povestise despre berbeci și despre iapa Gimcrack, care fătase un mânz cu o noapte înainte. Tânărul Arnold Wyburd, care se simțea stânjenit în cămașa lui comodă, privea cum își legănai glezna, în timp ce încercai să găsești un subiect de discuție care să pună capăt agoniei. (Lal își scurtase fusta numai după ce restul lumii uitase că fustele puteau fi și scurte.) A doua zi dimineăta, el

a plecat și nu l-ai mai văzut; nici nu aveai de ce să-l mai vezi; de-ajuns că Alfred se oferise să îl conducă cu Bentleyul până la Gogong, ca să prindă trenul.

(Toate serile la țară erau anoste. Oamenii se îndrăgostesc de ele doar după ce pleacă departe și uită detaliile. Ce ciudat că mai țin minte suplețea încheieturii netede și fără păr a lui Arnold.)

Atunci când s-a construit casa – invidioșii și amatorii de senzațional o numeau „conac“, deși nu era: avea doar patru saloane și tot atâtea dormitoare, fără a pune la socoteală camerele slujnicilor –, ai hotărât să nu dai ocazii de bârfă, mutându-te cu prea mult tam-tam. Mai mult decât atât, la Sydney s-a făcut totul de la zero, spre deosebire de Kudjeri, cu toate acele monstruoziități moștenite. Pe Moreton Drive existau ebeniști, decoratori și așa mai departe, care făceau din răbdare o virtute. Întârzierea cu care te-ai mutat – precum și adresa din mijlocul pustietății – ar fi trebuit să astupe gura celor mai mulți. Dar oamenii încă vorbeau, mai ales cei bârfitori și neserioși. „Vai, Elizabeth, dar nu te izolezi prea mult dacă te duci să locuiești în Centennial Park? Pleci din sălbăticie ca să te stabilești, practic, în sălbăticie! Nu știm pe nimeni care să locuiască pe Moreton Drive.“ Nu putea să răspundă decât „De acum înainte o să știți pe cineva, nu-i așa?“. Era, cu siguranță, foarte nisipos, aproape că se formaseră dune oriunde nu erau construite case; ramurile de callistemon foșneau atunci când bătea vântul, adică mai mereu. Dăuna grădinii și părului. Dar avea de gând să le arate ea tuturor.

Avea încredere în originalitatea și în gusturile ei; toată lumea recunoștea că acestea se numărau printre calitățile sale. Nu o interesau bunurile de dragul bunurilor, dar nu putea să se abțină când vedea ceva frumos și, adesea, costisitor. Celor care o acuzau de extravaganta le răspundea: „Probabil c-o să devină mai valoroase cu timpul.“ Dar nu era materialistă, absolut deloc. Raționamentul ei era: dacă nu pot să te las cu gura căscată, dacă nu pot să te scot din amorțeala casei tale hidoase înseamnă că am dat greș. Își dorea cu adevărat să își îmbete cunoștințele cu plăcerea frumosului, așa cum se îmbătase și ea.

Ah, astăzi îi venea să își înfunde ochii mai adânc în orbite, știind că nu își va mai vedea niciodată salonul cel lung, ale

căruia nuanțe de arămiu, rubiniu și verde smarald se armonizau cu draperiile brune, trase pentru a ține la distanță soarele de după-amiază.

„Vedeți“, zicea ea, „nu puteți spune că e extravagant dacă e frumos, nu-i așa?“ O zicea stând în picioare, în capul scărilor. Desfăcându-și larg brațele, pentru a-și îmbrățișa casa, din care făcuse o operă de artă; însă fără să uite vreo clipă de soțul ei, de copii și de cele două slujnice care o priveau. Dacă exagera puțin, o făcea pentru că avea veleități de actriță. (Oamenii spuneau despre Basil mai târziu: „Se vede de unde și-a moștenit talentul.“)

Numai că acum vorbea Alfred: „Nu te entuziasma prea tare, Betty, suntem cu toții plini de admirație.“ Bietul, dragul de Alfred! Uneori îi venea să îl mănânce cu totul, atât îi era de recunoscătoare. Când el, de fapt, și-ar fi dorit un devotament blajin. Ea încerca întotdeauna să îl implice și pe el în ceea ce făcea: „Vino să-ți vezi camera... biroul... pe care sper c-o să-l folosești... când o să vii să stai cu noi... sper să devină o obișnuință, dragul meu... pentru c-o să ne fie dor de tine, nu-i așa? Dorothy?“ O zicea târându-l pe Alfred, și numai pe el, de mână, de mâna lui aspră – pentru că pusese și el osul la treabă în timpul construcției casei de la Kudjeri, ca să-i înveselească pe muncitori –, o mână pătrătoasă, simplă, care încerca să îi răspundă la entuziasm într-o manieră masculină, strângându-i ușor degetele în semn de încurajare. (Pe durata întregii lor căsnicii, încercaseră să își încurajeze unul altuia pasiunile plicticoase.) „Ce-o să lucrez în camera asta de lucru?“ râdea el cu jumătate de gură. „Dacă o s-o folosesc vreodată.“

Și totuși, ea a descoperit că Alfred citea: strânsese o bibliotecă întreagă de cărți surprinzătoare și buchisite, după cum o dovedeau petele de pe file și firimiturile dintre pagini. Asta a aflat-o de abia în ultimele luni dureroase pe care le-au petrecut la Kudjeri, din nou împreună.

Înainte, când venea pe la ei și le cerea să îi pregătească o cameră în Moreton Drive, obișnuia să meargă la film. Dar Basil nu înțelegea ce vedea tatăl lui la filmele alea pe care le urmărea. Băiatul râdea cu vocea lui în schimbare. (Glasul subțire și cristalin i se îngroșase.) Basil era în perioada lui cea mai groaznică

și își folosea cruzimea sub paravanul frumuseții: exact ca o prună încă necoaptă, care îți face gura pungă dacă muști din ea. Dar avea dreptate când venea vorba despre filmele acelea grosolane; după ce te-ai ținut după el o dată sau de două ori, ai ajuns la concluzia că Alfred înțelegea ce voia el, râzând când nu era nimic de râs și plângând – bănuiai tu – când o actriță banală, cu bucle spiralate, își aducea băiatul din flori să fie botezat în biserica patronată de familia tânărului tată al copilului. Ce-i drept, și tu lăcrimai puțin, cu toate că era ridicol. Sau poate lăcrimai pentru că Alfred încerca să te apuce de mână și să îți împingă coapsa în coapsa ta. (Dacă se aprindeau luminile și te trezeai în sală cu toți cunoscuții tăi?!)

Pleoapele doamnei Hunter s-ar fi putut transforma în coji de nucă dacă nu ar fi început să se prelingă lacrimi de sub ele: din ochii ei bătrâni și pestriți, care încercau să-și stăpânească emoțiile.

Nici chiar după despărțire (o despărțire neoficială) nu se abținea niciodată când el venea de la Kudjeri la Sydney. Era hotărâtă să își arate recunoștința și să îl recompenseze cu afecțiune pentru libertatea pe care i-o oferise. (Și el trebuia să admită că afecțiunea este mai puțin vijelioasă decât pasiunea.) Obişnuia să facă un semn, să tușească un pic prea teatral, să trântască un sertar sau să constate cu un glas foarte ascutit: „Ce ți-e și cu soții Wyburd! Crezi că ea știe cum să se poarte cu el?” Iar Alfred venea la ea din camera cealaltă, în picioarele goale, și imediat își dădeau jos masca. Dacă ar mai fi trăit, spera că și el și-ar fi amintit cu la fel de multă încântare plăcerile acestei relații mai potolite, mai terapeutice.

Ceea ce nu însemna că cealaltă etapă a relației lor nu fusese necesară sau oportună; lucrurile importante sunt necesare. Și copiii lor erau importanți. Ea încă visa la săgețile pe care Alfred le înfipsea în pântecul ei.

Dar Arnold Wyburd era necesar?

După mutarea la Moreton Drive, nu prea l-a mai văzut. Keemis era prea posesiv: un filfizon bătrân, cu reputație de vânător de fuste; purta joben și o cravată albă, îngustă, care semăna mai mult cu o panglică, trasă prin ceva ce arăta ca o

verighetă. Era însurat cu Millicent, o persoană pe care nu o vedeai niciodată: lumea spunea că ar fi infirmă. Bătrânul avea un comportament foarte cuviincios: suga bomboane de mentă, de exemplu, ca să-și ascundă respirația urât mirositoare. Ea ar fi preferat mirosul puternic de tutun, care se simțea totuși, în ciuda aromei de mentă. De ziua ei primea flori de la Keemis: trandafiri galbeni. De Crăciun, o cutie de bomboane franțuzești cu lichior. Archie Keemis era un om care făcea ca viața să pară fără de sfârșit: apoi a murit pe Pitt Street, de Ziua Cupei¹, în drum spre clubul de echitație. Durerea pe care a simțit-o pentru omul acela, care nu însemnase mare lucru pentru ea, a fost mai neașteptată decât oricare alta din viața ei. Probabil din cauză că se produsese atât de subit, din cauza șocului de a pierde o constantă din viața ei, un om pe care se putea baza. Un întreg cortegiu funerar, compus aproape numai din bărbați, o urmărea cu privirea, deși se prefăcea că nu. Ea s-a bucurat că se gândise să poarte un voal. Se uitau să vadă ce însemnase soția lui „Bill” Hunter pentru avocatul decedat. Iar Millicent Keemis nu era de față. Absența soției, chiar dacă o fi fost invalidă, îi determina pe bărbații așa-ziși perspicace să creadă că ghicesc motivul prezenței lui Elizabeth Hunter. (Atașamentul sincer, descoperise ea, pare adeseori mai suspect decât infidelitatea propriu-zisă: probabil că nimeni – bine, aproape nimeni – nu bănuise aventurile ei, care chiar avuseseră loc; existaseră și altele, care nu avuseseră loc, fiindcă poți să înșeli și în mintea ta, cu o bijuterie, o casă, un copil, o femeie... N-ar fi putut merge până la capăt cu o femeie, sau nu mai departe de un flirt, de o atingere de mână. Oare cine a spus – vreo brută uitată – că „singurele ei adultere adevărate sunt cele pe care le comite cu sine”? Trebuia să încerce să își amintească.

Nu Archie Keemis – în ciuda reputației lui de donjuan, fusese întotdeauna un om respectuos. Prea bătrân. Prea politicos. La fel ca și asociatul lui secund, Arnold Wyburd. Archie fusese cel care îi sugerase să își facă un testament – cu numai câteva

---

¹ Melbourne Cup Day, cel mai important eveniment de echitație din Australia; se ține în prima zi de marți din luna noiembrie a fiecărui an.

săptămâni înainte să fie găsit mort pe Pitt Street. (Mort... Înainte se ferea de acest cuvânt, îl vedea ca pe o piatră; apoi devenise mai degrabă o idee, care învăluie trupul ca o negură, rătăcind prin minte, sub formă de gânduri fragmentate și împrăștiate, dar niciodată înfricoșătoare sau personale.) Și ia-tă-l pe Archie, care îi cerea să se gândească și la moarte, odată ce dobândise niște proprietăți pe care le putea lăsa moștenire: casa din Moreton Drive era a ei; bijuteriile, la fel, împreună cu acțiunile pe care le trecuse Alfred pe numele ei după ce se căsătoriseră. Nu se gândise niciodată la asta. Poate că s-ar fi simțit destul de importantă dacă nu ar fi fost neliniștea aceea, care îi dădea dureri de stomac. Documentul în sine era absurd: frazele complicate pe care el insistase să le construiască în jurul dorințelor ei simple. Politețea lui gravă o făcea să zâmbească, pe când stătea răsucindu-și inelele, privind tot ce era de privit în acel birou prăfuit; întotdeauna îi plăcuse să vadă tot ce era de văzut. Pentru a o scuti de un drum până în oraș – drum pe care îl făcea zi de zi, cu mașinuța ei electrică, chiar și când nu avea un motiv anume –, avocatul a promis că îi va aduce o schiță a contractului, pe care să o aprobe.

Apoi au primit un telefon prin care erau informați că domnul Keemis nu se simțea prea bine: nu venise la birou în ziua aceea; domnul Wyburd urma să aducă schița după prânz.

Arnold Wyburd era îmbrăcat în gri de data asta: mai bine decât negrul acela închis pe care îl purtase la Kudjeri. Când Elizabeth a intrat în cameră, el stătea în picioare și se uita pe fereastră. S-a trezit gândindu-se că i-ar plăcea să îi atingă spatele curbat, să își încolăcească brațele pe după mijlocul lui, iar apoi să urce până când mâinile i s-ar fi înnodat în jurul pieptului lui; să se lipească de silueta sa splendidă, zveltă și gri.

Probabil că și-a dat și el seama. Dar, pentru că nu s-a întors imediat, lui Elizabeth i-a trecut prin minte că Arnold încearcă să amâne momentul în care va da ochii cu ea. Simțea o roșeață urcându-i în obraji și își încleștă fălcile, ca să împiedice fierbințeala care îi pârjolea gâtulejul să se transforme în ceva condamnat. Era o zi caldă, nu toridă, iar din grădinița de afară răzbătea un miros de dafin. Atunci când Arnold nu a mai putut

amâna să se întoarcă spre ea, lui Elizabeth nu i-au atras atenția ochii lui, ci picăturile de sudoare ce i se adunaseră în scobitura uneia dintre tâmpole.

Scoteau sunete unul către altul: de bun venit, de scuze – vorbe de complezență, s-ar fi zis. El ținea în mână testamentul împăturit, garanția morții ei viitoare. Era să nici nu observe că hârtia este legată cu o panglică ce îi dădea un aer oarecum cochet.

„Nu trebuie să-ți fie frică“, spusese ea; ar fi sunat mai surprinzător dacă nu ar fi făcut parte dintr-un plan sau o teorie care, credea ea, încolțise deja la Kudjeri, când îl ținuse de încheietura brațului palid, dar musculos, pentru a opri unduirea flăcării pâlpâitoare. Începuse să intre în amănunte. O amuza pe doamna Hunter să își aducă aminte: „Știi, desigur, că sunt mult mai în vârstă decât tine... M-am măritat târziu: aveam treizeci și doi de ani; n-are de ce să-ți fie frică.“ Irelevanța tuturor acestor detalii le făcea să sune prostesc, chiar și după atât timp. Probabil că își spusese încă de la început că Arnold e un băiat cam nătâng. Ea era foarte calmă; iar calmul a învins: probabil că l-a impresionat mai mult decât Lal Pennecuick și cele două fete, Marjorie și cealaltă, cum o chema. Nici tu nu uitaseși de Dorothy și de Basil: se plimbau prin parc cu bonele lor. Nora – îi cunoșteai obiceiurile – probabil se întorsese la romanul ei de duzină; Gertrude, care sigur se așezase deja pe scaunul ei de răchită, probabil că sfârâia, cu burta plină de ceai și biscuiți.

Atât era de calmă, încât l-a molipsit și pe Arnold Wyburd: niciodată nu s-au mai familiarizat două guri străine atât de repede.

— O, Doamne!

Doamna Hunter era atât de chinuită de vinovăție, încât avocatul bătrân de lângă geam se întrebă din nou dacă nu cumva ar trebui să vină lângă pat și să încerce să îi aline suferința.

Să faci dragoste în timpul zilei; era prima dată, din câte își aducea ea aminte; și da, cu siguranță era prima dată când Arnold Wyburd își dăduse hainele jos în public. Părea să-i fie mai ușor, după ce se descotorosise de pantofi. Patul era atât de minunat de

rece, încât o făcuse să tremure; nu fusese niciodată atât de strălucitor. Închisese ochii – și din modestie, dar și pentru a-l ajuta pe Arnold să găsească acel curaj pe care își promisese singură că îl va ajuta să-l descopere. Numai că, în cele din urmă, Arnold nu părea să aibă nevoie de inspirație. Respirația lui greoaie i-a spulberat teoria. Așa că și-a deschis ochii și i-a contemplat trupul alb, musculos, aproape lipsit de păr. Atunci când ieșea la suprafață să respire, Arnold era cel care ținea ochii închiși. Ca să nu îi vadă chipul, pentru că nu era Lal? Cel puțin ea își dădea seama, indiferent dacă avea ochii închiși sau deschiși, că el nu e Alfred; asta nu era nici dragoste, nici atașamentul molcom pe care îl cunoscuse ea mai târziu. Din partea ei era numai dorință, iar din partea lui Arnold, un fel de frustrare defulată. Era atât de ușurată, încât aproape că a început să râdă. Dar el nu simțea nici cea mai mică trepidație: era prea concentrat; iar ea părea să îl liniștească din ce în ce mai mult. După orgasmul lui, ea i-a luat capul între mâini și a încercat să îi așeze pe gură admirația care o copleșise: pentru că el reușise să treacă de o barieră. Cu ajutorul ei.

Însă Arnold a dat-o la o parte, s-a desprins din strânsoarea ei și s-a lovit la degetul de la picior. „Nu mi-o voi ierta niciodată, doamnă Hunter, aveam o poziție de încredere în ochii atâtor oameni...” Bietul om! „Dar noi nu ne iubim, Arnold; eu sunt de vină, pentru că nu te iubesc, dar mi-a plăcut la nebunie, e ceva ce trebuia să se întâmple, ceva de care tu o să uiți, iar eu o să-mi amintesc cu plăcere.” O prostie din partea ei să sugereze că numai Arnold este absolvit de vină. Nu uitase niciodată bretelele lui, care încercau să o impresioneze prin monstruozi-tate. Niciodată nu sunt bărbații mai pedanți decât atunci când poartă bretele. „Ei bine, prefer un avocat pedant decât unul libidinos”, și-a spus ea.

Nu-și aducea aminte cum plecase Arnold Wyburd. Nu chemase niciun taxi; probabil că mersese pe jos până la stația de tramvai. Când coborâse scările, copiii tocmai se întorceau din parc, iar lui Elizabeth i-au căzut ochii pe schița testamentului. Își dorea să fi fost versiunea finală. A doua zi dimineata, s-a dus singură până în oraș, cu mașina ei electrică, și i-a lăsat

schita aprobată unei tinere de la Keemis & Wyburd: Arnold nu și-a făcut apariția; iar bietul Archie era acasă, pregătindu-se să moară pe Pitt Street.

— Cine vrea să pape micul dejun?

Prea multe zdrăngăneli, hârșăituri și bombăneli: o întrerupere prea brutală a gândurilor și liniștii ei.

— Tu cine ești? Întrebă doamna Hunter.

— Sunt infirmiera dumneavoastră, sora Badgery. Și iată un delicios ou fiert!

— Speram că ești cealaltă... Mary. Nu m-a părăsit, nu-i așa?

— E jos, bea o ceașcă de cafea. Sora a ieșit deja din tură. Mai zăbovește puțin, cu speranța c-o s-o zărească pe... fiica dumneavoastră.

— Ah, da. Nu s-au cunoscut. De Santis s-a angajat aici cu altă ocazie, când mă întorsesem de pe nu știu ce insulă. Dorothy tocmai plecase înapoi în Franța, după unul dintre accesele ei de furie.

— Iată și oușorul cel delicios, draga mea doamnă! Gura mare, doamnă Hunter!

Doamna Hunter își ridică bărbia.

— N-am mai luat micul dejun... de când m-am măritat. Îmi place să iau un prânz sănătos – acum i se spune „masă principală” – și să mănânc ceva ușor seara.

Și, cu aceste cuvinte, gingiile i se încleștară.

— Doar o linguriță!

Doamna Hunter simțea cum lingura din os a sorei Badgery se luptă să îi desfacă buzele.

— Sunt sigură că nu vreți să mă dezamăgiți. Sau să-l dezamăgiți pe domnul Wyburd, aici de față. Nimeni nu vă dorește binele mai mult decât domnul Wyburd.

— A, da, avocatul meu. V-ați cunoscut?

Sosirea sorei Badgery, cu oul acela nesuferit, o derutase pe doamna Hunter: se temea ca nu cumva să o lase mintea înainte să ajungă Dorothy, dar mai ales Basil, care avea să întârzie.

— Da, ne cunoaștem. Nu-i așa, domnule Wyburd?

Sora Badgery îi făcu avocatului cu ochiul, apoi își umezi dinții deja strălucitori.

Domnul Wyburd o știa prea bine. Îi făcuse un semn din cap când intrase discret în cameră, cu tava în mână; îi amintea avocatului de o găină albă: curioasă, harnică într-un mod ostentativ, nătângă, ușor de ofensat. Vinerea, după muncă, se ducea la el la birou să își primească cecul. (Așa hotărâse doamna Hunter pentru toți angajații, nu ca să îi dea lui încă o bătaie de cap, ci ca să îi încurajeze să socializeze.) Sora Badgery obișnuia să mai stea un timp, ca să își etaleze ifosele de absolventă a unui stagiu la spitalul Royal Prince Alfred și de fostă soție de cultivator de ceai din Ceylon.

Cu buzele tremurându-i ușor, domnul Wyburd murmură abia deslușit:

— Eu și sora Badgery suntem vechi prieteni.

Doamna Hunter înghiți a treia gură de ou greșos, care, simțea ea, i se prelinsese și pe bărbie, însă Badgery era prea flatată de cuvintele lui Arnold ca să observe.

— Domnul Wyburd, reuși să îndruge doamna Hunter, ar trebui să ia și dumnealui micul dejun. Îl așteaptă. Sper că e un mic dejun demn de un bărbat, Arnold. Femeile de altă naționalitate nu înțeleg că un bărbat își ia toate puterile din micul dejun.

Sora Badgery râse la auzul acestei glume; toate lucrurile de pe tavă zăngăniră.

— Nu mă îndoiesc c-o să fie un mic dejun cât se poate de mulțumitor, zise domnul Wyburd, iar sora Badgery râse din nou, de parcă și el făcuse o glumă.

— Nu știu de ce nu te-ai dus până acum, se precipită doamna Hunter.

Nerozia unei slujnice îi transforma imediat plămânii într-un furnal.

— Dormei atât de bine, se justifică el, n-am vrut să te deranjez.

— Nu dormeam. Doar mă gândeam. Sper că doamna Lippmann ți-a gătit un cotlet – sau ceva picant, niște rinichi. Alfred lua cu el cotlete *reci* atunci când se ducea să angajeze sau să adune oameni. Oribil! Dar asta le place bărbaților. Ia-l, soră, arată-i drumul!

— Sunt sigură că domnul Wyburd știe drumul. Cred că dânsul mi-ar putea arăta cotloane din casa asta de care nici nu știu că există.

Sora Badgery mai râse puțin, iar domnul Wyburd coborî scările, extrem de rușinat.

— Acum poți să lași deoparte blestematul ăla de ou. Trebuie să faci ceva pentru mine. Urgent.

— Serios? Dar cafeaua? V-ați uitat cafeaua, doamnă Hunter.

Așa era.

— Ai pus coniac în ea?

— Bineînțeles, ce rost ar mai avea viața mea dacă aș uita de coniac?

Doamna Hunter dibui ceașca și o luă în mâini, căutându-i marginea cu buzele. O găsi, iar vigoarea i se întoarse într-un șuvoi frenetic, prin pâlnia gurii, până în degetele reci de la picioare.

Sora Badgery privea cățelușul acela bătrân și orb cu înțelegere, chiar cu afecțiune. Nu aproba consumul de alcool, dar trecea cu vederea coniacul doamnei Hunter. Îi admira pe cei bogați și îi plăcea să lucreze pentru ei, pentru că îi dădeau un sentiment de siguranță, de apropiere, chiar și indirectă. Când vorbea cu prietenele ei, le zicea pacienților bogați pe numele mic; cunoștea îndeaproape străini despre care citise în ziarele de scandal: deja nu mai erau străini, dacă citeai despre ei suficient de des.

Doamna Hunter își sorbea cafeaua alcoolizată; în curând, avea să amețească și să adoarmă.

— Soră, vreau să mă machiezi pentru sosirea fiicei mele, bolborosi ea luând ultima gură de cafea.

— Să vă machiez? Știți bine că nu pot. Toată viața m-am dat pe față doar cu apă și cu săpun bun.

— De-asta mă temeam.

Părea mai mult resemnată decât dezamăgită.

— Măcar de-ar fi fost aici micuța Manhood... Ea ar ști ce să facă.

— Nu mă îndoiesc. Sora Manhood vine din alt mediu.

— Și ce? Ea a crescut la o fermă de bananieri. Iar tu ești fiica unui mecanic de locomotivă.

— Tata a fost inginer și a lucrat în slujba statului. Cei trei frați ai mei sunt funcționari publici, iar doi dintre ei sunt administratori ai Bisericii Presbiteriene.

Pe doamna Hunter nu o interesa la fel de mult ca pe sora Badgery.

— Am fost crescută de niște părinți foarte stricți. Chiar și după ce mi-am început pregătirea ca asistentă, tata se aștepta să-i povestesc în detaliu activitățile mele din timpul liber. Cât despre sora Manhood, ea ieșea la dans cu primul rezident care o invita. Știu asta sigur. Dar să nu credeți că am ceva cu sora Manhood! Vai de mine! E o fată încântătoare, atât de plină de viață... Chiar mi-e drag de sora Manhood, dar mi-aș dori să nu se aranjeze atât de mult; cine n-o cunoaște și-ar putea face o impresie greșită.

— Îmi place să fiu aranjată, spuse doamna Hunter. Îmi dă o... iluzie de... frumusețe. Bineînțeles, poate că n-am fost niciodată frumoasă. Nici chiar în perioada mea de glorie, n-am putut fi niciodată sigură decât de ceea ce vedeam în ochii altora... dar acum nici nu mai văd bine.

— Îmi pare rău, draga mea doamnă, dar nu vă pot ajuta deloc cu cosmeticele.

Sora Badgery simțea unele remușcări în timp ce lua ceașca din mâinile bătrânei.

— Vă pot ajuta cu altceva?

Infirmiera aștepta cu răsuflarea tăiată: plosca îi era și așa destul de nesuferită, dar, pe deasupra, aproape de fiecare dată când își ridica pacienta de pe toaletă o apucau durerile de spate.

— Da. Ar fi ceva, spuse doamna Hunter. Cutia mea cu bijuterii. Măcar așa n-o să mă simt complet dezbrăcată.

Sora Badgery începu să se agite de colo colo. Bijuteriile jucău un rol atât de important în viața stăpânei lor, încât oricare membru al gospodăriei care asista la acest ritual se simțea deodată mai important.

Doamna Lippmann îndrăznise odată să remarce:

— N-ar trebui să-și etaleze bijuteriile în fața oricui vine pe aici. Electricianul, spălătorii de geamuri...

Dar se ştia despre menajeră că este invidioasă de felul ei.

— Sărăcuța, e tot ce are și ea de arătat și tot ce iubește pe lumea asta, răspunsese sora Badgery.

— I le-ar putea fura cineva... sau ar putea chiar s-o omoare pentru ele.

— Nu cred c-ar îndrăzni cineva.

Doamna Lippmann fusese de acord.

Când aduse cutia, sora Badgery întrebă:

— Nu vreți să v-o deschid eu?

— Nu, mulțumesc.

Încuietoarea răspundea mai greu la degetele mai agile: bătrâna îi cunoștea toate secretele. Știa fiecare centimetru al cutiuței zdrențuite, învelite în catifea.

Bijuteriile ei.

Sora Badgery, care credea că le-ar putea recunoaște pe toate, sau aproape pe toate – ciudat era că niciodată nu îi fusese ră dezvăluite toate –, și care știa pe dinafară poveștile lor, dar iarăși, nu pe toate, pentru că poveștile dădeau naștere mereu altor povești, era fermecată de fiecare dată când i se dezvăluia câte o bijuterie nouă; dar în dimineața aceea se simți ofensată, pentru că doamna Hunter bâjbâise prin compartimentele de catifea și își pusese vreo șase inele pe degete, pe la spatele ei.

— Ce *bine* vă simțiți astăzi! Sunteți foarte activă! zise infirmiera, cu adevărat impresionată. Fiica dumneavoastră trebuie să sosească din clipă în clipă.

— Ah, ce poveste au bijuteriile astea!

Doamna Hunter știa că ajutoarele sale o surprinseseră de multe ori povestind despre perlele ei cândva strălucitoare, însă de mult uitate.

Oricare i-or fi fost sentimentele, sora Badgery nu făcea niciodată vreun gest prin care să se dea de gol: nimeni nu bănuia că ea adoră, de exemplu, rubinul sânge-de-porumbel sau că e în stare să venereze un idol bătrân pentru comorile lui.

Ca să nu își mânia strămoșii, infirmiera își luă un aer de profesionalism și anunță:

— Haideți să vă ridic un pic mai mult, doamnă Hunter! Hop-așa!

Și o săltă pe bătrână pe perne.

Și iată idolul rezemat de perne, cu degetele-i împodobite răsfirate pe cearșaf, de parcă avea de gând să cânte o partitură complicată.

Ca să pară mai prietenoasă, infirmiera întrebă:

— Vreți să vă aduc haina din pene de marabu? Sau poate șalul de lână?

— Șalul. Mulțumesc.

Doamna Hunter respira greu: efortul fizic o epuizase.

Sora Badgery o înfășură în șal. Nici măcar pe un sfânt nu l-ar fi tratat cu mai multă reverență, deși nu credea în sfinți, cel puțin nu în cei romano-catolici: bleah!

— Nu vreți să vă aleg un colier pentru această ocazie specială?

— Nu colier. Nu înainte de prânz. Nu pentru Dorothy.

Sora Badgery acceptă observația.

— Gordon mi-a dăruit un pandantiv cu ametist.

— Gordon?

— Soțul meu. Nu vă amintiți că v-am povestit de el?

— Ar trebui.

— Ei bine, Gordon mi-a dăruit un pandantiv. Este de un rafinament desăvârșit. Încă îl port... dar numai când mă duc în vizită pe la prieteni sau la Balul Infirmierelor și al Medicilor Rezidenți.

Deși doamna Hunter nu văzuse niciodată clar gâtul sorei Badgery, și-l imagina subțire, alb și foarte îngrijit: un suport demn de un pandantiv cu ametist.

— Poate că nu v-am povestit niciodată – sora Badgery înainta pe un teren cunoscut –, dar l-am cunoscut pe domnul Badgery, pe Gordon, în drum către Templul Dintelui¹. Vizitam Ceylonul din plăcere, între două cazuri. Ați spus ceva? Doamnă Hunter?

Doamna Hunter nu vru să repete, dar li se spunea „flota de pescuit“ australiencelor care plecau să își arunce năvoadele în Ceylon; în schimb, mărturisi o slăbiciune proprie:

---

¹ Templu budist din orașul Kandy, în Sri Lanka, unde se păstrează dintele sacru al lui Buddha.

— Ani de zile, am păstrat dinții de lapte ai copiilor într-o sticlă. Apoi, într-o zi, fără niciun motiv, i-am aruncat.

— Vă povesteam despre călătoria mea în Kandy. Mașina prietenei mele a făcut pană, iar un cultivator de ceai, care se întâmpla să treacă pe acolo, a adus un localnic să ne ajute. Cultivatorul era domnul Badgery. A fost drăguț și ne-a invitat să bem ceva. Și așa a început totul. La scurt timp, s-a retras din afacerile cu ceai și a venit după mine în Sydney, cu feribotul.

— A murit, nu-i așa?

De parcă nu știai. Dar văduvei lui îi plăcea să fie întrebată.

— Da, a murit. Dar abia după ce ne-am căsătorit. Atunci mi-a dăruit pandantivul cu ametist.

Doamna Hunter se întrebă o clipă dacă nu cumva ar trebui să îi dăruiască doamnei Badgery ceva din cutia ei cu bijuterii; era mai ușor să oferi cadouri decât să irosești emoții pe care le păstrai bine, în caz de forță majoră: pe măsură ce trecea timpul, nu știai la ce să te aștepti.

— Ce e cu inelul ăsta ciudat, pe care nu l-am mai văzut până acum? întrebă sora Badgery. Cel de pe degetul mare de la mâna dreaptă.

Bătrâna se odihnea. Degetele-i cenușii parcă nici nu făceau parte din ea, iar pe degetul indicat se afla un cuib de aur împletit, care înconjura ceea ce părea să fie o cruce, dar făcută din plumb; efectul creat era complet păgân.

— Este un inel etiopian, îi explică doamna Hunter. E singurul lucru pe care mi l-a trimis vreodată fiul meu – în afară de scrisorile în care îmi cerea bani.

Sora Badgery își supse măselele.

— Domnul Basil este un om extraordinar! Cel puțin așa spun ziarele.

— Cred că, atunci când nu sunt extraordinari, oamenii extraordinari sunt la fel de slabi ca și cei neînsemnați.

Simțind o undă de fățarnicie și de tristețe în glasul doamnei Hunter, sora Badgery schimbă subiectul.

— Sunt convinsă că fiica dumneavoastră, Dorothy, are o mulțime de bijuterii splendide. O doamnă de rangul ei...

— A rămas cu o situație proastă când a părăsit-o el, deși ea era cea nevinovată. Totuși, a reușit să scoată două, trei bijuterii de la familia lui îngrozitoare.

Sora Badgery fu încântată să audă de acest succes material. Aduse o perie și începu să pieptene părul pacientei.

— Nu cred că știi cum o cheamă pe fiica mea.

— Păi... Dorothy, nu? Nu mă pricep la numele alea străine.

— O să te învăț eu, zise doamna Hunter, rotunzindu-și buzele, ca și cum ar fi gustat dintr-o mâncare delicioasă, și umflându-și nările, ca și cum ar fi simțit un parfum fin. *Princesse de Lascabanes*, spuse ea, exagerând accentul franțuzesc, ca să-i facă plăcere sorei Badgery. Ia să te aud cum spui.

De voie, de nevoie, infirmiera îi făcu pe plac.

— Dar eu *cum* să-i spun? se văită ea.

— *Madame*, atâta tot.

— Mad-dam, mad-dam, încercă sora Badgery să o imite, iar apoi produse o variantă cu mai multă rezonanță: ma-*darm*!

Doamna Hunter simțea că își ține infirmiera sub papuc, exact cum își dorea; de asemenea, se gândea să i se adreseze fiicei sale cu „prințesa Dorothy“, pentru propria plăcere și pentru a-și impresiona prietenii.

— Mad-damm, ma-*darm*!

Mulțumită de noua ei realizare, vocea exersă apelativul toată dimineața.

Pe doamna Hunter o linișteau atât de mult bombănelile infirmierei și coniacul pe care îl băuse, încât i se părea puțin probabil să mai sosească cineva; ar fi fost chiar neplăcut: viața ei era prea strict planificată pentru așa ceva.

— Deschideți gura! Doamnă Hunter?

Din nou Badgery.

— Orice s-ar întâmpla, trebuie să ne luăm temperatura, nu-i așa?

Cum i se spunea? Dettol? Era rece, oricum. Sterilizant. Oare era mai bine așa, să fii sterilizat până nu mai exiști? „Nu mă deranjează să mor, doctore Gidley, dar mă aștept ca infirmierele mele să mă ferească de lucrurile mai rele decât moartea“, cum ar fi musafirii nepoftiți, mai ales cei cu nervii slabi.

— Oare o să fiu suficient de puternică?

Ținându-și pacienta de încheietură, sorei Badgery i se păru inutil să răspundă: pulsul era remarcabil de puternic.

Deodată, fură amândouă uimite, dacă nu chiar speriate, de un eveniment care le întrerupse a bucuria.

Se deschise ușa.

— Soră, poate primi vizite? Era domnul Wyburd, care vorbea prea tare dacă își propusese cumva să șoptească și prea încet pentru tonul său obișnuit. A sosit prințesa. Fiica ei.

Ca și cum nu ar fi fost de ajuns, o a doua siluetă trecu, foșnind, pe lângă cea din prag: pentru doamna Hunter, era sunet, parfum, bucurie, disperare; în timp ce sora Badgery vedea o femeie înaltă, zveltă, fără pălărie, la vreo cincizeci de ani (ca să fim amabili), cu o rochie ce nu ieșea în evidență prin nimic în afară de simplitate și cu un șirag de perle care îi săltau la gât și pe piept, pentru că intrase aproape alergând.

Infirmiera își reveni suficient cât să remarce că o prințesă nu ar trebui să alerge; și că nu ar trebui să aibă o față de cal.

Dar Dorothy mergea înainte neabătută.

— *O, mon Dieu, aidez-moi!*¹ gâfâi ea, înainte să își asume un alt rol, sau un alt glas, și să strige: „Mamă!“ Și apoi, pe o voce mai joasă: „Mămico!“

Apoi, ca prin minune, o cortină se trase peste chipul intrusei, la vederea bătrânei *mămici* susținute de perne, cu un termometru ieșindu-i din gură; dacă exista vreo urmă de viață în ea, era viața generată de bijuteriile care îi împodobeau ghearele țepene.

Prințesa căzu pe pat și încercă să înfrunte mirosurile de Dettol și pudră de bebeluși, ca să-și îmbrățișeze mai mult decât mama: propria copilărie.

Doamna Hunter împinse termometrul cu limba – din fericire, nu îl sparse – și zâmbi, însă era greu de spus dacă de fericire sau de spaimă.

Într-un sfârșit, râse printre șiroaiele de lacrimi.

— Prea multă agitație! Cred c-am făcut pe mine.

---

¹ „O, Doamne, ajută-mă!“ (fr. în original).

Madame de Lascabanes simțise cum temerile, împreună cu o dorință bolnăvicioasă de a fi acceptată, se transformaseră în furie atunci când fusese nevoită să îndure umilințele de la aeroport.

Răsfoindu-i pașaportul, domnul de acolo spusese:

— Prințesa Dorothy de Lascabanes, nu? Cetățeană franceză. Născută în Gogong, Australia. Ca să vezi!

Prințesa s-a uitat cu dușmănie din spatele nasului ei alb. Sâni, destul de plați, i se arcuiău sub rochia simplă pe care o alesese pentru călătorie: vechea ei rochie de nădejde Chanel; oare cum o să se descurce când o să se uzeze de tot?

— De ce vă interesează unde m-am născut?

Se dezobișnuise să folosească limba engleză și vorbea cu precipitații.

— Citeam și eu ce scrie în pașaport.

— Nu credeam că mai contează unde m-am născut, în circumstanțele de față.

Faptul că se dezobișnuise să vorbească limba făcuse ca remarca să sune nepolitic, însă asta fusese și intenția ei, până la urmă.

— Așa-mi trebuie, dacă am vrut să fiu prietenos. Dar n-am nimic cu dumneavoastră, doamnă. Bine ați venit în țara natală! a râs bărbatul și i-a înmănat pașaportul.

— O să vă fac plângere, a început ea.

Dar unde? Și pentru ce?

De fapt, era mai umilită de răbufnirea ei morocănoasă decât de atitudinea funcționarului însărcinat cu verificarea pașapoartelor, care poate nu fusese totuși impertinent.

La vamă ar fi putut să iasă mai rău, dacă nu și-ar fi pus lacăt la gură, hotărâtă să răspundă la orice întrebare cât putea ea de succint și de obiectiv: de fapt, asta o învățase simțul franțuzesc al economiei.

Un tânăr în uniformă a început să îi scotocească ursuz prin cele două bagaje pe care și le făcuse singură, cu o iscusință desăvârșită, punându-i răbdarea la încercare. Scormonea prin cutiuța în care își ținea ea cosmeticele, șervețelele și câteva bijuterii, ca și cum ar fi vrut să o provoace, însă nu a reușit să

obțină nicio reacție din partea ei; nici măcar atunci când și-a trecut mâinile printre bijuterii, cu o expresie cinică pe chip, de parcă le-ar fi estimat valoarea. (Erau, cu siguranță, impresionante: unele doar ușor lucioase, iar altele, în lumina slabă din aeroport, de-a dreptul strălucitoare. Prada ei de război. Dacă nu ar fi știut atât de multe detalii despre viața personală a lui Hubert, ar fi putut pierde băătăia pentru bijuterii; dar *cette créature vulgaire, cette infecte Australienne*¹ pur și simplu știa prea multe ca fosta sa *belle-mère*, prințesa bătrână Étienne, să poată lansa un atac virulent.)

Cel puțin obrăznicia funcționarului de la vamă nu s-a manifestat și verbal; altfel, prințesa nu ar fi putut suporta. Și-a ascuns ranchiuna în spatele unui vâl de tăcere, pe când el își vârșă în pumn, tot în tăcere, câteva dintre pastilele ei de dormit; nu a zis nimic nici măcar atunci când tânărul și-a lăsat amprente pe cartea ei, răsfoind-o, sperând atât de tare să descopere vreun secret, încât mai avea puțin și rupea cotorul neprețuitei sale *La Chartreuse de Parme*.

Funcționarul nu a deschis gura decât ca să mormăie ceva în timp ce îi lipea o bandă adezivă pe bagajul pângărit:

— Pun pariu că sunt frumoase cărțile astea franțuzești ale dumneavoastră.

Pentru o clipă, a regretat că insistase să nu o aștepte nimeni la aeroport și că evitase linia aeriană pe care era foarte probabil să o aleagă Basil. Tot ce putea face acum era să îi ignore pe funcționari, să își coboare pleoapele ușor umede, să șteargă de praf haina pe care o căra în mână (cea de lână persană, destul de veche) și să pornească în urma căruciorului care îi transporta valizele. Dacă ar fi putut să își zărească pentru o clipă reflexia într-un geam, și-ar fi recâștigat încrederea în sine – dacă și-o pierduse cumva. Și chiar așa s-a și întâmplat. Iar reflexia silueții sale impecabile a dezamăgit-o.

Ghinionul lui Dorothy Hunter era că se simțea franțuzoaică atunci când era în Australia și australiancă atunci când era în Franța. Uneori, își dorea să se fi născut finlandeză: poate că

---

¹ „Creatura asta vulgară, australianca asta infectă“ (fr. în original).

nu i-ar mai fi păsat atât de mult. Nu cunoscuse decât vreo doi finlandezi; dar australienii, iată-i, mișunau în jurul ei: bărbați în vârstă, ca niște saltele din care ieșeau câlții, dar și unii mai tineri, enervanți, cu șolduri înguste, rotunjind cuvintele cu emfază; femeile, fie în haine de vară țipătoare, sub care păreau să nu aibă nimic, fie înfășurate în veșminte țepene, din dantelă, strigau monoton unele la altele, din răni nevindecate. Unele dintre ele arătau de parcă se așteptau să moară cu pălăria pe cap.

Prințesa de Lascabanes și-a făcut loc prin mulțime, cu mâinile împreunate ca într-o rugăciune, pe sub haina împăturită pe care o ducea pe braț. Protejată de acest scut din blană, madame de Lascabanes și-a croit drum până la șirul de taximetre care plecau și veneau și i-a dat un bacșiș prea mare (una dintre legile nescrise ale „sărăciei“) hamalului nevino-vat și cumsecade – sau ce-o fi fost el. Aproape că își uitase limba maternă.

Când a urcat în taxi, îi venea să plângă; de fapt, chiar i-au scăpat două, trei lacrimi după ce s-a lovit cu capul de plafon și i-a indicat șoferului adresa:

— Clubul Queen Victoria.

După o scurtă corespondență, prințesa fusese aleasă membru onorific al acelei instituții ireproșabile, către care se îndrepta în clipa aceea. Urma să se ducă la mama ei mai târziu în cursul aceleiași zile, după ce se va fi odihnit. Pentru moment era prea *ecœuré*¹ ca să riște să se lase demoralizată de nevoile emoționale ale unei bătrâne tiranice. În timp ce era transportată de-a lungul unei autostrăzi impersonale, ce pornea de la aeroport, nu își permitea să se gândească la mama, darămite la „mami“. Chiar erai *rapace*, așa cum pretinsese *la belle-mère*? Chiar erai SNOABĂ? Așa cum părea să te acuze aproape fiecare australian? Saltelele alea care stăteau să plesnească, Gary Cooperii cu șolduri înguste din tinerețea ta, dar și femeile care se încruntau pe deasupra ochilor albaștri și de sub hainele lor de piele, atât de jerpelite.

---

¹ „Scârbită“ (fr. în original).

Dorothy Hunter ar fi plâns în toată regula dacă ar fi reușit să deschidă valiza corectă și să își găsească batistele. „N-am reușit niciodată să fiu altceva decât chestia asta, Eu Însămi.“

În schimb, s-a uitat la șofer, fixându-i ceafa cu privirea:

— *Voyez*, a zis ea, tușind ca să-și ascundă scăparea, m-am răzgândit. Duceți-mă pe Moreton Drive, vă rog.

A ținut să mai facă o precizare, ciudată și de prisos:

— La casa mamei mele.

Șoferului nu i s-a părut neobișnuit.

— Ați fost plecată mult timp?

— O, da, ani... *ani întregi!*

Odată cu răspunsul, a auzit un șuierat ridicându-se din adâncul ființei ei și a tușit din nou.

Dar se simțea împlinită: era ca sentimentul acela pe care îl ai atunci când te înfășori într-o rochiță de bumbac și lingi o înghețată la cornet, în timp ce alte voci discută despre cum va fi vremea, despre producția anuală de lână sau despre sosirea și plecarea rudelor.

— Vai, vai! Ce ghinion avem! Ce accidente îngrozitoare!

Sora Badgery venise în fugă la marginea patului, pentru a-și elibera pacienta dintr-o îmbrățișare prea emoționantă; absorbită de îndatoririle ei profesionale, nu-i păsa câtuși de puțin de prințesă.

Doamna Hunter, ghemuită într-o poziție fetală, rânjea la fiica ei.

— Nu-ți face griji, Dorothy. Nu-i atât de rău pe cât crezi. E o mușama pe pat.

Chipul i se relaxă într-o expresie de ușurare, în timp ce apa i se împrăștia în pat: pentru moment, nu mai trebuia să se gândească despre ce să discute cu străina aceea; mai bine să o facă trupul de rușine decât mintea.

Oftă și zise:

— O să trebuiască să te duci în camera copiilor, Kate, și să te joci cu păpușile. Deși ale mele nu sunt la fel de frumoase ca ale tale.

Apoi ascultă atent sunetul pașilor lui Kate pe podea.

Kate Nutley era prea simplă. Betty Salkeld nu o plăcuse niciodată pe prietena ei, și nici ghetele ei lucioase nu îi plăcuseră; familia Nutley era mai înstărită decât familia Salkeld.

Dorothy Hunter fu șocată când infirmiera trase cearșaful prea repede și îi dezveli pruncia. Mirosul de flanelă murdară și înțepăturile dureroase, produse de o iritație, puseră stăpânire pe ea, mai violent decât amintirile acelui chin de la maturitate: drumul prin șirul de saloane glaciale, până la birourile din Lunegarde; ușa care la început nu se deschidea, iar apoi nu se închidea, ca să ascundă susurul urinei, în timp ce *belle-mère* sforăia, iar unchiul Amédée spinteca noaptea și ziarele cu foarfeca lui, decupând știri despre incidente care ar fi putut să treacă drept conspirații comuniste.

Derutată de această ciocnire între pruncia ei încă latentă și unele dintre cele mai dureroase momente din căsnicia ei de fetișcană prostuță, fu ușurată să audă vocea unui bărbat.

— Haideți să le lăsăm să-și vadă de treabă. Sunt sigur c-o să vă cheme când se rezolvă.

Uitase de avocat.

Arnold Wyburd o conduse pe hol, până la palier. Era genul de om pe care îl iei de bun: o pacoste simpatică; atât de corect și de sincer, încât nu era nevoie să fii mereu în gardă în preajma lui. O muștra conștiința pentru că nu îi trimisese niciodată vreo felicitare de Anul Nou celui care se ocupase de problemele lor timp de atâția ani. Dar avocatul nu părea prea interesat să primească atenții sentimentale din partea clienților. Sau cel puțin așa spera ea.

Pe de altă parte, el o cunoscuse în cealaltă ipostază: ca Dorothy Hunter.

Era atât de amabil cu ea, încât ai fi zis că vorbește cu un convalescent.

— Probabil că vreți să colindați prin casă... singură... în liniște.

Prințesa de Lascabanes își regăsi puterile, nu Dorothy Hunter.

— Da, răspunse ea, întorcându-i amabilitatea cu un zâmbet cordial. Ce prostie din partea mea! Abia aștept să-mi văd vechea cameră.

Își aranjă perlele cu un gest exersat.

— Pentru mine, cred că încăperile înseamnă mai mult decât oamenii.

Nu era cu totul adevărat, iar ea spera să nu fi sunat șocant pentru un om atât de bun cum era avocatul.

Privind-o, domnul Wyburd găsea că Dorothy seamănă mai mult cu mama ei decât credea lumea: era o versiune cu față de cal a lui Elizabeth Hunter.

— V-au pregătit camera, dacă vă răzgândiți.

— O, nu, spuse ea cu o voce pițigăiată. N-aș vrea s-o deranjez așa de mult pe menajeră. De altfel, mi-au pregătit deja o cameră la club. Nu-i așa c-a fost amabil din partea lor să mă numească membru onorific, pe durata vizitei?

Se uitară unul la celălalt. Poate că el nu o considera o vizită; o văzuse prinsă în plasa asocierilor nostalgice și știa că o să fie martoră la scamatoria evocării la care mama ei avea să recurgă în scurt timp. O cuprinse un nou val de panică și se hotărî să se agațe de viața ei la Paris, deși nu o mulțumea pe deplin: apartamentul sărăcăcios din Passy; un surogat de mâncare pe care și-l pregătea singură la un aragaz cu scurgeri de gaze; iscusința cu care își aranja rochiile luxoase în așa fel încât să continue să pară luxoase; compasiunea pe care i-o arătau cu țârâita prietenii ei cu simț practic. (Prostia ei fusese să aprecieze prietenia celor care respectau *les rentes*.) Toate acestea puteau să se schimbe, desigur, dar cât de repede? Drumul ei până la marginea patului putea fi hotărâtor. Nu se pricepuse niciodată să cerșească, poate tocmai pentru că abia târziu în cursul vieții fusese nevoită să o facă; alternativa era ceva la care nu voia să se gândească, deși o făcea adesea, și își imagina totul în cele mai mici și mai înfricoșătoare detalii.

Cu mare efort, și aflându-se încă la o distanță considerabilă, madame de Lascabanes întrebă:

— Ce mai face draga noastră doamnă Wyburd?

Spera ca zâmbetul ei, împreună cu adjectivul acela, să nu i se pară avocatului excesiv de lingușitor; dacă stătea bine să se gândească, o plăcea cu adevărat pe soția lui; de fapt, în copilărie, chiar o iubise pe Lal.

— Mulțumesc, bine. Poate veniți s-o vedeți.

— Ar fi minunat. Minunat. (De două ori stupid: de cele mai multe ori, cuvintele pe care le folosea nici măcar nu erau ale ei; dar oamenii trec prin viață mai ușor dacă se înarmează cu banalități.) Să-i văd pe copii... și pe nepoți.

Avocatul se simți atât de încurajat, încât se lansă în relatarea istoriei familiei Wyburd; dar se opri când observă că pe Dorothy nu o interesa deloc.

De fapt, o interesa; chiar o interesa: își amintea de un picnic, de mirosul de iarbă zdrobită sub tălpi, când ea își îngropase fața într-un gât pistruiat și se gândise că i-ar fi plăcut să o aibă pe doamna Wyburd ca mamă; asta până când o furase Basil pe soția avocatului, cum fura, de altfel, pe toată lumea. „M-am apucat să citesc *Lady Windermere* și evantaiul ei, să nu îi spunei mamei, doamnă Wyburd.“ Basil impresiona întotdeauna și nimeni nu părea să își dea seama când min-te. „Serios, Basil? Și ți-ar plăcea să interpretezi un rol în piesa asta?“ Iată că doamna Wyburd înghițise gogoșa; sau poate că nici ea nu era sinceră? „Nu, nu e nimic suficient de măreț sau de interesant pentru mine în *Lady Windermere*. Eu n-o să joc decât roluri grandioase, în special pe regele Lear.“ Doamna Wyburd îi spusese, pe un ton foarte serios: „O să trebuiască să aștepti mult pentru asta, dar cred c-o să ajungi să-l joci pe Lear în cele din urmă, dacă asta ți-ai pus în minte.“ În clipa aceea, o urâse pe doamna Wyburd aproape la fel de mult pe cât își ura fratele, care nu se uita la ea decât ca să se strâmbe sau ca să-i spună cât e de proastă.

— O să trebuiască să discutăm câteva chestiuni administrative. Dar nu în primele zile, desigur, îi reaminti avocatul. Dacă tot ai venit până aici, bănuiesc că nu vă grăbiți să plecați.

De ce era așa sigur de asta? Se uită la el cu suspiciune.

— Fratele dumneavoastră a avut o întârziere, știați? La Bangkok. O să sosească în seara asta, așa a scris în telegramă.

— Ce *ciudat*! zise ea cu tonul pe care îl folosea de obicei la evenimentele sociale. Bangkok! Unde am schimbat eu avionul. Nu m-am întâlnit cu el, adăugă ea și chicoti când își dădu seama de gogomănia pe care o spusese.

Se bucura că avocatul e suficient de bătrân încât să-i fie tată, dar și că nu e nici pe departe la fel de bătrân ca mama ei. Și-ar fi dorit să-l fi cunoscut mai bine pe tatăl ei; probabil că maică-sa fusese cea care nu îi permisesese: mama era portavocea prin care își vorbeau ei. (Chiar și Basil căzuse în plasa asta.) „Sunteți atât de neajutorați, mă întreb cum v-ați descurca dacă n-aș fi aici!”

Dorothy Hunter, timidă și cu picioarele lungi, aproape la fel de înaltă ca avocatul, mărturisi cu o franchețe care îl surprinse:

— Aș vrea ca într-o zi să vorbim despre tata.

Avocatul își luă și el un aer mai grav și își exprimă părerea că Alfred Hunter a fost un bărbat destoinic, după care anunță că trebuie să plece la birou ca să vadă ce se mai întâmplă pe acolo.

Era greu de spus care dintre ei inițiasse despărțirea, însă prințesa de Lascabanes se văzu în sfârșit liberă să se închidă în camera lui Dorothy Hunter.

La început i se păru că nu se schimbaseră multe: rămăsese camera sobră a unei fete, destul de îngustă și predominant albă. Văzu și oglinda în care încercase să își maseze fața ca să îi dea o formă mai frumoasă. În dulapuri, numai naftalină și gol. Cărțile pe care și le amintea încă stăteau aranjate pe rafturi, cel puțin unele dintre ele: *The Forest Lovers*¹; *Salammbô*; *Proprietarul*; *Ursulețul Winnie Puh*; *Confesiunile unui opioman englez* (o carte gri, deși ea sperase să fie mov).

Pe pat era întinsă o carpetă, pe care nu își aducea aminte să o mai fi văzut până atunci; cel mai probabil, era făcută din blana vreunui animal din Australia: cu cocoloașe, modestă, dar moale; îi mângâia obrazul la atingere și îi ispitea trupul, chiar și prin rochie și prin ciorapii groși. Se tăvăli pe ea, fără să se sinchisească de impresia pe care ar fi făcut-o, tolănită așa, pe carpetă din blană, bucurându-se de ea cu fiecare părticică a trupului; deși ea nu era o femeie senzuală din fire.

Chiar și la început, când căsnicia ei era considerată un succes, s-ar fi dispensat de dragostea sexuală, dacă nu ar fi fost acel sentiment de recunoștință pe care îl trezeau în ea rarele momente de extaz. Iubea un soț atât de bătrân, încât

---

¹ Roman istoric scris de Maurice Henry Hewlett (1861 – 1923).

putea să-i fie tată; îl admira, dar se și temea de bărbatul acela cinic și spilcuit, pe care îl obținuse cu un preț atât de mare; uneori, recunoștea în sinea ei că îl găsește atrăgător din punct de vedere fizic, cu nuanțele pielii și bumbii spiralați ai sfârcurilor ce i se vedeau vag prin cămășile cu monogramă pe care i le cumpăra ea de la Sulka. Dar se temea de multe dintre răspunsurile lui, de rânjetul din colțul gurii, de sprânceana ridicată mult mai mult decât cealaltă. „Nu, draga mea, nu râd, dar mă uimește să văd că australienii sunt la fel de depravați ca și restul lumii.“ Se supăra. Criticile o făceau să își mijească ochii: poate că o bătea soarele pe când mergea spre casă pe Taffy, pe sub stejarii prăfuiți; dar aici avea pielea albă, nefalsificată de machiaj, părul aranjat ceremonios, tapat, și purta broșa cu safir la care prințesa bătrână renunțase în timpul logodnei, ca un gest de afecțiune față de *notre petite Australienne*¹.

Dar, vai, nu fusese niciodată a lor. Ea nu era *la petite Australienne*, nici măcar australiancă măcar, decât, poate, în serile cețoase și friguroase din Lunegarde sau în momentele de disperare a imigrantului, când era singură în apartamentul din Paris. Uneori, Dorothy Hunter bănuia că ea nici nu există, de fapt, decât în romanele lui Balzac, Stendhal sau Flaubert și în piesele lui Racine.

*Naturellement, la littérature française est un héritage considérable.*² Și-ar fi dorit să întâlnească pe cineva a cărui atitudine față de cărți să fie mai degrabă una pasională, și nu respectuoasă sau admirativă. Oare „familiei“ ei franceze și „soțului“ ei li se părea imoral obiceiul ei de a le cotrobăi prin biblioteci? Ei știau că bibliotecile uriașe sunt acolo, însă preferau să le țină închise, mai ales pentru străini.

Așa că le închisese și ea, fie în apartamentul din Paris, unde ea și Hubert își duceau viața conjugală, fie în aripa lor din Lunegarde, unde luau parte la ritualurile familiale ale dinastiei

¹ „Micuța noastră australiancă“ (fr. în original).

² „Desigur, literatura franceză este o moștenire demnă de luat în seamă“ (fr. în original).

Lascabanes. (Asta doar în teorie; de fapt, niciunul dintre ei nu participa la așa ceva, deși fiecare își găsea o altă scuză.)

„*Mon fils adore la chasse*“¹, îi spusese soacra ei la un moment dat, sperând ca ea să înțeleagă și sensul ascuns al cuvintelor.

Aproape toate serile din Lunegarde păreau să se încheie în ceață. Oriunde aprindeau un foc, flăcările fumegau. Prințesa bătrână respira greu din cauza bronșitei, lucru care te făcea să înțelegi câtă răbdare avea când așteptați amândouă să se întoarcă vânătorii: mai întâi se auzeau pe poteci voci de bărbați, rostind cuvintele răspicat, cu claritatea unor mașini de scris; apoi, pașii lor pe coridoarele din piatră. Oare ar trebui să te ridici ca să îl întâmpini? *La belle-mère*, în răbdarea ei, nici nu își ridica privirea, dar te urmărea, să vadă dacă faci vreun gest greșit. Așa că îți frecai pielea de găină, până când, în sfârșit, el apărea, îți săruta mâna pe care i-o întindeai și îți făcea cu ochiul, sperând să te provoace să comiți un sacrilegiu, dar unul la care el nu avea de gând să fie părtaș, în salonul mamei sale, printre mobilele pictate, tapiseriile șterse și mucegaiul de pe pereți. Spre deosebire de ele, Hubert mirosea a cimbru, a fum, a efort fizic sănătos și – poate că ți-ai închipuit – a sânge. Cel puțin blănurile și ghemotoacele de pene însângerate erau duse în curte pentru a fi sortate, unele pentru bucătăria cu boltă, iar celelalte pentru bordeie.

Odată, Dorothy de Lascabanes alunecase pe pavele, în întuneric, pe o pojghiță de ceea ce a aflat ea mai târziu că era sânge, și s-a julit la genunchi. Și-a pansat rana, dar s-a hotărât să nu sufle o vorbă nimănui – nici dacă ar fi murit de septicemie.

Ascundea multe lucruri, iar atitudinea ei secretoasă trecea adesea drept urbanitate. „*Elle este admirable, vous savez, votre femme*“², spuneau, cu răceală, dar și cu înflăcărare, mătușile, verișoarele și puținele prietene care se adunau la Lunegarde. Curând, își dăduse seama și în ce fel era *admirable*: aflase că banii pot fi trecuți cu vederea, dacă există suficient de mulți; și că un câine care vorbește poate fi considerat un mod plăcut de a-ți petrece timpul în societate. Deși unora dintre ele le plăcea să își

---

¹ „Fiul meu adoră vânătoarea“ (fr. în original).

² „Știi, e admirabilă soția ta“ (fr. în original).

exerseze engleza, majoritatea preferau să riște ea să vorbească în franceză, o franceză încă suficient de proastă ca să treacă drept amuzantă, originală, chiar șic, împreună cu exotismul „Dor-rô-ti“. De asemenea, avea darul de a-i întreține pe bărbații mai în vârstă, un dar pe care majoritatea femeilor fie nu îl au, fie – dacă sunt mai frumoase – nu vor să îl folosească. Trezea în bătrânii ei interlocutori iluzia tinereții, pur și simplu pentru că îi asculta, ca și cum i-ar fi uns cu o alifie invizibilă. Ei apreciau ceea ce lua drept amabilitate din partea ei, deși ea nu era amabilă, sau nu foarte. Protejată de armura unei căsnicii fericite, ar fi putut să le dea peste nas tuturor. În schimb, după ce Hubert a părăsit-o, Dorothy s-a debarasat cu stângăcie de patru sau cinci mistreți ruginiți și țestoase artritice, din care ar fi putut să își aleagă un amant, dacă ar fi vrut.

Numele pe care îl dobândise rămăsese ca o despăgubire, dar și ca un memento etern al unei căsnicii în care nu reușise să îi fie pe plac soțului. Cele mai triste seri erau cele pe care le preconiza *la belle-mère* pentru ei, „când Dor-rô-ti și Hubert vor să fie singuri“. Dorothy, într-o stare de tensiune bolnăvicioasă, și soțul ei, cu scânteii în priviri și făcând paradă, părăseau învălmășeala din salonul în care familia își petrecea timpul liber; *la belle-mère* continua să își etaleze răbdarea, unchiul Amédée își lipea decupajele, mătușa Eulalie (onorabila doamnă Scrymgeour-Talbot: „m-a părăsit, draga mea, în timpul menopauzei masculine“) se dedica cercetărilor astrologice, iar mătușa Daisy de Pougues, sinusurilor care o chinuiau, dar pentru care trăia. Fiecare ochi din cameră îi urmărea cu atenție, de sub pleoape aparent nepăsătoare; cu siguranță că, după închiderea ușii, cu toții începeau să asculte, încercând să prindă sunetele ce reverberau pe coridoare și de cealaltă parte a lambrurilor, unde nu fojgăiau numai gândacii.

În camera lor, o comodă fusese transformată în bucătărie. Prințesa bătrână le explicase: „*Le Butagaz est si commode! Et vraiment pas cher.*“¹ Dorința de a reuși o făcuse pe mireasă să

---

¹ „Butelia de gaz e așa de convenabilă! Și nu-i deloc scumpă“ (fr. în original).

devină o bucătăreasă acceptabilă; deși, în nopțile cu așteptări teribile, făcea o *omelette truffée* care se cam lîpea de tigaie; sosurile ei aveau o *manque de liaison*; și mai era și mirosul sinucigaș de *Butagaz*. Dar lui Hubert nu părea să îi pese: „*Tu es si gentille, ma chère petite, de te donner tant de peine.*“¹ Ceea ce se dorea a fi dovada intențiilor ei serioase era redus de el la un joc de așternut: prin lingușiri, prin mângâieri, prin orice mijloc necinstit. Mai rea decât indiferența lui era lascivitatea: „*Ton omelette bien baveuse m'inspire.*“² Hai să facem lucrurile mai interesante, Dorothy.“ Dar supunerea ei rigidă era un chin, în afară de unele momente pe jumătate languroase, pe jumătate surprinzătoare, și în întregime reconfortante, atunci când își aducea aminte de ele. Însă era peste puterile ei „să facă lucrurile mai interesante“: „*Non, Hubert, je ne veux pas, je ne veux pas.*“³

Uneori, când adormea, prințul ei trăgea vânturi, de parcă ar fi fost dezgustat.

Poate că nu îl iubise niciodată pe Hubert: asta ar fi explicat totul; se lăsase aproape copleșită de admirație – față de titlul lui, față de pielea lui albă, față de siguranța lui sfidătoare, față de tot ce îl făcea atât de francez și față de perciunii lui grizonanți, care coborau dinspre șuvițele de păr negru și lins de la tâmple, în care începeau să scânteieze lumini după ce își dădea cu *eau de Portugal* și mai că îl șfichiuia – în loc să îl pieptene – ca să stea cum trebuie.

„*Mon fils adore la chasse.*“ Dacă prințesa bătrână îi bătea un apropo, sperând că nora ei o să atribuie un alt înțeles acestor cuvinte, *la cousine Marie-Ange* își asumase rolul de a o ține la curent pe cea de-a doua soție cu tot ce trebuia să știe. Existase o primă soție (nimeni nu îi ascunsese acest lucru; departe de ei gândul!), „*la pauvre Madeleine, cette fille si douce qui est morte en couches, on n'a pas pu sauver l'enfant non plus*“⁴. (Un

---

¹ „Ești o dulce, draga mea, că te străduiești atât de mult“ (fr. în original).

² „Omleta ta cleioasă mă inspiră“ (fr. în original).

³ „Nu, Hubert, nu vreau, nu vreau“ (fr. în original).

⁴ „Biata Madeleine, o fată așa de dulce și care a murit în chinurile facerii, nici pruncul n-a putut fi salvat.“ (fr. în original).

interludiu clasic în viața unui bărbat care se întâmplă să fie soțul tău.) Hubert era nefericit. (De ce să nu fie? De ce nu?) Dinții lui Marie-Ange, îngălbeniți și sfărâmicioși, încă simțeau gustul suferinței vărului ei, cu atât mai înduioșătoare cu cât Hubert era, prin natura lui, *un coureur de jupons – et pas difficile!*¹ Verișoara râdea când amintea aceste lucruri, care în ochii ei treceau drept defecte minore. „Dar crede-mă, Dor-rô-ti, că nu-ți spun lucrurile astea decât din sinceritate și din... *amitié*”². Mai ușor își ține o femeie bărbatul lângă ea dacă îi știe apucăturile.“

Marie-Ange era însă nemăritată. Penele pe care le purta la veșnica ei pălărie tremurau de nerăbdare când i-a adus australienței vești despre americană: *une personne très commune, née à Cincinnati, le père a fait fortune dans la margarine*³. Buzele verișoarei luceau, nu de la margarină, ci de la onctuositatea superioară a celui mai bun unt normand. *Comme je vous plains, ma pauvre amie.*⁴ Mănușa neagră, fierbinte, îți atinge pielea rece. *Mais ça ne durera peut-être pas, vous savez qu'Hubert a toujours eu besoin de distractions, on a même raconté qu'il avait tâté des garçons.*⁵ Verișoara abia se abținea să scuipe. *Il paraît qu'il a eu une aventure avec un gondolier l'année passée...*⁶

Frecându-și obrazii de blana moale a nu știu cărui animal (nu uita să o întrebi pe mama), Dorothy Hunter a încercat să in-voce Zeul Vânătoriei, care ar fi putut să o învețe, chiar dacă era foarte târziu, cum să mențină viu interesul unui soț nerușinat.

Deodată, cineva începu să bată la poarta gândurilor ei.

— Ma-damm? Ma-darm?

Probabil infirmiera aia scorțoasă.

— Da?

---

¹ „Un fustangiu – și încă unul foarte puțin pretențios!” (fr. în original).

² „Prietenie” (fr. în original).

³ „Un individ foarte banal, născut în Cincinnati, tatăl lui a făcut avere din margarină” (fr. în original).

⁴ „Ce milă mi-e de tine, sărmana mea prietenă” (fr. în original).

⁵ „Doar poate că n-o să dureze mult; știi, Hubert mereu a avut nevoie de distracții, se spune c-a încercat chiar și cu băieți” (fr. în original).

⁶ „Se pare c-a avut o legătură cu un gondolier anul trecut...” (fr. în original).

Propria voce reuși să o deprime, cu o singură silabă.

— Madam, doamna Hunter e pregătită să vă primească în camera dumneaei.

Vocea suna de parcă infirmiera ar fi zâmbit de partea cealaltă a ușii închise, căreia i se adresa atât de solemn.

— Spune-i că vin. Mulțumesc. Vin imediat. Mulțumesc, infirmieră.

Oare ar fi trebuit să-i spună „soră“?

Dincolo de fereastra copilăriei ei se contura peisajul binecunoscut: dar, dincoace de acoperișul mănăstirilor și de coroarele pinilor de Chile din zare, se desfășura o compoziție de ciment și cărămizi, pe care nu își aducea aminte să îl mai fi văzut. Rămase pe gânduri o clipă, ca să-și dea seama dacă priveliștea ar trebui să îi stârnească vreun resentiment.

Închizând ușa refugiului ei, Dorothy Hunter porni pe drumul pe care îl știa atât de bine, de-a lungul palierului, până în capătul coridorului, unde era dormitorul mamei. Se bucura că îi țin companie perlele familiei de Lascabanes. Dacă avea să fie nevoie să facă vreun comentariu rezonabil, spera să aibă inspirația necesară, deși inspirația nu îi venea aproape niciodată. În momentele ei cele mai bune, nu trebuia să joace teatru: spontaneitatea apărea când era strânsă cu ușa; dar, de data aceasta, un rol pe care îl învățase pe dinafară, după repetiții lungi și solicitante, puse stăpânire pe ea de îndată ce intră în cameră.

— Trebuie să recunosc că ești o minune, draga mea! Nu e o minune, soră? zise ea, recitându-și poezia.

Poate că în franceză ar fi sunat mai convingător.

Capul mămicii, sprijinit de perne, și oscioarele trupului scheletic aranjate sub cearșaf negau existența vreunei minuni; și totuși, prințesa simțea că duhul mamei e pregătit să atace.

— Ce minune?

— Cred că fiica dumneavoastră, prințesa Dorothy, vrea să spună: ce doamnă minunată vă considerăm cu toții!

— Doamnă minunată! Îh! făcu doamna Hunter, încleștându-și gingiile. O *băbăciune* minunată!

— Ce-ai spus, dragă?

Pe Dorothy o străbătu un fior când puse mâna pe încheietura mamei.

Doamna Hunter încă se gândea cum să îi răspundă bieteii sale fiice, când deodată se simți trasă – da, cu siguranță *trasă* – într-o direcție pe care nu o anticipase.

— Am fost într-o zi cu tatăl tău la doamna... la doamna Hewlett. Locuia în... Wilberforce? Da, era un râu acolo, care obișnuia să iasă din matcă, dar familia Hewlett avea casa pe un teren mai înalt. Tatăl tău tocmai își bea cocktailul, când o pasăre s-a așezat chiar pe umărul lui. Era un... un... ce era, Dorothy?

— Un canar?

Prințesa se așezase pe un scaun strâmb, pe care i-l aduse-se infirmiera.

— Nu mai știu. Ar trebui să pot să-mi aduc aminte. Azi nu pot. Ba nu, îmi stă pe vârful limbii... Ieri am mâncat varză, dar nu mi-a plăcut: pusese ceva în ea – cum... com...

— Nu știu, mami. Dar mai povestește-mi despre pasăre. Era o pasăre cântătoare?

Fiica se aplecase în față, cu gâtul întins, încordat, ea însăși o lebdă nerăbdătoare; își dorea ca reîntâlnirea lor să fie un succes.

— Ei... *știi* tu... era o turturea, bineînțeles!

Prințesa de Lascabanes își dezveli dinții și chicoti, recăpătându-și aerul de școlăriță, care nu o părasea niciodată prea mult timp.

Infirmiera sugeră aproape în șoaptă:

— Vă pot îmbia cu un strop din aceasta?

În acest timp, turna ceva opac dintr-o carafă de sticlă.

— E foarte revigorant. E băutura preferată a mamei dumneavoastră – apă de orz.

— Mulțumesc, soră.

— Știi foarte bine că nu pot să-l sufăr. Tu mi-l torni pe gât, protestă pacienta.

— Mulțumesc. Da, soră, mi-ar plăcea un pahar cu apă de orz. Mami, mai spune-mi despre turtureaua doamnei Hewlett.

— Asta ziceam. S-a așezat pe umărul lui Alfred, a luat-o în jos pe brațul lui, până pe unul dintre degetele de la mâna pe

care n-o ținea pe pahar, și după aia din nou în sus. Parcă văd și acum scena.

Doamna Hunter chiar privea fix înainte, cu multă atenție, în oglinda aburită și dincolo de ea.

— Doamna Hewlett se temea atât de tare să nu-și piardă pasărea, încât pusese un grădinar să stea de pază la fereastră, înarmat.

— Serios? De ce?

— Nu mă lași să-ți spun. Se temea ca nu cumva să zboare pasărea pe fereastră și să ajungă în livadă, iar acolo s-o pân-dească vreo pisică în iarba înaltă și s-o înhațe.

— Cine și-ar fi imaginat așa ceva: un grădinar înarmat! Înseamnă că nu prea avea vreme să se ocupe de grădinărit dacă se uita tot timpul după pisici. Nu-i așa, domnișoară Dorothy... pardon, *mad-dam*?

Dorothy sorbi din apa de orz. Nimeni nu se aștepta ca ea să își dea cu părerea, tot așa cum oamenii mari cer părerea unui copil, dar nu așteaptă să o audă. Iar faptul acesta, la fel ca lichidul rece și înviorător din pahar, o făcea pe prințesă să se simtă nu plictisită, ci împlinită.

— Orișicât, e o poveste ciudată, admise sora Badgery.

Între timp, doamna Hunter plutea într-un alt plan, probabil în afara craniului ei, unde vederea îi devenea mai pătrunzătoare; dinaintea ochilor se întindea iarba din livadă.

— Doamna Hewlett își iubea turtureaua. De-aia își dădea atâta osteneală s-o apere. Și cred că era puțin geloasă să vadă că pasărea flirtează așa fățîș cu Alfred.

— Și ce s-a întâmplat, mamă? A zburat pasărea pe fereastră?

— Nu, zise doamna Hunter cu ochii ațintiți în zare și cu gândurile răscolind și mai adânc trecutul. Nu atunci. Am auzit că a zburat după aia... nu știu când, altă dată.

— Pun pariu că doamna Hewlett și-a făcut multe griji. Au reușit s-o prindă, doamnă Hunter? Sau a prins-o pisica?

— Nu. Cred c-a împușcat-o grădinarul.

— Vai!

— O, *ma-darm*! Uitați-vă! Ați vărsat ceai pe dumneavoastră! Dați-mi-l mie.

— Nu pot... nu vreau să cred așa ceva, mamă. Tu chiar crezi asta?

— Au găsit-o pe malul râului. Sângele încă era proaspăt pe penele de la gât.

Nici măcar doamna Hunter nu mai era convinsă că așa se petrecuseră lucrurile, deși Dorothy părea convinsă: își însușise moartea turturelei doamnei Hewlett ca pe un fapt pe care l-ar fi putut împiedica personal; așa se nasc toate miturile frumoase.

Dorothy se aplecase din nou spre mama ei.

— Dar grădinarul era... *nebun*?

— Cine știe? Rusul ăla îndrăgostit care a omorât-o pe Lilian Nutley în Manciuria – sau unde o fi omorât-o – era nebun?

Dorothy observă că sora Badgery își strânsese buzele până nu mai rămăsese din ele decât o gămălie de un roz ceva mai închis, pe un chip altfel fad și lipsit de culoare; își duse mâna la bonetă atât de sugestiv, încât ai fi zis că flutură un steag de semnalizare.

— Trebuie să sosească doctorul Gidley. Doar ca o precauție, în circumstanțele astea neobișnuite, reuși ea într-un final să șoptească.

Deodată, persoana căreia i se adresa se simți extrem de tristă; infirmiera nu îi vorbise nici prințesei de Lascabanes, nici lui Dorothy Hunter, ci unui biet musafir de pe un scaun. Dacă și-ar fi amintit măcar de doctorul Gidley, din toată armata de angajați, asta ar fi putut să o facă să simtă și pe ea că aparține acelei lumi; dar nu și-l amintea.

Mama nu auzise, sau poate alesese să treacă peste anunțul infirmierei.

— Povestește-mi ceva, Dorothy, dar să fie ceva cu miez. Toată lumea zboară încolo și înapoi; vreau să mi se aducă vești.

Dorothy încercă, dar nu îi venea nimic în minte. Nici dacă ar fi depins viața ei de asta n-ar fi știut ce să povestească.

— Soacra aia a ta... mai trăiește?

— Nu... a murit. Ți-am scris.

— M-am gândit eu că trebuie să fi murit.

— Suferea de bronșită.

— Nu a avut voință să trăiască.

— Nu toată lumea are, altfel am fi prea mulți pe pământ.

— Și cealaltă femeie, cea cu gușă, Eulalie?

— Și ea a murit.

„Ți-am spus și de ea.“ *In extremis*, madame de Lascabanes se întoarse către infirmiera mamei.

— Era mătușa mea prin alianță, o englezoaică. De fapt, era franțuzoaică, dar se măritase cu un englez, care a părăsit-o ca să se mute pe Coasta de Azur.

Sora Badgery era captivată.

— Și eu am avut un soț englez – un cultivator de ceai din Ceylon. Am trecut o singură dată prin Paris, în luna de miere, în drum spre țara lui de baștină. Gordon absolvise o școală particulară, Brighton College din Sussex. Ați auzit de Brighton College?

Prințesa nu auzise de Brighton College. Sorei Badgery nu îi venea să creadă: era una dintre cele mai renumite școli.

— Soră Badgery, n-ar fi timpul ca doamna Lippmann să-ți dea o cană de ceai... sau ce bei tu... niște vin de Madeira? Avem un vin excelent în bufet; lui Alfred îi plăcea foarte mult.

— Știți bine că eu nu pun gura pe băuturi tari.

— Vreau să vorbesc cu fiica mea între patru ochi, spuse doamna Hunter.

Își dădu seama, din foșnetul fustei plisate, că o jignise pe infirmieră. Avea două cadouri de făcut: doamnei Wyburd și doamnei Badgery.

După ce infirmiera închise ușa, prințesa se simți întemnițată, nu numai în cameră, ci și în propriul corp. Presimțind ceva rău, întinse mâna după paharul cu apă de orz pe care i-l luase sora Badgery și încercă să își afle consolarea sorbind din băutura aceea scârboasă. Își vedea reflexia într-una dintre oglinzile cu care se înconjurase mama sa cea oarbă. Dacă prințesa nu s-ar fi temut atât de mult de ceea ce se putea întâmpla în clipa următoare, ar fi observat că are niște ochi adânci și scânteietori, cu adevărat frumoși; dar, în circumstanțele acelea, mintea ei nu putea decât să rătăcească printre scenariile nefaste.

De fapt, doamna Hunter se bucura de luxul de a sta în tihnă cu o persoană pe care o iubea. (Oare chiar se iubeau? Nu

puteai niciodată să fii sigur de sentimentele celorlalți; uneori aflai că, de fapt, te-au urât toată viața.) Această stare de perfectă nemișcare semăna cu cea de care se bucura în relația ei cu sora de Santis, deși, în esență, era vorba despre altceva; cu infirmiera de noapte împărtășea adesea venerarea unui lucru prea vast și prea dezinteresat ca să poată fi descris, chiar dacă mintea ar putea să îl cuprindă. Mai trăise această stare deosebită, de armonie în nemișcare, de care spera să înceapă să se bucure împreună cu Dorothy, atunci când se întorsese la Kudjeri să aibă grijă de Alfred în ultima fază a bolii lui. Existau momente în care mințile lor se îmbrățișau, fără cea mai mică urmă de încăpățânare sau de dorință. Dar, în același timp, îmbrățișarea aceasta abstractă avea toată tandrețea unei atingeri. Cel puțin asta simțiseși *tu*, și credeai, sau sperai, că și celălalt simțise la fel.

Doamna Hunter tuși, ca să sondeze terenul și să o pună la încercare pe fiica ei tăcută.

După ce înghiți, Dorothy spuse:

— Draga mea, cred c-ar trebui să-ți cumpere alt covor. Țsta s-a ros de tot pe alocuri, mai ales la ușă.

Doamna Hunter oftă și se încruntă.

— N-am observat, zise ea, după care se luminează din nou la față. Nu mi-au spus.

Începu să își rotească pe degete unul sau două dintre inelele care îi împodobeau mâinile.

— Bănuiesc că sunt convinși c-o să mor și că nu mai merită osteneala.

Dorothy scotea sunete de mâhnire.

— Dar n-o să mor – sau cel puțin nu până n-o să am eu chef. Nu cred că poate să moară cineva care nu vrea să moară. Numai dacă e trăsnet de fulger.

— Nu vrea nimeni să sugereze c-o să mori, mamă.

— Atunci de ce zboară toată lumea la căpătâiul meu, din toate cele patru zări?

— Pentru că ai fost bolnavă. Nu-i adevărat?

Dorothy bătea cu piciorul într-unul dintre picioarele patului: un gest ciudat și inutil, care îi pune în mișcare piciorul de altfel fără cusur; nu renunțase niciodată la clasicii pantofi Pinet,

și numai cârcotașii ar fi putut spune că nu a avut dreptate atunci când a ales să nu țină cont de modă; tot așa, numai cârcotașii ar fi zărit școlărița neghioabă pe care o camuflau pantofii Pinet și rochița Chanel.

— Nu poți să spui că n-ai fost bolnavă, repetă ea, țuguindu-și buzele a îmbufnare, în timp ce continua să dea cu piciorul în pat.

— Încetează, Dorothy, te rog, îi spuse mama. Nu vreau să-mi strici mobila. Trebuie să înveți să-ți stăpânești emoțiile.

Prințesa de Lascabanes mai avea puțin și izbucnea în plâns: critica pe care o primea mereu era, dimpotrivă, că își ține emoțiile prea mult în frâu; atunci când sosise momentul să dea cărțile pe față, nu o acuzase el că e „frigidă“?

— Nu pot decât să cred că... De fapt, *vreau* să-mi explic venirea ta aici ca pe o izbucnire emoțională, continuă mama să înțepe. Bănuiesc că ți-au spus că am suferit un atac cerebral. Dacă așa au stat lucrurile, află că ai fost dezinformată. N-am avut decât un foarte ușor... Ce-am avut eu nici nu se poate numi „atac cerebral“

Dorothy Hunter își înfipse mâinile cât putu de tare în măruntaiele scaunului vechi, prăfuit și incomod; avea de gând să îndure totul, până la sfârșit.

— În orice caz, ai zburat până aici ca să te asiguri c-o să fii de față la moartea mea sau, în caz contrar, ca să-mi ceri bani. Și Basil la fel.

— Doamne, mamă, tu chiar nu crezi că există afecțiune umană?

Indignată, fiica își retrase mâinile din profunzimile scaunului: ceea ce spusese mama ei era cu atât mai crud, cu cât era, în parte, adevărat.

— Nu pot să răspund în numele lui Basil. Nu ne-am mai văzut de mult. Basil e în stare de orice.

Ce spunea era adevărat, fără urmă de tăgadă, și reuși astfel să își înece rușinea într-un val de dispreț.

Ba nu, nu reuși să alunge rușinea; Dorothy ura minciunile, mai ales minciunile albe pe care era obligată uneori să le spună.

— Ești tare *nedreaptă*!

O smiorcăială se transformă într-un suspin, iar apoi într-un plâns în toată regula.

De abia acum simți doamna Hunter că ajunseseră într-un punct în care puteau deveni una și aceeași. O linișteau, dar o și impresionau ieșirile emoționale pe care era în stare să le provoace.

Nu fu nevoie să o cheme pe Dorothy la ea: simțeau amândouă același imbold. Iat-o pe fetița cea slăbănoagă, veșnic chinuită, apucând cearșafurile cu mâinile și așezându-și capul pe pernă, lângă al tău. În scurt timp plângeați amândouă, încetișor, descărcându-vă.

— Oricum, ți-a prins bine, zise doamna Hunter, când deja nu își mai puteau prelungi momentul de slăbiciune.

— Ce anume?

Dorothy, care până atunci stătuse chinuită, jumătate pe pat, jumătate pe scaun, se mută într-o poziție mai confortabilă și mai puțin stânjenitoare; prințesa de Lascabanes își aranjă părul într-una dintre oglinzile îndepărtate: nu o consolau nici propria reflexie, nici aluzia mamei, cum că „i-a prins bine că a plâns“.

— Mă refer la... aerul din Sydney, zise doamna Hunter, alegând un lucru la întâmplare. Nu de-asta ai venit aici? Pentru bronșita ta? Să scapi de iernile alea aspre din Gogong, după ce trec verile toride?

Deși știa că acesta era motivul oficial pentru care se mutase la Sydney, Dorothy răspunse:

— De fapt, nu-mi aduc aminte mai nimic de bronșită. Cred că eram prea mică.

— Basil sigur își aduce aminte, spuse doamna Hunter; probabil că sunase ca o amenințare, pentru că până și ea își dădu seama de asta. Basil își aduce aminte de cele mai mici detalii.

— Basil e un geniu.

Dorothy nu îl mai ura; în starea ei de epuizare, ar fi fost prea solicitant; acum, doar îl detesta în mod pasiv.

— Îmi aduc aminte cât de repede ți-ai revenit în aerul ăsta plăcut, de Sydney. N-ai mai făcut niciodată bronșită.

De fapt, și doamna Hunter înflorise, ca un alt boboc de pe aceeași tulpină; cât de exotic, cât de ușor i se simțea trupul când

începea să bată vântul dinspre sud, la sfârșitul unei zile umede și fierbinți, mângâind-o pe sub rochie.

— Clima din Sydney a fost întotdeauna capricioasă: schimbătoare, înșelătoare, insistă prințesa cu pasiune. De-aia sunt oamenii așa cum sunt.

— Vai, dar sunt atât de amabili, de primitivi, de deschiși...

Doamna Hunter vorbea de parcă ar fi citit dintr-o broșură pentru turiști.

Apoi, poate fiindcă nu era clar cine câștigase disputa, mama întrebă:

— Iarna, la Paris, porți veste de lână, Dorothy?

— Nu, răspunse prințesa. Pentru că avem sobe cu cărbuni. Iar când ies, îmi iau haina de blană. Și ghetele îmblănite, adăugă ea, de dragul preciziei; explicația ei ar fi satisfăcut orice franțuzoaică rezonabilă.

— Dar lâna este cea mai bună, Dorothy. Și friptura. Sfatul meu pentru orice fată care locuiește singură este să comande friptură... atunci când primește o invitație în oraș... de la un bărbat.

— *Bien saignant!*¹ râse cu poftă Dorothy de Lascabanes. Dar pe mine nu mă mai invită bărbații în oraș, mamă. Sau nu foarte des, în orice caz.

Doamna Hunter nu părea să creadă una ca asta, sau cel puțin nu părea să creadă că indiferența bărbaților se aplică și în cazul ei: tăcu deodată mâlc, apoi deschise din nou gura și spuse:

— E unul... cum îl cheamă? Athol nu-știu-cum. Nu-mi place individul. Ne-am cunoscut la o petrecere. Athol Shreve? După ce ne-am mutat în casa asta. Chiar nu-mi place deloc individul. E afacerist, sau ceva îngrozitor – politician.

Dorothy se întreba dacă o să reușească să asculte până la sfârșit.

— Nu mi-ai spus cum a fost zborul. A fost bună mâncarea, draga mea?

Doamna Hunter bătu din pleoape, știind că duce discuția într-o zonă superficială a raporturilor interumane.

---

¹ „În sânge!“ (fr. în original).

Madame de Lascabanes primi însă întrebarea cu multă bucurie.

— Da, am avut eu grijă de asta: am zburat cu Air France. Mâncarea se servește într-un mod extrem de civilizat: nu în farfurii de plastic, ca la Qantas.

— Dragă, dar Qantas sunt cei mai buni din lume!

Mama își auzi fiica scoțând un sunet ca o pufnitură franțuzească: francezii erau foarte siguri de valorile lor; și iat-o și pe Dorothy cu nasul pe sus, năzuind să fie ceva ce nu era, din cauza prințului aceuia parvenit.

Doamna Hunter îl văzuse: creștătura din buza de jos, deasupra bărbiei despicate, în lumina rozalie din restaurant. Ea comandase *tourneidos Lulu Watier*. După primul șoc, când fiecare dezaprobase ce comandaseră ceilalți, simțise că Dorothy și Hubert se bucură unul de prezența celuilalt. Alfred spusese: „La noi acasă, mâncarea e mai simplă. Nu simțim nevoia să ne gândim papilele gustative, împopoțonând-o cu tot felul de condimente și de sosuri sofisticate.“ Poate că ar fi înrăutățit lucrurile mult mai mult, dacă nu i-ar fi făcut ea semn cu piciorul pe sub masă.

Fuseseră nevoiți să meargă ei în Franța pentru nuntă, pentru că prințesa bătrână insistase că ea nu poate călători în *ce pays si lointain et inconnu*¹. Era prima dată când muntele nu venea la Elizabeth Hunter: nu prea îi venea să creadă; și nici nu putea să ignore faptul că micuța ei Dorothy urma să fie primită în Biserica Romano-Catolică. Dar ai trecut cu vederea: la slujba de cununie, fetița ta cea simpluță era îmbrăcată în rochia de la Lanvin, *tissée exprès à la main à Lyon*², și nimic nu putea ascunde faptul că îți prostituai fiica dându-i-o de nevastă unui prinț, indiferent cât de curtenitor și de încărcat cu decorații ar fi fost el. Pentru o clipă, de la atâtea psalmodieri și tămâieri, Elizabeth simțise că o cuprinde teama, dar o teamă străbătută de un fior spiritual. (Ridicol, dacă stai să te gândești că nu ai fost niciodată o credincioasă, în afară de câteva dimineți senine, petrecute

¹ „Țara asta atât de îndepărtată și de necunoscută“ (fr. în original).

² „Lucrată de mână la Lyon, comandă specială“ (fr. în original).

pe malul râului, când erai la pubertate. Ba nu, mai fuseseră și alte ocazii, mai ascunse, mai târziu.) Apoi, se lăsase purtată de marea de cuvinte ce se retrăgeau și pluteau în jurul capului copilului ei. *Copilul ei!* Ochii câtorva francezi în vârstă se îndreptau către mama miresei, de dincolo de aura lor de distincție și de mirosul de naftalină. La fel și ochii preotului, care stătea pe treptele altarului. Nu întâlnise niciodată privirea unui preot, darămite să se simtă străpunsă de o astfel de privire: ochii reci ard cel mai rău. Se bucura că îl avea pe Alfred lângă ea: punctul ei de sprijin, dacă nu întotdeauna, cel puțin atunci când avea nevoie.

— Alfred era atât de simplu, încât mă miră că n-a fost niciodată surprins de ceea ce i se întâmpla, spuse doamna Hunter. Familia Bullivant, Dorothy! O să treci în vizită pe la familia Bullivant?

— De ce-aș face-o?

— Dar Cherry era cea mai bună prietenă a ta. Iar soții Bullivant te-au dus la Paris atunci... atunci când a vrut tati să te trimită. Avea atâta încredere în Charles și Violet! Niște oameni de nădejde, care să aibă grijă de tine pe pământ străin.

— Dai cumva vina pe soții Bullivant?

— Nu dau vina pe nimeni.

— Mă bucur. Numai eu am fost de vină.

Doamnei Hunter i se păru că distinge în glasul ei o urmă de masochism; se întrebă dacă nu cumva poate profita de el.

— Ei bine, bănuiesc totuși c-o să te întâlnești cu Cherry. Are un soț simpatic. Cel puțin așa mi s-a spus, eu nu l-am văzut. Agent de bursă sau cam așa ceva. Locuiesc undeva în North Shore. N-au încotro. Cherry e fericită.

Oare chiar trecea o ambulanță pe Anzac Parade? Sau era o mașină de pompieri? Madame de Lascabanes nu învățase încă să distingă diferitele tipuri de sirene din Sydney.

— Dorothy dragă, tot încerc să înțeleg de ce nu vrei să te muți aici cu mine. Să ne alinăm una pe cealaltă. Am o bucătăreasă extraordinară. Bineînțeles că a trebuit să mă ocup personal de ea, s-o învăț pe doamna Lippmann tot ce știu. Ai cunoscut-o pe menajera mea?

Dorothy tremura.

— Ai sta în vechea ta cameră. E aproape cum ai lăsat-o. Trebuie să respectăm identitatea celorlalți — în esență — chiar și atunci când încearcă să se distrugă singuri. Dar îți ofer camera ta, cheia de la intrare și siguranță financiară, recunoaște și tu că apartamentul ăla din Paris e cât se poate de... de nociv.

Dorothy de Lascabanes se avântase până la marginea patului pentru a-i da mamei un ultimatum, unul brutal dacă era nevoie, dar iată că își simțea capul atât de greu, încât trebuia să și-l sprijine în palme — la propriu.

— Nu *știu*, mami! miorlăi ea, îngropându-și fața în pumni.

— Mai gândește-te, iubito. Nicio hotărâre nu se ia așa din... știi bine că nu te-aș lăsa să duci lipsă de *nimic*... cu atât mai puțin din motivul *ăla*.

Decăzuseră. Amândouă. Prințesa nici nu ar fi reacționat dacă ai fi scufundat-o într-un lac de mercur, iar doamna Hunter probabil că era făcută chiar din mercur.

— Spune-mi, Dorothy... pentru că încă nu mi-ai povestit... de zborul de la Paris. Cum a fost vremea?

Din experiența doamnei de Lascabanes, majoritatea bătrânilor aveau o relație foarte specială cu vremea: o implicare ce se exprima superficial, prin lamentații legate de reumatism și răceală, în timp ce, la un alt nivel, elementele naturale ostile erau încărcate cu semnificații supranaturale, chiar dacă, în fața altora, erau explicate în mod rațional sau mascate sub o indiferență iluzorie.

Așa că nu se miră când doamna Hunter întrebă, aproape cu frică:

— A fost *rea*?

— Nu. Adică nu în cea mai mare parte a călătoriei. Doar când am trecut pe deasupra Golfului Bengal. Da. Atunci a fost rea.

Din nou, madame de Lascabanes se trezi apărându-și cu o mână perlele, iar cu cealaltă coafura. Dar nu avea de ce să se rușineze, pentru că mama ei oricum nu o vedea. În orice caz, bătrâna era pierdută în ceea ce părea a fi mai degrabă nerăbdare exaltată decât teamă.

— Bătea vântul în rafale, era o vreme îngrozitoare, nu mi-a mai fost niciodată atât de frică! Nici nu mă gândeam cât de mare o să fie întârzierea la Sydney din cauza furtunii. Ajunsesem să-mi imaginez tot felul de scenarii în care ne prăbușeam în ocean. Dar un bărbat care stătea lângă mine m-a încurajat un pic.

— Cum?

Doamna Hunter închisese din nou ochii; întrebarea ei fu urmată de una dintre acele sforăituri pe care le scotea chiar și când nu dormea; după aceea, buzele îi rămaseră întredeschise, ca și cum s-ar fi așteptat să primească o gură de aer care să o readucă la viață.

— Pur și simplu prin ce mi-a spus, răspunse prințesa, în timp ce un zâmbet reținut îi învăluia chipul în ceva care aducea cu frumusețea.

— Ce? horcăi doamna Hunter implacabilă.

Madame de Lascabanes se bucura că niciunul dintre pasagerii poligloți care o înconjurau nu dorește să își spună poveștile de viață. Îi plăcea să creadă că zgomotele zborului, produse de mașinăria greoaie în care se afla, îi acoperă gândurile obsesive. În general, când călătorea, prefera să nu își cunoască vecinii; până atunci, când furtuna în care au intrat i-a pus nervii la încercare.

Înainte de furtună, se mai uitase o dată sau de două ori la bărbatul destul de în vârstă de lângă ea, însă mai mult din reflex, nu din vreun interes anume: nu părea nici englez, nici francez; să fi fost din Belarus? Ar fi avut o constituție mai ciolănoasă; era prea închis în sine, probabil și materialist. Când vecinul ei începuse să își răsfoiască pașaportul, ca să mai omoare timpul, Dorothy se uitase din nou – nu chiar indiscret –, poate tot ca să mai omoare timpul. Văzuse pe prima pagină că e olandez.

Era într-o câțva o consolare, cel puțin pentru sufletul ei australian, impregnat de etosul lucrurilor albe și curate; deși, în ipostaza ei de franțuzoaică, se plictisea și își evalua vecinul cu îngâmfare. Abia după ce furtuna a pus stăpânire pe avion și a început cu adevărat să îl zguduie, iar frica a unit cele două

jumătăți ale ființei ei scindate, de abia atunci a început Dorothy să aprecieze cu adevărat prezența olandezului.

Avea o conformație pătrătoasă și era vânjos la trup – își dăduse seama când se sprijinise de umărul lui. Măinile îi erau și ele pătrătoase, aspre și, cu toate că nu mai erau ale unui om tânăr, sugerau forță și agilitate. În același timp, intuia la el un spirit original, unul dispus să treacă dincolo de limitele fizice care pe alții îi îngrădesc. Avea un aer sobru, monastic, însă nu făcea parte dintre cei care se aliniază convențional la învățăturile eclesiastice, genul de oameni care îi plăceau soacrei sale; dimpotrivă, vedeai în olandez un pastor liber-cugetător, cu sufletul pustiit.

În timp ce gândurile îi hoinăreau astfel, convinsă fiind că vârsta înaintată îi permite să își dea frâu liber fanteziilor, pasagerii au fost deodată aruncați în sus, atât cât le permiteau centurile de siguranță.

— *Ah, comme j'ai peur!*¹ a mormăit prințesa de Lascabanes și a zâmbit, mai mult pentru sine.

— Vă e teamă cumva? a întrebat olandezul într-o engleză fluentă și corectă.

— Ei, nu chiar... sau doar puțin, a răspuns Dorothy de Lascabanes, ca să pară curajoasă. Mă tem doar că s-ar putea să întârziem, a adăugat ea, inventându-și preocupări anglo-saxone.

A tușit, pentru că o usturau ochii.

— Cred că este un taifun, i-a explicat olandezul noii sale cunoaștințe.

— Cu siguranță nu! a răspuns ea, cât a putut de calm. Nu poate să ne ajungă, suntem prea sus... sau poate? Nu știi nimic despre taifunuri.

— Eu știi cum se comportă doar pe mare.

Nu știa de ce simte atâta plăcere la auzul acestei informații, dar a tras aer adânc în piept și a început din nou să analizeze mâna străinului, cu un interes sporit.

El și-a aplecat capul către umărul ei, până a descoperit distanța potrivită și unghiul din care vocile lor puteau să ajungă

---

¹ „Ah, ce frică mi-e!” (fr. în original).

mai ușor de la unul la altul. Olandezul nu s-a întors să își privească vecina de scaun nici măcar o dată, nici măcar după ce au intrat în vorbă. Erau atât de intimi și, în același timp, atât de formal, încât Dorothy și-a amintit de confesional, unul dintre cele mai valoroase privilegii pe care le obținuse în urma căsătoriei cu Hubert de Lascabanes. Pentru o clipă, a fost tentată să spună ceva, nu știa exact ce – ba da, să îi spună *totul* acestui „preot“ accesibil, dar numai până când comportamentul olandezului a convins-o că omul nu știe nicio vorbă de alinare.

Și totuși, nu se înșelase decât pe jumătate.

— Acum câțiva ani, eram pe mare, comandantul unui cargobot, povestea olandezul, pe un ton detașat, pronunțând cuvintele foarte răspicat. Deodată, ne-a lovit un taifun, era să ne fie fatal. Am fost aruncați de colo colo și loviți de valuri timp de ore întregi, până când, deodată, s-a instalat calmul, cel mai profund calm pe care l-am simțit vreodată pe mare. Dumnezeu ne ajutase să intrăm în ochiul furtunii – ați auzit de asta? Centrul liniștit al furtunii, unde am stat și ne-am odihnit, înconjurați de sute de păsări, care se odihneau și ele cu noi, pe apă.

Turbulențele prin care trecea avionul au devenit atât de neînsemnate, încât madame de Lascabanes se simțea rușinată; în plus, s-a întristat la gândul că nu îi va fi dat niciodată să intre în ochiul furtunii, așa cum i-l descriesese căpitanul olandez, deși zărise aripile strânse și siluetele păsărilor de mare care pluteau în jurul lor.

— Bineînțeles că ne-a mai lovit o dată atunci când ochiul s-a mutat și ne-a izbit peretele mai îndepărtat al furtunii, dar nu a mai fost atât de crunt. Se simțea că îi scăzuse intensitatea.

După aceea, a închis ochii. Îl mai putea întreba multe și și-a spus că poate va avea curajul când olandezul va deschide ochii. Între timp, stătea, pe jumătate visând, pe jumătate meditănd, cu privirea ațintită asupra unei vene umflate, dar liniștite, de pe mâna olandezului.

După ce s-a trezit din moțăială, s-a chinuit să își desfacă centura de siguranță și s-a dus la toaletă. Se părea că furtuna lor mărunță trecuse, deși fuseseră sfătuiți să își țină centura de siguranță până la aterizare, în Bangkok.

Așa că nu a mai vorbit cu olandezul decât prin bâiguieli nedesluite. Au mormăit, au dat din cap și și-au zâmbit, amuzați, probabil, de un secret împărtășit numai de ei atunci când au coborât din avion și au intrat în aeroport.

De acolo, a luat avionul către Australia. Și-a pierdut olandezul, probabil pentru totdeauna.

— Atât?

Doamna Hunter deschise ochii.

— Da. Știam că n-am nimic deosebit de povestit. Nimeni n-ar fi impresionat dacă n-a auzit cuvintele alea direct din gura omului ăluia obișnuit, și totuși neobișnuit. Mi s-a părut că – se chinuia să își găsească drumul prin jungla întortocheată a limbajului –, mi s-a părut că e personificarea calmului și a înțelepciunii.

Chiar atunci, Dorothy Hunter fu smulsă din brațele amin-tirilor de scânteia minerală din ochii aproape morți ai mamei.

— Dorothy, nu ți-am povestit niciodată cum am fost prinsă într-un ciclon?

Mama ar fi vrut să spui că nu știi povestea. Parcă o și vedeai în capul scărilor, cu brațul întins, îmbrăcată într-o rochie de un alb strălucitor, așa cum îi stătea cel mai bine: rece și perfectă, în felul ei. Iar biata fiică, în ciuda căsniciei pline de încercări prin care trecuse, în ciuda tuturor îndoielilor pe care le alungase și a concluziilor mature la care ajunsese, simți o teamă vecină cu panica în fața revelației cu care o amenința această viziune a unei autorități pământești.

— Nu, spuse ea. Nu mi-ai povestit... Adică da, parcă îmi amintesc c-am auzit... ceva despre o furtună.

Trebuia să fie cruțată cumva; mama trebuia să-i facă această favoare.

— Dacă nu ți-am scris la momentul respectiv, probabil că eram prea supărată pe tine pentru c-ai plecat așa, furioasă.

Doamna Hunter părea rațională, calmă, corectă.

— S-a întâmplat când ne-au rugat soții Warming să stăm pe insula lor. Se grăbeau să plece. Cred că unul dintre copiii lor era bolnav. Atunci te-ai găsit tu să fugi. Ai pierdut multe evenimente... și te-ai mai și făcut de râs.

Doamna Hunter râse încetișor, cu un râs cristalin, de parcă încă avea dinții aceia mici și perfecți.

— Cum îl chema pe profesorul ăla?

Dorothy Hunter îngheță și nu mai putu să răspundă. Deși nu avea de ce să se sperie; trecuseră mai bine de cincisprezece ani de atunci.

— Oricum, ciclonul ne-a lovit în timp ce eram pe insulă. O să-ți povestesc. Când oi avea suficientă putere. Parcă văd și acum păsările, exact cum spunea rusul tău.

Dacă forța fizică o abandonase, puterea de a fi crudă nu o părăsea niciodată: îl adusese în discuție pe Edvard Pehl. Chiar și când era cea mai iubitoare, mama nu se putea abține niciodată să arunce săgeți pline de venin. Să o fi iubit la apogeul frumuseții ei, așa cum o iubiseră mulți, însemna să iubești sau să „admiri“ o teacă împodobită cu pietre prețioase, în care se ascunde o sabie tăioasă: mai devreme sau mai târziu, sabia avea să zornăie, sub imperiul vreunei stranii frenezii, și să le taie urechile, degetele, limba sau, mai rău, să le străpungă inimile celor care o adora. Și totuși continuam să ne oferim pe tavă, deși fără tragere de inimă. Așa cum se pare că fac și ceilalți încă: se oferă acestei teci antice, de pe care pietrele prețioase s-au desprins și s-au împrăștiat – lăcașurile goale umplându-se, în schimb, cu cocleală, ea însăși un fel de bijuterie răzbunătoare –, și sabiei încă ascuțite, în ciuda uzurii și a trecerii timpului.

Trebuia să încerce să definească iubirea pe care i-o purta mamei sale: rămăsese ceva dincolo de puterea ei de înțelegere.

Și ciclonul! Oare chiar îi fusese dat lui Elizabeth Hunter să treacă prin ochiul furtunii? Și asta?! Sau le sunt date celor foarte bătrâni stări mentale care îi revigorează, ca să li se ușureze trecerea de la natura lor pământescă, senzuală, către pacea și iertarea de la sfârșit? Bineînțeles, se putea ca mama să își fi imaginat starea aceea de liniște în mijlocul păsărilor ce se odihneau, așa cum își imaginase și turtureaua doamnei Hewlett, și grădinarul nebun sau neatent. Dar, amintindu-și o grozăvie pe care prințul i-o întipărise mai dureros în minte decât pe trup, Dorothy de Lascabanes bănuia că uciderea turturelei nu e o invenție.

Bătu cineva la ușa.

— Doamnă Hunter? se auzi vocea sorei Badgery. Am o surpriză minunată pentru dumneavoastră, doamnă dragă. Doctorul Gidley a venit să ne facă o vizită.

Curajoasă, infirmiera nu stătu prea mult pe gânduri și împinse ușa fără să aștepte să fie poftită înăuntru; de data aceasta, hotărârea ei fu corectă.

Pacienta îi vorbi cu o voce de fetiță care își știe lecția, chiar dacă nu e o lecție foarte importantă.

— Foarte drăguț din partea lui, zise doamna Hunter.

— Dacă tot eram în trecere, nu puteam să nu intru să văd ce faceți, nu-i așa?

Doctorul era un tânăr robust, cu un râs sănătos.

— Nu, nu puteați, mai ales după ce i-ați promis sorei de Santis la telefon.

Doctorul nu dădu nicio atenție acestor vorbe, însă infirmiera aflată la datorie își strânse buzele, iar obrajii aproape că îi plesneau de rușine din cauza răutății pacientei sale.

Apoi își aminti:

— Dumneaei e... fiica... doctore Gidley.

Deși vocea îi suna puțin caustică, ochii îi radiau din spatele ochelarilor cu rame aurii.

— Ah!

Doctorul se dădu puțin în spate și îi întinse lui Dorothy mâna, oftând sau poate șuierând.

Prințesa se simți de parcă ar fi fost cine știe ce boală rară, pe care doctorul nu o întâlnise până în acest moment și pe care ar fi dorit să o caute într-o carte, fără să-l vadă nimeni; evitându-i mâna, răspunse:

— Încântată, domnule Gidley.

Deși de abia intrase în rândul adulților, doctorul rămânea, cel puțin pentru ea și măcar pentru moment, un copil enorm, pe a cărui față destul de ștearsă parcă fusese lipită o pereche de perciuni stufoși.

Fără să pară a-și da seama că este luat peste picior, domnul Gidley se apropie de pat și își trânti geanta de doctor (mai modestă decât el) pe covor, la picioarele sale.

— Ce mai faceți, doamnă Hunter? Sper că nu vă forțați prea tare acum, că a venit ziua cea mare.

Fără să aștepte vreun răspuns, își apucă pacienta de încheietură, iar doamna Hunter, în mod surprinzător, se lasă pe mâinile lui.

(Cu siguranță niște mâini atât de mari nu pot detecta decât un puls bubuitoare.)

— E remarcabilă, cu adevărat remarcabilă, zicea infirmiera, adresându-i-se în zadar fiicei, care se întâmpla să fie și prințesă.

Doctorul se încruntă, iar infirmiera, rechemată la datorie, luă poziția de drepti, ca un soldat prost instruit.

— Destul de bine, se plânse într-un final doctorul Gidley, cu voce tare.

Și doamna Hunter găsi prilej să se plângă.

— Numai bine nu sunt. Speram să vă fi dat seama până acum, doctore... doctore *Gidley*.

Își strâmba gura, străduindu-se să perfecționeze un artificiu malițios pe care nu și-l mai aducea aminte decât pe jumătate.

— Altfel de ce v-aș mai plăti? Pentru un... un dia-*gnostic* care spune că n-am nimic deosebit?

Doctorul Gidley se trânti pe scaunul cel mai apropiat, cu degetele atârându-i în mănunchiuri pe lângă picioarele larg desfăcute.

— Bine! Dictați-mi diagnosticul, doamnă Hunter, iar eu o să-l învăț.

De veselie, își plesni mănunchiurile de banane de coapsele-i umflate.

Sora Badgery fredona ceva; era mulțumită, dar încerca să o ascundă.

Puterea celor doi acoliți stătea în convingerea lor că lucrurile pe care le fac ei sunt corecte, pe când ceilalți au numai intenții rele; ceea ce o determina pe Dorothy să se apropie și mai mult de mama ei: când o auzea vorbind autoritar și bombastic, i se părea că, de îndată ce îi va slăbi voința, se va ciocni singură de un obiect neclintit sau cineva o să arunce cu unul în ea. Mama și fiica erau amândouă niște somnambule, dar faptul că veneau din direcții opuse făcea ca întâlnirile lor să se transforme, de cele mai multe ori, în ciocniri.

De această dată, confruntate cu forțele optimismului și ale pragmatismului, zâmbeau la fel, deși chipul celor din tabăra adversă continua să strălucească, luminat de noblețea misiunii pe care și-o asumaseră: să împiedice moartea unui trup omenesc, chiar dacă acesta își dorea să moară.

În circumstanțele date, doamna Hunter șopti:

— Eu și fiica mea ne înțelegem fără cuvinte.

Dacă acest lucru era adevărat, trebuia să fie ținut secret; așa că Dorothy bombăni, se foi pe scaunul ei și aproape că ridică o mână în aer, ca să evite o lipsă de tact.

Doamna Hunter continua să sugereze că ele se înțeleg foarte bine.

— Înainte să ne deranjați, aveam o conversație absolut încântătoare. Îmi povestea despre voiajul ei încoace.

— Despre zbor, mamă, o corectă Dorothy, apoi roși. Și nu a fost nimic spectaculos.

Expresia de pe chipul ei îi avertiza pe doctorul Gidley și pe sora Badgery că e vorba, într-adevăr, de o călătorie cât se poate de plictisitoare.

Asta ar fi trebuit să îi încurajeze, dar doctorul cel tânăr și voinic părea încurcat; buna-cuviință îi cerea să se intereseze măcar despre vreme, numai că nu știa cu ce titulatură s-ar cuveni să i se adreseze fiicei doamnei Hunter.

Se mulțumi să scoată, în schimb, niște mormăieli indescifrabile.

Doamna Hunter își mișcă ușor capul, dintr-o parte în alta, pe pernă, părând că are de gând să fredoneze vreo melodie, însă, când deschise gura, vocea ieși subțire, ascuțită și susținută, ca scârțâitul extrem de fin al unei singure viori.

— Îmi povestea despre un olandez simpatic pe care l-a cunoscut în avion... și despre un uragan care i-a prins undeva lângă Curaçao – o experiență foarte mistică.

Doctorul și infirmiera râseră, ca să își exprime interesul sau ca să își mascheze îndoiala. Toată lumea în afară de doamna Hunter se simțea stânjenită.

Sora Badgery încercă să îi amintească pacientei sale de realitățile fizice.

— Cred că vi s-au lăsat pernele, doamnă Hunter. Lăsați-mă să vi le aranjez puțin.

În timp ce infirmiera își făcea de lucru cu pernele, doamna Hunter era răscolită de gânduri.

— Da. Îmi aduc aminte de păsări... valurile ascuțite ca niște piramide... și lebedele negre, cuibărindu-se între ele.

Doctorul Gidley se folosi de lebede ca scuză pentru a pleca.

— Dacă nu vă putem ajuta cu nimic, doamnă Hunter, nu vă mai întrerupem întâlnirea cu fiica dumneavoastră.

— Dar puteți să faceți ceva pentru mine! Ar fi ceva! Vreau să-mi dați ceva care să mă ajute să dorm.

Doctorul și infirmiera se uitară unul la celălalt; pe urmă, sora Badgery spuse, cu o amabilitate atât de exagerată, încât părea că urmează să înfulece pe cineva:

— Dar dumneavoastră dormiți, draga mea doamnă. Știți bine că dormiți, și încă minunat.

— Stau întinsă și... și vorbesc vrute și nevrute, într-o stare de semitrezie. Odată, acum câțiva ani, cineva mi-a prescris niște pastile și, când le-am luat, m-am simțit de parcă alunecam pe marginile unei pâlnii netede și pe urmă am intrat într-o gaură, în întuneric.

Asculta cu atenție.

— Vreau întuneric, insistă ea. Mă distrag prea tare siluetele care tot vin și pleacă, una prin cenușiul alteia.

Probabil că auzise închizătoarea de la geanta doctorului, fiindcă începu să pară mai liniștită. El scria ceva într-un carnețel. Rupse o foaie și i-o dădu sorei Badgery.

— Nu există niciun motiv pentru care să nu vi se facă pe plac, la vârsta dumneavoastră, zise doctorul Gidley, de parcă această recomandare morală, împreună cu cea medicală, fusese inventată de el.

Iar doamna Hunter părea să creadă că, într-adevăr, el le inventase: zâmbea în sus, la el, cu un aer de fetișcană recunoscătoare; cu o clipă în urmă, ar fi vrut să primească măcar o sărutare, însă trebui să se mulțumească doar cu o bătaie stângace pe umăr.

— Mă mir că ai un doctor de genul lui Gidley, spuse prințesa de Lascabanes când rămaseră singure. Mă așteptam la cineva

mai în vârstă și cu mai multă experiență – echivalentul în medicină al domnului Wyburd, dacă înțelegi ce vreau să spun.

Doamna Hunter râse.

— Știu că Gidley nu e un doctor foarte priceput, dar îmi dau seama, după cum i se simte pielea la atingere, că e genul de bărbat care mi-ar fi plăcut ca amant. Te-am șocat, Dorothy dragă? întrebă ea, întorcându-se puțin.

Dorothy spuse că nu, nu e șocată; dar se bucura de ceața ușoară care le despărțea: se putea uita mai atent la mama ei.

— Să nu crezi că am fost o destrăbălătă. Bine, am mai comis și câte o infidelitate, o dată sau de două ori, dar numai ca un fel de experiment; s-a dovedit că nu merită să fac așa ceva. Cred că, pentru majoritatea femeilor, plăcerea sexuală este mai mult imaginație. Se gândesc la amanți în timp ce-și fac soții de cap cu ele, dar în brațele amantilor regretă performanțele soților, oricât de slabe.

Prințesa părea înveselită de aceste reflecții, dar nu era de acord cu ce se spunea.

— Cred că ești obosită, mamă, și te gândești la trăsnaî! Cel puțin *ea* era obosită.

Doamna Hunter ar fi vrut să o vadă pe Dorothy mai clar, nu ca pe o siluetă înnegurată, așa cum o vedea atunci; ca să își dea seama dacă a avut vreodată un amant. Probabil că problema ei era că Hubert fusese prea bun ca amant, ca să îi mai fie și soț.

— Așa că acum te părăsesc. Trebuie să ajung la club, anunță prințesa de Lascabanes.

— Și noi, care ne așteptam să rămâi la prânz! zise încruntată doamna Hunter, coborând cu picioarele pe pământ. Menajera mea, doamna Lippmann, o să-ți ofere un prânz minunat în sufragerie, singură, sau o gustare pe o tavă aici, cu mine. Apoi adăugă, din disperare: N-ai cunoscut-o, nu-i așa? Adică nu știi cum e în societate. Din când în când dansează pentru mine. Te surprinde o bucătăreasă care dansează, Dorothy?

— Mamă, deja nu mă mai surprinde nimic.

Doamna Hunter auzea cum fiica ei își pune mânușile; până la urmă, atunci când ești cusut de pat cu fire de oțel, nu mai poți convinge decât trecutul să rămână.

În timp ce se sărutau pe obraz, iar prințesa era sigură că va scăpa, Dorothy de Lascabanes se hotărî să întrebe:

— Blana aia din fosta mea cameră... ce este?

— Ornitorinc.

— Dar sunt o specie protejată!

— Da. Sunt protejați. Bunicul Hunter e cel care îi vâna.

Alfred era un om blând. (Deci, măcar la alții o recunoștea ca pe o calitate.) Alfred mi-a dat blana drept cadou de nuntă. S-a gândit că, din moment ce e atât de rară, am putea s-o întindem pe patul nostru, dar eu l-am rugat să mă lase s-o pun bine. Nu-mi plăcea pe post de cuvertură. Nu-mi plăcea deloc, ca nimic. Când s-a îmbolnăvit – când era pe moarte –, și-a adus aminte de blana de ornitorinc și m-a rugat s-o scot de unde o pusesem. Obişnuiam să i-o pun pe genunchi după ce-l așezam în fotoliul lui în cea ultimă iarnă aspră, petrecută la Kudjeri. Deja nu ne mai gândeam la bieteile creaturi sacrificate sau, dacă ne gândeam la ele, le vedeam ca pe niște victime voluntare.

Amintirea îi era atât de precisă, încât numai tăcerea din jur putea concura cu ea.

— Dorothy? întrebă doamna Hunter ca să vadă dacă fiica ei plecase.

Dorothy de Lascabanes se poticnea, într-adevăr, pe scări: își amintea tot felul de vise în care călca în picioare puișori de abia ieșiți din găoace, care înotau acum în apele ornitorincilor sacrificați. Dar mergea mai departe, împleticindu-se. În hol, se trezi că împingea... ce? Nu i se opunea decât un gol: și vina, tandrețea, dorința, ocaziile pierdute. Să nu uite niciodată: „Mama este o bătrână rea, cu inima de piatră.“ Dacă uitai tu, Basil cu siguranță avea să își aducă aminte, el fiind singurul care știa la fel de bine ca mama cum să înfigă cuțitul în rană. „Vai de mine, sărăcuța de tine! Dacă ți-ar spune cu toții acum că te iubesc, nu i-ai crede, nu-i așa?“

Gândul că trebuia să îl mai înfrunte și pe fratele ei o făcu să tragă cu disperare de ușa de la intrare.

Doi

Pe când prințesa încerca să evadeze, se auzi scârțâitul unei chei de cealaltă parte a ușii: o tânără tocmai încerca să intre. Se opriră amândouă și ezitară, încercând să își dea seama cine are dreptul să se folosească prima de ușă. Bineînțeles, madame de Lascabanes știa că nu i se poate nega acest drept, iar gândul că cineva putea să i-l conteste îi făcu fața lunguiață să se contracte într-un spasm de furie. Dar, chiar în clipa următoare, o părsiră atât indignarea, cât și orice pornire de a fi politicoasă. Fata era prea tânără, prea radioasă ca să te poți supăra pe ea; în plus, zâmbea, cu niște buze serbede, pe care își întinsese un roz cam puternic, aducând mai mult a pomadă decât a ruj. Spiralele cerceilor ei din plastic se învârtteau într-un mod ingenios, iar imprimeul cu sori enormi de pe așa-zisa ei rochie pur și simplu îi lua ochii cu violetul și cu roșul lui cireșiu, mai ales în jurul sânilor. Era un moment prea senzual ca să fie întrerupt de scuze și justificări. Încă avea pe buze zâmbetul reținut pe care îl arborase cât durase vizita la bătrână și își aminti că uitase să își împrășteze rujul: gândurile ei vărsaseră atât sânge, încât nu o lăsa inima să mai folosească stacojiu și pentru buze.

Femeile trecură una pe lângă alta zâmbind și murmurând câte ceva, fiecare bănuind cine e cealaltă, dar fără să caute să obțină vreo confirmare. Prințesa încercă treptele de marmură cu precauție, sprijinindu-se cu grijă de orice putea, și se lăsă prinsă în vârtejul abrupt al potecii care ducea către poartă și către taxi-ul pe care nu îl chemase; dar îi era de ajuns că reușise să evadeze din casa aceea. Între timp, infirmiera care tocmai intra în tură își permise luxul de a arunca o ultimă privire, din pragul care

trecuse sub dominația ei. Madame de Lascabanes nu se uită înapoi: nu s-ar fi cuvenit. Își aduse aminte că își uitase bagajul (să îl roage pe Arnold Wyburd să i-l aducă), dar nu se opri nici măcar o clipă. Cu privirea pironită în vârful pantofilor ei clasici, simți mirosul straniu de eucalipt australian, își îngustă nările de franțuzoaică și oftă; infirmiera stătea cu picioarele depărtate, iar coapsele îi plesneau de vitalitate și forță de sub fermecătoarea rochie scurtă. Ar fi putut măcar să trântască ușa, dar pregătirea ei profesională o învățase să își controleze antipatiile în prezența bolnavilor.

Sora Manhood trecu prin hol, legănându-și geanta portocalie, din plastic. Se duse în bucătărie, unde doamna Lippmann pregătea prânzul. Deși fusese consemnat în scris că sora Badgery avea să ia prânzul în casă înainte să plece, se stabilise în mod tacit ca sora Manhood să sosească mai devreme și să mănânce și ea o porție. Așa și era corect, după cum considera Flora Manhood.

— Aha! Credeam c-oi să întârzii, Floradora!

Între greșelile gramaticale ale menajerei și fața ei de maimuță civilizată exista o potrivire stranie, însă felul acela de a vorbi îi stârnea disprețul sorei Badgery – un dispreț față de toți străinii; în schimb, Flora Manhood era o anarhistă – cel puțin uneori.

Începuse să toarne ultimele vești la urechea menajerei, care de abia aștepta să le audă.

— Da, deci, am văzut-o – pe însăși regina Măria Antoneta, mama tuturor rușilor, prințesa Lascabum!

Menajera râse în hohote, râcâind tigaia cu mai mult zel ca niciodată; își legăna posteriorul de parcă ar fi fost mângâiată de razele lungi de lumină care pluteau pe podeaua goală, prin întuneric, chiar înainte de începerea spectacolului.

— *Wenn Mutter in die Manege tritt*¹, cântă doamna Lippmann, bătând ritmul cu lingura de fier.

— Ce tot glumiți fără mine? strigă sora Badgery din camera în care se servea micul dejun, unde ea se așezase deja la masă și doamna Lippmann le servea infirmierelor prânzul.

---

¹ „Când intră mama în arenă“ (germ. în original).

În mod surprinzător, sorei Badgery îi era foame, deși, când ducea furculița la buze, parcă o făcea cu scârbă, iar boneta i se clătina de la dreapta la stânga, în semn de nemulțumire. Și totuși, nu putea camufla sub uniforma apretată un stomac în formă de pepene, și nici părerea pe care o avea despre colega ei, care se așezase la masă în rochia de stradă și își înfuleca omleta, învelită în șuncă afumată și unsă cu prea mult unt.

Mai erau și castraveți în smântână, peste care bucătăreasa presărase mărar, și un *Torte* de ciocolată, care se scurgea pe un șervet de hârtie, într-o farfurie din porțelan de Meissen.

— Vai! Să-ți lingi degetele, nu alta! strigă Flora Manhood, cu ochii la *Torte*. Văd că azi ai renunțat la carne și lactate, Lottie!

— Fără carne și lactate, mormăi doamna Lippmann, din spatele unei uriașe țigări de foi. Doar când mă simt rău. Nu știu de ce nu mă simt rău azi. Dar nu mă simt.

Dacă ar fi tras din țigară în clipa aceea, nările ei ar fi scos două fuioare de fum gros.

Sora Manhood își examinează degetul mare și ceea ce părea să fie o pată de smântână; apoi își supse încet degetul.

— Nu pot să-mi dau seama de ce mai stai pe-aici să ne gătești nouă și Mamei Sugativă, de sus.

— Săraca doamnă Hunter! Ce porecle îi mai puneți! protestă sora Badgery. De ce Sugativă, pentru numele lui Dumnezeu?

— Pentru că-i place să creadă că încă e un bărbat la datorie, undeva, care bea șampanie dintr-un pantof în cinstea ei.

Lotte Lippmann râse pe înfundate.

— De-asta mai stau pe-aici, să gătesc pentru doamna Sugativă! *Ich weiss auch was Liebe ist!*¹

— Dar cu cariera ta și toate cele, Lottie, cum poți să te mulțumești cu o slujbă de bucătăreasă?

Toată seriozitatea pe care încerca să o arboreze sora Manhood fu compromisă când fata hali dintr-o singură înghițitură o felie mare de *Torte*.

Doamna Lippmann își dresе glasul și răspunse.

---

¹ „În plus, știu ce înseamnă dragostea!” (germ. în original).

— *Ach, die Karriere!*¹ Aveam doar un biet talent satiric, să gădesc ce e ridicol în toate lucrurile – și toate lucrurile sunt ridicole, dacă le cercetezi cu atenție.

Râse fără poftă, arătându-și limba lată și purpurie. Lotte Lippmann se prefăcu că trage de borurile unui joben și că își pune un baston sub braț.

— Arta mea era una distructivă și s-a isprăvit repede – pac! puf! –, împreună cu tot ce a atins, *alles so schrecklich komisch*²! Înțelegeți, doamnelor? zise bucătăreasa cu o forță și un aplomb care o făcură să se clatine pe picioare.

Sorei Badgery nu îi plăcea deloc când menajera făcea așa. În schimb, sora Manhood stătea cu coatele pe masă, cu bărbia în palme, și simțea că trăiește.

— Nu, n-a fost chiar așa, păru să își aducă aminte doamna Lippmann. Cariera mea s-a încheiat în camerele de gazare... în fumul de la evrei.

Poate că ridurile care îi brăzdau chipul erau pline de cenușă.

— Ah, gata, Lot!

Florei Manhood îi venea să plângă; ar fi plâns din orice, dar îi plăcea mai ales să își plângă de milă.

Sora Badgery se gândea cum ar putea să se furișeze și să își scoată semințele de castravete care îi rămăseseră sub proteza dentară.

— Așa că acum gătesc. E și asta o artă – una creativă, sau cel puțin așa îmi spun eu –, deși ar trebui s-o practic într-o tabără de evrei, să ne chinuim cu toții și să ne aducem aminte de fumul din furnalele nemțești.

Doamna Lippmann râse încet, dar sora Manhood izbucni într-un plâns zgomotos.

— Ai întrecut măsura, soră. Se vede, spuse sora Badgery. Nu dormi suficient.

— Nu e vorba despre asta, zise sora Manhood și încercă să își șteargă obrajii murdari. Ei bine, bănuiesc că așa se întâmplă când ești cu cineva, dar nu poți să te hotărăști cât e de serios.

---

¹ „Ah, cariera!” (germ. în original).

² „Îngrozitor de amuzant” (germ. în original).

Sora Badgery își supse măselele, în semn de înțelegere sau, dimpotrivă, de dezaprobare, și, făcând asta, reuși să disloce de sub proteză câteva dintre semințele lunguiete de castravete; după acest triumf și după masa îmbelșugată de care avusese parte, își permise o cugetare.

— Fiecare dintre noi are datoria ei, spuse ea și înghiți semințele.

— Îți fac o cafea tare, Floradora, se oferi doamna Lippmann.

Chiar atunci auziră un clinchet de undeva de sus. Se opri ră și își încordară auzul, și ar fi putut să tot stea așa, pentru că nu ar mai fi auzit nimic: fusese un clinchet slab, de clopoțel de mână, deopotrivă implorator și poruncitor. Toate trei se rușinară.

După ce se uită îndelung la ceas, sora Manhood zise:

— Trebuie să mă duc sus, la cotoroață. Pun pariu c-a udat patul, sau mai rău.

Sora Badgery se încruntă și se cutremură, apoi își dădu jos boneta de pe părul grizonant și rar.

— *Unser armer Schatz!*¹ oftă doamna Lippmann, scuturând cu mâna firimiturile de pe masă.

— Vin imediat, doamna mea dragă, dacă nu e ceva extrem de urgent, strigă sora Manhood din pragul camerei doamnei Hunter, iar vocea ei exersată, de infirmieră, numai pe cei foarte sceptici nu i-ar fi convins.

Doamna Hunter, care hotărâse că e unul dintre momentele ei cele mai lamentabile, acceptă resemnată termenii infirmierei.

— Doar că m-au lăsat singură ore întregi, și simt că am nevoie de puțină atenție.

Niciuna dintre cele două femei aflate de o parte și de alta a ușii nu se sinchisea să se întrebe cât de mult cred oamenii din neadevărurile pe care le spunem la bătrânețe, doar pentru că ne plângem de milă. Bineînțeles că existau și alte ocazii, când suferința era sinceră, când două minute puteau cuprinde eoni de putrefacție lentă; dar asta era peste puterea de înțelegere a oamenilor, care măsurau timpul cu ajutorul ceasului.

---

¹ „Sărăcuța de ea!“ (germ. în original).

De fapt, sora Manhood voia doar să își pună repede uniformă, pentru că Jessie se grăbea să se schimbe, ca să prindă autobuzul. Sora Badgery insista să aibă parte de intimitate absolută: nu suporta să se arate dezbrăcată în fața cuiva, nici măcar în sutien; și nici nu era de mirare. Așa că Flora Manhood se împotrivi tentației de a-și admira trupul în oglindă. Se ocupă, în schimb, doar de chip, sugându-și obrazii după ce își aranjă boneta pe cap și dându-și pe buze cu o nuanță de roz mai închisă, pentru oricine s-ar fi întâmplat să le vadă, dar cu siguranță nu pentru bătrâna Betty Hunter.

— Ei bine, iată-mă! Ați avut o dimineată interesantă, doamnă Hunter? Întrebă sora Manhood, pe un ton neobișnuit de vesel.

— Fiica mea nu e o persoană interesantă.

— Totuși, trebuie să fi fost plăcut. Nu-i așa? După atâta timp...

Infiriera trebuia să facă din nou patul – era datoria ei. Se apucă de treabă.

— Bănuiesc că da, a fost plăcut, zise doamna Hunter în timp ce sora Manhood o răsucea de pe o parte pe alta. Dar nu poți să știi niciodată, când vine vorba despre oameni. N-ai de unde să știi ce le place. Copiii mei, când erau mici, întotdeauna ziceau că le place exact ce nu le plăcea, de fapt.

— Zău?

Florei Manhood nu-i păsa câtuși de puțin. Nu știa prea bine nici ce îi plăcea ei: mâncarea diversificată și gustoasă; somnul; produsele cosmetice; să facă dragoste; să nu facă dragoste.

— Ce-ați zice să vă fac o frecție pe spate? își aduse ea aminte să întrebe. Sau nu vreți să fiți deranjată?

— Ba da, te rog, răspunse doamna Hunter fericită.

Putea suporta orice tratament din partea micuței Manhood, indiferent dacă era vorba despre ghionturi sau mângâieri sau de firea ei atât de malițioasă: când din trup nu mai rămân decât pielea și oasele, mintea nu își mai dorește altceva decât o prezență animală.

Sora Manhood sperase că pacienta va refuza masajul; îi dăduse ocazia să o facă, dar nu îi ieșise.

Odată, în timp ce se bucura de serviciile sorei Manhood, doamna Hunter își întinsese mâinile și întâlnise gâtul infirmierei. Se hotărâse să îl pipăie, iar pentru o clipă, ținuse între mâini acel vas puternic de carne și mușchi, în care părea că palpită întreaga viață de pe planetă. Sora Manhood se prefăcuse că e jenată; dar nu reușise să o păcălească.

Acum, că infirmiera adusese sticla de spirt și o întorsese pe bătrână pe o parte – ca și cum ar fi deschis un cuțit de buzunar sau ca și cum ar fi ridicat un scaun de grădină răsturnat de vânt –, își aminti și ea de momentul în care o ținuse doamna Hunter de gât: fusese supusă unor palări delicate, dar trebuise să le îndure. Zâmbi pentru sine; de data asta era clar cine e stăpân pe situație.

„Cât sunt de neputincioasă“, se gândi doamna Hunter, în timp ce saliva din gură îi devenea amară. Dar pe urmă avu o revelație: „Nu sunt chiar neputincioasă, atâta timp cât mintea mea poate să le facă față tuturor – în zilele ei bune.“

În timp ce o masa, infirmiera zicea vrute și nevrute.

— Doamna Lippmann v-a pregătit ceva minunat la cină, doamnă Hunter. O să vă placă la nebunie, este nemaipomenit.

— Nu-mi spune. Să nu strici surpriza. Apoi întrebă, cu pleoapele închise: Ce culoare are?

— Nu spun!

Sora Manhood chicoti; habar nu avea ce pregătise Lottie pentru cina bătrânei, dar acesta era unul dintre jocurile pe care le jucau împreună.

Deodată, în timp ce îi freca pielea bătrânei, fu cuprinsă de o repulsie care îi făcu brațul auriu și puternic să paralyzeze. „Doamne, trece viața pe lângă mine!“ Vaporii alcoolului îi cauterizaseră nările și, urcând mai mult, îi înveseliseră gândurile, dar acum o scârbeau, însă nu la fel de mult ca acel spate dezgustător, cu pete bolnăvicioase, galbene-cafenii, ca acele coaste fragile, firave sau – oricât de curată ar fi fost – ca acea crăpătură maronie care ducea către anus.

„Pentru ce trăiesc?“ Infirmiera își încreți fruntea. Cu o lovitură la baza gâtului, ar fi încheiat toată povestea. Apoi ar fi putut să fugă și să nu mai vadă niciodată casa aceea, pe Col, pe

Snow sau pe oricine altcineva, să fugă până ajungea pe o plajă lungă și pustie și, încă alergând, să scape de haine în mod miraculos, să se arunce în spuma valurilor, iar bulele să fâsâie și să umple fiecare locșor în care puteau intra și să îi aline toate rănile, fizice sau spirituale.

Dar, chiar pe când alerga ea, el (sau oricare altul) avea să alerge după ea, legănându-și chestia, ca să o lovească brutal cu ea, până când ea avea să dea naștere unui copil și să devină o sclavă domestică, pe vecie. Așa că nu era nicio cale de scăpare: pe de o parte, să ștergi muci, să schimbi scutece și să te epuizezi sub apăsarea unui bărbat; pe de altă parte, să faci frecții pe spate (să-ți înfigi degetele în pielea ca foița de țigară) și să îi ștergi la fund pe oamenii bătrâni și senili. Ar fi vrut să fie o plantă sau așa ceva.

Doamna Hunter vorbea cu resemnare.

— De multe ori stau și mă-ntreb de ce nu sunt omorâți mai mulți bătrâni de cei care au grijă de ei. Mulți sunt, într-adevăr, uciși, dar de obicei de rude: cazurile alea de „ucidere din milă“

— Ce idei aveți!

Sorei Manhood îi venea să își muște limba; dar, de fapt, gândurile ei o dăduseră de gol.

— Încerc să fiu obiectivă.

Doamnei Hunter îi era greu să fie obiectivă.

Cât despre sora Manhood, ea nu știuse niciodată ce înseamnă să fii „obiectiv“: era un cuvânt pe care îl folosea Col.

— Cred că v-a înviorat puțin frecția asta, spuse ea, trăgând cămașa de noapte peste fundul veștejit al doamnei Hunter.

Florei Manhood îi era teamă: cotoroața aia bătrână putea să-i citească gândurile; în plus, o complexau „deficiențele ei intelectuale“, cum le zicea Col. Nu sperase și nu-și dorise niciodată să fie deșteaptă, ci doar să își vadă de viață și să fie mulțumită, dacă își putea da seama cum anume să facă asta.

Pe când infirmiera punea spirtul pe măsuța de toaletă – o auzai cum dă cu sticla peste toate lucrurile tale prețioase – doamna Hunter spuse:

— Bănuiesc că iar ai fost cu tânărul ăla.

— Care tânăr?

Doamna Hunter își dădea seama, după vocea groasă, că infirmiera are buzele umflate.

— Tânărul ăla... farmacistul din Kingsford... ăla care preferă să vină personal când sunăm după vreo rețetă.

Sora Manhood era atât de furioasă, încât nu vru să răspundă. Întoarse corpul pe partea cealaltă și îl rezemă de perne. La începutul pregătirii ei, își reamintea în mod constant că pacienții nu trebuie să fie considerați altceva decât corpuri. (Însă corpurile devin patetice sau, mai rău, răzbunătoare.)

— Îmi aduc aminte de o teorie cum că o femeie, după ce a fost cu un bărbat, are un anumit miros – ca o iepuroaică sau o femelă oarecare, după ce a fost dată la bărbătuș, spuse doamna Hunter.

Sora Manhood era mai mânioasă ca oricând.

— Mi se pare că-i o teorie cam vulgară.

Trase cearșaful tivit până sub bărbia doamnei Hunter, însă nu îl așează bine: ca toate lucrurile pe care le-ai învățat vreodată, și cearșaful se desprinsese și căzu.

Bătrâna râse.

— E logic. Și firesc. N-am avut niciodată capre, dar am văzut și eu una sau două și cred că m-aș fi înțeles cu ele.

Sora Manhood izbi sticla de spirt atât de tare, încât una dintre periile de pe măsuța de toaletă căzu pe jos.

— Nu mă interesează bărbații, zise ea. În niciun caz Col Pardoe. Nu mai e nimic între noi. Nimeni – nici Col, nici altcineva – n-o să-mi spună mie ce să fac. M-am luminat la minte. De fapt, verișoara mea, Snow Tunks, m-a invitat să fiu colega ei de apartament.

— Snow Tunks?

— Da. Singura mea rudă în viață. Lucrul ăsta te apropie... când nu mai sunteți decât voi două pe lume.

— Dar... dar cu ce se ocupă Snow?

— E taxatoare pe autobuz.

Doamna Hunter plescăia neîncrezătoare, de parcă ceea ce ar fi trebuit să fie o beza s-ar fi transformat într-o chiflă râncedă; în aceste împrejurări, nu reuși să spună decât:

— Aha!

Iar sora Manhood spusese și așa prea multe; nu reușise să își păstreze calmul și era dezamăgită.

Din fericire, chiar în clipa aceea menajera împinse ușa și apăru cu o tavă în mâini:

— *Mahlzeit!*¹ strigă doamna Lippmann.

Un cuvânt urât, ridicol, dar pe care doamna Hunter se bucura să îl audă; îi plăcea mult mâncarea; dacă și-ar fi putut aduce aminte ce mânca, și-ar fi petrecut mai mult timp gândindu-se la asta când stătea în pat și aștepta.

— Ce ai pentru mine? întrebă ea și încercă să anticipeze răspunsul, adulmecând aerul.

— Niște minunați merlani înăbușiți. Și cu sos. *Ach*, dar stați să vedeți ce sos!

— Nu sos de la tub, sper.

— *Ach*, doamnă Hunter, ce-mi spuneți și ce-mi faceți dumneavoastră! Dar bănuiesc că trebuie să mai și glumim.

— Ce culoare are? șopti doamna Hunter; din tot ce înseamnă să trăiești, culorile îi lipseau poate cel mai mult.

— E foarte delicată culoarea asta, tatonă doamna Lippmann, înclinându-și capul; trecu în revistă posibilitățile, apoi spuse: Culoarea cărnii crude... cred.

— Prea vag, oftă doamna Hunter.

În după-amiaza aceea, sorei Manhood îi făcea rău să asculte joculețul lor. Se aplecă să ridice peria căzută și pe urmă apucă sticla de spirt. Într-adevăr, „culoarea cărnii“ era o exprimare prea vagă, care acoperea un întreg spectru: de la carnea ei netedă și aurie până la măciuca aia roșie, amenințătoare, care subjuga și se lăsa subjugată; nici n-ai fi zis că sunt făcute din aceeași materie.

— Soră Manhood, o strigă doamna Hunter chiar când infirmiera încerca să se retragă neobservată.

Își dădea seama că îi va cere ceva îngrozitor, pentru că bătrâna își amânase prima înghițitură din prânz.

— Aș vrea să faci ceva pentru mine... mai târziu, după ce mă odihnesc. Când o să fiu pe scaun.

---

¹ „Masa!“ (germ. în original).

Doamna Hunter tăcu o clipă, ca să își mute vocea într-o tonalitate atât de dulce și de rugătoare, încât mulți dintre cunoscuții ei s-ar fi îngrozit de-a dreptul.

— Ceva ce nu știi decât tu să faci, soră. Vreau să mă aranjezi pentru sosirea fiului meu.

Sora Manhood nu merse atât de departe încât să refuze să o machieze; în schimb, la fiecare pas pe care îl făcea în timp ce se îndrepta spre ușă, avea grijă să bocănească puternic, cu o grosolănie voită.

Doamna Hunter nu se lăsă păcălită: știa cum să o măgulească pe micuța Manhood; dar iat-o alături pe credincioasa Lippmann, puțin cam îmbufnată, pentru că altcineva i-o luase înainte: nu își terminase de lăudat marea creație.

Nu mai spuse decât:

— Avem și *Sachertorte*¹.

Doamna Hunter bănuia că strânge din buze.

Iar asta te făcu să te hotărăști ce să spui mai departe.

— Niciodată nu m-am dat în vânt după budincă.

O spunea pentru că, încă din prima zi, Lippmann dăduse clar de înțeles că cea mai mare dorință a ei este să fie rănită cât mai mult.

De fapt, ceea ce ai spus despre budincă e adevărat: lui Alfred nu îi plăcuse niciodată; în general, bărbaților nu le plăcuse; cea mai frumoasă parte a cinei era întotdeauna la sfârșit, când îi priveai cum înfig furculițele în îngerii călare² sau în ce altceva mai era pe masă, iar buzele le deveneau unsuroase de satisfacție în timp ce povesteau despre realizările și aspirațiile lor. De două, trei ori, aruncai câte o privire spre oglinzi, iar ele îți confirmau că umerii nu îți fuseseră niciodată mai albi, iar decolteul, mai misterios: în astfel de momente, erai teribil de conștientă de puterea ta.

— Ia să vedem!

Menajera o ajuta, îndreptând o furculiță cu pește îmbibat cu sos – de culoarea cărnii sau nu – către destinație. Puterea pe care o exercitase asupra altor oameni – asupra dragostei lui Wolf, de

---

¹ Celebru tort de ciocolată inventat de cofetarul vienez Franz Sacher.

² Stridii înfășurate în felii de șuncă.

exemplu, sau asupra publicului ei – fusese întotdeauna subordonată propriei sale subjugări. Iar acum, când toți zeii ei – sau aproape toți – fuseseră brutalizați sau se evaporaseră, de unde altundeva puteau să vină cătușele?

Așa că doamna Lippmann suspină.

— Cu grijă! Cu grijă, doamnă Hunter! Am văzut cum v-a intrat în gură un os enorm, care mi-a scăpat când am gătit peștele. Mestecați cu mare grijă și scoateți osul pe vârful limbii, ca să pot să-l iau, vă rog.

Doamna Hunter moțăia. Deși nu ar fi recunoscut asta în fața menajerei, prânzul, orice ar fi fost – carne de pui? –, fusese delicios. Dar puțin. Ar mai fi mâncat încă pe atât. Și sosul... își aducea aminte de el. *Sauce malthaise*, spusese doamna Lippmann; de culoarea cărnii crude. Era prea fin ca să sugereze carnea unui trup omenesc; avea gust de miros de portocale.

Doamnei Hunter îi chiorăiră mațele, apoi râgâi, însă fără să își dea seama ce i-a provocat atâta plăcere.

Era lacomă, așa fusese întotdeauna, deși, când era mai tânără, nimeni nu băga de seamă, pentru că avusese mereu grijă de silueta ei. În schimb, o acuzau că devorează oameni. Ei bine, n-aveai cum să te abții dacă ei își băgau pur și simplu capul între fălcile tale. Deși nu îți plăcea și nici nu îți doreai carne de om. Alta era dorința ta mistuitoare: voiai o relație prea eterată ca să fie posibilă.

Care era povestea menajerei? Ceva legat de un iubit arian. Parcă plănuiau să fugă împreună în Anglia când fusese ea arestată. Familia băiatului hotărâse să o ducă în siguranță până în Elveția – singură –, iar doamna Lippmann acceptase, pentru binele iubitului ei.

Altă idealistă, însă una realistă; în cazul tău, idealismul era prea abstract, prea improbabil, ascuns sub dineuri, bijuterii și amanți – unii dintre ei adevărați, alții doar bănuți; câteva persoane, de o oarecare sensibilitate, intuiseră la tine o aspirație misterioasă, însă nu religioasă sau intelectuală, ci spirituală, și te consideraseră o impoartă atunci când nu reușiseși să le oferi dovezi – nu spirituale, ci materiale.

În orice caz, înghițișezi o gură de *Torte*, ca să îi faci pe plac doamnei Lippmann, dar nu ai reușit să o mulțumești doar cu atât: o singură înghițitură nu făcuse decât să înrăutățească lucrurile. Dar asta îi plăcea doamnei Lippmann. Dacă ți-ai fi putut controla simțurile și puterile, ai fi dat o petrecere, ai fi comandat o *bombe* spectaculoasă și pe urmă ai fi luat o sabie și ai fi crescut-o exact când era adusă în cameră, iar doamna Lippmann ar fi coborât în cel mai adânc dintre raiurile ei infernale.

Nu vei mai vedea niciodată vreo *bombe*. Dineurile acelea interminabile, acasă la soții Radford: întotdeauna dădeau foc la câte ceva sau serveau vreo mâncare cu o cutiuță muzicală înăuntru; întotdeauna aveau un oaspete important – important, după standardele lui Gladys. „Betty, știu că e din scurt, mâine-seară... vine Athol Shreve... am nevoie de o femeie – adică de o femeie extraordinară! Sidney crede că domnul Shreve o să iasă prim-ministru peste două scrutine. Așa că vezi tu, draga mea, întâlnirea voastră ar putea fi una istorică.” Te jucai puțin cu nervii lui Gladys, pentru că te suna, probabil, după ce încercase să îi convingă pe toți ceilalți cunoscuți ai ei. „Crezi că e loc de mine la petrecerea ta, draga mea? Nu prea le am eu cu politica... și mai că le-am promis soților Pritchett că trec pe la ei... ca să nu mai zic că m-a lovit așa o migrenă azi după-amiază... mă simt groaznic de la o vreme. Și Athol Shreve nu cumva e – nu prea ne mai place să folosim cuvântul ăsta în zilele noastre – nu cumva e «banal»?” Vocea lui Gladys răsuna cristalin ca un clinchet de clopoțel. Era una dintre femeile acelea scunde și îndesate, cu glas blând, care se disting prin glezne frumoase și prin talent la dans. „Are un farmec cumva animalic, Betty.” Nu îți plăcuse niciodată Gladys Radford, dar rămăseserăți prietene de-a lungul timpului. Este unul dintre avantajele faptului de a fi femeie: poți să faci asta. După o ceartă, bărbații pot să nu își mai vorbească niciodată, dar femeile adevărate pot să îndure tot ce e mai rău unele de la altele; probabil fiindcă nu leagă prietenii din acelea sincere, pe viață, și fiindcă nu pot să facă parte din francmasonerie.

Athol Shreve: în fotografii, părul îi stătea drept în sus, iar pielea îi părea aspră; probabil că avusese acnee când era mic.

Nu puteai accepta atât de repede invitația insistentă a soților Radford; era prea evident că ești ultima lor speranță.

După ce moștenise o mină de cărbuni, Sidney se așezase frumușel la un birou, având grijă să pară un om important, în timp ce altcineva se ocupa, de fapt, de afacerea cu cărbuni. Gladys avea banii ei. Din ce oare? Din... biscuiți? Sau din conservele alea cu prăjituri și budinci pline cu fructe arse și nisip? În orice caz, soții Radford, cu cele două averi reunite, cu statuile și mozaicurile lor italienești, cu tapiseriile franțuzești – despre care se spunea că sunt originale, făcute de familia Gobelin – și covoarele de Aubusson, știau cum să facă impresie. Toate petrecerile lor erau *soirées*: la unele dintre ele era chiar și muzică. Sidney Radford cânta la vioară – una faimoasă, dar care a căpătat în scurt timp o faimă proastă. Îl angajaseră pe Moiskovsky parcă – pe pianistul rus – să cânte sonate cu Sidney –, dar Moisenstein pur și simplu se ridicase și plecase. Avusese cu toate astea grijă să păstreze cecul, iar lui Gladys și lui Sidney le fusese rușine să-i spună să li-l dea înapoi.

Gladys încă turuia frenetic despre Athol Shreve.

Poate că erai snoabă: poate erai așa pentru că te născuseși în sărăcie. Probabil jucase un rol și educația primită de la tatăl tău. Și sinuciderea. Tatăl tău era debil, așa cum a ajuns, în cele din urmă, și dragul de Alfred; ai observat-o la el abia când a fost prea târziu să mai poți face altceva decât să încerci, stângaci, să dregi ruptura dintre voi.

Gladys Radford o ținea pe a ei: „un bărbat atât de dinamic... s-a ridicat numai prin puterile lui...” Athol Shreve fusese unul dintre băieții ăia care vând ziare și care pe urmă ajung într-o funcție importantă și devin celebri; vânzătorii de ziare sunt unul dintre clișeele poveștilor de succes. „Nu cumva sunt cam mulți?” Legătura era proastă și Gladys nu înțelegea ce spune; lovea întruna receptorul. „Prea mulți ce?” Iritarea lui Gladys creștea; era amuzant să o asculți.

Shreve, sindicalistul, trădase mișcarea și devenise un model de inspirație pentru naționaliști. Era tocmai bun pentru dineurile familiei Radford.

„Gladys, nu sunt foarte entuziasmată, draga mea.“ Doar pârâituri, pentru moment. „Ei bine, dacă nu ești...“ Clinchetul din vocea lui Gladys suna de data asta ca al unui clopoțel scufundat în apă. „Doar că e vacanță – tu n-ai cum să știi –, Dorothy e plecată la familia Bullivant, Basil, la Kudjeri, la tati. Am rămas singură aici cu o șleahtă de slujnice irlandeze, care au dispute religioase aproape în fiecare seară. Așa c-o să vin, dragă – asta dacă nu cumva...“

Gladys Radford a spus că ar fi pur și simplu minunat. Aproape că își pierduse vocea, încercând să obțină ce își dorea. A închis repede telefonul, ca să nu apuci să te răzgândești.

Doamna Hunter tuși sec, ca să tatoneze terenul. N-ar fi vrut să se îmbolnăvească sau să facă febră, măcar nu până la sosirea lui Basil. Musafirul ei de onoare. De abia aștepta să se termine totul, iar noaptea și Mary de Santis să pună stăpânire peste întreaga casă. Bineînțeles că nici Basil nu va dori să rămână acolo, după cum nu dorise nici Dorothy. Bătrânii nu prea mai sunt considerați oameni de cei care încă pot să scape de trecut, punându-se în mișcare în slujba a ceea ce le place să creadă că e o acțiune orientată către viitor: mișcarea, ce binecuvântare iluzorie! Desigur, dacă nu te poți mișca, ești mai mult obiect decât persoană: ocupi un loc mai puțin important în planurile care te leagă de cei din jurul tău, mai ales de propriii copii; în general, copiii ajung să considere că pot îmbunătăți aceste planuri, ceea ce îi face să vrea să elimine detaliile inutile. Ai mai văzut asta și cu alte ocazii. Ai simțit-o în scrisorile de la Dorothy și de la Basil, mai ales în cele mai recente: „am hotărât să venim până acolo, ca să discutăm despre ce ar fi mai bine pentru tine“; a se înțelege „pentru noi“

Da, o să fie bine după ce pleacă musafirii. Auzea întunericul închegându-se în camerele de jos, o auzea pe Lippmann lovindu-se de mobilă și oftând de mila evreilor; afară, în parc, țipete de viol și de păsări de apă. Numai tu și de Santis sunteți reale. Numai de Santis înțelege că și așchiile rămase dintr-o minte formează un întreg. Uneori, noaptea, gândurile tale strălucesc; nici măcar de Santis nu vede asta, ci numai tu. Nu vezi, dar știi că tu însăși faci parte din marea așchie a universului.

Când pleacă musafirii... Acasă la familia Radford, păreau să rămână întotdeauna, și la început, și la sfârșit, pe scara aceea mare și movulie. Gladys și Sidney nu puteau sau, cel mai probabil, nu voiau să își grăbească musafirii pe scară, după ce investiseră atâția bani, importând marmura din Portugalia; iar lui Gladys îi plăcea să își etaleze picioarele și gleznelor: de aceea își dorise să aibă salonul la etaj, sau cel puțin așa se spunea: ca invitații să îi vadă gleznelor și picioarele în capul scării mov, înainte să le pice ochii pe corpul ei ca un dulap și pe gâtul ei gros.

Toată lumea stătea, ca de obicei, acolo, pe scară, și așa fuse-se și în seara în care venise Athol Shreve. Nu te-ai uitat la el, sau i-ai aruncat doar o privire fugitivă când vi s-a făcut cunoștință, pe palierul din fața salonului principal. Când ați rămas singuri, ți-a mărturisit că nu mai văzuse până atunci un salon la etaj:

— Nu e puțin cam ciudat?

Ea hotărâse să își ia un aer nonșalant.

— De ce nu? Nici dumneavoastră nu sunteți un bărbat obișnuit, nu-i așa? Dacă e să mă iau după ce-am citit prin ziare...

Deși, într-o oarecare măsură, se vedea nevoit să nege, fiind un australian democrat care depindea de aprobarea alegătorilor săi, era totuși flatat să îi fie atribuite faptele reprobabile pe care le sugera ea. Se simțea prins la înghesuială; ea, strivind florile de cineraria, s-a uitat într-o oglindă și a observat că nu se rujase bine: arcul buzelor era vizibil asimetric. Deși de obicei era meticuloasă, probabil că de data asta îi tremurase mâna. Sau poate că amănuntul nu făcea decât să întărească impresia de nonșalanță pe care își dorea să o lase.

Era îmbrăcată în alb. Ținuta ei părea să îl facă pe Athol Shreve să se rușineze de ceva. A început să îi povestească: „Când eram mic...” Și în timpul cinei, la fel: „Când eram mic...” Gladys îi așezase la masă unul lângă altul, așa că nu avea cum să scape de copilăria lui Athol Shreve, și nici de înfățișarea lui, pe care de abia acum era dispusă să o analizeze. Nimeni, nici Athol Shreve însuși – și nici măcar ea însăși – nu ar fi putut să o facă să se intereseze de acest aspect înainte de al doilea fel de mâncare.

Chiar și atunci, nu arunca decât ocheade la pielea lui scofâlcită, la mâinile uriașe, la ochii mijiți și la părul atât de des și de sârmos, încât știa cum se simte la atingere chiar fără să trebuiască să pună mâna pe el.

A vorbit despre studiile lui în domeniul dreptului (plictisitoare), dar despre politică mai puțin; dacă era sigur de ceea ce îi prezicea Sidney Radford, nu dădea niciun semn că ar fi vrut să își etaleze cu ostentație minunatele perspective de carieră. În general, o plictisea, și probabil și ea pe el, deși bărbații foarte virili rareori se plictisesc, atât timp cât au lângă ei o femeie care e dispusă să le acorde un minimum de atenție.

Așa că și-a permis să nu ia în seamă anecdotele și ideile lui; se dedică, în schimb, propriilor gânduri, lăsându-l pe el doar cu prezența ei fizică. Felurile de mâncare, care nu se remarcă prin nimic anume, continuau să se succedă pe vesela aurită a soților Radford. Încă nu îi era clar de ce acceptase să fie așezată lângă Athol Shreve; deocamdată nu găsisese la el nimic admirabil sau măcar agreabil.

— ...Niciodată să nu angajezi un bărbat care nu are mâini de muncitor.

Cinismul lui trezea și în ea un cinism latent. A râs, dar l-a văzut surprins; poate chiar nu își dădea seama că făcuse o remarcă cinică. Se lupta cu încăpățănare să taie o pulpă de pui care ieșise prea tare. Ea a observat în treacăt că trădarea breslei de care aparținea nu îi făcuse deloc mai delicate mâinile de muncitor.

Oare ce ar fi crezut despre Alfred, ale cărui mâini delicate erau mereu zgâriate, din cauza muncii manuale la care se înhăma din principiu?

Îi făcea plăcere să își aducă aminte: „soțul meu“ – nu titlatura neclară pe care o indica un cuvânt banal, ci o noțiune care dovedea respect și afecțiune. Nu își dădea seama dacă Alfred o respectă: dar cu siguranță o iubea.

— Sunteți însurat, domnule Shreve?

Întrebarea s-a încheiat cu ceva între disperare și tuse; a sorbit o gură de vin, ca să ascundă faptul că îi lăcrimau ochii.

Nu era chiar ce sperase ea: Athol Shreve era și el unul dintre bărbații aceia sentimentali și fideli, cu o soție invalidă.

În același timp, își dădu seama că politicianul își apropiase coapsa de a ei; de fapt, și-o lipise de a ei. Dacă era conștient de asta, nu i-o arăta și ei, ci continua să îi povestească despre fiica lui (pe nume Doris), care studia economia în Londra. Era extrem de serios când venea vorba despre educație, ceea ce îl făcea din nou să pară cinic. Numai mâinile îi erau sincere, cel puțin prin mărimea și asprimea lor, dacă ignori povestea trădării sale politice.

Dar cum rămâne cu trădarea ei față de Alfred? Dar nu îl trădase, sau îl trădase doar o dată, și nu fusese decât o gafă minoră, de o după-amiază, care nu avea nicio însemnătate pe termen lung. Nu distrugea posibilitatea unei relații perfecte, dincolo de respectul și iubirea pe care i le purta ea lui Alfred și dincolo de devotamentul (rănit) al lui Alfred față de ea. Și-ar fi dorit să poată înțelege această relație supraomenească sau să își poată face o imagine clară asupra ei. Dar nu putea.

În orice caz, nu avea nimic de-a face cu Athol Shreve, politicianul dezertor și inofensivul taur social. Care deja era beat. De aceea îi simțea coapsa groasă arzând pe pielea ei rece și impasibilă. Chiar și ea se cam charchelise. Gladys și Sidney serveau prea multe vinuri, doar ca să demonstreze că și le permit.

S-a aplecat peste desert, sprijinindu-și fruntea în palme, cu speranța că așa va putea ameliora o durere de cap. Bineînțeles că nu a mers. Bulele au continuat să se ridice și să înțepe, atât în pahar, cât și în capul ei. A deschis ochii și a văzut de cealaltă parte a mesei o femeie simplă. O persoană cu care făcuseși cunoștință, dar căreia nu îi dăduseși nicio atenție cât timp ai fost stăpână pe tine. Unele femei simple îți zâmbesc, cu sinceră recunoștință, atunci când ești foarte aranjată, dar poate că nu are legătură decât cu frumusețea unei rochii sau cu o... o anumită aură. Dar chiar și aura era imaginară – nu era adevărată.

Așa că nu ai fost în stare să îi zâmbești femeii ca să îi mulțumești pentru interesul pe care ți-l arată, sau ai făcut-o doar pe jumătate.

Athol Shreve era adevărat. Ce bărbat grosolan! Un fals. Cei adevărați sunt adesea falși. Nu fuseseși niciodată dispusă să recunoști că ai poftă carnale; pe de altă parte, nici nu te

vizitaseră prea des. Dar aveau și ele un loc al lor în ființa ta – alături de atâtea aspirații de neatins.

Și de soți.

El a spus că e de mirare că nu făcuserăți cunoștință mai devreme. Tu erai tentată să răspunzi că nu e deloc surprinzător, dar nu mai erai în stare să țintești în miezul problemei.

Era un vierme în piersica soților Radford.

Toate coșmarurile cele mai negre ale lui Elizabeth Hunter i se arătau la prânz. Scrâșnea din dinți, își încleșta degetele împodobite cu inele, luptându-se să nu fie trasă și mai adânc în negura somnului de după-amiază; tunelul său de pânză o înfricoșă; în cele din urmă, era trasă la suprafață de o persoană plătită să facă tocmai acest lucru: de aceea rămâneau infirmierile atât de calme – mai ales micuța Manhood.

Bărbatul acela... politicianul. Buzele încercară, dar nu reușiră să desprindă numele din labirintul minții.

După cină, lumea discuta și se prefăcea că ascultă muzica pe care o improvizau la pian doi tineri înalți. Era la modă în vremea aceea să angajezi astfel de muzicieni. Ți-ar fi plăcut să pleci pe furiș, dar nu puteai. Ai acceptat chiar și o gură de lichior de Curaçao. Gladys era atât de politicoasă; iar Sidney voia să îți arate niște gravuri japoneze pe care le cumpărase de curând: întotdeauna cumpăra câte ceva.

Oare unde era Athol Shreve? s-a întrebat ea. Își dădea seama că nu mai poate să scape de el. El era motivul pentru care îi spusese lui Lennox să nu mai vină înapoi cu mașina după petrecere. El era grozăvia, realitatea, iar ea, nesăbuită, se hotărâse să riște; dacă până atunci calculase greșit forța explozivă a poftei sale carnale, îi simțise primul fior în seara aceea, când nu se rujase bine. La un moment dat s-a retras într-o debara, ca să se smiorcăie de mila lui Alfred. Cealaltă grozăvie este că îi poți iubi cu adevărat pe cei pe care îi trădezi. S-a mai rujat o dată, deși nici înainte nu se rujase tocmai superficial.

Pe urmă lumea a început să plece. I-a atras privirea un cuplu care se pregătea să o ia cam în aceeași direcție ca ea: erau

chiar doamna simplură care stătuse în fața ei la cină și soțul femeii, echivalentul ei masculin. Athol Shreve era convins că te aștepți să se ofere să te conducă acasă – ceea ce nu era adevărat – și s-a oferit. Blănurile te făceau să tremuri: în seara aceea, erau ca o pedeapsă.

Pe drum, Athol tot încurca vitezele, iar cutia scrâșnea înainte ca schimbătorul să intre, în sfârșit, unde trebuie. Era o mașină banală pentru așa un oportunist, dar poate că lucrurile obișnuite ascund cel mai bine lipsa de scrupule. Dar poate că mașina era o simplă scăpare nevinovată sau o alegere făcută din comoditate. Se ciocneau unul de altul pe banchetă. Un hârtop i-a zgâlțâit atât de tare, încât ea s-a lovit cu capul de plafon.

— Parcă aş încerca să mă omor! Și pe tine odată cu mine! (Toate coșmarurile tale vorbesc cu guri concrete, dar cu guri de megafoane.) N-ar arăta prea bine, nu? i s-a auzit râsul gros, ca de megafon. S-o conduc acasă pe Elizabeth Hunter, amândoi beți, după o chermeză!

Voioșia din glasul lui te făcea să te întrebi dacă nu cumva ceea ce îi îndeamnă pe bărbați să înșele este instinctul latent de a face rău, și nu planurile născocite de mintea lor trează, așa cum crezuseși până atunci. O femeie, în schimb, se cunoaște pe sine foarte bine, iar cunoașterea aceasta o face să fie întotdeauna pe deplin conștientă de vina pe care o poartă.

Pe Moreton Drive, pe când se pregătea să oprească, el a întreat:

— Aici e, nu?

Oricum ar fi fost, nu avea nicio intenție să întoarcă mașina. S-a dat jos; era prea mare pentru ușa acelei mașini pipernicite.

De undeva, o lumină strălucitoare se proiecta asupra fațadei casei tale impunătoare, dar pe a cărei complicitate nu puteai conta.

— E o treaptă unde poteca face o curbă. Doi oameni și-au rupt picioarele acolo.

Deși o mistuia un foc în vintre, vocea ei părea rece.

Nu era atentă la glumele lui. Își cotrobăia prin geantă, căutând plasa aurie – cadou de nuntă din partea mamei lui Alfred – în care ținea cheia de la casa în care se întâmpla să locuiască.

Cârceii de la picioare o făcură să geamă pe doamna Hunter; dacă ar fi fost noapte, i-ar fi cerut lui de Santis să îi dea una dintre pastilele recomandate de doctorul Gidley. În schimb, după prânz, ar fi fost un adevărat desfrâu. Măcar să deschidă ochii. Nu putu. Pe ecranul pleoapelor ei, filmul rula mai departe.

— Bănuiesc c-ar trebui să-ți torn ceva de băut, după ce ai fost atât de drăguț și m-ai adus acasă.

După petreceri te transformai într-o femeie prostuță, răutăcioasă, și totuși amabilă.

A văzut și el asta.

— Cred că ne cunoaștem suficient de bine, după cât am băut.

S-au apropiat unul de altul, dar au sfârșit prin a se ciocni ca două obiecte de os sau dintr-un cauciuc tare; faptul i-a surprins extrem de puțin, de parcă s-ar mai fi întâmplat și altădată.

— Nu acolo. Dorm slujnicele. Dacă n-ai grijă, o să le trezești, a zis ea și a adăugat foarte răspicat: Ar fi în stare să sune la poliție, ar crede c-a intrat un străin în casă și că mă atacă sau încearcă să mă omoare.

Era extrem de sigură de inocența ei în ochii tuturor celor care nu o cunoșteau; nici măcar Athol Shreve nu o cunoștea; numai ea se cunoștea pe sine.

— Poliția... Dar ai putea să negi tot ce spun slujnicele, nu?

În loc să răspundă, i-a zâmbit, pentru că, până nu era nevoită să o facă, nu avea nici cea mai vagă idee ce le-ar fi spus polițiștilor.

Bănuiala că l-ar fi dat pe mâna poliției îl făcea să vrea să o devoreze, să devoreze tot ce l-ar fi putut trăda: gâtul, sânii ei...

— Dacă nu te superi... rochia mea. Ar putea fi o dovadă de netăgăduit.

O privea în timp ce se pregătea. Se urmăreau unul pe celălalt. O venă de pe fruntea lui Athol Shreve s-a umflat când el s-a aplecat să își descheie pantalonii și să își tragă stofa de pe coapse.

Dezgustul pentru corpul lui, pentru mâinile lui lacome, pentru părul care îi rașcheta pielea nu a reușit să îi potolească

dorința carnală. Fiara turbată din ea ar fi fost în stare să și moară, devorată de fiara din el: deși exista o condiție la care știa că aspirase și care era dincolo de apele liniștite ale căsniciei, de ieșirile adulterine și de ura față de pretendentul ei.

Glasul lui îi bubuia în ureche:

— Doamne, Betty, o facem destul de bine împreună, nu-î așa?

S-a smuls din încheștarea aceea care îi provoca atâta repulsie, iar pielea ei lipicioasă s-a desprins de a lui cu un pleoscăit.

Ți-ar fi plăcut să te despați – nu numai de amantul tău, ci chiar și de propriul corp.

Îmbrăcat pe jumătate, el a început să mormăie ceva, apoi a șoptit mai tare:

— Ce s-a întâmplat? E totul în regulă, nu?

Ba chiar nimic; dar cum să-i spună?

Ar fi putut să rămână acolo pe veci, fără să facă nimic, fără ca măcar să gândească; dar s-a ridicat.

— Soția ta are vreo afinitate politică?

Asta l-a făcut să se încheie mai repede la nasturi.

— Nu prea. Nu acum. E prea bolnavă s-o mai intereseze astfel de lucruri. De ce întrebi?

La fel ca soții, începuseră să o bântuie și soțiile: o menopauză banală – chinuită, dar fără manifestări ieșite din comun.

Din nou complet îmbrăcat, a venit și s-a așezat pe marginea patului, părând dispus să mai ciugulească puțin dintr-o mâncare pe care credea că a terminat-o.

Când a pus mâna pe ea, Elizabeth i-a reamintit:

— Soțul meu s-ar putea întoarce pe neașteptate din Gogong.

Athol Shreve părea foarte agitat pentru un bărbat atât de voinic și de hotărât.

— Aveam impresia că trenul din Gogong ajunge în Sydney mâine-dimineață.

— Așa e. Dar mai e și un tren de zi, mai lent, pe care îl ia Alfred uneori, pentru că îi place să admire peisajul.

Preț de câteva secunde, și-a dorit să moară.

— Mai bine m-ai conduce la ușă, nu? Să pară o vizită de curtoazie... în caz că cineva... una dintre slujnice...

Pentru acea ultimă prefăcătorie, și-a tras pe ea ce purtase mai devreme, ba și-a dat chiar și cu ruj pe buze; nu avea ce face în privința ochilor.

La ușă, s-au sărutat stângaci și și-au făcut complimente lunguroase.

— Somn ușor, fetițo. Mersi pentru tratație. Data viitoare o să ne cunoaștem mai bine.

A reușit, în sfârșit, să scape de el, dar încuietoarea nu a sunat suficient de convingător.

De dimineată (poate chiar în ziua aceea), Nora a anunțat cu o atitudine demnă, de parcă l-ar fi imitat pe stăpânul casei:

— A sosit domnul Hunter, doamnă. Speră să nu vă îngrijorați prea mult... domnișorul Basil a căzut dintr-un copac și și-a rupt brațul.

— Doamne Dumnezeule, când au sosit?

— Chiar acum. Cu trenul de noapte.

Chipul îndurerat al lui Alfred; Basil, mai mult abătut decât suferind, avea brațul legat cu un bandaj.

— Vai, dragilor!

Era prea zdruncinată ca să mai plângă; de altfel, dacă plângea ea, s-ar fi putut ca și Alfred să izbucnească în lacrimi.

Lui Basil îi era rușine de reacția părinților lui.

— Nu e rupt; e doar sucit sau fisurat.

Alfred era atât de ocupat să încerce să dea de doctorul Moyes, să stabilească o programare, să confirme că brațul a primit îngrijiri adecvate de la doctorul local, încât nu a mai dat atenție niciunui alt lucru, până mai târziu.

Apoi și-a amintit: „Biata Betty, cred că s-a speriat îngrozitor.“

Se uita la soțul ei – la tâmpilele lui vulnerabile, la buzele care nu se deschideau decât pentru vorbe mângâietoare, la ochii mult mai blânzi decât ai ei – și nu putea spune nimic.

Basil bănuia ceva, însă nu ceva anume, nu avea cum. Doar că își bănuia mama în general și din principiu.

Ea obișnuia să îl întrebe: „De ce ai atâtea secrete, dragul meu? Ce avem de ascuns unul de celălalt? Cu alții ești atât de fermecător! Cu doamna Wyburd, de exemplu.“

Oare își va aminti de asta? Avea o memorie fenomenală. Când era mic, recita scene întregi din Shakespeare. Uneori citeau piesele împreună, iar ea juca rolurile feminine.

Și în ziua aceea jucau o scenă în capul scărilor.

— Oricum, ți se potrivește bandajul. Arăți superb, ca un erou întors de la război!

— Miros urât! Nu mi-am mai schimbat hainele de la accident. Miros a furnici strivite.

Felul în care a strâmbat din nas arăta o repulsie care o viza și pe ea.

— N-are nimic. Așteaptă până vine doctorul. Vedem pe urmă cum putem să te spălăm.

Deși știa că el e întotdeauna pregătit să se împotrivească sfaturilor ei, nici vorbă să coopereze.

A doua zi, Dorothy s-a întors de la familia Bullivant. Dacă Basil o bănuia pe mamă de ceva, fața mică și preocupată a lui Dorothy era făcută special pentru a adăposti acuzații mocnite. Când se hotăra să le dea glas, vorbele îi erau înecate în sentiment; deși uneori le păstra pentru ocazii mai bune. De data aceasta te judeca pentru ceva ce nu avea cum să ghicească; dar privirea ei te sfredelea și mai adânc, iar tăcerea se accentuase.

Mai mult decât atât, Dorothy a găsit un indiciu sub noptieră.

— Ce-i asta? Ce naiba? Un buton de manșetă! Al cui e?

— E... al tatălui meu, bunicul Salkeld.

Uitându-se la el cu un fel de silă, Dorothy nici nu a cerut să îi vadă perechea.

— Ce urât e!

Nu puteai să negi asta. Ți l-a dat, iar tu a trebuit să te gândești unde să îl pui până când o să ai ocazia să îl arunci undeva – în iarba din grădină – și să uiți de întreaga întâmplare, dacă nu cumva Dorothy avea să redescopere butonul.

Numai Alfred avea încredere oarbă în tine: se purta cu tine de parcă tu – și nu Basil – fusesseși victima unui accident.

— O să mai stai câteva zile, Elizabeth... să-ți țin companie, să te ajut să-ți revii.

A doua zi, Alfred a sugerat o plimbare prin parc. Rătăcind printre straturile de flori, o ținea de braț și îi strângea mâna

într-a lui – cel mai bun indiciu al privilegiului de care se bucură un bărbat. Chipul lui îmbătrânit și ochii cenușii o ajutau să își revină după o boală tristă, fără nume. De fapt, expresia de pe chipul lui sugera că trecuseră amândoi printr-o boală, atunci când Basil „își rupsesese” brațul. Soțul și soția se apropiaseră foarte mult sub umbrela ei de soare, de culoarea untului.

— Ce-ai vrea la masă? a întrebat ea cu un oftat, din moment ce Alfred reușise să o convingă că sunt amândoi în convalescență.

El îi strângea mâna vlăguită într-a lui.

— Ceva simplu, de care să ne bucurăm împreună.

Oare ar trebui să lase totul baltă, să vândă casa, să trimită copiii la internat și să plece cu Alfred la Kudjeri?

Nu a făcut-o. Nu ar fi putut să poarte la nesfârșit masca gingășiei, așa cum ar fi vrut el. Dar nu era nici scroafa în călduri cu care se împerechease Athol Shreve, o singură dată, când fusese absolut necesar. Ar fi dat orice să poată deschide o cutie și să găsească înăuntru toate lucrurile pe care i le rezerva viitorul, dar, din moment ce asta nu se întâmpla (decât într-un vis alinător, în care se făcea că deschide o casetă cu incrustații și găsește în mod inexplicabil un cristal de stâncă, zăcând dezgolit pe fundul de plumb al cutiei), trebuia să aștepte răspunsurile de undeva din afara oricărei cutii, din împrejurările neprevăzute ce i se pregăteau.

În tot acest timp, Alfred te privea cu aceeași expresie pe care o avusese femeia cea simplă care stătuse vizavi de tine la masa familiei Radford: era recunoscător pentru ceva ce își imagina că ești.

Măcar de-ai fi putut spune: nu sunt pe de-a-ntregul nici soție, nici curvă, nici cristal, și trebuie să îmi asum multe alte forme înainte să mă hotărăsc în sfârșit ce sunt sau, cel mai probabil, înainte să mă năruie complet. Dar nu puteai; ei nu te-ar fi putut vedea ca pe o eternă aspirantă. Singurătatea și disperarea nu se potriveau cu ce vedeau ei: un chip frumos și o viață plină de strălucire și de succes material.

Peste ani, scrisorile: „Draga mea Elizabeth, văd că încercările noastre de a ne salva căsnicia nu ne duc nicăieri. Judecând după ultima ta vizită la Kudjeri și după vizita mea în Moreton Drive, mi se pare că ne forțăm prea mult ca să păstrăm aparențele. Prin urmare, cred că ar trebui să îți dau voie să divorțezi de mine. Nu mai am nicio pretenție conjugală și, deși nu vrei să recunoști, poate că ți-ar plăcea să cauți o relație mai satisfăcătoare, cât încă ai timp. Dacă nu am sugerat-o mai devreme, asta a fost din cauza copiilor. Acum, că au început să gândească și singuri, poate că o să ne disprețuiască mai puțin, sau poate chiar o să ierte purtările ciudate ale părinților...” Of, cât de mult te amărau neajunsurile firii tale! Și când te gândești că filantropii te considerau egoistă... Da, după anumite standarde, erai egoistă, dar măcar nu îți mituiai conștiința cu acte de milostenie sau cu deprinderi de neveste fără personalitate; cu siguranță că păraai egoistă pe lângă altruismul fantastic al lui Alfred; sfinții sunt întotdeauna admirați, deși lor le este ușor să facă ceea ce fac; Dorothy voia, dar nu putea să fie o sfântă, și nu putea să dea vina decât pe cel mai puțin sfânt dintre sfinți: „Ție ți-e ușor, mamă, oricărui om frumos și puternic îi este ușor să fie admirat, lăudat, venerat. Asta îți dorești tu: din ce în ce mai mulți admiratori.” Nu era adevărat. Nu, din moment ce tu îți înțelegeai defectele chiar mai bine decât ți le înțelegeau copiii tăi. Da, poate că îți doreai să fii lăudată, dar pentru o perfecțiune lăuntrică, pe care nu fuseseși capabilă să o atingi: „Dragul, iubitul meu Alfred, cât de vinovată mă faci să mă simt! Eu sunt cea care ar trebui să facă propuneri umile atunci când vine vorba despre «libertate». Tu trebuie să iei o decizie, iar eu voi accepta orice vei hotărî tu. Eu, personal, nu cred că există vreo stare de libertate mai frumoasă decât cea pe care o cunoaștem și de care ne «bucurăm» noi – cel puțin nu în timpul vieții...” Dar cât de mult tânjeai după libertate!

Camera era invadată de o lumină argintie, mai strălucitoare decât negurile privirii: o adiere slabă de amiază, care flirta încântător cu părul tău umed, dar care era rece și alarmantă pentru pielea ta fierbinte. Erai în partea cea mai răcoroasă a casei: probabil

că te-ai fi sufocat în camerele dinspre vest. Nimic nu ar trebui să te alarmeze; în orice caz, nu o să mori, după cum s-a dovedit de-a lungul anilor. Și vine și Basil, probabil pe înserat (poate că vei arăta mai bine în lumina artificială), ca să joace scena la care se așteaptă un actor. O parodie, desigur, dar, dacă ai începe să critici artificiile, asta ar însemna să respingi arta cu totul.

Un abur nefiresc se ridică la stânga ta în aerul umed al serii și te face să tușești. Probabil că numai tu – și nu Alfred – ești de vină pentru bronșita lui Dorothy și pentru egoismul excesiv al lui Basil, deghizat în geniu. Mai bine lăptar sau casier la bancă decât artist. Da, ai spus-o: la ce e bun un artist, pentru cei care vor să-l iubească? Niciodată nu suntem cei pe care îi crede lumea; nu suntem un singur om, ci mai mulți. Tatăl se aștepta ca fiica să îi citească din Browning, ca de obicei, când ea, de fapt, își pierdea vremea pe malul râului cu păpuși înecate, împletind fire de iarbă, ascultând tropăitul copitelor pe pod, în seara în care el și-a dus pistolul la cap. „Oboseala sângelui“, așa îi zice doamna Lippmann. Dar micile plăceri n-au dispărut, nici măcar la bătrânețe.

Din abur răzbi o voce întrebătoare:

— Doamnă Hunter? V-ați odihnit bine? Sunteți gata de baie?

Era sora Manhood, cu ligheanul din porțelan de Spode, pe care aveau voie să îl folosească în scopuri domestice.

— Am visat ceva îngrozitor.

— Parcă nu dormeați niciodată.

— Și ce dacă? Nu poți să visezi fără să dormi?

— Nu știu.

Infirmiera se apucă, dacă nu cu prea mult zel, cel puțin conștiincios, de una dintre îndatoririle pentru care era plătită: să spele cu buretele o pacientă vârstnică.

Doamna Hunter zâmbi. Avea să aștepte. Știa că poate să o învârtă pe degete pe Flora Manhood, fără ca infirmiera să își dea măcar seama. Între timp, atingerea buretelui te făcea să te simți mai bine.

Infirmiera parcă decojea un fruct – atât era de detașată. Era puternică, în teorie. Deși, de fapt, buretele moale și calduș era

cel care exercita puterea, infiltrându-se în scobituri și netezind cutele gândurilor. Obiectele – inclusiv cele umane – sunt adesea mai puternice decât oamenii.

— În orice caz, e o seară minunată, doamnă Hunter, spune sora Manhood.

— Da?

Simțea și auzea că viața din Sydney curge pe lângă tine și peste tot în jur, ieșind din fabrici și birouri: la ora aceea, bărbații de prin baruri, confrăți de-ai lui Athol Shreve, începuseră deja să își umfle autosuficiența cu bere; ambulantele goneau către dezastre din oțel încovoiat și confetti de sticlă; în căsuțe de pe străzi dosnice, mamele începeau să își frece băieții cu buretele, deși portofelul le era încă gol, iar fete nubile se uitau în oglindă, storcându-și coșurile și dându-și cu cremă pe față, în timp ce visau la flăcării după care tânjeau din toată inima, dar care nu prea aveau șanse să apară.

Copii. Slavă Domnului că nu știau, ei erau atotputernici: nu prințesa aia prostituată sau – judecând după scrisorile lui – actorul celebru, dar falit, ci Dorothy și Basil, mai zdrobitori în tăcerea lor decât Elizabeth și Alfred Hunter, cu toată autoritatea, averea, experiența de viață și sfaturile lor practice, dar, în cele din urmă, inutile. Părinții sunt doar spectre alături de copiii lor, care, la rândul lor, sunt secătuiți de vârtoarea vieții; uneori li se răspunde la candoare și la puterea lor de discernământ, dar aproape prea târziu, după ce au devenit deja obiecte gânditoare.

Dacă Alfred nu ar fi murit înainte de vreme, poate că totul ar fi fost altfel: învățaserăți să vorbiți unul cu celălalt în ceea ce părea a fi o limbă ce vi s-a dezvăluit numai vouă, și descopereați în cuvinte sensuri neașteptate.

— V-a durut? întrebă sora Manhood.

— Visam la Alfred. Știai că soțul meu a murit de cancer?

— Vai, îngrozitor!

Nu fusese convingătoare: unei infirmiere nu ar trebui să i se ceară brusc să redevină o ființă umană, în timp ce își îndeplinește obligațiile profesionale.

— Iar eu am avut grijă de el. Nu știai asta, zise doamna Hunter și râse.

— Nu, nu știam.

Și nici nu te credea: tocmai asta te făcuse să râzi.

— Și cum v-ați descurcat, neavând experiență, dacă boala a fost de durată?

— Da, a fost de durată, dar n-a durat ani, și nici luni. M-am descurcat. Din voință. Bănuiesc că tu nu crezi în asta, soră. Și din instinct, presupun. De ce încep oamenii să scrie poezii? Sau să facă dragoste? Ar trebui să știi asta – sau măcar o parte.

Sora Manhood terminase cu buretele. Genul acesta te lucruri te făcea să te urci pe pereți: uneori, când reușeai să treci dincolo de milă și începeai să o placi sau, mai mult, când aproape se înfiripa între voi o relație de dragoste – voi două și buretele –, hoașca aia bătrână începea să te atace, ca să îți aducă aminte că tu, de fapt, o urăști.

— Soră Manhood, mă zgârie cămașa de noapte pe spate. N-are decât să te zgârie.

— Poa' e o cămașă de noapte ieftină.

— Doar nu te-ai supărat pe mine, nu?

— Soră?

— Pentru ce-am spus? Până la urmă, nu este instinctul nostru să iubim? Sau să încercăm să iubim? Cu siguranță înțelegi asta. Din instinct!

— Nu știu.

Nu înțelegeai mai nimic sau cel puțin asta îți spuneau mereu Col Pardoe și afurisita de Betty Hunter; erai fie numai bună de futut, fie numai un buștean pe care să îl ciopârțească un tăietor (sau o tăietoare) de lemne.

— Unde te duci, soră Manhood?

— Să arunc lăturile.

Dacă ai fi putut, ai fi aruncat și bolnavul cu totul.

— N-o să uiți ce-ai promis, nu-i așa?

— Soră?

— Promisiunea!

Tare-ai mai vrea s-o uiți! Dar n-ai cum, nici măcar pentru o clipă. Nu ți se permitea nici pentru o secundă să uiți pentru ce te aflai în casa aia.

Sora Manhood aruncă apa în cadă; uneori o arunca în vasul de toaletă, dar, pentru că avea nevoie de mai mult spațiu, în seara aceea folosi cada. În nenorocita aia de baie uriașă, cu covor pe jos, mare cât un întreg apartament. Closetul din lemn de mahon lustruit, pe care fundul princiar al lui Elizabeth Hunter nu mai stătuse de o veșnicie. Borcanele sigilate cu săruri de baie și castronul cu un potpuriu de lucruri prăfuite și cenușii erau cele mai bune dovezi că Elizabeth Hunter nu mai folosea baia. Nervoasă, Flora Manhood decisese ca într-o zi să își dea hainele jos și să folosească blestemata aia de baie, să stea cât vrea pe colacul ăla din lemn de mahon și apoi să se lase să alunece pe marginile albe și înclinate ale căzii, către ape liniștite.

În seara aceea, aripa de vest dogorea: baia era furnalul Florei Manhood. Din care ieși gâfâind, abia trăgându-și suflul, ca să pătrundă în aerul mai rece al încăperii pe care Jessie Badgery o numea „camera de odihnă a infirmierelor“ (de parcă te puteai *odihni* vreodată cu Ea suflându-ți în ceafă) și să se dea cu crema ei pe bază de hamamelis.

Era mirosul preferat al lui Col. Spunea că nu e nici prea sobru, dar nici vulgar – un miros dulce și natural: „Exact la ce mă așteptam din partea ta, Flo.“ Pe bune? „Oi fi eu naturală, dar nimeni n-ar putea spune că sunt dulce.“ Nu, din moment ce nu îți dădeai niciodată seama dacă oamenii din jurul tău sunt sinceri sau sarcastici; nu te anunțau niciodată, sau poate că erai tu proastă. „Problema ta, Flo, e că ți-ai făcut idei greșite despre tine; de fapt, nimeni nu se cunoaște pe sine cu adevărat.“ Nu și după părerea Ei: „Numai tu poți ști cum ești tu de fapt, soră.“ Așa că întotdeauna ți se întâmpla asta: erai atacată din toate părțile.

De jur-împrejurul parcului, pinii se adânceau în lumina argintie, și iarba alba lacul, făcându-l și pe el să pară argintiu, deși, de aproape, se vedea că nu e altceva decât o mlaștină care putea a nămol, plină de invizibili pești morți și de excremente de păsări hidoase, cu picioare lungi. Col spunea că sunt liște.

Întotdeauna Col! Sau doamna Betty Hunter! Dacă ai vrea să îți dai demisia, iar bătrâna nu te-ar lăsa să pleci? E. Hunter era cel mai puternic om pe care îl cunoscuseși vreodată. Era mai puternică și decât Snow. Probabil că ajunsese să îi domine pe toți tocmai pentru că trăise așa de mult. Probabil că supsese viața din toți oamenii pe care îi omorâse: din soțul ei, de exemplu; sau din oamenii pe care îi omorâse doar pe jumătate: îți dăduseși seama de la prima vedere că prințesa Dorothy mai are puțin și o să fie înghițită cu totul; însă dovada supremă avea să fie sosirea fiului în seara aceea: oare îi supraviețuise mamei și devenise un mare actor sau urma să joace rolul unui zombi supus?

Dar fii sinceră, Flora: nu spunea bătrâna întotdeauna „băiatul ăla cu care te vezi, soră... îmi dau seama din atingerea ta, din vocea lui când aduce medicamentele pentru care-i dăm telefon, deși nu-i nevoie să le aducă – doar îl au pe băiatul ăla cu bicicleta, care face livrări, nu-i așa? –, că el e omul cu care ți-e scris să te măriți.“ De parcă ar fi fost treaba ei. „Chiar așaaa, doamnă Hunter?“ (Hi hi hi!) Te făcea să te simți ca o prostituată. Dar ideea era că nu putea să te țină lângă ea pentru totdeauna, ca să te ocupi de nevoile ei personale. Înseamnă că nu o puteai acuza cu adevărat de nimic, în afară de înțepăturile ei răutăcioase; dar era bătrână și – vai, Doamne! – obosită și bolnavă.

Așa că nu avea cine să te apere sau să te salveze de Col Pardoe.

Doar Snow.

Pe tot întinsul parcului, iarba era veștejită și culcată la pământ. Actorul avea să vină pe întuneric. Snow era albinoasă, deși ei îi plăcea să spună că e blondă-cenușiu natural. Într-un târziu, făcuse cancer la piele, mai ales că lucra într-un autobuz încins, iar la depou stătea cu băieții pe o bancă, în soare, fumând, în timp ce așteptau schimbarea turei. Snow mirosea cum miros femeile cu pielea albă: mai mult ca un bărbat. Mirosea a monedele care îi trecuseră prin mâini și a bănci de piele transpirate și a prea mult fum. Dar aveai în comun orașul Coff's Harbour: verișoara mea – singura mea rudă în viață.

Doamna Hunter insista mereu: „Soră, băiatul ăla cu care-ai ieșit în ultima ta zi liberă, la Noamurra... sau unde v-oți fi dus

voi... povestește-mi despre asta... adică despre el!“ De parcă ai fi știut cum. „Și ce este parfumul ăsta minunat? Ah (adulmecând), deci, ăsta e hamamelis, întotdeauna m-am întrebat...“ Oare ce simțea sub mirosul de hamamelis? Poate caprele și iepuroaicele alea despre care tot vorbea.

Era adevărat, fuseseră la Noamurra în ziua aceea.

— De ce Noamurra, Col? Nu-i nici dracu' acolo!

— Tocmai asta îmi place la Noamurra. Mai durează până or ajunge buldozerele acolo. De asta am eu chef azi.

Conducea vechiul lui Mercedes SSK (orice o fi însemnând asta). Dăduse la schimb Valiantul și reparase vechitura de Mercedes; se pricepea la meșterit. Col s-ar fi priceput la orice dacă și-ar fi dat silința, dar spunea că nu își dorește decât liniște sufletească. De parcă tu nu! Asta își dorea toată lumea; dar oare cum arăta liniștea asta sufletească? Și unde era de găsit?

— Noamurra! Cine ar vrea să locuiască *acolo*? Printre toate livezile alea lăsate în paragină!

— Măcar ai putea să te auzi trăind – între bufniturile portocalelor care cad pe pământ.

— Nu e o perspectivă foarte progresistă. Eu sunt adepta progresului.

— Ar trebui să te faci primăriță, Flo.

În alte circumstanțe, s-ar fi enervat, dar căldura și hurelul motorului o moleșiseră. Și tufișurile: unul după altul, toți identici. Chicotea ușurel, lovindu-și spinarea de spătarul scaunului. Col fuma din pipa lui cu țevă de aluminiu, care făcea ca saliva să sfârâie pe fundul găvanului. Peste creasta rocilor, soarele lucea și îi năucea pe privitori: prin geamul deschis, vântul uscat, aspru ca șmirghelul, le zgâria pielea.

Mai înainte, când încă se vedeau suburbiile, încercase să se bucure de plimbarea cu Mercedesul, dar nu reușise: modelul lui Col era atât de învechit, încât nu l-ar fi recunoscut nimeni, printre modelele mai noi și mai lustruite. Dar, cum nu prea mai era trafic pe drum, ci numai unul sau două camioane răzlețe cu fructe și legume și, ici-colo, câte o familie într-o dubiță, nu prea mai conta cum arătați.

Oare asta însemna să fii fericit? Dacă da, atunci nimeni, nici Col, și nici măcar Scorpia Bătrână din Moreton Drive, nu ar fi putut să smulgă această mărturisire din gura ei, pe care o ținea deschisă, ca o idioată, după cum și-a dat ea seama când și-a umezit buzele cu limba.

— De bătrână ce e, doamna Hunter spune tot felul de minuni. Și are impresia că-i merge cu oricine.

— Cum ar fi?

— Ei, n-aș putea să-ți spun.

— Dacă nu poți să-mi spui, de ce-ai mai început discuția?

— Făceam conversație.

— Asta nu e conversație, e frustrare.

— Ei, asta e.

S-a calmat. Câteodată îi plăcea să fie cu Col, iar aceea era una dintre acele dăți. I-ar fi plăcut să se uite mai bine la el, dar nu voia să se dea de gol. Contează foarte mult ce vezi; dar asta nu era posibil pentru biata doamnă Hunter, care trebuia să inventeze tot felul de teorii despre mirosuri și povești înfricoșătoare despre voci. Oare bătrâna își mai aducea aminte ce văzuse pe vremea când încă putea să vadă? Măinile bărbaților, de exemplu; gâtul lor muscular: bărbații îți arată ce gândesc prin gâtul lor, sau cel puțin așa făcea Col. Trebuia să se uite la el, măcar puțin.

— La ce te uiți?

— Credeam c-am văzut un indicator. Dar m-am înșelat. Doamne, nu se mai termină tufișurile astea!

Sau se terminau de abia la Noamurra.

În sfârșit, începuseră să se apropie de verdeța aceea intensă, de padocurile cu movilițe și de livezile de pomi încâlciți, cu trunchi solzos, care se vedeau de partea cealaltă a unui heleșteu acoperit cu spumă: apa era de un verde intens, letal. Casele de acolo aveau acoperiș din șindrilă nevopsită sau decolorată și erau toate vechi. Noi erau numai stația de benzină, reclamele și cinematograful în aer liber. Până și oamenii păreau bătrâni, cu pielea lor ca de elefant, bătută de vreme, și cu degetele roase de strânsoarea verighetelor. Un cuplu de bătrâni stătea pe o verandă la umbra

unui mălin negru, bând ceai din pahare de vin și ronțâind ceva, probabil biscuiți de casă. O nepoțică într-o rochie lungă și dreaptă, din bumbac, și fratele ei sfios stăteau și priveau numai spre drum; erau mai tineri decât cei doi bătrâni, evident, și totuși, păreau bătrânicioși.

Mălinii negri, care apăreau obsedant în preajma tuturor căsuțelor, începeau să îi copleșească, să îi sufocă. Dacă întorceai capul, o umezeală tropicală îți încețoșa tot câmpul vizual: întotdeauna același verde letal, uneori presărat cu pete portocalii sau cu flori palide de mălin negru.

Col avea chef de o plimbare. Așa că au pornit să se plimbe pe niște drumuri lăturalnice. Un copil – o fetiță – stătea pe vine lângă o livadă, la marginea drumului, jucându-se cu un borcan de sticlă.

— Ce ai acolo? s-a aplecat ea să întrebe.

Copilul nu a vrut să răspundă la început, ci doar și-a ascuns fața, apetisantă ca o prună coaptă.

— Cu ce te joci? a încercat ea din nou, doar ca să nu se dea bătută.

— Cu o șopârlă.

Chiar era o șopârlă în borcan, și își pierduse deja coada.

— N-o să te porți urât cu ea, nu-i așa? (Ce lucruri prostești le spunem copiilor!) Dacă aș fi în locul tău, i-aș da drumul.

Fetița, toată numai ochi și buze lucioase, s-a uitat chiorâș la șopârlă.

— E animalul meu de companie, a zis ea.

— Chiar și așa, eu i-aș da drumul.

Chiar așa? Greu de zis ce ai fi făcut tu dacă ai fi stat pe vine la marginea drumului, într-o rochiță murdară și pantalonași zdrențăroși.

— O să-i smulgă capul imediat ce-o să scape de noi, a spus Col de îndată ce au dat colțul. Ca să vadă ce se întâmplă. Și tu ai face la fel, Flo.

— De unde știi tu?

Simțea cum, de mânie, i se încing ceafa și gâtul.

— De știut, nu știu, a recunoscut el. Dar bănuiesc.

Aerul era prea moleșitor ca să vă adânciți în speculații.

— Copiii mei n-ar face asta, a zis ea. Aș avea eu grijă. Oricum aș fi eu, pe ei i-aș crește altfel.

El i-a legănat mâna mai tare și a râs.

— De ce?

Indignarea îi străbătea cuvintele ca un curent.

— Aș încerca să îmi depășesc condiția prin copiii mei.

Traversaseră unul dintre padocurile verzi, pline de movile buretoase. Ai fi zis că padocul e capitonat cu totul, iar tighelele moi și neregulate se lăsau sub pașii lor când călcau pe ele.

— Îmi pare rău dacă par țâfnoasă, a zis ea. Știu că sunt mereu pusă pe harță. Dar sunt atâtea lucruri pentru care să te certî!

— E mai bine să te însori cu o fată țâfnoasă. E o mare dezamăgire dacă iei una dulce și după aia vezi că-i certăreață.

— Eu n-am fost niciodată dulce. Și nici nu mi-a trecut prin cap să mă mărit. Adică e păcat să nu poți să pleci și tu într-o excursie de o zi fără să trebuiască să te fuți cu bărbatul tău.

Își croiau drum înainte, prin padocul moale, pe pământul pe care de mulți ani nu mai fusese sădit nimic, poate chiar de o viață de om.

— Dacă eram o gospodină adevărată, aș fi făcut niște sandviciuri.

— Nu-mi fac speranțe, Flo, a spus el, prefăcându-se că mușcă din brațul ei ca dintr-un știulete de porumb.

— Potolește-te!

Era prea prostesc.

Sau nu; când s-au văzut față în față și s-au apropiat unul de altul, liniștea din jur a devenit gravă. Un roi de musculițe plutea într-o rază de lumină; într-o parte erau arbori de eucalipt, asimetrici și cu trunchiul povârnit, iar în cealaltă parte – portocali, o învălmășeală de crengi negricioase și de rămurele mânjite de ceară, care parcă se chinuiau să se desprindă și să fugă. După liniștea din jur, și-a dat seama că e din nou prizonieră; asta dacă reușise vreodată să se elibereze cu adevărat. Col, care, la început, rămăsese la o oarecare distanță de ea, a început să se apropie, ca un somnambul care se întoarce din instinct în camera pe care a părăsit-o mai devreme, în timpul aceluiași vis; copacii obosiți, dar încordați, păreau de partea lui.

Ea nu.

— Drept cine mă iei? a protestat ea; când, de fapt, știa prea bine; când deja se potriveau unul în brațele celuilalt. Col?

Dacă se răstise, o făcuse fiindcă nu mai era stăpână pe glasul ei.

El nu a răspuns. O copleșea cu sărutările lui, adăpostindu-și buzele între buzele ei: acolo era locul lor, iar Flora nu avea cum să nege asta.

Făcea parte din planul minuțios pe care îl elaboraseră degetele lui pe pielea ei și care, până la urmă, era planul *lor*. Col nu a trebuit decât să rupă un nasture de la pantaloni.

În decoruri mai convenționale, pe nisip, lângă mare, goliciunea lor nu ar fi scandalizat pe nimeni; dar în Noamurra, pe fundalul de un verde aprins, trupurile lor păreau orbitor, rușinos de albe. Deși la început s-a simțit expusă într-un mod necuviincios, în cele din urmă s-a văzut nevoită să lase deoparte orice jenă.

— Dacă vine cineva? a bâiguit ea totuși.

— Mmm?

— Fata aia cu șopârla. Am putea s-o marcăm pe viață.

Cum nu fusese luată în calcul atunci când se concepuse planul, fetița a fost lăsată deoparte.

— Oricum era o fetiță foarte rea, și-a amintit Flora Manhood printre gâfâieli.

A început să geamă după altceva, în timp ce el o împingea și mai adânc în salteaua elastică de iarbă înțepătoare.

Stătea deasupra ei, sprijinit pe brațe. Fetei îi plăcea la nebunie felul în care i se desenau pectoralii, dar, în final, altceva i-a atras privirea. Și-ar fi devorat iubitul-tiran dacă nu i-ar fi apărut dinainte gingiile rânjite ale lui Elizabeth Hunter și ochii ei orbi, dar atotștiutori.

De îndată ce a lăsat-o el, s-a domolit și și-a desprins trupul din toropeala cărnii și a gândurilor vagi, deși i-ar fi plăcut să mai lânzezească.

— Vai, Flora! Ai numai dungi în zig-zag pe fund, de la crenguțe, și te-ai murdărit de verde.

— Ce mi-ai făcut? a murmurat ea, încercând să se uite peste umăr la fesele ei vărgate.

— N-a fost bine? Nu pentru asta am venit aici? a întrebat el, zâmbindu-i.

— Poate ne vede cineva, a început ea din nou.

După ce s-au îmbrăcat pe jumătate, s-au apropiat din nou unul de celălalt; dar, de data aceasta, el parcă era un copil pe care îl făcuseră împreună, copilul ei uriaș, care îi înghiontea sânii și pe care ea nu îl putea iubi așa cum s-ar fi cuvenit.

— Nu știu ce ne apucă, a spus ea după ce s-au îmbrăcat.

— Ba știm amândoi, dar tu nu vrei să recunoști, a răspuns el cu glas scăzut.

Pe marginea drumului, lângă locul în care parcaseră mașina, au văzut o casă cu un afiș la intrare, pe care scria „Gustări din carne de pasăre cu sos. Apă fiartă la cerere“ Proprietara, îmbrăcată într-o rochie lungă, fără vârstă, din bumbac, le-a spus că poate să le prăjească niște ouă dacă vor. Le-a adus o farfurioară cu roșii mici, întregi, lunguiețe ca niște ouă. Le-a turnat ceai după aceea dintr-un ibric maroniu, smălțuit, în niște cești albe și grosolane.

În timp ce mâncau, femeia cea înaltă își făcea de lucru pe lângă ei. Avea chef de vorbă. După ce a vorbit cât a vorbit despre vreme, a încercat să abordeze cu ei subiectul unei crime care se petrecuse de curând. Dar aveai gura plină și nu puteai să participați la discuție.

— O, Doamne! a suspinat femeia. E minunat să mergeți așa cu mașina, în doi, când sunteți tineri.

Dărele de gălbenuș se întăreau pe farfuriile goale.

— Încă nu aveți copii?

Col era cât pe ce să se înece cu ultima roșie.

Pentru că el avea gura plină și, oricum, era o situație care trebuia rezolvată de o femeie, a trebuit să profiți și să iei taurul de coarne.

— Nu avem copii. Am ieșit doar așa, între prieteni.

Când a văzut că a dat cu bâta în baltă, femeia a început să se uite după verighetă. Gâtul de gâscă și falca pătrătoasă i se făcuseră roșii ca sfecla.

— M-am gândit eu, a spus ea, dar, când vine vorba despre anumite lucruri, nu se știe niciodată.

Gafa a făcut-o să se retragă și, tropăind cu espadrilele ei, femeia a zis în barbă:

— Copiii schimbă totul.

Când s-au văzut din nou în mașină, Col a spus, puțin prea voios:

— O zi minunată în Noamurra! Știi ce înseamnă asta?

Bineînțeles că nu știa.

— Suntem soț și soție, a zis el, uitându-se la ea.

— Nu te cred.

Dar îl credea: Col le știa pe toate; ea nu era decât o fată prostuță, care crescuse la o fermă de bananieri de pe coasta de nord și care se apucase să îngrijească bolnavi doar ca să-și poată găsi un soț, iar apoi se răzgândise.

Mergeau cu mașina. La un moment dat, el și-a vârât mâna între coapsele ei, ca pentru a-i demonstra că este a lui. Dacă Flo nu i-a dat-o la o parte, asta a fost doar din cauză că drumul o moleșise din nou.

— Joi e concertul, i-a amintit el.

Și-a întors fața, vorbind spre geam, cu tufișurile, cu stâncile.

— Nu știu de ce vrei să vin la concerte.

— Pentru că-mi place să mă însoțești.

— Dar eu nu știu să ascult muzica aia. Atâta Mahler! Mereu mă gândesc la altceva în timpul concertelor.

Pentru el, nu asta conta.

— Nu-i nimic, Flo. Tu gândește-te la ce vrei tu, iar o parte din muzică o să-ți pătrundă în gânduri.

Dar el o făcea să se simtă goală pe dinăuntru: cărțile lui broșate, discurile de patefon, faptul că știa ce înseamnă „Noamurra“. Ea ce avea să îi ofere lui Col, în afară de corpul ei și de niște prunci nenăscuți? Doamne, ar fi ieșit din ea ca pe bandă rulantă dacă nu își păstra capul pe umeri.

Ar fi putut să fie fericită, plină cum era de soare și de ouă prăjite și de Col; ar fi putut să ațipească puțin, dacă nu ar fi fost copiii aceia care i se urcau în poală și îi frământau sânii și îi gâdilau gâtul cu genele lor, încrețindu-i pielea într-un zâmbet pe care nu voia să îl arate, pentru că nu voia să se știe cât de mult și-ar fi dorit să își înfigă dinții în obrajii lor aurii, ca să vadă

dacă o iubesc, așa cum ar face ca să vadă dacă un fruct e suficient de zemos.

— Ai dormit bine? a întrebat el.

— Nu dormeam, dacă asta credeai, a răspuns ea, întocmai ca doamna Hunter.

— Te-ai bălăngănit ca un sac de cartofi tot drumul până la Hornsby.

Și a strâns-o de genunchi, ca să o enerveze.

Flora Manhood ar fi putut să stea toată seara cu coatele pe pervaz și cu mâinile îngropate în obraji. Tocmai alunecase dintr-o stare de rugăciune într-una de visare; se uita peste parcul gol și decolorat, și plutea parcă pe deasupra zgomotelor de trafic, cu fața spre mănăstirile care se profilau în zare. I-ar fi plăcut să fie orice altceva, numai călugăriță nu. Mai mult decât orice, i-ar fi plăcut să nu fie nimic, sau să fie o fată dintr-un vis și să își lase părul să-i curgă pe umeri, ca în opera aia de care îi povestise Col, în care iubitul i-a legat femeii pletele lungi de un copac, și i-a văzut soțul ei. Dar care iubit să vadă pletele ei despletite? Un necunoscut care ar ieși din parc pe înserat, un străin atât de perfect, încât poate că nici nu există. Dar oare nu ar vedea-o cineva? Ba da, negreșit!

Se auzi clinchetul lin al clopoțelului pe care îl ținea bătrâna lângă pat. Scârbită de capcana inevitabilă în care căzuse visând cu ochii deschiși, infirmiera era cât se poate de dornică să colaboreze cu pacienta ei. Își aranjă boneta cât putu de sobru și porni pe hol, către zăngănelile agitate și rugătoare, care nu se mai opreau.

Aproape învărtindu-se pe călcâie când intră în cameră, sora Manhood zise:

— V-am cam neglijat, nu-i așa, doamnă Hunter? Trebuie să mă revanșez!

Era atât de binedispusă, încât te făcea să te întrebi ce anume ascunde; nu la asta se așteptase doamna Hunter, și nu se putu adapta unei schimbări de atitudine atât de bruște și de radicale.

— Nu ne așteptăm să stai veșnic la picioarele noastre, soră, dar nici nu te plătim ca să ne ignori.

Sora Manhood ignoră ceea ce era, până la urmă, o înțepătură prea mică din partea Ei.

— Sunt la dispoziția dumneavoastră, doamnă Hunter. Orice doriți.

Își umezi cu limba buzele pe care tocmai și se rujase; știa că e frumoasă, chiar dacă bătrâna nu avea cum să o vadă.

— Vreau să mă așezi pe scaunul meu.

— Vă simțiți în stare de asta azi?

— Trebuie să fiu. Când vine, trebuie să mă găsească pe scaunul meu.

Infirmiera aduse scaunul cu roțile – o invenție practică, din crom și piele, în jungla aceea prețioasă, din lemn de trandafir și argint.

— Întâi mantia mea, îi reaminti doamna Hunter; numai ea își mai amintea mișcările în ordinea corectă.

Infirmiera aduse mantia dintr-un brocart șifonat și lipsit de strălucire. Mânele – cu manșete pe care Flora Manhood le credea din blană naturală de zibelină – erau roase de molii. Starea degradată a veșmântului nu scădea nimic din respectul infirmierei pentru splendoarea originală care încă se putea ghici.

— Ai grijă la brațe, te rog, o avertiză doamna Hunter. Infirmierele calificate nu prea știu cum funcționează anatomia umană.

Odată mantia aranjată și scaunul adus lângă pat, infirmiera adună mormanul de oase scârțâitoare și de carne fleșcăită și îl așază pe scaun.

— Ce sănătoasă ești, murmură doamna Hunter, inspirând curentul creat de mișcările infirmierei sale, sub care sesiza și parfumul calduț al tinereții. Și puternică.

— Gata. Stați bine?

Deodată, Flora Manhood fu copleșită de milă – nu neapărat pentru doamna Hunter, dar simțea o milă pe care trebuia să și-o reverse asupra cuiva. De sub cămașa de noapte, dintre faldurile de brocart roz, tivit cu blană de zibelină roasă de molii, picioarele doamnei Hunter ieșeau ca două spaghete cenușii.

Infirmiera îngenunche ca să îi tragă papucii peste tălpile reci și străvezii.

Doamna Hunter părea că plânge.

— Ai mâini blânde, soră. Sper că n-ai uitat ce mi-ai promis și-o să mă aranjezi puțin.

Sorei Manhood îi era rușine: ar fi dat orice să fie blândă, calmă, iubitoare din fire. Nu îi era ușor, și poate că nu avea să învețe niciodată.

— Nu, n-am uitat.

Se ridică în picioare și își înfrână orice impuls de a se lăsa impresionată.

— Sper că nu te plictisește.

— Nu, nu mă plictisește.

De fapt, era singura parte din reprezentație care îi făcea cu adevărat plăcere; amândouă știau asta.

Doamna Hunter gemu; era, în sfârșit, fericită.

Sora Manhood aduse portfardul, mai antic decât însăși doamna Hunter. Făcut din piele albastră, satinată, era cu totul nepotrivit în decorul acela, cum ar fi fost și o baiaderă sub soarele mare și argintiu, care își răspândea razele de pe tăblia patului din lemn de trandafir al doamnei Hunter.

Doamna Hunter era fericită; trase adânc în piept mirosul de cosmetice care se împrășteie în cameră la deschiderea portfardului.

Sora Manhood se apucă de lucru, însă nu ai fi putut spune „cu voluptate“, din cauza unei aure de reverență față de pacienta ei, care își oferea cu mândrie obraji. Sora Manhood întinse fondul de ten peste ridurile uscate cu atâta dedicare, încât ar fi stârnit până și respectul sorei de Santis. Însă nu tehnica, ci o parte din proces avea o anumită voluptate.

Într-o primă etapă, Elizabeth Hunter fu transformată într-o strălucitoare fantomă a trecutului. Își simțea obraji rotunjin-du-se. Rochiile acelea albe pe care obișnuia să le poarte: oame-nii tăceau când începea ea să coboare scările.

— Aprinde lumina, soră.

— Dar vine destulă lumină de afară, doamnă Hunter. Sincer. Văd perfect.

— Hai, aprinde-o, te rog. Îmi place să simt lumina în jurul meu. E mult mai cald.

Sora Manhood își transformă iritarea într-un oftat domol. Mânji întrerupătorul cu fond de ten.

— Mă gândeam să facem economie – să nu folosim lumina electrică atât de devreme.

Măcar avea intenții bune.

— Întotdeauna am fost extravagantă, spuse doamna Hunter și zâmbi.

„Pun pariu că ai fost – când erai tu însăși“, zise sora Manhood în gând, mușcându-și limba.

Ceva părea să o doară pe doamna Hunter.

— Alfred – soțul meu – credea că nimeni nu învață să închidă întrerupătoarele sau robinetele până nu e obligat să plătească facturile. E adevărat, în majoritatea cazurilor. Nimeni nu se gândea la Alfred, spuse ea.

Sora Manhood scotocea prin portfard, printre borcănașe și casetuțe. Începuse să fredoneze, aproape să cânte, ceva ce se dorea a fi *I Could Have Danced All Night*¹.

— Unde o fi oare soțul meu? întrebă doamna Hunter; îngrijorarea care i se acumula pe chip strica toată munca servitoare sale.

Infiriera se sperie pentru o clipă; nu știa cum să reacționeze. Într-un sfârșit, spuse:

— Cred că întârzie. Dar o să vină.

— Da, o să vină.

Cu dosul palmei, Flora Manhood își șterse transpirația de deasupra buzei.

— Ce nuanțe preferăm în seara asta? întrebă pe un ton cât se poate de vesel și de curtenitor.

— Roz pastelat în obraji, roz tare pe buze, răspunse doamna Hunter hotărâtă.

— Da? Eu v-aș fi dat cu stacojiu pe buze. Doar dacă sunteți de acord, bineînțeles.

— Roz tare.

Obrajii doamnei Hunter se întunecară. Închise ochii: parfumele ce se ridicau din caseta din piele satinată o năuceau.

---

¹ Cântec interpretat de Eliza Doolittle în musicalul *My Fair Lady*.

Nici sora Manhood nu era mai energică; picta fără vlagă obrajii bătrânei, păstrând resursele subtile ale artei sau ale vocației sale pentru buze.

Zise și ea „roz tare“, printre buze, și lăsară amândouă cuvântul să se stingă într-un suflu tăcut.

— Ai uitat de dinți, soră. Dinții! Nu poți să-mi dai cu ruj fără să-mi pui dinții înainte. Nu-ți dai seama?

Sora Manhood își recunoscuse greșeala. Aduse dinții falși, costisitori, de un galben natural: întotdeauna avea un frison când îi atingea. Doamna Hunter începu să se salte; dar *tu* trebuia să împingi, până când vă găsirăți amândouă implicate în ceva ce părea pe jumătate sinucidere, pe jumătate crimă.

După ce supse și plescăi, bătrâna se rezemă de perne, epuizată.

— Dinții – ce chestii îngrozitoare!

Dar dinții nu aveau cum să o intereseze pe o tânără absorbită de ceea ce făcea; iar obiectul supus acestor ritualuri nu suporta mai mult de un moment de suferință: cu ochii închiși, ținându-și respirația, încercă să atingă nivelul necesar de concentrare.

După ce scoase rujul din tubul lui aurit și făcu două, trei încercări în aer, preoteasa îmbrăcată în alb începu să întindă rujul pe buzele șterse și încrețite. Sora Manhood așternea tot ce învățase despre artă și senzualitate pe gura aceea, care nu îi aparținea. Dacă până atunci nu reușise să cunoască altruismul, în momentul acela izbuti, transformând un capriciu într-o realitate vișinie.

Însă nu era un act cu totul altruist, fiindcă se preschimbă într-o năzuință după dragoste; trăia un moment solemn și îi venea să strige cu putere printre buzele-i umflate; ar fi acceptat cu umilință – chiar dacă numai pentru o clipă – orice înjosire delicioasă pe care i-ar fi cerut-o el.

— Mmm! Doamna Hunter își strâmbă gura atât de brusc și de smucit, încât aproape că strică opera de artă și retează orice progres pe care îl făcea sora Manhood către extaz. Nu sunt un obiect, nu-i așa?

Sau dacă erai, nu îți plăcea ca atitudinea oamenilor să ți-o confirme.

— Vai, o să arătați... deja arătați... *superb!*

Vocea sorei Manhood era atât de guturală, încât cu siguranță vorbea serios.

— Serios? șopti doamna Hunter.

— *I could have danced all night*, cântă deslușit sora Manhood, apoi murmură: Sunteți pregătită pentru fardul de pleoape?

Doamna Hunter se învioră.

— Doar puțin.

Zâmbi, ca o fetiță mândră de îndrăzneala ei.

— Albastru?

— Albastru, aprobă ea. Nu! își aminti, din fericire. Vioriu-argintiu.

Flora Manhood știa ce are de făcut: trasă pe pleoapele lui Elizabeth Hunter o dungă străvezie, ca dâra lăsată de un melc în lumina lunii. Elizabeth Hunter, aproape transfigurată, se odihnea într-un extaz vioriu-argintiu.

Până își aduse aminte.

— Știi că Alfred nu era de acord cu machiajul?

— Chiar așa?

— Nici măcar când devenise acceptabil.

Slăbiciunile lor o apropiau pe pacientă de infirmieră. Uneori, își împărtășeau nefericirea; alteori, bucuriile.

Sora Manhood făcu un pas înapoi, după ce îndepărtă un fir de păr de pe buzele pe care tocmai le crease.

— Ați vrea și o perucă?

— Pe cea liliachie.

Doamna Hunter era foarte hotărâtă.

— Cum o s-o purtați?

— Lăsată liberă.

— Pentru o ocazie specială?

Preoteasa era pregătită să dea tot ce avea mai bun într-o zi de sărbătoare.

— Da. Să cadă lejer pe umeri. Am hotărât să par complet naturală.

— Nu o să-ncerc să vă fac să vă răzgândiți. Dar eu mă gândeam s-o tapez puțin.

Ceilalți membri ai ordinului, surorile de Santis și Badgery, și surorile laice, Lippmann și Cush, știau că sora Manhood este cea care oficiază ritualul premergător miruirii; ceea ce nu știau era că doamna Hunter îi plătise Florei un curs de întreținere a perucilor. Amândouă obțineau satisfacții de pe urma acestui secret, chiar dacă sora Manhood era tentată să își ascundă cunoștințele ezoterice sub vălul ironiei, legănându-și ostentativ șoldurile și îndoindu-și amenințător ghearele, ca protectoare a perucilor.

După ce o aduse pe cea liliachie, o așeză pe capul bătrânei cu multă considerație, peste smocurile aspre de păr natural și peste porțiunile umile de chelie. Extazul liliachiu căuta sprijin într-un spirit religios pe care Flora Manhood credea că îl abandonase în fața bisericii din lemn de pe aceeași străduță ca ferma de bananieri: își dorise un miracol, dar nu se îndeplinise; poate doar când ajuta la învierea lui Elizabeth Hunter.

Tremurând de emoție, se trase în spate până se lipi de mobilă; voia să stea la distanța de la care putea să contemple cel mai bine ceea ce, într-un fel, nu era nimic mai mult decât un idol barbar, înfricoșător de țișător sub vopselele acelea purpurii-stacojii, întinse pe pielea de un alb fluorescent, înveșmântat în mătase liliachie și într-o mantie roz-aurie, mai mult zdrențuită decât uzată; ghearele încărcate cu bijuterii îi încremeniseră pe burtă, deasupra buricului, ca și cum doamna Hunter ar fi avut nevoie de un motiv ca să le coboare în poala de brocart.

În ciuda dorinței ei de a venera, tânăra femeie s-ar fi putut îngrozi dacă pleoapele argintate nu s-ar fi deschis, dezvăluind ochii lăptoși și orbi ai lui Elizabeth Hunter. Atunci, preț de o clipă, zări una dintre rarele scânteieri prin care safirele de demult, de obicei ascunse sub un vâl opalescent, te invitau să renunți la răutate, la lene, la indiferență, la resentimente și, deopotrivă, să treci cu vederea lăcomia, cruzimea și egoismul unei bătrâne. Pentru o clipă cel puțin sperietoarea aceea deveni zeița care se ascundea, de fapt, înăuntrul său: zeița vieții după care tânjeai, dar pe care încă nu îndrăzniseși să o accepți; a frumuseții pe care ți-o imaginaseși, dar pe care încă nu reușiseși să o atingi (frumusețea cu care se lupta Col – bănuiai tu –, cu amărăciune, undeva în adâncurile veșnic învolburate

ale muzicii); și, în cele din urmă, a morții, care nu te interesase decât ca ceva după care trebuie să faci curat, dar al cărei spectru te vedeai nevoită să îl înfrunți chiar în clipa aceea.

Fantoma morții le făcu pe amândouă să revină cu picioarele pe pământ. Doamna Hunter se înfioră. Sorei Manhood i se făcu pielea ca de găină.

— Arăt... bine?

Buzele purpurii tremurau din dorința de a căpăta o confirmare.

Chiar dacă infirmiera ar fi putut găsi un răspuns potrivit, era prea distrată ca să i-l poată oferi, din cauza râsului emoționat al lui Lottie Lippmann, ce se auzea de undeva din hol; voci de bărbați; tropăituri pe scări; din nou voci de bărbați, din ce în ce mai aproape.

Degetele împodobite ale lui Elizabeth Hunter coborâra în poală, apoi urcară unde fuseseră sânii ei; apoi căzură, ca bijuteriile de Fabergé care erau.

— A venit, nu-i așa? A venit!

Sora Manhood nu putu să răspundă. Amândouă erau amenințate de un eveniment iminent; însă Elizabeth era cea mai înspăimântată: fața ei cosmetizată purta însemnele groazei.

— Crezi c-o să-și mai aducă aminte de mine?

Nu puteai consola păpușa aceea bătrână; nu ai fi știut cum să o faci, așa cum nu ai știut niciodată nici cum să te ajuți pe tine însăși.

Apoi se deschise ușa: era domnul Wyburd, în costumul pe care îl purta la ocazii solemne și cu o figură serioasă; atât costumul cât și chipul îi erau răvășite de o zi în care se întâmplaseră prea multe. Avocatul își frângea mâinile, încercând să găsească atitudinea și mina corecte, dar și cuvinte mai potrivite și mai alese decât cele pe care le folosea de obicei. Bătrânul părea complet dezorientat.

După ce murmură ceva și trecu de infirmieră, care și așa era de prisos în împrejurările date, ridică vocea, deși știa că asta o irita pe clienta lui („Surdă nu sunt, Arnold; orice altceva, dar surdă, nu!”), și reuși să spună:

— Doamnă Hunter, a venit! Sir Basil! He, he!

Râsul lui sună îngrozitor, aproape ca un scârțâit; evident, nu era reacția pe care și-o dorise. Dar infirmiera vedea că agitația – de fapt, mai mult decât agitația: spaima – îl îmbătrânise pe avocat. Se ostenise peste puterile lui, se vedea după cum stătea și își răsucea inelul cu sigiliu, cu piatră albastră; mai avea puțin și făcea pe el în pantalonii ăia largi.

Dar inevitabilul se produse: intră Sir Basil Hunter.

Aproape că auzai durerea mamei lui. Dar durerea lui? Infirmiera nu îl cunoștea, decât din legendele despre cariera lui și din fotografiile apărute prin ziare, așa că nu își putea da seama cum se simte el. Iar acum, pusă în fața omului în carne și oase, fu și mai fascinată de aura de farmec și de briantină ce îl înconjură pe marele actor.

Zărind silueta din scaunul cu roțile, Sir Basil ezită o fracțiune de secundă, de parcă dăduse peste o dublură în locul în care ar fi trebuit să stea actrița principală; apoi (spectacolul e cel care contează; te cerți cu cei din conducere abia după lăsarea cortinei) traversă camera cu șchiopătatul lui caracteristic – probabil un manierism, până să se fi instalat acea formă ușoară de gută –, dar care nu îi diminua niciodată forța atacului. Cu unul dintre umeri ușor aplecat, el se prezentă pieziș publicului format din două persoane, întinzând o mână din manșeta făcută la comandă, care, la rândul ei, ieșea doar câțiva centimetri din mâneca perfect aranjată.

Vorbi, iar infirmiera se emoționează la auzul plenitudinii vocii lui.

— Dragă, ce primire!

Fosta zeiță, devenită o femeie sfioasă, își recuperează și ea stăpânirea de sine, întinzându-și inelele pentru a-și prinde iubitul fiu de umăr, dacă putea ajunge la el când Basil venea mai aproape.

— De când te aștept, dragul meu! Cred că mieii ăia grași sunt mai importanți pentru tine decât mine.

Din nou, Sir Basil ezită, dar reuși să vină mai aproape de dublură.

Deodată, Elizabeth Hunter își veni în fire.

— Dar... Basil? Basil! Ce s-a întâmplat în Bangkok?

Sir Basil își scoase din buzunarul de la piept o batistă imensă, teribil de scumpă, cu o monogramă uriașă, ca să-și șteargă ceva la care nu se așteptase din partea unei dubluri.

— Oamenii, mamă. Apoi, am avut un fel de... nu chiar o cădere... dar a trebuit să mă odihnesc câteva ore. Asta a fost tot, draga mea.

EA îl privea atentă.

— Nu ai fost niciodată... n-am să spun „necinstit“, Basil, dar... de multe ori m-ai dezamăgit.

El pară lovitura cu o dexteritate demnă de Jocurile Olimpice.

— Dar nu trebuie să ne așteptăm la dezamăgiri încă de când ducem buzele la țâță?

Deja începuseră să se înțepe; cuvântul „dragă“ ricoșă din lemnul de trandafir în timp ce ei își jucau scena.

— Eu n-am fost, gâfâi Elizabeth Hunter între sărutări, ceea ce ai numi o mamă naturală. După cum ți-am mai spus, nu te-am putut alăpta, în ciuda tuturor fripturilor în sânge pe care le consumam. Dar asta, dragul meu, nu înseamnă că... că n-ai fost hrănit.

El îngenunche lângă ea, etalându-și profilul încă remarcabil, în timp ce ea își îngropă inelele în părul lui, încercând să reasambleze, ca într-un puzzle, fragmentele unei relații; probabil că niciunul dintre ei nu era conștient de publicul care îi urmărea: exact ca atunci când toate elementele unui spectacol se armonizează perfect, de o parte și de alta a luminilor rampei.

Trei

Ar fi trebuit să își aducă aminte că genunchiul lui drept avea o perioadă mai proastă. Ca răspuns la sceneta reuniunii, ascunzându-și șocul pe care îl avusese când o găsisese pe Zâna Liliachie în locul mamei pentru care se pregătise, se aruncase la picioarele ei, iar acum plătea pentru că dăduse prea mult, prea devreme. Dar îi datora asta – le-o datora lor, amândurora.

— Fii binecuvântată, mamă, spuse el.

Sărută gheara care se descâlcise, în sfârșit, din părul lui și simți clar compasiunea care se revărsa asupra sa, relația pe care o stabilea cu tot publicul. (Infirmiera era o femeie destul de drăguță, din câte își dădea seama după ce se uitase puțin, cu coada ochiului.)

Se ridică destul de greu pentru vârsta lui, din cauza gutei. (Uitase pastilele în dulăpiorul din baie de la Eaton Place, nu că îl ajutaseră vreodată foarte mult.) Dar publicul nu observase; cel puțin infirmiera nu observase: era prea tânără și prea entuziasată, ca toate tinerele neastâmpărate. Nu era sigur că bătrânul Wyburd e de partea lui.

În timp ce te îndreptai către mijlocul camerei, mama spuse:

— Ce s-a întâmplat, Basil? De ce șchiopătezi? Nu stai bine cu sănătatea? Nu-mi scrii niciodată, decât dacă ai probleme financiare, așa că nu știu mai nimic despre tine.

Asta nu era în scenariu; încercă să lase impresia că nu-i nimic.

— Nu-i nimic grav – un junghi.

Infirmiera, fermecată, acceptă explicația; avocatul era unul dintre acei spectatori recalcitranți care apar chiar și în nopțile tale cele mai reușite.

Cât despre mama, ea spuse:

— Cred că toate suferințele sunt ereditare... ca și defectele morale. Eu am artrită, Basil. Un frate al bunicului meu a orbit către sfârșitul vieții. Și eu sunt oarbă – cel puțin din punct de vedere fizic.

De data aceasta, făcu mai mult decât să ridice din umeri: își ridică umărul drept mai mult decât pe cel stâng. Nu putea să se mai uite la ea: rozul unsuros îi depășea conturul real al gurii; mătasea liliachie curgea dintr-un cocean veștejit. I se părea că el e de vină: părinții sunt niște mari amatori într-ale vieții, nu pot fi învinuiți nici pentru ce-au făcut din viața lor, darămite dintr-a copiilor.

— Ce mai face nepoata mea?

— Nu prea o mai văd pe Imogen. Mai apare din când în când și se oferă să mă ajute și să-mi facă un bine. Țasta e capitalul ei cel mai de preț, să facă bine.

Cel puțin nu aduse aminte de neveste, de amante sau de alte șantajiste sentimentale. Simțea că ritmul încetinește. Nu trebuia să se lase descurajat, după ce bătuse atât drum și cheltuisese atâția bani ca să ducă la îndeplinire ceea ce era hotărât să considere o misiune pozitivă; avea să aibă el grijă de asta.

— Ce mai face biata de Dorothy?

O spuse pe un ton cald, suav, afectuos, așa cum, de fapt, chiar începuse să se simtă față de sora lui, pe care nu o mai văzuse de ani de zile.

— Biata de Dorothy e încă biata de Dorothy, răspunse grav mama lui. Nu se gândește decât la relele care i s-au făcut. O nemulțumește o pățanie prin care am trecut eu, acum câțiva ani, pe o insulă. Cred c-o să vină la cină.

Avocatul trebui să îi informeze că prințesa sunase la biroul lui și anunțase că are o durere de cap. Nu le spuse că acest lucru nu îl surprinde deloc. Loialitatea lui irațională – de altfel, atât de îndelungată, încât devenise parte din el – nu îl împiedica să se lase prins în toate conflictele care se iscau.

— Păi da! Știam eu!

Bătrâna luase foc.

— Și tu, Basil?

— Am rezervat o cameră la Onslow. Nu voiam să...

— ...Deranjez pe nimeni. Bucătăreasa mea o să fie tare dezamăgită. A fost actriță, să știi, în Berlin... și prin alte părți.

Nu avea chef de nicio actriță! Nici de fiică, nici de soție, nici de mamă! Ajunsese în acea etapă alarmantă din cariera oricărui actor când își pierde orice dorință de a mai interpreta. Așa, din senin. I-ar fi plăcut să se prăbușească la pământ, să simtă cum i se leagă nodul la ceafă, apoi bavețica albă, curată și moale sub bărbie și o mână anonimă îl hrănește încet, dar sigur, cu linguri de pâine înmuiată în lapte îndulcit. În astfel de împrejurări, nu ar fi avut încă timp să facă greșeli, și chiar ar fi putut să le evite.

Așa cum stăteau lucrurile, nu putu decât să răspundă:

— Bine, mamă, o să stau la cină. De fapt, mi-ar face mare plăcere să-ți cunosc bucătăreasa. Și să te mai văd pe tine, bineînțeles.

Și acum „juca teatru“, dar era o interpretare modestă a unui rol neînsemnat.

— Soră Manhood, fugi, te rog, și spune-i doamnei Lippmann că Sir Basil o să rămână la cină. O să trebuiască... să se în... întrecă pe sine.

În agitația ei ca nimeni să nu se răzgândească, luptându-se să găsească vorbe suficient de protocolare cu care să își formuleze ordinul, limba doamnei Hunter continuă să îi iasă din gură și după ce dădu comanda.

Faptul poate că l-ar fi șocat pe Sir Basil dacă ar fi fost mai puțin obosit: acel „ușor atac cerebral“ despre care îi scrisese Wyburd; dar oare prima sa reacție nu fusese să îți dorești să mai facă unul? Un atac cerebral ar fi rezolvat atâtea probleme! Ar fi putut evita atâtea neplăceri!

Când infirmiera se duse în grabă să îndeplinească ordinul, el înțelese că nu mai există niciun pericol. Mintea lui se putea bucura în liniște de foșnetul sprinten al unei fuste care se îndepărta. Dacă infirmiera zâmbise doar din complezență, zâmbetul ei era totuși o versiune frumoasă a unui zâmbet prefăcut, iar lui i se păru că îi aude coapsele mătăsoase frecându-se ușor una de alta, precum picioarele unei foarfeci.

Se uită senin la mama lui și suspină:

— Ce infirmieră frumușică!

— Of, îngrijitoarele! Nu se mai termină! De fapt, eu sunt cea care trebuie să aibă grijă de îngrijitoare. Arnold, ia-l și arată-i unde sunt toate lucrurile. Nu mai merge să tragi apa la toaleta de serviciu.

— Ba da, doamnă Hunter, vă asigur. Am avut grijă să fie reparată.

— Acum câțiva ani nu mergea.

Sir Basil Hunter își adună curajul și își sărută mama, exact acolo unde se întâlnea peruca liliachie cu fruntea bătrânei. Pielea părea uscată, dar era lipicioasă la atingere. Repulsia îl forță să închidă gura; oricare ar fi fost motivul conștient al vizitei sale, își dădu seama că, în mod inconștient, spera să descopere un semn care să îi demonstreze că viața este o constantă.

Ea, pe altă parte, nu părea să fie conștientă de nimic altceva în afară de propria oboseală.

— O să trec pe aici mai târziu, zise el târăgănat. Să mai stau puțin cu tine.

Nu răspunse, și probabil că nici nu îi păsa.

Așa că iată-te coborând scările cu bătrânul Wyburd, care nu vorbea decât despre teatru, de parcă ar fi crezut că tu numai din asta ești făcut: ei bine, mai existau și alte două, trei componente. Se pare că soția și fiicele Wyburd te văzuseră jucând în *Macbeth*.

Orice s-ar fi zis despre tine, toată lumea, inclusiv dușmanii tăi, chiar și Agate cea înverșunată, era de acord că excelezi în rolul lui Macbeth. Deși tu unul avuseseseși niște îndoieli cumplite înainte de ultima sclipire a intuiției. Poate că, până la urmă, erai un om al greșelilor inspirate.

Avocatul tocmai îi arăta că apa de la closet se trage perfect.

— Vedeți? Dumneaei mai uită.

Părea blajin, sincer, dar protocolar.

— În schimb, ține minte o groază de lucruri pe care mai bine le-ar uita.

— Probabil că da.

Arnold Wyburd nu își dădu mai mult cu presupusul; de un singur lucru nu putea fi sigur.

Pe când coborau pe poteca ce șerpuia printre terasele grădini, prin întunericul care începea să se lase, avocatul începu deodată să asude, la gândul că și el ar putea spune la un moment dat, cu voce tare, tot ceea ce hotărâse să uite. Oare senilitatea îl va face să se trădeze singur? Când el, de fapt, nu ar fi vrut să rănească pe nimeni: cu atât mai puțin pe Lal.

Simțindu-se obligat, Basil hotărî să întrebe de soția avocatului. Bătrânul păru încântat. Prea era ușor să îi faci pe plac; și teatrul poate deveni prea ușor, și atunci trebuie să o iei de la capăt, să îți impui o pedeapsă fizică și, mai dureros, să scoți din puțurile subconștientului mocirla în care zace adevărul.

Avocatul își aminti:

— Soția îmi spune că v-ați hotărât încă de mic copil că vreți să-l jucați pe regele Lear. Și chiar ați făcut-o.

— Da. Am încercat. Îngroș și eu rândurile celor care l-au jucat pe regele Lear la o vârstă încă necoaptă.

Dacă ai fi putut rămâne îndeajuns de mult în grădina aceea sălbătică, cu poteci șerpuitoare și statui care își ascund adevăratele atitudini și intenții în spatele unor membre rupte și al unor zâmbete acoperite de mușchi, dacă te-ai fi putut întoarce la etaj să smulgi cunoașterea din ochii orbi și din răspunsurile abia rostite ale Oracolului Liliachiu, atunci ai fi putut să îl joci pe regele Lear, care până atunci le scăpase tuturor printre degete. Dar tu veniseși acolo cu alt scop: unul simplu, precis și de natură materială.

Wyburd scotea niște găfâieli sugrumate, de parcă nu stăpâna o limbă străină suficient de bine încât să transpună o dorință simplă în cuvinte obișnuite, dar încurajatoare.

— Voi, actorii, de... de o integritate intelectuală deosebită, probabil că obțineți enorm de multe satisfacții... din *imersiunea* voastră în marile roluri clasice, încercă el, în cele din urmă; bietul bătrânel, de-ar fi știut el!

Fură întrerupți de scârțâitul unor balamale ruginite; silueta unei femei se apropia de ei, pe sub luminile fluorescente și sub luna precaută.

— Bună seara, domnilor.

Anacronic, dar nu neplăcut.

— A! zise avocatul, gata să facă prezentările. Soră de Santis, Sir Basil Hunter. Sora de Santis e infirmiera de noapte a mamei dumneavoastră.

Femeia își înclină capul acoperit de o pălărie mare, închisă la culoare și demodată. Era una dintre femeile care nu se pun deloc în valoare: pieptul impunător era ascuns sub un veșmânt lung și decolorat, din gabardină, care nu ținea cont deloc de preceptele modei; ochii mari și luminoși de pe chipul palid păreau aproape fosforescenți sub lumina felinarelor de pe stradă; nimic din aspectul infirmierei de noapte nu îl incita pe actor.

Avocatul și infirmiera se lansaseră într-un dialog despre starea vremii.

— Ce seară minunată, soră, după canicula din timpul zilei!

— Da, domnule Wyburd. Dar am impresia că se apropie o ploaie, chiar o furtună: am văzut fulgere când veneam dinspre stația de autobuz.

Banalitatea vocilor care se succedau alunga orice mister pe care l-ar fi putut avea noaptea aceea, deși actorul își dădea seama că și el contribuise la destrămarea vrăjii. Ce păcat! Știa prea multe! Pe când stătea îmbufnat și privea în zare, văzu o pânză verzuie zvâcnind pentru o clipă în fața panoramei mișcătoare, ceea ce îl determină să asculte atent, așteptând să răzbată din culise bubuitul tunetului de zinc.

Tunetul însă rată intrarea, iar infirmiera îi părăsi și porni pe potecă, ducându-se la ploștile și la termometrele ei.

— Infirmierele astea și ceilalți angajați cred că înghit o groază de bani.

Sir Basil făcu remarca să sune practic, deși știa foarte bine că el este omul cel mai puțin practic din lume.

— Nu cred că astfel de cheltuieli ar trebui s-o îngrijoreze pe mama dumneavoastră, chiar dacă ajunge să trăiască o sută de ani.

— Hmmm!

— Iar la vârsta dumneaei, ar trebui să i se permită să aleagă ce îi place mai mult.

— Dar îi place ceva? Mie mi se pare veșnic nemulțumită.

— Asta e una dintre distracțiile dumneaei.

— În orice caz, trebuie să discutăm, bătrâne Wyburd. Am un plan: unul practic.

Avocatul își scoase cheile de la mașină, ca și cum ar fi vrut să se protejeze de o eventuală conspirație nocturnă; zornăindu-le în timp ce se retrăgea, nu spuse decât atât:

— Da, într-adevăr. O să avem multe de discutat noi cu sora dumneavoastră.

El, care decolase din aeroportul din Londra cu gândul de a pune la cale o conspirație, se simțea gata să renunțe la plan când îl văzu pe avocat plecând cu mașina. Exact când crezuse că poate să ajungă la miezul problemei, străpungând-o cu o lamă nemiloasă, își dădu seama că va sfârși, probabil, prin a scoate un fals pumnal, un pumnal din recuzita teatrală. Multe aveau să depindă de Dorothy. Oare învățase ceva din greșelile ei? Oare o mai temperaseră puțin? Cei mai mulți nu se schimbă: eșecurile pe care le acumulează îi fac fie să devină introverțiți, fie să se înduioșeze de soarta celorlalți; niciunul dintre aceste scenarii nu îi recomandă ca acoliți în comiterea unei infracțiuni.

Urmând cărarea șerpuită ce ducea până la casă, se trezi smulgând crâmpoșe de frunze din arbuști indigeni și inhalându-le mireasma până în adâncul plămânilor: poate pentru a-și reface forțele? În același timp, lovea prostește ciorchinii grei de flori care îi atârnavă deasupra capului, ca un băiețel care își exprimă neputința și ciuda.

Se întâmplase ceva, ceva care îi curmase intențiile, aruncându-l în brațele actualei indispoziții. Dacă nu făcuse o gafă pe care invidioșii – soțiile, de exemplu, și anumiți actori și unii falși prieteni – ar putea-o considera o nelegiuire groaznică, atunci vârsta și un lustru de demnitate transformau acest incident recent într-o greșală minoră.

Da, Bangkok: auzai tunete în urechi; îți simțai pielea lipicioasă pe sub hainele incomode; constatai cu nesfârșite prilejuri ineficiența senină și imperturbabilă a angajaților thailandezi; stewardesa, deși englezoaică, era la fel de imperturbabilă ca thailandezii; își ținea bărbia sus ca să își arate frustrarea

la auzul unei voci sparte, care anunța o întârziere de patru ore pentru reparații de o natură atât de tainică, încât niciun om de rând nu putea cere explicații mai amănunțite.

El oricum nu ar fi cerut detalii, deși se scrisese despre el că „nimeni nu-și face temele mai bine ca Hunter“. Dacă i se oferea un rol care îl pasiona, da, încerca să descătușeze și ultimul strop de dorință dintr-un Bosola, spre exemplu, sau, doar ca să arate de ce e în stare, făcea din homosexualitatea unui vânzător de pâine motivul secret pentru hotărârea Curții Regale. Dar acum îl interesa doar să găsească ceva de făcut în cele patru ore de singurătate; niciuna dintre fețele celorlalți pasageri nu l-ar fi putut ține ocupat mai mult de zece minute. Whisky-ul era prea diluat. Stătea pe un scaun la bar, fără să poată ignora cu totul ghinionul care căzuse pe capul lui, din moment ce nemulțumirea i se reflecta în ne-numărate oglinzi cu reflexii de culoarea piersicii: era ca un vas care aștepta să fie umplut. Oare fusese gol dintotdeauna și nu își dăduse seama? Dumnezeu știe cel mai bine că actorii sunt adesea goi pe dinăuntru! Dar nu și tu: altfel nu ai fi apărut atât de des în ziare, nu ai fi fost ridicat la rangul de cavaler, nu ți-ai aminti de atâtea momente în care vorbele și emoțiile fierbeau înăuntrul tău, pentru ca apoi să se reverse într-un delir care ar fi putut să te și bage în mormânt, dacă nu ai fi avut abilitățile necesare pentru a-l îndrepta, prin întineric, împotriva monstrului cu multe capete. Uneori nici nu mai auzai aplauzele; numai dacă nu te aplauda nimeni, de abia atunci auzai; dar cu asta – și cu alte reacții, mai necivilizate – te întâlneai mai mult când plecai în turneu; ți se întâmplase de câteva ori și în West End, când piesa fusese proastă, iar sprijinul publicului, mediocru (și politețea poate fi dezolantă).

Toată lumea avusese eșecuri: John, Edith, bietul de Donald. (Donald ar fi avut chiar mai multe dacă și-ar fi îngăduit să se gândească la ele; sau poate chiar se gândea. În orice caz, murise, și pe morți nu e frumos să îi vorbești de rău: mai ales dacă au fost actori. Mare mirare că nu s-a gândit nimeni să facă din asta o superstiție pentru culise!)

Dar nu puteai împiedica oglinzile să schimonosească chipurile serbede și sfărâmicioase. Bine măcar că, înainte să se descompună cu totul, dobândesc un fel de patină deosebită; iar o înfățișare searbădă nu este searbădă dacă își îndeplinește scopul. Mulți dintre cei mai mari oameni au fost serbezi, goi pe dinăuntru. Cum s-ar fi putut umple de inspirație, de oceane de cuvinte, de emoții, dacă ar fi fost niște amărâți de intelectuali îndopați cu tot felul de teorii și cu „bun-gust”? Uită-te la Shiela („Nu Sheila“) Sturges, actrița cerebrală care le devansa pe toate rivalele ei. „Ce te mai supără acum, Shiely?” Ochii ei pătrunzători, bulbucați, aproape tumefiați. „Of, Basil, nu sunt deloc împăcată cu mine.” Întotdeauna intra în dileme din ce în ce mai irezolvabile. Un critic oarecare săvârșise păcatul de a-i spune Shielei că este „a doua Meggie Albanesi“ Spre deosebire de Meggie, Shiela nu murise – nu murea decât din punct de vedere mental, în fiecare zi, încercând să înțeleagă lucrurile și să își facă o idee despre o femeie pe care nu o văzuse, pe care nici măcar nu și-o putea imagina, căreia nu putea decât să îi comemoreze amintirea cerebralizând-o. „Pentru numele lui Dumnezeu, Shiela, ai întârziat! Ce-i cu tine în dimineața asta? Am început repetițiile de o jumătate de oră!” Asta se întâmpla după ce vă despărțiserăți, cel puțin din punct de vedere fizic, adică după nașterea lui Imogen – mult timp după aceea, Shiela încă se aștepta să-i dai o mână de ajutor în carieră. „Am întârziat pentru c-am coborât din autobuz și mi-am băgat mâinile în țărână. M-am gândit c-o să mă ajute s-o înțeleg pe femeia asta... pe țaranca asta.” Cum strecura ea în frază cuvintele pe care le considera mai virtuoașe! Săraca Shiela... Încă avea crize de luciditate, atunci când îi permitea alcoolul; cel puțin asta îți spunea Imogen când te vizita din obligație.

„Ea este Imogen (pauză), fiica mea.” Ce altceva le puteai spune unor actori despre o fiică de actor, care făcea acte de caritate prin spitale sau cam așa ceva? Ar fi râs: „Serios? Ce original, draga mea! Adică... e atât de frumos... să ajuți oamenii.” În orice caz, ca profesioniști cu experiență, cu toții ar fi fost capabili să completeze povestea cu părțile lipsă: „Shiela

Sturges și Basil Hunter... A divorțat de ea înainte să obțină titlul de cavaler; ea nici n-a apucat să ajungă lady¹, nu s-a ales decât cu băutura și cu L.C. Bottomley! Hi, hi!“

L.C. Bottomley, serios ca actor și plicticos ca bărbat (juca crichet), era întotdeauna dispus să te ajute cu capcanele care răsăreau pe drumul spre casă sau să se ducă să îți cumpere ziarul de seară, ba ți-a plătit chiar și consumația o dată sau de două ori, fără să-ți mai ceară banii înapoi. Bottomley era un slăbănog; iar Imogen, o fată vânjoasă, cu glezne groase, care naiba știe pe cine moșteneau. „Dragul meu tătic, vreau să știi că, în orice situație – orice s-ar întâmpla și chiar dacă stau cu mama –, poți să te bazezi pe mine.“ Probabil că moștenise asta de la Bottomley.

Era un scenariu trist, dacă stăteai să îl analizezi:

ACTORII: Imogen, ce nume minunat!

SHIELA (*foarte serioasă, ca de obicei*): M-am gândit c-o s-o ajute să crească într-un mediu stabil.

(*Basil Hunter ia fardul numărul 9 și începe să se machieze cu o mână fermă.*)

De o parte sunt actorii înnăscuți: oricâtă cremă demachiantă ai folosi, tot nu le poți îndepărta machiajul. De cealaltă parte sunt cei de teapa lui Bottomley: funcționari, vânzători și profesori care și-au greșit cariera. Mai sunt și cei de tipul lui Hunter, care fac parte dintr-o categorie specială, numai a lor. Se trăgea mai ales din Betty Salkeld, o *ingénue* pitită în spatele sălciilor, dincolo de cotul râului, ca să vadă cine tropăie pe pod, și din Elizabeth Hunter, o *grande dame* care coboară scările. Mama era întotdeauna pe scări, într-o serie inepuizabilă de ținute, de preferință albe, afișând un zâmbet care fermeca bărbați nevinovați, fete bătrâne, veșnic recunoscătoare, și numai rareori alte neveste sau slujnice sau copii. Cu siguranță de acolo își moștenise el... darul; să folosească alții cuvântul mai pretențios. Aproape că nu avea nimic din Alfred în el. Pentru numele lui

---

¹ Titlu onorific acordat soțiilor de cavaleri în sistemul de onoruri britanic, utilizat și în Australia.

Dumnezeu, uneori uita de tatăl său ani de zile, iar apoi îi părea rău; dar de ce ar fi putut să-și aducă aminte? De berbecii pentru care era cunoscut într-un cerc atât de restrâns? „Înălțaseră“ un monument în cinstea lui Alfred („Bill“) Hunter de la Kudjeri pe strada principală din Gogong. Traficul se bifurca acolo unde era așezat pe vecie acest om neînsemnat, în pantaloni încrețiți, din bronz, și o vestă încheiată cu grijă peste burta cât un butoi, surprinzătoare la o persoană atât de scundă și de blândă. Consiliul local îl invitase pe Athol Shreve, politicianul, să dezvelească statuia lui Alfred Hunter; mama nu fusese de față, dar îi trimisese el un decupaj dintr-un ziar local, cu pagini cenușii.

O vreme, trimiseseși decupaje despre tine, ca să-ți dovedești măreția în fața unei familii care nu fusese dispusă să creadă în tine: „Basil Hunter, un tânăr actor, de la care avem mari așteptări, face din Guildenstern o prezență veritabilă.“ (Fuseseseși necăjit că nu obținuseși rolul lui Rosencrantz, dar asta numai până când cineva te-a remarcat în rolul lui Guildenstern.) „Basil Hunter îl joacă pe Orlando cu o sensibilitate virilă care ar putea impresiona și alte fete din Arden, chiar mai puțin receptive decât Rosalinda Shielei Sturges.“ (După spusele lui Hotchkiss; iar biata Shiela fusese execrabilă, încercând, în felul ei cerebral, să fie un băiat care interpretează rolul unei fete travestite în băiat: se încurcase teribil și îl transformase pe băiatul lui Shakespeare la loc în fată când ar fi trebuit să fie băiat.)

După aceea nu ai mai trimis decupaje: nu mai trebuia să dovedești că ești actor; în cele din urmă, nu îți mai rămânea să dovedești decât că te poți lăsa de actorie.

S-a uitat în jur, prin barul aproape pustiu, și a aruncat o privire pe ușă, la călătorii adunați pe scaunele din plastic, într-o mare de crom și beton. Dacă lumina ar fi fost mai bună, oare vreunul dintre sufletele acelea nepăsătoare ar fi recunoscut în el o ființă umană și un actor? Puțin probabil; care dintre ei să fi auzit de Sir Basil Hunter? Și câți dintre cei care „știau“ puteau ști cu adevărat? Doar dacă erau ei înșiși actori: nenorociții ăia de actori.

Tot răsucindu-se pe scaunul pe care se cocoțase, ca să se uite când spre oglindă, când spre ușă, Basil Hunter a înclinat scaunul din crom și plastic și a fost cât pe ce să aterizeze în fund;

pentru că văzuse ceva ce părea să fie și chiar *era* o trupă întregă de actori. Își cărau portfardurile și bagajele de mână, păpușile și umbrelele de soare din hârtie, târând după ei paltoane și eșarfe și propriile temperamente asortate; unul sau doi dintre ei aveau grijă să mențină acea vioiciune de trupă de teatru plecată în turneu, pe care o aduseseră cu ei în jungla din West End.

După ce a reușit să evite căzătura, actorul răătăcit abia aștepta să se întoarcă în mijlocul trupei, așa că a luat-o la goană, tropăind în velur și galoși pe plăcile de gresie și pe beton, cu un crac al pantalonului încă încrețit la genunchi, cu sacoul lăsând să se vadă prea mult din manșeta cămășii; iar vârful cravatei, zburând în toate părțile, l-a lovit în ochiul drept.

Gonind și strigând după ei, și-a revărsat, în sfârșit, ușurarea asupra lor.

— Madge! Ca să vezi, Dudley! Măi să fiu, doar nu e *Babs*!

Sărutări pentru fete; o strângere de umăr pentru dragul de Dudley Howard, un tip simpatic, dar probabil cel mai mătăhălos actor din lume.

— Dragul meu, e *in-cre-dibil*! a făcut Madge Puckeridge, cea mai senină dintre toți timpaniștii. Și chiar în *Bang-kok*!

— Hei, nu în fața doamnelor!

Născută într-o familie înstărită, Babs Rainbow nu uita de unde a plecat, nici măcar la Royal Shakespeare: de aceea o și angajaseră.

A observat că mai sunt și câțiva tineri acolo, cu niște costume foarte extravagante și cu prea puțin machiaj. Pe unii îi știa din vedere, iar doar pe unul sau doi dintre ei îi cunoștea după nume, așa că a încercat să se eschiveze.

— Bună, Gemma! Hamish!

Sub bonomia lui se ascundea o sfială față de tineri. Însă nu îi lăsa niciodată să o vadă. Unii dintre ei îl priveau visători și cu venerație pe cavalerul și actorul experimentat și faimos. Alții se opreau fără voie, cu mâna pe sabie, încă purtând scoică de protecție peste prohab, convinși că îl pot învârti pe degete pe cabotinul bătrân pe care avuseseră nenorocul să îl întâlnească.

Tocmai se întorceau din turneu, din Japonia, și-a amintit el.

— Dar de ce Bangkok?

— Ne-a trimis Consiliul Britanic, la schimb pentru un balet sau ceva pe care ni l-au trimis ei, i-a explicat Madge.

Mai mulți dintre ei au suspinat.

— N-am avut spectacol decât în două seri.

— Au niște temple fabuloase, dacă ești dispus să te lupți cu zăpușeala ca să ajungi la ele.

— Și după aia la Delhi.

— Dar tu, Bas? l-a întrebat Babs, care avea un fel aparte de a le interpreta pe Doamna Quickly și pe Doica lui Shakespeare. Tu unde-ți duci trupa, singuraticule?

— În Australia.

A făcut fața la care credea el că se așteptau cu toții, cu toate că nu toți aveau aceeași părere despre Australia.

— Mi-ar plăcea *la nebunie* să merg în Australia! Probabil că sunt hămesiți de teatru.

Și ea tot hămesită era: o iapă înhămată cu o fustă scurtă – cel puțin asta se vedea în jurul coapselor; un chip care se mula pe emoții ca plastilina.

— Nu e vorba de teatru.

Sir Basil Hunter și-a dat seama că e pe cale să își piardă publicul: unii dintre spectatori erau deja plictisiți.

— Mă duc la căpătâiul unui muribund. La căpătâiul bătrânei mele mame.

Și-a scuturat capul cu putere, ca să pară mai senin, mai vesel, mai acceptabil pentru cei pe care nu îi interesa.

— Hai mai bine să bem ceva, prietene.

Dudley părea să fi găsit singura ieșire dintr-o situație dificilă, ca să nu zicem „fără ieșire“.

Madge vorbea cu precipitații și făcea spume la gură.

— Sărăcuțul de tine, ce îngrozitor trebuie să fie! Chiar că trebuie să bem ceva.

Deși în general era o actriță loială și demnă de încredere, în clipa aceea dădea o reprezentare proastă, și o știa și ea; dar cum să faci moartea să pară convingătoare când nu ești pe scenă?

Deodată, s-a simțit dezamăgit; nu găsisese realitatea la care sperase în tovărășia acestor actori care ar fi trebuit să îi întărească sentimentul existenței. Timpul se întindea aproape la fel

de elastic ca în barul de culoarea piersicii, cu frumușelul său barman thailandez și cu atmosfera de răceală de acolo. Era mai mult decât dezamăgit; era oripilat.

— Da. Alcool. Permiteți-mi să vă însoțesc cât timp repară ei mașinăria aia nenorocită. Pot să verific progresul reparațiilor de la hotel.

Oricât de puțin aveau de dăruit în condițiile acelea sau în general, ei duceau aceeași viață ca și el, ceea ce era încurajator în sine: ei erau „profesioniștii“, nu „publicul“. Unele dintre fete apăruseră în viața ta cu atât timp în urmă, încât probabil că uitaseră că te culcaseși cu ele. (Cu Madge Puckeridge, într-o noapte în Manchester, după niște comentarii extrem de acide făcute de canală aia de Arundel Hallett; asta se întâmpla înainte de căsnicia aparent fără sfârșit a lui Madge cu Dudley și după ce Shiela își luase copilul și plecase; după plecare, Shiela ar fi vrut să colinde țara, dând reprezentații teatrale, dar stilul ei nu era potrivit pentru așa ceva.)

S-au îngrămădit cu toții într-un autobuz.

— Stăm la Miramar... unii dintre noi, a spus Dudley. Ceilalți au luat alt avion și sosesc mai târziu.

Luminile începuseră să se învârtă: paharele pe care le dăduse deja pe gât Sir Basil începeau să își facă efectul.

Babs Rainbow râdea pe înfundate.

— Bas, îți mai aduci aminte de Phyl Spink?

— Ce-i cu ea?

— A murit. Au găsit-o în cadă, cu o sticlă de gin plutind pe lângă ea, a zis Babs, care probabil cheltuia o avere pe țigări: plămânii ei huruiau mai rău decât autobuzul gratuit pus la dispoziția lor. Ce mod minunat de a muri!

— Eu nu, eu NU! a protestat Madge. Eu sunt adepta științei creștine, singurul lucru care nu-mi place e cum se cheamă.

Unii dintre tinerii tăcuți abia făceau față călătoriei cu autobuzul: băieții aceia supli, care încă aveau sabia la brâu și colanții pe ei și care se epuizau după fiecare reprezentație; după aceea, nu mai aveau nimic de dat, poate doar echivalentelor lor feminine.

L-a cuprins un nou val de neliniște: dacă nu mai putea stabili o relație cu oameni ca Madge Puckeridge, Dudley Howard și Babs Rainbow – tinerii aceia tăcuți cu siguranță ieșeau din discuție –, în ce situație se afla el mai exact?

— Ești foarte apropiat de ea?

A recunoscut vocea iepei cu fustă scurtă, pe coapsele căreia se jucau luminile felinarelor.

— De cine să fiu apropiat?

— De mama ta.

— O, Doamne, nu știu! N-am mai văzut-o de mai bine de douăzeci de ani.

Iapa nu se aștepta ca un om în vârstă – și un cavalier, pe deasupra – să fie atât de neconvențional; poate că uimirea a făcut-o să își împingă și mai mult coapsa într-a lui.

Au semnat cu toții pe rând în registru, și-au luat cheile în primire, și-au ridicat corespondența și au început să își caute camerele sau să se caute unii pe alții. Basil își pierduse interesul: aranjamentele hoteliere ale altor persoane nu aveau prea mare importanță pentru el; tot așa, și ei au uitat de el pentru o vreme.

Se privea într-o oglindă și încerca să își aducă aminte de mama lui, dar nu reușea să și-o imagineze cu claritate: îl încurca reflexia lui. Ciudat că nu își amintea să fi aflat vreodată ce înseamnă să fii tată; sau nu foarte ciudat, dacă stai să te gândești.

A fost mai bine în camera lui Madge și a lui Dudley după ce au sosit sticlele și gheața și după ce s-a întors Babs, care își dăduse jos machiajul. Mai erau și câțiva tineri, mai ales dintre cei care obișnuiau să „își aleagă un maestru“.

Iapa înhămată, pe numele ei Janie Carson, a anunțat că va contribui și ea, cu băutura ei scutită de taxele vamale, ca să ciocnească „pentru ziua când l-am întâlnit pe Sir Basil Hunter“. (Probabil că Janie trezea dezaprobarea unora dintre contemporanii ei, cărora le-ar fi dat explicații mai amănunțite: „Bine, pe de o parte e arta, asta o știm cu toții, dar cine o să aibă grijă de Janie dacă nu are ea grijă de sine? Iar lucrurile pe care trebuie să le faci ca să te descurci în viață sunt aceleași dintotdeauna, numai arta se schimbă.“)

Răcoarea din hotelul tropical de mâna a doua îi făcea pe toți să pună mâna pe băutură: până la sfârșitul nopții, aveai să afli gândurile tuturor.

La ușă au apărut două, trei fețe noi; sosise și cel de-al doilea avion din Tokyo. Când au dat cu ochii de un om pe care nu îl cunoșteau decât din ziare sau după reputație, au pălit.

— Diana e sigură că e însărcinată, s-a gândit să anunțe unul dintre ei. Crede c-a luat din greșală pastilele pentru rău de avion.

Un bărbat a râs zgomotos.

Babs Rainbow, codoașa aia bătrână, rânjea pe deasupra paharului cu gin.

— Diana s-o lase pe tușica Babs să se ocupe de toate.

Între timp, Madge și Dudley, care nu aveau copii, din câte îți aminteai tu, zâmbeau reținut, încercând să arate că ei sunt de partea copilului.

Janie s-a rostogolit pe partea cealaltă și a început să îi împungă șoseta cu degetul.

— Probabil că nu știi, dar am fost colegă de școală cu Imogen, fiica ta.

Sir Basil era să dea tot paharul pe gât dintr-o singură înghițitură.

— Am fost prietene bune, a adăugat Janie.

Se putea: două fete ciolănoase, de aceeași vârstă; doar că Imogen nu avea repertoriul de expresii studiate al lui Janie: zelul ei misionar nu i-ar fi permis.

— Imogen mă invita uneori pe la ea. Shiela era palidă, iar Imogen se purta întotdeauna minunat cu ea.

Basil a dat pe gât și restul de whisky din pahar.

— Să știi că nu e fiica mea. Adică nu e sânge din sângele meu.

De ce i se confesa tinerei ăsteia care își flutura părul în toate direcțiile și căreia aproape că i se vedeau chiloții? Din sinceritate? Sau din masochism?

— N-am știut.

O fi avut vreun strămoș mai puritan, fiindcă și-a lăsat privirea în jos; o influență mai apropiată a făcut-o să mai soarbă o dată din pahar.

— A, nu, te asigur că nu e! a subliniat el. Shiela a recunoscut totul – din dușmănie. S-a folosit de Len Bottomley, cel mai plicticos actor din breaslă – numai roluri de majordom, de prieten, de curtean și așa mai departe –, pentru că era invidioasă pe mine. L-a luat pe Len ca amant, iar Imogen – „fiica“ mea – e rezultatul.

Janie Carson arăta de parcă nu ar fi vrut să audă aceste lucruri: mărturisirile pot deveni jenante atunci când nu sunt lansate ca bârfe amuzante.

Unul dintre tinerii îmbufnați, pe nume Garth, se uita la el cu ceva ce părea să fie un dispreț abia reținut.

— Ce rău ți-a mers, Basil, cu toate astea, iar acum cu mama ta... a spus Janie.

Își spusese replica pe un ton uniform, în afară de momentul în care se năpustise ca un uliu asupra numelui său de botez.

Dar pe el nu îl interesau părerile și îngrijorarea lui Janie Carson, cum nu îl interesau nici părerile celorlalți actori din cameră. Deși uneori fierbea în sinea lui, nu îl interesa trecutul sau puținele prostii pe care le făcuse în decursul unei cariere de succes. Pe el îl obsedau viitorul și amenințările care stăteau la pândă.

A intrat din nou în vorbă cu fata, nu pentru că Janie i-ar fi oferit mai mult decât o atenție simbolică, ci pentru că interesul ei superficial l-ar fi putut ajuta să dea o formă unora dintre gândurile lui cele mai ascunse.

— Când v-am vorbit despre „patul de moarte“ al mamei mele, cred c-am exagerat puțin. Nu cred c-o să moară decât când o să vrea ea. Și bănuiesc că nu vrea. N-am înțeles nicio dată de ce un om bătrân și încăpățânat s-ar hotărî pur și simplu să moară.

S-a uitat în jur, la celelalte fețe, însă numai pe chipul lui Janie se vedea o urmă de interes pentru ceea ce avea el de spus.

— Nu prea am avut de-a face cu bătrâni senili; de fapt, m-am străduit întotdeauna să evit astfel de oameni.

Bunul și gravul Dudley îți umplea din nou paharul, din reflex, din politețe și din oboseală. Era o mare ușurare să îți înmoui din nou buzele în ceva; și nu te acuzase nimeni de intenții reprobabile.

— Trebuie să recunosc că, atunci când am fost dublură, mi-am dorit să moară actrița principală.

Janie a clătinat din cap și a chicotit, cu ochii în pahar.

— Nu iar despre moarte!

Cuvântul ajunsese până la Madge, care se afla în cealaltă parte a camerei; își ținea bărbia foarte sus, ca să netezească ridurile care i se formau pe gât.

Garth, uliul tânăr, întunecat și zvelt, își ridicase pliscul; nu mai avea ochi decât pentru Sir Basil Hunter, faimosul cabotin.

— Sir...

A tușit puțin, pentru că folosise cuvântul fără să vrea; cuvintele probabil că îl încurcau dacă nu îi erau furnizate în replici bine definite: doar atunci știa cum să le insuflă pasiune.

— Ați auzit vreodată... cred că am citit undeva... că obsesia față de moarte ascunde o teamă față de sex?

Principiul fusese enunțat cu atât de multă gravitate, încât a făcut impresie.

— Nu. Nu auzisem.

Sir Basil a afișat zâmbetul cu care îi învinsese pe mulți înaintea lui Garth.

Uliul s-a îmbujorat și mai tare, dar nu s-a lăsat învins. Adunându-și fluierile picioarelor între brațele-i viguroase, se uita la Basil încruntat.

Babs Rainbow i-a scos limba și a râs batjocoritor.

— Mai bine spune-ne ce se mai întâmplă în viața ta. Nu ai nicio piesă frumoasă în care să joci, Bas? Ceva de modă veche? Vreo chifteluță bună?

— Am o piesă.

Asta îi interesa pe toți, chiar și pe cei mai posaci dintre ei.

— Spune-ne!

— Piesa!

— Nu e de modă veche. Și dacă e o chifteluță, e numai a mea, a zis el și și-a băgat capul între umeri, ca și cum s-ar fi scuzat. Nu sunt oare și eu actor?

Garth și-a plecat privirea și a strâmbat din buze.

Sir Basil Hunter a tras aer adânc în piept.

— O chifteluță amară, care-ți face gura pungă.

Simțeau cum li se înfierbântă imaginația.

Janie Carson s-a întors pe o parte și s-a sprijinit în coate.

— Și cine a scris piesa asta înfricoșătoare?

— Nu e scrisă – sau nu în întregime. Cea mai mare parte o să fie improvizată.

Se îmbăta numai la gândul că își etala cutezanța.

— Dragul meu, o să ajungi dezbrăcat într-o arenă de circ, l-a avertizat Madge Puckeridge.

— Trebuie să mai și riscăm, nu-i așa?

Dudley, Madge, Babs, toți extrem de bătrâni; tu, cel care avea să sară cel mai de sus, probabil mai bătrân decât ei toți; și totuși, văzuți din vârful turnului pe care urcaseși, chiar și tine-rii înarmați păreau lipsiți de apărare.

— E doar o idee... deocamdată.

Poate că mai era timp să renunțe la ideea aceea monstruoasă.

— Dar cine o scrie? Cine? Piesa asta sau... ideea asta.

Janie insista, legănându-se pe coate.

— Mitty Jacka.

— N-am auzit de ea.

Ignoranța lor l-ar fi putut dezamăgi dacă l-ar fi interesat câtuși de puțin ce auziseră sau nu auziseră ei.

Dar Madge și-a adus aminte câte ceva.

— Femeia aia care locuiește undeva pe... Beulah Hill?

— Chiar acolo.

— Vai, dar e bătrână! E mai bătrână decât noi, a zis Madge, căreia nu prea îi venea să îl ia în serios. Scrie poezii și chestii d-astea.

— Mitty nu e bătrână; ea nu îmbătrânește.

Basil chiar credea ce spune, și asta îl înfricoșa.

— A pus mâna pe tine, Bas?

— Are o aventură cu o mumie.

— Probabil e ultima ei dorință.

— Dar spune-ne măcar: care e *ideea* din spatele acestei non-piese pe jumătate scrise? a insistat Janie Carson, cu coatele ei.

— Viața mea, mai mult sau mai puțin. Jucată de o trupă de actori. În funcție de ce alegem noi – actorii și publicul –, poate

s-o ia într-o direcție sau în alta, așa cum poate – și chiar face – viața însăși.

Gata! Deja transpira. Paharul era gol. De data aceasta, Dudley nu l-a mai umplut.

Babs s-a strâmbat atât de urât, încât nici nu i se mai vedea gura. Nu îi mai rămăseseră decât ochii strălucitori și gropița din bărbie.

— Eu nu vreau niciun rol, Bas, în nicio non-piesă bizară! a izbucnit ea. Să-mi legăn țâțele prin toată sala, să trag vânturi pe culoare... Nu, mersi! Nu-i nimic rău să ai câteva înflorituri pe ici, pe colo, dar, la vârsta mea, vreau să pot să mă bazez și pe câteva replici.

Pe chipurile celorlalți se vedea deja că își imaginau tot felul de lucruri: pe Dudley Howard nu mai puteai să contezi ca până atunci; Madge Puckeridge renunțase la afectarea în spatele căreia își ascundea fragilitatea; Janie și Garth alunecaseră unul către altul și păreau că urcă pe un munte, însă unul imaginat de ei. Așa că el era din nou singur. Își dădea seama că toți îi profetesc declinul; nu se citea în zâmbetul lor, ci în umbrele de sub pomeți, în buzele întredeschise, în ochii cu care priveau goliciunea cavalerului: testiculele lui vulnerabile, care se bălângăneau.

Madge și-a revenit prima.

— Ar putea fi o idee extraordinară. Mă întreb doar... Mitty Jacka?

Dudley, care devenea sincer când se cherelela, te-a tras într-un colț ca să te avertizeze să nu bei o otravă care ar putea să însemne sinuciderea ta profesională.

Babs și Madge mai aveau puțin și se certau. Garth se aplecase și începuse să îi scalde obrajii lui Janie într-un potop de sărutări și de șoapte; buzele îi păreau enorme, însă nu mai erau ostile; părul ei, căzut peste față, părea să fi fost scufundat în apă.

Deodată, ți-ai adus aminte.

— La dracu'! Avionul!

Dudley a înșfăcat receptorul, pentru că era camera lui și responsabilitatea lui, în calitate de gazdă. După pârâituri, schimburi de politețuri, legături cu alte departamente și un șir nesfârșit de explicații, omul a râgâit și ți-a comunicat veștile:

— Mai durează vreo trei ore.

Deja nu te mai surprindea; nici nu te așteptai la alt răspuns.

Toată lumea căsca, mormăia, spărgea între dinți gheața din paharele goale.

Ai spus că nu vrei să îi mai deranjezi cu prezența ta, așa că mai bine te duci să aștepți în holul hotelului.

Nimeni nu și-a luat rămas-bun de la tine, probabil că urma să vă mai întâlniți; iar dacă nu vă mai întâlneți niciodată, nici nu mai conta.

Chipuri cunoscute, implorând să fie iertate pentru păcatele din trecut sau să fie iubite într-un viitor neprecizat.

A văzut-o pe Janie Carson, hotărâtă să ridice sticla de băutură scutită de taxele vamale. Își imagina cum va arăta chipul ei când va fi bătrână: o garanție pentru cei tineri că...? Că ce?

Mâini despărțindu-se; sărutări lipicioase.

Coridoare lungi și cafenii, mirosind a sos de soia. Janie a dispărut cu Garth în spatele unei uși.

Străbătea coridoarele răcoroase, dar mucegăite, în căutarea unei cabine de ascensor. A găsit-o exact când l-a ajuns un curent de aer.

Era Janie, fluturând o sticlă, cu picioarele ei de spadasin și cu părul ud. L-a luat de mână, cu o naturalețe desăvârșită; nu mai avea vârstă.

— ...De ce să înțepenești într-un fotoliu, în hol?

Ca o contraofertă, a deschis ușa camerei 365.

— Un nou gest de ospitalitate, a adăugat el proteste și plictisit, dar ea nu a părut să observe lipsa lui de originalitate.

Croindu-și drum printre piesele de mobilier (roz, în stilul modernist al anilor '20), ea începuse deja să își dea jos puținele haine pe care le purta. Și-a scuturat și și-a împăturit bluza. S-a așezat pe pat, cu pielea ca de găină.

În tot acest timp, aerul condiționat huruia neîntrerupt.

— Patul e cam îngust, o să trebuiască să ne adaptăm.

Amintindu-și ce așteaptă ea de la el, a început și Basil să se dezbrace, însă în contratimp cu aparatul de aer condiționat.

— Ce roluri mai joci? a zis el pe când își trăgea bluza peste cap.

— Ei, a oftat ea. Hero, doamna Montague, Gwendolyn... Gwendolyn e destul de interesantă.

— Ce paletă largă de personaje feminine!

S-a smuls din bluza chinuitoare cu niște mișcări ridicole, dar cu un aer solemn.

Pantalonii, strânși pe picior, după moda vremii, erau mai greu de scos. Dacă se răsturna cu cracii în sus?

— Știi de ce sunt aici? Trebuie să strâng bani pentru nenorocita asta de piesă. Chiar dacă nu moare, poate o să-mi dea măcar câteva mii.

— Mi-ar plăcea să joc și eu în piesa ta bizară.

— Ei bine, improvizează! a zis Basil, smulgându-și pantalonii de pe el.

De ce nu? Maestra Mitty Jacka sigur inclusera câteva lipitori ocazionale, care să îi sfășie goliciunea.

Janie Carson aproape că nici nu s-a uitat la el; s-a grăbit să stingă lumina. Era drăguț că se gândise să facă asta. Poate că picioarele aveau să îi tremure mai puțin pe întuneric, iar pielea lăsată de pe brațe să nu i se mai bălăngăne atât. Nici testiculele.

Când a ajuns la ea, s-a întins deasupra, pentru ca fata să îi simtă măcar greutatea în timp ce își înmuia buzele în gura ei. Dacă nu s-ar fi oprit din când în când, Janie l-ar fi înghițit cu totul.

— Mi-ar plăcea la nebunie s-o joc pe Cordelia alături de tine, măcar o dată, a zis ea cu un plescăit, îndepărtându-l puțin.

— De ce?

— N-am înțeles-o niciodată pe Cordelia. Asta o face interesantă.

— O s-o joci pe Cordelia alături de mine... când o să fii... când o să fim amândoi pregătiți.

Trebuia să găsească ceva de făcut – vreo *treabă* – până la momentul extazului.

— Asta înseamnă că ce facem acum e un incest îngrozitor, nu-i așa?

Faptul că se zvârcolea și se hlizea sub el nu îi transforma lipsa de vlagă în entuziasm, ci doar îi amplifică rușinea.

— Un eșec total în seara asta, s-a scuzat el înainte să se dea jos de pe ea și să plece să facă ceva ce nu mai făcuse de ani de zile.

— Babalâc scârbos! Mai avea puțin și vomita pe mine. Oricum, a murdărit toată mocheta!

— Bine ți-a făcut, dacă te încurci cu boșorogii!

— Dar tu nu înțelegi, Garth. Trebuie să experimentez *totul*.

— Înseamnă că totuși ai experimentat ceva, până la urmă.

Janie, o văpaie de mătase, lângă trupul unui bărbat păros, în chiloți albi: singura imagine pe care ai văzut-o înainte să cazi în nesimțire, ca un cadavru, cum, de altfel, te și simțeai.

— Se pare c-a leșinat hodorogul.

— Hai să mutăm lucrurile mele. Așa, o să pară că e camera lui – ca și voma.

Camera a devenit a ta atât cât a putut somnul să te păcălească să crezi că încăperea aia mare și întunecată în care paharele goale jucau o scenă de la naștere până la moarte era singura scenă din piesă Mitty ți-o explica tocmai de aceea e așa de elastică cineva îți trage de viermișorul înspăimântat ca să-ți aducă aminte paharele au format un pântec din corpurile lor suprapuse prin care trebuia să te târăști tu pe sub incrustările de cuiburi de rândunică să ieși dintre picioarele iepei nu-ți dădeai seama dacă Mitty e de acord să joci rolul Copilului Primordial și nici nu te puteai uita să vezi dacă mama

Camera încetase să se mai învârtă cu el când s-a trezit înțepenit, pe patul îngust, și a început să caute niște

Avionul!

— Zborul 764 a decolat de o oră, l-a informat vocea amabilă și somnoroasă de la celălalt capăt al firului.

— Atunci trebuie să gălesc – mă auziți? – un loc în alt avion! Cât de curând!

Să scape de camera aia, de Sir Basil Hunter, de voma lui. Slavă Domnului că nu ți-ai pierdut hainele! Nimic nu te face să te simți mai în siguranță decât un costum.

Când ajunse pe ultima terasă, văzu casa mamei înălțându-se neagră pe fundalul cerului de un verde scânteietor; i se părea

aproape la fel de imensă cum îi păreau casele în copilărie: întinericul dădea o oarecare frumusețe turelor în formă de piperniță, lucarnelor și ferestruicilor rotunde, balcoanelor și streșinilor traforate. Atunci când sosise, pe înserat, casa păruse o glumă; de data asta, trebuia să o ia în serios.

Respectuos, își șterse picioarele pe covorașul de la intrare și lăsă ușa întredeschisă. Clinchetul de tacâmuri și de pahare îi transformă speranțele în convingeri, până își aminti, brusc, că va trebui să dea ochii cu o altă actriță. Așa că porni furișându-se prin saloane, fugind ca ars de oriunde vreo lampă trimitea un cerc de lumină. Portretele agățate pe pereți îl judecau, iar propriul chip, de pe vremea când era un băiețel scârbit, îl cerceta cel mai necruțător.

Cineva aranjase carafe și pahare pe o masă cu intarsii, în camera care fusese cunoscută cândva în mod oficial drept „bîrou”. Se bucură să dea pe gât câteva pahare înainte să intre în scena cu menajera. Îl cuprinse, ca de obicei, o ușoară emoție, amestecată cu îndoială, la gândul că urma să joace alături de o femeie despre care nu știa cât e de talentată, căreia poate că îi fusese distribuit rolul în mod nesăbuit sau chiar din răutate.

Chiar atunci în pragul ușii apăru menajera însăși.

— Vă pot servi cina, domnule, dacă doriți și dacă nu vi se pare prea devreme.

Casa opulentă, de un fast fără măsură, scotea cu atât mai mult în evidență austeritatea acestei siluete de piatră.

— Nimic nu mi-ar face mai multă plăcere decât o masă bună.

Începu să se miște cu o eleganță pe care o atingea foarte ușor atunci când era într-o formă bună; zâmbi, iar strălucirea zâmbetului său se refractă într-o oglindă agățată deasupra șemineului.

— Basil Hunter, adăugă el inutil, dar cu amabilitate, ca să o facă să se mai relaxeze.

Dar probabil că o impresionase prea tare: buzele, bărbia ei abia reușiră să răspundă:

— Lotte Lippmann.

Apoi se întoarse cu spatele și îl conduse spre sufragerie, cu mișcările reținute pe care i le impuneau rochia ei neagră,

gulerul alb, croșetat, și părul pieptănat cu grijă; însă el nu putu să nu observe că fundul ei destul de apetisant i se legăna dintr-o parte în alta, pentru că, la dimensiunile lui, nu avea cum să-l împiedice.

După ce ajunseră în sufragerie, ea îl pofti să ia loc cu un gest protocolar, dar apatic; avea o privire destul de prietenoasă, însă în ochi îi scliffea deocamdată o scânteie de ironie, al cărei mister îl ținea doar pentru ea.

Cum-necum, până la urmă tot aveau să ajungă să vorbească despre teatru, așa că se hotărî să abordeze el subiectul, ca să scape de el cât mai repede.

— Mi-a spus mama că ești actriță.

El se așeză, iar ea îi împinse scaunul de la spate.

— *Achhh!* Fac numai *Tingeltangel*¹. *Tingeltangel*, Sir Basil. Și dădu drumul unui oftat care părea să imite patosul pianelor de cabaret.

Se simțea subjugat de ea sau, mai degrabă, de melancolia lor comună: melancolia teatrelor întunecate sau a cluburilor în care fețele de masă, pătate de băutură, se strângeau de abia la ivirea zorilor. Fastul clasei de mijloc de pe Moreton Drive nu îi oferea nicio siguranță.

Când se întoarse menajera cu o supieră al cărei capac era încoronat de o varză miniaturală, de culoare verde-albăstruie, el confecționase deja un arsenal întreg de cocoloașe cenușii de pâine, ca să se apere de plictiseala de până atunci. De plictiseală se pare că voia să scape și doamna Lippmann.

— *Tingeltangel* era singurul meu talent.

Lotte Lippmann lăsă aburul să iasă din supiera bombată.

Nu avea de gând să o întrerupă, dar nici să o îndemne să își spună discursul, pe care – simțea el – îl păstra deocamdată doar pentru sine.

Îi turnă cu generozitate o supă nemțească, în care pluteau *Knödeln*² pregătite cu migală, însă care mirosea destul de respingător, a mucegai sau ciuperci.

---

¹ „Spectacol de varieteu“ (germ. în original).

² „Găluște“ (germ. în original).

— *Na?*¹ Vă place?

Cerea laude, cu gura ei ca o cicatrice întunecată.

Ca un englez ce devenise, Basil Hunter răspunse:

— Mmm... excelent... da!

Râdeau împreună, de parcă ar fi fost părtași la o conspirație, dar nu trecu mult până când ea își coborî privirea și se retrase, din precauție.

Afară începuse să tune. Auzea crengile biciuind aerul. Ceea ce ar fi putut fi luat drept plesnetul ploii nu era decât zgomotul frunzelor din copaci, foșnind în bătaia vântului.

Se întorsese acasă, într-o țară străină. Pe de altă parte, Enid îi spusese odată, după una dintre certurile zilnice pe care le prilejuia căsnicia: „Basil, atunci când nu ne înțelegem, trebuie să țin minte că tu ești un străin. Poate că vorbim aceeași limbă, dar interpretăm lucrurile cu totul și cu totul altfel.” Lady Enid Sawbridge, a doua sa soție și fiica deosebit de cultivată a contelui de Burlingham, scrisese cinci volume de poezii, o monografie despre Aphra Behn², trei romane și ghiduri de călătorie în Asia Mică, Mongolia și Micronezia; fiind atât de erudită, era de mirare că înțelegea atât de bine realitățile vieții.

Nu își dădea seama de ce se însurase cu Enid, poate doar din dorința de a mai primi câteva dintre laudele nelimitate cu care părea să îl copleșească. Și pentru că deschidea uși care îi permiteau lui să își satisfacă nevoia de a socializa. Ca soție, isca întruna certuri. După prima săptămână, în care se bucuraseră de roadele armoniei domestice, își dăduseră seama că, dincolo de cele câteva subiecte asupra cărora erau de acord, fiecare știa lucrurile altfel și mai bine decât celălalt. În timpul certurilor, Enid zâmbea: avea rânjetul unui ogar gata să o rupă la fugă după vânat. Cea mai amiabilă parte a căsnicieii lor fusese despărțirea. Hotărâseră să nu divorțeze deocamdată, iar acest „deocamdată” se perpetua la infinit, pentru că nimic nu părea că li s-ar potrivi mai bine decât starea de fapt. Rămăseseră în termeni buni:

---

¹ „Ei bine?” (germ. în original).

² Aphra Behn (1640 – 1689), scriitoare engleză, autoare de romane, poezii și piese de teatru.

uneori apărea chiar și în cabina lui de la teatru, își frecau obrazii și se dezmierdau, poate chiar ieșeau împreună la cină și se amuzau copios pe seama cuiva; astfel de gesturi îi făceau să suporte mai ușor ceea ce știau unul despre altul. Poate că Enid considera că aceste întâlniri ocazionale sunt una dintre contribuțiile ei la o viață civilizată; în cazul lui, erau pur și simplu rezultatul unei slăbiciuni fatale: neputința lui de a spune „nu“.

Ce-i drept, Shielei îi spusese „nu“ de multe ori, dar numai în cadrul teatrului: nu suporta o actriță proastă sau, mai rău, o actriță intelectuală, care se ținea de burtă ca să simuleze o emoție pe care o „înțelesese“ mintea ei. Și totuși, la început, păruse însuflețită de intuiții, sau fusese oare doar strălucirea tinereții în sălile mohorâte ale teatrelor murdare din Midland? Fusese îndrăgostit de ea – sau poate de replicile pe care le foloseau în fiecare noapte ca să se cucerească unul pe celălalt. În orice caz, era mai comod să ia cu asalt West End-ul împreună decât separat; oricare le-ar fi fost idealurile, aceasta era ambiția lor comună.

În preajma casei din Moreton Drive, efectele speciale ale furtunii se temperaseră: tunetul zincat nu se mai auzea decât din când în când; vântul se domolise; uitase că ploaia poate cădea atât de drept și de compact.

I-ar fi plăcut să asculte ploaia mai departe, fără să se gândească la trecut, sau să își pună la cale un viitor care oricum e potrivit planurilor lui. Nu voia decât să stea acolo și să existe. Dar menajera se întoarse, ducând o tavă de argint; probabil că era fierbinte, dacă judecai după graba ei, după sfârșitul untului și după nenumăratele șervete albe cu care ținea marginile argintii.

— *Du lieber!*¹

Pe farfuria pe care o trânti pe masă erau așezate două șnițele perfecte, felii de lămâie tăiate atât de subțire, încât erau aproape străvezii, și fileuri de anșoa răsucite cu duioșie.

— Nu te plictisești? întrebă el, ca să ascundă lăcomia care îl răzbise când dăduse cu ochii de bunătați.

---

¹ „Drăguțul de tine!“ (germ. în original).

— Îmi place să fac de mâncare pentru alții.

Mâinile ei, care se retraseră într-un șervet pârlit, tremurau.

— Da, dar ca artistă?

— O, Sir Basil Hunter, eu n-am fost decât un foc de artificii care exploda la comandă. Seară de seară explodam, sfârâiam – bum! – și mă stingeam. Până când, în cele din urmă, nici măcar nu mai sfârâiam. Focul meu de artificii fusese stins cu apă.

Carnea de vițel, învelită într-o crustă aurie de ou și făină, era zemoasă și fragedă. În loc să o încurajeze pe menajeră să îi povestească de-a fir a păr viața ei înduioșătoare – ceea ce l-ar fi silit să empatizeze –, ar fi preferat să rămână singur, cu gândurile lui. Era prea adâncit în tristețea lui ca să se lase atras de nefericirea altcuiva.

O vedea cu coada ochiului stând lângă bufet, cu mâinile împreunate sub manșetele albe, ca o săgeată care arăta către poartă. Știind că ea stă acolo și îl păzește când mănâncă, deveni conștient de felul în care își mișca fălcile și se gândi că tulbură tăcerea cu molfăielile și înghițiturile lui. Își dădea seama că stă cu un umăr mai sus decât celălalt, de parcă ar fi vrut să o avertizeze să nu se apropie. Îi amintea de anumite actrițe, nesigure de talentul lor, care tânjesc după un public pe care încă nu l-au convertit.

Se întoarse pe jumătate, ca să o felicite.

— Indiferent ce mai ești, pot să-ți spun că ești o bucătărea-să de primă clasă.

— A, da? râse ea. Și asta e important, nu?

În jurul mesei se lăsase o atmosferă apăsătoare; nu își dădea seama dacă o jignise.

— Bucătărese! Actrițe! Nimeni nu este indispensabil, în afară de marii artiști: Mozart, Goethe, Bernhardt... Sir Basil Hunter!

Complimentul ei oarecum evreiesc îl făcu să tresară; sau poate dorise să îl înțepe în treacăt?

— Dacă aș putea alege – dacă aș putea s-o iau de la început –, aș vrea să creez o *întreagă* ființă umană.

— La propriu? întrebă el, deși știa că sunt, mai mult sau mai puțin, pe aceeași lungime de undă.

— Da, zise ea. Sau două. Pe mine însămi. Și încă una, din trupul meu.

Deși terminase tot, în afară de coaja de lămâie și o bucată mică de zgârci, ea nu se duse să ia farfuria goală sau tava care deja se răcise.

— *Na, ja!*¹ oftă ea, din poziția ei servilă de lângă bufet. Și totuși, noi doi nu putem trăi fără teatru, Sir Basil Hunter. Ce beție! De aceea, chiar și după ce mi-a fost omorâtă familia, chiar și după ce mi-am pierdut bărbatul, care pentru mine era *Lieb' und Leib*² –, eu încă încerc să *Tingeltangel*. Când ies în luminile arzătoare ale scenei, le suport până și cele mai batjocoritoare râsete, până și respirația care le duhnește a whiskey, și pe urmă îndur sărutările, laudele și promisiunile, gesturile obscene ale bărbaților și ale femeilor. Deși la mese sunt numai cranii și sâni falși și frivolitate masculină, eu trebuie să-mi cânt cântecul și să fac pașii de dans pe care îi așteaptă – *ein, zwei, drei*³.

Făcu o demonstrație în jurul mesei din mahon a familiei Hunter.

— Eu nu am voce. Prin gura mea nu grăiește decât vocea beției. Asta așteaptă ei. De asta au nevoie – și eu la fel. Ei râd. Vor să îmi atingă pălăria, bastonul, fracul din catifea de culoarea migdalei. Aspiră... la ce? Să iasă din sine? Să fie distruși? Cu siguranță că și dumneavoastră ați trecut prin toate astea, Sir Basil Hunter.

Era prea umilit ca să mai răspundă.

— La un alt nivel, se înțelege.

Râsul ei făcu remarcă să sune și mai rușinoasă, deși fără intenție, spera el.

— Mi s-a spus că i-ați jucat pe Hamlet, pe Lear: toate rolurile *germane* importante.

Când ieși cu vasele goale, menajera râse cam imprudent.

— Deci, sigur înțelegeți, Sir Basil!

¹ „Ei bine, da!” (germ. în original).

² „Dragoste și trup” (germ. în original).

³ „Unu, doi, trei” (germ. în original).

Rămase cu capul rezemat în mâini, uitându-se la locul unde fusese farfuria. „Să creez o altă ființă din trupul meu.“ El nu reușise să facă asta. Deși Imogen, „fiica lui“, păruse dispusă să își asume rolul acesta. Dar cu Shiela, la început, înainte ca piesa să prindă la public, ar fi putut crea un întreg, nu numai o parte. Când toate părțile aveau să atârne de cârlige și să fie ascunse vederii, acest întreg i-ar fi putut aminti că el nu e numai actor, ci și om.

Pe de altă parte, nu putea să uite „beția“. Din nou avea dreptate evreica asta nebună. Întotdeauna următorul rol te va duce pe culmile succesului. Dar, în cele din urmă, nu era decât o furnică ce încerca să urce pe muntele stâncos, probabil de neescaladat, al lui *Lear*. Se temea de gândul acesta aproape la fel de mult ca de non-piesa lui Mitty Jacka. Cel mai mult îi era teamă de răsunetul unui glas dogit într-un teatru pe jumătate gol. În Glasgow, în ultimul lui turneu, cineva aruncase cu o coajă de banană.

Menajera se întoarse să îi ofere o cupă de cristal; băutura avea o aromă de piersici și șampanie, însă se simțea și un miros pătrunzător și neplăcut de... migdale? Oricum, era nepotrivit.

Trânti ofranda în fața lui. Era prea emoționată; emoțiile pot distruge respectul unei slujnice pentru musafir.

Deși nu îi plăceau băuturile dulci, începu să amestece în băutură, împungând fărâmele de piersică ce pluteau la suprafață.

— De unde ai învățat această artă a seducției? întrebă el cu glas schimbat, ca din altă scenă.

— Nu de la mama! râse ea malițios. Am învățat de la un iubit – ba nu, mai degrabă un protector –, un bucătar-șef din Zürich. Berlin, Zürich, Haifa, Sydney: astea au fost popasurile mele de până acum.

Copleșită de amintiri, nu avea astâmpăr. Lippmann renunțase la orice pretenție de pasivitate. Dacă picioarele ei nu dansau în ritmul *ein, zwei, drei*, coada fracului ei din catifea verde zbura. Umbrele și freamătul continuu îi făceau mâinile să pară mai tinere.

— Nu dau vina *pe nimeni!* spuse ea. Nici pe elvețianca asta grasă, care miroase mereu a mâncare, nici pe vreunul dintre ceilalți. Singurul meu iubit... Bieții mei părinți incinerați...

Își trase un scaun și se așeză, cu o bufnitură surdă, la celălalt capăt al uriașei mese din lemn de mahon.

— Vedeți dumneavoastră, părinții mei sunt niște evrei eliberați, care venerază în mod științific. Ați putea spune că medicina e religia lor, iar rabinul lor e un doctor, când nu e un psihiatru. Eu, fiica lor, trebuia să devin nutriționistă. Trebuie să studiez cărțile lui Bircher Benner¹ *und so weiter*². Nu-i așa? Dar nu pot să uit beția – dintr-un anumit punct de vedere, și ea este religia mea, iudaismul meu. Fug la *Tingeltangel* – cu siguranță *ein Rausch*³, o beție cât se poate de neortodoxă, dar nu pot să uit de *beție*!

Își dădu capul pe spate, până nu i se mai văzu decât gâtul, iar râsul îi deveni convulsiv.

— Și dragostea! zise ea, oprindu-se din râs. Iubesc un neamț – un *goy*⁴! Nu era un sacrilegiu, cum ați crede – cum credeau, cu siguranță, părinții mei morți. Unde e dragoste nu există sacrilegiu.

În celălalt capăt al mesei, chipul menajerei îmbătrânise și arăta groaznic.

— Ce s-a întâmplat cu neamțul tău? abia îndrăzni el să întrebe.

— L-am părăsit.

— Dar alții au plecat împreună.

— Noi nu eram ca alții. L-am părăsit pentru că îl iubeam, zise ea și se ridică, încercând, fără succes la început, să își descleșteze mâinile artritice. Sau pentru că, după cum susține bătrâna dumneavoastră mamă, sunt masochista primordială.

— Nimeni n-a știut vreodată mai bine decât mama să învârtă cuțitul în rană.

— Dar eu o iubesc! gâfâi menajera.

— Cum poți iubi ceva rău, brutal, distructiv?

---

¹ Maximilian Oskar Bircher-Benner (1867 – 1939), nutriționistul suedez care a inventat mûsli.

² „Și așa mai departe“ (germ. în original).

³ „O nebunie“, „o beție“ (germ. în original).

⁴ „Neevreu“ (din idiș).

Dacă voia să supraviețuiască, trebuia să continue să creadă măcar o parte din toate astea.

— Da. Este exact așa cum spuneți, confirmă menajera, dar înțelege adevărul mai bine decât ceilalți. Dacă nu pot venera, trebuie să iubesc pe cineva, adăugă ea, lăsându-și mâinile să cadă de pe masă.

Apoi luă cupa cu desertul, care, își dădura amândoi seama, fusese un obiect de recuzită inutil.

Îi aduse cafeaua în birou. Era din nou o prezență discretă, așa cum i se cuvenea unei servitoare: pleoapele coborâte, mâinile supuse, ținuta modestă, însă fără a fi servilă. După ce plecă menajera, el se opări la limbă gustând din cafeaua amară și atât de tare, încât ar fi putut arunca în aer și un seif, darămite un craniu uman. Dar se forță să mai bea și o a doua ceașcă, pentru că trebuia să își vadă din nou mama înainte să plece din casa care – nu își permitea să uite – era a ei numai din punct de vedere legal.

Își dădu seama că furtuna trecuse. Nu se mai auzeau decât pașii lui, răsunând pe treptele netede; niciun alt zgomot, nici măcar gălăgia traficului, nu perturba acea liniște desăvârșită.

În sanctuarul creat de slujnice în jurul idolului la care păreau să se închine, sora de Santis scria ceva, cu un stilou vechi, poleit cu aur, care fusese odată elegant; ținea pe genunchi un document, fără îndoială de o importanță tainică, prins de o coptă cu o banală agrafă de birou. Părea să creadă că intrusul împărtășește aceeași convingere religioasă ca și ea, așa că îi zâmbi de îndată ce îl văzu intrând pe ușă, după care se întoarse la ocupația ei. La fel ca mai devreme, în grădină, îl luara prin surprindere strălucirea ochilor femeii și opulența sânilor ei. El nu o putea accepta întru totul, așa cum părea să îl accepte ea. Bineînțeles că nimic de felul acesta nu ar fi putut deveni vreodată acceptabil. În ciuda oricărui imbold rațional, îl cuprinseseră niște dorințe pe care încercă să le ascundă sub masca repulsi-ei față de casa aceea devenită sanctuar, în care se simțea până și un miros de tămâie, deși ar fi putut să vină de la chiparoșii din grădină, bătuți de furtuna care tocmai se domolea.

Silueta din pat fusese deja depozată de veștminte și bijuterii, iar machiajul de sărbătoare îi fusese îndepărtat de pe

chip. Ceea ce rămăsese putea fi luat drept un cadavru, dacă o respirație sacadată nu ar fi animat giulgiul care îl acoperea; pleoapele, care arătau ca niște scoici aruncate de furtună pe nisip, continuau să tremure ușurel; lumina învăluia într-o aureolă șuvițele vineții de păr. Imaginea de ansamblu nu îi amintea deloc de o femeie, cu atât mai puțin de mama lui, așa cum ar fi dorit paznicul moaștelor să îl facă să creadă. Lumina slabă, mirosul chiparoșilor răscoliți de furtună, mișcările hipnotice ale cearșafurilor care fluturau și ale pleoapelor care tremurau, toate îl invitau să ia parte, împreună cu cei aleși, la taina sanctității; deși el venise acolo pentru un alt scop, personal: supraviețuirea lui depindea de o moarte pe care o bătrână materialistă o amânase prea mult.

Măcar călugărița din cameră nu se aștepta ca el să participe la vreunul dintre ritualurile lor; deocamdată avea probleme cu stiloul ei antic. Abia când făcu un pas către ușă, intenționând să plece, auzi un glas:

— N-ai de gând să-ți săruți bătrâna mamă de noapte bună?

Vocea era absolut impersonală și imposibil de identificat, dar aparținea, cu siguranță, unei femei. (Oare conștiința era o femeie?)

În acel moment, infirmiera de noapte ridică privirea, iar Basil plecă imediat, lăsându-i mamei ca suvenir – văzu într-una dintre numeroasele oglinzi – un zâmbet rătăcit, pe care Elizabeth Hunter ar fi putut să îl ia drept milă sau chiar dragoste dezinteresată.

Coborî în fugă pe scări, până la parter, pipăindu-și buzunarele după ceva, fără să știe ce, sună după un taxi, își aduse aminte să își ia haina și bagajele pe care le adusese de la aeroport și își aminti numele hotelului în care rezervase o cameră. Nu se mai întâlni cu menajera, și fu bucuros că reușise să o evite. În felul acesta, putu să își umple liniștit tabachera din cutia plină pe care o găsisese în birou înainte de cină.

Pe urmă se auzi de afară claxonul taxiului.

Sora de Santis își înfrânse voința, se ridică și dădu draperiile la o parte, suficient cât să îl urmărească pe Sir Basil plecând.

Luna reînviase în urma furtunii, dar atârna pe cer clătinându-se. Văzută din casă, grădina părea un amestec de frunze și de umbre, traversat de o cărare șerpuită. Silueta unui bărbat avansa nesigur pe potecă, ducând o valiză într-o mână, iar în cealaltă, o geantă și o servietă. Sir Basil părea mai bătrân decât atunci când îl văzuse prima dată, lângă poarta de la intrare; epuizarea fizică îl copleșise, însă nu îi știrbise reputația. Nu, nu îl admira mai puțin pe acest frate mai în vârstă al marelui actor; de fapt, îi era chiar milă de el: îi amintea puțin de tatăl ei, pe care îl respectase mai mult decât pe oricare alt bărbat, în ciuda slăbiciunii lui morale.

Taxiul bine luminat își aștepta pasagerul pe stradă, iar strălucirea care venea dinăuntru lui era prea impertinentă față de pâlpâirea timidă a lunii. Apropiindu-se de farurile taxiului, se prea poate ca Sir Basil să fi fost orbit de ele. La o cotitură, unde câteva trepte întrerupeau curgerea lină a potecii, își puse piciorul într-un con de umbră și începu să se clatine. Se dezchilibră sub greutatea bagajelor. Căzu într-o tufă de heliotrop și cimbru, sub una dintre statuile cu degetele rupte, care zâmbeau compătimator.

Sora de Santis deschise geamul cât putu de mult. Se aplecă peste pervaz – pentru ce anume, nu își dădea încă seama, deși, în mintea ei, era deja aplecată deasupra corpului căzut și îi examina rănilor. Nu făcea asta parte din meseria ei? Dar eficiența i-ar fi putut fi curmată de miresmele din grădină. Aerul tare o făcea să respire prea adânc; simțea cum pervazul îi frânge mijlocul în două, în timp ce se apleca peste chipul pe care și-l amintea și de pe care reușise să alunge orice urmă de deziluzie sau desfrâu.

Șoferul deschise ușa, sări din mașină și îi zise mitocănește:

— N-o să-ți zic să ai grijă la trepte, amice. Asta a fost cea mai frumoasă căzătură pe care am văzut-o vreodată.

Șoferul de taxi îi dădu o mână de ajutor și îl ridică pe Sir Basil, cu tot cu bagajele lui.

— Odată ce-ți dai seama c-o să cazi, mai bine te lași în voia sorții. Măcar nu-ți rupi oasele. Dar bănuiesc că știi și tu, nu? Din proprie experiență.

Nu putu să deslușească răspunsul lui Sir Basil printre hohotele de râs cu care actorul încerca să își acopere ciuda.

Șoferul scoase bagajele pe poartă, iar pasagerul porni șchiopătând în urma lui.

— Ce s-a întâmplat, soră?

— Vai, v-am trezit? Nu puteam să respir... am deschis geamul, să intre niște aer curat.

Taxiul demară, tulburând liniștea ce domnea peste parc.

— Așadar, a plecat Basil. Mă așteptam.

— A crezut că dormeați.

— N-a vrut să-și ia la revedere. Niciunul dintre noi n-avea chef de așa ceva.

— N-a vrut să vă deranjeze.

Sora de Santis spera să fie adevărat; îi plăcea să creadă numai lucruri bune despre oameni, iar tura de noapte îi permitea să facă asta: chipurile adormite își cedează viciile în favoarea inocenței.

— Știi bine că eu nu dorm niciodată, insistă doamna Hunter. Unde e Manhood?

— Sora a plecat imediat după ce-am ajuns eu, ca de obicei.

Se întâlniseră mai devreme în dressing. Sora Manhood era în furou. Sub machiajul incolor pe care îl folosea, părea agitată.

— L-ai cunoscut? își întrebase ea colega la schimbul de tură.

— Ne-a făcut cunoștință domnul Wyburd când am intrat pe poartă.

Sora Manhood se învârtea pe loc, ceea ce nu făcea decât să îi scoată și mai mult în evidență goliciunea.

— Mie mi se pare superb. Bărbații mai în vârstă sunt mult mai... distinși.

— Nu i-am cunoscut pe toți. Și e prea devreme să mă pronunț asupra lui.

Sora de Santis știa că nu este întru totul sinceră, dar Flora Manhood o făcea să își scoată principiile la înaintare.

— Vai, ce înțepată ești, soră! Iei lucrurile *ad litteram*, a adăugat ea răspicat, pentru că era o expresie pe care o învățase de la Col Pardoe.

Trăgându-și pe ea rochia de stradă, a hotărât să o provoace pe înțepata de Mary.

— Mi-ar plăcea să mă culc cu Basil Hunter.

Sora de Santis își dădu seama că se îmbujorase, dar reuși să râdă cu suficient de multă degajare.

— Cred că are destule dintre care să aleagă.

Și-a scos de pe cap pălăria, pe care știa că Flora nu poate să o sufere.

— Ei, pentru tine e ușor! Tu ai fost vreodată... ai *dorit* vreodată un bărbat?

— Asta e treaba mea!

Ar fi trebuit să sune mai nonșalant, dar sora de Santis se înțepase cu un ac de siguranță când se așezase la măsuta de toaletă ca să își desfacă boneta.

Din fericire, și-a recăpătat stăpânirea de sine când și-a adus aminte că are ceva să îi transmită Florei:

— Prietenul ăla al tău, farmacistul, a sunat și ți-a lăsat un mesaj. Cel puțin așa mi-a zis doamna Lippmann. Vrea să te duci la el acasă. Te așteaptă cu niște cotlete, să le frigeți pe grătar.

— Pe dracu' îi frig eu cotlete pe grătar! Eu nu sunt nevasta nimănui, nici înainte, nici după cununie.

Flora Manhood era în pragul unei crize de nervi, deja se încruntase, iar gâtul i se umflase înfricoșător de mult; dar s-a calmat.

A împuns-o pe sora de Santis în spinare cu geanta ei portocalie, din plastic.

— Scuză-mă, draga mea, dacă am fost indiscretă. Te las să te bucuri de plăcerile pure ale turei de noapte, în compania selectă a mamei Hunter.

Din moment ce sora de Santis nu era deloc frivolă, a-și face datoria era pentru ea mai mult un gest de devotament decât unul de plăcere. Era atât de cinstită, încât i-ar fi iertat Florei Manhood lipsa de respect. Mai încercase și înainte să găsească o explicație pentru atacurile frecvente și injurioase la adresa doamnei Hunter, văzând în ele teama celor tineri față de lucrurile sfinte. Chiar și ea se temuse adesea de ascuțișul neașteptat

și de intruziunile incomode ale replicilor doamnei Hunter. Dar, în seara aceea, părea că armele bătrânei se tociseră în luptele cu intrușii din timpul zilei.

După ce sora de Santis îl urmărise pe Sir Basil plecând, paradoxul și erezia se amestecară cu miresmele nopții și cu mirosurile grele ale bolii. Se văzu nevoită să inventeze ocupații mărunte, ca să își dovedească singură că nu se abătuse de la credința pe care obârșia ei și nevoia o transformaseră în singura religie posibilă.

— Már-o!

Vocea disperată a mamei ei.

— Mar-*i*-a?

Vocea de bas a tatălui ei.

Așa că amândoi părinții fuseseră de acord să îi transforme numele în australianul „Mary“.

Dacă fetița însăși ezita, nu lăsa niciodată să se vadă. Adu-nându-se cu toții în mijlocul casei lor de la periferie, se pupau și râdeau; uneori părinții se sărutau numai ei doi, pe deasupra capului ei, dar cel mai adesea se pupau toți trei împreună. De mică își dăduse seama că părinții ei încă se iubesc; și lucrurile rămăseseră la fel chiar și după ce fuseseră nevoiți să se mute.

Nu se născuse în casa aceea maronie din Marrickville, dar ar fi putut să se nască acolo. Tot ce se întâmplase înainte nu prea o interesa, nici măcar când vorbeau despre asta, când se uitau la fotografii sau izbucneau în lacrimi. Deși, când sora de Santis era nefericită sau pe jumătate adormită sau bolnavă, epava scufundată a unei vieți trecute ieșea uneori la suprafață, din adâncuri, iar ea, în nefericirea ei, care o făcea atât de receptivă, își dădea seama că viața aceea trecută este, de fapt, mult mai importantă decât prezentul australian cel fericit, senin și lipsit de griji. Ar fi putut rămâne o străină pe care nu o tolerează nimeni, ar fi ajuns chiar să nu se mai tolereze nici ea, dacă nu ar fi găsit un mod profitabil de a se raporta la iraționalitatea celor din jur.

Înainte de toate, părinții: mama, o dungă îngustă și neagră, indiferent de peisaj; umerii aceia micuți; mâinile, prea delicate pentru vreo muncă manuală, în afară de ștersul icoanelor.

(Probabil că tot ce mai rămăsese „autentic“ în viața mamei în florea numai în fața icoanelor.) Scepticismul comic al tatei, care transforma Sfânta Biserică Romană într-o mare casă-elefant, „în care toate mâinile apucă pe nerăsuflate“; apoi, devenind mai ursuz pe măsură ce se împruțina la trup și îi slăbea vederea: „Să nu mi-o iei în nume de rău, Mary, dar pentru mine acul seringii e singura religie, singura concluzie logică.“

Țineau actele, pătate și prinse cu o cataramă, într-o cutie de carton. „Dr. Enrico de Santis, 32 de ani, născut în Italia... Anastasia Maria Mavromati, 24 de ani, din Grecia... rezidenți amândoi în Smyrna, Grecia... căsătoriți la data de 26 aprilie 1923 în Smyrna.“ (Nu i se spunea niciodată Izmir.) În toate fotografiile sau portretele de studio, Enrico rămăsese același bărbat fermecător și puțin îngâmfat, chiar și după ce hârtia se îngălbenise, iar însemnările și comentariile amuzante căpătaseră o tentă galbenă-verzuie. Dar Anastasia Maria se născuse, ca majoritatea grecilor, cu o cunoaștere dinainte a tuturor lucrurilor care aveau să se întâmple: pe chipul ei se citea credința sau conștiința fatalității, ca în vechile icoane înnegrite de timp.

Mama încerca să facă ceea ce numea ea „o versiune personală a mâncărilor grecești“, defilând prin bucătărie cu un șorț pătat de bulion și cu un zâmbet amar pe chip, din cauza uleiului pe care îl vărsase; pentru că mama nu fusese învățată decât să citească poezii, să primească vizite și să discute despre viață pe terasele de marmură de lângă Golf. „Anastasia de Santis face o *soutzoukákia* excelentă“, zicea tata și se prefăcea că înfulecă, tocmai ca să arate cât de delicioasă era mâncarea, „deși gastronomia grecească pare furaj pe lângă delicatesele din Bologna, Torino sau chiar din micuța Parma.“ Era una dintre glumele pe care mama le accepta, pentru că se iubeau, chiar și în Marrickville.

După ce se hotărâse să devină infirmieră, Mary de Santis își invitasese odată colegele stagiare, Eileen Dooley și Verlie Rumble, să ia masa la ea acasă. Invitația ei fusese una destul de spontană, dar Mary de Santis a fost cuprinsă de îndoieli când și-a văzut prietenele venind dinspre stația de tramvai către intersecția străzilor Warnock și Cathcart, cel mai cenușiu și mai urât colț

de stradă din întregul cartier, unde se afla și BĂCĂNIA (Enrico de Santis), cu domiciliu la etaj și în spate.

Martiriul ei fusese făcut public, așa că mama era mai deznădăjduită ca niciodată. Probabil că cele două musafire văratice vedeau rochia ei neagră ca pe una de doliu. Punându-și deasupra un șorț proaspăt pătat, le-a adus „versiunea“ ei a unei *soutzoukákia* grecești.

— Am impresia că li se spune și „cârnați de Smyrna“, le-a explicat ea lui Eileen și lui Vernie, care chicoteau.

— Oricum li s-ar spune, arată apetisant, a spus Eileen, ca să o încurajeze.

Era o zi toridă. Stăteau sub spaliere, iar strugurii întinși pe ele mucegăiseră din cauza umezelii. Tata a ieșit din prăvălie cu o damigeană într-un coș din nuiele de răchită. Eileen și Verlie abia dacă s-au atins de vin, și chicoteau de fiecare dată când luau o sorbitură.

Eileen împingea mâncarea prin farfurie cu furculița.

— Vai, ce interesanți sunt, nu-i așa?

De fapt, voia să spună „străini“.

Fetele începuseră să se uite altfel la Mary de Santis, care a devenit nesăbuită: a ridicat paharul și l-a dat pe gât dintr-o singură înghițitură purpurie și înecăcioasă. Simțea cum vinul i se întoarce în obraji, iar obrăznicia lua locul cumințeniei sale obișnuite.

— Asta e ce ar trebui să consumăm în mod natural.

Era ciudat să se audă vorbind ca o traducere proastă, dar așa te-ai fi așteptat să vorbească o străină; se uita la Eileen și la Verlie, una bondoacă și plină de pistrui, cealaltă, pur și simplu ștearsă.

Când mama a adus albumul cu poze, Mary de Santis își recăpătase cumințenia, iar agonia era desăvârșită. Mama ținea albumul în brațe, iar mâinile ei arătau ca două evantaie delicate, care se înnegriseră de la sobă. Fotografiiile îi provocau atâta durere, încât adesea te întrebai de ce oare le mai scoate. Păreau cu atât mai chinuitoare în ziua aceea, sub ochii fetelor care rămaseră cu gura căscată.

— Astea sunt făcute în Smyrna, a explicat mama.

— Ce noutime sunt! a spus Eileen. Ce case! Chiar trăiesc oameni în ele?

— Nu. Nu mai există. Casele au fost distruse de turci. Asta e una dintre catedrale. Aici l-au crucificat turcii pe arhiepiscop, chiar pe ușa bisericii. După aia, i-au scos ochii.

Celor două fete li s-a tăiat respirația. Începuseră să transpire, auzind grozăviile acelea.

— Iată și niște poze mai vesele, a anunțat mama, deși, după oftatul ei, nu prea îți venea să o crezi. Toate făcute la Atena. După Catastrofă, am fugit în Grecia metropolitană, unde am stat câțiva ani ca refugiați. Acolo s-a născut Máro. Vedeți? Máro când era mică.

Nu le venea să creadă! Mary de Santis: copilașul acela *negru*.

Mary de Santis și-a dat seama că devenise în ochii fetelor străina prin excelență; dar abia mai târziu în viață a ajuns să își accepte acest statut ca o parte a fatalității ei grecești. În tinerețe, își pierduse cumințenia din cauza vinului și devenise obraznică; în schimb, la maturitate se îmbăta ușor cu mândrie.

— Vai, dar ce sunt astea, doamnă de Santis?

Trecând prin casă, în drum spre ieșire, fetele nu au putut să nu își arate uimirea în fața unor lucruri care, în ochii lor, puteau fi o nouă sursă de pericol.

— Sunt icoane creștine, icoane *ortodoxe*.

Fetele s-au mirat și au mormăit ceva. Au spus că ele sunt catolice.

— Și soțul meu a fost catolic. Până când s-a răzgândit.

Mama a zâmbit reținut.

Fetele păreau îndurerate.

— Și acum ce este? a întrebat una dintre ele.

— Nu mai este nimic, a recunoscut Anastasia de Santis, din profunzimile tragice ale ființei sale. Da, soțul meu este un om curajos.

Viteaz? Depravat? Autodistructiv? Era greu de stabilit; sau poate că era câte puțin din toate: Enrico de Santis, ginecologul distins, devenit refugiat și mic negustor. „Ce rost are, Anastasia? Până termină ei cu verificările și până îi conving că nu încerc să le subminez sistemul, ce-o să mai am de oferit? Mai bine preiau

buticul ăsta, ca să-mi câștig existența într-un mod onorabil. Ne avem unul pe celălalt – ăsta-i capitalul nostru, nu-i așa? Iar un copil are cum să se distreze într-un butic: o să aibă mereu la îndemână *prosciutto* delicios și *mortadella*. Gândește-te câtă geografie o să-nvețe din etichetele de pe conserve! Gândește-te la avantajele lingvistice!“ Tata, ironic, în timp ce mama o invoca pe Panaghia a ei, împreună cu toți sfinții.

Privind în urmă, Mary de Santis își dădea seama că singura religie a părinților ei fusese dragostea pe care și-o purtau unul altuia. Cum crescuse fără să aibă parte de așa ceva, își dezvoltase singură, cu multă trudă, o credință proprie, chiar dacă nu își dădea seama de asta.

La suprafață, imboldul fusese vocația ei de infirmieră. În timpul celor mai cumplite suferințe morale, doctorul Enrico de Santis îi cerea să îi arate diploma ei. Părea să se liniștească la gândul că ea duce tradiția mai departe. În ultimele faze ale bolii, el îi cerea să îi facă o injecție, spunându-i că are „mâna ușoară“. Îi îndeplinise dorințele, însă fără a-și încălca jurămintele profesionale. În timp ce mama se ruga la Panaghia, la Sfintele Anastasia și Varvara, la Sfinții Cosma și Damian, la toți. Buzele mamei deveniseră străvezii de la atâtea rugăciuni, dar tata se topea văzând cu ochii.

După câțiva ani de chin și încercări de purificare, au fost inițiați toți trei în marea taină. Mary de Santis, singura supraviețuitoare, ieșise la lumină ca adeptă a vieții: mai erau mulți alții pe care trebuia să îi salveze, ca să se bucure de viață; sau să îi ajute să o părăsească, așa cum îl ajutase pe acel om care se ratase – tatăl ei – și pe cealaltă ființă ratată, sfânta de maică-sa.

În ciuda diplomei și a celor treizeci și trei de ani de experiență, sora de Santis încă se considera o amatoare; modestia nu îi permitea să își asume un statut prea important într-o ierarhie a vindecării, fie ea de natură fizică sau psihică.

Dar uneori era luată de mână și i se arăta ce să facă.

În plus, îi plăcea să iasă în lume. La prima întâlnire cu doamna Hunter, în urmă cu cincisprezece ani, viitoarea ei angajatoare ținuse morțiș să clarifice un aspect.

— Deși ești infirmiera mea, domnișoară de Santis – naiba știe de ce am nevoie de o infirmieră pentru... tulburarea asta... sau „cădere“, cum îi spun prietenii mei mai răutăcioși, nu vreau să lași să se vadă asta prea mult. Fără uniforme alea oribile. Aș vrea ca lumea să te considere însoțitoarea mea. Eu o să te consider prietena mea.

Apoi, pentru prima dată, ai fost martoră la zâmbetul doamnei Hunter: un năvod de aur pe care îl arunca peste cei inocenți sau naivi; iar pentru că în vremurile acelea erai și una, și alta, căzuseși în plasă.

În primele săptămâni petrecute cu această pacientă nonconformistă, pașii pe care îi făceai de-a lungul covoarelor cu model geometric, întinse pe podelele stacojii din lemn de eucalipt, erau aproape mașinali. Tăcerea te hipnotiza la fel de tare ca vocea spartă și ciudată care îți dădea ordine, dar, în același timp, te invita cu amabilitate să faci una sau alta.

— Vreau să te simți ca acasă, decretase doamna Hunter. Dacă ți se face foame în timpul nopții, du-te la bucătărie și caută ceva de mâncare. Dacă te plictisesc, du-te la culcare; știu că tind să vorbesc prea mult uneori – din cauză că sunt singură foarte mult timp.

Elizabeth Hunter vorbea cu o sinceritate studiată, și o credea toată lumea, în afară de persoanele cu adevărat cinice sau cu inima de piatră. Mary de Santis nu era nici una, nici alta. Ea își dorea o credință pe care i-o putea oferi cea femeie în vârstă, dar încă frumoasă: experiențele indirecte sunt mai bune decât cele care s-ar putea să nu ți se arate niciodată; iar doamna Hunter era produsul numeroaselor relații pe care le avusese, al numeroșilor prieteni cu care încă se vedea, în ciuda mitului singurătății sale.

Desigur, soțul îi murise, iar copiii plecaseră (fiica, de curând și într-un mister total, după o vizită scurtă), dar menajera alerga toată ziua să deschidă ușa, să primească musafiri sau să accepte în numele stăpânei buchete de flori, caviar sau parfum, toate împachetate frumos și cu mult zel din partea expeditorilor.

Odată, doamna Hunter observase:

— De-am putea să fim mai recunoscători pentru lucrurile pe care nu le vrem! Bieții de ei, sunt sigură că nici măcar nu și le permit.

În perioadele în care era cu desăvârșire singură, liniștea devenea un bâzâit înăbușit, pe care încerca să îl alunge, ținând-o cât mai mult de vorbă pe infirmiera-însoțitoare.

— Soră... De fapt, o să-ți spun Mary. La vârsta mea, pot să-mi permit anumite libertăți. Mary, aș vrea să-ți arăt ceva. Cutiuța asta muzicală a aparținut prințului regent sau cel puțin așa mi-a spus prietenul care mi-a dăruit-o.

Elizabeth Hunter a deschis capacul jucăriei din aur și catifea, iar liniștea din salon a fost întreruptă de o melodie aurită.

S-au așezat, cu jucăria muzicală între ele.

— Ascult-o, dacă ai vreodată chef, a invitat-o doamna Hunter. Îți face bine să-ți satisfaci capriciile – chiar și pe cele superficiale.

Își iscodea însoțitoare cu privirea, ca să vadă cum îi primește sugestia.

Sora de Santis a deschis cutia muzicală într-o după-amiază, când stătea singură în salon, țeapănă și vinovată, fără protecția uniformei pe care nu avea voie să o poarte. A văzut din nou negreala de pe mâinile delicate ale mamei sale, precum și brațul slăbit al tatălui, tremurând după medicamentul pe care nu i-l putea refuza în ultimele lui zile. Mary de Santis a fost ușurată când melodia a ajuns, notă după notă, la final.

Dar aproape că încetase să mai fie o străină în casa aceea pustie. Se trezea alergând de colo colo pe covoarele alunecoase, pe podelele din lemn de eucalipt, pentru a aduce ceva ce uitaseră, un termos sau o batistă, în timp ce doamna Hunter aștepta în mașină. Avea șofer, dar îi plăcea să conducă ea însăși pe faaleză sau spre inima țării: drumuri care – bănuia infirmiera – îl plectiseau pe șofer.

Seara, Elizabeth Hunter își reintra în drepturi. Se odihnea pe o canapea în stil Empire, fiind oficial încă bolnavă, și se aștepta ca însoțitoare ei să nu vorbească, ci doar să asculte gândurile pe care simțea ea nevoia să le exprime.

— Mary, când eram mică locuiam într-o casă dărăpănată, la o fermă, și mă îmbrăcam cu o rochiță peticită, eram o copilă bleagă, extrem de orgolioasă.

Ochii doamnei Hunter scânteiau și clipeau des, pe când degetele ei se jucau cu franjurii de la eșarfă.

— Îmi doream cu ardoare să am cât mai multe lucruri. În special păpuși, la vârsta aceea; apoi, bijuterii cum nu mai văzusem niciodată – doar câteva, urâte, la nevestele vecinilor mai înstăriți; apoi, în cele din urmă, mi-am dorit să dețin oameni care să mi se supună... și care să mă iubească, desigur. Poți să-nțelegi toate astea?

Infirmiera ezita.

— Cred că pot, într-un fel... într-un fel. Dar, vedeți dumneavoastră, eu nu mi-am dorit niciodată lucruri. Nu-mi pot imagina cum aș putea vreodată să le obțin... sau să atrag oameni, darămite să îi fac să mi se supună. Noi am fost o familie foarte unită. În rest, nu mi-am dorit decât să ajut oamenii, prin ocupația mea, care e singurul lucru pe care știu să-l fac. Ah, și să iubesc, desigur, răsese ea forțat. Dar asta e un lucru atât de vast, încât mi-e greu să-mi imaginez cum... cum să-l obțin.

Doamna Hunter părea deodată furioasă și bănuitoare.

— Ce înțelegi tu prin „iubire“?

— Ei bine, poate că... uneori cred că e așa: iubirea e un fel de stare supranaturală, căreia trebuie să mă abandonez total; trebuie să mă las consumată, mai ales cu defectele mele, până când nu mai rămâne nimic din mine.

Doamna Hunter părea agitată: se ridicase și își târa după ea șalul lung și lățos.

— Orice ți s-ar spune, eu mi-am iubit soțul. Pe copii nu, dar asta numai pentru că ei nu mi-au permis să-i iubesc.

Șalul rămăsese atât de mult în urmă, încât îl pierduse de tot; rămăsese agățat de o așchie invizibilă.

— Știi că nu sunt suficient de altruistă!

Când s-a întors cu fața, s-a văzut că în ea mocnește o furie vânăță; dar a stins-o repede și și-a tras un scăunel la picioarele fetei.

— Există și un alt tip de dragoste, știu: cel de care vorbești tu. Doar mi s-a arătat, cum să nu-l știu? Și totuși, nu pot ajunge la el. Dar într-o bună zi o să reușesc! O să reușesc!

Și-a rezemat tâmpla pe mâinile infirmierei sale.

Mary de Santis a înlemnit când a simțit lacrimile unei alte persoane izvorând și curgându-i pe mâini.

— Vreau să-ți dau ceva, Mary, a spus doamna Hunter a doua zi de dimineață, scoțând un sigiliu cu un phoenix sculptat în agat. Poți să-l porți la brățară.

Dar nu se gândise dacă infirmiera are vreo brățară.

Mary de Santis era impresionată, dar jenată.

— Nu pot, a zis ea. Sau l-aș putea împrumuta o vreme.

Exprimarea stângace putea fi luată drept nerecunoștință.

Doamna Hunter a râs.

— Dacă așa vrei tu...

De îndată ce pacienta a fost declarată „semi-invalidă“, au început să se organizeze mici dineuri pentru prieteni vechi, care nu o interesau în mod deosebit pe gazdă, după cum observa infirmiera ei: îi intraseră în viață precum sârma în coaja unui copac; dar îi erau necesari pentru o disciplină a amabilității, pe care trebuia să și-o exerseze.

La unul dintre acele dineuri au fost chemați și soții Wyburd. Infirmiera îl cunoscuse deja pe avocat, într-un context formal, în ziua în care fusese angajată pentru clienta lui. Nu exista nicio diferență evidentă între ipostaza lui profesională și modul în care se comporta în societate, dacă făceai abstracție de faptul că, pe aproape toată durata seriei, și-a ținut pleoapele coborâte, fiind, probabil, obosit după o zi grea la birou. Soția lui, o femeie slabă, ștearsă, roșcată, cu nasul coroiat și cu pistrui, avea ceva comic, dar atrăgător. Probabil că era mai tânără decât lăsau să se vadă ridurile și pielea aspră. Era, cu siguranță, mai tânără decât soțul ei avocat, dar gazda lor o făcea să pară bătrână și neîngrijită. Și totuși, faptul nu părea să o deranjeze, dacă judecai după expresia ușor ironică de pe chipul ei.

Mai era un cuplu prezent, probabil prieteni de un rang inferior; păreau prea recunoscători, de parcă împrumutaseră bani sau li se făcuse o favoare neașteptată din partea unei femei

bătrâne și frumoase. Sora de Santis nu reținuse numele celui cuplu banal (altă soție ștearsă), dacă într-adevăr doamna Hunter le făcuse cunoștință prietenilor ei cu însoțitoarea sa.

Gazda era îmbrăcată foarte simplu, ca pentru un eveniment modest, poate chiar o obligație, dar strălucea cu atât mai puternic.

A început din senin să povestească ceva, de parcă tocmai își amintise.

— Când am fost la nunta bieteii Dorothy, eu și Alfred am fost invitați să stăm – deși numai câteva zile, slavă Domnului – la reședința familiei, în Lunegarde. Ce mobilă splendidă, păcat că era mâncată de cari! Goblenuri cu toptanul. În schimb, instalațiile de apă și de canalizare era sub orice critică! Se frecau cu *eau de cologne* sau, dacă trebuia cineva să facă baie, apa o aduceau pompierii din sat.

Musafirii erau atât de încântați, încât ar fi crezut aproape orice bizarerie pe care le-ar fi spus-o.

— Și, mai rău decât atât... mult mai rău...

Doamna Hunter nu se putea abține, voia să își subjuge publicul cu totul.

— N-o să-ți vină să crezi, Constance (deși se vedea că musafira recunoscătoare era pregătită să creadă orice), dar *le cabinet de toilette* – pe care nu trebuia să ți-l indice nimeni, imediat îți sărea în ochi – avea o ușă, draga mea, care se deschidea pe dinafară, așa că, dacă țineai la intimitatea ta, când stăteai pe closet trebuia să ții cu mâna de o sfoară legată de clanța ușii!

Cuplul banal era cel mai înțelegător; soții Wyburd, mai puțin. Sora de Santis își dorea ca doamna Hunter să nu fi spus povestioara amuzantă; ai fi zis că angajatoarea ei ține morțiș să le distrugă tuturor orice părere bună ar fi putut avea despre ea.

Doamna Hunter s-a întors către doamna Wyburd.

— Probabil că te-am plictisit, Lal. Cred c-ai auzit-o de sute de ori.

Și, cu aceste cuvinte, și-a pus mâna pe spatele prietenei sale, pentru că, din lipsă de bărbați, soția avocatului fusese așezată lângă ea.

Doamna Wyburd nici nu a încuviințat, nici nu a protestat: păstra un aer ironic. Numele „Lal“ încă plutea deasupra mesei; răsunase prea strident, de parcă nici doamna Hunter nu era obișnuită să îl folosească.

În salon, în timp ce își beau cafeaua, gazda a remarcat, din nou prea agresiv:

— Vai, Arnold, ți-ai uitat îndatoririle de gazdă. N-ai de gând să ne servești cu niște lichior?

Arnold a făcut întocmai, cu o scrupulozitate în care se simțea că îl cam necăjise acea scăpare.

Lal a spus că ar prefera una dintre băuturile acelea verzi.

— Nu i se spune „lumina de tribord“? Mi s-a zis că e o băutură pentru curve.

Ca și alte femei simple și neîngrijite, încerca din când în când să surprindă.

— Iar dumneavoastră ce doriți, doamnă Hunter? a întrebat domnul Wyburd.

— Mulțumesc, Arnold, dar încă sunt victima doctorului meu.

Și-a întors privirea spre infirmiera ei, parcă cerându-i să o aprobe, sau poate fără nicio legătură cu subiectul.

Mai târziu, când sindrofia părea pe sfârșite, și-a îndreptat atenția către cuplul searbăd.

— Cred c-ați citit că Athol Shreve mai are puțin și-și termină de ispășit pedeapsa, a zis ea cu o voce ascuțită.

Soțul și soția păreau teribil de jenați, de parcă s-ar fi simțit vinovați de ceva. Soțul a spus că, după părerea lui, Athol Shreve e cea mai mare dezamăgire din istoria vieții politice australiene.

— Nu m-a mirat. (Doamna Hunter îi disprețuia pe cei care erau uimiți.) Încă de la început am bănuir că nu e un om de încredere. Mai țineți minte seara în care ne-am întâlnit la dineul familiei Radford, și ne-a dus pe toți cu mașina? Ei, n-o să spun că nu am fost, și eu, curioasă. Era cam grosolan, dar autentic. Ei bine, se pare că în asta stă autenticitatea lui – în faptul că e un hoț.

A râs scurt, de două, trei ori, ceea ce i-a tulburat și mai tare pe cei doi prieteni pentru care dădea reprezentația.

La scurt timp, petrecerea s-a terminat cu adevărat, iar cuplul zâmbea, recunoscător pentru atențiile femeii bogate și importante. Sora de Santis își dăduse seama că nu îi sunt prieteni, ci numai cunoștințe neînsemnate. Soții Wyburd, care erau mai deprinși cu prietenia doamnei Hunter, probabil îi compătimeau sau îi disprețuiau.

Când infirmiera și pacienta au rămas, în sfârșit, singure, și după ce au băut cu poftă câteva înghițituri de apă rece, ca să își potolească setea, Elizabeth Hunter a mărturisit:

— Soții Stevenson... Mă întreb adesea de ce nu renunț la ei... Doar că sunt anumite lucruri – evenimente din trecut – pe care nu-ți permiți să le uiți. Cred că de-asta îi invit: pentru că, din când în când, mă mai lasă să-i jignesc. Iar săracii de ei se bucură tare mult de o cină bună!

— Dar nu v-ați citit scrisoarea, a observat sora de Santis.

Plicul venise cu poșta de dimineață, dar zăcea, încă nedeschis, pe tava de argint.

— Și ce sigiliu neobișnuit! E cumva norvegian?

Parcă s-ar fi luptat să obțină o reacție reflexă de la o pacientă.

— Da. Scrisoarea e de la un norvegian, a recunoscut doamna Hunter. A fost de curând în țara noastră. E ecolog – un bărbat inteligent, din câte am auzit, dar slab, după cum s-a dovedit, și cam bătăran.

Începuse să rupă în bucăți plicul încă nedeschis.

— N-ar trebui să citiți măcar scrisoarea? a întrebat sora de Santis, care rareori primea scrisori.

Doamna Hunter a răspuns că nu, nu o va face; și i-a dat infirmierei bucățelele de hârtie, ca să le arunce.

— Într-o zi, o să-ți povestesc despre el, Mary. Eu și Dorothy am fost invitate de niște prieteni să stăm pe insula lor, iar norvegianul ăsta, profesorul Pehl, fusese și el invitat acolo. Sunt prea obosită să-ți povestesc în seara asta.

Deodată, doamna Hunter părea atât de bătrână și de trasă la față, încât sora de Santis se hotărî să nu o lase niciodată să îi povestească despre norvegian; până și ea avea momente de slăbiciune, în care se lăsa copleșită de simțuri, până și ei i se

întâmpla să își dorească din când în când luxul frumuseții fizice, atât de înviorătoare.

În mod normal, Elizabeth Hunter părea uluitor de tânără și de frumoasă pentru o femeie care, din câte spunea ea, se apropia de șaptezeci de ani. Chipul i se schimonosea, într-adevăr, când era nerăbdătoare sau furioasă, dar nici atunci nu devenea urât, ci sugera o experiență vastă sau o pasiune puternică. Neatins de nimic din toate acestea, corpul ei rămăsese aproape perfect: subțiratic, de un alb întâlnit doar la tuberoze și tulburat doar de rumeneala din obraji. Dacă nu ar fi fost capabilă de detașare profesională, infirmiera s-ar fi trezit năucită de o senzualitate atotpătrunzătoare, care plutea în aer atunci când își ajuta pacienta să iasă din cadă și să se înfășoare în prosoape, pe durata „convalescenței” sale. Așa cum stăteau lucrurile, letargia pacientei devenea parte dintr-un ritual, iar frumusețea fizică devenea o noțiune abstractă, mai dezirabilă în felul ei pentru oricine își dorea, ca sora de Santis, să contemple o operă de artă sau să asiste la o minune divină și care încă nu întâlnise așa ceva decât în icoanele înnegrite, moștenite de la mama ei.

Elizabeth Hunter reacționa chiar și la admirația abstractă pe care o inspira, mai ales la măsuța de toaletă: ochii îi erau larg deschiși; părul îi curgea lin pe umeri; pomeții îi erau întineriți. Îi plăcea ca infirmiera să îi înmâneze lucrurile de care avea nevoie ca să se pregătească, mai ales în nopțile în care avea programate dineuri; după ce se „înzdrăvenise”, plănuise mai multe recepții, „ca să arăt că nici n-am ajuns la spitalul de nebuni și nici n-am pornit către focurile veșnice. Dușmanii nu te cred — și, la drept vorbind, nici prietenii —, decât dacă le-o dovedești din nou și din nou.”

Pregătindu-se pentru o astfel de ocazie, privirea ei albastră a cuprins deodată, în oglindă, mai mult decât propria reflexie.

— Trebuie să-ți împrumut ceva de îmbrăcat, Mary.

Chiar și dacă nu s-ar fi văzut în oglindă, infirmiera tot și-ar fi dat seama că s-a îmbujorat. Rochia ei pentru petrecere era demodată și, deși fusese călcată de curând, se șifonase deja; în schimb, bătrâna strălucea: silueta ei aducea la stadiul de perfecțiune orice haină pe care o îmbrăca.

Într-un moment de inspirație, s-a repezit la un sertar, l-a deschis furtunos, a cotrobăit prin el și a scos o panglică sau o eșarfă lată, din mătase turcoaz, pe care a înnodat-o în jurul taliei infirmierei, peste rochia ei de muselină prost croită, și i-a făcut o fundă la spate, cu o mână sigură, dar cu mișcări impulsive.

Mary de Santis era prea rușinată ca să se mai miște sau să vorbească. Îi era teamă să se privească în oglindă.

— Așteaptă! i-a poruncit doamna Hunter.

A profitat de inerția lui Mary de Santis ca să îi prindă o brățară cu perle în jurul încheieturii. Apoi, cu mâinile tremurânde, în momentul de maximă inspirație al actului său creativ, i-a pus pe umăr o stea în bej și turcoaz, dar apoi s-a răzgândit și i-a prins-o pe pieptul din muselină.

— Îmi place mai mult acolo, în mijloc.

S-a dat un pas înapoi, ca să își contemple opera.

— Nu mai fi așa timidă. Ești prea pură ca să urmezi tendințele modei, Mary.

Mary de Santis era prea timidă: atât de timidă, încât nici nu îndrăznea să se privească în oglindă.

În cele din urmă, și-a făcut puțin curaj.

— Vezi? Nu te-am schimbat, a râs doamna Hunter. Doar am amplificat un mister care știam că există deja și care este prea valoros ca să nu fie pus în valoare.

Tânăra tremura, pentru că vedea în oglindă o versiune a sa pe care o intuise uneori, dar pe care credea că nu o mai vede nimeni.

Într-o ultimă mărturisire, în timp ce suna soneria, doamna Hunter a spus:

— Păcat că nu ești tu fiica mea. Sau sora mea. Mai bine o soră – ne-am fi putut spune toate secretele, iar tu m-ai fi ajutat.

Preț de o clipă, și-a apropiat obrazul de al infirmierei, iar Mary de Santis a simțit bijuteriile celeilalte lipindu-se reci de pielea ei, zornăind și fremătând pe rochia de muselină.

Mary de Santis nu mai simțise niciodată atât de puternic nevoia de a venera.

În noaptea aceea, probabil că păruse o pată misterioasă sau, în cel mai bun caz, o prezență mai întunecată la dineul elegant.

Măcar le amuzase pe femeile de la petrecere, care o luaseră drept unul dintre experimentele lui Betty Hunter în sfera *outré*-ului, tot așa cum și „boala“ ei fusese doar toana unui personaj excen-tric: pe niciuna nu o puteau lua în serios. Bărbații erau și mai nedumeriți: atât motanii pricepuți, cât și cățelandrii care se gudu-rau pe lângă femei. Deși însoțitoarea, sau ce o fi fost ea, răspun-dea la întrebări cu grație și cu exactitate, nu accepta insistențele și atențiile nimănui, ceea ce îi surprindea pe bărbați, răbindu-le orgoliul masculin. O bănuiau că ascunde vreun viciu misterios.

Pe parcursul serii, doamna Hunter devenise abătută: dez-voltase o manieră sacadată de a vorbi cu slujnicele, iar iritarea ei se extinsese curând și la musafiri; poate că se înhămasse la mai mult decât putea duce sau poate că băuse prea mult. În ori-ce caz, când au plecat invitații, s-a simțit ușurată. Sau poate că starea care o cuprinsese era ceva mai complexă.

Când s-a apropiat de tine, avea niște ochi îngrozitori: pe cât de intens te pironea cu privirea, pe atât de răătăcită părea.

— Mary, știi la fel de bine ca mine că ar fi greșit să mă mai folosesc de serviciile tale acum, când mă simt mai bine. După ce găsești un caz mai potrivit, o să trebuiască să te rog să pleci.

— Ah... da? Doamnă *Hunter*...

În glasul tău se simțea deopotrivă supușenie și mirare: iar tu erai prea obosită sau prea amețită de vin; sau erai poate doar o fetiță nătângă, cu o panglică turcoaz.

Se poate ca această aparentă încuviințare, făcută cu diplo-mație, să îi fi sporit iritarea doamnei Hunter, care și-a strâmbat gura cu amărăciune.

— N-aș vrea să privesc pe nimeni de valoarea și dedicarea ta, să te țin la nesfârșit lângă un om cu un caracter atât de difi-cil ca al meu.

Era ca și cum, dintr-un motiv misterios, de moment, hotărâ-se că dragostea, indiferent dacă e oferită sau primită, este mai periculoasă decât disprețul; sau poate că vedea binele din sine ca pe o rușine pe care trebuia să o ascundă.

Pe când urca scările, umerii strânși și agrafa cu diamant din păr o făceau să pară și mai singuratică. Dar se părea că asta și vrea.

Rămasă în urmă, sora de Santis și-a dezlegat panglica turcoaz cu care o încinsese doamna Hunter. Însă nu se putea dezlega și de implicațiile, umane și transcendente, pe care le acceptase odată cu panglica pe când se îmbrăcau pentru petrecere. Nici măcar tatăl ei cel agnostic nu reușise să o transforme într-o necredincioasă.

Sora Manhood avea obiceiul de a medita cu voce tare în fața colegelor ei.

— Într-o bună zi – nu cred că mai durează mult –, una dintre noi o să intre în cameră și o s-o găsească pe bătrână moartă. Mă întreb care dintre noi. Pun pariu că eu o să am norocul ăsta!

Era un eveniment la care sora de Santis nu se mai gândea. Iar dacă Flora Manhood insista asupra acestei posibilități, nu o făcea pentru că s-ar fi temut de impactul emoțional pe care l-ar fi avut moartea asupra ei. Sentimentele Florei se concentrău numai asupra Florei; ea pur și simplu nu voia să se deranjeze să sune doctorul și să se ocupe de cadavru. Nici sora de Santis nu ar fi fost afectată emoțional de moartea doamnei Hunter: o îngrijora mai mult sufletul de care avea grijă în fiecare noapte și care, în ciuda unei licăriri amăgitoare, ar fi putut să ajungă la o înțelegere cu moartea. Sora de Santis nu ar fi discutat despre așa ceva cu celelalte angajate, nici măcar cu doamna Lippmann. Cu toate că avea vederi largi asupra vieții și cunoscuse moartea pe scară largă, menajera se temea de MOARTE ca sfârșit; nu putea vedea dincolo de grămăjoara de cenușă.

Însăși doamna Hunter spuse, în dimineața de după sosirea copiilor ei:

— Acum, că trupul îmi permite o anumită libertate, că pot să mă plimb mai mult (nu prin mintea mea; știu că mintea mea e un talmeș-balmeș), poți să-mi spui, soră, dar numai mie, tot ce-am fost și am văzut, dar nu am putut să și fac întotdeauna. Pot să alerg cât de departe și de repede vreau, pe malurile râului, nu are cine să mă mai cheme înapoi ca să mănânc sau să fac baie sau ca să-mi ia sabia din mână pentru că i se pare periculoasă. Fără să înțeleagă că s-ar putea să am nevoie de ea ca să-mi fac drum dincolo de ultimul meu înveliș. Sau că vântul curge mai vâscos

și mai negru decât apa. Și părul. Nu știai că una dintre peruci e neagră, nu-i așa, Mary? Nici Lilian n-a știut. Ea nu a trecut decât prin moarte, pentru că asta a crezut ea – că trebuie să sfârșească moartă de mâna iubitului ei rus. Săraca Lilian... cealaltă Nutley a mea! Nu ajunsese să afle că dragostea nu ține de îndrăgostiți – nici măcar de îndrăgostiții mai puțin înclinați spre crimă. Așa că a trebuit să moară.

De sub soarele umbrit, argintiu, care radia în timpul zilei de la căpătâiul patului din lemn de trandafir, vocea bătrânei părea atât de îndepărtată, încât infirmiera de noapte îi luă pulsul. Sora de Santis nu credea că va descoperi pulsul mai slab decât de obicei, dar asta fusese învățată să facă.

— Vezi? zâmbi doamna Hunter, sau, mai degrabă, își arcui, cu dificultate, buzele, mimând un gest plin de afecțiune, dar sarcastic.

— Culcați-vă, o sfătui infirmiera.

— Aș dormi, dacă aș putea. (Infirmiera aduse o pastilă.) Nu! Nu! Nu acum, când mai avem treabă de făcut, zise bătrâna, iar limba lipicioasă îi plescăi pe cerul gurii. Pastilele sunt foarte bune dacă vrei să scapi de tine însăși, dar am impresia că eu nu îmi aparțin mie, așa că nu pot să fac ce vreau cu mine.

Infirmiera umplu un pahar cu apă și îl apropie de buzele pacientei sale.

Nările doamnei Hunter se umflară.

— Nu mă otrăvești, nu-i așa? Eu trebuie să hotărâsc, nu Basil, nu Dorothy, nu Lal Wyburd – niciunul dintre voi. Nu, nici măcar eu.

— M-am gândit că poate vă e sete, răspunse infirmiera. V-am adus un pahar cu apă.

— Atunci o să risc. Doar pentru conștiința mea îmi fac griji: s-ar putea ca nici Iadul să nu-i facă față.

Dar după ce bău apa, se liniști.

— Ai avut o noapte bună, soră?

— Da, mulțumesc pentru întrebare. Acum vreo oră am coborât în bucătărie și mi-am prăjit niște cârnați.

Doamna Hunter râdea pe înfundate, de parcă se pregătea să dezvăluie un secret amuzant.

— Infirmierele mereu dădeau iama la cârnați noaptea, spuse ea și, deodată, își luă un aer grav. Bine făceau. Trebuie să hrănești și spiritul. Iar bucătăriile sunt fascinante noaptea: sunt pline cu lucruri pe care nu le observi ziua. Uneori, e vorba despre un scaun pe care nu l-ai sesizat ani de zile. Sau un castron cu untură peste care s-a întins o pojghiță de mucegai. Cred că te interesează astfel de lucruri, soră — pentru că ești credincioasă.

Indiferent dacă era sau nu credincioasă în sens religios (nu ar fi suflat o vorbă despre asta, nici măcar în prezența trupului adormit al doamnei Hunter), sora de Santis recunoștea că are o credință deosebită în lucrurile obișnuite. Dacă depinzi de ceva într-o oarecare măsură, trebuie să înveți să îl respecti; așa că nu lovea niciodată mobila și nu arunca vasele de lut de colo colo.

Ceasurile începuseră să ticăie și să răsună în profunzimile casei. La mare depărtare, într-un cartier mărginaș, un orologiu bătea ora exactă, dar se auzea atât de slab, încât părea să nu aibă absolut nicio legătură cu timpul.

— Nu vrei să vă odihniți puțin? întrebă infirmiera.

— M-aș fi odihnit dacă nu aș fi auzit soneria de la ușă.

— Dar asta a fost acum câteva ore. N-o să vă mai deranjeze de acum.

— Cine era?

— Prietenul sorei Manhood. Farmacistul. Voia să știe unde e sora Manhood, dar nu l-am putut ajuta.

— S-o întrebe pe taxatoarea din autobuz!

— Nu m-am gândit la asta. Dar cu siguranță știe de verișoara ei.

Doamna Hunter se adâncise atât de mult în lumea ei, încât nu îi mai păsa de nimeni în afară de propria persoană, sau cel puțin așa i se părea infirmierei.

Sora de Santis aduse fusta pe care o avea de cârpit. Pe măsură ce mâinile ei goale coseau tivul desfăcut, se gândi la faptul că nimeni nu îi admirase vreodată picioarele, nici măcar când purta ciorapii ei cei mai buni, de culoarea pielii, pe care și-i punea când se ducea în oraș sau în vizită la vreo cunoștință, tot infirmieră, ca să-și bea ceaiul împreună. Când era mai tânără, se întreba ce ar face dacă ar începe un străin să o mângâie pe picioare,

așa cum citise în ziare că mai fac câte unii, prin cinematografe. Dar nu i se întâmpla niciodată, poate și pentru că nu îi mai plăceau filmele; oricum, era prea obosită ca să se mai ducă la film când termina tura. Doar din când în când, prin autobuze, privirea umedă a vreunui bătrânel îi mai învăluia gleznele și urca mai mult, însă nu foarte mult, pentru că fustele ei nu fuseseră niciodată dintre cele mai scurte. Colonelul Askew, un alt bătrânel – și pacientul care îi lăsase o rentă viageră –, îi cuprindea uneori genunchiul cu mâna, iar ea nu se deranja să îi dea la o parte gheara vineție; colonelul nu își aducea aminte întotdeauna de ce ridică mâncarea la gură sau de ce se duce la toaletă.

Absorbită de ocupația ei comodă și utilă – cusutul tivului –, sora de Santis ar fi trebuit să se simtă protejată. Dar nu era așa; era ceva care tulbura suprafața liniștită a conștiinței sale. Încercă să rememoreze detaliile călătoriei pe care o recomandase doctorul pentru sănătatea colonelului Askew, unul dintre episoadele cele mai fericite din viața ei monotonă: cum stătuseră ei „în haine civile“ (gluma preferată a colonelului) la o masă pentru două persoane, în sala de mese a vasului de linie, și mâncaseră pește ținut în rumeguș și felii subțiri și cenușii de vită la cuptor; înainte de prânz și de cină, colonelul își bea întotdeauna whisky-ul prescris de doctor (infirmierei îi recomandase un cocktail White Lady, „pentru că femeilor le plac lucrurile dulci“), în timp ce ochii avizați de la mesele din fumoar îl diagnostica cu o sminteală specifică bătrâneții: „Nu vezi cum o frământă bătrânul, de parc-ar fi aluat? Cușeta aia tare și îngustă trebuie să fie o covată de frământat perfectă.“

În cele din urmă, amintirile ei îi ofereau la fel de multă protecție ca și cusutul. Se gândi la cuvântul „îngâmfat“ și la ce anume însemna el: văzu cu ochii minții crusta unsuroasă a unei tobe din rinichi și șorici, cu o textură ca de nas nepudrat. Colonelului Askew îi plăcea toba, dar deja i se recomandase să evite sarea, și îi era teamă să nu aibă sare în ea. Murise la hotelul Brown, din cauza unei ultime tromboze, îndelung anticipate. Înainte să se întoarcă acasă, ea își petrecuse un scurt concediu în Suffolk: drumurile înghețate, gardurile vii, cu boabele stacojii de mutătoare, agățate de cordoane ombilicale veștejite,

și singurătatea ei (când nu fusese ea singură? Deși nicicând nu fusese singurătatea mai rece și mai apăsătoare) o făcuseră să își piardă orice urmă de îngâmfare. Pașii ei o urmau cu un zgomot dogit. Simțindu-se la adăpost în spatele monotoniei didactice a pregătirii sale, reușea întotdeauna să se abțină să calculeze dimensiunile morții. La fel cum studiul teoretic al anatomiei ar trebui să ne ajute să evităm o confruntare cu aspectele ei practice.

Sora de Santis aruncă deoparte fusta cârpită. Înainte să coboare scările, se uită la pacienta ei, însă fără să o vadă. Tot drumul până jos, prin aerul îmbâcsit din casa scării, uniforma apretată a infirmierei părea că vrea să îi reamintească de posibile îndatoriri. Nu putea să își mai prăjească o porție de cârnați. O interesau obiectele, după cum sesizase doamna Hunter. Găsi într-un frigider din fier vasul cu untură de care știa doamna Hunter: cu mucegaiul verde întinzându-se ca o pojghiță. Masa din bucătărie avea un nod pe care îl șlefuisese ea însăși, cu mâna, când stătuse acolo noaptea, mâncând cârnați și resturi de cartofi.

Văzu din nou bucla prinsă cu o agrafă, atârând pe ceafa cuiva.

— A plecat, ca de obicei. Îmi pare rău, dar nu știu unde e, repetă ea, din milă pentru tânărul care stătea la ușă.

Domnul Pardoe (sora de Santis fusese învățată să folosească numele de botez numai după ce obținea aprobarea celeilalte persoane, era un întreg ceremonial la mijloc) semăna și el cu un obiect, unul din lemn, care apărea din senin și mirosea a nicotină îmbibată cu salivă fierbinte.

— Dacă nu este în camera ei, nu știu ce să vă sfătuiesc.

Ar fi putut rămâne toată noaptea pe veranda bine luminată, oferindu-i non-sfaturi acestui obiect noduros care semăna cu un tânăr; oare cum o fi acea buclă de păr *la atingere*, dacă ar îndrăzni să pună mâna pe ea?

Domnul Pardoe se îndepărta, dar se întoarse brusc, cu dinții sclipindu-i feroce.

— A sosit actorul?

Râse, fără niciun motiv.

— Sir Basil Hunter? Da, a sosit astă-seară. Mama dumnealui a fost tare emoționată; cu toții am fost, se auzi spunând. A luat cina aici, apoi s-a dus la un hotel.

— Pun pariu că Flora a fost încântată să-l cunoască pe marele actor.

— Ei, *abia* dacă l-a cunoscut. Ca să îl liniștească pe acel obiect noduros, adăugă: Iar actorii sunt ca toți ceilalți — în esență, vreau să spun.

— Da. În esență, aprobă el.

Liniștit sau nu, hotărî, în cele din urmă, să plece.

Urmărindu-l cu privirea cum cobora pe cărarea prost luminată, îl strigă.

— Nu uitați de cele trei trepte! Sunt periculoase pe întuneric.

În ciuda milei pe care o simțea față de el și a credinței sale în obiectele obișnuite, știa că, de fapt, încearcă doar să se ajute pe sine: era ca o femeie aflată în inima sălbăticiiei, care încearcă să rețină un străin, numai ca să nu rămână cu desăvârșire singură. Ceea ce și era, până la urmă. Rămase să culeagă acele dintr-o tufă de rozmarin de lângă verandă. Mireasma nu făcea decât să îi adâncească izolarea.

Începu să plutească în jurul ei o umbră de mânie, care tot revenea, chiar și la ore bune după plecarea lui. Încercă să o îndrepte împotriva sorei Manhood, pentru că, dacă Flora s-ar fi prezentat la întâlnirea mult sperată, tânărul nu ar mai fi venit acolo, pe pragul de marmură al doamnei Hunter, cu problemele lui noduroase. Sora de Santis intră în casă. Trânti ușa, iar bufnitura sublinie și mai mult liniștea din casă. Ea aproape că nu trântea niciodată uși: asta era mai mult ceva ce ar fi făcut Flora Manhood.

Dar iat-o în birou, la câteva ore după plecarea farmacistului, la fel de neloială ca Manhood. Casa nu mai era un altar; iar tu nu mai erai paznicul ei. Se plimbă puțin, fără țintă, înghiontită de două, trei ori de brațul unui fotoliu din piele, de care se tot lovea. Furia ei era intensificată, pe de o parte, de strălucirea orbitoare a tâmplăriei și a poleielii dintr-o cameră în care intra foarte rar și, pe de altă parte, de faptul că trebuia să recunoască față de

sine că Flora Manhood și farmacistul ei noduros – dar, fără îndoială, cinstit – nu sunt adevărata cauză a stării ei de nervozitate.

Într-una dintre numeroasele oglinzi care se găseau de prisos prin casă începuse să se legene „marele crin alb” plantat de doamna Hunter cu o zi înainte: era numai bun de cules. În timp ce el o culca pe spate cu o mișcare lină și exersată, mintea ei lucra cu febrilitate, se agăța de fiecare detaliu: pătrundea în porii pielii lui ușor aspre; se târa pe cutele hainelor lui mulate; inspira mirosul de briantină și de tutun rânced; degetele i se încurcă în părul negru, puțin grizonant (nu ca al unui tată), dezvăluind o porțiune de chelie, pe care nu și-o amintea, dar care exista, cu siguranță, pentru că iată, ea tocmai o descoperea.

Mary de Santis fu trântită într-unul dintre fotoliile uriașe, din piele, care suspină și se goli de aer, înainte să se muleze după formele trupului ei. Poate că își imagina, dar simțea că fotoliul încă e cald. Mirosea a el. „Máro, nu ai voie să te atingi de busuiocul¹ pe care l-a sădit tata.” Dar se atinse; îl strivi între degete, iar mirosul lui o invadează, emanând apoi din corpul ei. Era anesteziată de propriul miros de busuioc.

Însă nu complet. Mary de Santis deschise ochii. Acolo unde două plante își frecaseră, atât de delicat, frunzele lucioase și vârfurile de sulită ale pistilurilor grele de semințe, se afla acum corpul ei noduros și singuratic, prins în fotoliul din piele ca într-o capcană și reflectându-se într-o oglindă care îi distorsiona contururile. Nu mai rămăsese din ea nici măcar „crinul mare” de care vorbise doamna Hunter. Își dădu frâu liber furiei. Își descheie uniformă și își rupse cămașa de forță de dedesubt, ca să-și elibereze ofrandele cele mai prețioase. Pe care el, sau oricine altcineva, le-ar fi refuzat, și pe bună dreptate. Deși bluza îi turtise sânii albi ca niște cale, râturile lor erau îndreptate în sus, într-un gest acuzator față de scroafa-mamă.

În jurul ei zăceau împrăștiate pe covor semințele de busuioc. Dacă mama avea de gând să o certe, tata nu ar fi făcut-o. Nici doamna Hunter: „Alături de actorie, meseria lui Basil este aceea de a dezamăgi.”

---

¹ În engleză, *basil* înseamnă „busuioc”.

Cu toate că și Sfânta Mary de Santis era o mare dezamăgire. Își auzi pantofii scârțâind în timp ce fugea din camera orbitoare pe care o alesese ca scenă a propriei demascări. Tot drumul pe scări, până sus, balustrada din fier ce o apăra de hăul de dedesubt și de coridorul de jos o agăța de fustă, cu spinii ei din oțel. Cu toate că își încheiase nasturii, nici nu o mai interesa dacă ajungea în sanctuar dezbrăcată. Dădu năvală în cameră, așa cum era. Ca măcar să se arunce în genunchi la capătul patului, dacă nu mai putea spera să recâștige ce trecuse până atunci drept sfințenie. Se trezi cu palmele lipite, cu degetele îndreptate în sus și împreunate ca un vârf de săgeată, implorând (nu fusese învățată să se roage) iertare.

Patru

Rochia ei cu model țipător, cerceii din plastic, în spirală, și geanta portocalie nu prea contau pe întuneric. Nu că ar fi fost *cu adevărat* întuneric. Noaptea era încă în etapa ei maronie: zgomotul de pași încă nu se despărțise de corpurile care înaintau cu greutate; încă se puteau distinge mărcile mașinilor, deși, peste un sfert de oră, totul avea să se topească în nesfârșitul lanț șerpuitor al traficului. Dacă ferestrele luminate ale caselor dădeau impresia că se află cineva înăuntru în permanență, flăcările rafinărilor de petrol din Botany sugerau alte lumi, alte valori, mai diavolești.

Legată de cele pământești prin picioarele ei puternice, prin corpul ei feminin, dar puțin cam prea voinic, Flora Manhood ar fi vrut să distrugă ceva în seara aceea. Inspira adânc aerul îmbâcsit de chimicale și spera să se îmbolnăvească de cancer la plămâni. Se întrebă ce s-ar întâmpla dacă ar lua o piatră de jos și ar sparge geamul care apăra una dintre acele familii așezate la masa lor monotonă? Avea să fie bruscată și ar fi trebuit să se aștepte la o călătorie prin hârtoape în duba poliției; pe urmă, Col avea să o scoată pe cauțiune, explicând că el are dreptul să o facă mai mult decât oricine. „Dreptul“ incontestabil al lui Col: alți oameni, printre care numeroase femei, ar fi considerat asta „fidelitate“.

Flora Manhood se aplecă, dar nu pentru a ridica o piatră, ci o sticlă goală care îi stătea în drum. O aruncă spre o fereastră, dar nu cu prea multă forță; căzu printre tufe de leandru. Fata plecă mai departe, îngăimând ceva, în ghearele unei slăbiciuni care o cuprindea când îi era lumea mai dragă. Existau

clipe în care se întreba ce control are ea asupra propriei voințe, în ciuda cheii pe care o purta la gât, a pregătirii de infirmieră și a disprețului pe care îl nutrea față de cei care credeau că pot să profite de ea.

Probabil că îi disprețuia pe toți cei pe care îi cunoștea, excepție făcând, poate, doamna Hunter: încă nu reușise să își dea seama de ce nu și pe doamna Hunter, când își petrecea atât de mult timp urând-o pe bătrână. Poate că admira înălțimi la care ea însăși nu putea aspira. Flora Manhood își aminti că ea și Col văzuseră un documentar destul de plictisitor despre o expediție montană în care alpiniștii nu ajung niciodată la vârful cel mai înalt; ultimele secvențe din film, cu un comentariu pe care nu îl mai ascultai deja de ceva timp, arătau piscul învăluit în ceață, la început sumbru, de la distanță, iar apoi, pentru o clipă, strălucitor în bătaia soarelui, orbindu-i pe privitori.

Desigur că era o prostie să o compare cu un munte pe bătrâna aia dușmănoasă, mai mult moartă decât vie, care făcea pe ea în pat, deși doamna Hunter răzbea uneori din negura senilității și îți oferea o imagine cu totul diferită. Sperai doar să nu te înspăimânte într-o zi cu o imagine de care te temeai.

La intersecție, noaptea deveni mai neagră și sinistă, în ciuda zgomotului, a traficului, a luminilor. Măcar de acolo nu se mai vedeau rafinăriile; în schimb, fumul de la gazele de eșapament îmbâcsea aerul. Era înfricoșător – se gândea numai la cancer de plămâni. Începu să respire mai superficial, încercând, de fapt, să nu respire deloc, ca să nu inhaleze fumul înecăcios. Pe trotuar, în umbra dintre felinare, stătea la pândă un bărbat care încerca să o agate; nu știa și nici nu voia să știe cum arată individul. Iuți pasul, însă bărbatul o urmărea prin întuneric, mormăind ceva pe jumătate inteligibil. Era străin, ceea ce era cu atât mai rău: străinii erau mai sumbri și de obicei nebăuți. Auzi, să se culce cu un străin păros! („Da, Col, am făcut-o, am făcut-o cu ochii deschiși, doar sunt stăpână peste viața mea, nu-i așa? Știam toate pericolele, știam că e un risc de boli venerice, pe care, de altfel, le-am și luat – deja am fost diagnosticată cu sifilis.“)

La următoarea intersecție, măcar scăpase de urmăritor. Dar era într-o stare de agitație nemaipomenită. Mergi mai departe,

pe același drum arhicunoscut și nesfârșit. Ia-o la stânga, apoi a doua la dreapta și gata, o să fii „acasă”: camera din spate a soților Vidler, cu permisiunea de a folosi bucătăria și alte dependențe. O să-și prăjească două ouă. Femeile sunt norocoase: pot să trăiască numai cu ouă dacă e nevoie. Și brânză. Și ciocolată. Apoi o baie lungă și fierbinte, dacă nu face figuri rețeaua de încălzire. Îi plăcea să doarmă: nu se mai sătura de somn; nici de vise. Uneori încerca să își aleagă ea visele. Avea să încerce să viseze la Sir Basil Hunter.

La numărul 26 de pe Gladys Street, buna-cuviință era ca la ea acasă: arbuștii pitici, tăiați în diverse forme, în decorul lor format din verdeață și ciment; poteca pe care doamna Vidler o freca și o spăla de la poartă tocmai până la prag; cutia poștală, cocoțată în vârful unui lanț făcut să stea țeapăn (domnul Vidler, care se pricepea la toate, avea și o latură artistică). Sora Manhood cotrobăi prin geantă după cheie. Dacă a pierdut-o? Nu conta foarte mult: domnul Vidler avea să îi descuie ușa de la camera ei, curată, dar neaerisită, în care se afla canapeaua pe care o transformase în pat. Domnul Vidler avea să spună „Nu-i niciun deranj, Flo, ești ca și fiica noastră”. Domnului Vidler îi zicea Vid, iar doamnei Vidler, Viddie: o pereche pe cinste.

Pentru că amabilitatea poate fi sufocantă, sora Manhood făcu repede cale înapoi pe potecă și trecu de cutia poștală, suspendată pe lanțul ei înțepenit. Dar nici vorbă să se ducă la Col. Mai bine trăgea puțin de timp hoinărind pe străzi. De ce să te umpli de grăsime sub unghii, de la cotletele lui Col? „Flo, dacă speli grătarul imediat ce se răcește, nici n-o să simți că-l cureți; nu ca atunci când se întărește grăsimea pe el.” A, da? Ei bine, momentul ăsta decisiv, în care grăsimea era ușor de spălat, întotdeauna îi scăpa printre degete: mereu se trezea îngropată până la coate în apa murdară a lui Col, spălându-i grătarul unsuros, în timp ce Col îi punea să asculte Mahler sau îi citea din tot felul de reviste intelectuale păreri care le confirmau pe ale lui. Pe urmă, după ce puneai la uscat prosoapele umede și împuțite și te găseai, datorită muzicii, în ceea ce Col numea „dispoziția potrivită”, făcea „dragoste” cu tine, după cum îi zicea el; și tu tot „dragoste” o considerai, dar nu îți venea ușor să recunoști asta. Dragostea,

așa cum și-o imaginase ea, nu putea să fie atât de superficială și de ieftină, sau să miroasă a seu de oaie și a transpirație.

Col îi citise odată gândurile și îi spusese: „Dacă am sădit un copil în tine, Flo? Atunci chiar că ar fi ceva între noi.“ Se panicasese de-a dreptul; încercase să își aducă aminte dacă luase pastila în mod regulat, dar nu reușise.

În seara aceea, se panică din alt motiv: pentru că nu mai ajungea odată la capătul străzii aceleia mărginite de căsuțe pentru păpuși, vopsite țipător, parcă luându-se la întrecere, care adăposteau fie o amabilitate sufocantă, fie variațiuni pe tema haosului, pe care Flora o știa prea bine. Așa că picioarele ei plesneau asfaltul. Aproape că își rupse gâtul încercând să ajungă la Parade: unde, câteva case mai încolo, scria FARMACIE cu litere stacojii. Aproape că se aștepta să simtă deja mirosul de cotlete, pe care Col sigur le arsesese din neatenție, absorbit cum era de lectura lui neica nimeni – Oonermooner sau un alt dement cu nume la fel de indescifrabil.

Flora Manhood traversă Parade Street. Avea să se ducă la Snow; cum de nu se gândise de la început? Era normal să ajungă la hotărârea asta: „Verișoara mea, doamnă Hunter, singura mea rudă în viață, m-a întrebat dacă n-aș vrea să mă mut cu ea; trebuie doar să mă hotărâsc; Snow Tunks – taxatoare pe autobuz.“ Snow putea fi soluția ideală: la fel de bună ca un bărbat, dar fără dezavantajele cu care vin bărbații la pachet.

Tropăind pe asfalt, Flora Manhood se îndrepta prin noapte către Miami Flats, unde locuia verișoara ei, Snow. Nimic nu recomanda acea stradă, în afară de poziția convenabilă: aproape de stația de autobuz, de magazinul alimentar și de farmacie. Coloanele de la intrare, alb-roșii ca niște acadele, începuseră să se cojească; ceva – probabil un camion scăpat de sub control – izbise un colț al clădirii și dărmase tencuiala zgrunțuroasă. Chiar la intrare, o lumină fluorescentă pâlpâia în vârful unui stâlp, învăluind toate plantele din ghivecele suspendate prin grădină într-o lumină pâlpâitoare și bolnăvicioasă.

Dar Flora Manhood aproape că vomita de ușurare: parcă mergea din nou prin lumina albă și puternică din zilele de demult, când bătea drumul dintre fermele de bananieri. Snow,

care era mai mare decât ea, îi povestea cum „Ken Mathews mi-a zis că vrea să fie prietenul meu, dar eu numai pe tine te iubesc, Florrie.“ O măgulea pe Flora. Fusesse, și încă era, foarte atașată de verișoara ei. Era oarecum comod, intim și ușor să fie verișoare. Dar amuzant. Ken Mathews era, probabil, prost sau ceva de genul ăsta, ca să vrea să fie prietenul lui Snow. S-a dus chiar și în Coff's Harbour și i-a cumpărat un inel cu diamant. Iar ceilalți băieți râdeau: lui Snow îi creșteau mușchi în loc de țâțe. Avea fire albe de păr de când o știai. Snow era cu adevărat puternică: cel mai vajnic ajutor al unchiului prin gospodărie; unchiul spunea adesea că niciun bărbat nu va regreta că a investit în fata lui. O ajuta și pe tușica Ol cu caprele; băieții de la balul de sâmbătă spuneau că încă se simte mirosul de căprior pe Snow. (Oare ce ar spune doamna Hunter despre asta?) Pe urmă, într-o zi, Snowy a hotărât să plece. În ciuda inelului cu diamant, a spus că Ken Mathews ar fi fost o alegere nefirească. Avea să se ducă la oraș și să își găsească o slujbă. Și așa a și făcut. A ajuns taxatoare pe autobuz.

Deși se hotărâse deja că tu o să fii infirmieră, ca să îți depășești condiția și, poate, să îți găsești un doctor sau un alt specialist cu care să te măriți, mai aveai de așteptat câțiva ani. Snow a plecat prima, pentru că era mult mai mare decât tine. În noaptea dinaintea plecării ei, v-ați agățat una de alta și v-ați smiorcăit puțin; n-ați fost niciodată mai apropiate. Pentru că era încordată, Snow s-a împins cu putere între coapsele tale, lipindu-și pieptul plat de sânii tăi mici și moi, ca două pernițe, în timp ce lumina lunii se strecura printre banane, iar șobolanii de Malabar făceau frt-frt. Ai plâns, pentru că viitorul era prea vast ca să ți-l poți imagina, iar șobolanii aveau să facă aceleași zgomote de flatulență prin Coff's Harbour mult timp după plecarea lui Snow, și chiar și după plecarea ta.

Nu exista lift în Miami, iar pe scările celor câteva etaje părea că au crescut mușchi. La unul dintre paliere, mirosul de gaz era atât de puternic, încât îi dădu Florei noi așteptări. Deși nu îi plăcuse niciodată ideea de respirație gură la gură, faptul că erau verișoare putea transforma gestul într-unul romantic, ca să nu spunem eroic.

Apartamentul era mic, iar Snow apăru la ușă imediat după târâitul soneriei, însă nu înainte de a da la o parte o draperie plisată, ca să se chiorască prin geamul mat și să vadă cine a venit.

— Ca să vezi! Credeam c-ai murit, Florrie!

Snow ținea deschisă ușa pătată, din lemn de zadă.

Flora Manhood se enervă.

— Dacă muream, te anunța cineva. Ai uitat că te-am trecut ca ruda cea mai apropiată?

Snow râse, trimițând spre Flora o duhoare de gin.

— Corect. Vai, cât mă bucur să te văd, draga mea!

În tot acest timp, Snow Tunks stătea și zâmbea la verișoara ei, cu ochii mijiți; asta o scotea și mai mult din sărite pe Flora, care sperase să găsească altceva. În schimb, dăduse peste genele albe, mirosul de gin și burdihanul lui Snow, atât de mare, încât o făcuse să își descheie un nasture de la pantaloni când se întorsese de la depou.

Totuși, trebuia să găsești o explicație.

— Știi c-a trecut ceva timp, Snow. Dar mă epuizează cazul ăsta – torționara aia bătrână... Dar mă gândesc foarte mult la tine, să știi.

Până la urmă, era o minciună necesară.

Treceau pe sub abajurul cu mărgele roz, cu același excrement de muscă pe el, prin coridorul îngust, din lemn de zadă și cu tapet din hârtie.

— Of, Doamne, eu una zic că bătrânii ar trebui incinerați, zise Snow. De ce s-or mai bucura ei la bătrânețe? Noi două nu putem să ne plângem, Florrie – toți ai noștri au murit.

Flora Manhood nu venise să îi vorbească despre moarte; se hotărî să grăbească lucrurile și să pună întrebarea care o interesa.

— Mă gândeam la propunerea ta... sugestia pe care ai făcut-o... Snow... să mă mut cu tine în apartament. Mai e valabilă?

Snow scoase un sunet ca un râgâit.

— Nu puteam să mă hotărâsc fără să mă gândesc bine înainte, explică Flora Manhood.

Ajunseră în spate, în bucătărie, și trecură în cealaltă jumătate a camerei, la colțarul la care se lua masa, cu băncuțe tapițate

cu un creton înflorat, care probabil că fusese mai deschis la culoare înainte să se îmbâcsească de grăsime.

— Nu mi-ai dat niciodată de înțeles că te gândești măcar să accepți, spuse Snow. Acum stau cu prietena mea, Alix. Lui Alix i-a plăcut ideea încă de la început. Trebuie să apară din clipă în clipă.

Snow se uită la încheietură.

— E vânzătoare la Parker's... la departamentul de lenjerie.

Snow se uită din nou la încheietura năpădită de pistrui de o parte și de alta a curelei ceasului.

Îi turnă verișoarei ceva de băut; verișoara nu se dădea în vânt după gin, dar își muie buza roz în luciul albăstrui și unduitor al băuturii.

Flora își dăduse seama deja că nu ar fi suportat genele albe ale verișoarei ei, burdihanul revărsat sau nasturele desfăcut. Snow ședea cu genunchii depărtați, cum stau bărbații, și cu o țigară atârându-i în colțul gurii. Nu mai avea grijă de ea; nu îți aduceai aminte să se fi comportat așa pe vremuri, când erați acasă, și nici mai recent, după ce se angajase la rețeaua de transport public. Și, mai presus de toate, ți se părea că Snow e geloasă, nu ca un bărbat, ceea ce ar fi fost și așa destul de rău, ci cu ce sâmburi de revoltă îi mai rămăseseră de pe urma faptului că se născuse femeie.

— Nu vreau să deranjez pe nimeni, Snow, spuse Flora pe când stăteau pe băncuța învelită în creton și își muie din nou buzele în gin.

— Știu, zise Snow, iar ochii îi fugeau de la încheieturile tale la brațele tale, la coapsele tale – ceea ce te făcu să îți tragi fusta mai jos –, văzând poate până în trecut, printre banane, de-a lungul drumului spre casă, scăldat în lumină albă.

— Alix asta... e o prietenă apropiată... adică veche? întreabă Flora.

— E apropiată. Dar n-aș spune chiar *veche*.

— Adică vă știți de mult?

— De vreo două săptămâni.

— Da, nu prea sunteți prietene vechi.

Flora era hotărâtă să nu arate că e nemulțumită.

— Trebuie să pornești de undeva, nu-i așa? mormăi Snow.

Rămaseră tăcute, ascultând frigiderul. Snow era probabil nervoasă pentru că o aștepta pe Alix, care întârzia. Spuse că Alix vine de obicei prima și pune de ceai: asta era obiceiul lor.

Flora se întrebă dacă ar fi putut să o suporte pe Snow în cazul în care Alix nu rezista nici măcar până la sfârșitul lunii. Cel puțin tu ieșeai din tură prea târziu ca să se aștepte să-i faci ceaiul.

Chiar atunci, auziră o cheie răsucindu-se în broască.

Snow izbucni în râs; bucuria o împestrița întocmai ca o alergie la căpșuni.

— Ea trebuie să fie, spuse Snow.

Alix era o femeie nătângă, molâie, cu pielea atârându-i pe gât și cu părul negru strâns sus, în creștetul capului, făcând-o să pară mai înaltă decât era, de fapt.

— Alix a întârziat, Butch, explică ea inutil. Dar știi c-o s-o ierți, nu-i așa, iubire?

Pe Alix nu o interesa iertarea lui Snow cât impresia pe care i-o lăsa străinei pe care o zărise în casă; pleoapele ei, îngreunate de un strat gros de fard, sau de alcool, se lăsară special pentru femeia străină.

Snow hotărî să se poarte ca un bărbat.

— N-o să batem apa-n piuă toată noaptea c-ai întârziat și nu e nimic în ibric. Verișoara mea, Florrie Manhood, ne-a făcut o surpriză și a trecut pe la noi.

— A, serios? Nu mi-ai spus că ai o verișoară. Sau mi-ai spus, Butch?

Cu o grimasă care se voia un zâmbet, Alix se apropie cu pași mărunți de sticla cu gin.

— Muncește? întrebă ea, uitându-se chiorâș la sticlă.

— Florrie e infirmieră calificată.

— *Serios?* Poate ne dă și nouă niște sfaturi gratis.

Deși băuse deja, lui Alix încă îi era sete; trase o dușcă și, când își recăpătă suflul, întrebă, uitându-se în jos, la propriul decolteu:

— În ce spital lucrezi, soră *Manhood*?

Deși se simțea prea trează și prea nepăsătoare, Flora îi explică faptul că lucrează la domiciliul clientului deocamdată.

— Asta mi s-ar potrivi mie, Florrie – așa a spus Butchie că te cheamă, nu? Numai case una și una, desigur. Cred că întorci banii *cu lopata* dacă știi să-ți alegi pacienții.

Alix se holba cu atâta intensitate și concentrare, nu la perspectivele oferite de îngrijirea bătrânilor, ci la ceea ce stabilise că trebuie să fie Flora Manhood în adâncul sufletului ei, încât Flora se uită la Snow, sperând că o să îi ia apărarea; dar verișoara ei se dusesse în partea din bucătărie care chiar îndeplinea rolul de bucătărie, și muta cratițele de colo colo. Și cotelele – da, cotele.

Se așternuse tăcerea; nu se mai auzeau decât bâzâitul frigiderului și clinchetul cratițelor. Deodată, Alix i se adresă lui Snow.

— Nu e frumoșică, Snowie? Verișoara ta cea mică. Dulce.

Dar Snow fie nu auzise, fie se prefăcea că nu a auzit, așa că Alix își făcu drum pe vârfuri până la sticlă, după care se duse la prietena ei și începu să se frece de ea.

— Doar nu ești supărată pe mine c-am întârziat puțin, nu-i așa, Butch? *Scumpo*?

Deși Alix se freca de spatele lui Snow ca o bucată de brânză pe răzătoare, Snow cojea mai departe un cartof, ținându-l la distanță de ea.

În cele din urmă, întrebă:

— Vreau să știu cine a fost.

— Nu e ceea ce crezi, oftă Alix în paharul ei. A fost un domn.

— Nenorociții ăia de fustangii!

— Un client, zise Alix extenuată, netezindu-și fusta din satin pe coapsele puțin cam durdulii. Trebuie să adopți o poziție binevoitoare față de clienți.

— Da? Ce poziție? scuipe Snow din colțul gurii.

Alix spuse „Scumpo, cum poți să zici așa ceva?” și, nu mult după aceea, Snow lăsă jos cartoful; se întoarse și începu să o frământa cu mâinile pe Alix, care se supunea cuminte tratamentului brutal.

Deodată, Snow își aminti:

— Hei, am uitat de oaspetele nostru! strigă ea.

Îi mai turnă verișoarei niște băutură, iar Flora își dădu seama imediat că o să fie ceva greu de înghițit.

— E drăguță verișoara ta, repetă Alix și suspină. Încântătoare.

Își clăti gura cu niște gin.

— Cred că e și sensibilă.

Flora își bău ginul pentru că nu avea nimic altceva de făcut, decât să se adâncească în gândurile ei. Își dădu seama în curând că aproape toate gândurile îi erau îndreptate spre Col Pardoe: îl văzu golindu-și pipa aia împruțită; văzu alunița ciudată, chiar deasupra părului pubian. Când ajunse să simtă mirosul cotlețelor pe care le aruncase Snow pe grătar, deja îl făcuse pe Col să apară în bucătăria plină de femei bete. Știind ce îl scârbește cel mai tare, începu să le învârtă pe Snow și Alix. Femeile țipară; le plăcea la nebunie; hâțâiau din șolduri de parcă ar fi dansat o rumbă, ca în filmele alea vechi pe care le mai reînviau televiziunile din când în când; în timp ce țopăiau și își legănau fundurile, începură să flirteze cu verișoara lui Snow, Florrie Manhood. Col stătea chiar acolo, iar gura pe care, în momentele ei de slăbiciune, o considera „acaparatoare“, se crispa din cauza obscenităților la care era silit să fie martor.

Avea să-l învețe ea minte pe Col.

Alix crezu că a pus mâna pe un sân, dar, de fapt, întinsese degetele în gol; aproape că pică din picioare.

— *Serios?* ciripi Flora Manhood. Nu-mi spune că sunt cotlete! Preferatele mele!

Apoi se duse și se așeză, pentru că celelalte două erau atât de cherchelite, încât nu mai era amuzant să și le imagineze dănțuind; se bălăbăneau și chicoteau întruna, pline de alcool până la refuz.

Abia când cotletele începură să miroasă a ars, Snow le luă de pe grătar și le aduse în jumătatea de cameră în care se lua masa. Părea că uitase de cartofi. Cel pe care îl curățase se făcuse maroniu de când fusese abandonat lângă chiuvetă, unde puneau lucrurile la scurs.

Snow spuse:

— Cotletele sunt întotdeauna mai delicioase dacă le mănânci cu mâna, ca în mijlocul naturii.

Alix o aprobă, cu gura plină. Era și mai puțin feminină dacă îi puneai un cotlet în mână. Îi cursese niște grăsimi pe hainele de vânzătoare, din satin. Pleoapele albastre, care îi atârnavă ca ale unui papagal bătrân, erau brăzdate de riduri.

Cele trei femei își molfăiau cotletele, Snow și Alix ca pe un exercițiu necesar după tot acel gin, iar Flora pentru că era tânără și înfometată.

După ce se linse pe degete și își dădu seama că nu urmează să vină niciun desert, întrebă:

— Spălăm vasele?

Pusese întrebarea de parcă era îndatorirea ei cea mai naturală: oamenii care te iau de bună sunt cei care te obligă să faci tot felul de lucruri.

Alix râse în osul pe care îl ronțăia, iar Snow îngăimă, printr-o ploaie de carne de oaie mărunțită:

— Nu face azi ce poți lăsa pe mâine! Nu-ți mai aduci aminte, Florrie, din Tărâmul Bananelor?

— E mai ușor după ce se întărește grăsimea, adăugă Alix.

Flora pufni pe nas; se bucura enorm de ceea ce auzea, dar era și tristă, pentru că femeile acelea știau mai bine decât Col ce e de făcut. Observă unghiile lui Snow, roase din carne, și unghiile lungi, bombate, ca de perlă, ale lui Alix; Col își tăia unghiile la fel de drepte ca degetele lui groase și boante. (Deși nu ar fi recunoscut-o niciodată, Flora Manhood era fascinată să urmărească degetele boante ale lui Col îndeplinind sarcini obișnuite.)

Snow începuse să caște, ceea ce o făcea să semene cu o pușculiță, în timp ce Alix încerca să își ascundă căscatul în zămbete chinuite. Deodată, și Flora simți o greutate pogorându-se asupra ei, fără îndoială din cauza băuturii lui Snow și a cotletelor fierbinți pe care le mâncase după aceea. Își aminti din nou că nu are unde să se ducă, pentru că nu putea să mai facă față canapelei extensibile a soților Vidler, dar nici patului de o persoană al lui Col. Alungă imediat priveliștea care începuse să îi încolțească în minte, pentru că nu era frumos din partea ei să se gândească la așa ceva: patul imens al doamnei Hunter, după ce plecau cei de la pompe funebre; se văzu trezindu-se în întinderea

nemărginită a patului, cu soarele strecurându-se printre drape-
rii; Lottie Lippmann stătea lângă ea, cu micul dejun pe o tavă.

În schimb, lângă ea era Snow Tunks, care zise:

— Fetele muncitoare se culcă devreme.

Alix se strâmbă și întreabă:

— Rămâne și verișoara ta în seara asta?

Din moment ce respinseseși oferta unei găzduiri permanen-
te, poate că Snow nu se gândise la asta, dar tresări sau râgâi la
auzul sugestiei.

— N-a știut nimeni, niciodată, ce are de gând Flora să facă.
Flora fu precaută.

— Aș putea să-mi petrec noaptea aici, dacă nu vă deran-
jează, zise ea, bătând cu palma pe cretonul îmbâcsit cu grăsi-
me al băncuței.

Cele două prietene se uitară una la alta.

— Doar n-o să te lăsăm să faci *asta*!

Snow o dojeni cu afecțiune, după care o flancară pe Flora,
luând-o fiecare de câte un braț, și își croiră drum, lovindu-se
de tot felul de lucruri, până la un abis negru, care se luminează și
se prefăcu într-un dormitor.

— Câteodată n-ai timp dimineața nici să faci patul, spuse
Snow în timp ce aranja pernele și netezea cearșaful.

Alix chicoti.

— Cele mai multe infirmiere, dacă văd un pat nefăcut, se
apucă să-l facă; nu se pot abține, râgâi ea, înainte să se trântes-
că în patul care o ademenea.

Flora mormăi că ea reușise întotdeauna să se abțină.

Începură toate trei să se dezbrace: Snow, ca o păpușă din
cârpă; Alix, care se lupta să iasă din fusta de satin, dând din pi-
cioare de parcă ar fi mers pe o bicicletă; și Flora, care, din ca-
uza a ceea ce văzuse, hotărâse să își țină sutienul și chiloții pe
ea. Snow probabil că nu aruncase niciodată o privire în oglindă;
în schimb, lui Alix i-ar fi plăcut să ascundă unele părți, doar că
nu avea suficiente brațe. Pe urmă traseră de tine să te culci între
ele, ca o felie de șuncă într-un sandvici. Cele două femei care
se foiau lângă ea, una albă și cealaltă neagră, îi aminteau Florei
de niște găini pe jumătate paralizate de căpușe.

După ce Snow trase de un cordon, iar dormitorul se confundă în beznă, femeile deveniră și mai agitate, și și-ar fi unit forțele întru îndeplinirea aceluiași țel, dacă alcoolul nu ar fi fost de partea Florei Manhood: întunericul și amețeala încețoșară ambițiile celor două femei și le afectară și simțul de orientare.

Înghesuită, înghiontită, aproape sugrumată, Flora avea mintea suficient de limpede încât să își dea seama că nu aparține acelei comunități a cărnii dezlănțuite. Reuși să dezerteze și ajunsese, împleticindu-se, în lumina fluorescentă aruncată de felinarul din stradă. Se duse la fereastră și la ceea ce își amintea a fi un fotoliu. Se lăsă să cadă în fotoliu, dar întâi trebui să arunce de acolo un pantof cu toc înalt, îngropat într-un maldăr de haine anonime, între care se instalează și ea, în cele din urmă, pentru a se bucura de independența câștigată. Prin comparație, era delicioasă și nelimitată.

Vocea lui Snow se ridică din încordările și zgomotele înăbușite ce veneau dinspre pat.

— Ai grijă! Care ești acolo? Florrie? Alix! Blestemele tale de unghii! Ce crezi că sunt? O fleică?

— Doar tu îmi spuneai mereu c-aș putea să tai și-un cârlan cu ele.

— Care Carla?

Lumina fluorescentă și pâlpâitoare desena alte imagini în spatele pleoapelor Florei Manhood.

— Ei? Care-i treaba cu Carla? Deci, n-a fost vorba de niciun client. A fost Carla Abrams! Alix? Așa e?

Probabil o să alegi un altfel de doctor chirurgii sunt prea temperamentalii când o să renunți la îngrijirea la domiciliu și o să-ți scoți idealurile de la naftalină și o să te întorci în sistemul public ca asistentă în sala de operații acolo găsești chirurghi numai că numărul tampoanelor poate să devină enervant uneori nu te poți concentra asupra chirurgului pentru că ești ocupată cu numărul tampoanelor Sir Sir Archibald Humphrey nu Valentine nu știi nicio Valentine în afară de valentinele pe care le trimite Col de Ziua Îndrăgostiților un Daimler negru Jaguarul e prea banal pentru Lady Valentine Parr *Parbury* să nu stai prea aproape când zbori la Admiralty House să iei parte la seminarii

în Kuala Lumpur Delhi San Francisco numai absolvenți de facultate diplomați doctori prințul Philip a pus ochii pe „Lady Valentine nu-știu-cum într-o rochiță subțire și mulată din piele neagră da parfumul e Shared Secret soțului meu îi place la nebunie da suntem epuizați de la atâtea seminarii numărutul tam-poanelor atâtea responsabilități dicția conduita franceza arheologia nu prea avem timp să discutăm despre problemele personale decât în Daimlerul izolat fonic iar Sir Valentine nu reușește decât foarte foarte rar să se odihnească“.

Flora Manhood trebui să își miște brațul amorțit. I se uscaseră gâtleejul. Din Miami Flats se zărea furnalul aprins din Botany. Femeile din pat probabil că ajunseseră la un compromis și făcuseră pace cu somnul. Se cufundau tot mai adânc în lumea viselor, oftând. Și Flora la fel.

„Flora?“ „Da, Sir Basil.“ Nu Sir Archibald Humphrey Valentine nu-știu-cum, pe Basil Hunter îl vrei tu, cum ai putut să uiți, amintește-ți repede detaliile pe care abia ai avut timp să le observi sprâncenele cenușii ce se întâlneau deasupra cărei culori un ceas enorm curea din piele de crocodil părul tur-tit costumul stilat de cea mai bună calitate ți-ai dat seama de asta mototolit puțin la spate de la statul în avion cravata dintr-un material gros de iarnă toată lumea care coboară din avion arată rău „nu-ți aduci aminte replicile, Flora?“ nu nici replicile nici alte lucruri importante ci numai unele inutile „sunt superficială, asta sunt eu“ numărutul tampoanelor nu te-a înfiorat până în adâncul ființei așa cum o face privirea lui Basil Hunter „crezi c-o să-mi învăț rolul, Basil?“ o actriță proastă și mai ești și în chiloți și sutien Mama Hunter te-ar fi huiduit până te dădeai jos de pe scenă dacă nu ar fi fost o doamnă cât despre Sir fiul ei „dacă te învăț tehnica, Flora, restul depinde de tine“ vine spre tine mai mare decât reclama de pe un panou publicitar apoi se apleacă să te despartă să se uite înăun-trul tău după ceva nu nu nu poți desigur că sunt acolo toți copiii și niciunul al lui ieșind din tine și împrejurul tău trebuie să își dea seama că nu ești tu actrița ci ești jucată de toți acești copii fără identitate fără număr calzi și mai puternici decât orice le-ai putea spune.

Flora Manhood se trezi în lumina cenușie a zorilor și în zgomotul de sticle de lapte goale, răsturnate de vânt. Visase ceva ce nu îndrăznea să își amintească, dar amărăciunea din sufletul ei o făcea să îl bănuiască pe Col Pardoe de un oarecare amestec.

Cu sau fără Col, trebuia să încheie prin orice mijloace jocul de-a șoarecele și pisica cu Snow și Alix: era cea mai mare prostie pe care o făcuse până atunci. Snow zăcea întinsă pe spate, cu gura ei de păpușă de cârpă tânjind după aer, iar burta, brăzdată de o cicatrice mai veche, se umfla și se dezumfla, în reprize lungi. Alix, cu gâtul lăptos dezgolit, un talmeș-balmeș de carne, probabil că s-ar fi mulțumit cu o crimă în loc de dragoste.

După ce își trase niște haine peste sutien și chiloți, Flora Manhood se furișă afară din apartament fără prea multă bătaie de cap; nici nu se sinchisi de părul ei, deși avea un pieptene în geantă. În fața complexului Miami Flats, strada părea de-a dreptul lividă: becul fluorescent încă nu se stinsese, ca să facă loc luminii dimineții. Flora mergea repede, dar cu precauție, de parcă se aștepta să alunece pe ceva: pe una dintre sticlele goale de lapte, lăsate să se rostogolească în rigola murdară. Traversă Parade, evitând să se uite spre stânga, ca să nu vadă firma FARMACIE, și, nu mult după aceea, ajunse pe Gladys Street, la numărul 26, unde doamna Vidler curăța treptele.

Doamna Vidler își ridică privirea: o creolă voinică, băgată în clăbuci de săpun până la coate.

— Eu și Vid ne-am face griji pentru tine, dacă am crede că avem de ce.

— De unde știți că n-aveți de ce? Poate că m-am prostituat cu un soldat la Cross. Flora Manhood era atât de exasperată, încât adăugă, ca să fie sigură de efect: Cu un negru.

Viddie râse la gluma ei.

— A trecut domnul Pardoe pe-aici și ți-a lăsat un mesaj.

— Ce mesaj?

Aproape că nici nu suporta să îl audă.

— Ți l-a lăsat Vid în cameră.

Flora intră și găsi plicul chiar în mijlocul mesei curate a soților Vidler.

Nu avea de gând să îl deschidă imediat, dar îl deschise mai repede decât ar fi vrut, pentru că ce rost mai avea?

„Dragă Flo,

Mă înțelegi greșit. Eu te iubesc cu adevărat.

COL“

Flora Manhood rămase o vreme pe marginea canapelei extensibile, ferindu-și ochii, cu degetele-i tremurânde, de pistolul mereu îndreptat, fatalmente, spre ea.

Cinci

Întorcându-se din profunzimile somnului care o strivise și o chinuse peste noapte și trezindu-se din nou între cutele moi ale cearșafurilor mult mai tihnite decât ea, doamna Hunter își dădu seama că ceva – un fel de transformare – avusese loc la picioarele patului ei. Lumina slabă și oglinzile prefăcuseră această năluca primitivă într-o negură, din care se ridică deodată silueta cuiva.

— Soră de Santis – își dădu ea seama – ce s-a întâmplat? Doar nu stai în genunchi, nu?

Infirmeriei i se tăie răsuflarea; capul acoperit de bonetă îi tremura ca un... nu ca un crin... ca o floare albă de clopoțel.

— Mi-a căzut un ac și îl căutam.

— Ai grijă. Îmi aduc aminte de un copil – cred că unul dintre copiii familiei Nutley – care a îngenunchiat chiar pe un ac. I-a dispărut în genunchi și i-a rămas în carne timp de câteva săptămâni bune. Într-o zi, au observat o pată neagră pe piele și au scos acul cu un magnet.

— Țsta era un ac de siguranță, doamnă Hunter, spuse infirmiera și se ridică în picioare.

Nu credea povestea cu acul de siguranță. Doar nu se ruga pentru tine, nu? Pentru chestia aia... sufletul tău; sau pentru o moarte ușoară. E incredibil cât de mulți oameni insistă că moartea trebuie să fie ușoară și lipsită de durere, când, de fapt, ar trebui să fie apogeul durerii și cel mai dificil lucru din lume: doar aceasta e menirea ei.

— Dacă tot v-ați trezit, să vă fac o frecție pe spate.

Infirmiera încerca să schimbe subiectul.

— Nu-ți inventa sarcini inutile.

Pentru că fusese prinsă asupra faptului, răspunse cu o voce gătuită:

— Voiam doar să vă simțiți bine.

— Ai putea, în schimb, să-mi scoți dinții. Ai uitat de dinți. Nici nu mă mir. Cu atâția musafiri... puteam să am nevoie de ei în orice clipă. Dar, pe de altă parte, n-aș vrea să-i pierd în somn.

După ce duse dinții, infirmiera se întoarse să aranjeze puțin patul. Un gest simbolic, care aproape că nu merita deranjul. Dar îți dădeai seama că se bucură să facă asta. Cât stătuse în genunchi la picioarele patului, sora de Santis sigur se rugase, dar nu pentru tine, ci pentru sine.

Boneta era atât de ascuțită, încât, tot trebăluind pe lângă tine, aproape că îți zgârie pielea, făcându-te, în același timp, să îți amintești:

— *Campanula* e denumirea științifică.

— A cui?

— A clopoțelului, desigur.

— A, da? Sunt frumoși, nu-i așa?

— Mie nu prea mi-au plăcut niciodată. Pe mine m-au atras întotdeauna florile mai spectaculoase, zise ea, râzând. Dușmanii mei – și unii dintre prieteni – spuneau despre mine că sunt egoistă; cel puțin așa mi-au zis alți prieteni și dușmani.

Infirmiera încerca să găsească ceva amabil, dar sincer, de spus, ca să o consoleze, deși nu ar fi trebuit să se deranjeze.

— Lal Wyburd se dădea în vânt după denumirile științifice. Credea că îi oferă aura de superioritate de care avea atâta nevoie. „Nu ți-ar plăcea o *Astilbe*? E atât de gingașă... de delicată... și, în același timp, comică. Mi se pare că numele ei popular e barba-caprei.“

Râsul doamnei Hunter era cu atât mai răutăcios, cu cât ieșea dintr-un rictus hidos.

— „Marea tragedie a vieții mele e că n-am reușit să cultiv *Mimulus* la Double Bay.“ Săraca Lal, ce noroc pe capul ei, n-a avut niciodată parte de o tragedie adevărată!

— O să vă treziți de tot, dacă vorbiți prea mult.

— Stai liniștită. Pe mine somnul mă trezește.

Infirmiera așeza mai bine abajurul, de parcă i-ar fi fost teamă că lampa ar putea să lumineze camera. Pe urmă dădu să iasă tiptil din cameră. Ce fetiță prostuță! Cine merge pe vârfuri n-o să-și dea seama când se dezechilibrează și cade.

Dar dinții te bucurai să scapi de ei deja te îneci te scufunzi e îngrozitor când îți intră nisip sub gingiile false dinți nesuferiți of ce neplăcut ce obositor adevăratele gingii sug și înghit pe fundul mării nu e nimeni care să vrea ceva de la tine nici bani nici iluminare spune-mi răspunsul spune-mi ce înseamnă spune-mi că mă iubești toate fătăielile alea în jurul tău așteptând ca răspunsurile să se reverse încet și revelator dinăuntru nu și dacă sunt prea dure și somnul poate stinge lumina „nu poți să faci focul Betty mi-au înghețat picioarele mai adu un buștean adu-mi cutia în care țin corespondența Betty o să ardem scrisorile împreună scrisorile de dragoste sunt prea personale nu crezi“ „da Alfred dacă așa vrei tu arde toate scrisorile sunt de acord“ ba nu ești de acord fundul mării e plin de scrisori ude nearse scrisoarea pe care ai păstrat-o atâția ani dintre toate scrisorile era atât de crudă de neadevărată doctorul Treweek nu l-a plăcut niciodată dar nici pe tine nici nu te așteptai la așa ceva numai creștinii își iubesc denigratorii e un gest de masochism „nu poate spune nimeni că sunt masochistă“ „aveți dreptate doamnă Hunter Bill nu s-ar fi însurat cu dumneavoastră dacă n-ați fi știut cum să-l țineți la respect cu biciul“.

Ah visele împrăștiate pe fundul mării nu întotdeauna ude ca scrisorile vechi se grupează în recife de coral în cupole întregi și arcade și lungi culoare arhitectonice care să te înfrunte să te ademenească înăuntru unde lumina este solidă și privirea din ochii lui din momentul acela poate primul indiciu care mi-a sugerat vreodată că există o transcendență.

Stătea lângă bovindoul din capătul salonului din Moreton Drive, în lumina aceea care poate face un vis să pară mai convingător decât realitatea. Doar că era trează. Stătea lângă biblioteca rotativă și se uita înspre parc; tocmai deschidea scrisoarea care îi fusese adusă. (Doamna Thormber îți admirase mâinile în timp ce îți făcea unghiile. Nu era un lux să aduci o

manichiuristă acasă, ci mai mult un gest de caritate: trebuia să o ajute cineva pe doamna Thormber, o manichiuristă proastă, dar expertă în lingușiri; poate de abia lingușirile erau luxul în cazul ăsta.)

Elizabeth Hunter a deschis scrisoarea, probabil una plictisitoare, și a început să citească, ținând hârtia neinteresantă la o oarecare distanță:

„Dragă doamnă Hunter,

Vă scriu aceste rânduri în ciuda dorinței uneia dintre persoanele implicate, deși îmi dau seama că ceea ce vă voi spune poate părea de prost gust și de neiertat pentru o a doua persoană...”

A întors hârtia pe verso și a văzut că e de la doctorul Treweek din Gogong, un bărbat neatrăgător și în vârstă, care avea mătreață pe gulerul sacoului și obiceiul să tragă vânturi, indiferent cine mai era de față. Ce avea de spus doctorul Treweek nu putea fi decât neplăcut, desigur; măcar era pusă în gardă.

„...Pe scurt, trebuie să vă informez că Bill suferă de cancer la ficat și nu mai are multe luni de trăit. Am aflat acest lucru în timpul unei vizite recente la un specialist din Sydney, despre care dumneavoastră nu știți, pentru că cea mai mare grijă a soțului dumneavoastră pe lumea asta este să nu le provoace altora suferință. L-am sfătuit insistent să mă lase să îl internez într-un spital din oraș, dar momentan intenționează să își ducă boala aici, la Kudjeri. Chiar și cu o infirmieră care să aibă grijă de el – iar deocamdată refuză să angajeze una –, vor exista unele dificultăți, după cum vă puteți imagina. Menajera este foarte supărată, și cred că va prefera să își facă bagajele decât să accepte responsabilitatea pe care o presupune îngrijirea unui bolnav incurabil.

Așa se prezintă situația. Nu îmi dau seama dacă sunteți conștientă de altruismul sau de încăpățânarea soțului dumneavoastră, dar, *din moment ce sunteți soția lui*, dumneavoastră vă revine sarcina de a lua anumite decizii importante. (Îmi pare

rău dacă nu mă puteți ierta pentru că am aruncat așa o bombă neașteptată asupra dumneavoastră!)

Al dumneavoastră,
ROBERT TREWEEK“

Pe când vestea ieșea dintre filele scrisorii și se răspândea în jurul ei, deformând imaginea parcului, trimițându-i fiori și furtăciuni pe picioare și pe brațe, până în vârful unghiilor proaspăt vopsite ale degetelor care țineau scrisoarea jignitoare (cum îndrăznise să sublinieze cuvântul „soție“?), a hotărât în inima ei că nu poate să îl ierte prea ușor – sau poate deloc – pe Robert Treweek. La început, de furie și de groază, aproape că a ajuns să îl considere pe el vinovat de boala lui Alfred. Să fie la mila unui doctor de țară! Era de așteptat ca doctorul să atragă atenția asupra neglijenței pacientului (invocând altruismul lui, dorința de a nu le provoca altora suferință etc.) pentru a-și ascunde propria ignoranță și neglijență.

Așa că la început nu a putut să plângă, pentru că era furioasă și pentru că filigranul minunat al vieții ei fusese transformat, pe neașteptate, într-o încâlceală urâtă, amorfă.

În cele din urmă, a început să plângă. Nu își amintea decât expresiile de durere de pe chipul lui Alfred, niciodată momentele lui de veselie. Nici afecțiunea lor reciprocă, ci numai felul detestabil în care îi respinsese unele dintre avansurile mai tandre. Așezându-se pe patul pe care nu îl împărțea cu nimeni și care îi oferea o libertate de care își spunea singură că se bucură, a încercat să își recapete capacitatea de a lua hotărâri. Neputând să facă acest lucru, s-a consolât cu imaginea doctorului Treweek, îndreptând împotriva lui toată furia pe care i-o stârnise explozia bombei trimise de el.

Apoi, pe măsură ce se însera, și-a lăsat toată mâhnirea din suflet să se reverse. Părea că nu va mai rămâne nimic din ea, femeia nerecunoscătoare, care nu își apreciasse soțul afectuos.

Ușor improbabil poate dureros caoul unui rechin bătrânul nu trup ci mai degrabă suflet fragil e prins în vârtej uneori

scuipat afară cu anusul în sus (sufletele au și ele un anus nu sunt lăsate niciodată să uite asta) niciodată separat de grămada de instantanee maronii uneori nuanțate de cordonul ombilical sfrijit încă agățat de lucrul la ce aspiră da în sfârșit să trăiască dacă trecutul viața de vis îi va permite.

Deodată, doamna Hunter pleca spre Kudjeri. Își umpluse singură trusa de toaletă din piele de crocodil (agățându-și una dintre unghii într-o cataramă) și un geamantan mai mare, pentru că nu se gândise ce fel de vizită o să fie, ci doar că trebuie să plece. Nici slujnicilor nu a putut să le spună cât timp va fi plecată; avea să îl roage pe domnul Wyburd să le plătească săptămânal dacă va lipsi mult de acasă. Nu a trimis după Lennox – era târziu –, ci a sunat după un taxi care să o ducă la gară.

Pe toată durata călătoriei, a stat înghesuită în colțul ei din compartimentul gol. Tremura de frig, dar nu putea nici măcar să facă efortul de a închide geamul pe jumătate deschis. Tapițeria mirosea a tunel și a noapte. Și-a dat seama că își uitase mânușile și că mâinile pe care le admirase doamna Thormber în dimineața aceea purtau o groază de inele de prisos.

Se făcuse din nou dimineață, deși era încă foarte devreme, când a ajuns în Gogong, la Imperial Hotel. Pe când încerca să trezească pe cineva, îi devenea tot mai clar că ea însăși e de prisos. Pe de altă parte, Hagerty, hangiul, după ce și-a revenit din buimăceală, s-a arătat impresionat de sosirea doamnei Hunter. S-a oferit chiar să o ducă pe loc la Kudjeri. Ea însă a răspuns că ar prefera să închirieze o cameră la hotel și o mașină mai târziu: nu dorea să o deranjeze pe menajera soțului ei, obligând-o să iasă din casă în cămașă de noapte.

Orele care mai rămăseseră până la ivirea zorilor s-au scurs ca nisipul pe sub pleoapele ei, în timp ce stătea între cearșafurile aspre și încerca să accepte rolul minor pe care îl juca în viață. Părea că un cocoș, un câine și luna erau, de fapt, personajele principale. Asta până când un cacadu, care se vede că rămăsesse neînvelit peste noapte, și-a unit cârâiturile cu lătratul câinelui și cântecul cocoșului. S-a auzit un bărbat înjurând de mama focului, în timp ce înăbușea cârâiturile papagalului; pe urmă le-a

oprit de tot. Se auzeau pași târșâiți prin grădină. Se auzea cum urina cineva pe o piatră.

Poate că ațipise preț de o clipă. În orice caz, nu s-a trezit cu adevărat decât când mașina închiriată se apropia de Kudjeri, proprietatea soțului ei, niciodată a ei, deși, vreme de câțiva ani, ea fusese cea care îi condusesese, ca un robot, casa și hotărâse cum să îi fie crescuți copiii. Dacă avea vreun loc acolo, faptul se datora numai anilor pe care îi petrecuse, ca fată, în casa dărăpănată a soților Salkeld. Așa că avea într-adevăr un loc acolo: la fel de inevitabil ca râul maroniu ce curgea pe sub sălcii sau ca sângele ce-i curgea prin vine. Așa că nu putea să nu reacționeze la vederea acelor bijuterii ascunse – dealurile copilăriei ei. Același soare, redescoperind focul în rouă și stâncă, smulgea lacrimi și o acceptare uluită din niște ochi pustiiți.

Mașina a ajuns la alee mult prea repede, strivind tufele de dafin și ocolind rondul de trandafiri din fața casei. Alfred ieșise și te aștepta pe ultima treaptă a scărilor ce porneau de la verandă, de parcă ați fi stabilit o întâlnire. În orice caz, nu *părea* surprins, ci doar mult mai slab și mai scund decât își amintea. A constatat cu surprindere că trebuie să se aplece ca să își îmbrățișeze soțul. Acest lucru, împreună cu plecarea bruscă a mașinii închiriate, dădea relației lor o semnificație aparte: probabil arătau ca doi îndrăgostiți înlănțuiți într-una dintre îmbrățișările convenționale ale pasiunii; deși ea știa, din propria reținere și din reacția fragilă a „iubitului“ ei, că fiecare dintre ei voia, de fapt, să îl aline pe celălalt. Rămânea de văzut dacă aveau să aibă timpul sau posibilitatea de a o face.

— E cea mai bună lună a anului la Kudjeri, a zis Alfred, de parcă era prima ei vizită acolo.

— O să văd toate lunile anului, dacă o să-mi dai voie să rămân.

Ca bărbat, Alfred a încercat să ridice valiza mai mare, dar a descoperit că nu mai are forța necesară. În loc să intre în casă și să lase bagajele în seama îngrijitorului de cai, așa cum ar fi fost firesc, au început să se lupte și să gâfâie, încercând amândoi să înșface mânerul și transformând o chestiune minoră într-una majoră; valiza trebuia neapărat dusă în casă. Când a reușit ea

să preia controlul asupra geamantanului, au fost salvați: Alfred probabil că hotărâse să nu se înjosească din punct de vedere moral, cărând trusa de toaletă, care era mai mică; ea, în schimb, avea să târască geanta mai mare pe trepte, până sus, chiar dacă avea să-și rupă brațele cărând-o.

Încă e deschis în zilele de sărbătoare pentru sora de Santis care bagă mâna și atinge moaștele chiar și non-călugărița aia încăpățânată sora Flora Pudenda s-a resemnat cu rămășițele numai că nu sunt ale mele sunt ale lui Alfred al cărui ficat trebuie venerat nu uita orice duhoare e un semn de sfințenie mirosul insuportabil de fiecare dată când umplu oala de noapte dacă am noroc mă aflu din nou în brațele DOMNULUI meu a cărui putere crește pe măsură ce el slăbește eu cea vinovată nu voi fi distrusă niciodată nu voi fi curățită niciodată pentru că păcatele nu ies în ploscă sub forma a ceea ce pereții numesc „căcat” cel mai mult îmi place hârtia igienică Kleenex soră e mai moale iar unele infirmiere au mâna grea chemați-o pe Sfânta Mary de Kleenex ce ciudat că cei fără de păcate veghează peste murdăria altora înțeleg păcatele inacceptabile de care nu poți scăpa sau poate că nimeni nu e fără de păcat altfel cum ar putea infirmiera de noapte să suporte toate nopțile alea.

În ciuda tenului tomnatic și a structurii feței, schimbată, mai cizelată, primele zile au semănat mai mult cu o convalescență decât cu o boală. Sau poate că așa voia ea să le vadă. Alfred niciodată nu vorbea despre boala lui de față cu ea.

Doctorul din Gogong venea la ei de două ori pe săptămână. Întotdeauna părea nedormit și avea o privire sticloasă. Se extenua atât de mult, încât ea se întreba adesea dacă nu cumva se consumă din nimic.

Odată, pe când se apropia de birou, unde doctorul steriliza o seringă, a auzit voci. Eldred, îngrijitorul de cai, intrase în casă și i se adresa doctorului cu o nerușinare cruntă.

— Scuzați-mă că vă spun, doctore, dar arătați ca o stafie.

Când a ajuns ea la ușă, doctorul Treweek stropea cu seringă spre tavan.

— Nu chiar ca o stafie, dar ești pe-aproape, a recunoscut el. Mă simt ca dracu', Eldred.

Îngrijitorul a părut șocat să o vadă pe stăpâna casei și a fugit ca din pușcă.

Nu a putut să își ascundă fața de doctor amestecul de antipatie, rezervă și iritare.

— Să înțeleg că are dureri din ce în ce mai mari?

— Da.

A frecat gâtul unei fiole cu o lamă, până s-a rupt.

— O să vă învăț cum să faceți injecții. Probabil c-o să vrea din ce în ce mai des. Dacă vi se pare că se simte foarte rău, puteți să mă sunați și o să vin, dar sunt deja extrem de ocupat.

Disprețul lui pentru ea era evident.

— Sunt sigură că pot să mă descurc și singură, dacă îmi arătați cum se face, a răspuns ea cât a putut de rece.

Îl privea disprețuitor pe sub pleoapele lăsate, dar efectul s-a pierdut, pentru că doctorul Treweek îi întorsese deja spatele.

După ce doctorul a umplut seringă, ea l-a urmat în dormitor, unde îi aștepta Alfred. Avea o expresie lacomă, misterioasă, care o excludea din ritualul pe doctorul avea să îl execute. Chiar și așa, era hotărâtă să fie de ajutor: a tras pantalonii de pijama de pe fesele ofilite, și nu a tremurat decât când a zărit testiculele sfrijite și capul vinețiu al penisului zbârcit.

— Foarte bine.

— Ce? Doar nu acum...

I-a dat ei seringă, deși nu i-o ceruse încă; se aștepta să mai treacă ceva timp până să fie nevoită să facă injecții.

În timp ce doctorul îi explica tehnica, ea ținea în mână arma funestă pe care trebuia să o înfigă în carnea soțului. Ideea îi era atât de dezagreabilă, încât aproape că îi venea să vomite.

— Haideți! a ordonat doctorul. Fiți sinceră, cred c-ați făcut lucruri mult mai rele la vremea dumneavoastră!

A izbucnit într-un hohot de râs, eliberând niște flegmă care îi rămăsese în gât.

Nu s-a simțit lezată, pentru că exista o urmă de adevăr în spusele lui. În schimb, a înfipt acul.

— O să deveniți expertă, doamnă Hunter, a spus doctorul.

În timp ce ea retrăgea acul, înlocuindu-l cu un tampon de vată, Alfred zăcea cu ochii închiși și cu gâtul încordat, dar, în așteptarea alinării, îi dispăruse grimasa de pe chip: poate că tocmai avea orgasmul perfect.

Pe urmă, schimbându-și tactica și tonul vocii, doctorul s-a aplecat spre pacientul său și l-a bătut ușor pe umărul pijamalei îmbibate de sudoare.

— O să te simți mai bine acum, prietene.

Suna de parcă ar fi vorbit printr-un megafon.

Din nou, doamna Hunter era exclusă; dar numai până când Alfred a murmurat, cu o voce de nerecunoscut:

— Mulțumesc... Elizabeth.

— Nu vreți să mâncați de prânz înainte să plecați? l-a întrebat ea pe doctor.

El a primit invitația, și l-a servit ea însăși, oferindu-i o farfurie cu vită picantă și salată, după care l-a lăsat să mănânce singur. Îl auzea râgâind de la câteva camere distanță, iar când l-a condus până la ușă, a înfruntat cu stoicism duhoarea metalică a cepelor murate, pe care doctorul le devorase prea repede.

— Nu uitați să mă sunați, i-a amintit el în timp ce se urca în mașină. Fac orice pentru bătrânul Bill.

După cum prevestise doctorul, a devenit, în scurt timp, specialistă în administrarea injecțiilor, însă abia mai târziu, după perioada de „convalescență“ a bolii fatale a lui Alfred Hunter.

La început, s-au bucurat de luna de miere târzie a sufletelor lor pline de speranță. Erau foarte grijulii unul cu celălalt și discutau cu aviditate chestiunile zilnice, în cele mai mici detalii.

— Betty, mâine de dimineață să trimiți pe cineva după Stanilads. Vreau să-l întreb dacă e de părere c-am putea să-l folosim pe Kilgallen. E încă tânăr, știu, dar o să fie un berbec formidabil. Mi-aș dori să îi văd puii... dacă o să pot.

La această primă sugestie că s-ar putea să nu ajungă să îi vadă, Alfred a început să tragă de gulerul care și așa îi devenise prea larg; un colț al gurii îi zvâcnea.

I-a adus o pară pe care o culesese ea, special pentru el; scoțând-o din sacoșa de muselină, i-a oferit cu modestie acest fruct enorm, auriu, perfect.

— Nu te tentează? Lasă-mă măcar să ți-o decojesc, ca să te bucuri de parfumul ei.

Alfred a fost de acord și, pentru că o iubea, a lăsat-o să îi bage în gură felii subțiri de pară, pe care el încerca să le înghiță, în timp ce zeama i se prelingea pe barbison.

L-a convins pe Eldred să îi bărbierească pacientul. Alfred îl simpatiza; menționase faptul că ar vrea să îi lase și lui ceva prin testament. Și ea se bucura de prezența acelui bărbat voinic și sănătos, chiar dacă uneori aducea cu el miros de grajd sau de lapte, de la vacile de care avea grijă.

„Îți place...?” era unul dintre jocurile pe care le jucau ea și Alfred. Era jenant cât de puține știa unul despre altul — cel puțin despre gusturile acelea copilărești pe care și le mărturiseau; dacă sinceritatea lor nu mergea mai adânc, asta era din cauză că așa ceva nu le-ar fi prelungit relația: mai bine să prețuiască lucrurile superficiale în timpul care le rămăsese.

Se făcuse deja toamnă târzie, și cel mai mult îi bucura venirea serii.

— Roagă-l pe Eldred să mai aducă un buștean înainte să se retragă la bordeiul lui.

După ce îngrijitorul făcea focul și își lua la revedere, ei rămăneau să răsfoiască niște cărți împreună.

— Ce bătrânel ciudat ești! Ai adunat o groază de cărți în toți acești ani și n-ai spus nimic nimănui!

— Pe tine nu te-au interesat niciodată cărțile.

Era adevărat; îi convenise să adopte opinia conform căreia a citi înseamnă a trăi la mâna a doua.

În fața acestei afirmații, nu a putut decât să murmure:

— Am citit noapte de noapte, înainte să adorm. Aș spune că Goethe este somniferul meu cel mai eficient.

A făcut o strâmbătură, ca să susțină explicația născocită; dar nu a mers mai departe; iar bunătatea lui nu l-a lăsat să o forțeze să își recunoască gusturile frivole.

De fapt, din graba cu care și-a schimbat imediat poziția, Alfred părea să se teamă ca ea să nu fi luat remarca lui drept o critică pe care el nu intenționase să i-o facă.

— Aveai o viață de trăit. E altfel la țară... când ești singur.

Era cel mai amar reproș pe care i-l făcuse vreodată: într-o singură clipă, ea a resimțit nopți interminabile, încărcate de ger și de liniște.

Răsfoia o carte cu gravuri și litografii franceze. Alături de remarca lui Alfred, insistența artistului asupra morții, florile lui de mlaștină și globii oculari detașați de trup, privind în gol, făceau ca ființa ei materială să pară și mai neînsemnată și mai efemeră. A dat paginile mai repede, ca să scape de fascinația ei încăpățânată, ajungând la sfârșitul cărții; dar i-a reținut atenția reprezentarea unei ființe pe care artistul o numea „monopod”: nu era chipul ei propriu-zis, ci transpunerea lui spirituală – una dintre imaginile acelea care ne privesc uneori din oglinda subconștientului. Spre deosebire de majoritatea monștrilor din carte, această ființă pe jumătate pește, pe jumătate om, nu părea nici aliată cu moartea, nici amenințată de ea: era prea greu de prins atunci când își croia drum prin apele adânci, iar expresia chipului său era un mister; sau purta poate semnele ticăloșiei, ale șireteniei?

— La ce te uiți? întrebă Alfred.

— Frânturi din imaginația morbidă a lui Odilon Redon.

A încercat să îl mulțumească dându-i acest răspuns și a închis cartea.

Lui Alfred îi plăcea ca ea să îi citească. Erau la jumătatea romanului *Mănăstirea din Parma*, care îi plăcea lui Alfred, după cum spunea el însuși, „aproape mai mult decât orice altceva”. Plăcerea ei însă se pierdea uneori în pasajele monotone, dar își menținea interesul treaz, ascultându-și propria voce: atunci când se străduia, citea foarte frumos.

În noaptea aceea, Alfred a început să se uite la ea cu o admirație febrilă, până atunci nedescoperită.

— Nu e magnifică? a întrerupt-o el. Ce femeie impresionantă, ducesa de Sanseverina!

— Uneori e cam feminină.

Dacă vocea ei părea uscată, asta era din cauza timpului pe care îl petrecuse citind cu voce tare.

— Presupun că femeile feminine nu prea se plac una pe alta.

Ea, cu siguranță, nu contase niciodată foarte mult pe prietenia femeilor.

— E altceva, un fel de francmasonerie care le aduce împreună, iar ele simt că trebuie să respecte unele reguli.

Alfred a izbucnit în râs: erau uniți într-un moment de înțelegere atât de profundă, încât ea s-a dus și s-a așezat în genunchi lângă scaunul lui, sărutându-i mâinile în neștire. Era gestul cel mai apropiat de dorința carnală pe care îl făcuseră în acele ultime săptămâni. Dar mâinile lui Alfred au rămas reci și palide.

La puțin timp după aceea, el a spus:

— Bet, dacă nu te superi... o să trebuiască să-mi faci o injecție astă-seară.

Pe urmă, când puterile l-au părăsit, Eldred îl căra de la etaj până la scaunul lui de jos, din bibliotecă. Și mai târziu în declinul lui, îl chema ea pe îngrijitor, ca să îl pună în pat sau să îl ridice din așternut, până într-o zi, când a descoperit că se poate descurca și singură cu bucata aceea de carne care se împutina pe zi ce trecea.

Imediat, relația lor s-a schimbat. Dacă înainte îl iubise, de data asta îi era milă de el. Nu era milă în sensul convențional al cuvântului, ci o nevoie emoțională de a se contopi cu acel copil care ar fi putut ieși din corpul ei de la bun început, o nevoie de a îndeplini în locul lui tot felul de sarcini josnice: să șteargă delicat orice urmă de fecale sau de mâncare lichidă pe care o vomita el imediat ce o înghițea. Uneori, dependența creată în această nouă relație o făcea să se gândească la adevărații ei copii: pentru ei nu simțise niciodată milă, ei erau închiși în sine și înarmați, pentru urgențe, cu arme morale formidabile. Dar poate că se înșelase: poate că și ei avuseseră nevoie de mila ei; poate că astfel le-ar fi câștigat dragostea.

Într-o zi ploioasă, s-a văzut nevoită să abordeze un subiect pe care Alfred încerca să îl evite.

— Mă lași să le scriu copiilor și să le spun totul?

— Nu vreau să-i tulbur.

— Dacă o să afle de abia după ce mori, s-ar putea să se supere îngrozitor.

Bineînțeles că nu putea ști cu certitudine ce gândesc copiii ei; nu își cunoștea decât propriile gânduri, în care clocoteau remușcărilor.

Hotărându-se să nu ia în seamă dorințele lui Alfred, și-a asumat sarcina de a le scrie copiilor.

Dorothy, prinsă în chingile unei căsnicii nefericite, a răspuns într-o traducere din franceză:

„Scumpul meu tată,

Poți să-ți închipui ce am simțit când am primit aceste vești cu adevărat șocante. Mă mâhnește teribil că nu pot face nimic pentru a-ți alina suferința. Eu trăiesc – nici cu folos, nici fericită – la celălalt capăt al pământului și mă rețin aici anumite obligații față de cei care au devenit familia mea, prin căsătorie. Pe Hubert îl văd rar; facem cu schimbul între Lunegarde și Passy. Nu îmi voi îngădui să îmi urăsc soțul, dar, dacă mariajul nostru pare să se destrame, nici nu voi accepta ca cineva să mă acuze că nu am încercat să îl salvez. Prințesa cea bătrână, scorpia de soacră-mea, abia așteaptă să se năpustească asupra mea, dar refuz să fiu șoarecele ei.

Așadar, sper să înțelegi, dragul meu tată, că îmi este imposibil să îmi urmez instinctul și să vin la tine. Așa au fost hărăzite destinele noastre, și, oricât de crud ar fi al tău sau oricât de prostesc ar fi al meu, nu avem ce face, decât să ne rugăm la Dumnezeu să ne izbăvească de suferințe.

Mă gândesc la tine și mă rog pentru tine mereu; cu dragoste și apreciere crescândă,

DOROTHY“

Basil a răspuns într-un manieră mai apropiată de stilul lui caracteristic:

„Dragul meu tată,

Ești ultima persoană din lume pe care aș vrea să o consider o victimă a unei nedreptăți atât de mari: mi te amintesc ca pe cel mai bun și mai generos om de pe pământ. Sunt cu atât mai trist, cu cât, momentan, nu pot să mă concentrez numai asupra

suferinței tale: repetițiile sunt în toi (avem premiera peste o săptămână, la New Theater, iar eu îl interpretez pe Macbeth). De când am primit scrisoarea mamei, aceasta este – la propriu – prima ocazie pe care am avut-o să îmi analizez sentimentele și să încerc să răspund cumva. Chiar și acum, este vorba doar de câteva momente furate, într-o sală de teatru goală. În timp ce o trupă de actori continuă să agonizeze pe scenă, eu stau aici, ne-bărbierit, nespălat, cu o greutate în stomac din cauza unui nenorocit de sandvici prea gras, pe care l-am înghițit prea repede; dar am vrut să îți transmit cât de mult sufăr alături de tine, chiar dacă îți scriu într-un mod cu totul inadecvat.

Nu prea vorbeam unul cu celălalt, nu-i așa? Și totuși, când mă uit în urmă, simt că exista o oarecare empatie între noi doi. Ah, dacă ar fi să luăm viața de la capăt, eu aș alege să trăiesc! Nu să renunț la viață pentru meseria ingrată de a o imita.

Tată, aș vrea să mai stau câteva minute și să încerc să îți împărtășesc sentimentele în acest moment teribil, dar deja mă cheamă, așa că nu îmi rămâne de făcut decât să te las, deși îmi pare sincer rău.

Domnul să fie cu tine!

BASIL

P.S. Nimeni nu își poate da seama cât de solicitant este pentru un actor să îl joace pe Macbeth.“

Alfred Hunter a fost bucuros să primească aceste scrisori de la copiii lui.

— Se exprimă frumos, nu-i așa?

Vocea lui stinsă nu îi cerea lui Elizabeth să îi confirme ceea ce își dorea el să creadă: că odraslele lui istețe erau recompensele supreme.

După ce i-a citit scrisorile, soția lui era încă prea derutată ca să le poată interpreta singură. Dacă ar fi reușit să se adune, probabil le-ar fi demontat cu sarcasmul ei obișnuit minciunile atent elaborate; însă, în circumstanțele de față, prefera să le accepte răceala sau, în cel mai bun caz, căldura artificială, luând-o ca pe o

formalitate impusă de distanță și de timpul care trecuse de când nu se mai văzuseră. Cât despre faptul că erau copiii *ei*, își amintea de ei ca de niște senzații în pântec, apoi ca de niște cocoloașe de grăsime aproape comestibile, minunat de moi, până mai târziu, când se transformaseră în niște ființe cu picioare lungi, ostile, foarte puțin umane, care deja se pregăteau să își ia zborul.

Dar lui Alfred i-a zis doar atât:

— Mă bucur că le-am spus. Am făcut ce trebuia.

Încheiase plină de virtute, așa cum, probabil, se simțea și prințesa de Lascabanes.

Pe urmă și-a dat seama că trecuse etapa scurtă și minunată în care putuse să îi vorbească soțului ei folosind cuvintele cu sensul pe care îl aveau; de atunci înainte, aveau să fie nevoiți să comunice prin intermediul pielii și al ochilor. Era apogeul încrederii reciproce; dar desigur că nu mai aveau nimic de pierdut.

Doctorul Treweek venea din Gogong aproape zilnic. Deși, teoretic, îi era recunoscătoare, nu putea să treacă peste iritarea pe care i-o provocau obiceiurile lui necivilizate, și nici să își ascundă satisfacția că reușise să îi alunge scepticismul. Odată, abia a reușit să se abțină să îi recomande un leac pentru mătreață.

— De-acum poate să se întâmple oricând, a zis el.

Era atât de obosită, încât aproape că nu a simțit nimic când și-a dat seama că doctorul se referă la moarte, nici măcar atunci când și-a amintit că e vorba despre moartea soțului ei.

— Sunați-mă dacă aveți nevoie de mine.

Doctorul Treweek abia se mai ținea pe picioare din cauza oboselii și – era destul de sigură – a impulsului dat de anumite medicamente.

A răspuns cu o răceală morbidă:

— Doar nu vă așteptați să vreau să împărtășesc cu altcineva moartea soțului meu. Oricât de puternică a fost prietenia dumneavoastră, cred că eu am întâietate.

A fost de ajuns să arunce o singură privire la spatele plin de mătreață al domnului Treweek și imediat a regretat ce spusese.

— Să nu credeți că nu sunt *cu adevărat* recunoscătoare, doctore, s-a văzut forțată să adauge.

El a ridicat din umeri și s-a dus la mașina murdară de noroi.

— Treaba dumneavoastră. Unora le e frică.

Ei nu îi era frică, nici de ce se putea întâmpla, nici de momentul când avea să se întâmple. Lumea o acuza că este insensibilă. Dar nu era: ea lua parte la un mister teribil, la care puțini aveau acces; se putea spune fără teamă de greșeală că funcționa din respect, mai ales pentru acel suflet care abia mai pâlpâia, dar numai din punct de vedere fizic, și care avea să o inițieze.

În noaptea cu pricina, s-a trezit din somn nu din cauza sunetelor morții ce veneau din camera alăturată, ci din instinctul care îi spunea că trebuie să ia parte la o transformare miraculoasă. Și-a înșfăcat halatul de casă și a intrat în grabă în camera lui Alfred.

Iată-l pe soțul drag al cărnii ei, care părea că o așteaptă să vină în patul lui. Numai că ochii lui sugerau că, de data asta, ea e cea care trebuie să preia inițiativa. Așa că și-a pus mâna, cât a putut de blând, pe obrazul lui palid.

Imediat, gura lui Alfred Hunter, cu buzele parcă acoperite de o promoroacă, s-a deschis larg și a rostit „De ceee?“, înainte ca ultima sclipire din ochii lui să se stingă.

Și-a petrecut restul nopții împleticindu-se printr-un labirint de camere, târând după ea capotul în care se înfășurase în grabă și care o făcea să pară strâmbă, din cauza mânecilor inegale. Mișcarea o salva. Se întrebese de multe ori până atunci cum o să se poarte ca văduvă și se vedea bucurându-se de o viață tihnită și respectabilă. Deocamdată însă nu era nici văduvă, nici soție, nici măcar femeie. Nu suporta să se gândească la „Alfred“. Pentru o clipă sau două, și-a înmuiat degetele de la picioare în lad și s-a forțat să își amintească toate trupurile bărbaților pe care îi târâse în patul său ca să se lupte cu ei: „amanții“ săi.

Spre dimineață, și-a zărit reflexia într-o oglindă și s-a trezit față în față cu *Doppelgänger*-ul ei: îmbătrânită, ciufulită, răvășită, cu ochii holbați de la atât privit în adâncul sufletului ei, în direcția unui orizont care încă nu i se dezvăluise.

— Doamne, arăți ca o sperietoare! a zis ea cu voce tare.

Cineva – o infirmieră? – o ținea de încheietură: femeile astea îți iau pulsul încontinuu sau sau

— Ce s-a întâmplat, doamnă Hunter? Ați avut un vis?

Atunci ți-ai dat seama, nu după voce, ci după atingerea degetelor, că e Mary de Santis, dar nu în calitatea ei de infirmieră: încerca să se revanșeze pentru o greșeală.

— Nu visam... trăiam, zise doamna Hunter, abia răsuflând. Alfred tocmai a murit. O să trebuiască să-l sunăm pe doctorul Treweek. Nu vreau să fac asta. Una e să știi, alta să spui.

— Stați liniștită și o să treacă toate visele urâte, o sfătui sora de Santis.

Era un sfat practic, până la un anumit punct. Frunza de palmier pitic de lângă tine se zbătea ca bătută de un ciclon; dar cei aflați la nivelul mării, printre care și Mary de Santis, nu puteau înțelege niciodată că acesta e doar un aspect fizic al furtunii: numai tu trăiseși o experiență transcendentă, datorită acelei vizite pe insula soților Warming. Mai era și danezul lui Dorothy. Poate că danezul știuse să vadă sfințenia și pacea din ochiul furtunii, dar pentru Dorothy cea plictisitoare, care fugise de pe insula Brumby de furtuni care nu existau decât în închipuirea ei, viziunea danezului păruse doar imaginea fascinantă, dar îngustă cu care te alegi dacă te uiți prin celălalt capăt al telescopului. Dorothy nu știuse cum să se folosească de danezul ei.

— Sau crezi c-ar fi o pierdere de timp să-l sunăm pe doctor? Nu ne-ar ierta-o niciodată. Treweek se teme de gingăsie.

— Nu știu nimic despre doctorul Treweek, răspunse infirmiera. Dacă trebuie să sunăm pe cineva, îl sunăm pe doctorul Gidley.

— Gidley?

— Nu el e doctorul dumneavoastră preferat? Cel pe care l-ați ales personal?

— Gidley cel gras și bleg! zâmbi doamna Hunter. Dacă te-ai uita, ai vedea că are ceară în urechi. Treweek, în schimb, e bărbat: odios, urât, murdar – toate petele alea de mâncare – și mătreața... Dar e chinuit. Cred că Treweek a suferit mult la viața lui. De-aia înțelege. Ceea ce nu înțelege însă e că el are o minte autentic masculină: de aceea nu îmi poate ierta slăbiciunile de femeie.

— Nu vă agitați, doamnă Hunter. E dimineață.

— Știu că e dimineață. Doar am măsurat noaptea oră cu oră.

— Haideți să vă aduc trandafirii. Cum s-a luminat afară, am ieșit în grădină și i-am cules cu mâna mea. Sunt atât de mulți!

— Ah... trandafirii... da.

Lăsându-și pacienta să doarmă, sora de Santis se forțase să mai coboare o dată în adâncurile întunecate ale casei, unde își trădase meseria nu cu mult timp în urmă. Trecuse pe lângă birou: luminile încă aprinse umpleau camera cu amintiri orbitoare. Dăduse să intre și să le stingă, dar se răzgândise și se dusesse să aducă o cârpă ca să șteargă o băltoacă pe care nu o observase menajera atunci când strânsese carafele și paharele. Sora de Santis se gândea că, dacă ștergea apa vărsată, putea să își alunge măcar poftetele trupești, dacă nu și rușinea. Probabil că nu avea să i se îngăduie să uite acest lucru; mai ales dacă doamna Hunter, într-un moment de viclenie, avea să dibuiască motivul pentru care se aruncase ea la picioarele patului, într-un moment de panică. Deocamdată însă, ferindu-se de alte capcane, de mirosul de fum de țigară, de whisky și de piele, sora de Santis se plimba nepăsătoare printre ele.

S-a întors în bucătărie. Era tura doamnei Cush, iar infirmiera de noapte o începea uneori în locul ei. Doamna Cush, femeia de serviciu, suferea de varice, de o tuse ca de fumător, de palpitații, de metehnele unui soț epileptic și de logoree. („Ești o prietenă pe cinste, soră Mary, nu știu ce ne-am face fără tine: doamna Hunter, Lottie, oricare dintre noi. Îți vine să crezi, soră, tata a luat-o razna iar marți seara, s-a urcat pe sobă, cât m-am chinuit cu Donald și Mavis să-l dăm jos, în cele din urmă a căzut de acolo, și e atât de greu, e puțin dus cu pluta. Îți vine să crezi, soră, l-a mușcat de deget pe Donald, eu iau calmante încontinuu de atunci. Săracul tata, ce vânătași avea, of, soră, nici nu pot să mă uit la ele! Mavis m-a dus la film ca să mă mai înveselească, dar nu era ăla cu peisaje frumoase și muzică minunată, era despre niște marinari blocați într-un submarin. După aia, Mavis mi-a făcut cinste cu un coniac și un gin sec la Ladies Lounge din

Lancaster; apoi ne-am dus acasă, soră Mary, pentru că trebuia să punem de ceai.“)

Dacă sora de Santis dorea cu adevărat să o răsplătească pe femeia de serviciu pentru unele dintre nedreptățile prin care trecuse, era, totuși, conștientă că aceste acte de milostenie ar putea foarte bine să fie și tentative viclene de a-și lumina propriul întuneric, prin intermediul unor munci neplăcute. În dimineața aceea, după ce și-a dat jos uniforma, s-a apucat să frece bucătăria. La început a lucrat cu mișcări largi, împrôșcând peste tot apă cu clăbuci, pe care apoi o aduna cu mopul și o storcea înapoi în găleată. Lumina electrică încerca să o lingușească: oriunde îngenunchea ea, linoleumul strălucea; brațele, umerii ei păreau și erau puternici și albi; sutienul rupt (din întâmplare) le oferea sânilor rotunzi mai multă libertate de mișcare. Freca întruna, tulburând liniștea nopții, însă fără a strica relația dintre ea și întuneric. Ca o emanație a nopții, putea să se reverse ca apa și apoi să se întoarcă în profunzimile ei tainice. Dacă exista ceva narcisist sau senzual în comportamentul ei, reușea totuși să nu cadă în păcat, amintindu-și precedentul stabilit de tatăl ei ratat și de fibrele care o legau de ținta umană a dăruirii ei.

Când Mary de Santis a ajuns, în patru labe, la spălător, începuseră să o doară umerii, îi amortiseră genunchii, iar penitența își pierduse orice urmă de splendoare. Se vedea ca o eternă novice, trebăluind în celula aceea îngustă, lovindu-se de pereți de fiecare dată când o apuca într-o direcție greșită; dar încercările ei – la fel ca toate celelalte izbucniri de stângăcie disperată – păreau experiențe necesare în ochii celor inocenți. Numai doamna Hunter înțelegea; poate că tata recunoscuse, reflectate într-o piele albă spre sidefiu, propriile eșecuri și propria îngăduință. Desigur că mama avea relația ei specială cu sfinții, care o împiedica să vadă păcatele celor pe care îi iubea.

Penitenta s-a lovit cu capul de o stînghie ce susținea unul dintre rafturile spălătorului. Sâni grei s-au legănat și pe urmă s-au liniștit din nou. Apa cenușie, care deja nu mai avea baloane de săpun în ea, i se îmbibase în ciorapi, la genunchi. S-a ridicat greoi, șovăind din cauza schimbării de atitudine, și s-a trezit uitându-se năucită într-un vas cu ulei, în care se reflecta o lumină.

Lumina plutea și se legăna, însă nu din cauza becului electric: infirmiera a văzut prin grilajul ferestrei că se făcuse ziuă.

După ce și-a pus uniforma și și-a aranjat boneta pe cap, luând din nou înfățișarea unei femei ordonate și profesioniste, infirmiera s-a dus să îi mai facă o vizită pacientei. O adiere slabă ridica ușurel perdeaua colorată de lumina cenușie a dimineții. Bătrâna gâfâia și mormăia, într-una dintre etapele mai liniștite ale somnului. La un moment dat, buzele i s-au întredeschis, iar cuvintele s-au eliberat dintre gingiile înțepenite:

— Numai spini. Boboci neînfloriți. Gerul ăsta interminabil...

Cu o mișcare extraordinară, cu oasele trosnindu-i, a ridicat mâna ca să își dea la o parte o șuviță de pe frunte.

— Să vă vorbiți frumos în tăcere.

Pe urmă a scos un suspin, învăluindu-se în intimitatea pe care o prețuia atât de mult:

— Draga mea tăcere....

Infirmiera a recunoscut liniștea care se instalează atunci când noaptea e pe sfârșite; lumina, abia descâlcită din caierul negurii, se întindea peste parc; la poalele dealului pe care trona casa plutea un nor de trandafiri, nu cu boboci neînfloriți, ca în visul lui Elizabeth Hunter, ci cu buchete întregi, aflate la apogeul frumuseții lor.

După ce a căutat foarfeca de grădină și coșul împletit sub chiuveta din cămară, Mary de Santis a ieșit în grădină. Stropi de rouă îi acopereau mâinile, prelingându-se de pe frunze; pâlniile din seara trecută se strânseseră în falusuri încrețite; iarba avea o prospețime pe care și-o pierde atunci când devine gazon. Încurajată de riturile senzualității inocente la care era invitată să participe, infirmiera a rupt o frunză, a supt-o și, în cele din urmă, a mușcat din ea, ca să ajungă la acreala succulentă dinăuntru. Nu a venit nicio pisică să îi conteste dreptul de proprietate asupra acestei enclave spirituale; trecea mai departe, scandalos de fericită, frecându-se de scoarțele aspre ale copacilor, strecurându-se printre ramurile pline de rouă. Când reproșurile conștiinței încercau să o înfrâneze, își adormea remușcările într-un mod convingător, invocând tributul în trandafiri pe care se vedea oferindu-i-l lui Elizabeth Hunter.

De îndată ce a ajuns la tufele de trandafiri, a început să smulgă florile ca o capră flămândă. Roua stropea totul în jurul ei. Spinii o înțepau. Se clătina pe tocuri, atunci când nu i se afundau în îngrășământul natural format din frunze moarte și pământ îmbibat cu apă. Nu putea face nimic în privința viermilor, care își etalau frenetic goliciunea rozalie: era prea preocupată de pof-ta ei vicioasă de trandafiri. Când s-a aplecat să taie tije, nu numai parfumul, ci înșiși bobocii ascuțiți păreau să îi intre în nări-le avide, în timp ce florile ce se scuturau în atingere cu hainele ei cădeau în jur pe pământul nepăsător, formând cocoloașe de bej, pete de roz tare și trandafiri trandafirii delicați, în formă de inimă.

Respirând adânc, tăind din inerție aerul cu foarfeca, a ajuns la marginea tufei și și-a pus pe braț coșul îngreunat de comori. Lumina se revărsa printre copacii dimprejur, transformând gră-mada de petale de trandafir înapoi în rouă, lumină și culoare pură. S-ar fi întristat la gândul că propria dihotomie de car-ne pământească și suflet ce tinde spre absolut nu putea fi des-compusă atât de logic; însă zgomotul de pași pe trotuar a tul-burat-o, scoțând-o din transa în care o adânciseră trandafirii.

Un bărbat cu ochi iscoditori și cu un chip întunecat și brăz-dat de riduri adânci a întrebat-o cum să ajungă pe Enright Street. Deși se uita atent la ea, nu părea deranjant de insistent. Ea cunoștea strada și l-a îndrumat cu o grijă pe care păreau să o impună ora matinală și detaliile ei splendide; omul o asculta concentrat, urmărind indicațiile, dar și uimit întru câtva de si-lueta ei încadrată de trandafiri.

După ce a sfârșit explicațiile, bărbatul a zâmbit și i-a mulțumit. Zâmbeau amândoi, din motive diferite, dar identice. Judecând după cizmele lui modeste, care scârțâiau la mers, dar și după pri-virea spășită, infirmiera bănuia că e străin nu numai de locurile acelea, ci și de țară cu totul. Și-a amintit de propria naștere și de copilăria petrecută în străinătate; indiferent dacă omul ghicise asta sau nu, dădea impresia că recunoaște în ea o aliată.

Făcând un gest cu capul spre boneta ei, străinul a întrebat din senin:

— E cineva bolnav?

— Nu chiar. Aici stă o bătrână de care trebuie să avem grijă.

— Cât de bătrână?

— Nu știm exact. Nu cred că mai contează, odată ce ai ajuns la o anumită vârstă. Deja nu mai ești propriu-zis o persoană: semeni mai mult cu un bec electric care se aprinde și se stinge, și poate, dacă ai noroc, o să arunci o rază de lumină asupra unui lucru pe care nu l-a observat nimeni până acum, nici măcar tu. Cel puțin așa văd eu lucrurile.

De fapt, nu văzuse niciodată lucrurile așa; dar ora matinală și publicul ei, format dintr-un singur străin simplu, o îmboldiseră să vorbească astfel.

Străinul părea să încerce cu adevărat să vizualizeze imaginea pe care i-o descrisese. Apoi i-a zâmbit larg, iar ea și-a coborât privirea pentru a-și ascunde plăcerea, observând deodată că pantofii ei albi sunt acoperiți de noroi.

Infiriera și-a reamintit îndată de îndatoririle ei.

— Trebuie să intru în casă, a spus ea stingherită, aproape cu brutalitate. Pacienta mea s-ar putea să aibă nevoie de mine.

Cizmele elegante ale bărbatului s-au pus și ele în mișcare, cu un scârțâit.

— Da. O să plec și eu.

Privirea lui o părăsise deja; dar deodată s-a întors, de parcă ar fi trebuit să o oblige să recunoască ceva, chiar în ultimul moment.

— *Ti ximairoma kánomay!*

Cuvintele i-au vibrat în timpane și i-au gâlgâit prin vene. Deși nu le cunoștea semnificația, îi răsunau în cap, cu vocea mamei sale. Tot drumul pe cărare, pe scări, până în casă, îi revenea în minte un murmur melancolic: de cuvinte, de clopote și de voci de femei care fie se bucurau, fie se tânguiau, nu își mai dădea seama exact.

Plăcerea și confuzia provocate de această redescoperire parțială a trecutului a început să se amestece cu teama că pacienta ei ar putea fi în pragul unei crize. Sora de Santis nu a avut timp decât să îndese trandafirii într-un ulcior uitat pe lavabou, în baia din lemn de mahon, fără să mai ia în seamă zgârieturile de la spini. Apoi a intrat în grabă în camera pacientei sale. Chiar în acel moment, relicva aflată în grija ei fu aruncată afară din adâncimile infernului în care se afundase și abandonată pe țărmurile realității.

Luându-i pulsul, care era destul de bun, infirmierei i s-a făcut frică, într-un mod irațional și complet neprofesionist.

— Ce s-a întâmplat, doamnă Hunter? Ați avut un vis?

— Nu visam... trăiam. Alfred tocmai a murit, suspină doamna Hunter.

Oricâtă milă ar fi avut pentru pacienta ei, sora de Santis nu se putea concentra decât asupra vorbelor străinului.

— Să-l sunăm pe doctorul Treweek... gâfâia doamna Hunter.

— ...Pe doctorul Gidley... se auzi sora de Santis spunând; apoi, disperată: Haideți să vă aduc trandafirii. Cum s-a luminat afară, am ieșit în grădină și i-am cules cu mâna mea. Sunt atât de mulți!

— Ah... trandafirii... da.

Infirmiera se repezi să aducă ulciorul ciobit de pe lavoar. Trandafirii splendizi își împrăștiu roua, lumina, culorile și parfumurile peste cearșafuri, până spre nările încordate și ochii opalini ce priveau din mijlocul măștii aceleia de hârtie.

— Priviți!

Mary de Santis uitase.

— Da, Mary, văd... trandafirii noștri, răspunse Elizabeth Hunter.

Și deodată Mary de Santis auzi, rostite de glasul mamei ei, cuvintele pe care nu le înțeleșese atunci când le spusese țăranul imigrant: „Ce răsărit minunat!“

Chiar era minunat: trandafirii scânteiau, fermecau, amețeau, țopăiau, etalându-și carnea pământească, într-o tentativă onorabilă, dar eșuată, de a propaga supremul.

— Da... trandafirii noștri, repetă Elizabeth Hunter.

Mary de Santis interpretează aceste cuvinte ca: noi, perfecționistele arogante, sau pseudo-sfintele, o să fim salvate de meștehnele noastre, pentru a înfrunta nenorociri mai mari.

Şase

Când o întâmpinase pe prinţesă, preşedintele clubului subliniască că îi pregătise o cameră veselă. Madame de Lascabanes bănuia că aşa este; dar cretonul înflorat (verde cu bej) şi reproducerea după un peisaj cu eucalipti stilizaţi într-un mod îndrăzneţ nu făceau decât să agraveze boala străinătăţii, de care suferea ea. Era acolo şi un telefon alb, care o intimida îngrozitor; dacă începă să sune înainte să fie pregătită să îi facă faţă? Se simţi mai bine când lucrurile ei, pe care le strânsese din Moreton Drive dragul de Wyburd, fură aduse la parter, fie şi după o întârziere destul de lungă. Simpla operaţiune de despachetare a pastei de dinţi îi calma nervii; între timp, ceruse de la o menajeră o pastilă pentru durerile de cap. Da, se simţea mai bine.

Doar dacă nu i se amintea de faptul că fugise din locul în care îşi dorea, dar se temea să se afle: menajera aceea cu un aer necioplît şi nemţesc; şi capul mumificat al Sfintei Clara, pe care Hubert insistase să îl viziteze: *elle a quand même une influence extraordinaire*¹, lucru pe care franciscanul gelos îl dezminţea, spunând *vous savez c'est une tête quelconque que les sœurs se sont procurées pour en tirer profit*². Singură în lift, în drum spre salonul în care urma să ia cina, Dorothy de Lascabanes se smiorcăi un pic, gândindu-se la biata ei mămică.

În sala de mese domnea discreţia, şase sau şapte doamne pudrate îşi coborau pleoapele asupra puiului la cuptor sau a

---

¹ „Are, totuşi, o putere extraordinară“ (fr. în original).

² „Ştiţi, e un cap oarecare, călugăriţele l-au adus doar ca să profite de pe urma lui“ (fr. în original).

compotului de mere și se prefăceau că nu mestecă, în timp ce o slujnică bătrână, într-o uniformă albă și apretată, o conducea pe invitata de onoare la masa ei, de unde se aștepta să se impună. De fapt, în loc să se impună, Dorothy Hunter se expuse: stătea singură, cu tacâmurile ei și aranjamentul de trandafiri Regina Elisabeta. Își răsfiră degetele deasupra tacâmurilor, de parcă s-ar fi pregătit să cânte la țambal, și rămase privind în gol.

— Biata de Madge, ce obosită e, zise una dintre doamne, odată ce atmosfera reveni la normal.

— Așa este, aprobă interlocutoarea ei. Din cauza umidității. Iar Madge e prea generoasă cu timpul și energia ei.

Poate pentru a evita vreun astfel de impuls în sine, cea de-a doua doamnă adăugă un minimum de garnitură la furculița în care era deja înfiptă o bucată mare de piept de pui și le muie pe amândouă într-un strop de sos.

Văzând probabil acea furculiță plină, o a treia doamnă, fără nicio legătură cu primele două, fu împinsă la un gest nesăbuit și dădu pe gât o lingură de compot de mere. Începu să tușească. Tușea și tușea, fără oprire. Hotărâtă să ignore această neplăcere, Dorothy Hunter fu fascinată să vadă ceva ce semăna cu niște bule de sirop apărând pentru o clipă la nările doamnei; cele două bule fură trase repede înapoi.

Ah, de-ar fi mămica aici, „la club“, să comande pentru tine! Și dacă făceai și tu bule la nas după ce îți beai siropul, sau dacă stropeai cu sos manșeta impecabilă a bătrânei menajere?

Sau dacă țipai?

Când slujnica se apropie cu meniul, Dorothy abia dacă aruncă o privire asupra lucrurilor pe care nici măcar nu putea să le citească; își uitase ochelarii în cameră.

— Știi ce aș vrea cel mai mult? Dacă nu e un deranj prea mare și dacă aveți așa ceva. Aș vrea un cotlet de oaie gros și savuros. Și să fie mai în sânge.

— Da, milady, desigur, o să întreb.

Slujnica părea îngrozită; probabil că auzise undeva de reverențe, dar nu avu curaj decât să încline din cap.

Membrele clubului își ridicară capul din farfurie, ca niște vaci deranjate de ceva.

Prințesa de Lascabanes nu reușise să fie la înălțimea titlului: de când îi venise ideea și până făcuse comanda, sau poate chiar mai demult, după ce schimbase avionul la Bangkok, *le mutton chop* își pierduse conotațiile exotice. Lui Dorothy Hunter nu îi mai rămânea decât să rememoreze silabele mormăite ale gafei pe care o făcuse. Nu o ajută faptul că își aminti cum ținea un cotlet înfipt într-un băț, deasupra unor tăciuni, și cum spunea, cu un accent mai puțin evident, dar cu o voce sinceră, de fetișcană: „Nu, tati, nu e ars, e doar puțin pârlit, așa e cel mai delicios!”

Deși cele mai multe membre ale clubului părăsiseră salonul, vreo două rămăseseră special ca să vadă slujnica servindu-i cotletul prințesei Nu-știu-care: una din familia Hunter din Gogong, închipuie-ți!

Prințesa își pierduse deja orice urmă de poftă de mâncare. În orice caz, când fu adusă, carnea era prea roșie și prea grasă: *en effet écœurant ce chop australien*¹; ar fi uns-o la suflet pe răposata ei soacră să afle asta.

După ce mănă o înghițitură de creson calduț și bău un pahar cu apă, Dorothy dădu la o parte cotletul mutilat.

— Mulțumesc, nu mai vreau nimic altceva.

Îi zâmbi slujnicei, rugând-o, în același timp, din ochi, să nu o spună nimănui.

Cafeaua băută în salon nu putea fi decât un chin și mai mare decât cina luată în sala de mese. Nu știa unde să se așeze mai bine: nici prea departe, ca să nu pară jignitor la adresa celorlalți, dar nici atât de aproape încât să poată fi abordată de cineva. În cele din urmă, urcă cele două etaje până la patul ei, unde epuizarea o părăsi repede, și rămase acolo pentru tot restul nopții. Își petrecu timpul citind din *La Chartreuse de Parme*, pe care o cunoștea foarte bine, și recapitulând motivele pentru care se întorsese în țară. În consecință, toate imaginile familiare o alinau: de exemplu, tubul de pastă de dinți franțuzească ce era, vai, pe terminate sau un avocat de familie destul de plicticos. Se agăța

---

¹ „De-a dreptul scârbos cotletul ăsta australian“ (fr. în original).

de orice putea fi considerat un refugiu, dar fu obligată până la urmă să se judece singură.

Hai să fim sinceri: m-am întors ca să storc o sumă mare de bani de la o bătrână care se întâmplă să îmi fie și mamă, pe care uneori o iubesc cu adevărat, dar pe care am și urât-o (Doamne, cât de mult!), sau poate că îmi va fi iertat, dacă nu voi reuși să obțin banii prin lingușeli, să o intimidez până mi-i dă, mai ales pentru că ea a fost cea mai mare tirană din lume și amintește-ți de vizita odioasă pe insula aia cu marea de jad jadul gri este mai discret decât verdele, numai că mama se gândise la asta înaintea ei „Insulele astea din Pacific au ceva atât de banal, încât e comic nu credeți profesore adică marea este la fel de verde ca în reclame zilele cenușii sunt o alinare de jad mai subtil mai neașteptat“ mama aprinzând lumânări ca să își ilumineze conversațiile ca să își facă impresiile cunoscute în fața profesorului suprasolicitat pe care îl chema EDVARD cu „v“ spre deosebire de mama tu nu îi pronunțai numele în prezența lui tot așa cum nu ai fi încălcat un jurământ solemn cojițele albe de piele pe care le uscasse soarele.

Prințesa pe jumătate adormită își apropie coapsele, așa cum stătea, în pat, până când ajunse numai coapse și fese, un mănunchi de carne sau un morman de oase, sub care se mișca bobul de mazăre.

Edvard cu „v“ povestește despre păduri, indiferent dacă e vorba despre pădurea tropicală din insula Brumby sau de pădurile de molid, de zadă sau de scoruși din Norvegia. Și de frasini. Căii sălbatici ce se întrec la asfințit pe plajă își biciuiesc obrajii cu nisipul care zboară atunci când își flutură coamele. „Nu mi-e frică, profesore“, decât că mi-ar putea intra coastele între coastele tale, în clipa asta electrizantă a mâinilor încleștate și a trupurilor îmbrățișate.

Ai încredere în mama să gătească peștele prins de profesor și să îl așeze pe un pat de anason, cu un aranjament de flori indigene pe marginea tăvii, momentul electrizant a galopat în întuneric, dând din coamă, sperî doar ca peștele gătit de mama să aibă gust de nisip.

Prințesa, chinuindu-se pe bobul ei de mazăre cât o bilă de rulment, își urzește mai departe visul lucid. Dacă nu merge nici

cu viclenia nici cu intimidarea ce-ar fi dacă ai omorî o femeie bătrână sau mamă ce mai înseamnă banii pentru o persoană în vârstă nu mai fac decât să-i amintească niște triumfuri care nu mai sunt nici posibile nici dorite? Nu ar fi o crimă, un șoc, un asasinat. Sigur că nu. Nu prea poți să calci pe un gândac fără să iasă și puroiul din tine.

Basil ar putea: fratele meu cel genial actorul celebru de ce de ce a venit domnule Wyburd să nu spui nimănu dar eu știu Basil și Dorothy = frate și soră = vânători care stau la pândă în adâncurile stătute ale peșterii lui Elizabeth Salkeld. Ai fi putut sta încolăcită în mama pentru totdeauna dar ea te-a azvârlit afară neînarmată nu și pe Basil un actor se naște cu bâte în loc de inhibiții tu cu siguranță ți-ai moștenit inhibițiile de la Alfred o statuie strâmbă la răscrucea unor drumuri din Gogong măcar inscripția vorbește în numele lui de asemenea încrețiturile vestei și ale pantalonilor din jurul din jurul ei bine al bifurcației bietul bill hunter TATA.

Și dumneavoastră sunteți tată, domnule Wyburd, povesteți-mi despre tatăl meu, decupajul acela din ziar pe care ați fost atât de amabil să ni-l trimiteți, ca să ne aducem aminte.

Prințesa se foi în așternut. Îi părea rău că avocatul o plictisește atât de tare când ea are atât de multe întrebări de pus dar tații iartă așa ni se spune acesta aproape de aceeași înălțime constituție ca și tine și cu aceleași obiceiuri enervante dezlegând panglica roz care îți ține laolaltă caracterul și actele Arnold W. la fel de metodic ca Edvard cu „v“ nu își face impresiile cunoscute decât după ce ia în considerare toate faptele apoi când sunt complet expuse avocatul este pregătit să recunoască numai un bărbat bun s-ar fi putut însura cu soția lui Alfred.

O tată tată îi venea să plângă pentru tot ce suferise el nu o consola decât atingerea lăptoasă juridică mățăsoasă a testiculelor lui lungi bătrâne și translucide târându-se și bălângănindu-se pe coapsele ei.

Prințesa de Lascabanes fu atât de șocată să îl vadă pe domnul Wyburd gleznele lui vinișoarele lui albastre totul imprimat în întuneric se ridică în fund și aprinse lumina: însă văzu propria imagine reflectată, în locul avocatului visat. Sâni ei, mai

sfrijiiți și mai lungi decât i-ar fi plăcut să recunoască, păreau să stea pieziș sub cămașa de noapte ce se răsfrângea în oglindă; buzele subțiri și palide îi erau întredeschise; era la fel de dezgustată de realitate ca și de visul care se furișase asupra ei.

După așa o noapte înfiorătoare în dormitorul cel vesel, Dorothy înghiți o aspirină și se întrebă dacă nu cumva ar trebui să se spovedească. Dar cui? În Sydney! Un țăran irlandez ales la întâmplare nu i-ar fi înțeles vânățiile spirituale și ar fi putut chiar să o disprețuiască pentru vocea ei cultă. Întotdeauna considerase anonimatul în confesional o alinare îndoielnică și teoretică ce trebuie păstrată doar pentru ocazii speciale. Dar nu era și asta o ocazie specială? Ba da, dar ea prefera, în toate ocaziile, să cunoască personal mâna care îi mângâia sufletul. Cu ochii umeziți, se întinse în pat și își aminti, cu regret, de iubitul ei *abbé* Passebosc, apoi își aminti de mama ei și se enervă. Mămica o să știe cum să scoată la iveală visul acela rușinos. Dorothy strânse cearșafurile în jurul ei. Niciodată! Mai bine lasă rana să supureze.

După ce sună după cafea și bău, nevinovată, o gură din licoarea inconfundabilă, începu să se întâmple lucrul de care se temuse cu o zi înainte: telefonul sări în aer.

— Bună dimineața, madame. Nu v-am învățat încă obiceiurile, așa că vă rog să mă iertați dacă vă deranjez.

Recunoscând pedanteriile avocatului, prințesa se simți, într-adevăr, deranjată; evită să se privească din nou în oglinda de pe peretele de vizavi. Ce să-i spună? Trupurile lor comunicaseră deja cu mai multă expresivitate decât o puteau face cuvintele.

— Vreau să aranjez o întâlnire – cu dumneavoastră și fratele dumneavoastră – pentru a discuta despre situația doamnei Hunter. Ce planuri aveți, madame?

Planuri? De când plecase de la mama ei spre Europa, tot sperase că altcineva – vreun *bărbat* – se va materializa și va stabili niște planuri în locul ei. Dacă un avocat bătrân – ca să nu spunem o figură paternă – nu putea face acest lucru, atunci cine?

Pentru a-și ascunde propria ineptie, se auzi sugerând, cu o voce ascutită și stridentă, suspicios de asemănătoare cu cea a reginei Angliei:

— Mi-aș dori să-mi spuneți Dorothy. Nu vreți, domnule Wyburd?

Păru încântat, cum era și firesc, dar nu îi întoarse propunerea, pentru că, până la urmă, el era cu mult mai în vârstă – cum, de altfel, se și cădea să fie. În schimb, spuse:

— Mulțumesc, Dorothy. M-aș bucura tare mult. De fapt, eu întotdeauna – adică eu și soția mea – îți folosim numele de botez când vorbim despre tine, de dragul vremurilor trecute.

Toate acestea nu însemnau că nu aștepta încă să îi afle planurile; tăcu, lăsându-i timp să i le comunice.

— Ei bine, începu ea deznădăjduită, i-aș face o scurtă vizită matinală mamei mele, înainte să obosească.

Fiind scurtă, vizita nu avea să îți permită să îți expui adevăratul și infernalul plan de această dată.

— Din moment ce nu cunosc pe nimeni și n-am nimic altceva de făcut, după aceea voi fi la dispoziția dumneavoastră.

Avocatul era prea discret ca să aibă vreo reacție de efuziune la mărturisirea ei; dar ea se impresiionase singură, prin patosul lipsei ei de însemnătate.

Domnul Wyburd sugera ora unsprezece și jumătate, la biroul lui, dacă va fi disponibil și Basil.

— Da, da, dacă e disponibil și Basil, firește, aprobă Dorothy cu sinceritate.

Dar era oare „firesc” ca ea să se sfătuiască întotdeauna cu fratele ei când venea vorba despre problemele mamei lor? Știind caracterul lui Basil, era sigură că fratele ei ar accepta fără ezitare chiar și cele mai groaznice detalii ale planului ei. Oare avocatul deja intuia așa-zisul ei plan? Asta ar fi fost destul de rău; dar și mai groaznic ar fi fost să aibă vreo soluție convingătoare, *legală*, pe care să le-o împărtășească odraslelor îndelung suferinde ale clienței lui. Ar fi putut să fie, de fapt, Wyburd cel viclean¹.

Madame de Lascabanes se simți singură când puse jos receptorul, nu pentru că avocatul cel bun se putea dovedi doar un alt escroc, ci pentru că, atunci când era victima unor nedreptăți, prefera să fie mielul oferit ca jertfă, și nu justițiarul în armură

---

¹ În original, „wily Wyburd”.

lustruită; în cel mai bun caz, strălucirea este o calitate a bijuteriilor fără suflet; în cel mai rău caz, a intrigilor inteligente, în cele din urmă autodistructive. Așa că uită de avocat, pentru că se simțea pusă într-o lumină degradantă.

Uită cu totul de această chestiune, dar telefonul alb sună din nou, mult prea curând.

— La telefon prințesa... *la princesse de Lascabanes*?

Pronunția era destul de izbutită.

— Da. Eu sunt.

Nu avea cum să scape de convorbire, decât printr-o minciună grosolană; singură în dormitorul acoperit de creton, nu avea cum să scapi de tine însăși.

— Sunt Cherry... Cherry Cheeseman... fostă Bullivant.

— Vai, *Cherry*!

Falsa ta explozie de entuziasm fu urmată de o pauză misterioasă, în care nu se mai auzea decât răsuflarea greoaie a lui Cherry Bullivant Cheeseman, de parcă ar fi gâfâit, de parcă ar fi fost încorsetată, sau poate că se avântase prea repede.

Prințesa aruncă o remarcă banală, dar adecvată.

— Ce ingenioasă ai fost! Ai reușit să dai de mine.

— Ei, dar știe toată lumea... Dorothy. A scris și în ziar.

Dorothy de Lascabanes se încruntă.

— N-am mai citit niciun ziar de când am lăsat în urmă *Le Monde*, în Paris.

De data aceasta, Cherry fu cea care sparse tăcerea ciudată.

— Poți să-l cumperi, Dorothy – sau cel puțin așa cred – de la un chioșc din fața poștei. Acolo cred că sunt toate ziarele străine. Mai știi unde e sediul poștei, draga mea?

Cherry cea serviabilă nu își dădea seama că e ca o stafie nedorită a trecutului; stafiile nu sunt niciodată atât de imateriale încât să nu genereze mereu alte și alte stafii, și serii de incidente fantomatice, și bizare fraze fantomatice, care îți dau fiori. Cherry Bullivant fusese prezentă în prea multe momente importante: fusese de față la Prima Întâlnire (întâmplătoare) din holul hotelului de Crillon; fusese prima care văzuse inelul după logodna aceea neverosimilă; ar fi trebuit să fie domnișoară de onoare dacă doamna Bullivant nu ar fi fost cuprinsă de îndoieli

metodiste. Cherry era o fată dulce și frumoasă, brunetă și strălucitoare, vrednică de numele pe care îl purta¹, dar era și o fire pragmatică: „Nu ar trebui să ceri un contract prenupțial sau așa ceva?” îi dăduse prin cap să întrebe. Cum se născuse modestă și timidă, și Dorothy avea o latură pragmatică, dar ea era, pe deasupra, și decepționată: „Cherry, nu-ți dai seama că ei asta vor, să poată să pună mâna pe averea mea?” Dacă ar fi fost mai puțin înstărită, dar la fel de atrăgătoare ca Cherry Bullivant, bănuia încă de pe atunci că acest bărbat dezirabil nu ar fi fost ispitit să o ia de nevastă. Nu, ea se născuse fără iluzii, cel puțin în privința vieții și a altor oameni; în schimb, era înzestrată cu o dârzenie pe care dușmanii ei o luau drept încăpățănare și pe care Hubert nu o înțelegea ca fiind dragoste. La fel cum nu credea în mofturi. Nu perversiunile lui, ci rafinamentul ei în materie de chestiuni sexuale le destrămasese căsnicia. „Ah, Cherry, de ce m-ai sunat?” Dorothy Hunter, a cărei încredere în sine începuse să se clatine încă de când își făcuse apariția ca mireasă la Lunegarde, se uită în jos, ca și când se aștepta să descopere o ultimă băltoacă pe covorul din club.

— Ideea este – se întoarce vocea răgușită, ca să insiste de la distanță, de la celălalt capăt al firului – că am vrea să te vedem, dragă Dorothy. După câte a auzit despre tine, Douglas ar fi încântat să te cunoască. Mă gândeam să organizăm o cină festivă... aici, la Warrawee.

Doamna Cheeseman *vorbea* ca o femeie de vârstă mijlocie, iar asta o bucura pe Dorothy de Lascabanes, care, *au fond*, era încă o fetiță agitată.

— Mi-ar face plăcere, Cherry... doar noi două... ca să mai vorbim.

Deși ultimul lucru pe care și-l dorea era să vorbească, dacă trebuia să înfrunte o armată de fețe atente, gata să îi soarbă fiecare cuvânt.

— O să fie ceva *restrâns*! spuse Cherry Cheeseman, coborându-și vocea pentru a face o astfel de promisiune. Ce zici de joi?

---

¹ În engleză, *cherry* înseamnă „cireșă”.

În dimineața aceea, tot drumul până la casa mamei, Dorothy de Lascabanes fu tracasată de senzația unei vagi indispoziții care nu ar fi trebuit să se abată asupra ei: aburul zilei de ieri se ridicase, lăsând în urmă o dimineață strălucitoare; taxiul se avânta pe străzi, luând curbe cu o asemenea îndrăzneală, încât pasagera ar fi putut cu ușurință să își aroge o serie de competențe într-ale vieții; ar fi trebuit să se simtă mai liberă ca oricând, mai liberă decât ar fi putut spera să fie vreodată pe pământ; la urma urmei, se întorcea în țara pe care o cunoștea din instinct, dar față de care nu mai avea nicio obligație. Da, era destul de liberă. Doar indispoziția asta persista. Și dacă...? Avusese de gând să își facă un control. Poate că ar trebui să îi ceară sfatul uneia dintre numeroasele infirmiere ale mamei – dar fără să o lași să bănuiască pentru cine întrebi, desigur: ai părea naivă dacă problema nu ar fi una fizică, după cum probabil nici nu este.

Așa că încercă să uite de suferință, ca de chipul unui star de televiziune de pe un panou publicitar, cu pielea întinsă și dinții dezveliți, mimând cu disperare tinerețea, expus într-un loc cât mai vizibil, pentru ca în clipa următoare să fie îndepărtat.

— *Mais qu'est-ce qui vous prend? Vous êtes fou?*¹ zbiră pasagera din taxi când fu izbită cu capul de plafon.

Nu conta cine era *fou*: șoferul sau pietonul în vârstă, care mergea anormal de agale, prea nesigur în actul traversării, cu fața prea albă și pungi sub ochi prea vineții.

— E bolnav? Mai degrabă beat! strigă prințesa.

Lovitura (dacă și-a fracturat craniul?), împreună cu sperietura, o făcea să se simtă extrem de virtuoasă.

— Un nenorocit de drojdier!

Și șoferul se speriasse, iar pasagera îi mai și urla în ureche. A naibii străină isterică!

Dintre toți, numai bărbatul beat, bolnav sau poate doar bătrân, își văzu mai departe de drum, lent, șovăielnic, netulburat.

— Cum de-or putea?

---

¹ „Ce v-a apucat? Ați înnebunit?” (fr. în original).

Cât de murdari, de împuțiți, de înfricoșători sunt unii bătrâni! Prințesa de Lascabanes se simțea mai neprihănită ca oricând.

Șoferul era încă revoltat.

— Primăria mătură gunoiul de pe străzi, dar jumătate din el îl lasă în urmă! Nu?

Suferința lui Dorothy Hunter se întoarse – nu era chiar o boală, ci o indispoziție: când te gândești că ar fi putut să devină o criminală...

Dinspre parcul de vizavi, pacea se revărsa într-un șuvoi lent și auriu asupra casei din Moreton Drive. În grădina mamei erau păsări. Cineva le pusese grăunțe într-un mic vas de teracotă, suspendat de creanga unui copac. Vrăbii și cinteze își fluturau aripile și flirtau; din vasul ce se înclina în toate părțile se împrăștia o ploaie de semințe. De la poalele copacului își luă zborul un stol de porumbei albaștri, cu bătaii de aripi asurzitoare.

Vai, nu trebuie să uit asta niciodată: lumina, zborul păsărilor. Urcând pe potecă, prințesa știa că își dădea singură un sfat inutil: de parcă ai putea să stăpânești momentul perfecțiunii; de parcă moartea și concepția nu au loc simultan.

Nu răspunse la ușă menajera, ci infirmiera cea țeapănă.

— Nu-i așa că-i o dimineață strașnică, mad-*dahm*? Strașnică, repetă ea, evident mândră de adjectivul pe care îl folosisese. Să sperăm că s-a terminat cu umiditatea. Mama dumneavoastră o să fie tare ușurată. O cam dor șalele când e umezeală în aer.

Sora Badgery era plină de compasiunea pe care i-o cerea profesia, nu numai pentru pacienta ei, ci și pentru o musafiră despre care bănuia că e – în ciuda vocii și a aerelor pe care și le dădea – doar o fetiță nepricepută și nevrotică.

Dorothy tuși sec; nu credea că aceasta e infirmiera de la care ar fi putut să obțină niște informații despre simptomele și manifestările cancerului la femeile de o anumită vârstă.

— Văd c-ați dat de mâncare la păsări.

Un comentariu neglijabil și cu atât mai enervant, cu cât sora Badgery era, în mod clar, proastă.

— Sora de Santis face asta. Le pune grăunțe înainte să iasă din tură. E un întreg ceremonial. Sora de Santis e un om foarte bun.

Deși ochelarii cu rame aurii ai sorei Badgery radiau aprobare, tu ghiceai că admirația pe care o simte față de colega ei e doar teoretică; „bunătatea“ era și ea doar o teorie, una față de care trebuia să devii sentimental.

Așa că sora Badgery zâmbi și se dădu la o parte, ca să poată intra fiica pacientei sale.

— Se simte *bine* mama?

Nervozitatea dădu întrebării o importanță exagerată; sunase ca o prevestire sumbră, după părerea lui Dorothy.

— Foarte bine. Doamna Hunter e inepuizabilă.

Sora Badgery râse gâlgâitor. Pe când urca pe scări, picioarele îi păreau încordate, dar mersul îi era sprinten.

Toate acestea amplificară tristețea ce se aduna în sufletul prințesei.

— Ce casă ridicol de mare pentru o femeie singură și bătrână, ținută la pat! oftă ea. Știu din experiență cât e de greu. Atâta muncă pentru toți cei implicați...

— Nu e muncă, dacă o faci din suflet, îi aminti sora Badgery, șoptind peste umăr. Și cred că toate infirmierele ar fi de acord cu mine când zic că îi suntem foarte devotate doamnei Hunter.

— Nu asta e ideea. Menajera probabil că nu-și mai vede capul de treabă.

— Doamna Lippmann este tare recunoscătoare. După toate prin câte a trecut... nu ar avea cum să-și deteste îndatoririle. Nu, n-ar avea cum.

Sora Badgery nu rămânea niciodată fără aer, deși părea în permanență pe punctul de a-și pierde răsuflarea.

— Și o mai ajută și doamna Cush – femeia de serviciu – de două ori pe săptămână. Deși nu vine tot timpul. Astăzi, dacă vine, e ziua doamnei Cush. Dar doamna Lippmann s-a dus la dentist.

Bine măcar că nu trebuia să o suporte și pe doamna Lippmann, se gândi Dorothy Hunter ușurată; de altfel, în ipostaza ei de franțuzoaică, trecând cu vederea faptul că menajera e evreică, o antipatiza în mod automat, ca nemțoaică.

— Săraca doamnă Cush! Soțul ei suferă de epilepsie.

Poate că, până la urmă, o puteai întreba pe sora Badgery, dar cu multă precauție, despre simptomele cancerului și investigațiile medicale necesare pentru depistarea bolii.

Dar... *epilepsie!*

— Doamna Cush sigur n-o să vină azi, din moment ce n-a venit până la ora asta, iar taxiul a fost trimis deja la Redfern s-o aducă.

— *Qu'est-ce que ce...? Taxiul?*

— Da. Din bunătatea inimii ei, doamna Hunter consideră că măcar atâta poate să facă și ea, să trimită o mașină după doamna Cush... din moment ce are varice și un soț epileptic.

„Oare mama și-a pierdut mințile?“ ar fi vrut madame de Lascabanes să exclame, cu maximă dezaprobare, dar se abținu; mai ales că erau chiar la ușa dormitorului. În schimb, făcu o observație oarecare, cu o voce stinsă.

— Epilepsia trebuie să fie o boală înfiorătoare, absolut înfiorătoare, zise ea, atingându-și perlele.

Sora Badgery deschise ușa, iar musafira fu primită în sanctuar, unde capul zbârcit încă stătea rezemat pe pernă, așa cum îl văzuseră ea și Hubert la Assisi. (În noaptea aceea, fusese deosebit de blând, ținându-te pur și simplu în brațe și mângâindu-te, nu într-un mod senzual, ci cu aceeași reverență pe care știai că o împărtășiserăți mai devreme la altar.)

Doamna Hunter deschise ochii.

— Lasă-ne singure, Badgery, îi porunci ea. Vreau să vorbesc cu fiica mea, prințesa de... Las-ca-banes... între patru ochi.

Infirmiera păru ofensată, dar se supuse.

Lui Dorothy i se înmuiară genunchii. Pentru o clipă, se temu că ar putea să cadă din picioare, dar reuși să ajungă, împleticindu-se, până la scaunul de lângă pat.

— Mămică! exclamă ea afectat, într-o încercare sinceră de a mima dragostea. Ar fi trebuit să-ți aduc ceva.

— Ce?

— Un cadou.

— Nu fi prostuță! E prea târziu. Sunt prea bătrână. Deși asta nu înseamnă că mă pregătesc să mor.

— Ai avut o noapte liniștită?
— Ei... am visat.
— Ce anume?
— Pe soțul meu.
— Nu vrei să-mi povestești și mie, din moment ce a fost și tatăl meu?

Doamna Hunter nu o luă în seamă.

— Sper că au fost măcar vise plăcute, insistă fiica ei.

— Și da, și nu.

Începu să găfâie ca un burduf.

— Ah, Alfred! Ah, chipul lui! I-au păcănit deodată dinții... sau poate i s-a frânt gâtul. Așa mi-am dat seama că a murit.

Lacrimi fierbinți curgeau prin canioanele aride de pe chipul lui Dorothy de Lascabanes.

— Să-ți spun ceva...

Vocea doamnei Hunter o avertiza pe interlocutoare să nu se aștepte la vreo mărturisire abstractă.

— Timp de mulți ani, nu l-am putut iubi, ci doar l-am respectat. Pe urmă... ei bine, nu l-am iubit niciodată suficient. În toți anii pe care i-am petrecut împreună, nu i-am atins niciodată penisul. Dacă aș fi făcut-o, i-aș fi demonstrat că-l iubesc, nu-i așa?

Mâinile i se mișcară pe cearșaf, ca și cum ar fi vrut să culeagă o floare rară, iar buzele îi dezveliră gingiile goale.

— Sau ar fi părut... un gest de curvă?

Prințesa de Lascabanes era îngrozită; nu putea să răspundă. Cele mai bune intenții îi erau spulberate la fiecare mișcare.

Dar încercă din nou să facă conversație cu femeia aceea care era, până la urmă, doar o bătrână țcănită.

— Ca să fiu sinceră, și eu am avut o noapte proastă.

— Știam c-o să ai.

— De unde?

— Întotdeauna ai fost cusurgioaică. Și ai mai dormit și într-un pat de la club! Cred că femeile alea din sala de mese te-au băgat în sperieți.

Dorothy tocmai se pregătea să nege totul, când mama ei o întrebă:

— Cum ți-ai petrecut noaptea dacă n-ai putut să dormi?

— Am citit... și m-am gândit.

— La ce te-ai gândit?

— Nu știu. La probleme de afaceri. La oameni pe care i-am cunoscut.

Dorothy înainta cu precauție.

— La bani și la amanți, o corectă doamna Hunter visătoare, apoi râse. Numai gânduri fără speranță.

Perlele pe care le purta prințesa ar fi putut la fel de bine să fie bile de biliard: se loveau una de alta cu un zgomot asurzitor.

— Spune-mi ce ai citit azi-noapte.

Mama nu putea lăsa niciun subiect neterminat.

— *La Chartreuse*, răspunse Dorothy *tout court*.

— Era cartea preferată a tatălui tău – *Mănăstirea din Parma*.

— Da? Dar el nu prea citea. De unde știi?

— Am aflat o mulțime de lucruri, odată ce-am început să îl cunosc. Citise o groază de cărți. Dar mai ales pe asta: avea firimituri prinse între file și pete de cafea pe pagini. A recunoscut că îi plăcea foarte mult. Am citit-o împreună în săptămânile dinainte să moară. O adora pe femeia aia.

— Pe cine? Pe Clélia? speră ea.

— Nu. Pe cealaltă – pe ducesă. Îi admira inteligența.

— Mie mi se pare necinstită în unele aspecte.

Dorothy căută semne de oboseală la mama ei, dar, în dimineața aceea, capul mumificat părea plin cu roțițe de oțel.

— Toți sunt mai mult sau mai puțin necinstiți. Poate că nu omoară oameni și nu falsifică cecuri, dar sunt nesinceri cu sine, la asta mă refer. Ducesa asta de Sanseverina nu era mai nesinceră decât alte femei frumoase sau decât... o bijuterie. Un smarald nu e mai puțin frumos doar pentru că are un mic defect, nu-i așa?

Dorothy era cea obosită.

— Nu pot să gândesc, mormăi ea.

De fapt, gândurile ei, aspirațiile – unde se adăpostea, totodată, necinstea ei – zornăiau înăuntrul ei ca bobițele dintr-un maracas.

Cel puțin starea în care fusese transpusă îi dădea prilejul să își urască mama cu și mai multă sinceritate.

— Ce părere ai despre Arnold? Crezi că începe să decadă?
De ce Arnold? Da, Dorothy își ura mama.

— Nu a decăzut deloc, răspunse prințesa cu afectare. M-aș hazarda chiar să spun că domnul Wyburd este un om absolut sincer.

Doamna Hunter râse.

— Integru.

Iar Dorothy își urî mama și mai mult, pentru că îi amintise de mângâierea lăptoasă pe care o simțise în cvasi-visul ei, cu o noapte înainte.

Fu ușurată să o vadă pe sora Badgery apărând cu o tavă în mână.

— Mai bine mai târziu decât niciodată! Iată oul dumneavoastră, doamnă Hunter – oușorul fiert –, cu puțină smântână și niște verdețuri. Și toate pregătite de mine, pentru că biata doamnă Lippmann și-a rupt lucrarea și a trebuit să se ducă de urgență la dentist.

Sora Badgery îi aruncă prințesei o privire care o făcu pe Dorothy să se întrebe dacă nu cumva infirmiera aceea odioasă e ceva mai mult decât aliata ei întâmplătoare.

— Știi că nu-mi plac ouăle, spuse doamna Hunter.

Își încleștă fălcile, ca să demonstreze că are de gând să se împotrivească.

— Dar coniacul vă place, nu-i așa? Cine mănâncă ouăle, care sunt bune pentru sănătate, are parte și de coniac în cafea.

Pe măsură ce fălcile se descleștau, buzele copilei îmbătrânite luară o grimasă de disperare; păreau bășicate.

— Dar am *nevoie* de coniac!

— Aveți nevoie de ouăle hrănitoare.

Sora Badgery îi aranjă bavețica.

— Am nevoie de foc... când dă să se stingă focul.

— Pentru ce? E vară, draga mea.

— Ca să mă inspire.

— Dacă vă mâncați tot oul, o să primiți de-acolo destulă inspirație. Gândiți-vă la fosforul pe care îl conține.

— Toate infirmierele sunt la fel, se plânse Betty Salkeld, scuipând oul care îi fusese băgat cu forța în gură. Infirmierele

lui Kate Nutley n-o lăsa să mănânce caramelul de pe crema de zahăr ars dacă nu mânca toată carnea de pe capul peștelui.

— Iarăși fosfor! Sora Badgery, care știa întotdeauna când are dreptate, își sărbători înțelepciunea, vârând încă o lingură de ou în gura pacientei. Nu mi-ai spus niciodată ce s-a întâmplat cu Kate Nutley.

Plimbând oul prin gură, doamna Hunter îngăimă:

— Nu... știu. De fapt, știu. Probabil c-au... înnebunit-o de cap.

Cel puțin infirmiera și pacienta ei râseră puțin.

Prințesa de Lascabanes era atât de revoltată, încât se ridică în picioare. O rodea elasticul; influențată de alte comportamente, începu să tragă de el în jos.

— Vreți cafea, mad-*dahm*, dacă mai aduc o ceașcă? reuși infirmiera ocupată să întrebe peste umăr.

— Nu, mulțumesc, soră.

— Dorothy se duce la baie, șopti doamna Hunter, și îi indică din priviri direcția corectă.

Era o ieșire atât de inexplicabilă, încât putea sugera că destinația era toaleta – iar prințesa asta și spera. Se gândise chiar să tragă apa la un moment dat, dar hotărî să nu piardă timpul cu detalii realiste, pentru că nu putea conta ca matinalul ceremonial al oului să o mai rețină mult pe infirmieră. Așa că prințesa coborî scările în fugă, ca să ajungă acolo unde o așteptau treburi mai serioase. Grăbindu-se, se sprijini de balustrada care începu să o ardă la mână, și i se păru că aude în urma ei zdrăngănitul unei tăvi pline cu vase goale. Oricât de important ar fi fost pentru ea să își facă investigațiile, era la fel de important ca sora Badgery să nu observe.

Așa că perlele prințesei de Lascabanes săltau, iar în ochii lui Dorothy Hunter apărură scânteie de nerăbdare, atunci când ajunse în hol. Bineînțeles că era ridicol, într-o casă în care tu erai stăpână, nu menajera nemțoaică-evreică, nici infirmiera cea înțepată și nici măcar mama ta cea senilă; iar ceea ce auzai – de-adevăratelea, de data aceasta – era zgomotul unui obiect spărgându-se în camera de deasupra; se auzea din ce în ce mai slab, pe măsură ce cioburile de porțelan se răspândeau în valuri

pe podea și, în cele din urmă, în loc de muștrări, răzbătură până la tine hohote de râs. Erai aproape sigură că sora Badgery nu va fi niciodată aliata ta.

Din moment ce întreaga casă era împotriva ei, în ciuda revendicărilor pe care ar fi fost îndreptățită să le facă, dat fiind că își petrecuse întreaga copilărie acolo, Dorothy de Lascabanes începu să meargă tiptil. Undeva, se atinse ușor de o pelerină foarte veche. O umbrelă de soare pe care o dăruimă îi căzu între picioare, și ar fi putut să se împiedice de ea și să cadă, dar se opri exact la țanc și luă umbrela cu ea, ca să aibă un sprijin.

Cel puțin bucătăria, camera și restul dependințelor erau impecabile: probabil datorită ființei germane. Nici *la belle-mère* însăși nu ar fi examinat dulăpioarele cu atâta atenție; dar nu găsi nicio dovadă incriminatoare, până ajunse la spălător și dădu peste un vas cu niște mucegai verde spre albastru. Prințesa trânti ușa în fața acestei obscenități; după aceea, își dădu seama că, probabil, toată lumea are câte un vas cu mucegai.

Deocamdată derutată, învărtindu-se pe linoleumul lucios, Dorothy Hunter încercă să se convingă: să-și aducă aminte de lumina ce pătrundea printre frunze, de zburătăciul păsărilor, de poneiul nădușit, dar cinstit, care înainta cu greu spre casă, pe sub stejari, de Stendhal, de fasciculul laser; în tot acest timp, îi răsuna în continuare în urechi zgomotul sec al unui maracas gol: trit-trit.

*O, mon Dieu, miséricorde!*¹ În schimb, pierzi contactul cu toate semnele pozitive și intențiile tale bune; ceva te trage spre coșul de gunoi, ca să dai capacul la o parte, cu vârful din fildeș al umbrelei ponosite a mamei.

Apoi, prințesa de Lascabanes începu să scurme, în maniera practică, dar tristă, a copoilor, eliberând o duhoare inevitabilă: de zaț de cafea, de frunze de varză, un întreg alfabet de coji cenușii de cartofi și putregaiul umed care apare atunci când zia-rele își îndeplinesc cealaltă funcție. Prințesa aproape că fu nevoită să recunoască: adevăratul motiv pentru care coborâse în bucătărie fusese ca să scotocească peste tot. Să împrută locul. Ceea

---

¹ „O, Doamne, ai milă!“ (fr. în original).

ce și reuși să facă. Scoase, înfipite în vârful umbrelei din dante-lă și fildeș, aproape *două kilograme de filet de bœuf*, care înce-puseră să putrezească.

*Quelle salope! Que les gens deviennent de plus en plus malhonnêtes!*¹ Dorothy de Lascabanes aproape că își pierdu suflul, căci reușise să își justifice fapta: dezvăluise risipa imo-rală și necugetată a mamei sale. Dacă mama nu și-ar fi petre-cut viața oropsindu-i pe cei fără apărare, inclusiv pe tine, poate că te-ai fi îngrozit să afli că paraziții ei, printre care menajera cu o latură artistică, femeia de serviciu cea răsfățată și infirmi-erele frivole sau prea tolerante, o usucă de bani, fără ca ea să știe. Dar, așa cum se prezentau lucrurile, prințesa rămase o cli-pă lângă coșul de gunoi, ca să savureze ironic acel prilej de a se scandaliza, pe care îl resimțea, totodată, ca pe un triumf per-sonal, răsucindu-și îngândurată încheietura mâinii în care ținea umbrela și bălăngănind astfel și fileul de vită, care se învârtea flasc, ca un claxon mut, înfipit în vârful umbrelei.

În cele din urmă, lăsă carnea să cadă, pentru că răspândea un miros oribil, dar și pentru că îți trecu prin cap că ai putea da vina pe avocat, mai mult decât pe oricine altcineva; deși nu te puteai aștepta ca un bărbat, oricât de vigilant și de loial ar fi fost, să își imagineze egoismul, lipsa de conștiință, viclenia unei astfel de adunături de femei. Nu, va trebui să îl ierți pe bie-tul de Arnold Wyburd, care, îți dăduseși seama, era un scump, ca să nu spui o mângâiere.

Prințesa râcăi cu fermitate vârful umbrelei de marginea coșului de gunoi; capacul căzu la loc peste bucata de carne urât mirositoare, clămpănind poate prea tare. Lui Dorothy îi era tea-mă ca nu cumva sora Badgery să creadă că a intrat vreun tâlhar în casă; cu atât mai mult cu cât mai avea de îndeplinit o misiu-ne, un detaliu și mai riscant al planului ei.

Așa că ieși valvârtej, din nou cu prea mult zgomot și prea stângace, și urcă pe ceea ce se numea pe vremuri „scara de ser-viciu“, o expresie la care probabil că se renunțase când lumea începuse să își permită luxul de a avea servitori profesioniști.

---

¹ „Ce ticăloasă! Oamenii devin din ce în ce mai necinstiți!“ (fr. în original).

Scândurile goale, dar curate, păreau alarmant de fragile în timp ce urca; aerul era dens ca o păslă în tunelul acela claustrofobic, făcut din surcele acoperite cu tencuială. Acum regreta prostia pe care o făcea, dar trebuia să continue așa cum începuse.

Ajunse pe palier, la coridorul care ducea spre celulele prizonierilor eliberați. Ușile pe care le încercă se deschiseră ca să dezvăluie camere care probabil că nu mai fuseseră locuite de ani de zile decât de păianjeni, de cufere și de cadavre de molii; însă în cea din urmă celulă, care era și cea mai impozantă, hărăzită pentru un deținut mai important, cu responsabilități mai mari, găsi semne de viață; căci spiritul menajerei dăinuia acolo, în mirosul cremei de față (ieftină, lucru de înțeleș) și în câteva bunuri vizibile, cum ar fi perii de păr învechite, cu fire de păr blond prinse între dinți, un picior de iepure pătat cu ceva maro, poza înrămată a unei femei îmbrățișându-se cu un tânăr, sprijiniți de o estradă goală, în fața unei mări albe, nesfârșite.

Pentru o clipă, prințesa de Lascabanes bănuia că dăduse dovadă de necuviință, iar reflexia ei în oglinda de pe măsuta de toaletă părea îndurerată, ba mai rău: arăta ca o mârtoagă biciuită, care abia mai răsufla, cu nările largi și venele stând să plesnească. Până când trecutul veni ca o scuză: fusese fascinată dintotdeauna de dormitoarele slujnicelor, de misterul care le făcea altfel decât dormitoarele stăpânilor, dar mai ales de ceea ce se zvonea că ar fi Dragoste. Dorothy își coborâse bretonul asupra cărții de oaspeți primite de Nora de ziua ei și fu onorată să își noteze numele acolo.

După toate acestea, nu mai avea timp decât să smucească ușa șifonierului șubred și să descopere acolo pălăria de mătase care începuse să se rărească, fracul cu adaosul de mucegai, machiaj și... Doamne, cine știe ce altceva! Și, rezemat într-un colț, bastonul din imitație de ratan, cu zgârieturi pe măciulia de metal.

Uitând de ce venise acolo, dacă nu ca să amplifice culpabilitatea menajerei, Dorothy Hunter închise ușa șifonierului, apoi a camerei (spera ea) și o luă la fugă, în timp ce întregul coridor trepida și scârțâia sub ea; într-un sfârșit, ajunse în lumea covoarelor, iar pantofii începură să îi alunece din nou, decent și prudent, către ușa mamei sale. Sentimentele care, cu o clipă în

urmă, explodaseră în ea, creând haos, fură domolite de liniștea mobilei vechi, somptuoase, excedentare: intențiile ireproșabile se pot perverti întotdeauna, dacă li se oferă climatul nepotrivit, la momentul potrivit. Revenindu-și după rătăcirea sentimentală din camera menajerei, Dorothy de Lascabanes se convinge că acum își înțelege mult mai bine misiunea.

Faptul că infirmiera aceea îngrozitoare cobora scările în grabă (auzeai cioburile de porțelan zdrăngănindu-i pe tavă) ca să afle ce pui la cale te întări și mai tare în certitudinea propriei virtuți. Iar telefonul, suspect chiar și în ocaziile cel mai puțin dubioase, începuse să sune. Și să sune.

La parter, sora Badgery lăsă tava jos, ca să ridice receptorul.

— Cine?... Ah, da!... Da, *da*, DA... Nu-i așa?... Da, așa o să facă... Da... O să-i spun... Da...

Exasperant! Silueta de pe palier se repezi asupra celui alt telefon, ca să ridice din furcă ce ar fi putut să fie un fluture prins în bachelită; apoi, îi fâlfâi la ureche: nu un singur fluture, ci doi, care păreau să aibă o legătură amoroasă.

— Știu c-o să fie dezamăgită, dar s-a învățat să treacă peste dezamăgiri: e atât de puternică... Și desigur că și alții o să fie dezamăgiți. Eu una de abia așteptam să vă cunosc mai bine. Trebuie să mărturisesc că sunt *avidă de oameni*, deși sunt unii cu adevărat deosebiți – întotdeauna îți dai seama dinainte –, care sunt cumva pe aceeași lungime de undă...

Agitându-și aripile, fluturile alb le făcu să pară excesiv de fragile și de sensibile. Pe măsură ce trupul său de insectă se zvârcolea și fremăta, fluturile mascul vibra în jurul ei, într-o nuanță mai caldă (arămiu spre roșu), cu nervuri negre, cu niște coarne mari și negricioase.

— ...Nici nu mai e nevoie să vă spun cât de dezamăgit sunt eu. Amân vizita pe care o planificasem pentru dimineața asta doar pentru că întâlnirea asta de afaceri e extrem de importantă. Spuneți-i că-i o scumpă și c-o iubesc, bine? Cât despre ce-ați spus mai devreme – mă flatează, desigur, să știu că aș putea să însemn ceva pentru dumneavoastră, fără să mă cunoașteți, dar nimeni n-a avut nimic de pierdut, ci doar de câștigat de pe urma încurajărilor.

Lui Dorothy i se păru că vede un papion împestrițat fluturând în aer, dar cu o convingere masculină, în timp ce măruul lui Adam se mișca în sus și în jos, urmând ritmul vorbirii.

Cât despre fluturile alb, dacă nu avea grijă, aripile fragile i-ar fi putut rămâne lipite în extaz.

— Vai vai Sir Basil ba da ba da sunt de acord Sir Bas...

— Aș vrea să-i trimit ceva, de fapt, să vă trimit tuturor înfirmierelor ceva, dar ce? Ciorapi? Parfum? Ciocolată? Trebuie să discutăm cu fiecare ocazie, acum că sunt aici, acum că am reînnotat o relație și îmi fac și altele noi...

— Vai vai Sir Basurl...

Antenele fluturului alb se încordau, se îndoiau.

— ...O mică atenție, ca să vă arăt cât de mult apreciez atenția pe care i-o oferiți mamei mele...

Din când în când, aripile albe fremătau atât de puternic, încât li se înverzeau vârfurile străvezii.

— Aș vrea să vă rog ceva, Sir Basil – o favoare personală...

— Ce?

Fluturile mascul s-o fi săturat deja de joaca de-a dragostea.

— ...O fată tânără... nici nu pot să vă spun cât vă admiră... cu toții vă admirăm, după câte am citit despre dumneavoastră în reviste și ziare... aș vrea să vă cer un autograf. Fata m-ar omorî dacă ar ști că...

Masculul se simți măgulit, deși doar preț de o bătaie din aripi.

— ...Aș fi încântat să-i scriu în caietul de autografe, dacă mi-l trimite.

— Ah, e de ajuns o simplă semnătură – să fie o surpriză, să i-o strecur între paginile caietului, Sir Basil.

— O să-i trimit o fotografie când mă întorc. Cum o cheamă pe prietena ta?

Probabil că fluturile alb leșinase; dar se întoarse, mai slăbită, pe firmamentul lor abstract.

— Lurline o cheamă pe fată.

— Lurl... repetă grav masculul, ca să dea de înțeles, printre plescăieli și sorbituri dintr-un mic dejun invizibil, că încearcă să își întipărească numele în inimă, dacă nu cumva și-l

nota în jurnal. Ca să facem treaba cum trebuie... care e numele de familie?

Femela probabil că se prăbușise, zdrobită și epuizată de rigurile curtării, dar se ridică din nou pe aripile inspirației.

— Lurline *Skinner*, abia reuși ea să îngaime.

— Lurline Skinner. Minunat!

Dorothy Hunter se auzi bodogănind. I se păru că fratele ei nu e numai nesincer, ci și lipsit de umor, din păcate.

Fluturile alb ar fi putut să se mai zbată mult și bine, dar masculul începuse să se retragă, avansând un ultim gest de amabilitate arămie.

— N-o să uit, soră...

— Badgery.

— ...Nici de fotografie, nici de conversația noastră minunată...

— ...Ahsirbasurl...

— ...Deja prieteni vechi...

Prințesa de Lascabanes se bucura că, prin căsătoria ei oricât de nefericită, ajunsese departe de lumea anglo-saxonă.

— Acum trebuie să mă pregătesc pentru corvoada aia de la biroul avocatului. Să mă întâlnesc cu o soră pe care n-am mai văzut-o de-o viață. Și nici nu mă prea trage inima s-o revăd.

— Biata Dorothy!

— Ce mai face?

— Nu s-a plâns de sănătate.

— Mă mir că n-a adăugat și asta pe listă. Dar biata fată a avut o viață grea – nu că n-ar fi obținut ce a vrut.

— Căsnicia ideală e rară ca zăpada în Ceylon, așa spunea răposatul domn Badgery.

Văduva lui sugera că i-ar plăcea să își spună povestea, dacă i-ar fi permis Sir Basil.

— ...Numai că toată tărașenia ar fi putut să fie mai ușor de îndurat dacă ar fi fost și Dorothy mai puțin acră și anostă.

Prințesa fu atât de rănită, încât trânti receptorul înapoi în furcă. Ținând bărbia în piept, cu ochii holbându-i-se din orbite, cu perlele săltându-i spasmodic, părea că suferă de arsuri la

stomac. Măcar de-ar fi fost vorba despre asta! Mai bine coruptă decât anostă, mai bine moartă decât o piatră de moară.

Se izbi de ușă când dădu să intre în camera mamei sale, iar capul doamnei Hunter se săltă dintre perne, ca o relicvă trezită în mod miraculos dintr-un somn nesfârșit.

— Ce e? Dar... ah, Dorothy! Mi s-a părut că vine o statuie spre mine – una din Grădina Botanică. Merită s-o vizitezi. Întreabă-l pe Arnold. O să te întâlnești cu Arnold, draga mea?

— Așa am stabilit.

Fiica ei se așează pe pat, dar doamna Hunter ar fi putut să bănuiască în continuare că e vorba despre o statuie: ochii aproape orbi se uitau la o apariție de marmură, dacă nu de alabastru.

— O să te porți frumos cu el, nu-i așa, scumpo?

— N-am de ce să nu mă port frumos.

Madame de Lascabanes vorbea de parcă ar fi trăit într-o lume fără fluturi.

— Zic pentru că Arnold e un om bun – îngust la minte, dar bun. O singură dată și-a dat jos ochelarii de cal de la ochi, și pe urmă cred că și-a petrecut întreaga viață încercând să uite.

Lui Dorothy i se părea ciudat să o audă pe mama ei spunând de cineva că este „bun“, dar se aplecă să o sărute. Simți însă un imbold să îi conteste autoritatea: fusese amăgită și apoi respinsă de o bătrână arogantă, dar obosită.

— Și Basil? A sosit? Dacă îl vezi, spune-i că nu mă așteptam să mă viziteze. Nu mă aștept la nimic de la nimeni – în afară de mine însămi –, iar propriul sine, Dorothy, te poate dezamăgi mai mult decât toți ceilalți.

Niciuna dintre ele nu îndrăzni să întrebe, prin cuvinte sau prin mângâieri: și atunci, cine mai rămâne?

Basil Hunter dădu la o parte firimiturile. Mâncase trei croasante (imitații acceptabile) și băuse două cești de cafea (în mod surprinzător, extrem de bună; probabil datorită patronului elvețian). Promise un telefon și dăduse un altul, reușind să obțină ceva din amândouă; îi plăcea să creadă că trăiește intens chiar și atunci când nu lucrează. Dar nu reușea să alunge un sentiment de dezgust față de sine, în ciuda trăsăturilor plăcute

și a înfățișării încă prezentabile, a stomacului satisfăcut, a convingerii că își îndeplinise datoria: era din cauză că acceptase să îl întâlnească pe onorabilul Wyburd în acea dimineață; din cauza mesajelor de dragoste transmise bătrânei sale mame; din cauză că îi promisese o fotografie protejatei unei infirmiere, dacă nu chiar infirmierei înseși. (Probabil că avea să uite de fotografie, dar o mulțumise pe infirmieră prin faptul că i-o promisese, iar gesturile minore sunt adesea cele mai satisfăcătoare pentru cei care le fac.) Până și gândul că o să se întâlnească în curând cu sora lui, pe care abia o mai cunoștea, nu îl irita decât pe jumătate: avea să o considere o reușită dacă izbutea să o facă să nu îl mai urască.

Ar fi trebuit să se simtă mai vioi în împrejurările acestea. Fără îndoială, schimbarea de climă fusese prea bruscă. Se sufoca în camera lui de hotel, ticsită cu tot ce e confortabil și hidos la furnirul de nuc și la cretonul lucios; peste trandafirii Axminster zăcea întins un monstru enorm și alunecos: plapuma în albastru de Berlin, pe care o aruncase din pat noaptea trecută. Dar, oricât de îmbietoare și de practică fusese ideea de a pune un frigider în cameră, acesta era obiectul care îl deranja cel mai rău: ticăia și ticăia întruna, când nu stătea pur și simplu mut.

Se văzu forțat să iasă în grădină, unde cei câțiva arbuști anemici și o țâșnitoare din ipsos, vopsită astfel încât să imite niște cărămizi, dar sugerând, de fapt, culoarea cărnii crude, nu reușiră să îi ridice moralul. Iar distanța nu izbutea să amortizeze huzul frigiderului; mai mult decât atât, un troncanit venit de undeva de sus îi amintea de aparatele de aer condiționat din Bangkok. O, Doamne, capul îi era încă plin de Bangkok, încă îi simțea gustul în gură! Pe fundalul acestor amintiri pur fizice și amenințări pur mecanice, ironia menajerei evreice continua să îl înțepe: felul cum sărbătorea ea eșecurile, mai ales eșecul ei, dar și pe al altora, „Am auzit că i-ați jucat pe Hamlet, pe Lear: toate rolurile «germane» importante, așa că probabil că înțelegeți, Sir Basil!“ *Ein, zwei, drei.* (Iese.) Râsete din galerie.

Se uită în sus. O slujnică dolofană și un valet care nu avea niciodată treabă vorbeau la balcon. Se uitau la el, de după grilajul din fontă. Ei bine, nu putea susține că nu face parte din

profesia lui să fie privit, dar în momentul acela nu era pregătit pentru asta, nebărbierit cum era și cu halatul șifonat din cauza călătoriei foarte lungi. Cu toate acestea, i se păru că poate face față; slujnica și valetul izbucniră însă din nou în râs; iar el nu făcuse nimic ca să stârnească râsul.

Se retrase în camera lui hidoasă, dar indulgentă în comparație cu ce îl aștepta afară; era încă departe de ceea ce ar fi putut deveni un alt moment dureros, ca acela din Glasgow, cu coaja de banană maronie și lipicioasă. Cum au mai râs în seara aia, până când cei mai respectuoși dintre ei i-au redus la tăcere, iar el s-a chinuit să intre din nou în pielea personajului pe care îl juca. E periculos să încerci să îl joci pe Richard al II-lea la patruzeci de ani, dar oare nu își dovedește un actor valoarea prin greutatea rolurilor pe care și le asumă? Iar cronicile din ziare (încă le avea) erau prea ispititoare să se poată abține. Dacă nu respectau premiile, puteau să se uite la cronici – păcat că nu li le puteai arăta nemernicilor: „Dintre toți actorii noștri tineri, Basil Hunter...” Dacă le-ai arăta cronicile, oricât de ferfenițite și de îngălbenite, n-ar mai râde nicio cameristă inutilă și niciun golan irlandez deghizat în valet.

Sir Basil, care se simțea întotdeauna mai bine după ce se bărbierea, mai puțin țepos, mai puțin iritabil, mai puțin îngrozitor, începu să se săpunească. (Nu uita, Basil, băiete, că atunci când vezi niște oameni râzând împreună, undeva în depărtare, cel mai probabil joacă într-o scenă în care tu nu apari.)

Ca și machiajul, spuma albă părea să îl apere și de trecut, și de viitor – chiar dacă numai pe moment. Dar, în dimineața aceea, petele roșii, scoase la iveală de degetele care pregăteau calea pentru lama de ras, distrugeau autoritatea și șansele de refacere ale unui nătărău bătrân. Măcar să-l mai încerce o dată pe Lear. În celălalt circuit, naiba să-l ia, se văzuse în orice alt rol în afară de cel pe care acceptase să îl joace: Bufonul, dacă ai fi fost mai tânăr, mai mic, puțin mai vioi și mult mai altruist; Edgar, pe care unii îl găsesc plicticos (din nou, dacă ai fi fost mai tânăr, mai sprinten și mai jos în ierarhie); Gloucester, simplu și destul de naiv, câștigă întotdeauna simpatia publicului: orbirea e un adevărat dar pentru un actor. În timp ce Lear, celălalt trăsnet

sau avalanșă umană, trebuie să se străduiască să câștige mila, care, spre deosebire de simpatia lacrimogenă, poate supraviețui pe înălțimi tragice și este mai greu de stârmit, pentru că este mai pură, zămislită poate numai de puritatea omului. De aceea, aproape nimeni nu reușește să îl interpreteze pe Lear – fără să eșueze cu totul, desigur: „interpretarea monolitică a lui Hunter ne-a adus în fața unui rege torturat de vreme și de sentimente răvășitoare...“ Ar putea să le arate și cronicile astea, în caz că se mai îndoiește cineva, cineva căruia îi lipsește „puritatea“ (nu e puritatea o lamă cu două tăișuri?), să le aducă aminte de triumful „monolitic“ la care criticii și iubitorii de teatru nu au fost numai martori, dar l-au și *trăit* împreună cu actorul.

Cu toate că își ținea gura strâmbă din cauza gustului amar, Sir Basil găsi de cuviință să ridice capul ca să își admire în oglindă chipul numai pe jumătate bărbierit; nici măcar zăpada nu ar fi putut să scoată în evidență mai bine decât spuma de ras roșeața din obraji și strălucirea matinală a pielii. Începu să râdă și sfârși prin a pufni pe nas, din cauza unui lucru pe care nu voia să îl recunoască: faptul că nimeni nu semăna mai puțin la caracter cu Lear și cu „forțele binelui“ care îl însoțeau decât el; poate numai bastardul etern îl întrecea; dacă n-o știa nimeni, o știați totuși tu și Dumnezeu. Cine, în afară de Edmund, ar fi sărit într-un avion și ar fi venit la căpătâiul mamei, mânat de un Spirit Călăuzitor? Bastard până în vârful unghiilor: într-atât era de pătruns de această descoperire, încât își creșta lobul urechii, cel mai prost loc în care ai putea să te tai, pentru că, de obicei, sângerează la nesfârșit, ceea ce te face să treci de la furie la jale și la depresie, dacă nu puneai stiptic pe rană, dar probabil că îl uitase acasă, cum uitase și inutilele pastile pentru gută.

Sângerând letal și patetic, Sir Basil începu să cotrobăie prin geanta de voiaj, transformând dezordinea de acolo într-un haos și mai mare, în căutarea unui creion stiptic invizibil, printre pastile, batistele cumpărate de pe Jermyn Street, lanțul de ceas din piele și argint, inutil, dar scump, pe care cunoștințele te obligă să ți-l iei în călătorii; apoi caută cu și mai multă deznădejde printre hârtii mototolite, scrisori la care nu răspunsese și o cârtică.

Avea o broșură soioasă cu piese, pe care o luase de pe un raft dintr-un aeroport, ca să se protejeze cu ceva familiar: chiar *Lear*, în ciuda unor asocieri neplăcute; un scut împotriva ultimei scrisori de la Mitty Jacka, la care nu răspunsese și, de fapt, pe care nici măcar nu o citise.

Îată-le: într-o mână, broșura cu *Lear*, pătată, cu colțurile îndoite și însemnări pe aproape fiecare pagină; iar în cealaltă, cea mai recentă directivă, cu scrisul acela extraordinar de elegant, parcă format la mănăstire, de care se ferea și care îi făcea pielea de găină; nu putea spune că se teme de acele directive, din moment ce lipsa lor din cutia poștală îl umplea de resentimente.

Scrisorile ei ar fi putut să fie scrisori de dragoste, dar nu erau. Nu existase niciodată vreo urmă de dragoste în relația lor: în cazul lui, poate că simțea nevoia să alunge o teamă de bătrânețe, înlocuind-o cu teama de pericol; în cazul ei, Sir Basil încă nu reușise să își dea seama despre ce e vorba.

Nu avea de gând să deschidă scrisoarea de la Jacka: își dădu seama că deja întârziase la întâlnirea cu Arnold – da, era timpul să-i spui tipului pe numele mic. Și nu era ca și cum scrisoarea nu zăcuse deja câteva zile, ignorată și mototolită, în geanta lui de voiaj.

Basil și-ar fi putut pune în aplicare intenția de a-i da peste nas Spiritului Călăuzitor, dacă nu s-ar fi uitat încă o dată în oglindă, unde văzu că sângele începuse să se închege, strălucind ca o bijuterie mică, agățată de lobul urechii stângi. Distras de această idee oarecum plăcută, se trezi scoțând scrisoarea din plic; hârtia de pergament era încă destul de netedă și își păstrase aspectul protocolar, în ciuda supliciului pe care îl îndurase în timpul călătoriei. Ar fi putut hotărî din nou să amâne cititul scrisorii, dacă nu ar fi început deja să o parcurgă cu privirea.

„...Tinerii se lasă adesea păcăliți de bătrâni: pentru că au vederea proastă, deși asta nu înseamnă că, uneori, nu văd perfect; sau pentru că au un tic deranjant, pe care îl exagerează fiindcă au văzut că prinde; sau printr-un patos general, specific bătrâneții. Dacă reușesc să rămână lucizi, bătrânii sunt adesea

mai duri și mai calculați decât tinerii. Cum altfel ar putea să trăiască atât de mult, dacă nu ar fi făcuți din oțel?”

„...Ferește-te mai ales de cei pioși: tacticile pe care le folosesc sunt adesea cele mai subtile și mai parșive. Cred că sfinții bătrâni au ajuns la stadiul lor de sanctitate prin slăbirea dorinței, nu prin desăvârșirea vreunei aplecări înnăscute spre cele sfinte; iar slăbirea dorinței nu înseamnă că nu pot trage foloase de pe urma unei cunoașteri a lumii la care au fost obligați să renunțe.”

„...Făptură îndrăgită, sunt sigură că știi că spiritul meu te va însoți în zborul tău. Nu am nicio îndoială că o să reușești în misiunea ta și o să te întorci, ca să colaborăm la această operă a noastră, care va adăuga o nouă dimensiune artei teatrale...”

Prostii, desigur! Încă tremurând, băgă scrisoarea la loc. Când era tânăr și naiv, se ocupase, pe furiș, și de lucruri oculute; acum, ca om în vârstă, posibilitatea de a controla evenimente incontrollabile îl ținea treaz noaptea. Una dintre asociatele ei mai slobode la gură o numise pe Jacka „Vrăjitoarea din Beulah Hill”. El o cunoscuse într-o noapte ploioasă, într-un autobuz supraetajat; în afară de ei nu mai era nimeni acolo. Poate întâlnirea avusese loc pentru a compensa prestația lui de figurant într-o piesă contemporană în care avusese lipsa de inspirație să se implice. („Ei” îl acuzaseră că nu înțelege piesa, când, de fapt – să-i ia dracu’ pe toți –, o înțelegea atât de bine, încât ezitase să le transmită și altora putregaiul ăla.)

Femeia din autobuz era îmbrăcată în negru: costum dintr-o singură piesă, din lână, pe sub o pelerină impermeabilă transparentă; pe cap și legat sub bărbie, un batic viu colorat, care ar fi părut țipător pe o persoană mai puțin distrată. Ploaia îi netezise ușor câteva șuvițe de păr – singurele care scăpaseră de sub batic – și îi împrăștiase tenul, gălbejit ca un pergament, și buzele subțiri, fără ruj, pe care încă vibrau ultimele cuvinte rostite.

Pe când autobuzul se clătina și pufăia în pas de melc, trupul femeii, picioarele ei lungi și pantofii ale căror vârfuri se șteau de sub scaun păreau să obțină nu știu ce plăcere molcomă și deloc senzuală din horducăielile vehiculului. Privea drept înainte,

iar pleoapele radioase, pe jumătate coborâte, și gura vioaie păreau să sugereze că ați avea ceva să vă spuneți, dar stătea numai în puterea ta să confirmi bănuiala.

Pe degetul mare al uneia dintre mâini, pe care și le ținea împreunate în poală, Sir Basil zărise un inel identic cu cel pe care i-l trimisese el mamei sale în urmă cu câțiva ani; regretase adesea că se despărțise de el, deși gestul îi adusese oarece beneficii materiale. Cât despre femeie, își dăduse seama de interesul lui pentru inel și stătea în expectativă, pentru că recunoscuse un prilej bun de conversație.

— E cumva din Etiopia? a întrebat el, arătând cu degetul spre crucea ortodoxă așezată în cuibul de aur împletit al inelului. Am avut unul exact ca ăsta, dacă îmi aduc bine aminte.

— Nu știu. N-am întrebat, a zis femeia și, după o tăcere scurtă, a adăugat: L-am luat de la cineva care nu aprecia lucrurile pe care le avea. Este singurul lucru pe care l-am furat vreodată — în afară de flori de peste garduri.

Autobuzul a legănat-o până a tăcut din nou și a zâmbit, deși părea să știe că discuția încă nu luase sfârșit.

Era, cu siguranță, fascinat, dar și pus în încurcătură de femeia de pe rândul de scaune de vizavi: nu bătrână, ci fără vârstă; nu ușuratică, așa cum bănuise la început; probabil era dispusă să primească un străin mai degrabă în gândurile ei decât în trupul ei încă suplu.

— Dacă aș putea să aleg, mi-aș trăi toată viața numai noaptea, a spus femeia din senin. De fapt, cred că *pot* să aleg, și o și fac, mai mult sau mai puțin.

S-a întors către el.

— Nu vă simțiți mai vigilent noaptea? Sunt sigură că da... Sir Basil Hunter!

Era destul de obișnuit să fie recunoscut pe stradă, așa că nu se simțea niciodată stânjenit; numai că, de data aceasta, niște ochi cenușii erau îndreptați asupra lui și, ca niște lămpi de sudură (niște lămpi reci), își aruncau lumina asupra tuturor defectelor sale ascunse.

— Depinde mult de rolul la care lucrez, a mormăit Basil, uitându-se la mâinile lui, la cicatricea rămasă de la un briceag

interzis; o căpătase când avea șapte ani sau cam așa, la... la Kudjeri.

— Zi sau noapte, depinde mult de rol, a încuviințat ea. Sunt nopți în care stau ore întregi degeaba – sunt blocată. I-a zâmbit cu înțelegere, apoi a adăugat: Aici schimb.

Deși nu era nici pe departe stația la care trebuia el să coboare, s-a ridicat și a urmat-o; amândurora li se părea firesc sau cel puțin ea nu se purta ca și cum i-ar fi fost frică de el; alte femei l-ar fi respins, indiferent cât de cunoscut era el ca actor. Dar întâlnirea lor pur și simplu nu avea niciun substrat sexual; cu toate acestea, ea îl conducea, iar el se simțea stăpânit într-un mod mai subtil decât cel în care îl stăpâniseră vreodată Shiela Sturges sau Lady Enid, soțiile lui legitime.

Picioarele ei lungi s-au întins către trotuarul ud. El stătea pe lângă ea. Nu au mai vorbit decât după ce s-au urcat în următorul autobuz.

— Casa în care stau – și pe care am moștenit-o – e prea mare, prea istovitoare, i-a zis ea după ce s-au așezat.

Deci, până la urmă, îi făcea o propunere?

Nu părea să o facă.

— Dar acolo trebuie să-mi duc traiul și, de obicei, nu mă plâng... doar că oamenii care depind de mine nu mă lasă să-mi trăiesc viața decât noaptea.

— Aveți o familie numeroasă?

— Nu o familie în sensul obișnuit al cuvântului: diverși oameni *bătrâni*, majoritatea femeii, împrăștiați prin toată Londra, care nu vor să moară... iar acasă, animale.

S-a gândit să nu întrebe de animale; nu îi plăceau decât în gravuri și ca elemente ale unei teorii englezești pe care o adoptase și el.

În schimb, animat de un entuziasm reprobabil, i-a venit deodată să îi împărtășească un gând.

— Acum, că stau să mă gândesc, eu n-am pe nimeni care să depindă de mine, decât, într-un fel, o actriță patetică și *ratată*, căreia îi plătesc ce trebuie să-i plătesc – cealaltă n-are nevoie de nimic, și nici fiica mea echilibrată și devotată. N-am pe nimeni. Am fugit de familie și de țară ca să devin actor.

Ea aştepta.

— Am făcut ce mi-am propus, a insistat actorul, cu ceea ce credea el că e modestie.

Femeia nu l-a contrazis.

— Aţi fost numit cavaler de regină, i-a amintit ea, cu gravitatea pe care o cereau împrejurările.

Dar el nu dorea să îşi amintească de realizările lui, ci de copilărie, din care ieşiseră Macbeth, Hamlet, Lear, împreună cu alte năluci mai şterse, din cele mai improbabile viroage secate, din bălţi maronii, stătute, şi din siluete austere de copaci biciuiţi de vânt. Doar că autobuzul nu era locul ideal pentru a începe să invoce acel trecut îndepărtat; şi, pentru prima dată, sunetul vocii lui faimoase aproape că l-a făcut să se cutremure.

— Am văzut câteva dintre spectacolele în care aţi jucat, deşi nu obişnuiesc să merg la teatru, a spus ea. Îmi aduc aminte şi acum de felul în care l-aţi interpretat pe Lear... şi am văzut şi piesa în care jucaţi acum.

Asta i-a atras atenţia.

— Nu-i aşa că nu e atât de proastă pe cât se spune?

— Nu, nu e proastă. De fapt, e chiar bună, în felul ei ciuntit.

Simţea furia fierbând în el – poate că vanitatea era sursa celei mai mari plăceri senzuale pentru el.

— Dar ar fi putut să fie mai bună, dacă aţi fi îndrăznit să vă *dăruiţi*.

— Cum adică să mă „dăruiesc“?

Auzise şi el furia care răzbătea din glasul lui; şi s-a uitat din nou la ea, întrebându-se dacă hoaşca aia nu cumva încearcă să îl atragă în ceva care avea să se încheie cu un pat nefăcut.

— Nu voiam să sugerez nimic fizic, a zis ea, rostind cuvântul cu o prudenţă aproape pudică. Nu mă îndoiesc că v-aţi dăruit din punct de vedere fizic, seară de seară, rolurilor pe care le-aţi interpretat... soţilor de care aţi amintit, probabil şi amantelor. (Nu ştiu nimic despre viaţa dumneavoastră personală, pentru că nu citesc ziarele.) Şi nu mă refeream nici la partea creativă, fiindcă asta ţine de subconştient, atunci când nu este rezultatul unei munci fizice disciplinate. Nu mă refer nici la ceea ce se numea cândva „latura spirituală“, înainte să ne

dezvăluie de *iluzii*. Poate că ar trebui să spun că încă nu v-ați dăruit „în esență“.

Își simțea mintea amorțită, pielea lipicioasă. Poate se pregătea să îl inițieze nu în tainele patului ei nefăcut, cu pete de cafea și sub apăsarea pielii ei îmbătrânite, ci într-o perspectivă mult mai intimidantă: partea cealaltă a ecranului sau a peliculei cenușii pe care o văzuse în copilărie, stând între el și neant; și pe care o mai reînvia și acum, în perioadele de instabilitate și în momentele de vulnerabilitate. Așa că s-a înarmat cu scepticism împotriva oricărui lucru pe care l-ar mai fi avut ea de spus.

— Nu mă duc mai des la teatru, a zis ea mai departe, pentru că mă obosește și mă irită să mă uit la niște siluete din fontă care se chinuie să-și târască leșurile printr-o lume dezintegrată. Din moment ce existența noastră aglomerată a devenit mai puțin aglomerată, mai puțin controlabilă, mai fluidă, cum am putea s-o exprimăm sau să facem parte din ea, dacă nu plutind și noi, dăruindu-ne – sau pierzându-ne – „în esență“?

„Rahat“, îi venea lui să spună, dar s-a abținut. „Am știut să-mi controlez viața încă de când am învățat cum se trăiește, iar de trăit, se trăiește cu ajutorul acelorași tehnici cu care se joacă teatru; darul meu, care e însăși esența ființei mele, este ceva ce nu poate fi distrus de niciun critic, de nicio vrăjitoare ticnită, de nicio coajă de banană, ci doar de senilitate sau moarte.“ Dar ceea ce spusese ea îl stimulase într-atât, încât ar fi fost tentat să plutească împreună cu întunericul și ploaia, ba chiar și dincolo de ele, dacă ar fi putut ea să îi arate cum.

În schimb, autobuzul s-a oprit cu o zdruncinătură.

— Cobor aici, a spus ea, părăind mai tânără pentru o clipă, și neașteptat de timidă. Mă cheamă Mitty Jacka.

Poate acesta era motivul timidității ei.

S-a ridicat, târând după ea o sacoșă împletită, plină cu pachete grele, cu cocoloașe, care până atunci stătuse pe scaunul de lângă ea. El a urmat-o din nou; la un moment dat, în timpul călătoriei lor nocturne, au ajuns la o înțelegere.

Ploaia se opri sau, mai degrabă, se prefăcuse într-o perdea de stropi ocazionali, atât de fină, încât ar fi putut veni de la lujerii plantelor sau din pletele cuiva. Trotuarul scânteietor pe

care urcau avea o pantă suficient de abruptă încât să o lase pe Mitty Jacka fără suflare, deși, la lumina felinarelor, părea mai tânără când gâfâia. Și el rămăsese fără suflu, din cauza lucrurilor ciudate pe care le lăsa să se întâmple.

— Casa mea o să mă facă de rușine, a spus ea, iar tu știi că nu o spune decât din complezență. Unora li se pare murdară.

— Unora? Am crezut că duceți o viață de pustnică, departe de cei care depind de dumneavoastră și care sunt „împrăștiați peste tot“

— Ah, nu. Vin destul de des. În cârduri. La orice oră din zi. De aceea prefer noaptea. Noaptea este pentru cei aleși.

Deși Mitty Jacka nu dădea niciun semn vădit că l-ar include și pe el printre cei aleși, Sir Basil a simțit din nou vanitate, pentru a doua oară de când se cunoscuseră. S-a atins ușor de ea, în parte, pentru că își pierduse echilibrul, în parte, în mod deliberat. Ea nu a părut să observe, dacă nu cumva tocmai pentru că a observat i-a dat o lovitură zdravănă cu sacoșa încărcată.

În scurt timp, au ajuns la o poartă într-un zid de cremene, pe care stătea de pază o pisică; la început avea spinarea arcuită, pregătită să înfrunte pericolul, dar pe urmă s-a preschimbat într-o umbră albastră, șerpuită, sclipitoare.

Torsul pisicii și stropii de apă care picurau de pe crengile bătute de adierea blândă a vântului făceau ca sunetul vocii lui să pară un afront inoportun și impertinent la adresa întunericului dimprejur.

— Cum o cheamă? a întrebat el, mângâind în gol, pentru că nu vedea pisica.

— Ah, nu știu... Pisică! A avut un nume la început, dar nu mi-l mai amintesc. Suntem mereu împreună, așa că ce nevoie mai avem de nume, nu-i așa?

După ce îl recunoscuse în autobuz, nu îi mai spusese nici lui pe nume, iar Sir Basil era destul de sigur că nici el nu îi va mai spune ei pe nume.

Peste tot în jurul lor erau crengi ude, înțepătoare, petice de verdeață și cârcei de iederă; abia se vedeau în lumina palidă a lunii; zări o erupție de ciuperci pe trunchiul solzos al unui copac. Din loc în loc trebuia să se aplece, ca să nu fie lovit în față

de crengi, dar nu reușea întotdeauna să se ferească la timp. Și Mitty Jacka era înaltă, dar ea era inițiată în tainele întunericii lui, în timp ce el rămânea un intrus nepriceput.

De îndată ce femeia a răsucit cheia în broască, s-au auzit niște sunete dinăuntru casei: înghionteli, fornăieli și pocnete. Apoi, la lumină, a văzut o armată întreagă de mopși agitându-se în jurul lor, lipindu-și botul de gleznele străinului și schelălăind de fericire că își revedeau stăpâna.

Mitty Jacka nu arăta o dragoste ostentativă față de câini; pur și simplu îi lăsa să își arate devotamentul, ceea ce se și întâmpla: mopșii erau extaziați. După experiența cu pisica Pisică, Sir Basil și-a înfrânat imboldul de a o întreba cum îi cheamă. În schimb, începea să învețe să se lase purtat de val, chiar dacă îi era greu să se acomodeze cu mirosul de arahide și de ploscă de cauciuc cu apă fierbinte, probabil specific mopșilor.

Ținea în mână un pahar pe care i-l adusese ea, umplut cu ceva dulce, inacceptabil, în cele din urmă perfid, în timp ce Mitty Jacka își vedea de animalele ei. I-a sărit în ochi tapițeria din pluș grenă, pe fundalul lambriului care părea – dar nu putea fi – de abanos. Exista totuși un pedestal din lemn de abanos, pe care era așezată o statueta ce își ascundea rotunjimile sub o umbrelă de culoarea fildeșului. A descoperit că începuse să îi zâmbească băuturii dulci, dar tari, în timp ce, în depărtare, se auzea vocea lui Mitty Jacka, răsfățându-și animalele cu dulcegăriile obișnuite.

Și-a dat seama că e din nou lângă el când a văzut-o aruncând o hârtie de mărimea unei cărți de vizită într-o urnă aflată într-un colț întunecat al camerei.

— Ce era aia?

Băutura pe care o înghițise îl făcuse să se simtă nu obraznic, ci spontan.

— Ei... o idee pe care aș putea s-o folosesc cândva.

Părea ostilă, poate chiar puțin ursuză.

Apoi a plecat, urmată de alaiul ei dornic de atenție. El nu s-a ridicat. Poate că mirosul de ficat crud pe care îl lăsase ea în urmă îi tăiasse orice elan de a-i cerceta „ideea“. În schimb, aștepta. Dar ce anume? Viitorul lui de actor relativ cunoscut nu mai părea relevant.

Când s-a întors, nu ca să rămână – comportamentul ei sugera că s-ar putea să nu rămână acolo, cel puțin nu peste noapte –, i-a mai turnat niște băutură în pahar, cu toate că el avusese de gând să refuze. Pe când se plimba prin cameră, o țigară pe care și-o aprinsese lăsa în urmă fuioare de fum. Când se oprea ea să se uite la niște lucruri sau să rearanjeze obiecte pe care poate atunci le vedea pentru prima oară, fumul de țigară descria arabescuri mai elaborate. Fuma cu atâta furie, încât Basil era mai amețit de țigara ei decât de conținutul paharului său.

Punând cap la cap unele dintre remarcile ei, a hotărât să riște din nou să o supere.

— Să înțeleg că scrieți.

Alese cu grijă, cuvintele au țâșnit din gura lui ca un pumn de mărgele, fără nicio legătură unul cu altul.

Ea a tras din țigară cu și mai multă poftă.

— Mă străduiesc.

Fumul pe care îl scotea pe gură părea un corp solid.

— Uneori e nevoie de o formă ușor de recunoscut... sau de una pe care s-o recunosc *eu*, deși, de cele mai multe ori, nu e ce ar fi trebuit să fie. Da, scriu poezii, a adăugat ea, ca și cum ar fi făcut o concesie terminologiei consacrate. Am încercat toată viața să alcătuiesc... nu știu cum ar numi-o alții... o operă... care să transmită tot ce e de exprimat. Asta dacă o să reușesc s-o extrag și s-o comprim; poate c-o să descopăr în cele din urmă că a dispărut de bunăvoie, transformându-se în cuvântul de început.

Înconjurat de fumul cu care începuse ea să umple camera, Sir Basil a început să povestească:

— Când eram mic – nu mai știu exact câți ani aveam, dar eram destul de mic –, am fost bolnav... Ba nu, cred că-mi rupsesem brațul: îmi amintesc de bandulieră și de senzația de piele murdară, pentru că brațul îmi stătea lipit de corpul nespălat... când stăteam în pat. Mă pregătiseră pentru noapte, încercaseră să mă facă să mă simt comod. Tata îmi aprinsese una dintre luminile de veghe, rămase de când eram mai mici. Și pusese un paravan la capul patului – ca să nu mă tragă curentul, bănuiesc. În timpul nopții, paravanul ăla a început să mă înspăimânte. Căzătura – brațul rupt – probabil că mă făcuse să delirez puțin.

Pe când lampa de veghe pâlpâia, eu tot încercam să mă întorc pe o parte – dar brațul mă durea îngrozitor –, ca să mă uit la paravan. Era de un gri pal, sau de o culoare nedefinită, pe care se proiectau scheletele copacilor. Sau poate așa le făcea lumina să pară. Pe măsură ce noaptea se scurgea încet, eu eram din ce în ce mai deznădăjduit, îmi doream tot mai mult să mă uit după paravan, dar îmi era prea teamă de ceea ce puteam să descopăr acolo. Eram lac de sudoare. Cred că, într-un sfârșit, am adormit.

Vinul, sau ce îi turnase femeia în pahar, nu îl ajuta să își dea seama dacă vorbise sau doar visase. Femeia venise și se așezase lângă el, pe canapea, într-un morman de mopși somnoroși. Părea că zâmbește în timp ce îl ascultă, mângâind mameloanele dezgolite ale unui mops.

— Paravanul ăsta... mi-a mai făcut vizite, întotdeauna pe neașteptate. Atât de palpabil, atât de real – la fel de real ca și copilăria.

A râs stânjenit, din cauza descoperirii pe care tocmai o făcuse.

— Am construit tot felul de discursuri în jurul lui, repetând părțile care mă îngrijorau. M-a protejat întotdeauna de curent.

A zâmbit cu subînțeles, sorbind din băutura care dăduse frâu mărturisirii sale.

— Paravanul ăsta... apare din nou atunci când ai impresia că aluneci și te duci la fund – în teatre prăfuite, de provincie. O zdreanță de mătase, întinsă pe un cadru șubred. Nu prea mai vrei să te uiți în spatele lui. Și ești sigur că, dacă se dărmă, ești pierdut.

Buzele îi erau aproape paralizate. Nu mai era conștient de ea ca de un chip, ci ca de un zâmbet pe sub apă. Nu știa ce altceva mai spusese, dar probabil că nu mai apucase să zică multe, pentru că vedea deja somnul, într-o rochie albă, răspândind lumină din capătul scărilor. Oare Mitty Jacka i-a atins fruntea?

Spre dimineață, a simțit nevoia să se ușureze, așa că s-a ridicat și a pornit cu pași împleticiți prin perdelele de fum și de pluș. S-a lovit de o masă joasă, încărcată cu tot felul de lucruri, dar a ajuns într-un sfârșit în grădină, unde frigul și o burniță mărunță l-au înviorat. O mireasmă dulce, răcoroasă l-a înveselit în timp

ce își făcea treburile. Parfumul pătrunzător al florilor de noapte abia se strecura prin mirosul puternic de putregai umed.

Pornind înapoi spre casă, s-a uitat în sus și a zărit-o pe Mitty Jacka la fereastra bine luminată a uneia dintre camerele de sus, fie „străduindu-se“, fie, mai degrabă, „într-un blocaj“: stătea perfect nemișcată, iar expresia feței, în lumina aceea necruțătoare, trăda disperare.

Pe când își croia drum prin întunericul în care dormise, se simțea atât de treaz, încât i s-a năzărit să cerceteze urna în care aruncase ea bucata de hârtie. A aprins lumina, a băgat mâna înăuntru și a scotocit printr-o mulțime de hârtii similare, căutând-o pe cea mai recentă: erau urme de ficat crud pe ea, dar și o amprentă însângerată.

Sceptic în dimineața aceea, ca să nu spunem cinic, a despăturit biletul și a citit:

„...Un actor tinde să ignore rolul care i se potrivește cel mai bine: *viața lui*; Lear cel de nejuțat este, până la urmă, mai bun decât un eu nejuțat...”

Respirația i s-a iuțit, iar cuvintele s-au încetșat. Nu avea la el ochelarii pe care îi folosea nu ca să citească (rareori citea), ci ca să studieze câte un rol. Așa că și-a întins brațul și s-a chiorât la hârtie. După câteva încercări de a se concentra asupra cuvintelor desenate perfect, cu o rigoare sobră, parcă din altă epocă, și-a dat seama că trebuie să renunțe. Ce deprimant, vederea i se stricase de tot: după tot felul de șocuri, după scrisori jignitoare, după atâtea reprezentații egoiste ale tinerilor răzbunători și, mai ales, după atât alcool. Dacă se gândea cât îi dăduse Jacka de băut cu o noapte înainte, nu era de mirare că nu poate să descifreze decât jumătate din mesaj. S-a bucurat să împăturească la loc hârtia murdară și să o azvârle înapoi în urnă, de unde nu îi putea aminti de degradarea lui fizică.

S-a dus să se așeze din nou pe ceea ce devenise o canapea incomodă, fără arcuri. S-a ghemuit într-o poziție care i se părea adecvată, cu toate că nu era: și-a dat seama că luase forma unui crevet și că e prea ÎNCORDAT. Când somnul s-a insinuat din nou, prelingându-se în jurul lui, Sir Basil a început să se

foiască și să se zbată, mai transparent decât cuvintele în care era prins ca într-o plasă.

Gazda i-a adus o ceașcă de cafea la cea mai neteatră oră. A tras draperiile, și o lumină cenușie a aruncat peste reuniunea lor o umbră de fatalitate. Chiar și așa, Mitty Jacka, cu pielea de găină și tremurând din toate încheieturile, acum că ziua învinse-se noaptea, pe care o prefera, ar fi vrut să plutească la suprafața tuturor acestor lucruri.

— Săracul de tine! Nu cred c-ai dormit prea comod! a spus ea cam în pripă. Canapeaua aia e un dezastru. A fost a unei surori a bunicului.

Stătea în picioare, frecându-și brațele subțiri și îmbătrânite; în timp ce el aproba cele spuse despre canapea, cu ceașca de cafea în dreptul buzelor. Ceașca, altădată un obiect somptuos, din porțelan Empire, avea o ciobitură de mărimea unghiei de la degetul mare.

— O să ținem legătura, a lansat ea prevestirea, scrutând înfrigurată grădina amorfă și acoperită de rouă. Pentru că știu că suntem meniți să scriem o piesă împreună.

Era la mila ei: ea îl putea ataca la teatrul la care lucra; iar el nu îi știa nici numărul de telefon, nici adresa — și nici nu voia să le știe.

— Piese costă bani, a răspuns el, afișând un zâmbet pe care ea nu l-a luat în seamă.

— Bani se găsesc întotdeauna. Cum rămâne cu mama cea bătrână și invalidă, dar plină de bani?

Oare ce îi spusese în timpul nopții? Nu știa că îi vorbise de Elizabeth Hunter.

— E destul de zgârcită, a mormăit el, uitându-se la încheieturile lui albe. Ei, trebuie să recunosc că e și generoasă din când în când, dar cu sume mici.

— O vizită din partea ta n-ar face nicio diferență?

— Nu merită. Sunt prea mulți care așteaptă să-mi ia locul, de îndată ce plec din West End.

— Bani merită. Bani înseamnă putere, nu-i așa?

— Da, dar sunt ai ei!

De parcă el credea ce spune!

— Doar dacă viața ei justifică faptul că îi păstrează.

— Nu sunt viețile femeilor frumoase ca niște opere de artă? Merită cu prisosință averile pe care le cheltuiesc bărbații pentru ele. Iar Elizabeth Hunter e o mare... e o femeie incredibil de frumoasă.

De data aceasta, credea cu adevărat ceea ce și vedea aievea: pe el, în tinerețe, dobândind satisfacții de pe urma acestei străluciri.

— A avut un accident vascular.

Mitty Jacka părea extrem de crudă.

— N-ar putea să moară?

Basil începuse să se urască pe sine mai mult decât ura vocea ei.

— O să ne-ngroape pe toți! N-o să moară nici într-o sută de ani. Nimic n-o s-o convingă pe Elizabeth Hunter să moară.

Trebuia să se ridice; trebuia să se miște; dacă nu, avea să moară otrăvit, iar moartea avea să îi fie una lentă. Se simțea de parcă nu mai rămăsese nici măcar o bucățică de carne vie pe craniul lui infestat de gânduri.

Poate că Mitty Jacka ar mai fi încercat să îl convingă, dacă nu i-ar fi dejucat planul pisica ei albastră. Venea din grădină, biciuind aerul cu vârful cozii și ducând în gură un sturz cu aripile strânse: un cadavru, judecând după felul în care i se bălăngănea căpșorul, după pleoapele închise și după colierul de sânge desenat pe penele altfel curate. Pisica s-a tolănit pe podea, șuierând și scuipând, pentru a descuraja orice atentat la prada ei, după care s-a strecurat sub canapea.

Stăpâna își dezgolise dinții.

— Ahhh! a țipat ea, fie îngrozită, fie încântată de acea oportună punere în scenă a argumentului ei – greu de spus care dintre ele. N-avem ce face. Nu e normal ca unii să moară pentru ca alții să trăiască? a insistat.

Dându-i înainte cu șuierăturile stridente de sub canapea, pisica lămurea fără putință de tăgadă cine trebuie să trăiască, în timp ce stăpâna ei rămânea doar o criminală aspirantă.

Întrezărind o ocazie bună pentru a-și face ieșirea, actorul a avansat ferm către gazda sa și, cu aplomb profesional, i-a luat mâinile într-ale lui.

— Îți mulțumesc pentru ospitalitate, pentru ideile pe care le-ai împărtășit cu mine și pentru casa asta de-a dreptul memorabilă, a zis el, încercând să găsească o replică bună pentru final. N-o să uit nimic din toate astea.

Mâinile reci și impasibile păreau să tremure ușor, dar Sir Basil și-a dat seama că, de fapt, mâinile lui, mai calde și mai cămoase, sunt cele care tremură.

În timp ce îl conducea prin tot felul de camere către ușa de la intrare, Mitty Jacka a spus:

— Data viitoare o să-ți povestesc cum văd eu piesa asta.

Umerii lor s-au atins ca într-o conspirație: mâneca lui bine croită, de actor, și chimonoul ei ponosit, din mătase neagră, care foșnea în jurul ei și ale cărui pete aproape că deveniseră parte din broderie.

Mitty Jacka părea să vorbească în continuare.

— Omul nu își dezvoltă decât una dintre viețile lui potențiale. Nu văd de ce nu le-ar putea trăi pe toate – sau măcar să le joace pe scenă, dacă se poate elibera de restricții. Asta îmi doresc pentru tine: eliberarea asta nocturnă, nu siluete din fontă, care abia se târăsc, trecând de la o postură impusă la altă postură, tot impusă.

El deja își târăse trupul de fontă, ale cărui abilități le dovedise în fața tuturor, până la ușa de la intrare, de unde se vedea, printre frunze și rămurele, poarta fixată în zidul de cremene. Poarta era încă destul de departe.

A dat un răspuns destul de evaziv.

— Contează și cine o să mai fie disponibil să lucreze cu noi la momentul respectiv. Și să nu uităm de teatru. Asta după ce reușim să strângem banii, prin orice mijloace imorale.

— În cazul ăsta, totul depinde numai și numai de tine. Și doar nu poți să spui că nu ești un actor grozav, Sir Basil Hunter, nu-i așa?

De data aceasta, nu a mai lăsat-o să îi gâdile orgoliul.

— M-am fript de multe ori la viața mea, și am de gând să am mai multă grijă de acum înainte.

În ciuda experienței îndelungate, nu își dădea seama cum reacționase publicul său la dovada aceasta de falsă modestie.

— Dacă ar fi o chestiune de viață și de moarte, nu ai alege viața?

În momentul acela, ar fi ales moartea, doar ca să nu trebuia să mai dea o reprezentare pentru Mitty Jacka. Așa că nu i-a luat în seamă întrebarea.

Pornind pe potecă, și-a amintit de convențiile sociale, care îi cereau să se poarte cuviincios, și a aruncat o privire înapoi, ridicându-și pălăria Homburg cu un gest destul de nepăsător, nu atât în semn de salut, cât ca să și-o potrivească mai bine pe cap. Ea stătea în picioare, pe ultima treaptă a scării: o siluetă arhaică, în halatul negru, pe care îl strângea cu brațele în jurul ei; un chip de un alb inexpressiv, în afară de umbrele cenușii ale îngrijorării.

— Nu uita să-i scrii bătrânei... mamei tale, a strigat după el, cu o ultimă zvâcnire de pragmatism. Ai fi uimit să afli câți oameni și-ar dori să fie rugați să colaboreze la piesă. Le dă iluzia că trăiesc.

Cu un zornăit și un clinchet, poarta s-a închis. Era liber, slavă Domnului!

Zgomotul pașilor lui pe când cobora dealul, cerul brăzdat de culorile zorilor, deasupra antenelor de televizor și a țiglelor ude, toate acestea îi restabileau încrederea în propriul viitor. Dacă se hotăra să ia avionul spre casă pentru a-i face mamei o scurtă vizită, ar fi făcut-o din proprie inițiativă, nu la îndemnul unui mentor, iar scopul vizitei nu ar fi fost să oblige o femeie bătrână să îi dea lui averea, chiar și cu prețul vieții, ci ca el să ajungă să se redescopere pe sine, prin noi revărsări de lumină, prin arderi purificatoare, prin foșnetul copacilor culcați de vânt, atunci când nu stăteau încremeniți ca tăcerea însăși. Și prin noroi: deși era încălțat și mergea pe trotuar, aproape că simțea mocicla cum se ridică și i se strecoară printre degetele răsfirate, de parcă ar fi umblat desculț.

Întărit de astfel de realități senzoriale, îi era ușor să respingă ultimele întâmplări ca pe o simplă halucinație. Femeia nu a încercat deloc să ia legătura cu el. După o săptămână sau două, tăcerea ei a început să îl surprindă; o dată sau de două ori, s-a simțit de-a dreptul ofensat de nepăsarea lui Mitty Jacka.

Apoi au început să apară anunțurile. Deși existaseră zvonuri, conducerea (o șleahță de indivizi necunoscuți și nepricepuți) nu dăduse niciun semn că ar putea să renunțe la reprezentările piesei lor jalnice fără a trimite în prealabil un comunicat oficial; iar el dusesse în spate întreaga operațiune, timp de săptămâni întregi, sprijinindu-l pe un actor englez, transformat peste noapte din zidar în protagonist.

Ei bine, așa stăteau lucrurile în momentul acela. S-a uitat la paginile prinse în piuneze pe panoul de afișaj și a scos un râgâit.

— Din câte văd eu, s-a cam terminat, i-a zis lui Peggy Digby, care alerga pe coridor într-o bluză subțire, prin care i se vedeau sânii obraznici.

— Da. Nu știai? Ce *ușurare*! Acum mă apuc de pantomimă. A rămas uitându-se fix, nu atât la anunțul de pe panou, cât la piunezele nou-nouțe și la fantoma femeii aceleia din autobuz. În noaptea celei de-a patra reprezentații – care a fost și ultima –, și-a turnat puțină băutură, pentru a-și umezi coardele vocale. Pereții cabinei lui de la Delphic erau zugrăviți într-un verde ca veninul, până jos, la brâul ciocolatiu: și verdele, și ciocolatiul făcuseră bășici. A mai tras o dușcă: pe prima o îndoise, din greșeală, cu prea multă apă.

Dar vocea i-a rămas răgușită tot restul nopții. Nimic din ce făcea – și Dumnezeu e martor că își juca rolul cu pasiune –, nimic nu îl ajuta să iasă din blocaj. În afară de momentul în care, în actul al doilea, zidarul englez și-a dezgolit pieptul, iar o fată din public a scos un țipăt, de mai aveau puțin și aprindeau luminile în sală ca să vadă ce s-a întâmplat. Publicul (format în majoritate din oameni de hârtie) a râs.

După spectacol, și-a dat machiajul jos, o activitate care, de obicei, îl însuflețea la fel de mult ca și aplicarea machiajului la începutul serii; în schimb, de data aceasta, i s-a făcut greață de la mirosul de demachiant; se simțea atât de rău, încât a început să tremure. Și zdreanța lui de prosop vechi și dezgustător. Spera să nu devină un laș de profesie – sau un bolnav de Parkinson.

Și-ar fi dorit să vină cineva. Își încorda auzul, sperând să audă foșnetul unei rochii de ocazie; ar fi putut să o suporte

chiar și pe cea de-a doua fostă soție, Lady Enid; nici măcar un impermeabil mototolit nu l-ar fi deranjat, atât timp cât aparținea unei femei care îl adora. Dar nu a apărut nimeni și, în absența vreunui vizitator, și-a mai turnat ceva de băut. Walker i-a înmănat pălăria.

A ieșit în stradă. Pe culoarul verde și ciocolatiu, Peggy Digby i-a dăruit un sărut pătimăș și iscusit.

— Promite-mi c-o să vii la Glasgow să vezi spectacolul de pantomimă. Să vezi ce talentată sunt!

Era destul de frig afară, sub burnița îngălbenită de lumina felinarului din stradă. Nu avea niciun chef să mănânce în Soho: nu avea rost să își dea aere, dacă tot era singur. Ar fi putut să bată la orice ușă – tineri și atrăgători afaceriști l-ar fi poftit înăuntru, l-ar fi servit cu *foie gras* și l-ar fi îmbătat, dar niciunul nu i-ar fi satisfăcut foamea... Foame de ce? De substanță, de stabilitate. După părerea lui, prietenia era, din ce în ce mai mult, o farsă ingenioasă, cu prea multe conspirații și prea multe personaje care se fâțâiau de colo colo, o farsă care, în ciuda agitației asteia, se încheia chiar după proba de rutină. (Ca și căsnicia; deși căsnicia era un alt fel de piesă.)

Sir Basil simțea umezeală la piciorul drept. Imediat ce a ajuns lângă un felinar, s-a uitat la talpa pantofului și a observat că e ruptă. Bine, nu era o treabă prea complicată; nu era chiar lefter, ci doar temporar șomer. Avea experiența lui, titlul lui, tehnica lui, vocea lui și – fapt demonstrat – femeile erau atrase de el.

Ce anume... Mitty Jacka! Din Golden Hill? Din Beulah!

S-a suit în autobuzul spre Beulah Hill, căutând semnele unei prezențe îngrijorătoare: pe scaunele de la etajul superior al unui autobuz (nu era nimeni acolo), la poarta fixată în zidul de cremene, evident foarte vizitată de câini, apoi pe poteca alunecoasă de la dărele melcilor, până când a ajuns din nou în dreptul scării, cam la aceeași oră a serii.

— Am venit să-mi povestești despre piesa pe care ai pomenit-o. Îți mai aduci aminte?

Poate că poziția lui, pe ultima treaptă a scării, îl făcea să pară că se roagă de ea.

Doi mopși se gudurau pe lângă gleznele lui, în timp ce printre gleznele ei se strecura un arc luminos de blană.

— Da, a zis ea. M-am mai gândit la asta. Mă bucur că te-ai hotărât.

Își simțea masca rânjind la ea, cu dinți ca de ferăstrău înfipti în gingiile falsului său chip: era Cel de-al Doilea Conspirator. Sau poate Primul Sinucigaș?

În orice caz, iată-l, drept rezultat, într-o altă lumină, ba chiar îmbătat de această altă lumină, în timp ce era legănat de taxi-ul unduitor, înțepat de firicele de nisip, acoperit de sudoare, deși abia făcuse baie și se bărbierise. Se simțea bine: nu îl apăsa deloc pe conștiință faptul că îi făcuse să aștepte aproape trei sferturi de oră pe bătrânul Arnold Wyburd și pe blestemata de prințesă. Nu era chiar vina lui, nu-i așa, că cei de la *The Herald* și de la ABC hotărâseră să îl sune, unii după alții, exact când el încerca să o zbughească din cameră.

Așa că era hotărât să se relaxeze și să se bucure de imaginea fulgurantă a unui oraș care crescuse mult față de felul în care îi apărea în amintirile din copilărie: Pitt Street, populată numai de cunoștințe, care se întâlneau la magazinul de cartier. Deși nu jucase un rol activ în transformarea orașului, deși îl respinsese, de fapt, era gata să își asume o parte din merit pentru schimbarea la față a urbei. Trebuia să își reverse respectul de sine, pe care și-l recuperase, peste metropola aceea plină de sine. Oricât era de târziu în desfășurarea piesei, el venise să își proclame dragostea pentru turnurile sale neo-brutale, din sticlă; iar în inima orașului, bătrâna lui mamă. Avea să uite de oroarea pe care i-o provocase peruca liliachie și zâmbetul lichefiant: după ce alunga aceste gânduri, putea să iubească liniștit ideea de mamă, ca și ideea de Sydney. (Poți să-ți aduci aminte de orori mai târziu, dacă îți va lipsi cruzimea obișnuită. Să nu uiți să trimiți costumul cel bun la călcat, pentru interviul cu fata de la televiziune, cea cu vocea suavă, ca de violoncel.)

Domnul Wyburd aruncă o privire la ceas. Lipsa de punctualitate era unul dintre defectele care îl scoteau din sărite și îl

umpleau de o furie nestăpănită, care îl mâhnea, deși poate nu era la fel de regretabilă ca neputința de a ierta pe cineva care ți-a greșit; iar niciunul dintre copiii soților Hunter nu reușise să își respecte promisiunea de a ajunge la ora unsprezece. Poate că unul dintre ei fusese implicat într-un accident, dar amânând? Doar dacă împărțiseră același taxi, dar nu se iubeau atât de mult, încât să facă asta. Ca o persoană care mergea regulat la biserică (la început o făcuse pentru că voia să le ofere un exemplu bun copiilor lui, iar apoi devenise un obicei), avocatului i-ar fi plăcut să scoată de undeva un drapel pe care să fie brodat cuvântul INDULGENȚĂ și pe care să îl țină între el și ceas, astfel încât să nu se mai înfurie din nou, pentru că furia îl tulbura și îi aducea un gust amar, din stomac până în gură. Sau, în orice caz, trebuia să evite să asocieze iritarea lui cu un ceas vechi, de care era profund atașat.

Era un ceas de birou și îi fusese trimis de doamna Hunter, ca suvenir și simbol al prețuirii ei, după moartea soțului. Ceasul îi aparținuse răposatului domn Hunter. Arnold Wyburd își amintea exact unde stătea: pe polița de marmură a șemineului din biblioteca de la Kudjeri. Nu își amintea să îl fi văzut în scurta vizită pe care o făcuse acolo, când sosise îmbrăcat într-un mod cu totul neadecvat, timid ca un băiețel, pentru a aduce la semnat actul de cumpărare a terenului din Moreton Drive, ci din vizite ulterioare, când deja se dovedise demn de încrederea clienților săi și se putea destinde suficient cât să se bucure de ospitalitatea lor. Respectul și afecțiunea lui față de domnul Hunter crescuseră atât de mult, încât (era o sarcină foarte dificilă) ajunsese să fie inclus în rândurile celor care îi puteau spune „Bill“.

Sub ceasul de birou, în biblioteca din Kudjeri, Bill Hunter și Alfred Wyburd stăteau adesea de vorbă: împărțeau același respect pentru obiectele funcționale – ceasuri, telescoape, briciuri, barometre –, dar și pentru faptele lui Dumnezeu. Adesea, se mulțumeau să privească, pur și simplu, focul. Arnold Wyburd se întreba câți dintre cei prezenți la înmormântarea lui Bill Hunter îl văzuseră plângând și câți dintre ei încă își amintesc. Aproape că îi era rușine de sine. Nu se mai gândise la asta de ani de zile, până când, în dimineața aceea, copiii enervanți ai

lui Bill îl făcuseră să își reamintească. Oare își iubise Bill copii? Nu credea că ar fi putut; pe urmă te-au cuprins remușcările pentru un gând atât de oribil.

Pe raftul din biroul lui Arnold Wyburd, lângă ceasul de birou loial și precis, era un portret făcut în studio, pe care se vedea scrisul ascutit al lui Bill (îi amintea avocatului de niște vârfuri de săgeți): „Pentru Arnold Wyburd, cu prietenie și afecțiune, Bill“ Și portretul îi fusese trimis de doamna Hunter, cu câțiva ani înainte de moartea soțului ei, de parcă ar fi vrut să sugereze că fotografia cu dedicație fusese una dintre ideile ei geniale (deși, de obicei, nevestele fac pachetele). Inclusese în colet și un bilet scris de ea, cu mâzgălitura ei familiară și teribil de urâtă (probabil că începuse să scrie mare, ca un semn de afectare, și apoi descoperise că stilul acesta i se potrivea perfect) „...O asemănare excepțională, după părerea mea, și, cum tu, Arnold, îl iubești și îl apreciezi pe Alfred mai mult decât oricine, m-am gândit să fii tu primul care primește o astfel de amintire...“ Nu scrisese ea dedicația de pe fotografie, dar parcă o vedeai stând peste umărul lui și dându-i sfaturi. Îți era rușine de faptul că încă țineai minte frazarea exactă a biletului de la ea. Arnold Wyburd se întreba adesea: oare ce înțelegea doamna Hunter prin „iubire“? La drept vorbind, nu știa prea bine nici ce înțelege el însuși prin acest cuvânt; probabil, din experiența personală, mulți ani de afecțiune conjugală onorabilă, presărată cu acte sexuale pe care le executase într-un mod corespunzător.

Avocatul tuși. Dincolo de toate supărările din dimineața aceea, îl irita mai ales apariția doamnei Hunter în amintirile lui legate de Bill.

Mută două, trei obiecte de pe birou, ca să își pună ordine în gânduri. Nici nu se punea problema să se apuce de treabă. Evitând ochii din fotografie, ar fi putut să mai arunce o privire la ceasul care îl scotea din fire; însă apăru domnișoara Haygarth, cu o cană de ceai palid, albicios (*în mod normal*, îl aducea mai devreme), și doi biscuiți, de care avocatul rareori se atingea. Domnișoara Haygarth plecă.

Nu era nevoie să se mai uite la ceas: ținea socoteala timpului în minte. Furia – își spunea el – este produsul unor

temperamente iraționale și duce adesea la înfățișări în instanță. Cât despre iritare – mai simplă, dar, de multe ori, mai perfidă –, putea cauza cancer la stomac, deși, în afară de operația de apendicită pe care o făcuse la treizeci și șapte de ani, sănătatea lui rămăsese excepțională în toți acești ani, datorită obiceiurilor regulate, a mâncării simple și a unei soții prevăzătoare. Dar acum, totul părea amenințat, dacă nu de furie sau de iritare, atunci de o nervozitate atipică. Petrecuse o noapte agitată; iar la micul dejun, avusese cu Lal un schimb de replici cam cinice (lucru neobișnuit pentru amândoi).

— Biata Dorothy... aș fi curioasă s-o văd din nou... să aflu dacă o fată simplă poate să devină o prințesă formidabilă.

A izbucnit în râs, iar dinții ei arătau ca niște – nu, nu chiar.

— Poate pentru că, în sinea mea, sunt puțin cam snoabă.

Sinceritatea ei, împreună cu o înghițitură zdravănă de turtă de porumb, i-a făcut obrazii să se umfle: Lal a lui, mereu de nădejde.

— Ieri a spus că i-ar plăcea să te revadă.

— Așa spun ele.

— Ei, Dorothy o să vină. Asta dacă nu seamănă prea mult cu mama ei.

Au râs împreună, atât de tare, încât s-a simțit imediat vinovat, pentru că nu îi era loial familiei Hunter. A înfipt furculița în cârnatul din farfurie. Lal cumpăra carne de vită, pentru că era mai ieftină și mai slabă, dar, chiar și așa, când a înțepat coaja, un jet de grăsime i-a țâșnit pe vestă. A acoperit pata cu un șervet, ca să nu observe ea și să simtă că trebuie să facă ceva înainte să plece el la serviciu. Ca să se simtă și mai prost, și-a dat seama că șervetul face parte dintr-un set bun, irlandez, dăruit de soții Hunter, fără vreo ocazie anume, ci ca un gest spontan, între Paște și Crăciun. (Cum probabil tot doamna Hunter se gândise la șervete, avocatul s-a simțit aproape la fel de vinovat ca atunci când făcuse ea referire la „iubirea“ lui pentru Bill.)

Domnișoara Haygarth se întoarse, dar nu pentru a lua ceașca și farfurioara și cei doi biscuiți refuzați, ci pentru a anunța, cu un entuziasm neobișnuit în glas (era o fată cam flegmatică, dar eficientă, absolventă a școlii Bexley North):

— A sosit prințesa... domnișoara... domnișoara Dorothy Hunter.

Aproape în aceeași clipă, prințesa de Lascabanes dădu buzna în birou. Ceea ce bănuia avocatul a fi un abandon în brațele lumii laice, inspirat, poate, de lipsa ei impardonabilă de punctualitate, părea să fi înlocuit reținerea, sfiala din ziua precedentă. Deși felul ei de a fi era încă necizelat, necugetarea ei i-l făcea scuzabil. Se apropie de el, fără pălărie pe cap, scoțându-și mănușile, afișând un zâmbet care i se întinse și pe dinți. Avocatul fu surprins că prințesa nu purta pălărie, mai ales că avea mănuși; deși multe femei, chiar și mai în vârstă, nu mai obișnuiau să poarte pălării. (Se întrebă dacă doamna Hunter, presupunând că avea puterea să se dea jos din pat, ar fi intrat în biroul lui fără pălărie, pentru a începe să îi dicteze ceva, așezată pe scaunul din piele.)

— N-am întârziat prea mult, nu-i așa? Ba cred că am întârziat destul, începu să turuie madame de Lascabanes, destul de tare încât să stârnesc reacții în anticameră.

Avocatul spuse „Nu“, dar cuvântul îi rămase spânzurat mut de buzele palide, în timp ce rearanja inutil un scaun.

— Cel puțin a întârziat și fratele meu, remarcă Dorothy, ca și cum ar fi vrut să atragă atenția asupra unuia dintre nenumăratele lui defecte.

Era cât se poate de încântată: lucrurile decurgeau exact așa cum le plănuse, deși credea că nu fusese prea inspirată când făcuse expediția aceea – oricât de profitabilă – în bucătărie și în dormitorul menajerei.

— Ce mă bucur!

Prea suspina ca o copilă.

Pentru o clipă, i se întoarse sfiala, fiindcă se gândea că avocatul ar putea să o angajeze brusc într-o discuție legată de afaceri. Luându-i-o înaintea lui Basil, ar fi vrut să stea de vorbă nu cu un avocat, ci cu un om mai în vârstă, care ar fi putut să îi fie tată. La început avusese de gând să îl întrebe despre tatăl pe care abia dacă îl cunoștea, dar se răzgândise după ce se trezise din visul pe care îl avusese cu o noapte înainte.

— Te simți bine la club? întrebă domnul Wyburd amabil.

— Paturile sunt confortabile. Roși, apoi adăugă: Da, mă simt bine, mulțumesc de întrebare.

Se hotărî să înceapă, în cele din urmă, prin a discuta despre iubitul ei tată.

— Cred c-ați fost prieteni foarte apropiați, începu ea cam brutal și fără niciun preambul, dar deja nu mai avea ce face în privința asta; era recunoscătoare pentru elanul pe care îl avea în dimineța aceea. Așa că probabil că l-ați înțeles, domnule Wyburd... așa cum nu l-am înțeles noi niciodată. Fratele meu era prea egoist, prea absorbit de ambițiile lui; eu eram prea timidă... și da, prea prostuță.

În alte împrejurări, i-ar fi fost rușine să recunoască acest lucru, dar îi prezenta unui confident înțelept și blând niște trăsături pe care spera să i le vândă drept calități; nu avu timp să hotărască dacă vorbele ei avuseseră efectul scontat, pentru că se grăbi să arunce ultima și cea mai necesară bombă:

— Cât despre mama mea, ea nu și-a permis niciodată să înțeleagă pe cineva, pentru că ar fi întrerupt ceea ce îi plăcea ei să considere triumful ei continuu. Mama era specialistă în transformarea oamenilor în sclavi, dintre care tata era cel mai valoros. Cred că l-a torturat într-un mod îngrozitor.

Dorothy Hunter se uita la avocat și părea să îl implore – nu, nu și în dimineța asta; în dimineța aia, dintr-un motiv oarecare, ea se simțea din nou prințesa de Lascabanes, suficient de curajoasă încât să îi ordone acestui om să devină aliatul ei.

Dar, aflat în poziția lui de încredere, Arnold Wyburd era mai presus de orice alianțe; și chiar dacă nu ar fi fost, precauția nu i-ar fi permis să își dorească una. Așa că își umezi buzele și răspunse:

— Nu-mi amintesc ca domnul Hunter s-o fi menționat pe mama ta în conversațiile pe care le-am avut cu el, altfel decât formal, în chestiuni legale și... ei, știi și tu glumele pe care le fac bărbații despre soțiile lor.

Prințesa era dezamăgită.

— Nu, nu prea știu, fu nevoită să recunoască, după care îi trânti: Dar despre ce Dumnezeu ați vorbit atâția ani de zile?

— Păi... despre afaceri. Doar eram avocatul lui.

Madame de Lascabanes se înfurie.

— Dar o relație nu se reduce numai la afaceri! Trebuie să mai fi fost și alte subiecte de conversație, mai personale.

Avocatul avu o inspirație de moment, iar pe buze îi apărură un zâmbet reținut.

— Aveam o pasiune comună: ceasurile.

Nu putea fi acuzat că evită subiectul, doar spunea un lucru adevărat.

— Vezi ceasul de pe policioara aia? A fost al lui Bill. Mama ta a fost drăguță și mi l-a făcut cadou după moartea lui. Și uite și o fotografie cu tatăl tău, lângă ceas.

Dorothy se ridică în picioare, cu tot cu geantă, mănuși și ce mai avea în poală.

— Ah, da! *Tati!*

Deși nu voia ca lucrurile să ia o astfel de întorsătură. Nu voia să se arate emoționată de tatăl ei mort, și totuși încă prezent, ci doar să se indigneze moral în numele lui; dar iată blândețea din ochii lui, aproape la fel de blajini ca ai avocatului, și o gură prea sensibilă ca să fie a unui crescător de berbeci – sau a unui om care fusese căsătorit cu Elizabeth Hunter. Trebuia să se concentreze asupra gulerului absurd și asupra felului caraghios și artificial în care pozase. Dar dedicația, scrisă într-o caligrafie rigidă și stângace, cum scria și prințesa în momentele ei cele mai proaste, era suficient de convingătoare încât să o facă să regrete și mai mult această confruntare.

Prințesa se întoarse și spuse:

— Mi-e teamă că nimeni – *niciunul dintre noi* – nu l-a iubit așa cum ar fi meritat.

Deși își exprima propria insuficiență, îl desconsidera în același timp și pe avocat.

Wyburd nu răspunse.

După ce se așezară din nou, prințesei îi căzură ochii pe mâinile avocatului, împreunate în fața lui, pe birou: erau mai zbârcite decât i-ar fi plăcut ei să fie. Dar probabil că Wyburd o ura, oricum. Toată lumea o ura.

Madame de Lascabanes își deschise geanta, cotrobăi prin ea, apoi o închise la loc.

Își ridică privirea și zâmbi, ca și cum i-ar fi cerut iertare.

— Spuneți-mi... nu aveți o fiică pe nume Heather? Parcă îmi amintesc ceva de pojar. Sau era varicelă?

Domnișoara Haygarth intră și anunță pe un ton elevat, deprins probabil la Bexley North:

— Sir Basil Hunter.

Dorothy stătea pe scaun, cu spatele la ușă. Oare perlele, coafura, o vor ajuta să îndure prezența fratelui ei îngrozitor? Mai presus de toate, râsul lui era insuportabil: din câte își aducea aminte, semăna cu huruitul unui oblon metalic care se izbea de gândurile ei cele mai intime; pentru alții – pentru adulți, mai ales –, era compus din chicote minunate, susurătoare, care îi încântau prin sonoritatea lor copilărească, lipsită de inhibiții.

Se lăsase o liniște desăvârșită în celula din oțel și beton, umplută cu nimicuri din altă epocă, piele fleșcăită și dosare de carton, care păreau și mai sinistre în atmosfera sobră din birou. Îl căută din priviri pe avocat, rugându-l, parcă, să o apere de violența premeditată a loviturii care i se pregătea; răutatea lui Basil era capabilă să lovească cu o precizie extraordinară.

Arnold Wyburd se ridicase în picioare, el însuși un monument al tăcerii: buzele i se mișcau, dar mute; pleoapele i se zăbăteau destul de ridicol, după părerea ei, arătându-și vinișoarele albastre și ridurile nefiresc de albe. Liniștea părea să-l fi izolat pe acest avocat cumsecade, care deja nu mai era nici avocat, nici tată-surogat, și cu atât mai puțin amantul misterios ale cărui testicule mătăsoase îi mângâiaseră coapsele în dormitorul de la club, ci un actor mediocru, care continua să își mimeze rolul, deși coloana sonoră se oprise demult. Păru extrem de neconvingător atunci când se prefăcu că acceptă – de dincolo de tăcerea scânteietoare din biroul firmei Keemis & Wyburd – scuzele prezentate pentru întârziere, de altfel, nici ele foarte convingătoare.

Ea stătea împietrită, ținând tovărășie neputinței domnului Wyburd: nu se mișcă nici măcar când fu apucată de umeri, de la spate, de niște mâini necunoscute, care încercau să mimeze intimitatea; mâinile o frământau, aproape că o maltratau; apoi fu sărutată între lobul urechii drepte și șiragul de perle de la gât.

În același timp, reprezentația începu să fie acompaniată de sunet, de șoapte întrerupte, amplificate într-un fel de tremolo, dar nu chiar: „Draga... mea... Dor-o-thy!“ Simțea pe gât respirația lui Basil; și își dădu seama că tocmai juca, alături de el, în rolul principal din filmul lui prost, în care ea sperase să nu aibă decât un rol insignifiant, la fel ca și avocatul, după care să își facă ieșirea, fără să i se facă reproșuri pentru stângăcia ei în-născută, pentru lipsa de talent actoricesc sau pentru înclinațiile nesănătoase ale personajului pe care trebuia să îl interpreteze.

În schimb, fratele ei se foi în fotoliul din piele, cam lipicios, al lui Keemis & Wyburd, până când scena reunirii dintre frate și soră fu consumată.

Uitându-se la el, reuși, în cele din urmă, să se salveze singură.

— Nu credeți că ar trebui să începem? E destul de târziu, și domnul Wyburd probabil că are altceva de făcut la prânz.

Fără îndoială, Basil fu uimit de lipsa ei de tact; izbucni în râs, însă nu erau fiorii metalici din copilăria lor, nici chicotele minunate care îi fermecau pe adulții naivi, ci un hohot gros, ca notele unei orgi puternice: special pentru ea, își spuse Dorothy și se îngrozi.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Dotty¹ – nimeni nu îi mai spusese „Dotty“ –, lasă-mă să-mi clătesc ochii, să mă uit puțin la tine.

Era absolut înfiorător. Cele câteva fotografii din ziare peste care dăduse de-a lungul anilor păreau să arate oameni diferiți, fie neclar, fie distorsionat; dar acum era față în față cu adevărul luminos: nici Hubert de Lascabanes nu o atrăsese atât de tare când se întâlniseră pentru prima dată, în holul hotelului de Crillon.

Cât despre fratele ei (*era* fratele ei), acesta observă:

— Te-ai făcut mai frumoasă, draga mea!

O zisese ținându-și buzele, poate în semn de ironie sau poate ca să dea de înțeles că împărtășește cu ea un secret interesant.

Ea rămase impasibilă, pentru că nu știa cum să îi interpreteze vorbele.

---

¹ În engleză, *dotty* înseamnă, printre altele, „țăcănită“.

Domnul Wyburd își intră în drepturi, profesionist, sigur pe el: începu tratativele, ca să spunem așa.

— Cred că vă dați seama că nu este o procedură normală ca avocatul consultant și împuternicitul mamei voastre să dezvăluie detalii despre afacerile ei personale. Dar, având în vedere vârsta înaintată și starea mentală a doamnei Hunter — care nu s-a deteriorat atât de mult încât să nu-i permită să coordoneze atât tacticile generale, cât și deciziile legate de aspecte mărunte și personale —, îmi asum răspunderea să vă aduc la cunoștință vouă, copiilor ei majori (aici deveni extrem de serios), felul în care m-am ocupat de chestiunile ei domestice și, sper eu, să vă conving că mama voastră a avut dreptate când și-a pus toată încrederea în mine.

Impresionată, dar și agasată de pauzele frecvente din discursul avocatului, prințesa ar fi fost mai ispitită să mediteze la motivele pentru care domnul Wyburd o dezamăgise mai devreme, când avusese nevoie de sprijinul lui moral. În schimb, fu nevoită să analizeze documentele plictisitoare pe care le pregătise avocatul pentru ei: câte un teanc pentru fiecare. Cutele de pe fruntea lui Basil subliniau intensitatea concentrării lui; de câteva ori, el exclamă „Așa e, așa e!“, dovedind astfel că era de acord cu esența monologului lui Wyburd, dar nu dorea să îl întrerupă.

La un moment dat, frunzărind prin dovezile integrității avocatului, scrise la mașină, nerăbdarea aproape că luă locul precauției lui studiate.

— Da, văd, scrie aici! Ai făcut o treabă minunată, Wyburd, bătrâne.

Avocatul nu se lăsă măgulit sau distras de la scopul lui.

Dorothy se întreba dacă nu cumva își învățase discursul pe dinafară. Faptul că doi bărbați se ocupau de chestiuni dificile o făcuse să adopte o atitudine pasivă pentru o vreme. Cu un aer încă destul de serios, *ascultându-i* încă pe cei doi, își deschise geanta și înclină oglinjoara pe care o ținea înăuntru: era curioasă să vadă ce observase Basil la ea, de îl făcuse să o complimenteze pentru înfățișarea ei; poate că era dovada unei simpatii pe care nu i-o arătase în trecut. Ceea ce văzu în oglindă nu o impresionează mai mult decât de obicei: avea un

fler pentru aranjarea aspectului general, dar detaliile o dezamăgeau – excepție făcând, poate, ochii. Poate că Basil îi admira ochii; această posibilitate îi făcu să strălucească.

Își ridică privirea și observă că Basil se uita la ea, peste foile dactilografiate pe care le pusese avocatul la dispoziția lor, ignorând jargonul pe care Wyburd îl repeta la nesfârșit. Basil se uita, dar nu la ochii ei – care, în momentele lor de maximă frumusețe, erau apoși și blânzi ca ai unei căprioare, sau cel puțin așa îi plăcea ei să creadă –, ci în mintea ei: îi examina gândurile, poate pentru a-și confirma bănuielile legate de motivul pentru care se întâlniseră ei, de bunăvoie, în acel birou. Arăta destul de înfricoșător; exact cum știa că arată și ea, în momentele ei de indignare, de frustrare sau de furie.

Oricât de departe o fi ajuns scrutându-i gândurile, deodată îi făcu cu ochiul și îi zâmbi; iar ea îi răspunse cu un surâs sau, în orice caz, își depărtă buzele suficient încât să valideze o alianță.

Basil Hunter aproape că izbucni în râs, dar își duse repede batista la gură, atunci când recunoscuse tabloul *Cal speriat de furtună*¹. Un cal arătos: un cal în rolul lui Regan. Asta însemna că el urma să o joace pe Goneril în travesti? (Viziuni cu Mitty Jacka și „eul nejuțat“!)

Cel puțin el și Dorothy înțelegeau scopul vizitei lor în Sydney. Acum, că totul era clar, se putea relaxa puțin; căscă; și când, în sfârșit, avocatul termină, cu o scânteie de mândrie în ochii lui bătrâni, Sir Basil murmură un „poate“, ca să nu lase impresia că ar fi absolut convins. În tăcerea care urmă, își înclină capul într-o parte, iar lumina soarelui îi căzu pe părul oțelit; ar fi părut aranjat destul de neglijent, dacă nu i s-ar fi văzut urmele de pieptăn pe tâmplă.

— Nu poate nimeni să nege că i-ai protejat interesele clienței și i-ai administrat averea cu un devotament admirabil. Așa că, dacă ți-aș sugera că am tratat situația din punct de vedere mai mult sau mai puțin abstract până acum... Arnold... critica nu se răsfrânge în niciun caz asupra comportamentului tău ireproșabil.

---

¹ Acuarelă de Eugène Delacroix.

Ajutat și de lumina soarelui, care se revărsa de deasupra străzii și a traficului, Basil părea să aibă un zâmbet sclipitor.

— Dar, ca să fim sinceri față de toată lumea, inclusiv față de mama mea... mama *noastră* (prințesa îi încuviință amabilitatea cu o mișcare vagă, dar nepotrivită, din cap), cred că ar trebui să analizăm situația din alt punct de vedere.

Avocatul își coborî pleoapele, poate pentru a-și proteja ochii umezi de lumina orbitoare.

— Trebuie să hotărâm dacă o persoană care a ajuns la vârsta mamei noastre poate să obțină fericire și pace din *pseudo*-viața pe care o duce, ținând cont și de *mecanismul* complicat și extrem de costisitor de care e nevoie pentru a o întreține.

Arnold Wyburd îi reaminti:

— Ți-am spus încă de aseară, Basil, chiar dacă am atins subiectul doar în treacăt, că eu sunt de părere că doamna Hunter se bucură de viața pe care o are acum.

I-ar fi plăcut să se fi exprimat cu mai multă pasiune, dar nu îi stătuse niciodată în fire să vorbească pătimăș.

Basil Hunter făcu o grimasă atât de urâtă, încât abia i-ai mai fi recunoscut trăsăturile.

— Sunt sigur că ar putea să se bucure mai departe de viață – dacă într-adevăr se bucură de ea – și într-un cadru mai puțin pretențios.

Chipul îi redeveni senin. Se uita când la avocat, când la sora lui, cu o inocență care ar fi câștigat inima oricui; numai un public extrem de refractar i-ar fi putut rezista.

— Nevoile bătrânilor senili sunt extrem de simple: un pat confortabil, o mângâiere și multă pâine cu unt și cu marmeladă – cel puțin așa cred eu.

— Deși mintea doamnei Hunter mai rățăcește din când în când, pare întotdeauna să caute subtilitățile, zise Arnold Wyburd, înaintând cu prudență. Aș spune că încă este cea mai complexă femeie pe care o cunosc.

Nu putea mărturisi și restul: „Mă îngrozește la fel de mult ca oricând.“

Prințesa de Lascabanes se foia pe scaun; tuși, ca și cum se pregătea să spună ceva, trezindu-și vocea care, după ce zăcuse

în adâncimi, alături de gândurile ei scufundate, avea nevoie să fie strunită.

— Eu, personal, încep eu, descoperind că nu îşi pierduse glasul, cred că ezitaţi amândoi să puneţi punctul pe „i”. Vă jucaţi cu teoriile şi cuvintele. Mai ales tu, Basil.

Acuzaţia era îndeajuns de rece încât să îi amintească fratelui ei că, deşi fusese copleşită, la vederea lui, de despicătura din buza lui, de părul oţelit, de tenul strălucitor şi crezuse pentru o clipă că îl vedea pe soţul pe care nu reuşise să îl devoreze, nu era deloc pregătită să se lase purtată de val până în pragul incestului.

Lui Basil nu îi venea să creadă, aşa că râse şi începuse să se joace cu un creion.

— Mai spune-ne, scumpa mea, o linguşi el.

Dorothy nu îl luă în seamă.

— Adică am luat problema în mâinile mele şi am făcut câteva investigaţii. De exemplu, un lucru pe care tu, Basil, n-ai cum să îl cunoşti, dar pe care domnul Wyburd cu siguranţă îl ştie (se uită cu regret la amantul din visul de noaptea trecută) este că mama a dat ordin ca o maşină închiriată să fie trimisă în mod regulat să o aducă pe femeia de serviciu, din Redfern. S-ar putea spune că e doar un capriciu şi că oricărui bătrân trebuie să i se permită câte un capriciu din când în când, ca să se convingă că voinţa lui contează şi că poate să ia ce hotărâri vrea el. Dar am mai descoperit ceva, de care mama sigur nu ştie, ceva ce sigur i-ar stârni dezaprobarea dacă ar afla.

Prinţesa îşi miji ochii, pregătindu-se să arunce bomba.

— Azi-dimineaţă am coborât în bucătărie...

— Nu se poate, Dotty! râse Basil, pe înfundate.

Închise ochii pentru o clipă, ca să facă abstracţie de fratele ei, despre care ştia, în ciuda introducerilor înşelătoare, că e la fel de răutăcios şi de nesuferit ca întotdeauna.

— Am coborât şi am găsit în coşul de gunoi cel puţin două kilograme de *filet de bœuf* încă bun, aruncate cu bună ştiinţă şi lăsate să putrezească.

Sir Basil se ridică, pentru a reînnoi alianţa cu sora lui franţuzoaică.

— Numai menajera putea să știe de ele. Mă întreb oare cine (se uită la avocat, apoi își întoarse privirea) a putut să angajeze o trăsniță ca asta, dansatoare de cabaret din Europa Centrală sau de unde o fi ea, să gătească pentru mama? Asta e curată nebunie!

— Dar ea o iubește pe doamna Hunter.

— Nu mai spune! Dragostea care se naște în bucătărie sfârșește, pare-mi-se, în coșul de gunoi.

Era mulțumit de ceea ce spusese; iar Dorothy era vădit impresionată.

— E vorba de risipă. Risipirea (silaba adăugată o făcea să simtă că dă naștere unui cuvânt nou) a fost întotdeauna imorală, dar în zilele noastre, este de-a dreptul de neiertat.

Aproape de îndată ce termină de vorbit, se întrebă pe care dintre faptele imorale le puteai ierta: cel puțin visele nu le poți controla.

Basil se pregătea să ducă acuzația mai departe.

— Oricare ar fi aptitudinile lor profesionale, infirmierele sunt renumite pentru lipsa lor de simț practic, mai puțin atunci când lucrează la domiciliul clientului și reușesc să-i jumulească de bani pe pacienții lor mai înstăriți. Atunci, multe dintre ele devin foarte realiste. De exemplu, spune-mi, dragul meu Wyburd, unde *mănâncă* armata de infirmiere a mamei mele?

— În mod normal, au dreptul la o masă, dacă se află în casă la ora mesei.

Avocatului i se părea că ochii lui Dorothy Hunter sunt încă fixați asupra fileului aruncat.

— Dacă infirmiera de noapte ia masa la o oră neobișnuită, probabil că i se face foame în timpul nopții.

Avocatul îi ruga pe procurori să fie rezonabili.

Sir Basil încuviință din cap: femeia aceea cu pălăria odioasă.

Bătând nervos darabana pe blatul biroului, avocatul recunoscu, totuși:

— Nu sunt însă foarte împăcat cu faptul că sora Manhood vine mai devreme ca să împartă prânzul cu sora Badgery, înaintea să plece Badgery. Manhood a făcut aranjamentul în avantajul

ei – din punct de vedere economic, e foarte profitabil pentru ea –, iar practica asta e foarte greu de oprit, acum că s-a stabilit un precedent.

— Manhood e aia frumușică? întrebă Sir Basil Hunter.

Avocatul își strânse buzele; părea speriat; încuviință din cap.

Madame de Lascabanes îl ura pe fratele ei, ba chiar și pe pseudo-amant, ca să nu mai vorbim de fâța aia de infirmieră, care plesnea de sănătate și umbla îmbrăcată sumar, într-o fleandură cu imprimeu delirant, în culori țipătoare, și care rămăsese în prag cu o zi înainte, urmărind-o cum se îndepărtează pe potecă.

— Dacă fata n-are dreptul la o masă în mijlocul zilei, dumneavoastră ar fi trebuit să-i spuneți, din moment ce dețineți o poziție de autoritate, își dădu prințesa cu părerea.

— E preferata doamnei Hunter, dădu avocatul să protesteze, apoi ezită ușor. O aranjează pe mama voastră. Ezită și mai mult. Am înțeles că sora Manhood a urmat un curs de... aranjare a... perucilor, pe care i l-a plătit doamna Hunter.

Sir Basil bătu din palme deasupra capului: nici o izbucnire a unui instrument de percuție în toiul maiestuosului lor concert de coarde nu i-ar fi speriat mai tare pe colegii lui artiști.

— Bravo mamei! Ca actor, înțeleg înclinația ei către teatru. E normal, nu?

Una era să vină după mulți ani și să găsească o mumie mângălită în locul mamei lui adevărate; dar Sir Basil era plictisit, iar imaginea Zânei Liliachii țopăia fermecător printre cărțile de drept și dulapurile din fier, pline cu acte, întinzându-și arcul de amoraș pentru a stârni râsul.

— Nici pe mine nu m-ar deranja ca o fată drăguță ca Manhood să-mi pună plosca sub fund.

Luă un biscuit din farfurioara avocatului și îl înfulecă fără rușine.

Dorothy era revoltată; își descleștă fălcile și bâigui:

— Mai avem multe de discutat. Mă gândeam c-o să te abții și tu.

— Mmm. Ai dreptate, dragă Dorothy.

Basil se întinse după al doilea biscuit.

— Doar că în miezul rațiunii mele se ascunde un vagabond frivol.

Plescăi, înghiți ostentativ biscuitul și nu mai lipsea decât să râgâie; în schimb, își încrucișă brațele.

— Acum sunt... pregătit... să reluăm... discuția, care e destul de importantă, Doamne ajută.

Se uită la Dorothy, căutând aprobarea pe care ea nu putea să o ascundă; și zâmbi.

De ce trebuia să facă pe bufonul, și, prin purtarea lui, să o facă și pe ea să apară într-o lumină proastă? Basil părea să nu își dea seama că purtarea lui grosolană îi poate face pe alții să sufere. Nu putea să îi sufere pe bufonii bătrâni.

Arnold Wyburd, care ar fi savurat confruntarea dintre cei doi critici ai săi dacă nu ar bănuț cu îngrijorare că dincolo de abordările lor diferite se ascunde unul și același țel, se foi puțin pe scaun și zise:

— Cred că trebuie să avem în vedere nevoia doamnei Hunter de a-și petrece ultimii ani în casa pe care o cunoaște, înconjurată de angajați de care s-a atașat.

— În casa pe care o cunoștea, Arnold, dar pe care nici măcar n-o mai vede, după cum nu vede nici camera în care stă.

— Domnule Wyburd, ce vreți să spuneți prin „angajați”? Mama nu are nicio obligație față de copiii ei? Ca să nu mai spunem că sunt copii în vârstă!

Dorothy de Lascabanes începu să râdă, dar fără veselie.

Basil își scoase în afară buza de jos, până când ajunse să arate ca un bulb – sau ca o tumoare. Dorothy l-ar fi văzut îmbătrânind în fața ochilor ei dacă s-ar fi uitat la el, dar nu voia să o facă.

Pe urmă îl auzi vorbind sacadat, cu mai multă blândețe, sperând astfel să își reducă adversarul la tăcere.

— Nu-mi vine să cred că orașul ăsta aparent dezvoltat nu le poate oferi bătrânilor un refugiu. Ei, nu mă refer la azilurile de rând, ci la o viață simplă, în condiții mulțumitoare, pe care să le poată accepta o femeie cum e mama noastră.

— Există Thorogood Village, recunosc domnul Wyburd. O mulțime de oameni de ambele sexe se retrag acolo și se

bucură unul de compania celuilalt, într-un climat mai plăcut decât al nostru. Nu cred că doamna Hunter ar accepta, adăugă el simplu.

— Dar călugărițele? întrebă prințesa de Lascabanes, cu respectul cuvenit și cu un zâmbet visător. Am auzit de destule doamne care și-au trăit ultimele zile, într-o manieră foarte frumoasă, în mănăstiri. Mama, care nu cunoaște nici principiile elementare ale credinței religioase, n-ar putea să aprecieze mângâierea spirituală pe care o poate oferi Biserica. Ar fi prea obositor dacă ea ar refuza să vadă avantajele practice ale unei organizații față de care nu ar avea decât niște îndatoriri superficiale.

— Cred că doamna Hunter ar prefera să moară decât să i se spună cum să-și trăiască viața, zise Arnold Wyburd.

— Dacă încercăm să-i băgăm mințile în cap nu înseamnă că ne impunem noi ideile.

Trecerea bruscă a lui Sir Basil din ceață la atmosfera plăcută din biroul avocatului părea să îl moleșească: se întinse, iar unul dintre nasturii de la cămașă îi zbură cât colo, în timp ce sora lui și avocatul se prefăceau că nu au observat.

Dorothy de Lascabanes nu se putea face că nu vede ceva atât de revoltător ca părul de pe pieptul lui Basil, acolo de unde sărise nasturele, sau coastele care i se arcuiiau sub cămașa subțire. În același timp, toate acestea îi transmiteau și ei o stare de lan-goare. „Eu sunt cea revoltătoare“, fu nevoită să recunoască.

Basil încerca să o facă atentă cu piciorul de după colțul biroului. Deodată, începu să strige la ea:

— Tu, Dorothy! Tu trebuie să vorbești cu mama!

— De ce eu?

Tulburată din gândurile ei, se trezi țipând la el.

— Pentru că tu ești femeie.

Începuse să transpire, din cauza nedreptății care i se făcea.

— Asta-i bună! De ce să nu vorbească domnul Wyburd cu ea? Doar el e avocatul și... prietenul ei apropiat.

Se chinuia să își stăpânească emoțiile și abia reușea să pronunțe cuvintele.

Cât despre Arnold Wyburd, el își dădu seama că își pierduse încrederea în cuvinte, deși viața lui zadarnică depinsese de

ele: puteau fi folosite drept paravane, pături de fum, cuțite sau pietre; puteau să aducă alinarea, ca niște pungi cu apă caldă; dar, dacă te gândeai vreodată că ți-ar putea deschide ușa către adevăr, în loc de o cameră luminată găseai un hău întunecat, în care nu aveai curajul să intri.

Poate că ajunsese cel mai aproape de o revelație atunci când stătuse de vorbă cu Bill Hunter în fața focului, în biblioteca din Kudjeri, după ce doamna Hunter se dusese la culcare (bănuiai că o plictisiseră preocupările voastre comune). Își aducea aminte mai ales de noaptea în care Bill îi povestise despre cutremurul prin care trecuse, când era mai tânăr, în Belucistan, și pe care îl retrăiserăți aievea împreună, în timp ce casa se cutremura și se năruia în jurul vostru, fumul ridicându-se nu numai din șemineul de alături, ci și dintre ruinele și din molozul dimprejur, pe care zăceau grămezi de trupuri inerte sau muribunzi care se chinuiau, strigau, cu brațele viguroase întinse spre voi, cerșind milă, uneori ieșind chiar și din crăpăturile pământului. Când Bill a ajuns la sfârșitul „poveștii“, ați rămas amândoi suspendați o clipă într-o halucinație comună, în timp ce degete negricioase ieșeau din prăpastia fumegândă, vă zgâriau și își înfingeau ghearele în gleznele voastre. Cuvintele – după cum Bill își dăduse deja seama – erau niște momeli jalnice pentru cei pe care i-au dezamăgit faptele și pe care îi înghițea Dumnezeu. Chiar și după ce v-ați întors în fotoliile de piele din biblioteca de la Kudjeri, ați rămas mai departe tăcuți, speriați, dar într-un fel întăriți de experiența pe care o împărtășiserăți.

Basil se ridicase de pe scaun și se plimba prin birou.

— Da, Dorothy, sunt de acord, bătrânul Wyburd e cel care trebuie s-o convingă pe mama. Oricât de bine intenționată ar fi propunerea noastră, sinceritatea lui Arnold a fost dovedită. De el n-o să se îndoiască.

„Dacă s-ar prăbuși clădirea asta, am fi purificați toți trei, prin distrugere în masă“, spera Arnold Wyburd. Chiar tânjea după un cutremur ca cel prin care trecuse Bill Hunter, care să îl scape de umilința de a forma o alianță cu copiii lui; dar dacă ar refuza pământul să-l înghită? Rugăciunea lui nu dură decât o clipă, pentru că își aminti, desigur, de Lal, de Marjorie și de

Heather, de soții fetelor (indiferent dacă îți plăceau sau nu) și de copiii lor: nepoții tăi. Jenny deja ieșea la dans cu băieți indezirabili.

Ținându-se de rama ferestrei, Basil se uita în jos, înspre golf, și începu să declame ceva care aducea cu un monolog:

— Doamne, cum s-ar prăbuși totul, tot betonul și toată sticla asta, iar noi, ca niște insecte, am fi striviți laolaltă cu alte insecte. Ei, există și moduri mai neplăcute de a muri. Ar fi mai rău să mori din cauza culorii tale, a petelor, a extravaganțelor tale, să fii înțepat cu un ac și să mori singur!

— Vai, *dragul meu* (Dorothy era uimită că ipocrizia ei poate suna atât de călduros), de ce trebuie să fii morbid într-o dimineață atât de minunată?

Prințesa râdea necontrolat; era vineție și i se făcuse pielea de găină.

— Ai dreptate. De ce să se sperie insectele, atâta timp cât încă se bucură de lumina soarelui?

Dar, pe când se îndepărta de fereastră, nici măcar pe sine nu se putea convinge: dușmanul lui cel mai aprig i-ar fi putut bulversa instinctul de supraviețuire. Avocatul își aminti că mai are o sarcină de îndeplinit și deschise unul dintre sertarele biroului.

— Doamna Hunter a vrut foarte mult să vă dau astea.

Trecu de partea cealaltă a biroului și îi înmână fiecăruia câte un plic însemnat cu numele și cu titlul destinatarului.

Copiii familiei Hunter erau încântați, aproape entuziasmați să descopere că bradul de Crăciun încă există. Dorothy șuieră printre dinți de uimire, în timp ce își desfăcea plicul, dar își aduse aminte de „buna ei creștere“ și de funcțiile pe care le puteau îndeplini unghiile ei lungi, înguste și date cu oă. Spre deosebire de ea, Basil rupse capătul plicului cu brutalitate, ratând la mustață conținutul acestuia; respirația greoaie a lui Basil îi amintea avocatului, într-o manieră neplăcută, de ceva ce ar fi vrut să nu audă niciodată: de el însuși, atunci când se apropia de orgasm.

Dorothy era cu adevărat impresionată de cecul semnat în numele lui Elizabeth Hunter de avocatul ei, Arnold Wyburd.

— Nu e frumos din partea ei? Ce *frumos!* repeta încontinuu, de parcă frumusețea morală era o calitate de care uitase.

Trebuia neapărat să înceapă să o exerseze și ea. De ce nu? Doar că simplul gând, fără a trece la fapte, îi era de ajuns ca să se simtă virtuoasă.

— Da, foarte. Foarte generoasă, mormăia Basil, studiind cecul. N-o avea multe calități, dar bătrâna a fost întotdeauna generoasă.

Vocea lui căpătase o răgușeală de care avea de gând să profite.

— De-ar fi fost și soțiile mele măcar pe jumătate la fel de generoase ca mama!

— Ah, mama e întruchiparea generozității: egoistă, dar generoasă în nenumărate feluri, atunci când vine vorba de chestiuni materiale.

— Trebuie s-o sun. Să-i trimit niște flori. Să trec pe la ea mai târziu.

Explorând amplitudinea răgușelii sale, Sir Basil împături cecul și îl puse bine.

Prințesa de Lascabanes ar fi vrut să vadă cât valorează. Nu că s-ar fi plâns. Doar din curiozitate. Oare obținuse mai mult Basil, doar pentru că era băiat?

Avocatul era ușurat să constate că cecurile puseseră punct, până la urmă, unei discuții care promitea să dureze săptămâni întregi: copiii lui Bill și ai lui Elizabeth Hunter fură încurajați să părăsească biroul.

Prințesa o luă înainte, trecând prin anticamera firmei și zâmbindu-i domnișoarei Haygarth, dactilografului – un băiat plin de coșuri, care ținea în mână un pateu cu carne, gata să muște din el – și unui asociat care tocmai ieșea dintr-un birou cu pereți de geam mat. Era un zâmbet general, vag, dar nu reușea să îl îndrepte către cineva anume: era prea vlăguită să facă un asemenea efort.

În urma ei venea Sir Basil Hunter, actorul strălucit, ținându-l pe bătrânul Wyburd pe după umeri.

— ..În momentul ăsta, se prezintă câteva posibilități în iureșul din West End... Una dintre ele e extrem de interesantă, dar nu pot să intru în detalii acum. Nu știu cât stau, depinde cât de repede rezolvăm chestiunea despre care am discutat... și

depinde și de sănătatea mamei, bineînțeles. Nu vrem s-o oboșim pe mama, nu-i așa, Dorothy?

Prințesa nu considera că e necesar să răspundă sau să mai vorbească. Pe când așteptau liftul, își ridică privirea și își descleștă buzele pentru a șopti un mesaj mut, de mulțumire, către avocat. Cât de recunoscătoare era că îl aveau pe domnul Wyburd! Era atât de necesar! Dar cât de ciudat că cele mai utile personaje pot fi îndepărtate cu atâta ușurință... Când rămaseră singuri în lift, Basil scoase un plescăit vulgar și o împunse în coaste cu degetul arătător.

— E rândul meu să fiu generos. Ce-ai zice să luăm prânzul împreună? Fac eu cinste, Dot.

— Mulțumesc, zise ea, recăpătându-și afectarea, dar am programare la coafor.

— Unde?

Nu îl interesa cu adevărat.

— Ei, undeva. Mi-am notat în agendă, zise ea și își strânse geanta mai tare la piept.

Prințesa mințise, iar el știa asta, dar pe niciunul dintre ei nu îl interesa; în orice caz, nu era nimic în neregulă cu formele sociale acceptabile ale minciunii.

Afară, pe stradă, toți oamenii păreau frumoși: bărbați tineri, care se plimbau nonșalant în costume din materiale ușoare și deschise la culoare; fete cu o siluetă perfectă, care parcă s-ar fi născut pentru rochițele lor scurte și strălucitoare.

— Este încurajator, Dorothy, să știm că suntem de acord în ceea ce o privește pe mama, zise Basil.

Pe când șovăiau pe trotuar, actorul se uita la ea aproape pătimaș; dar desigur că privirea aceea făcea parte din reprezentăția lui Basil Hunter, care – spre surprinderea ei – începu să îi placă (trebuia să recunoști că avea o înfățișare ștrengărească, de actor, deși îi lipsea eleganța soțului ei, Hubert de Lascabanes). Când se apropie de ea și prințesa se trezi lipită de trupul lui Basil Hunter, nu fu deloc surprinsă, și nici când el o sărută pe gură: nicicând nu se simțise mai aproape de o capitulare spontană.

— Sper să ne mai întâlnim în curând.

Basil vorbise pe tonul acela nostalgic și răgușit pe care îl stăpânea la perfecție, în timp ce se uita la mâinile pe care le ținea într-ale lui – sau mai degrabă la inele, deși nici el nu știa prea bine ce îi atrăsese atenția.

Prințesa de Lascabanes parcurse singură drumul anevoios pe ceea ce fusese până nu demult povârnișul unui deal anost, într-un peisaj rural. Se simțea stoarsă emoțional. Se duse și se așeză pe o bancă din Grădina Botanică, printre statui și salvii, cu spatele la o tufă de brebenel plin de sevă, împrôșcat cu auriu. Își încrucișă gleznel, și i-ar fi plăcut să stea și să își admire pantofii clasici, Pinet, dacă nu ar fi fost un cuplu tânăr întins pe iarbă, sub o arcadă de brebenei. Cei doi tineri aveau un comportament rușinos, iar rezultatul fu că intrară peste gândurile prințesei, până când ajunse și ea să se zvârcolească, așa cum stătea, dreaptă și singură pe bancă, în același ritm cu trupurile lor înlănțuite și întinse pe pământ.

Era înfiorător.

Dintr-un motiv sau altul, îi răsări în minte imaginea infirmierei: sora Manhood. Încercând să uite de pseudo-Manhood, care se unduia cu iubitul ei sub arcada de brebenei, scoase cecul din geantă ca să îl reexamineze și să se asigure că văzuse bine suma. Și totuși, nu se simțise niciodată atât de inutilă.

Răsucindu-se în așa fel încât să nu îi mai vadă pe îndrăgostiți, se aplecă și își împleti degetele în poală: avea nevoie de ceva – nu de căsnicie, nici de vreo poziție socială, nici de riturile vreunei religii, nici de dragoste în sensul *ăla*. „De-aș putea s-o întreb pe mama! Dar mama a fost întotdeauna o femeie lacomă, senzuală, iar acum s-a mai și tăcănit din cauza vârstei.“

Se uită în jur, ca să vadă dacă îndrăgostiții îi auziseră gândurile. Dar nu le auziseră.

— Ahhh! gemu ea, fără să vrea.

Prințesa de Lascabanes își împinse cu putere fesele osoase în spătarul băncii, până își dădu seama că nimerise într-o așchie; și pe cine ar fi putut ruga, în orașul acela necunoscut, să îi scoată o așchie din fund?

Gândindu-se să se îmbarce pe un feribot și să își petreacă restul zilei într-un mod agreabil, după ce se despărți de sora lui, Sir Basil rătăci fără țință, dar în direcția cheiului. În primul rând, cumpără o livră de creveți gătiți. Apoi se hotărî să nu mai ia feribotul. În copilărie, celălalt mal al portului era echivalent cu cealaltă parte a lumii; dar, din moment ce abia se întorsese și era fericit, se mulțumi să rămână în locurile lui de baștină. Așa că se chinui să urce din nou dealul, vârand din când în când mâna în pungă și îndopându-se cu creveți. Era suficient de ilustru și de străin de orașul acela încât să se îmbuibe ca un porc, în public. Chiar și așa, mulți trecători păreau să se uite ciudat la el; regulile lor suburbane nu le-ar fi permis să se ghistuiască în mijlocul străzii, și iată-l pe străinul acesta, care se cobora la un nivel după care poate că tânjeau. Nu se lăsă influențat de criticile lor nerostite, ci continuă să urce și să decorticheze creveți, îndesându-și-i în gură și scuipând resturile de cochilii, dintre care unele îi murdăreau cămașa transparentă, mai ales pe butoiul în care începuse să se transforme burta lui. Din când în când, își mai scutura cojile de pe el, dar fără tragere de inimă.

În ziua aceea plină de ezitări care își găseau totuși un loc în schema de ansamblu, Sir Basil Hunter se trezi intrând printr-o poartă laterală în Grădina Botanică. Se așează pe o bancă, printre statui și salvii, cu spatele la o tufă de brebenei, unde, de cealaltă parte, prințesa de Lascabanes începuse să își facă griji în legătură cu așchia.

Sir Basil nu avea nicio grijă, cel puțin nu pentru moment; se bucura de starea lui vegetativă, într-un oraș din care nu mai făcea parte. Așa că își slăbi nodul cravatei. Și se mai îndopă cu niște creveți. În jurul lui, pământul bătătorit, plantele lucioase, mirosul de bălegar, aerul cald și umed din Sydney, toate încurajau existența vegetativă: să se tolănească, să își întindă carnea și să putrezească, să fie luat de acolo și aruncat cu lopata înapoi, în țărâna reconfortantă. Închise ochii. Îi plăcea la nebunie gândul acesta. Frunzele de palmier aplaudau.

Poate că ațipi puțin.

Pentru că pomul se zvârcolea niciuna dintre frunzele palmate care îl linguseau ci frunzele umane și dezgolite până la os

îl trăgeau în sus nu către panorama senină din reclamele de la Ministerul Turismului ci spre crengi o adevărată tortură de aceea El nu poate fi jucat de actori cel puțin nu în clipele în care venele îi sunt pline de fulgere Bufonul pâlpâind în contrapunct precum conștiința conștiința moare prima asta numai ca să te simți și mai sărac nu mai contează nimic în afară de mizeria pură nu pânda sângele Goneril și Dorothy nu ochii apoși nici măcar Cordelia cea neînțeleasă nimic nu se rezolvă cu adevărat decât atunci când desfaci și ultimul nasture păi mama e cea mai apropiată dar cât de aproape de distrugere Mitty Jacka îi va tăia aripile înainte de vreme într-una dintre izbucnirile ei nimicitoare.

Basil... Hunter? Se trezi. Salviile îl sufocau. Așa că el (sau El?) își desfăcu nasturele. Nici nu era de mirare: îl rosesese la gât.

Nu prea îi mai venea să își viziteze mama în seara aceea. Nu, mai bine să îi scrie o Scrisoare de Mulțumire pur și simplu *fermecătoare*, pe care toate infirmierele – și menajera evreică și nevrotică – să o citească și să o interpreteze în fel și chip. I-o vor citi lui Elizabeth Hunter, care nu vede decât crâmpie de lumină. (Oare mama moștenise o artă pierdută?)

Basil Hunter se aplecă, încercând să joace rolul unui fir de iarbă. Fusesse o vreme când vedea clar, până la rădăcina problemei, dar pe urmă perspicacitatea lui lăsase locul unei prestidigitații abile și ticăloșiilor vieții.

Şapte

Domnişoara Haygarth anunţă:

— E a doua săptămână în care menajera n-a venit să-şi ia banii.

Deşi infirmierele veniseră, după cum stabilise doamna Hunter încă de la început, şi îşi primiseră banii care li se cuve-neau săptămânal, domnişoara Haygarth fusese cea care se ocu-pase de ele. Domnul Wyburd nu voia să recunoască, dar evita-se orice contact cu Moreton Drive de când devenise complice fără voie la „planul“ copiilor Hunter. Dacă Basil şi Dorothy îşi vizitaseră mama după întâlnirea din biroul său, Wyburd bănu-ia că nu despre viitorul ei discutaseră; dacă ar fi făcut-o, s-ar fi mândrit cu acest lucru; se bucura că măcar nu îi reproşaseră că nu a vrut să fie emisarul lor.

— Cred că trebuie să mă duc până acolo, îi spuse secretarei sale. Da, trebuie s-o fac.

Luă de la domnişoara Haygarth cele două plicuri destinate doamnei Lippmann.

Menajera îi deschise uşa cu vădită sfială, şi nici el nu se simţea mai puţin stânjenit. De fapt, implicarea vinovată a dom-nului Wyburd îl făcea să se simtă atât de jenat, încât trecu la su-biect cu o francheţe neobişnuită.

— Aţi uitat de astea, nu-i aşa?

— Banii nu fug nicăieri, domnule Wyburd, zise ea şi pri-mi plicurile, cu buza de jos răsfrântă. Am fost atât de deprima-tă zilele astea...

Îşi strâmbă gura şi mai mult, hotărâtă, ca de obicei, să îşi exagereze urâtenia prin cele mai groteşti grimase.

— Dar ce anume v-a deprimat atât de tare?

— Ei...

Căuta un punct în care să își fixeze privirea, undeva peste umărul lui drept.

— E vorba de closetul din baia de serviciu. Nu se... var-să apa?

— Nu se „trage“ apa, așa se spune. Dar l-am reparat. Și, în orice caz, nu trebuie decât să sunați după instalator. Vine aici de ani de zile, știe ce are de făcut.

Bucuros că găsisese un lucru asupra căruia să își îndrepte atenția – closetul temperamental –, avocatul se îndreptă către baia de serviciu.

— L-am sunat pe domnul Jackson. A venit. Iar acum se varsă bine.

Îl urmă, încălțată în papucii de casă pe care o lăsase doamna Hunter să îi poarte ca să îi mai aline, pe cât posibil, durerile de picioare.

— Da, se *trage* apa, domnule Wyburd.

În baia întunecată, fu nevoit să aprindă lumina. Stătea împreună cu menajera și se uitau în vasul de veceu. După ce trase de lanț o dată, iar vasul fu spălat perfect, continuă să se uite la el o vreme, de parcă s-ar fi așteptat să le ofere cine știe ce profeții revelatoare.

— Ei bine, Jackson și-a făcut treaba. Așa că n-aveți de ce să fiți deprimată.

Începu să râdă, dar râdea cu prea multă poftă, și se simți imediat jenat.

— L-ați plătit? o întreabă el. Sau i-ați spus să ne trimită nota de plată?

— Nu există nicio notă de plată, zise doamna Lippmann, cu privirea pironită în closetul în care apa începuse să se adune din nou. Domnul Jackson a spus că nici nu se gândește să ne ia bani pentru o chestiune atât de simplă. E un bărbat atât de cinstit, adăugă ea.

Avocatul scoase un păcănit: nu puteau sta la nesfârșit lângă vasul de veceu, așteptând un oracol care nu mai voia să facă preziceri.

— Domnule Wyburd... începu ea, iar avocatul își zise că poate preocupările reale ale doamnei Lippmann o să iasă de această dată la iveală. Nu numai problema cu toaleta m-a făcut atât de... *furchtbar furchtbar deprimiert*¹. E vorba de planul ăsta de a o trimite pe doamna Hunter la un azil sau la o mănăstire sau undeva... *ich weiss nicht genau*².

— La azil? În niciun caz nu e vreun plan al meu!

O luase la goană pe hol, cu menajera pe urmele lui.

— Mă îngrozește numai când mă gândesc la asta, zise ea mai departe, cu voce tare, atrăgând cu siguranță atenția celor de sus asupra scenei pe care o făcea ea la parter.

Nu avea cum să evite subiectul; mai bine să o liniștească.

— De unde vine zvonul ăsta? o întrebă când se întoarse cu fața la ea.

— Nu știu. Dar cred că doamna Badgery și doamna Cush discutau despre asta.

— Dar e o bârfă îngrozitoare, indiferent cine a scormit-o! I s-a spus și doamnei Hunter?

— Nu știu sigur. Dar doamna Hunter are modalitățile ei de a afla.

— Dacă nu știe nimic, sper nici să nu îi ajungă la urechi.

Avocatul vorbea cu o vehemență de om cândva integru.

— Da, domnule Wyburd, spuse doamna Lippmann și plecă.

În lipsa ei, avocatul se simțea amenințat de casa nu tocmai liniștită. Lumina se retrăgea din camere în care mobila începuse să se umfle și să putrezească. Din când în când, ceasuri aflate în contratimp băteau ora. Bill Hunter, care fusese pasionat de ceasuri, le împrăștiase prin toată casa soției, ca și prin propria casă, cea de la Kudjeri. Pentru Arnold Wyburd, zăngănitul sau ticăitul ceasurilor erau cea mai dură acuzație: că trădase parțial încrederea cuiva.

Tot drumul în sus, pe scări, picioarele lui păreau să trădeze mersul unui om necinstit; greața pe care o simțea îi muta centrul conștiinței în stomac; își zdreli genunchiul în împletitura de fier

---

¹ „Teribil, teribil de deprimată“ (germ. în original).

² „Nu știu sigur“ (germ. în original).

a balustradei care stătea între el și holul de dedesubt, dar nu luă în seamă o rană care, în alte circumstanțe, l-ar fi durut.

Ajuns pe palier, se întrebă cu care dintre angajate va trebui să dea ochii: se hotărî că ar fi fost mai bine cu Manhood decât cu de Santis. Dar mai rămânea doamna Hunter, care, indiferent dacă dormea sau era trează, rămânea cauza constantă a suferinței lui morale.

Sora Manhood ieși din ceea ce auzise el că se numește „camera de odihnă a infirmierelor“. Poate că îl așteptase. Se schimbaseră deja de uniformă, ceea ce ar fi trebuit să o facă mai puțin atrăgătoare: rochiile purtate de fetele tinere le ofereau extrem de puțină protecție, sau așa îi plăcea lui să vadă lucrurile pentru moment. Dar, pe deasupra, sora Manhood mai purta și o atitudine amenințătoare; stătea cu picioarele depărtate, iar picioarele păreau agresiv de tinerești: avea un aer temerar, ca de protagonist într-o pantomimă – dar în pantomime, își aminti el, protagoniștii nu sunt decât fete travestite.

— Bună seara, soră Manhood!

Voioșia lui căznită suna abject chiar și pentru el.

Sora Manhood își dresese glasul.

— ...Domnule Wyburd...

Atât reuși el să înțeleagă; faptul că infirmiera își înghițise restul salutului era de rău augur.

Trebuia să își aducă aminte că fata e ursuză din fire, iar în clipa aceea cu siguranță era și îmbufnată.

— Te pregătești de plecare?

Nu putea să scape de voioșia care îl cuprinsese.

— Dacă îți aduce aminte sora de Santis că e tura ei. A promis că vine mai devreme azi.

Sora Manhood se uită la ceas.

— Pentru că am ceva important de făcut mai târziu.

— Ce mai face pacienta voastră? fu nevoit domnul Wyburd să întrebe.

— E destul de bine, răspunse infirmiera cu nonșalanță. De fapt, e chiar bine, dacă ne gândim că...

Se uită la avocat, iar gura ei trăda o sumedenie de acuzații; sau poate era doar indispusă, speră el.

— Acum doarme.

Oare fata îi arunca un colac de salvare?

— Atunci nu mai intru.

— Ba da, intrați. Așa îi place ei, ca lumea să vină și să plece tot timpul. De-aia spune că nu doarme niciodată. Doamnei Hunter i-ar plăcea să fie mereu trează... gata să se ia la cearță cu cineva.

Sora Manhood izbucni într-un râs strident.

Ar fi intrat în cameră imediat, dacă infirmiera nu ar fi avut chef să se mai joace puțin cu nervii lui.

— Domnule Wyburd, auzi el după ce trecuse deja de ea, aş putea să discut ceva cu dumneavoastră?

Era imposibil să o refuze, iar ea deja îl conducea către camera din spate, un loc pe care îl evita întotdeauna, pentru că acolo era concentrat tot trecutul: șirul acela de dulapuri încastrate în perete, în care încă atârnau rochiile doamnei Hunter. („Într-o zi o să te surprind, Arnold, poate c-o să ies din casă și o să plec pur și simplu la o plimbare cu mașina, și ce-aș purta dacă n-aș păstra câteva rochii din care să aleg? Am înțeles că în ziua de azi poți să arăți elegant în orice haină, dacă ai păstrat-o bine și nu e ponosită.”) Unul dintre dulapuri era întredeschis, iar un miros de lucruri vechi și de mosc, dar slab și stătut, i se impregnă în haine, venind dinspre umbrele dinăuntru; în actuala lui stare de tortură sufletească, i se părea că umbrele din șifonier sunt mai degrabă siluete, și nu rochii goale, atârnând moi pe umerase.

Cu toate că și-ar fi dorit să își lase amintirile să cotrobăie prin conținutul acelor dulapuri, nu își permitea să fie atât de nesăbuit: sora Manhood se uita la el irascibilă.

— Voiam doar să mă asigur, spuse ea aproape în șoaptă, că doamna Lippmann nu v-a lăsat o impresie greșită. Străinii devin isterici uneori, mai ales evreii. Să nu credeți că am ceva cu doamna Lippmann – are o inimă de aur, dar asta n-o împiedică să-și facă impresii greșite. Domnule Wyburd, să știți că eu nu am aruncat *nimic* în closetul din toaleta de serviciu.

Avocatul se auzi râzând în hohote.

— Te asigur că doamna Lippmann nu te-a acuzat de așa ceva.

O bătu chiar și pe umăr pe biata fată.

Dar sora Manhood nu se liniștise.

— Și aș mai vrea să vă spun ceva, acum că tot ne-am apucat să vorbim.

Nefericirea domnului Wyburd reveni în broboane de sudoare.

Ochii infirmierei deveniseră reci, sticloși, umezi.

— E vorba de serviciul meu, zise ea. Mă gândesc de ceva timp să renunț la el.

Amânările repetate ale chestiunii de care se temea să fie înțrebat începură să îl copleșească pe avocat.

— Înseamnă că nu te-ai gândit suficient de bine, băigui el. Ce ne-am face fără tine, soră Manhood? Am înțeles că ești... preferata doamnei Hunter. Nu poți s-o dezamăgești așa.

Declarațiile pline de efuziune transformau întreaga scenă în ceva ridicol și copilăresc; dar mai bine așa decât invers.

— Adevărul e, spuse ea între un chicot și o smiorcăială, că nu mai știu nici eu ce vreau cu adevărat. Nu cred că mai am control asupra mea.

Oare avea și ea de gând să dea cortina la o parte și să îi dezvăluie o problemă personală, la fel de neplăcută ca a doamnei Lippmann? Nu își dorea un astfel de lucru, după cum nu își dorea nici ce avea să urmeze.

— Mă așteptam ca o poziție ca a ta să-ți dea un sentiment de siguranță: salariul e bun, ai cel puțin o masă excelentă pe zi („la care nu ai dreptul“, se abținu să adauge), plus aprecierea și afecțiunea pacientei.

— Aprecierea și afecțiunea nu-mi sunt de niciun folos, domnule Wyburd, atunci când trebuie să iau hotărâri pentru mine.

Sora Manhood vorbea din ce în ce mai tare, și îi aduse aminte de o mânecă de vânt care se umflă și trage de bățul de care e ancorată, numai că vântul era unul zgomotos, pe o pistă de aterizare părăsită, undeva în mijlocul pustietății, iar ei doi stăteau față în față.

— Și chiar dacă rămân, cu ce-o s-o ajute asta pe doamna Hunter după ce o abandonați la Thorogood Village?

Avocatul bătea în retragere, îndreptându-se spre hol.

— Nu s-a luat încă nicio hotărâre. Cu alte cuvinte, sunt sigur că nimeni n-are de gând s-o forțeze pe doamna Hunter să facă ceva împotriva voinței sale, zise el amețit de disperare. E cumva încă una dintre halucinațiile doamnei Lippmann?

Încerca marea cu degetul.

— Mie mi-a spus sora de Santis, zise sora Manhood cu nasul înfundat. Nu pot să n-o cred. Apoi, intrând în panică: Nu vreau să-i fac necazuri sorei. N-o s-o certați, nu-i așa, domnule Wyburd?

— Nimeni n-o să aibă „necazuri“ Trebuie doar să ne păstrăm capul pe umeri – cu toții.

Cum putea el să îi consoleze pe alții, când el însuși se transformase într-o epavă, încă dinainte ca termitele să fi trecut la atac?

Uneori, Arnold Wyburd se întreba dacă nu cumva faptul că trăiește înconjurat de femei în viața lui familială i-a insuflat o anumită slăbiciune. Pe când fugea de sora Manhood, se simțea urmărit de sunetele pe care le ura cel mai mult: smiorcăieli, suspine, șervețele scoase din cutie, nasul (unei femei) suflat. Oricât de mult le-ar fi iubit și oricât de mult ar fi depins de armata de femei din jurul său, adesea regreta faptul că izbucneau în plâns din orice. Nu le disprețuia slăbiciunea, ci se temea de ea: mai ales în clipele acelea, părea să echivaleze – să fim sinceri – cu duplicitatea masculină.

Așa că nu se grăbi să ajungă la ușa lui Elizabeth Hunter, unde trebuia să facă față, fără niciun preambul, tăriei feminine. Poate că de asta îi era frică, de fapt, și nu de rugămințile măgulitoare în care se traduce slăbiciunea femeilor.

Și totuși, când deschise încet ușa, motivul concret pentru teama lui aproape fizică fu redus de patul enorm la forma și inocența febrilă a unui copil care doarme. Nici măcar nu semăna cu un copil, fiindcă respirația sau visele o făceau să tremure ca o bucată de șifon veche și gri; obrazii, pe care și-i sugea din când în când, se umflau la fel de regulat, în ritmul respirației; o şuviță de păr îi fremăta pe frunte, neastâmpărată ca o molie. Da, așa ajunsese să o vadă, în cele din urmă; ar fi fost în avantajul

lui să se aplece repede, să zdrobească făptura moale între palme și să fie salvat sau osândit pentru totdeauna: amândouă însă erau posibilități îndepărtate, fiindcă îndârjirea moliei moi făcea imposibilă distrugerea sa.

— Arnold, spuse doamna Hunter, am încercat să cal-cu-lez (o chinuia un suspin) de câte săptămâni mă tot neglijezi.

— Doar de săptămâna trecută, doamnă Hunter, sau cel mult din săptămâna dinainte – cam zece zile, încercă el să estimeze, simțindu-se ca un om de nimic. Sunt sigur că asta nu se numește neglijare.

— Nu într-o relație de tipul angajat-angajator. Dar înseamnă incredibil de mult într-o relație de dragoste sau într-o căsnicie fericită – care pot fi unul și același lucru.

Hotărârea amândoi să nu ducă subiectul mai departe.

Pleoapele ei se deschiseseră, dar continuau să clipească.

— Cred că voiam să te văd ca să-ți arăt scrisoarea pe care am primit-o de la Basil – fiul nostru.

— Despre ce v-a scris?

Avocatul se gândea că va fi cel mai fericit om din lume când va sosi momentul să plece din casa doamnei Hunter. (El și Lal vor mânca ceva simplu, împreună: asta va fi fericirea supremă; și să-i spună prin ce a trecut în ziua aceea.)

— Basil mi-a scris ca să-mi mulțumească pentru cec, zise doamna Hunter. Au citit-o toate infirmierele... și doamna Lippmann... și doamna Cush... toate au fost de acord că e o scrisoare foarte dulce, ceea ce și este. Basil e un actor desăvârșit, știe cum să aleagă cuvintele... pentru măduva lor; și-a învățat meseria la perfecție.

Pleoapele încetară să se mai zbată. Privirea i-ar fi fost ațintită asupra musafirului, dacă orbirea și felul în care era așezată veioza nu i-ar fi făcut orbitele să pară goale.

— Aș vrea s-o citești.

Gravitatea cu care vorbise transformase rugămintea într-o poruncă, în timp ce tremurul din glas cerea mai degrabă compasiune pentru o bolnavă decât consimțământul lui Wyburd de a citi scrisoarea.

— Vezi dacă nu ți se pare și ție că e dulce.

— Bineînțeles c-o s-o citesc, dacă mi-o arătați... dacă îmi spuneți unde este, doamnă Hunter.

— E aici, pe noptieră, ca să poată fi găsită cu ușurință.

Bătrâna făcu un semn vag cu mâna spre noptieră, atingând din greșeală mâna avocatului; în împrejurările acelea, gestul păru cât se poate de efemer: sub pielea transparentă, oasele așteptau să fie împărțite pentru ultimul joc de arșice.

Scrisoarea se despături foarte ușor: probabil că fusese citită de nenumărate ori.

— Cu voce tare, te rog, porunci doamna Hunter.

„Draga mea mamă,

Atunci când am deschis plicul, în biroul domnului Wyburd, m-a emoționat în primul rând bunătatea cu care ai pus la cale o astfel de surpriză. Nu, de fapt, nu a fost o surpriză; tu ai fost întotdeauna extrem de generoasă. Acum, dacă darul tău m-a făcut mai bogat, m-a făcut totodată mai umil, datorită mărinimiei tale...”

Doamna Hunter își dresă glasul; poate că și râse. Cum trebuia să continue să citească până la capăt, avocatul nu își dădu seama dacă e vorba, într-adevăr, despre un râset sau nu.

„Voi veni în curând, să îți mulțumesc personal. Între timp, îți trimit dragostea și recunoștința mea și te las în grija celor ale căror farmece neașteptate, devotament duios și competențe desăvârșite sunt tot ceea ce îți pot dori în viața aceasta de chinuri.”

— Nu ai citit-o prea frumos, Arnold, se plânse doamna Hunter. Parcă o citea un om bătrân – smintit și cu vocea tremurândă.

Dacă ușurarea care îl cuprinsese după lectura scrisorii aceleia atât de ocolite l-ar fi ținut mai mult de un moment, poate că i-ar fi întors remarca batjocoritoare. Dar chiar se simțea bătrân, și nu întinerea tot așteptând să vadă de unde va veni lovitura fatală.

Așa că se alătură și el ipocriziei generale.

— E... da, e o scrisoare minunată.

— Ceilalți au spus că e „dulce“, îl corectă doamna Hunter. Și tind să cred că așa și este.

După felul cum își trecea limba peste buze, părea că încă ar fi cântărit gustul scrisorii.

— În orice caz, bănuiesc că a venit să vă vadă de atunci... probabil de mai multe ori, îndrăzni avocatul să facă o presupunere.

— Nu. Și nici nu mă aștept să vină. Nu mă aștept la nimic cu certitudine deplină, în afară de moarte, zise doamna Hunter.

În Arnold Wyburd, sensibilitatea lui scandalizată începu să se lupte cu o imensă ușurare fizică.

De undeva, din rezervele lui de calm, încercă să o consoleze.

— Parcă îmi amintesc că a spus că nu vrea să vă epuizeze cu vizitele lui.

Înseamnă că Dorothy era cea care împrăștiase zvonul în Moreton Drive; femeie vicleană și răzbunătoare, nu se putuse abține să își arate cuțitul înainte de vreme.

— Atunci prințesa... fiicele nu uită atât de ușor de îndatoririle lor. Sunt sigur că Dorothy v-a vizitat.

— A venit... de mai multe ori. Și de fiecare dată eu dormeam.

Doamna Hunter era atât de convinsă de acest lucru, încât avocatul renunță la teoria lui.

— Nu știu dacă îmi pare rău, zise ea mai departe. Dorothy îmi dă mereu impresia că vrea să discute despre bani. Iar discuțiile astea mă plictisesc. Gândește-te la bani, dacă trebuie neapărat, dar nu vorbi despre ei. Aproape orice viciu e mai interesant decât banii.

După aceea, conversația se stinse, iar avocatul ar fi devenit victima propriilor gânduri, dacă infirmiera de noapte nu l-ar fi salvat, cel puțin de adâncimile lor cele mai înfricoșătoare. Sora de Santis era mai mult o prezență, astfel încât cu greu se obișnuia cu ea ca persoană. Din moment ce începuse să răspândească bârfe periculoase, în seara aceea se uită la ea, în căutarea

altor dovezi ale feminității ei, dar nu găsi decât ceea ce îi satisfăcea gusturile de om timid și de modă veche.

După ce îl salută, înclinându-și capul acoperit de bonetă, sora de Santis deveni atât de preocupată de sănătatea pacienței sale, încât nu se sinchisi deloc de prezența altei persoane în cameră.

— Ați avut o zi veselă, doamnă Hunter? o întreabă pe când îi ridică încheietura fragilă.

— Ce nevinovată ești, Mary! Da, cred că am avut o zi veselă, fu nevoită să recunoască doamna Hunter. Veselie, tristețe... de-acum deja nici nu mai e prea mare diferență între ele. Se întoarse către avocat și îl întreabă: Am vreun motiv să nu fiu veselă, Arnold?

— Din câte știu *eu*, nu. Doar dacă nu știți dumneavoastră vreunul.

Spera că reușise să prevină un dezastru și nu avea de gând să se mai expună vreunui pericol.

— Dacă îmi dați voie, eu o să mă retrag acum, doamnă Hunter.

Ea își pierduse interesul.

Sora de Santis părea să ceară scuze pentru scăparea pacienței sale. Își arcui buzele imaculate ca să îi trimită un zâmbet avocatului, deși veioza era amplasată în așa fel încât nu i se putea vedea expresia ochilor. Probabil că era de partea lui, dar, chiar dacă ar fi îndrăznit să ceară o confirmare, bănuia că discreția ei e la fel de mare ca a lui.

Așa că se duse la parter, trecând prin liniștea animată de ticăitul ceasurilor, de aluzii la subterfugii, de ecouri răsunătoare ale unor minciuni sfruntate, de urme ale adevărului exasperant, imposibil de aflat.

Casa în care locuia (împrumuturi georgiene chibzuite, ale unui arhitect cândva cunoscut, dar pe urmă dat uitării) era ultimul bastion împotriva atacului prin dublă învăluire al cărămizii galbene, specifice locuințelor central-europene. Intră în casă și Lal, cu un șorț pe ea, îi veni imediat în întâmpinare, din celălalt capăt al holului.

— Am gătit niște eglefin și ouă fierte, fără coajă, zise ea.

Așezându-se la masă, ca să se bucure de mâncarea lor de copii mici, fu ușurat să descopere că viața este exact așa cum sperase că va fi, de cealaltă parte a sclipirii febrile a neliniștii: puteau să mestece de oricâte ori voiau, în liniște, sau să mai strecoare câte un cuvânt despre suferințele nepoților sau să discute prețul cutărui sau cutărui lucru.

Când trecură la compotul de pere (Lal respecta valorile rurale cu religiozitate), se gândi să arunce o vorbă și despre Elizabeth Hunter:

— I-am făcut și Ei o vizită în seara asta.

Se prefăcea că încearcă să îl emuleze pe Gladstone, dar nu reuși să mestece dumaticatul decât de douăsprezece sau de cincisprezece ori¹.

— Cum a fost?

Abia o auzise, atât era de preocupat.

Chipul lui Lal era aplecat peste perele maronii și cu pielița tare, dar răcoritoare. Probabil că prietenii lui o considerau pe soția sa o femeie simplă; uneori, și el o vedea la fel: o specie de pasăre banală, monocromă, cu o voce joasă, uniformă și plăcută, punctată în mod neașteptat de două, trei note ironice. De data aceasta constată însă cu mirare că Lal i se părea pur și simplu urâtă; îl scârbea îndeosebi semnul acela de varicelă de pe unul dintre obraji, aproape de nas, pe care probabil că îl observase, de fapt, în fiecare zi a vieții lor împreună. Lipsa de loialitate față de soția aceasta loială îl făcu pe Arnold Wyburd să înghită o bucată de pară nemestecată.

Lal zise din nou, mai răspicat, aproape ca un reproș:

— Cum a fost *vizita*?

Deodată, Arnold se aplecă înainte.

— A fost *îngrozitoare*!

Strigă cu atâta forță, încât felia de pară pe care o avea în gură fu propulsată pe tăblia mesei din lemn de mahon, iar niște

---

¹ William Gladstone (1809 – 1898), de patru ori prim-ministru al Marii Britanii, recomanda ca fiecare dumaticat să fie mestecat de treizeci și două de ori, câte o dată pentru fiecare dinte.

zeamă sări până pe brațul gol al soției sale: din felul în care se ștergea pe haine, ai fi zis că fusese stropită cu acid.

Dar povestea descoperirilor lui din Moreton Drive trebuia să fie revărsată asupra lui Lal. Nu era ea singurul recipient pentru ceea ce altfel l-ar fi ros pe dinăuntru? Odată cu vârsta, jumătatea de oră de mărturisiri reciproce înlocuise, practic, actul sexual, în urma căruia, în vremurile lor bune, adormeau imediat.

— Pe lângă intențiile criminale ale copiilor, am mai dat și peste o casă plină de infirmiere prost informate, care se lansează în tot felul de speculații! Și menajera la fel. Până și femeia de serviciu e la curent cu toate zvonurile. (Dacă s-ar fi putut abține până mai târziu, ar fi sunat mai puțin condamabil după stingerea luminii.) Nu-mi dau seama cât de departe s-a ajuns, dar bănuiesc. („Am vreun motiv să nu fiu veselă, Arnold?“ îl străpunse din nou glasul acela, pe care amintirea îl făcea și mai insinuant și mai acuzator.) Nici măcar nu-mi dau seama de unde a plecat totul, răbufni Arnold Wyburd, cu o voce care i se părea că seamănă cu un urlat de tortură.

Lal își terminase perele; își puse lingura și furculița deoparte, iar purtarea ei părea cu atât mai decentă, cu cât a lui denota o patimă abia reținută.

Se uită la el și îi zise:

— Eu i-am spus, Arnold.

— *Tu!*

Cine era femeia aceasta pe care nu apucase să o cunoască, într-o viață întreagă de intimitate? Pentru că avusese atâta încredere în ea, în clipa aceea o considera mai ticăloasă chiar decât Basil sau Dorothy Hunter.

— După tot ce mi-ai povestit, trebuia să spun cuiva. Am sunat-o pe sora de Santis. Atâta tot, îi spuse Lal. Eram atât de supărată... zise ea mai departe, abia rostind cuvintele. Deși nu mi-a părut niciodată foarte mult de doamna Hunter, recunosc. A fost întotdeauna prea egoistă, prea lacomă, cu toate că e o femeie foarte înzestrată – cu de toate. Și mai e și crudă, suspină ea. Dar uneori o și admiram, pentru că era frumoasă, impunătoare, adesea inspirată.

Nu putea să se abțină: era de acord cu felul în care își alegea soția lui cuvintele, pentru a exprima exact ceea ce simțea și el; dar trădarea ei îi revenea în minte; necinstea care stătea ascunsă în spatele virtuților ei casnice îi amplifică urâtenia fizică.

— Știam că o respecti pe sora de Santis, spuse ea mai departe, deși era aproape epuizată. Și am fost atât de uimită să aflu că vor să se lepede de biata femeie, încât n-am stat să mă gândesc că ce mi-ai spus era secret.

— N-ai stat să te gândești? După toți anii ăștia, să nu fii... *condiționată din punct de vedere etic?*

Lal se uita la el de parcă se aștepta să îi arunce în orice clipă șervetul în față.

Nu o mai văzuse niciodată pe Lal plângând cu sughituri; nici măcar după moartea copilului născut prematur al lui Heather. Actuala ei suferință izvora dintr-o sursă mai puțin rațională decât moartea, pentru că era mai neașteptată. Lal era într-un moment de maximă simplitate. Iar Arnold Wyburd știa că nu și-ar fi dorit-o altfel. Și nici nu încercă să își ascundă propriile lacrimi: astfel, el și Lal se completeau reciproc.

Nu plecă decât atunci când ea începu să își sufle nasul, fără să se gândească la șervetul din setul cel bun. Merse cât putu de demn până la telefonul de la etaj; nu că ar fi avut vreun rost să îi sune la ora aceea pe cei care își formulară pretențiile într-o manieră atât de brutală. Într-adevăr, la Onslow, Sir Basil nu primea niciun telefon; iar prințesa de Lascabanes părăsise clubul pentru o cină cu prietenii. Se simți frustrat; sau refuzat.

În seara aceea, soții Wyburd merșeră la culcare mai devreme decât de obicei. Nu își mai făcură mărturisiri după stingerea luminilor. În schimb, se agățau de o realitate viciată, pe care o descoperise fiecare în cel de lângă el, poate chiar asumându-și rolul de a vindeca o conștiință rănită.

De data aceasta, lui Arnold Wyburd nu îi mai trecu prin cap să regrete sforăitul pe care îl scotea atunci când se apropia de orgasm.

În seara aceea se ținea petrecerea soților Douglas Cheeseman în cinstea prințesei de Lascabanes: una dintre menajere citise un

anunț din *The Telegraph*. Odată cu apropierea serii, Dorothy regreta din ce în ce mai mult că acceptase invitația pe negândite. Preferase întotdeauna să amâne întrunirile sociale, asumându-și riscul care decurgea din asta: din cauză că „se lăsa greu convinsă“, ajunsese, treptat, să fie uitată. În seara aceea, se gândea că ar fi dat orice să fi fost uitată și de acea femeie care nu era altceva decât o cunoștință întâmplătoare, din copilărie. Cherry Bullivant fusese propusă ca domnișoară de onoare doar pentru că Dorothy Hunter nu fusese încurajată să dezvolte relații apropiate; nu avusese niciodată ceea ce se numește „cea mai bună prietenă“. În orice caz, dacă s-ar fi așteptat cineva ca ea să iasă și să își caute o astfel de prietenă, nici măcar nu ar fi știut cum să o găsească. Așa că, dincolo de legenda care o înconjura și de armele din dotare, îi era groază să își facă intrarea în lumea lui Cherry Cheeseman.

După ce primise cecul de la mama ei, Dorothy se gândise să cheltuiască o parte din bani pe o rochie elegantă: un armament cu care să intimideze orice adversar sau să țină la distanță ceva mult mai rău: un admirator insistent. Dar, cerând situația contului ei imediat după ce depusese banii în bancă, se gândise că nu putea să strice o sumă atât de frumoasă și de rotundă; avea să se descurce cu rochia ei neagră, marca Patou, înveselită cu o bijuterie sau două. Plimbându-se de colo colo, atât cât îi permitea dormitorul de la club, se simțea în siguranță deocamdată, acceptabilă în ochii ei, ceea ce, până la urmă, era mai important decât să fie acceptabilă în ochii altora; și, în plimbarea ei prin încăpere, se legăna încet și nepăsător, îmbrățișându-se singură și strângând la piept foaia de la bancă; atingerea acelei hârtii destul de aspre o consola mult.

Deci, în seara aceea, avea să poarte rochia Patou neagră, de o simplitate urbană atât de evidentă, încât îi determina chiar și pe cei mai sceptici privitori să își reevalueze, consternați, gusturile. Și diamantele; toată lumea trebuia să se încline în fața lor: strălucirea lor era prea puternică, montura lor – un mariaj fericit între clasă și estetică. Acestea erau doar câteva dintre bijuteriile pe care fata din colonii reușise să le smulgă din mâinile familiei soțului, pur și

simplicu pentru că știa prea multe. Dacă ar fi șterpelit mai mult decât o parte neînsemnată din bunurile utilizabile ale clanului de Lascabanes și dacă prințesa nu ar fi urât toate formele de huliganism, Dorothy Hunter s-ar fi văzut ca pe o versiune feminină a lui Ned Kelly.

Stătea la măsuța de toaletă, în fața oglinzii, masându-și lobii urechilor înainte să îi încarce cu perlele capricioase de Lascabanes, incrustate cu mici diamante de Lascabanes. Cerceii o făceau să sufere de fiecare dată, dar totul era în numele legitimității. În timp ce își puneă mănuișile lungi, îi sări în ochi liliachiul vinișoarelor de pe brațele ei subțiri, de sub ochi și de la tâmple; nu era chiar nemulțumită de aspectul ei costeliv – cel puțin nu pentru moment.

Prințesa își trecu limba peste buze și sună după o mașină de închiriat; apoi, gândindu-se mai bine și amintindu-și de suma rotundă din contul ei, se răzgândi și ceru un taxi.

Noaptea pe care o străbătea cu mașina părea curbată ca un arc întins, iar ea era săgeata care pornea din el, către inima regiunii North Shore, unde locuiau soții Douglas Cheeseman. Cine erau ei? Prințesa nu își amintea să fi trecut vreodată podul, și ar fi preferat să nu o facă nici de acea dată. Se văzu întinsă pe un pat, rezemată de niște perne, cu un *œuf à la coque* pe o tavă și o felie de pâine cu unt, subțire cum numai călugărițele știu să o taie. În schimb, se lăsa purtată spre cina pe care deja nu mai avea cum să o evite. (Decât dacă spunea o minciună extraordinară, una pe care să nu o poată ierta nici măcar călugărițele cu pâinea și cu untul lor.)

Așa că șoseaua șerpuia, etalându-și bijuteriile strălucitoare (dar contrafăcute) la ferestrele unor cluburi anonime, de-a lungul trotuarului mânjit de dărele și hărțile desenate cu urina marinarilor beți. Taxiul coti în dreptul unui pod mare, iar vântul dinspre nord-est intră prin fanta geamului coborât, amenințând coafura prințesei. Primul ei impuls fu să închidă geamul, ca să nu mai poată intra vântul distrugător, însă sentimentul suprem de neputință puse din nou stăpânire pe ea, și se afundă la loc în bancheta mașinii, în rochia ei de la Paris, în șalul ei (deloc modest, deși era negru), în propria piele mototolită, tremurând ca

o cățea abandonată de stăpânul ei (oricine ar fi fost el) pe un peron din gară.

Își dădu seama, vag, pe neașteptate, că nu mai călătorea cu aceeași viteză și că razele de lumină ale farurilor se micșoraseră; taxiul intrase într-un rond acoperit de pietriș. Dorothy Hunter ar fi vrut să rămână încapsulată acolo.

Domnul și doamna Douglas Cheeseman locuiau într-o vilă colonială menținută într-o stare impecabilă, iluminată într-un mod extravagant și destul de nouă, înconjurată de arbori europeni și de arbuști japonezi – până și aceștia crescuseră neobișnuit de mari, ca și cum ar fi încercat să țină pasul cu proprietarii lor. Grădina perfect îngrijită nu părea cu nimic ieșită din comun, în ciuda atenției care i se acorda; singura notă de originalitate se găsea în anumite părți de desiș, în care intervenise natura și lăsase urmele unor acte de violență. Unii dintre copacii cu frunze căzătoare începuseră să își coloreze coroana în conformitate cu anotimpul, dar frunzișul lor părea mai degrabă spălăcit, de parcă ar fi fost stropit cu apă oxigenată, și nu însuflețit de venirea toamnei. Mirosea a ceva: a îngrășământ organic, parcă așa i se spunea.

Nu avu timp decât să se transpună în rolul prințesei de Lascabanes: un bărbat deja trecuse de masa amorfă de servitori care alergau de colo colo și venea să îi deschidă portiera.

— Doug Cheeseman – soțul lui Cherry.

Graba și alcoolul scurtaseră ceea ce probabil își pregătise el ca discurs introductiv.

— Începuserăm să ne facem griji pentru dumneavoastră.

Prințesa își drese vocea, pregătindu-se de parcă ar fi scos o sabie din teacă.

— Să nu-mi spuneți c-am întârziat! Soția dumneavoastră a spus la opt și jumătate, nu-i așa?

— Bănuiesc că da, râse domnul Cheeseman.

Era un bărbat musculos, pistruiat și roșcovan.

— La opt și jumătate, sunt sigură că așa a spus.

— Da, da, mormăi el binevoitor. Cherry mai face și greșeli din când în când.

Din moment ce reușise să rezolve problema în favoarea ei, prințesa își miji ochii și îi aruncă un zâmbet căznit domnului

Douglas Cheeseman, ca recompensă pentru că fusese rezonabil. El păru năucit, dar încântat.

Dorothy se mira că fusese atât de ușor. Adesea se uimea singură, și nu își dădea seama de ce existau momente când o părăsea această iscusință; de-ar fi putut să dețină mereu controlul asupra tehnicii sale de Lascabanes, i-ar fi făcut concurență lui Basil ca actor, sau ca șarlatan.

— Ce încântător! Cu adevărat *încântător*!

Prințesa manifesta interes pentru obiectele vădit antice, în timp ce gazda o conducea prin coridorul cu pardoseală tablă de șah.

— Chiar vă felicit.

Încerca să își țină amabilitatea în frâu, pentru că ar fi fost de-a dreptul nesincer să admire astfel de grozăvii din toată inima, nu-i așa?

Din nou, în privirea domnului Cheeseman se citea încântarea.

— E una dintre pasiunile lui Cherry. A făcut un curs de decorațiuni interioare.

Paloarea pleoapelor era amplificată de ochelarii fără ramă; ceafa lui dublă semăna perfect cu cea a altor bărbați australieni de aceeași vârstă și constituție: ca pielea de șopârlă, dar lipsită de apărare.

Tot uitându-se la gâtul lui Douglas Cheeseman, Dorothy își spusese că trebuie să se controleze: ar fi putut să cadă oricând nu în compasiune, ci în autocompătimire. Trebuia să se bazeze pe vocea ei ca o sabie și să își aducă aminte că fața se poate transforma într-un vizor dacă îți îngustezi ochii. (Exersase asta în oglindă, pentru a se apăra de răposata ei *belle-mère*, prințesa bătrână Étienne.)

În *salomul* soților Cheeseman – sau ce cuvânt or fi folosit ei pentru camera aceea – erau o mulțime de personaje, o licărire de culori pastelate, o mocnire de așteptări frustrate, dar stârnite din nou. Bărbați voinici, îmbrăcați în negru, se amestecau printre alții, mai spilcuiți și mai decorativi, în volănașe și costume mov sau în catifele negre ca tăciunele. Femeile probabil că își golișeră casetele cu bijuterii; una sau două purtau chiar niște tiare

invizibile, pe care probabil că nu le mai scosese de la naftalină de când le purtaseră ultima oară, în prezența familiei regale.

Prințesa de Lascabanes își miji ochii și aruncă o privire în jur, iar zâmbetele unora o lăudau pentru atitudinea modestă, dar o și compătimeau pentru miopia de care sigur suferea, iertându-i, totodată, păcatul de a fi întârziat. Dorothy trebuia să recunoască în sinea ei că întârziase extrem de mult, fiindcă destul de mulți invitați se legănau deja pe călcâie, ținându-și paharele pline cu alcool strâns lipite de corp sau înclinate la unghiuri mai mult sau mai puțin periculoase; unul dintre ei își și vărsase băutura pe cămașa bleu.

Dorothy Hunter își dădu seama că doamna îmbrăcată într-un albastru pal, cu stacojiu sau roz în obraji, e gazda ei: Cherry Bullivant, frumușică, strălucitoare, îmbrăcată ca un curcan într-o zi de sărbătoare.

Doamna Cheeseman se fâstâci puțin, dar nervii ei se retraseră înapoi în marea de coniac în care fuseseră scufundați. Făcu un salt în față, și odată cu ea începură să salte toate bijuteriile și volănașele care îi împodobeau gâtul și umerii acoperiți cu un strat gros de pudră. Buzele i-o luară înainte, în nerăbdarea lor de a exprima o căldură pe care mâna ei o transmitea, cu siguranță, chiar și prin mânășă, către degetele reci ale fostei sale prietene, acum o *prințesă*. Doamnei Cheeseman nu îi venea să creadă ce noroc are.

— Dorothy! cloncăni ea, suficient de tare încât să o audă toată lumea.

Prințesa era atât de aproape de ea, încât nu avu ce să facă decât să cedeze. Pe când Cherry Bullivant Cheeseman răsufla greu și debita tot felul de nimicuri lângă obrazul ei, despre timp și viață și alte nemulțumiri vagi, Dorothy Hunter de Lascabanes își frecă nasul de obrazul prietenei sale și necheză încet, până ajunsese din nou în stadiul de mânz, până se văzu din nou stând cu Cherry în holul hotelului de Crillon, două fete tinere, fascinate de un prinț în carne și oase, dintre care una era atât de cutezătoare, încât își imagina că se și îndrăgostise de el.

Această gafă majoră îi aminti lui Dorothy de chinurile minore prin care trebuia să treacă în prezent, așa că se retrase din

îmbrățișarea prea lipicioasă a lui Cherry, cu un ultim chicot singuratic și strident. Madame de Lascabanes fu atât de jenată, încât roși; deși, judecând după schimbul de priviri dintre doamnele mai în vârstă aflate acolo, ceilalți oaspeți erau impresionați de faptul că Dorothy Hunter nu își pierduse „căldura“ australiană. Dacă i se pregătea vreo ambuscadă, prințesa bănuia că o să pornească din alt grup: câteva tinere, uluitoare în costumele lor cu pantaloni, zâmbeau sceptic, de parcă înțelegeau prea bine, sau înțelegeau greșit, ceea ce era și mai periculos.

Pentru a le permite și celorlalți să îi împărtășească triumful și să îi prezinte prințesei omagiile lor, doamna Cheeseman își conduse invitații pe un traseu destul de nesigur, către obiectivul ei. Musafirii se clătinau, mergeau cu pași apăsăți, țopăiau sau se poticneau pe lângă ea: albastru și roz, roz și albastru, persoane cât niște butoaie, dar și cavaleri, membri ai Rotary Club, care îți strânseseră unul după altul mănua până aproape că ți-o dăduseră jos, femeile maestre ale iluziei optice, ale căror chipuri expresive și plete de sirenă le ascundeau incertitudinile sub masca inocenței, bărbați tineri și supli, care poate că își doreau să te ducă în așternuturile lor.

— Iar ea este Zilah. E actriță.

— Ce mai face Sir *Basil*? șopti actrița, cu vocea experimentată a unei profesioniste; o femeie care arăta ca un viezure fără păr și al cărei glas gâlgâia gros, țâșnind din adâncurile ființei ei, dintre macii galbeni desenați pe rochia ei din catifea.

Doamna Cheeseman spuse că Zilah Puttuck se ocupă mai mult de drame și că jucase majoritatea rolurilor importante ale lui Cehov în nordul orașului Sydney.

Gazda era încântată să își dezvăluie relațiile din lumea artei.

— Și Brian Learmonth. (Chicoti răgușit.) Dacă nu ai grijă, Brian o să scrie despre tine în ziarul lui.

Prințesa bănuia că despre Cherry scrisese deja.

Deodată, doamna Cheeseman reveni la chestiuni mai importante și se învârti pe călcâie, fără să își dea seama că centrul de greutate i se deplasase puțin.

— Mai e timp să tragem o dușcă mică, Doug? Sau pleacă de tot femeia aia nesuferită dacă mai amânăm cina?

La care soțul ei răspunse:

— Nu te agita, comoara mea. Dacă e să se întâmple un dezastu, o să se întâmple. Dacă stai mereu și te gândești la asta, o să-ți crească tensiunea.

Prințesa se lăsă înduplecată să accepte o băutură pe care ei nu voiau să i-o ofere și pe care ea nu voia să o primească. Pentru că nimic nu ar fi reușit să o destindă, își împinse paharul în spatele fotografiei unui bărbat în costum de balerin, pe care scria, cu litere enorme, „Bobby“.

La cină, stătu între gazda ei și – fu alarmată să descopere – un Scriitor Australian de care nu auzise. Poate tocmai pentru că își dăduse seama de acest lucru, scriitorul își trecu degetele prin frizura à la Dickens, în timp ce se uita în oglinda de pe peretele opus, la femeia care continua să existe, în ciuda deficienței sale incredibile.

— Dar dumneavoastră nu citiți? întrebă el, când simți că ar fi cazul ca femeia să își dea arama pe față.

— Nu lucruri cutezătoare, recunosc eu. Momentan citesc *La Chartreuse de Parme* pentru... a șaptea oară, cred.

— Ce anume?

Scriitorul Australian părea cât se poate de scârbit.

— *Mănăstirea din Parma*.

Repetarea titlului îi făcu gâtul să se umfle, de parcă ar fi fost obligată să își mărturisească dragostea secretă unei persoane care i-ar fi putut pângări puritatea prin simplul fapt că afla de ea.

— Ah, *Stendhal*!

Îi aruncă un zâmbet de literat și își trecu din nou degetele prin frizura à la Dickens, după care se întoarse către cealaltă vecină de masă ca să îi explice – chiar dacă își irosea resursele intelectuale – că el adaptează romanul gotic la condițiile locale.

Cel puțin doamna Puttuck îl aprecia pe Scriitorul Australian. Se aplecă peste masă ca să îi aducă la cunoștință prințesei ignorante ce premii și distincții primise pentru geniul lui. Actrița se apleca și ea peste masă din când în când, dar nu ca să îl laude pe scriitor, ci ca să se pună pe sine într-o lumină favorabilă, povestindu-i ce spusese Larry despre felul în care o jucase

pe Arkadina sau cum îi lăudase Sybil prestația când o jucase pe moșiereasa Ranevskaia. La un moment dat remarcă, în vocea ei vibrantă, de bas:

— Coral ar trebui să fie nebună să încerce s-o joace pe Liubov Andreevna. Ea e micuță de statură și, ca toate marile personaje feminine ale lui Cehov, foarte feminină în esență.

În toiul acestei flecăreli și pierzând șirul felurilor de mâncare care tot veneau și dispăreau, Dorothy înfipse furculița în ceva de pe farfuria ei și descoperi că hazardul făcuse ca Cherry să aleagă tocmai curcanul la cuptor ca *pièce de résistance* pentru dineul ei.

Observând pe chipul prințesei ceva ce ar fi putut trece drept repulsie, domnul Cheeseman comentă:

— Cam uscat, nu-i așa? Curcanul e întotdeauna înșelător.

Ar fi vrut să facă ceva pentru invitatul lor de onoare, și îi veni o idee, pe care o trecu din farfuria lui într-a ei.

— Schimbați-i gustul cu niște târțiță.

Nu îi trecea prin cap nicio altă modalitate de a salva situația; un sfat demn de târgul de vite ar fi putut să o jignească pe o prințesă atât de mofturoasă.

Domnul Cheeseman era atât de mulțumit de sacrificiul său, încât prințesa fu nevoită să mănânce bucățița aceea grasă de pasăre; dar, în spatele zâmbetelor ei de „mulțumire“, pândeau un sentiment de vină, pe care îl trezeau adesea în ea gesturile de amabilitate spontană ale celor din jur.

După cină, în timp ce doamnele își curățau dinții, clătindu-și gura cu apa de la robinet, sau își reconstruiau fața, povestindu-le colegelor de zidărie ce le face sau nu le face bărbatul, soția vârstnică și ramolită a unui cavaler care făcea afaceri cu detergenți se îndepărtă de celelalte femei, se apropie de străină și abordă din nou tema amabilității.

— Consider că sunteți amabilă, extrem de amabilă, că ne-ați onorat cu prezența dumneavoastră în seara aceasta, începu ea cu tremur în glas.

Faptul că bătrâna – care era, în mod evident, ea însăși nevinovată și amabilă – putea să se înșele atât de amarnic o făcu pe Dorothy să intre în panică.

— Ah, dar *nu* sunt amabilă! zise ea cu voce tare, izbucnind în râs.

Bătrâna, pusă în fața unui comportament atât de inexplicabil, nu putu decât să zâmbească timid și să bâiguie:

— Știu, draga mea, sunteți modestă din fire. Oricine poate să vadă că sunteți amabilă. Și cred că îi aduceți o mare bucurie mamei dumneavoastră... numai faptul că sunteți aici... sunteți o fiică atât de bună.

Cherry Bullivant auzise discuția.

— Așa e, draga mea, mama ta! Ce mai face? Ce urât din partea mea! Am uitat să te întreb.

Celelalte simțiseră deja că se întâmplă ceva ciudat: își întorseseră capul către prințesă, așteptând revelația după care tânjeau.

Preț de o clipă agonizantă, poate că ai părut excentrică, dacă nu cumva ai preluat chiar tu rolul voalului pe care îl aveai când erai mică umezit de lăsarea serii șifonat torturat de mâini calde care se împotriveau Pentru Binele Tău „Scumpa mea Dorothy o să te îmbolnăvești din nou dacă nu intri în casă e umezeală afară ți-am pregătit o bucată de somon știu că-ți place foarte mult și cremă de zahăr ars“ îți stă în gât tot așa cum nici vorbele blânde nu vor să-ți intre în urechi adevărul în timp ce mama cântă la pian îi place să cânte când își aduce aminte să cânte și să vorbească în același timp „Dacă e să fiu sinceră Dorothy te străduiești din răspuțeri să-ți dezvolți un caracter urât“ cling pang.

În secunda aceea chinuitoare, Dorothy bănuie că nevestele cavalerilor, fetele în pantaloni și sirenele amăgitoare, adunate toate ca să admire baia din casa perfectă a familiei Cheeseman, se puseseră de acord.

Când momentul trecu, prințesa de Lascabanes reuși să preia controlul asupra situației.

— Da, Cherry, mama e bine... dar bătrână. Nu poți să spui că un om bătrân este în întregime bine. Până la un punct, da, dacă își păstrează mintea activă. Iar mintea mamei este, cu siguranță, activă. Se interesează extrem de mult de tot ce se petrece în jurul ei.

Cherry Cheeseman o întrerupse.

— Activitate, vezi? Din asta se hrănesc bătrânii. De-aia am dus-o pe mama la Thorogood Village.

Din felul în care te privea, Cherry părea să bănuiască ceva; mai mult decât atât, păreați să împărtășiți un secret.

— Și îi place? întrebă Dorothy.

— I-a plăcut la nebunie, draga mea, încă de la început: compania altor persoane de vârsta ei, discuțiile, grădinile cu flori! Există anumite straturi sădite cu flori parfumate, special pentru cei pe care îi lasă vederea.

Cherry Bullivant îi aruncă o privire plină de înțeles prietenei sale, Dorothy Hunter.

— Cherry, mă bucur tare mult că mama ta se simte bine la Thorogood Village.

Doamnele care asistau de pe margine stăteau aproape în poziție de drepti, sorbind fiecare cuvânt.

— Mămica a murit la câteva săptămâni după ce am dus-o acolo, dar intendentă m-a asigurat că a apreciat tot ce-am făcut eu și Douglas pentru ea.

Inima lui Dorothy bătea să îi sară din piept.

Și pe doamnele tăcute păru să le cuprindă o stare de neliniște.

— Nu credeți c-ar fi timpul să ne întoarcem la băieții noștri? sugeră doamna Cheeseman.

Se supuseră toate.

La parter, bărbații păreau să nu se fi săturat încă de bancurile porcoase și de discuțiile despre bani, în afară de Brian Learmonth și de Scriitorul Australian, care se retrăseseră într-un colț și arătau așa cum arată doi oameni care seamănă prea mult între ei după ce și-au epuizat rezervele de răutate: plictisiți unul de celălalt. Când doamna Cheeseman își aduse alaiul de femei, toate cu privirea tainică a unor persoane care tocmai au făcut schimb de confidențe, după care au tras apa la veceu, Scriitorul Australian își anunță interlocutorul:

— Trebuie să mă duc să-mi torn un pahar sănătos de băutură.

După cină, lumea deveni mai călduroasă decât înainte, dar și mai plicticoasă. Interesul pentru o prințesă franceză, care sub

poleială era, de fapt, doar o australiancă, începuse să se risipească. La un moment dat, cavalerul detergenților nu mai reuși să se stăpânească și trase un vânt. Numele de botez ale cunoștințelor care nu erau de față zburau de la unii la alții, ușoare și goale ca mingile de ping-pong, iar Dorothy reuși să se retragă în gândurile ei, de parcă ar fi vorbit într-adevăr într-o limbă străină, iar toată lumea era epuizată de efortul de a zâmbi și de a se înțelege cu ea.

Numai soția cavalerului care făcea afaceri cu produse de curățat nu voia să o lase în pace, așa că veni și se așeză lângă noua ei prietenă.

— Aș dori să vă cer o favoare, se rugă Lady Atkinson. Dacă o să vreți vreodată să-mi faceți o vizită, o să vă pregătesc o tur-tă cu dovleac cum numai eu știu să fac.

Prințesa îi mulțumi bătrânei amabile și îl rugă imediat pe domnul Learmonth să îi găsească un pahar cu apă.

— Sper că n-ați pățit nimic, zise, îngrijorată, Lady Atkinson.

Nu, nu pățise nimic, o asigură Dorothy. De fapt, era vorba despre crima la care se tot gândise și pe care era aproape convinsă că o va comite, de când fusese în vizită la cineva care reușise să comită o crimă asemănătoare și scăpase basma curată.

După cină, Cherry începuse neapărat să o evite, ci să se ocupe de ceilalți invitați – să le toarne cafea și să îi încurajeze să se îmbete și mai tare, cu ajutorul lichiorurilor puse la dispoziția tuturor. Din când în când, pe când doamna Cheeseman își croia drum printre oaspeți cu vădită dificultate, vedeai în treacăt niște ochi înroșiți sau un spate mai puțin pudrat decât înainte.

Deodată, păru să facă un efort să se apropie de prințesa de Lascabanes și, aplecându-se spre ea, îi transmise în șoaptă un mesaj personal, deși destul de greu de descifrat.

— Bea asta, Dorothy, o să-ți prindă bine, zise ea, în timp ce așeza un pahar bombat, pe jumătate plin cu coniac, pe măsuta de lângă invitata ei.

Pentru că doamna Cheeseman se îndepărtă imediat, madame de Lascabanes nu avu timp să refuze: nici măcar tot coniacul din lume nu ar fi putut să înece dispoziția gravă în care o transpusesse mărturisirea de mai devreme a lui Cherry, dar și revelația că și alții aveau o capacitate de a trăda egală cu a ei.

Lady Atkinson zâmbea întruna: zâmbea la paharul bombat; zâmbea în semn de mulțumire față de mâna generoasă care turnase o cantitate atât de însemnată de coniac pentru o prietenă; zâmbea în semn de recunoștință pentru norocul de a fi cunoscut și de a fi fost acceptată de o doamnă atât de distinsă cum era prințesa. Bătrâna începuse să țeasă în jurul relației lor un cocon format din aceleași fire aurii din care – după cum i se spusese – fusese urzită și căsnicia ei și care o legau și de nepoții ei mult-iubiți. Lady Atkinson era nerăbdătoare ca prințesa să vadă acești copii în perfecțiunea lor, și îi arătase deja un portret sau două, realizate în acuarelă, când Dorothy se hotărî să evadeze din lumea pastelată a bătrânei, în care ea nu era altceva decât o impoartă grosolană.

La început, încercă să își găsească o scuză.

— Am neglijat-o pe mama. Măine trebuie să petrec mai mult timp – toată ziua – cu ea. Nu reușim să vorbim niciodată despre toate lucrurile pe care le avem de discutat.

Lady Atkinson era încântată.

— O să-i facă mare plăcere, sunt sigură. Este greu pentru o bătrână neputincioasă să-și petreacă timpul într-un mod plăcut.

În cele din urmă, la îndemnul propriei ipocrizii, prințesa porni să o caute pe doamna Cheeseman ca să își ia la revedere. Bine măcar că nu interveni nimeni și nu se oferă nimeni să o ajute: poate fusese prea discretă sau... să fi fost oare antipatică? Asta se întreba, în timp ce trecea pe lângă un șir de oglinzi. Gura i se subțiasse din cauza grijilor, iar obrajii îi deveniseră mai palizi și mai supți. Așa că își umezi buzele și își reaminti că prietena ei pregătise dineul în cinstea ei, pentru că simțea o oarecare simpatie față de ea. Spera ca ochii, care erau cea mai frumoasă trăsătură a ei, să nu o dezamăgească atunci când avea să o răsplătească pe Cherry și să transmită prin strălucirea lor recunoștința și afecțiunea pe care ar fi trebuit să le simtă.

O găsi pe doamna Cheeseman prăbușită pe jos, în baie, cu bucăți de tencuială prin păr.

— Doamne, dar ce s-a întâmplat?

Faptul că știa prea bine ce se întâmplase nu era de natură să domolească în vreun fel disperarea lui Dorothy.

— Nu s-a întâmplat nimic. Am căzut.

Pentru o persoană atât de corpolentă și de liliachie, care tocmai suferise o căzătură, Cherry nu părea să se plângă prea tare.

— Am căzut, Dorothy. Și am tras și perdelele cu mine.

După ce prietena ei o aduse, sprijinind-o cu greu, până la pat, doamna Cheeseman șuieră din nou:

— Îți mulțumesc, draga mea. Ești o pi-prietenă adevărată, reuși ea să îngame, în timp ce fiecare cuvânt se stinge într-un abur de coniac.

Dorothy simțea că are tot dreptul să se simtă virtuoasă.

— Vrei să-l chem pe soțul tău?

— Ah, soțul! Soții nu prea sunt buni de nimic, știu mult prea multe.

Cherry se zvârcolea spasmodic printre faldurile albastre de atlas.

— Și tu, Dorothy... am lăsat-o pe Ethel Atkinson să te bată la cap... până la exas...

Restul cuvântului se pierdu într-o tuse convulsivă.

— Dar Lady Atkinson a fost foarte amabilă! Mi-a povestit despre nepoții ei...

— Nemernici mici! Numai săptămâna trecută au chinuit niște pui de găină, le-au smuls picioarele și le-au scos ochii cu bețele. Dar bunicuța nu vede asta.

Luptându-se să își stăpânească greața, Dorothy se agăța de speranța că mama... dar Elizabeth Hunter vedea totul: vedea ce era mai rău în toată lumea.

Cherry Cheeseman, care stătea cu ochii închiși, îi deschise brusc, de parcă tocmai descoperise ceva.

— Dorothy, de ce îți urăști mama?

— Cum poți să fii atât de crudă, Cherry?

Din fericire, scăpă de alte întrebări: prietena ei își pierdu cunoștința.

Madame de Lascabanes o luă la fugă, urmărită de sforăituri venite dintre faldurile albastre de atlas. Dacă de sine nu putea să fugă, putea măcar să scape din casa soților Cheeseman, de toate aluziile și acuzațiile care i se aduceau acolo. Dar părea că i se pregătesc și alte lucruri.

Pe o canapea veche, ascunsă într-o nișă din perete, pe la jumătatea scărilor, se așezase sau fusese așezat Scriitorul Australian; stătea într-o poziție mai respectabilă decât cea a lui Cherry Cheeseman de pe podeaua din baie, dar nu era mai puțin beat. Părea că fusese așezat acolo special pentru a o deranja și a o umili pe prințesa de Lascabanes, mai ales că începuse să se uite la ea. În timp ce trecea pe lângă nișa pe care nu avea cum să o evite, buzele scriitorului se chinuiau să elibereze cuvintele care sălășluiau înăuntrul său.

— Trebuie doar să mă stârnești, prințesă, îl auzi ea spunând. Eu iubesc pe toată lumea.

Bineînțeles că nici nu îl băgă în seamă, dar fu îngrozită să îl vadă aruncându-se de pe canapea la nivelul a ceea ce credea el că sunt genunchii ei, de parcă ea era o jucătoare de fotbal, iar el voia să îi pareze tacticile de fentare cu o placare din zbor.

Prințesa aproape că țipă de ușurare când Scriitorul Australian se izbi cu o bufnitură de stâlpii balustradei, pentru că reuși astfel să capete un oarecare avantaj. Continuă să fugă, ținând strâns nu mingea, ci dorința de a scăpa cât mai repede de soții Cheeseman și de invitații lor, cu blana atârând pe spate și capetele șalului galopând în urmă, pe scări.

Ieși din casă, în întunericul mai intens și în același timp mai fluid pe care îl răspândeau copacii în jurul ei, până ajunse la stradă. Începu să meargă mai încet, ținându-se de tâmple. Deasupra ei străluceau stele pe care nu le mai observase de... ah, de prea mult timp... de când fusese la Kudjeri. De-ar fi putut să își ridice un capac de pe creștet și să lase să iasă proiectilele gândurilor, împreună cu o ceață nefastă, poate că ar fi putut să vadă mai clar; dar prințesa bănuia că vederea clară e ceva ce dispare odată cu copilăria și nu se mai întoarce decât dacă moartea e o lumină miraculoasă – lucru de care se îndoia.

Deși ea mergea în pas domol, mintea continua să-i alerge.

De când născocise planul, sora Manhood devenise obsedată de el. De fapt, nu putea să susțină că îl născocise, în sensul că ar fi elaborat un plan rațional; probabil că nu va putea nici odată să chibzuiască așa cum făceau personajele din cărți sau

doctorii renumiți, sau chiar un om obișnuit, prin comparație cu ei, cum era Col Pardoe; planul ei părea că zăcuse în stare latentă, undeva înăuntrul ei, până când venise momentul să îi încolțească în cap. Îi plăcea să creadă că fusese ceea ce se numește „inspirație“

În ziua în care Flora Manhood își simțise inspirația embrionară gata să se transforme într-un eveniment cert, se trezise de vreme, dar mai zăbovise în pat o vreme, bucurându-se de felul în care se pârguise intenția ei. Stătea întinsă pe canapeaua extensibilă, de obicei incomodă, a soților Vidler, însă în dimineața aceea sofaua părea să se muleze pe formele ei, ca și cum i-ar fi recunoscut, într-un mod aproape senzual, posibilitățile, astfel încât sora Manhood nu a putut să nu zâmbească și să își frece un obraz de așternut. Se bucura să lenevească. Și-a scărpinat o coastă; mirosul părului și al trupului ei era atât de plăcut, încât se simțea îmbătată de o senzație neobișnuită de putere. Nu era, de altfel, pe cale să își ia soarta în propriile mâini? Date fiind circumstanțele, când a simțit duhoarea de găinaț venind pe geamul deschis să tulbure parfumul cărnii ei apetisante, nu a făcut decât să se încrunte ușor.

În orice caz, nu erau decât patru găini și nu aveau cum să facă prea mult găinaț: Vid era un om gospodar, iar curățenia era sfântă pentru Vid și Viddie. Și erau niște oameni atât de cumsecade, încât vecinii nici nu se gândeau să le facă vreo reclamație la inspecția sanitară, ci găseau alte cauze pentru astmul de care sufereau; sau poate se gândeau că ar putea să fure o mână de bălegar pentru plantele lor de apartament. Dacă avea să se plângă vreodată cineva, Flora Manhood avea să fie aceea, într-unul dintre momentele ei de conștiinciozitate medicală: nu trebuia să te impui din când în când în fața celorlalți? Dar, din moment ce Vid și Viddie erau atât de cumsecade, nu se plânsese nicio dată. Pe lângă asta, îi erau chiar dragi, poate chiar îi iubea; cu siguranță depindea de ei mai mult decât de orice altă persoană: părinții îi muriseră, Snow Tunks trecuse în tabăra lesbienelor; și în rest nu mai avea pe nimeni, mulțumesc foarte mult.

Flora Manhood a deschis ochii atât de largi și atât de brusc, încât a auzit scârțâitul arcurilor sub ea. Deși ar fi putut să mai

lenevească în pat, până mai târziu, așa cum făcea de obicei, s-a dat jos mai repede decât în alte zile. De data aceasta era hotărâtă să facă lucrurile pe îndelete: avea să își vopsească unghiile și, pe urmă, să facă o baie; voia să se aranjeze foarte frumos înainte de tura de după-amiază din Moreton Drive. Unul dintre cracii pantalonilor de pijama rămăsese suflecat, iar ea a stat o clipă să își mângâie coapsa, într-un fel în care numai un bărbat excepțional, ales special pentru rolul important pe care îl avea de îndeplinit, ar fi putut să o dezmiere (se săturase să fie luată de bună). Pielea îi era netedă, epilată, bronzată, în afară de sânii albi, și, mai jos, un triunghi sau mai degrabă o linie. Se gândise să renunțe la pijamale (în primul rând ca să aibă mai puțin de spălat), dar Viddie intrase peste ea într-o dimineață și fusese uluită să vadă ceea ce, până la urmă, nu erau decât sânii unei alte femei, așa că a renunțat la planul de a dormi complet dezbrăcată.

Fata s-a ridicat sprintenă în picioare. „Ce îi face pe oameni să crească cu anumite principii morale?“ se întreba în timp ce încerca să își alunge somnul, spălându-se pe față cu apă și săpun. Poate faptul că nu își doresc niciodată nimic suficient de mult. Ca Vid și Viddie, ca domnul Wyburd, ca de Santis și Lottie Lippmann... Nici măcar Badgery cea înțepată nu era altfel, deși Badgery făcea pe grozava și îi plăcea să creadă că e mai bună decât e de fapt. Nu și prințesa de Lascabanes, din câte auzise de la alții. Și nici Sir Basil Hunter.

Flora Manhood și-a dat cu săpun sub braț. După ce s-a clătit, a scos rujul spălăcit și și-a făcut buzele: păreau vindecate, curate și umile. Da, puteai să contezi pe rujul palid pentru un aspect umil.

Și doamna Hunter: nu era nimic umil la bătrâna Betty; nu ar fi fost primită în rândul oamenilor cumsecade, cu principii morale. Te călca în picioare ori de câte ori avea chef. Chiar dacă era bătrână, vrednică de milă și slăbită. Pentru că Elizabeth Hunter – judecând după fotografiile de studio și tabloul în ulei – fusese o femeie frumoasă și pasională. Iar în asta stătea puterea, nu-i așa? În frumusețe și în bani. Iar puterea nu se poate abține să calce lumea în picioare. Nici chiar în timp ce mormăie o rugăciune printre gingiile vineții. Oare rugăciuni spunea

Elizabeth Hunter atunci când i se vedeau buzele mișcându-se? Sau erau vise despre frumusețea ei... și despre bărbați? Ei toți, împreună, îi dăduseră puterea care nu se poate abține să calce în picioare. Dumnezeu nu face la fel? Calcă în picioare națiuni întregi, ca să nu mai vorbim de indivizi simpli și inofensivi ca Vid și Viddie; probabil că merită orice le este hărăzit, ca și vietnamezii.

Flora Manhood – Flo pentru mama și tata, dar și pentru altcineva, mai recent, dar la fel de mort ca ei; Florrie pentru Snow Tunks, te apuca greața numai când te gândeai – se uita în oglindă și se gândea dacă nu cumva exagerase. Nu era necredincioasă – cel puțin nu credea că e. Încă din zilele petrecute la ferma de bananieri, când își dorise un miracol care nu era... garantat, nu numai că Îl respectase, dar avea și nevoie de Dumnezeu.

Așa că virtutea a făcut-o să își țuguie buzele când s-a dus în bucătăria pe care avea dreptul să o folosească (pe lângă alte dependințe), în picioarele goale, bucurându-se de curățenia și trănicia linoleumului lui Viddie. A bătut din picioare o dată sau de două ori, pentru că îi plăcea senzația pe care o avea în tălpi, după care a luat Bagheta Magică și a făcut focul să danseze în jurul ochiului de la aragaz.

Chiar atunci a intrat și Viddie în bucătărie, după ce măturase poteca din față, pragul de la intrare și coridorul – acestea erau primele trei puncte de pe lista ei.

— E cam devreme pentru tine, nu?

— E o zi importantă, a zis Flora.

Așezată la masa laminată, își încălzea buzele deasupra aburului ce se ridica din cană. De data aceasta, în mod cu totul excepțional, pofta de mâncare o părăsise, deși, dacă voia, avea ouă cu termenul de valabilitate însemnat pe ele, cadouri din partea lui Vid și a celor patru găini ale sale.

— Are cumva de-a face cu doamna Hunter? a întrebat doamna Vidler. Are vreo legătură cu ce mi-ai spus? Ce oribil!

Când doamna Vidler era indignată, un accent de Yorkshire i se ridica din gâtlee și i se revărsa cu un gâfâit sugrumat, de parcă nu i-ar fi fost scoase amigdalele.

— Sânge din sângele ei! a gâfâit ea.

— Da, a zis sora Manhood, sorbind din ceaiul răcit. Mare păcat.

Dar nu era încă pătrunsă de indignarea pe care voiau să o exprime cuvintele ei. S-a străduit mai mult să simtă durerea și a reușit. Numai Elizabeth Hunter, cu mânecile brodate cu perle și fir auriu în fotografia aceea de studio de pe birou, întorcându-și floarea, *chipul*, în toată strălucirea frumuseții ei arogante, ținând-o cu răceală în lumină sau spre aparat, putea să te facă să preferi să te concentrezi asupra unui craniu molfăitor ca să îți stârnești compasiunea. Și reveneai astfel la un caz geriatric, doar o slujbă printre altele.

— Mă gândeam să renunț, a zis ea.

— La ce anume, scumpo?

— S-o mai îngrijesc pe doamna Hunter.

— Dar dacă o trimit la Thorogood Village n-o să-ți pierzi oricum slujba?

— S-ar putea să moară înainte să hotărască ei ceva. O să vorbească mult și bine. Sir Basil și prințesa se consideră oameni foarte civilizați.

A râs pe nas, dar nici ea nu știa dacă să creadă ce zice.

Și nici pe Viddie Vidler nu o convinsese.

— Probabil că așa e, pe cîntea mea. Au tot timpul și toți banii din lume la dispoziție. Iar Sir Basil... e un mare actor. În orice caz, i-au oferit titlul de „Sir“.

— E un bărbat fermecător. Cam trecut. Dar elegant. Nu știu, în schimb, cât e de civilizat. Eu, personal, cred că niciun bărbat nu e foarte civilizat.

Viddie și-a supt măselele; aduna niște fire de praf inexistente din capul unei măhuri.

— Ce lucruri îți mai trec și ție prin minte, Flora! Ar trebui să te așezi și tu la casa ta, scumpo. Să te căsătorești... să faci niște copilași...

Pe Viddie o întrista foarte mult faptul că nu are copii.

— Aș putea să fac un copil, s-a învoit Flora. Da, mi-ar plăcea un copilăș.

A dat pe gât ceaiul cu atâta lăcomie, încât s-a înecat; ochii i s-au umplut de lacrimi.

Accentul de Yorkshire s-a ridicat din nou din gâtleejul lui Viddie, sugrumat de amigdale.

— Doar n-ai face copil fără să te căsătorești întâi, nu-i așa, scumpo? a suspinat ea.

Flora și-a spălat ceașca și farfurioara. A aruncat frunzele din ibric în coșul pentru resturile ce puteau fi date la găini, dar și-a dat seama prea târziu, iar Viddie nu observase.

— Cred c-o să vin târziu diseară, i-a spus sora Manhood proprietăresei.

— Te duci să te distrezi, scumpo?

— Mă duc să fac trotuarul.

Viddie a râs, dar se simțea că o supărase gluma proastă a Florei.

— Și Lui ce să-i spun, dacă trece pe aici sau sună?

— Cui?

— Domnului Pardoe, desigur.

— Sunt cumva proprietatea lui? a răbufnit Flora, furioasă la culme.

— Nimeni nu e proprietatea nimănui, scumpo.

— Eu cu siguranță n-o să fiu, nu și dacă am și eu vreun cuvânt de spus!

— Întrebam doar, s-a văicărit Viddie.

Așa că începuseși să-ți faci nervi încă de dimineață supărările se adunau ca niște fire de praf adevărate pe care nu le poți culege de pe o mătură ceea ce ar trebui să fie miezul permanent și solid soții Vidler cei foarte curați și cumsecade ai vărsat oja în timp ce îți făceai unghiile pe mocheta lor cea veche ah vai o Doamne cea verde cea mai bună care se mulează pe toate formele tale oare cum o să arăți dacă o să fii vreodată gravidă o balenă la care se uită toată lumea în timp ce încearcă să se urce în autobuz acum e vorba numai de lăcomie de prânzurile gătite de Lottie azi ai mâncat prea mult din ceea ce ar fi trebuit să fie un ștrudel de vis dacă nu l-ar fi ars puțin nenorocita de Badgery îndoindu-și degetul „soțul meu“ ca de obicei „a absolvit o școală publică Brighton College din Sussex Anglia nu și-a obișnuit niciodată urechea cu pronunția nazală a australienilor“.

După ce infirmierele și-au terminat prânzul – sau „masa principală“, cum îi spunea Badgery, ca să o imite pe Mama Hunter și să facă pe grozava –, Lottie a zis:

— Vă cer scuze pentru *Strudel*, dacă s-a ars îngrozitor de tare.

— Mmm. Nici n-am observat.

Sora Manhood răzuia bine prăjitura, ca să nu piardă nicio firimitură.

— A fost delicios!

Sora Badgery părea că inventase ea însăși cuvântul; buzele i s-au arcuit în zâmbetul acela care vrea să te recompenseze, dar care arată, în același timp, că nu are de ce.

— S-a ars, a zis doamna Lippmann, cu o simplitate care scotea și mai mult în evidență tragedia. De câteva zile tot mă țin să fac un *Strudel*, dar nu mi-am dat seama c-o să am și instalatorul pe cap în dimineața asta.

— A venit instalatorul?

— S-a înfundat closetul din baia de serviciu... Cineva a aruncat ceva în gaură.

Sora Badgery și-a coborât privirea. Ochii îngândurați ai doamnei Lippmann s-au oprit pentru o clipă, poate întâmplător, asupra sorei Manhood.

— Nu te uita la *mine*, Lottie! Și oricum, dacă instalatorul l-a desfundat...

— Da, a fost o nimica toată. L-a desfundat instalatorul.

Fusese o nimica toată, dar fusese extrem de important.

Sora Badgery spera să încheie discuția despre closet sau cel puțin să alunge pentru totdeauna suspiciunile care ar fi putut să planeze asupra ei.

— După ce am lucrat cu atâția pacienți la țară – toți fermieri înstăriți –, eu una nu aș îndrăzni niciodată să arunc vreun obiect străin în toaletă. Fosele septice mi-au dat o lecție pe care n-o s-o uit niciodată.

Cum nu mai avea nimeni nimic de adăugat, sora Badgery s-a ridicat de la masă.

— Nu e vorba numai de closet. E vorba și de doamna Hunter. Menajera își făcea tot felul de gânduri.

— De parcă o să știe bătrâna ce i se pregătește. Asta dacă nu îi spui tu, Lottie. Și chiar dacă ar ști, nu cred că i-ar păsa.

— O să-i pese de ce îi fac *ei*, că doar sunt copiii ei, a zis doamna Lippmann.

— Crezi că are vreo bănuială?

Sora Badgery își dăduse boneta jos și o împăturea; părul i se rărise acolo unde își făcea cărarea, și avea o culoare ștearsă, pământie.

— Cine știe?

Doamna Lippmann trebuia să le ducă singură pe toate; sau așa părea.

Oricât de mult ar fi urât bărbații, sora Manhood începuse să creadă că și femeile o calcă pe bătăturei la fel de mult – cel puțin în după-amiaza aceea. Probabil că îi era scris în stele să se enerveze toată viața. A urcat la etaj și a descoperit că hoasca aia bătrână făcuse iar în pat. (Sigur se întâmplase înainte să iasă Badgery din tură: prea părea mulțumită la masă.)

Și Lottie Lippmann cu veceul ei...

Sora Manhood strânse toată lenjeria de pe patul pacientei și adună într-o moviliță exasperantă de cearșafuri toate „obiectele străine“ (să mai ai încredere în Badgery), cu ochii în lacrimi. Și începuse să transpire. Cu siguranță nu mai era niciun deodorant de rezervă în camera infirmierelor.

— Doar n-am făcut nimic, nu-i așa, soră? întrebă Betty Hunter. Cred c-am visat... Infirmiera se purta atât de urât cu mine... Mi-a spus că trebuie să mănânc toată carnea de oaie, chiar dacă era rece, că altfel o să petrec tot restul zilei în camera mea. Sau era infirmiera lui Kate Nutley? Nu cred că noi ne puteam permite una...

— Poate n-ați făcut-o dumneavoastră.

Ce bine era să fii bătrân și țicnit!

Era o după-amiază lungă. Sora Manhood și-a luat o revistă pe care să o răsfoiască, așezată pe un scaun pliant, sub geamul doamnei Hunter. Ar fi trebuit să se simtă ușurată că pacienta ei se retrăsese, în sfârșit, într-un somn liniștitor. Dar nu era ușurată, iar revista era plină cu femei în vârstă, care se lăudau cu jucăriile pufoase pe care le făcuseră cu mâna lor și cu păturile croșetate

și învelitoarele pentru ceainice, din pânză vătuită, ele însele cu fața ca o turtă și trupul ca o învelitoare enormă, cu prea multă căptușeală. Sora Manhood simțea furnicăături în obraji acolo unde îi apăreau riduri. La un moment dat, s-a dus și și-a tampo-nat obrajii cu niște hamamelis. Însă în seara aceea nu a alinat-o, ci i-a amplificat senzația de usturime care nu voia să îi dea pace.

Pe urmă s-a auzit scârțâitul porții: domnul Wyburd venea pe potecă. Agale. Alt boșorog: încă nu-și pierduse mințile, dar nici mult nu mai avea; îi auzea deja arterele contractându-se în pauzele dintre cuvintele alese cu atâta grijă. Ce noroc mai ai și tu: să apară Wyburd taman în noaptea în care voiai să pleci mai devreme; ba mai rău, de Santis (Mary, Sfânta Sfinților!) te lă-sase cu buza umflată.

A apărut și ea, într-un sfârșit, cu eterna ei pălărie de marinar.

— Am văzut mașina domnului Wyburd la poartă.

Sora Manhood și-a îndreptat imediat spatele.

— E înăuntru, cu Betty... E rândul lui, a chicotit ea.

— Probabil că, până la urmă, *el* o să trebuiască să-i spună ce au de gând să-i facă.

— Ah, la naiba, da!

Florei Manhood i se tăiase respirația când își amintise că trebuia să înfrunte ceea ce planificase pentru restul serii.

— Da, s-ar putea. Nu știu de ce trebuie să-mi fac eu... să ne facem noi griji... să ne implicăm personal în lucrurile care se întâmplă în viața unui pacient. În ce nu ține de chestiunile *medicale*, la asta mă refer.

— Dar prințesa și Sir Basil... Mă îngrijorează atunci când oamenii mă dezamăgesc mai mult decât mă așteptam, a zis sora de Santis.

— Eu nu pornesc niciodată cu așteptări mari, a spus sora Manhood, deși știa și ea că o face adesea.

Cum stătea pe taburet și se uita în oglinda de la masa de to-aletă, Flora și-a dat seama că Mary de Santis o privește de sub pălăria ei hidoasă.

— Ș nu mi-am pus niciodată speranțele în prințesa Dorothy. Și nici în Sir Basil Hunter, a spus Flora, încercând să se pună la adăpost.

De Santis nu a răspuns, dar continua, probabil, să o privească. Oare ce încerca să scoată de la ea?

Sora Manhood s-a întors și a zis:

— De ce nu-ți cumperi altă pălărie, soră? Se poartă culorile vesele. Și nu cred că pălăria asta de marinar ți se potrivește. Parcă ai fi în uniformă.

Sora de Santis începuse deja să își dea jos pălăria ofensatoare.

— Mă atașez de lucruri.

— Doar nu și de haine, pentru numele lui Dumnezeu! Doar nu sunt eterne, nu? Altfel, ar transforma femeile în statui, un fel de... statui îmbrăcate.

Sora de Santis a zâmbit, iar Flora Manhood și-a dat seama că, într-adevăr, colega ei are ceva statuar – era o statuie cu ochi vii. Ce ciudat: bătrâna de Santis te făcea să te simți inferioară, dar nu te deranja.

Apoi a observat că sora de Santis nu zâmbește din cauza vreunui lucru care fusese spus, ci din cauza unor gânduri pe care le întorcea pe toate părțile în mintea ei.

— Știu că nu e treaba mea, ca infirmieră – doctorul poate ar avea un cuvânt de spus –, dar, ca prietenă veche, țin foarte mult la doamna Hunter, și de aceea simt că am dreptul să vorbesc cu Sir Basil. Nu aici, unde e atâta dezordine – un peisaj prea familiar, care poate să trezească amintiri nedorite. Aș putea să mă duc la hotelul lui și să-l rog să se gândească la suferința pe care urmează să i-o provoace mamei lui.

Flora Manhood a fost surprinsă să vadă că Mary de Santis începuse să roșească. Nu o văzuse niciodată ca pe o femeie frumoasă; ei bine, de data aceasta i-a părut frumoasă, însă doar pentru o clipă, din cauză că situația era atât de epatantă.

— Îți pierzi timpul, a mormăit sora Manhood și s-a ridicat de pe scaun. Cel puțin eu așa cred.

Și-ar fi dorit ca vila doamnei Hunter să fi fost un spital, ca ea să nu trebuiască decât să scoată o fișă și să i-o înmâneze colegei sale într-un mod eficient și complet impersonal, după care să o șteargă de acolo, fără atâta pălăvrăgeală.

Chiar și așa, a reușit până la urmă să o șteargă de acolo.

A plecat de acolo cât a putut de repede a trântit ușa nu-i păsa pe cărarea înșelătoare un tufiș a lovit-o peste ochi poate fusese vreun cablu căzut de undeva a făcut-o să se smiorcăie nu înțelegea ce văd alții la copaci (Col Pardoe era absolut fascinat de copacii din natură: „recurență spontană“).

Nu putea spune nimeni că nu e spontană; spontaneitatea o băgase în situația asta, pe care ajunsese să o regrete. Prea multă spontaneitate o convinsese, la un moment dat, că are nevoie de Colin Pardoe. „Col, nu sunt întreagă decât atunci când ești tu înăuntrul meu, atunci suntem o singură persoană“, fusese atât de fraieră, încât scrisese cuvintele; cuvintele rostite se pierd, dar scrisul rămâne pentru totdeauna, dacă se găsește cineva suficient de rău încât să vrea să dovedească ceva.

După ce a trecut de mașina lui Wyburd, a început să se poarte cu mai multă... mai multă *prudență*. Nu era cuvântul ei, ci îl auzise pe avocat folosindu-l: „Soră Manhood, nu cred că ar fi prudent să-i dai voie doamnei Hunter să plece la plimbare cu mașina, oricum nu vede mai nimic, s-ar obosi foarte tare și ar putea să mai și răcească.“ Să trăiești, să iubești cu prudență. Asta însemna să te gândești atât de mult, încât să nu mai ajungi nicăieri. În ziua aceea nu avea cum să fie așa. Și poate că nu își dorea să fie așa nici pe termen lung.

Mergând (cu prudență) pe Moreton Drive, către stația de autobuz, se întreba ce și cum i-ar spune și i-ar face sora de Santis lui Basil Hunter – ea, care sugerase că e capabilă să plănuiască lucrurile dinainte. Un lucru era sigur: Basil nu o s-o ia în serios dacă o s-o vadă cu pălăria aia pe cap. Dar poate că Sfânta Mary își va cumpăra una nouă, o adevărată morișcă, pentru ocazia solemnă a demersului ei în favoarea mamei lui Basil.

Florei Manhood îi părea oarecum rău că adusesese vorba despre pălării. Cu sau fără pălărie, ce știa să facă de Santis cu un bărbat, darămite cu Basil Hunter? Nu ți-o puteai imagina decât stând singură în camera ei, cârpind haine sau, ca să se relaxeze, răsfoind un *National Geographic*.

Pe urmă sorei Manhood i-a părut cu adevărat rău pentru colega pe care o respecta. Sincer. „Sunt sinceră, nu-i așa?“

Adeseori se gândise că nu poți ști niciodată cum ești de fapt, când tu ești singura persoană care chiar ar trebui să știe.

S-a urcat în autobuz, unde a atras privirile mai multor bărbați. Și-a întors privirea de la ei, dezgustată. A încercat să își găsească o poziție comodă, ca să-și tragă fusta în jos, dar fusta nu voia să îi acopere coapsele mai bine: fusta ei verde. Autobuzul nu era foarte plin, pentru că nu era o oră de vârf. (Putea sta să se gândească la tot felul de lucruri, în timp ce autobuzele își parcurgeau rutele obișnuite.) Taxatoarea era o fată frumușică: nu lesbiană. (Ai fi leșinat dacă era Snow.) Se uita de sus la tine. Ei bine, nu puteai să negi că la tine se uită bărbații ăia jengoși, care tocmai ieșiseră din tură sau din baruri – bărbați râioși și în călduri.

Autobuzul huruia mai departe.

Măcar un lucru plănuise și ea: avea să îl prindă înainte de cină, poate chiar schimbându-se în hainele de seară, pentru vreo ocazie importantă, la care se caută prezența unui actor cunoscut, aflat din întâmplare în oraș. Avea să îi transmită numele ei, prin intermediul recepționerei: Flora Manhood. Domnișoara? Nu, *sora* Manhood. Să-i dea măcar un indiciu, pentru numele lui Dumnezeu!

A schimbat autobuzul și a ajuns la destinație. A mai zăbovit o vreme pe strada principală, înainte să coboare dealul către hotelul la care era cazat el. Nu se grăbea. Avea să îi audă vocea prin receptorul din mâna recepționerei, spunându-i să o trimită sus, ca pe un fel de mâncare pe o tavă. Sus, Sir Basil o va aștepta... pe care infirmieră? Pe „cea drăguță“, pe cea care îi reținuse privirea în noaptea în care sosise în țară. Sinceră să fie, îi era o frică de îi tremurau chiloții, acum că se apropia momentul decisiv.

Așa că a mai pierdut timpul puțin, uitându-se în vitrine la inelele de logodnă ieftine; în magazinele cu suvenire, s-a uitat la opaluri și la gheare de cangur. (Să poarte o haină din piele de cangur – albă – pentru primul ei interviu cu presa; părul, ca al Miei Farrow, scurt și blond.)

Dar ce nu voia deloc era să se mărite. Cel puțin asta o învățase Col, dacă despre Mahler nu reușise să o învețe nimic. Și-a întors spatele către toate lucrurile care o făceau să vomite,

iar fusta – atât cât era ea – a foșnit pe lângă vitrine. Nu reușea să își facă fusta să nu mai foșnească, oricât de afectat încerca să meargă. Bărbații de pe trotuar se uitau la ea: soldați veniți din război, în permisie; evrei unguri, fără – sau chiar și împreună cu – soțiile lor; rebeli plini de coșuri, cu ochii ca de pește. Doi homosexuali au chicotit, de parcă ar fi recunoscut unul de-ai lor. S-a uitat într-un geam la fusta ei verde și foșnitoare și la bluza de un verde mai închis, cu imprimeu cu frunze, care abia o acoperea. Trage spuneau ochii soldaților în permisie homosexualii se scobeau în nas și făceau biluțe bine măcar că domnii evrei erau rezervați în privirile profesioniste pe care i le aruncau niște râsete colorate au stropit-o pe gât.

Se uita mai departe în vitrinele magazinelor. Poate că ceea ce spusese doamna Hunter despre iepuri și iepuroaice era valabil și pentru femeile care se duceau unde se ducea ea: ceilalți le simțeau mirosul. Când își întindea gâtul, fusta părea să se muleze mai bine pe șoldurile ei. Nu putea spune nimeni că nu era „castă” de ceva timp, deși asta nu însemna că nu își lăsase mintea să rătăcească puțin sau că nu sperase ca vreun vis minunat să se pogoare asupra ei în timp ce dormea. În tot acest timp, își făcea calcule, după calendar, cu pixul și hârtia în mână, pe masa laminată și curată a soților Vidler.

În cele din urmă, potrivit cifrelor, erai pregătită.

De aceea se uitau bărbații la ea. Pentru că era pregătită. Și neprotejată. Bănuia că toți bărbații, nu numai Col Pardoe, urăsc pastilele, pentru că nu sunt naturale. Pentru bărbați, e normal – chiar dacă ei nu își dau seama de asta – să vrea să umple pântecul unei femei, iar apoi, privindu-l cum se mărește, le crește și lor respectul de sine.

Așadar, toți bărbații se uitau la ea pe când intra pe o străduță mai întunecată, în drumul ei către Sir Basil Hunter. Dacă avea să îi ofere vreun sfat despre felul în care să se poarte cu bătrâna lui mamă, asta nu era decât ca să o scutească pe de Santis de un efort. Nu avea nicio legătură cu planul ei, ale cărui mâini începuseră să se formeze, iar picioarele să lovească: se simțea amețită, dacă nu nebună, din cauza tuturor lucrurilor care i se învârteau prin cap.

Recepționera, o fată cu pielea închisă la culoare și lucioasă, care arăta de parcă transpira prea mult, a strâns din buze și a zis:

— Cred că Sir Basil se schimbă pentru cină.

Exact cum sperase Flora Manhood.

Recepționera s-a încruntat cât a format numărul, după care a zis, zâmbindu-i receptorului din bachelită, căruia i se adresa.

— O anume soră Manhood dorește să vă vadă, Sir Basil.

S-au auzit obișnuitele pauze și pârlături. Pe urmă, recepționera a pus receptorul înapoi în furcă și, fără să se uite la sora Manhood, a binevoit să îi transmită:

— În sus, pe scări și pe coridorul din stânga. La numărul cinci.

Vocea ei era la fel de impersonală ca bachelita: cui îi păsa dacă un client oarecare sau chiar *Sir* Basil Hunter (invitat de onoare la televiziunea ABC) primește o prostituată în camera lui?

Recepționera cu pielea maronie și lucioasă începuse deja să își tamponeze nasul cataral cu o batistă umedă atunci când sora Manhood a pornit pe scări, ca pe urmă să o ia la stânga, pe coridor.

Musafira abia dacă îi lăsase timp lui Sir Basil să iasă de sub duș; dar el a venit să o întâmpine, într-un halat pe care ea l-a categorisit drept „luxos“, ștergându-și părul cu un prosop aspru.

— Cu ce te pot ajuta?

Glasul lui suna fîresc, mai degrabă obosit decât bătrânicios, dar, oricum, nu atât de bătrânicios ca al lui Arnold Wyburd.

Probabil că redevenise el însuși, fiindcă imediat a arborat o expresie mai interesantă și a încetat să își mai usuce părul.

A simțit un fior de teamă, care ar fi putut să o pătrundă până în adâncurile ființei dacă nu ar fi avut-o pe Mary de Santis, care să o îndrume.

— E vorba despre mama dumneavoastră. M-am gândit c-am putea să discutăm o clipă despre ea, Sir Basil, a zis Flora Manhood.

— Ah, intră!

Sir Basil a râs, iar ea s-a gândit că dinții lui canini funcționează probabil ca niște stâlpi de care sunt priponiți dinții falși.

— Și eu, care speram că-mi faci o vizită de curtoazie!

Cu picioarele depărtate, cu spatele întors la ea, dându-și prin păr cu tot felul de substanțe în fața oglinzii de la măsuța de toaletă, Sir Basil Hunter dădea impresia că era cel mai firesc lucru din lume să primească vizite de curtoazie din partea fetelor în camera lui de hotel, îmbrăcat în halat. Cât despre ea, se simțea legată pe veci de originile ei: în ciuda pregătirii de asistentă medicală, a diplomei, a machiajului și a hainelor care o făceau să pară o păpușică, a unei vieți sexuale destul de active (cel puțin până de curând) și a îndelungatului răstimp petrecut în compania unei scorpії bogate, care avea răspunsuri excentrice, dar tăioase, la orice întrebare, cunoștințele tale de bază erau cele ale unei fete născute printre bananieri și palmieri, mai sus de Coff's Harbour.

Toate aceste lucruri o făceau să se bâlbâie, în timp ce mâinile-i tremurânde aprindeau o țigară.

— Doamna Hunter e pacienta mea de mai bine de un an. De ce nu credeți că mă interesează ce e mai bine pentru ea?

Actorul s-a aplecat puțin, pentru ca imaginea lui din oglindă să se uite în ochii ei. Fără să se întoarcă, i-a aruncat o privire de... să fie compătimire? Văzând că el își dăduse seama cât e de ipocrită, sora Manhood a tras din țigara care îi tremura în mână și pe care nu o aprinsese decât ca să o ajute în ceea ce avea de făcut. (Fumatul nu îți oferise niciodată vreo plăcere, îl foloseai doar pe post de paravan.)

Ocupat în continuare cu aranjarea părului, care strălucea de fiecare dată când trecea pieptenul peste șuvițele ondulate și uleioase, Sir Basil a scos un suspin.

— Da... mama... biata de ea.

După aceea, a lăsat peria jos. Părea că el și musafira lui rezolvaseră o problemă: își făcuseră datoria față de Elizabeth Hunter.

Sir Basil a adus o sticlă de whisky scoțian. A scos gheață din frigiderul care ticăia în cealaltă parte a camerei. Ea și-a îndepărtat de pe limbă o frunzuliță de tutun – de fapt, nu era sigură că există cu adevărat, dar simțea nevoia să o facă.

(Cum să ridice paharul fără să se dea de gol? Exista metoda apucării paharului cu două mâini, pe care o exersase în timpul pregătirii ei, când ieșea la întâlniri cu medici rezidenți: doctori tineri, grețoși și palizi, ei înșiși atât de emoționați, încât nici nu observau dacă mai tremură și altcineva în afară de ei. Dar Sir Basil Hunter?)

— Dacă nu vă supărați, aș vrea unul mai slab.

Nu chiar, dar aproape ca Badgery, care pusese mâna pe un cultivator de ceai, în timp ce soarele apunea peste ecuator.

Sir Basil a adăugat puțin sifon. Flora simțea gustul înțepător al bulelor și și-a coborât ochii. Pe când își scufunda rujul palid în pahar, i-au sărit în ochi firele de păr de pe degetele actorului.

— E bun?

— Da, mulțumesc.

Chiar dacă încerca să se păcălească singură, spunându-și că standardele ei sunt esențialmente etice și că este într-adevăr preocupată de binele doamnei Hunter, cealaltă jumătate a ei, mai puțin șovăielnică, își declarase deja intențiile, așezându-se pe canapea; la fel cum și Basil Hunter și le-a declarat pe ale sale, așezându-se dinadins chiar lângă ea. Canapeaua nu era nici foarte mare, nici foarte nouă; arcurile s-au împotrivit, dar ocupanții ei au fost aduși inevitabil mai aproape unul de celălalt, ca și cum ar fi alunecat pe buza unei pâlnii. Mai neașteptată a fost schimbarea bruscă de climat, de la temperat la tropical, pe măsură ce aburii care ieșeau din halatul lui Basil Hunter după dușul fierbinte se răspândeau prin cameră. Pentru o clipă, Florei Manhood i-a fost greu să își recapete răsuflarea.

Sir Basil părea să nu fie conștient de efectul pe care îl avea asupra ei, fără ca măcar să încerce; era prea preocupat de detaliile prestației sale actricești, care trebuia să îl reprezinte întru totul.

— Îți mulțumesc c-ai venit în seara asta, a spus el, fixând-o cu ochii lucioși pe protagonista de lângă el. Cu siguranță n-ai știut c-o să mă salvezi de mine însumi.

— Da?

Asta a fost tot ce a putut să rostească, în stupoarea ei: un muget patetic, ca de vacă ce se scufundă încet într-o mlaștină.

— E una dintre zilele mele mai negre.

— Nu vreau să fiu în plus... dacă aveți alte planuri...

Nici măcar o bucată de gumă lipită de spatele dinților nu ar fi deranjat-o mai tare decât cuvintele de care încerca să scape.

— Fata de la recepție spunea că vă îmbrăcați pentru cină.

— Mă pregăteam să iau cina singur – dacă nu cumva fata de la recepție știe ceva ce eu nu știu.

Tot timpul cât vorbea, se uita la ea sau poate prin ea, iar cu mâna dreaptă mângâia tapițeria, undeva, peste umărul ei.

Trebuia să facă un efort și să treacă peste tracul care îi făcea glasul răgușit, monoton și lipsit de orice farmec.

— Să nu credeți că am venit aici sperând să mă invitați la cină.

Suna ca și cum expectorase cuvintele din gâtul ei răgușit.

În loc să răspundă, Sir Basil i-a zâmbit cu indulgență, ca să îi alunge sfiala, o dată pentru totdeauna.

Efectiv se dădea peste cap să facă totul mai ușor pentru ea. Deja era aproape lipită de Sir Basil, în învelișul lui de abur. Nu trebuia să se gândească la următoarea mișcare, ci doar să afișeze o figură recunoscătoare.

Și atunci, ce o împiedica să profite imediat de bunătatea lui? În niciun caz doamna Hunter, deși, în lipsa unui motiv plauzibil, trebuia să fie ea: nu scheletul ăla ambulant, fără lacăt la gură, care trăncănea întruna despre păpușile cu care se jucase și pe care le torturase în copilărie, până când, din senin și fără milă, își recupera luciditatea, iar păpușile se transformau în jucării umane. Trebuia să te concentrezi – nu asupra acestei femei adevărate, ci asupra umbrei unei sfinte, în care te convinseseră Lottie Lippmann și de Santis să crezi.

În schimb, Flora Manhood începuse să vadă ceva ce nu era umbra unei sfinte, ci genunchiul lui Sir Basil... și gamba lui... dezvelite încet-încet de faldurile alunecoase ale halatului.

— Adică, sincer, am venit aici ca să vă întreb dacă ați luat în considerare și sentimentele mamei dumneavoastră când v-ați gândit s-o duceți la Thorogood Village.

Părea să fi găsit, în cele din urmă, un glas moale, slab, poate chiar atrăgător, în timp ce descria cercuri cu degetul peste

propriul genunchi, în mod imprudent, pentru că nu făcea decât să atragă atenția asupra goliciunii și a apropierii de genunchiul lui.

Ochii fiecăruia dintre ei se concentrau asupra genunchiului celuilalt; când, deodată, a sunat telefonul, distrăgându-le atenția și făcându-i să pună puțină distanță între ei.

Sir Basil a luat frâiele în mâini.

— Nu răspund la niciun telefon în seara asta. Sunt prea obosit.

Ca să arate că vorbise serios, a închis ochii și a zâmbit amar către telefon, înainte să trântescă receptorul în furcă.

Era mai sprinten ca înainte.

— N-am hotărât nimic încă. Era doar o idee. Și, mai mult ca sigur, n-o să se aleagă nimic de ea, dacă toți cei care pledează în favoarea mamei mele sunt la fel de drăguți și de sensibili ca tine.

A strâns-o de genunchi, foarte călduros, prin dres.

Atinsă de o mână faimoasă, Flora Manhood a tresărit; parcă luase foc, dar îi plăcea. Mai mult decât atât, nu o trădase cu adevărat pe bătrâna doamnă Hunter. Așa că acum era liberă, nu să se bucure de situația pe care o pregătise cu atâta grijă, ci să o ducă la bun sfârșit, pentru rodul pe care avea să îl dea.

— Măcar am stabilit că a fost doar o idee, a gâfâit ea. Dar și celelalte idei ale dumneavoastră pot fi la fel de îndoielnice, a zis ea, pe un ton mai obraznic, pe care îl folosea ca armă de apărare.

Sir Basil și-ar fi dorit să îi urmeze exemplul și să se ridice la fel de repede de pe canapeaua melodioasă, dar a simțit un junghi în spate. Zâmbetul lui visător s-a transformat într-un rânjel sec. A reușit să se ridice în picioare, dar s-a îndreptat în singura direcție posibilă: și el avea un plan de dus la capăt.

Și s-a agățat de ea.

Probabil din cauza junghiului care l-a făcut să își piardă echilibrul, Sir Basil a apucat o bucată de carne de care ea nu era foarte mândră (pentru că era de prisos), deasupra șoldului ei drept. Părea furios, fiindcă tehnica îl dezamăgise, transformând o abordare subtilă într-un act de stângăcie vulgară.

Chiar și așa, s-au prăvălit amândoi, împleticindu-se, către un colț al camerei, și s-au izbit cu atâta forță de frigiderul ticăitor, încât aproape că au răsturnat o masă Queen Anne, cu furnir de lemn de nuc, împreună cu tot ce era pe ea.

— Mi s-a părut mie, a spus Sir Basil în timp ce o săruta pe umăr, că ne înțelegem, soră Man... Clara, nu?

— Flora.

— Ah, da, Flora! Perfect! *Flora!*

Vedeau lucrurile la fel, la propriu și la figurat: își înțelegeau pasiunile iscoditoare, care îi frământau și îi puneau la încercare. Nu îi ardea în clipa aceea să se întrebe ce altceva mai înțelege din acel om în vârstă, dar atrăgător din când în când. Cel puțin era sută la sută sigură că nici măcar nu bănuiește adevărata ei intenție. Asta o punea pe ea în avantaj.

Așa că s-a prăbușit în brațele lui, gâfâind ostentativ.

— Ooo! Nu cumva ne cam grăbim?

Asta i-a dat ocazia să îi paseze ei responsabilitatea.

— Eu nu prea sunt o persoană responsabilă, nu-i așa... Flora?

Dându-și pantofii jos, infirmiera a făcut câțiva pași pe covor în picioarele goale și și-a scos fusta: cea verde.

— Acum, că mai ai atât de puține pe tine, bănuiesc că nu pot să mă ofer să te ajut, nu? a comentat el.

Lucrurile păreau să ia o întorsătură foarte practică, rămânând, în același timp, solemne. Până când... iat-o, în toată splendoarea ei!

— Primavera lui Botticelli!

Sir Basil a aruncat o privire peste umăr, de parcă s-ar fi așteptat ca un spectator nevăzut să îi fi auzit replica răsuflată.

— Ce-ai zis de botul meu? a chicotit ea pe când el își lăsa halatul să alunece pe podea.

Sânii acestui bărbat în vârstă – amantul ei – se dezvoltau neabătuți în sutienul lor de păr.

— Te rog, a zis ea, mijindu-și ochii, chiar trebuie să ținem lumina aprinsă, Basil?

Rostirea numelui sacru adăuga exact bruma de obscenitate care mai lipsea.

Actorul a stins luminile, iar ea a avut o viziune fulgerătoare a bătrânei aceleia oarbe, mama lui: doamna Hunter va miroși, cu siguranță, întregul cerc și, ca să fie și mai rău, își va păstra demnitatea neștirbită.

S-a așezat pe pat și l-a simțit pe Sir Basil făcându-și încălzirea: poate că nu era chiar artistul pe care îl credeai. Nimeni nu este așa cum te aștepti; și, din câte ai citit, toți marii artiști suferă cu nervii.

— Nici nu știi de ce mă privezi, insistând să fie întuneric în cameră, a spus el cu oareșicare perversitate.

Ea a scos un geamăt. Nu putea să îi spună că ideea *ei* poate da rezultate mai bune în întuneric, deși Sir Basil demonstrase deja că acceptă cu ușurință ideile, mai ales pe ale lui.

A mai îngăimat ceva despre „Flora, Primavera mea“.

Va trebui să îl întrebe pe Col cine e Primavera asta. Era atât de *incultă*...

— Ce e, draga mea? Te doare? Nu te simți bine?

Vorbea cu o tandrețe care ar fi încântat-o pe orice fetiță răsfățată de tatăl ei.

Dar nu putea să interpreteze rolul acela. În schimb, a înăbușit ceea ce începuse ca un scâncet și l-a transformat într-un suspin.

Ceea ce a părut să îi satisfacă amantul.

Era peste tot, peste ea și în jurul ei: explora. Se simțea de parcă nu mai era femeie, ci devenise un lanț muntos. Se vedea desfășurându-se sub un cer tehnicolor, pe o ilustrată: „Salutări de la Infirmiera din Pădurea Adormită“

Sir Basil părea să încerce, însă fără succes, să îi soarbă ochii. Apoi s-a dat jos. I-a sărutat tălpile. O gâdila.

— Ce e? Nu-ți place?

A râs și el, deși nu părea amuzat.

A început din nou să îi sufle șoapte fierbinți în ureche.

— Crezi c-o să mă poți iubi, Flora?

— Eu aș vrea să știu ce facem.

— Da, a suspinat el deziluzionat.

Pentru că era cam țăfnoasă cu el și îi datora ceva la schimb, ei îi revenea sarcina de a-l amăgi; poate asta așteaptă un actor de la viață: amăgire.

L-a cuprins cu brațele; trebuia să se gândească la copilul pe care avea să i-l dăruiască, copilul care avea să fie întruparea iubirii lor altruiste.

— Da, a mormăit ea. O să te iubesc, să fii sigur. Trebuie doar să mă obișnuiesc cu ideea.

Și l-a strâns cu toată puterea și vigoarea ei, așa cum o strânsese și o chinuise și pe ea altcineva, și pusese stăpânire pe ea, până ajunsese să îl urască.

Lui Sir Basil părea să îi placă. Redevenise tânăr și exaltat. Chiar dacă o spinteca în două, trebuia să îl suporte, de dragul copilului de aur pe care avea să i-l sădească în pântec.

Așa că dădeau o reprezentație pe cinste.

Deși, la început, el își asigurase supremația prin ambiție, acum preluase ea controlul. Era chinuită de o dorință de a crea ceva tangibil, singura ei cale de autojustificare; trebuia să îi facă și pe ceilalți să înțeleagă asta. „Nu sunt, o, Doamne, ah, Col, nu sunt târfa care mă crezi“, a mormăit cuvintele nerostite în gura amantului ei. „Col?“

— Hmm?

Cel care avea să îi dăruiască un copil soțul ăsta surogat a întors cuvântul în ea ea își dorise „ah Col Col ahh“ voia ceva din carnea ei copilul ei „ahhh“.

În cele din urmă, Sir Basil s-a răsturnat și s-a întins lângă ea, încercând să arate că nu e epuizat.

— Ai, gâfâi el, tot ce-ți trebuie, Flora?

Părea încordat.

— Da.

Se simțea nu neapărat calmă, ci potolită; cu atât mai puțin împlinită. Nu avea nevoie de nimic în afară de certitudinea – se putea mulțumi și cu speranța vagă – de a fi însărcinată. Nu își putea imagina copilul decât ca pe o explozie de aur în depărtare. Oare Col o s-o lovească? Va trebui să îi spună în față, pentru că scrisorile pe care le scria o făceau și pe ea să vomite, iar la telefon părea complet idioată.

Sir Basil Hunter sforăia. Deși nu și-ar fi imaginat vreodată că va putea dormi lângă un bărbat pe care nu îl cunoștea, și fără haine pe el, probabil că a ațipit totuși, fiindcă s-a trezit mergând

alături de nu putea fi decât Col Pardoe printre dealurile verzi din Noamurra cu litere mari pe un panou enorm NOAMURRA BINE AȚI VENIT SOȚ ȘI SOȚIE Col dacă era el brațul lui părea încântat să confirme ceea ce știa deja.

Basil se trezi. În jurul lui era nu întuneric, ci o beznă desăvârșită. Saliva după paharul cu apă în care voia să își dizolve analgezicul, nu pentru că ar fi vrut să scape de vreo mahmureală, ci pentru că era o băutură care îl alina și îl revigora la miezul nopții; îi plăcea să creadă că doarme mai adânc după ce dă pe gât cu lăcomie băutura cea imaculată. Își caută ceasul și îl găsi, până la urmă, însă își aduse aminte că nu mai vede să citească ora de pe cadranul lui luminos. Așa că pipăi și mai departe, până dădu peste veioză, dar își spuse că mai bine nu o aprinde: din cauza fetei ăleia, infirmiera cu care se culcase. Nici măcar nu o auzea lângă el, nu îi auzea respirația în somn.

Tânjea după lumină mai mult decât înainte, pentru că voia să se uite la carnea care îi oferise atâta plăcere neașteptată; dar poate că nu ar mai fi putut să fie suficient de obiectiv. Și dacă se trezea infirmiera și începea să îi dea ordine sau să îl agreseze?

Așa că rămase nemișcat, clipind și gândindu-se; nu avea ce altceva să facă în capcana în care intrase. O, Doamne, de-ar fi putut măcar să o dea jos din pat și să se întindă puțin; dar, încercând să își schimbe poziția, descoperi că se apropiase și mai mult de ea, se lipise de coastele ei, aproape că se topise în mișcările inimii ei. Ascultă, să vadă dacă nu cumva se trezește; dar nu auzi niciun sunet neobișnuit: de fapt, aluneca și mai mult în somn și îl trăgea și pe el după ea o voce care striga din depărtare în urechea minții lui BASIL numele lui alunecos nu recunoștea nici măcar sexul din spatele vocii ci doar că era insistentă și îi pronunța numele foarte clar dar foarte stins. În cele din urmă, reuși să alunge glasul, forțându-se să se trezească.

Gândurile lui se luară la întrecere într-o cursă cu obstacole, piedică după piedică, un șir de imagini eroice. Cel mai bine îi stătea în mantii sobre, cu guler de blană: fotografia aceea cu Alvaro, cea din Actul Trei. Nimeni nu putea să nege că

ai făcut o figură bună. (De fapt, întotdeauna e câte un nenorocit care te țintește cu o coajă de banană, dar mai dă-i nai-bii.) Întoarce-te cât de curând posibil și reînvie *Malatesta* sau *Maestrul Ordinului Santiago*. În general, îl preferau pe Alvaro: un suflet auster, distrugător, dar și autodistructiv – un inchișitor nobil. Da, refă *Maestrul*: distribuția e mai scurtă și implică mai puține costuri; rolul feminin nu e suficient de important încât să își închipuie că poate să fure lumina reflectoarelor sau să monopolizeze atenția publicului prin crize de nervi. Ai impresiona pe oricine cu replicile alea... și cu vocea ta: „Dumnezeu nici nu Își dorește, nici nu caută nimic. El este veșnic calm. Nedorindu-ți nimic, vei ajunge să îi semeni lui Dumnezeu.“

Doamne, de-ar fi putut măcar să aprindă lumina: avea un chef nebun să declame replicile pe care și le amintea, să i se adreseze lui Alvaro în oglindă; dar era blestemata aia de fată acolo; iar în patul acela îngust, nu putea să se dezlipească de trupul ei lipicios. Era lipit de ea.

Așa că se lăsă înapoi pe pernă. Ceea ce nu înțelesese niciodată era cum de reușise să îi miște în anumite scene, noapte după noapte, dorindu-și și obținând totul, potul cel mare, doar pentru el, și fără să creadă în „Dumnezeu“. În fiecare seară, chipurile tresăreau în întuneric și toată lumea își ținea răsuflarea. Doar autorul era indiferent, un francez arțăgos și neprietenos, care sosise neanunțat, ca să îl prindă pe picior greșit. Deși criticii sugeraseră că piesa lui e o prostie. Unele dintre replici chiar erau stupide; dar totul depindea de glasul care le pronunța. Francezul însă nu își putea ierta prostia, așa că voia să te facă pe tine responsabil de eșecul piesei.

Piesa devenea a infirmierei. Zvârcolindu-se în așternut, încerca să alunge un vis și să își rostească replicile.

— Nucleacăcoldatesuneudragulmeunuăsimbine.

Ei bine, te așteptai să iubească pe cineva, probabil iubea toată șleahta. Capodopera devenise nu atât banală, cât pe înțelesul tuturor.

Nu se putu abține să mângâie suprafața visului ei. Pielea fierbinte răspunse la atingerea degetelor lui, fără ca ea să se trezească. Se simțea puțin vinovat că profita de ea atât de ușor,

mai ales dacă se gândea la ce îi dăduse ea în schimb: îl făcuse să se vadă și să se audă din nou, mișcându-se impunător, sub greutatea mantiiilor lui negre, cu guler de blană. Poate că acest Alvaro era mai îndrăgostit, din punct de vedere senzual, de Mariana lui decât i-ar fi cerut textul. Nu era un rol ușor de jucat, ea fiind întotdeauna ca o teacă pentru sabia lui, mai ales în ultimul dialog:

MARIANA: O, trandafir de aur! Chip de leu! Chip de miere! Sunt la picioarele tale! Fruntea îmi atinge pământul, înaintea celui pe care-l iubesc!

ALVARO: Nu, ridică-te! Ridică-te mai repede! Bea și lasă-mă să beau din tine! Ridică-te mai mult!

MARIANA: Beau și se bea din mine, și știu că totul este bine.

Sora Cutare – Flora Manhood – se foia în somn. Și el se foia. Fără să știe, biata fată îl umplea nu numai cu pasiune, ci și cu bucurie adevărată. Trebuia să îi spună asta, chiar dacă avea să o trezească. Flora nu dădea niciun semn că s-ar fi trezit, dar de data aceasta fură amanți mai tandri și mai desăvârșiți.

Dacă s-ar fi îndrăgostit de o fată frumușică, voinică, dar simplă, cum era cea din patul lui? Oare dragostea ei pentru el ar fi putut să le supraviețuiască prietenilor lui mârșavi? Oare gafele lui veșnice aveau să îl transforme într-un stâlp de posomoreală? Dacă stătea să se gândească mai bine, nu fusese „adorat“ niciodată decât de fete urâte, care veneau la spectacolele lui noapte de noapte și bântuiau pe lângă ușa din spatele scenei, îmbujorându-se, dincolo de cloroza sau acneea de care sufereau; sau de câte o femeie mai în vârstă, dar diformă, de obicei săracă, a cărei lojă permanentă, aproape de scenă, era una dintre extravaganțele nerușinate pe care și le permitea și în care stătea, devorându-l din ochi, cu gura deschisă și ochii fixați undeva în zona pântecului său. Esmé Gilchrist (se semna E. Gilchrist) îl invitase la ceai în Islington, și se dusesese, pentru că, la vârsta aceea, era incredibil de naiv, și (ea probabil ghicise asta) impresionabil. Îl primise într-un furou din dantelă – rochie de casă, pe vremea aceea – și spera să îl ațâțe cu silueta ei. Ca bonus, mai era și căcat

pe cearșaf. Fugise de acolo ca din pușcă: inelul de metal de pe ușă nici nu apucase să revină la locul lui când el ajunsese deja în stația de autobuz.

Acum își dădea seama că tot ce își dorise vreodată era să fie iubit de o astfel de fată normală, simpatică, nepăsătoare, dar care să aibă încredere în el, ca Flora Nightingale¹, care dormea alături de el: o făcuse de două ori cu ea și se simțea din ce în ce mai tânăr. Și atunci de ce Alvaro? Pe de o parte, era un rol plin de satisfacții pentru un actor în vârstă – să zicem mai degrabă „matur“ –, cu o voce excepțională și o prezență scenică formidabilă. Pe de altă parte, era purtătorul de cuvânt al ascetismului, propovăduindu-și doctrina învechită de la poalele tragediei. Pe măsură ce se înălța în sfere cu un aer tot mai rarefiat, respira tot mai adânc, ca să își satisfacă plămânii întineriți. Îi veni în gând că numai un bătrân ar putea să aspire la – și ar fi capabil să îndure – scindările lui Lear, dar un bătrân cu vigoarea unui tânăr. Așa că se opri, ca pe marginea unui drum, ca să se cuibărească lângă fata aceea caldă, care îl primise fără să crâcnească, pentru a doua oară.

În cele din urmă, începu să se simtă singur pe marginea lui îngustă și se gândi să își trezească tovarășa de pat: oricum trebuia să o facă, mai devreme sau mai târziu; probabil tot printr-o prefăcătorie.

— Draga mea, zise el, adresându-se, pe rând, urechii, gurii, fiecăruia dintre sfârcurile ei, cu mâinile înfipite în carne ca sârma în scoarța unui copac, după o relație îndelungată. Am sentimentul că începem ceva... foarte important... pentru amândoi.

Dacă se abținuse să își scrie singur o piesă de teatru în care să joace, o făcuse pentru că ar fi sunat exact așa.

— Hmm?

Era prea somnoroasă; dar nu atât de somnoroasă încât voința ei să nu o poată desprinde de amant, ca o rangă de fier. Se întoarse cu spatele la el, bătându-și fundul capricios. Oare era depravată? Infirmierele... dacă stai să te gândești.... Iar el își dorise să se închine la altarul sănătății, al purității, al inocenței;

---

¹ Florence Nightingale (1820 – 1910), prima infirmieră modernă.

să își odihnească tâmpla pe niște sâni care să înțeleagă foamea gândurilor lui.

Furia stinse flacăra trandafirie pe care se chinuise atât de mult să o aprindă. Nu avea nimic sau, în orice caz, avea foarte puține împotriva acelei biete vaci care pur și simplu se prăbușise de oboseală, după ce umblase încolo și înapoi, la cheremul lui Elizabeth Hunter, toată după-amiaza, iar toată noaptea fusese la cheremul lui. Nu, trebuia să caute în altă parte o persoană pe care să dea vina, mai departe chiar decât Mitty Jacka, care se aștepta ca el să găsească banii necesari pentru sinuciderea spectaculoasă pe care o plănuia pentru el. Să se uite înapoi, până la dușmănia originală. „Eu n-am fost ceea ce ai numi o mamă naturală. Nu te-am putut alăpta. Dar asta, dragul meu, nu înseamnă că... că n-ai fost hrănit.“ Pentru numele lui Dumnezeu, i-o spusese fără ca măcar s-o fi întrebat! După care îi dăduse bani cu țârâita: un cec de cinci mii – de dolari, nu de lire. Din nou, o nimica toată.

Trase cearșaful în sus, dar îl ținea atât de strâns, încât începu să îl zgârie tivul pe gât, ca un ferăstrău, așa că se mulțumi să își îmbrățișeze indignarea. Uitând de dragostea lui, se legăna, în furie, până adormi.

În solemnitatea rece a acestei mantii cu guler de blană, cortina lasă să se întrezărească sentimentele doar pentru câteva clipe, ca niște sclipiri, privesc pielea bătrână și pictată scuipându-și ultimele gâfâieli prin fiecare por înfricoșat ca și prin arcu violet al lui Cupidon nu e nevoie să folosești pumnalul din mânecă și cuvintele pot fi fatale dacă sunt suficient de ascuțite „banii sunt viață atât timp cât mai rămâne viață altfel e timpul să mori atunci mori“ ea nu se poate împotrivi adevărului ci numai să își folosească burduful automat în apărarea pseudo-vieții la care o să renunțe pentru viață de exemplu pentru *Maestrul* dacă gesturile lui Alvaro sunt sterile e numai ca să facă o piesă care să preceadă nimicirea furtuna și să pună capăt versiunii pe care o pregătește Jacka pentru sinuciderea „eului nejuțat“.

Flora Manhood se ghemui în pat. Printre jaluzelele zornăitoare treceau deja străfulgerări de lumină roșiatică. Lumina îi

răcorea trupul gol, făcându-i pielea de găină, în timp ce ea stătea și se uita pe tavan.

Basil Hunter arăta înspăimântător în somn. Chipul îi zvâcnea și, din când în când, se schimonosea, încrețindu-se. În cele din urmă, Flora chiar se înspăimântă.

Își scoase o mână de sub cearșaf, înainte să se aplece peste el și să spună:

— Cred că visai ceva îngrozitor.

— Da. Omoram pe cineva... sau eram omorât... nu mai țin minte... și nici pe cine.

Deși părea destul de somnoros, se uita la ea cu atenție, ca să vadă dacă explicația o mulțumise. Dar pe ea nu o interesa visul lui: părea preocupată de o nefericire sau de o crimă a ei. Gândurile acestea adăugau ceva la aspectul ei banal, de fată rumenă în obraji: era frumoasă în clipele acelea, iar părul i se asemuia cu lumina roșiatică; doar înfățișarea îi rămăsese distantă și tristă.

De fapt, Flora Manhood chiar se simțea insuportabil de tristă. Se afla lângă un bărbat străin, nu rău, dar plictisitor, care nu știa nici de rolul pe care îl joacă, nici de copilul pe care se putea să îl fi conceput cu Flora, indiferent dacă bărbatul sau copilul își doriseră acest lucru. Ea însăși își dorea să nu se fi născut; uneori se întreba dacă părinții ei și-o doriseră; sau dacă nu cumva pur și simplu se întâmplase, din cauză că era drumul prea lung până la cinematograful, așa că se hotărâseră să rămână acasă. Bineînțeles că nu ar fi recunoscut niciodată asta, dacă ai avut curajul să îi întrebi; erau oameni cinstiți și cu frică de Dumnezeu.

Ea era cea necinstită, care umbla cu înșelătorii. Copilul ei, pe care nu și-l putea imagina decât cu trăsăturile lui Col Pardoe, avea să crească și să fie dovada vizibilă a înșelătoriei ei, iar ea va trebui să își ascundă remușcarea sub masca iubirii pentru băiatul ei. În orice fel ar fi privit problema, nu vedea nicio modalitate prin care să termine cu minciunile, o dată pentru totdeauna: a panoramă de oglinzi într-o oglindă.

Cel puțin actorul avea să plece și nu trebuia să știe. Tatăl legitim, în schimb, avea să rămână și să știe. Trecând pe lângă ei

pe stradă sau întâlnindu-i în autobuz, avea să își caute propriile trăsături în cel care ar fi trebuit să fie copilul lui. Ah, dar ea avea să își ia băiatul și să îl ducă departe, în alt oraș, iar acolo poate că avea să reușească să îl iubească suficient de mult încât să îl împiedice să îi ghicească înșelătoria și să ajungă să o urască.

În timp ce Basil Hunter, cu cât se uita mai mult la ea, cu fundată în gândurile ei secrete, cu atât mai mult voia să se revanșeze pentru ceea ce părea doar o cucerire oarecare: dimpotrivă, se simțise obosit și abătut, dar mai ales dezgustat de sine, din cauza planurilor pe care și le făcuse pe socoteala bătrânei aceleia, care îi era și mamă. De fapt, nu avea de ce să se revanșeze față de Flora Manhood; deja era sigur – sau atât cât putea să fie de sigur – că nu era vorba doar de dorință sexuală: o putea iubi pe fată pentru frumusețea simplității ei, iar caracterul ei încă neformat avea să îi răspundă cu bucurie și recunoștință.

— Ce e?

Flora nu își dorea cu adevărat un răspuns, dar simțea că trebuie să întrebe, de dragul politeții.

— Aș vrea să mă săruți.

Cererea lui era atât de simplă, încât ea râse și se aplecă deasupra lui; făcu mai mult decât să îi dea un sărut: îl cuprinse cu brațele ei puternice și îi acoperi fruntea și părul de sărutări, de parcă încerca să dea frâu liber unei pasiuni naturale și adânc înrădăcinate.

Așa că, după ce fusese la început pacientul ei, acum devenise copilașul ei. Poate că el asta își și dorise. De fapt, chiar își vârî nasul în sânii aceia atât de generoși și... și de „hrănitori“, spre deosebire de sânul ezitant al mamei, care refuzase să cedeze insistențelor lui.

Pe măsură ce el sugea, scoțând toate zgomotele împlinirii și ale mulțumirii, ea avea impresia că îl înșală de două ori: pentru că ținea în brațe trecutul, sub portocalii viguroși, printre hama-curi, în ceața verde din Noamurra. Dar ceața se risipi, iar în fața ochilor îi apărură surogatul acesta hidos.

Însă continuă să își joace rolul din piesă, de soție și mamă, fără să își arate suferința sau repulsia.

— Nu simți că toate astea sunt adevărate, Flora? zise Basil.

Își dorea cu ardoare să creadă asta.

Ea zâmbi și începu să se îmbrace.

— Când ne mai vedem? întrebă el. O să fie distractiv să te sun în casa aia! Nu prea guști ironia, nu?

Flora își înșfăcă în grabă pantofii pe care și-i azvârlise prin cameră cu o seară înainte.

— Așteaptă o clipă, zise el. Îmi iau ceva pe mine și te conduc până la ieșire.

— N-o să fie cineva la recepție?

— La ora asta e un bărbat. Iar bărbații sunt mai puțin înclinați să mă vadă cu ochi răi dacă te însoțesc.

În clipa aceea, Flora nu se putea hotărî ce sex urăște mai mult; nici bărbații, nici femeile nu ar fi reușit să reducă la tăcere obiecțiile care se tot iveau în mintea ei.

Așa că preferă să îl sărute pe fugă și să plece. Îi era și strașnic de foame: ar fi putut să mănânce un platou întreg cu șunculiță și câteva ouă din acelea cu termen de valabilitate, de la Vid; le-ar fi prăjit până când albușurile începeau să se rumenească pe margini.

Basil se întoarse în pat și de abia aștepta să se culce din nou. Până atunci nu se gândise decât la dragoste; dar putea să se și însoare cu fata asta. El ca soț. Pe vremea când căsnicia consta în vorbele de ocară ale Shielei, aruncate la beție, sau în maximele usturătoare ale lui Enid, nu putea să o sufere; dar, din moment ce se mai maturizase între timp, era din nou tentat de acest rol deosebit de dificil; mai presus de toate, începuse să îl atragă ideea unei femei care să îi păstreze patul mereu cald. Și, pe deasupra, o infirmieră... care să te îngrijească. Putea să meargă la muncă, dacă era nevoie. Dar nu va fi nevoie. Aveai bani, erau ai tăi și îi meritai. Micuța Flora nu putea decât să îi fie recunoscătoare.

Pe jumătate adormit, încercă în minte diferite versiuni ale numelui ei: sora Manhood; Lady Hunter; soția lui Sir Basil. Erau de efect, iar femeia care le întrupa pe toate era o adăugire teribil de atrăgătoare la distribuția piesei.

Continuă să zâmbească somnoros, până când un fir de păr îi intră într-o nară și îl făcu să strănute.

Flora Manhood strecură capul în camera în care luau masa și le văzu pe Badgery începându-și prânzul și pe Lottie Lippmann servind-o.

— Ai întârziat, draga mea.

Menajera nu o mustra.

— Începuserăm să ne facem griji.

În glasul ei se simțea o urmă de fior divin, de parcă ar fi crezut în sanctitatea tinereții și a frumuseții și ar fi vrut să înceapă imediat să o îndoape cu mâncare pe fata aceea tânără și frumoasă, pentru că era singura modalitate în care își putea exprima credința.

— Nu stau. Nu mi-e foame.

— Doar nu ești *bolnavă*, nu-i așa? zise Badgery cam răstit, cu gura plină de ficat de pasăre și orez.

— Am întârziat. M-am trezit târziu.

— Cum să fie *bolnavă*? pufni doamna Lippmann batjocoritor. *Sie sieht so reisend aus! Strahlend!*¹

— Asta ce înseamnă, dacă nu te superi că întreb? Ca să înțeleagă și oamenii de rând...

Sora Badgery ar fi putut să pară indignată dacă vorbele acelea rostite într-o limbă străină nu i-ar fi permis, de fapt, să își vadă liniștită de prânz și să mai toarne cu lingura mai mult sos peste mâncare. (Nu înțelesese niciodată cum pot unii oameni „să treacă la mâncarea străină“, dar încerca să o aprecieze cum se cuvine.)

Adusă la nivelul terestru al sorei Badgery, doamna Lippmann răspunse cu o voce monotonă:

— Dacă trebuie să știi, înseamnă că Floradora arată bine.

— O, Doamne! suspină sora Badgery; mai ciuguli o dată sau de două ori, ca să nu fie necuviincioasă, apoi se apucă să își înfulece terciul.

Deși arăta bine, sora Manhood nu se *simțea* bine. Se pregătea să se apuce de treabă, copleșită de sentimente pe care nu le-ar fi putut descrie. După ce ajunsese acasă, mâncase patru dintre ouăle soților Vidler și multe felioare de șuncuță. Dormise prea

---

¹ „Arată atât de bine! Strălucește!“ (germ. în original).

mult și prea adânc, iar pe urmă sărise în picioare și se îmbrăcase prea repede. Dacă arăta bine în ochii altora, asta era, în termeni destul de grosolani, datorită fricțiunii: ea însăși observase de multe ori că nimic nu înviorează tenul ca frecarea pielii de piele.

Cel puțin doamna Hunter nu avea să își observe tenul. Dar oare ce avea să ghicească? Ce avea să miroasă? Amintindu-și de discuția lor despre capre, sora Manhood fu copleșită de groază, paralizată de ea pe treptele netede și necruțătoare. Din moment ce era implicat chiar Basil al ei, simțul mirosului va fi cu atât mai ascuțit la doamna Hunter.

Oricât de mult și-ar fi dorit sora Manhood să se schimbe rapid, ca să evite să dea ochii cu Jessie Badgery în camera infirmierelor, nu își dorea deloc să dea buzna în camera pacientei și să încerce să pară veselă, când, de fapt, se simțea apăsată ca de un drug de plumb. Așa că zăbovi puțin, strâmbându-se în oglindă și uitându-se prin dulapurile ticsite. O înveselea oarecum gândul că o să vină Lottie cu tava, după care doamna Hunter își va începe jocul de ghicit, încercând să își dea seama ce au la cină.

— Ah, pardon! făcu sora Badgery și își duse mâna la gură, așa cum făceau oamenii, cu siguranță, pe plantațiile de ceai și pe navele de linie P&O, după care se apucă să îi dea colegi raportul: E epuizată, serios, orice ți-ar spune ea. A avut o dimineată plină. Pulsul e normal; a defecat la ora zece și jumătate – tot ce și-ar putea dori infirmiera din tura a doua. Ah, și a sunat doctorul Gidley. Era cât se poate de încântat. E tare jovial, nu-i așa? Mi se pare că doctorul e un om foarte vesel.

Deodată, sora Badgery își scutură mărgелеle și creasta și ridică ciocul disprețuitor, de parcă își amintise subit că îi este superioară, în ierarhia ogrăzii, puicii ăleia frumușele, dar cu capul în nori.

— Are o poftă de mâncare excelentă. Pe urmă adăugă, închizându-și unul dintre ochii galbeni: Doamna Lippmann a spus că doamna Hunter a mâncat un prânz *copios* și a mai cerut o porție. Dar desigur că nu are voie.

— A mâncat deja de prânz?

— A mâncat deja de prânz. Pentru că ai întârziat. Doar nu puteam s-o lăsăm să aștepte, nu-i așa?

Sora Badgery era foarte bucuroasă că iese din tură.

Sora Manhood își dădu seama că nu mai stă nimic între ea și pacienta ei: o aștepta o întreagă după-amiază, precum și o bună parte din seară, în compania doamnei Hunter.

Intră în cameră.

Adeseori bătea un vânt prin casa din Moreton Drive, dar nu era decât o adiere ușoară, care unduia imperceptibil drape-riile din muselină, rareori zguduindu-le cu violență faldurile murdare sau umflându-le ca pe niște vele enorme și maiestu-oase. Până la urmă, acea boare plăcută, de după-amiază, avea să șteargă luciul mobilei și să șubrezească lemnul de trandafir și de mahon. Pe măsuta de toaletă, prea departe ca să se poată bucura și pacienta de ei, erau trandafiri într-o vază, pe care sora de Santis ținuse morțiș să o așeze lângă pat, iar sora Badgery – să o mute mai departe. Așa se întâmpla de fiecare dată, iar sora Manhood nu se putea hotărî de partea cui să fie în acel Război al Rozelor. Din moment ce nimeni nu îi adusese vreodată flori, nu vedea ce utilitate ar putea să aibă. Mai puțin cele din plastic: plasticul măcar durează mai mult. Trandafirii din ziua aceea se ofiliseră, iar ea nu putea să sufere mirosul și aspectul trandafirilor morți. Trebuia să țină minte să îi arunce mai târziu: măcar așa avea să aibă ceva de făcut în orele deșertice ale după-amiezii.

Doamna Hunter părea liniștită. Poate că briza care venea dinspre ocean îi umezise deja fruntea, așa cum avea să umezească și mobila: pielea îi lucea acolo unde o atingeau lumina. O dată sau de două ori, își scoase în afară buza de jos, suflând ca să îndepărteze o șuviță de păr inexistentă; părul ei adevărat, o încâlceală de fire subțiri, umede, nedefinite, îi încadra chipul și se răsfla pe pernă.

Ca să nu tulbure liniștea pacientei, sau poate ascultând de un îndemn la precauție, infirmiera se apropie încetișor și îi luă bătrânei pulsul: mai avea multe de cercetat cu prudență.

— Fluturii... înainte erau unii mari, roșii – *cărămizii* chiar, din câte îmi amintesc –, care se împerecheau deasupra lantanelor, zise doamna Hunter. Mă întrebam adesea de ce oare alegeau plantele alea oribile. Ce miros! Lui Alfred nu îi plăceau

deloc. Îl făceau să strănute. Așa că am avut o scuză: am cerut să fie smulse din rădăcină.

Era unul dintre numeroasele momente din viața ei când Flora Manhood pur și simplu nu știa ce să răspundă; iar observația, care păruse acuzatoare la început, își luase zborul în altă direcție; sau poate că încă plutea deasupra lor, dar nu ca să o vezi sau să o înțelegi tu, ci pentru cei care au control asupra vieții lor și care controlează și viețile celorlalți.

— Ați mâncat deja de prânz? întrebă infirmiera, ca să se asigure că prânzul doamnei Hunter nu fusese scornit de Lottie și de Badgery, ca și ceea ce se presupunea că făcuseși tu în toaleta de serviciu.

— Da, și a fost minunat... de-aș putea să-mi amintesc ce-am mâncat... Micul dejun a fost mai bun. Mâncare indiană: orez și heringi. Îmi amintesc mai bine lucrurile care s-au întâmplat demult. Doar că femeia asta străină pe care am angajat-o nu cunoaște bucătăria indiană. Dar el era atât de mărinimos... vorbea cu atâta blândețe... Eu ar fi trebuit să fiu mai înțelegătoare. Dar, desigur, micul dejun... lui întotdeauna i-a plăcut orezul cu heringi. Îi place să ia micul dejun dis-de-diminează.

Nevenindu-i să creadă, sora Manhood își trecu vârful limbii peste buzele date cu ruj și zise:

— A fost frumos, nu-i așa? Că v-ați simțit atât de bine unul în compania celuilalt.

Bărbatul acela indolent, care gâfâise deasupra ta în sutienul lui păros, dăduse fuga să ia un mic dejun foarte matinal cu bătrâna lui mamă, deși tu citiseși undeva că actorii stau în pat până după-amiaza, epuizați de spectacole, de întâlnirile romantice și de dineuri. Dar Basil nu avusese nicio întâlnire la cină. Și nici nu jucase în vreo piesă; deși ceea ce făcuseră ei își stârnește întotdeauna pofta de mâncare. Poate că foamea îl împinsese să ia micul dejun atât de devreme. Dacă nu, dragostea pe care credea că o simte pentru tine se transformase în grijă față de mama lui.

În orice caz, sora Manhood își spuse din nou că umblă cu înșelătorii.

În schimb, doamna Hunter se înseninase: începuse să se aprindă, să strălucească, așa cum făcea când o lovea inspirația; din când în când, îi zvâcneau umerii.

— Mi-a venit o idee, zise ea încet. Vreau să-ți dau să porți ceva, soră.

— Am tot ce-mi trebuie, mulțumesc.

Oricine și-ar fi dat seama că minte; dar nu puteai să îi rămâi datoare bătrânei Betty Hunter: de îndată ce te-ar fi avut la mână cu ceva, ar fi început să te tortureze.

— Auzi la ea, are ce-i *trebuie*! Admirație, dragoste, frumusețe... oricine poate să se lipsească de ele, pufni doamna Hunter. Nu sunt necesare. Poți să trăiești și numai cu lapte și cartofi, ca o țărancă irlandeză, într-o cocioabă!

Flora Manhood era convinsă că, fără să fi fost încurajată în vreun fel, Elizabeth Hunter începuse deja să o tortureze.

După ce își umezi buzele, doamna Hunter porunci:

— Adu-mi cutia, soră.

Sora Manhood aduse cutia cu bijuterii, de unde o țineau de obicei, iar degetele bătrâne și pestrițe începură să scormonească febril, până când găsiră ceva ce recunoșteau, mai mult sau mai puțin.

— Astea, zise doamna Hunter și i le arătă. Lui Alfred îi plăcea să-mi dăruiască safire: într-un an mi l-a dat pe cel albastru, iar în anul următor, pe cel roz. Îi plăceau safirele în formă de stea. Mie nu mi-au plăcut niciodată, recunosc eu. Semănau prea mult cu niște acadele. Dar niște acadele minunate, trans-cen-dente?

Sughiță o dată, iar bijuteriile zornăiră, în ciuda faptului că erau așezate într-un cuib din catifea.

— Ce zici, nu-i așa?

Cum nu știa ce înseamnă „transcendent“ (nu își aducea aminte să fi folosit Col vreodată acest cuvânt), Flora Manhood căzu pe gânduri. Sau se îmbufnă.

Doamna Hunter se hotărî să ignore indispoziția infirmierei și să își continue ideea.

— O să trebuiască să-mi spui care-i care, recunosc eu. Care e cel roz, soră?

— De ce cel roz?

— E feminin, nu?

— Nu știu.

— Da, așa cred. Albastrul este mai intelectual – mai *spiritual*, sughiță ea din nou. Prin comparație cu rozul luxuriant, ca de acadea.

Flora Manhood începuse să se întristeze profund. Îi era milă de sine și de pacienta ei, după care începu să îi compătimească și pe alții.

— Ăsta e cel roz, zise ea, atingându-l pe cel corect, în palma doamnei Hunter.

— Ia-l.

— Și dacă nu îl vreau?

— Dar trebuie. Trebuie să-l porți la logodna ta.

— Nu sunt logodită.

— Dar o să fii. Toată lumea trece prin asta.

— Poate rămân fată bătrână.

Sora Manhood râse pe înfundate.

La fel făcu și doamna Hunter.

Apoi cea din urmă își pregăti buzele, înainte să rostească avertismentul țigănesc care face impresie asupra celor mai multe femei și pe care, cu siguranță, infirmiera aceea naivă avea să îl asculte.

— E destinul tău. Iar el te iubește, spuse doamna Hunter.

Sora Manhood suspină.

— Nu știu dacă e adevărat. Bărbații se folosesc de femei. În orice caz, nu m-aș putea mărita niciodată cu un bărbat mult mai în vârstă decât mine.

— E doar un băiat!

Numai pentru mama lui matusalemică, desigur.

Dar rămânea un bărbat în vârstă: trăsesese un vânt, oricât de silențios, iar fesele îi tremuraseră înainte să ejaculeze; simțise buzele îmbătrânite gustându-i pleoapele, împungându-i sânii. Apoi fugise înfometat la mama lui, și urziseră împreună acel complot marca Hunter, în timp ce își mâncau orezul cu heringi.

— Chiar dacă m-aș logodi, n-ar trebui să îmi dea bărbatul un inel?

Pentru că îi era teamă să nu cadă într-una dintre nenumăratele capcane posibile, încerca să pară cât se poate de nerecunoscătoare.

— Poate că i-ar fi rușine dacă i-aș da eu inelul și i-aș spune să ți-l dăruiască ție, răspunse doamna Hunter. În schimb, dacă îi explici de ce îl porți, o să i se pară un aranjament practic. Femeile *sunt* mai practice. Unii bărbați știu, dar nu vor s-o recunoască.

Odată ce o lăsaseși pe bătrână să treacă acadeaua roz în mâna ta, bijuteria te atrăgea tot mai mult: privită din anumite unghiuri, steaua îngropată părea să prindă viață.

— Da, mi-ar prinde foarte bine să iau inelul, spuse Flora Manhood, obrăznicindu-se și mai mult. Cum aș putea să dovedesc că nu l-am furat, dacă – să zicem – ați muri pe neașteptate?

De fapt, și-ar fi dorit să moară ea, nu doamna Hunter: îi venea să intre în pământ de rușine; dar doamna Hunter era cea care îi băga inelul pe gât.

— Doar ați spus că suntem practice, nu-i așa?

— Ai perfectă dreptate. Sună-l pe – cum îl cheamă? – pe avocat, soră. Spune-i să se intereseze... să scrie undeva că inelul a devenit proprietatea ta.

Suna îngrozitor. Ea nu deținuse niciodată vreun bun, până la acel inel, iar dreptul ei la bijuterie nu exista decât în mintea împăienjenită a bătrânei.

Așa că ieși mormăind, fără să accepte, dar și fără să refuze; de fapt, avusese chiar îndrăzneala să își pună inelul în buzunar.

După-amiaza fu, într-adevăr, deșertică, așa cum se temea, așa că își inventă tot felul de sarcini minore și inutile, pe care să le îndeplinească ea sau la care să își supună pacienta.

Doamna Hunter își aminti de două ori să întrebe:

— Ai reușit să dai de Arnold, să rezolve cu safirul, să treacă totul în scris?

Prima dată, sora Manhood reuși să evite întrebarea: era ocupată cu așezarea pacientei pe toaletă. A doua oară îi răspunse tăios:

— Mă întreb dacă măcar jumătate dintre clienții domnului Wyburd își dau seama cât este el de ocupat.

Nici nu se punea problema ca avocatul să nu poată să își facă timp pentru doamna Hunter, dar înfirmierei îi era teamă de privirea pe care avea să i-o arunce avocatul când va auzi că reușise să smulgă o bijuterie de la doamna Hunter. Dar nu mai putea să înapoieze inelul, asta era o certitudine: i-o spunea prezența lui neîntreruptă în buzunarul ei, mișcările line cu care i se freca de coapsă, fierbințeala care o cuprindea când îl simțea împlântându-i-se în piele.

Apoi, în sfârșit, veni timpul pentru tura sorei de Santis; în curând aveai să fugi în camera ta, ca să poți să îți dezmierzi bijuteria în voie. Bijuterie care nu își va îndeplini niciodată scopul, pentru că nu vei accepta niciodată o cerere în căsătorie – sau vreun alt fel de propunere – din partea lui Basil Hunter, oricât de mult s-ar chinui Mama Hunter să te prostitueze pentru fiul ei.

În seara aceea, de Santis părea neobișnuit de visătoare. Și purta (Dumnezeule mare!) o pălărie portocalie.

— Am hotărât să-ți urmez sfatul și să-mi cumpăr ceva mai vesel, explică ea. Îți place?

Era mai mult decât îngrozitor; era aproape un sacrilegiu ca Mary de Santis să poarte pălăria aceea portocalie; mai rău n-ar fi fost nici dacă s-ar fi aplecat, și-ar fi ridicat fusta și i-ar fi arătat că nu poartă chiloți pe dedesubt.

— Sau nu?

Sora de Santis aștepta un răspuns.

— Trebuie să mă obișnuiesc puțin cu ea. Nu prea se potrivește cu... imaginea ta, soră.

Flora Manhood era atât de îndrăzneată în ziua aceea, încât începuse să transpire.

Dar fu capabilă să îi ofere sorei de Santis detaliile necesare despre starea pacientei lor în după-amiaza aceea.

— Eu cred că e puțin constipată, indiferent ce zice Badgery. Badgery vede lucrurile așa cum îi convin ei. Cred că i-ar trebui o clismă bătrânei. Dacă vrei, mai stau să te ajut, soră.

Sora de Santis zâmbi; era atât de gânditoare... Oare medita la pălăria aia?

— Chiar așa? zise ea. Mai vedem. Poate îl sun pe doctorul Gidley ca să-l întreb ce părere are. În orice caz, nu e nevoie

să mai stai. Mă descurc eu cu clisma. Biata de ea, e numai piele și os...

Sora de Santis zâmbea întruna. Poate că zâmbea gândurilor ei sau poate era doar o impresie pe care o crea pălăria portocalie.

Sora Manhood începuse să își piardă răbdarea, când colega ei îi spuse:

— Să-ți spun un secret, draga mea.

Sora de Santis nu îi spusese niciodată „dragă mea“.

Sora Manhood era uluită: venind din partea unei persoane atât de distante și de respectate ca de Santis, gestul o uimi în loc să o emoționeze; Sfânta Mary nu ar fi trebuit nici măcar să pună piciorul pe pământ.

— M-am hotărât, zise sora de Santis, cu zâmbetul încă întins pe chip, dar mai sobru ca înainte. M-am hotărât să mă duc mâine în camera de hotel a lui Sir Basil și să-l întreb ce are de gând cu mama lui.

Sorei Manhood i se tăiară picioarele.

— Chiar crezi că e o idee bună? reuși ea să îngaime. Adică... să te amesteci în chestiunile de familie. Avem noi vreun drept?

Sora de Santis spuse, de parcă ar fi citit dintr-o carte:

„— Este de datoria noastră să nu rămânem ceea ce se numește o majoritate pasivă.“

Și, în sfârșit, își dădu jos pălăria portocalie – măcar atât.

Sora Manhood era îngrozită.

— Dar ce poți să faci tu? De el nu mai zic! Dacă un bărbat e atât de mârșav încât să-și abandoneze mama, probabil că e imoral și în alte aspecte, pe care încă nu le cunoaștem noi.

Sora de Santis zâmbi și începu să își dea jos rochia. Faptul că avea un bust generos o făcea să pară așa cum ți-o închipuiseși dintotdeauna, dar nu ai fi vrut să recunoști: disproporționată.

Dezamăgirea clocotea în Flora Manhood.

— Cred că ești nebună de-a binelea!

Nu protesta pentru că și l-ar fi dorit pe Basil Hunter pentru ea, nici măcar după ce îl încercase; nici pentru că mama lui pecetluisese un contract pe termen lung cu un inel cu safir, în formă de stea.

Dar Mary de Santis!

— Eu aş avea mare grijă, soră, o avertiză sora Manhood.

— Asta şi am de gând să fac.

Sora de Santis se îmbrăcase în uniformă; mai rămânea boneta: nimeni nu îşi aranja boneta cu mai multă evlavie decât sora de Santis.

Dar Flora Manhood îşi păstră sângele rece. Dacă, de fapt, nu puteai să ai încredere în acest simbol măreţ, tot aşa cum nu puteai să ai încredere nici în tine însăşi? Dacă Sfânta Mary era, de fapt, o desfrânată? Toată lumea ştia despre colonelul acela pe care îl dusesese în străinătate pe un vas comercial şi care după moarte îi lăsase o rentă viageră. Poate că bărbatul ăla nu era atât de bătrân şi de dus cu pluta cum spunea ea, iar infirmiera se ocupase de mai mult decât de starea lui de sănătate. Flora Manhood nu voia să se gândească la astfel de lucruri, la fel cum nu mai voia nimic de la Basil – Doamne, nu. O uluia doar căderea în mocirlă a unei persoane pe care o venera.

Văzând că deocamdată nu mai poate să facă nimic – nici să o convingă pe de Santis, nici să o ajute cu clisma –, sora Manhood plecă. La un moment dat, alunecă pe poteca abruptă şi şerpuitoare şi fu cât pe ce să cadă. Cum nu mai avea pe cine să respecte – nici pe sora de Santis, nici pe doamna Hunter (bianta Lottie, nu era vina ei, dar, fiind străină, nici măcar nu putea fi luată în calcul) şi cu siguranţă nu pe Sir Basil Hunter, Marele Actor –, trebuia să se concentreze asupra celui copil care poate că fusese sădit înăuntrul ei şi pe care voia să îl iubească din toată inima şi cu toată puterea. Dar băiatul ei pe cine avea să iubească şi să respecte?

O luă la fugă, în întuneric, cu pantofii ei cumpăraţi de la chilipiruri.

Infirmiera te aşază pe toaletă.

— Crezi c-o să se întâmple, Mary?

— Ce să se întâmple, doamnă Hunter?

— Nu ştiu... trebuie să-mi aduc aminte.

La început, capacul e atât de rece, încât rămâi încremenită şi nu mai poţi gândi deloc.

Are niște brațe foarte delicate, curbate în jos, ca un gât de lebedă. *Penele* sunt aspre, nu capetele și nici măcar ciocurile; în viața reală, ciocul lebedelor este mai noduros... plin de pustule.

— Vezi capetele astea sculptate, soră? Chiar Alfred le-a șlefuit, cu mâna lui. Toaleta asta a folosit-o și el în timpul bolii lui *fatale*, la Kudjeri. Eldred îl ajuta să se așeze pe ea. L-am așezat chiar și eu uneori, către sfârșit.

— Serios? Ca să vezi!

În curând avea să plece, lăsându-te în plata Domnului. Așa fac toate. Da, întotdeauna pleacă.

— Țineți-vă bine de brațe, doamnă Hunter. Credeți că vă descurcați singură?

— Da. E o piesă de mobilier foarte rezistentă. Nu-i așa că e utilă?

— Utilă și elegantă. Iată și clopoțelul, lângă dumneavoastră. Dacă aveți nevoie de mine, puteți să sunați.

— Da.

Pleacă. De ce nu? Te constipi tocmai din cauza infirmierelor care stau pe lângă tine și îți dau ordine sau te tratează ca pe un maldăr de cearșafuri murdare.

Toată după-amiaza voiseși să ațipești și să te întorci în situația aceea dificilă dar nu ți s-a dat voie tocurele unei infirmiere ți se înfig în creier (of! nu creierul soră) duc departe foșnetul sfârâmicios al trandafirilor alte două voci bombănind de zor în alte camere tot felul de cuvinte și nume Elizabeth așa trebuie să mi se spună întotdeauna fără prescurtări ELIZABETH asta e nu-i așa numele care mi-a fost dat la botez ce altceva ți se mai dă părinții și părinții ți se dau indiferent dacă îți place sau nu unul cu oasele sfârâmicioase celălalt cu țeava puștii în gură copiii sunt păpuși pe care părinții le lasă pe mâinile infirmierelor eu nu sunt o păpușă soră legănându-mă pe toaleta asta veche oricât de vlăguită aș fi răcoarea nu îmi taie elanul de a descoperi în ce direcție trebuie s-o apuc insula oare era furtuna de vină bineînțeles că îl *doriseși* pe bărbatul ăla de care fugise Dorothy dar îl *doriseși* doar ca pe o ultimă reflexie în oglinda de tinichea o nocturnă bubuia în ultima noapte nimic altceva după ce s-au îndoit copacii unii s-au rupt casa a fost luată

de apă ca orice relație interumană apoi mergând către apa înspumată lebedele își înmuiau ciocul rozaliu tare precis dar ce-i drept numai pentru că acolo era pâinea pe care le-o aruncaseși tu și care se înmuiase netulburate de ochiul furtunii lebedele acceptau pâinea nu mai sâsâiau ca niște copii oare de ce îi botezaseși Basil și Dorothy ce nume urâte clocite de mândria lui Elizabeth Hunter ea însăși o lebădă dar neagră.

Ah, nu bate cu piciorul în mahon, o să te doară călcâiul. Soră? Nu. Ce se poate face pentru un omuleț pe arcuri care sare dintr-o cutie, odată ce s-a stricat arcu? Îl arunci. Cutii și insule. Nu trebuie să mă gândesc cum era pe insula aia. Eu nu sunt *venerată*... așa că trebuie să mă... *feresc*? de astfel de gânduri... deocamdată.

Oricum, dragostea e mai apropiată și mai călduroasă decât adorația unui nor vast și imposibil de cunoscut. Gândește-te, în schimb, la naiva de Manhood. Feminină: exact. Elizabeth Hunter nu fusese niciodată suficient de feminină, defectele ei fuseseră ascunse prea bine sub aparențe: defecte enorme, uimitoare, uneori chinuitoare. Chiar și așa, poate că tocmai aceste defecte te hărăzesc altor scopuri. Indiferent când și căror scopuri, este mai relaxant să te gândești la fata asta naivă, Flora, căreia i-ai dat safirul roz pentru a o apropia de farmacistul ei.

După ce i-ai dezamăgit pe atât de mulți – cel mai rău, ah, cel mai rău pe dragul meu Alfred, născut fără puterea de a-și lua revanșa –, nu te puteai aștepta la împlinire ca femeie, ci numai ca persoană care dăruiește totul.

Bebelușii ies precum căcărezele de oaie, dar neașteptat de tari, în lumea asta vastă și rece.

Alfred al meu și-a dorit dragoste, asta prescrie și farmacistul, dar tocmai asta nu vrem să dăruim. Nici eu, nici infirmiera.

Poate că safirul-acadea va cădea, în cele din urmă, ca o monedă oarecare, înnegrită de vreme.

— Soră? Dacă nu lași clopoțelul, cum vrei să te chem? Soră de Santis! Nici plămânii nu mă mai țin. Ah! Aș putea să și mor pe veceul ăsta și n-ar ști nimeni.

Mary de Santis se întreba adesea cum de ajunsese să locuiască acolo unde locuia; nu se gândise decât că trebuie să locuiască

undeva. Își promitea mereu că se va muta, dar ceva o împiedicase până atunci – firea ei moale, de moluscă pasivă, sau poate faptul că era singură. Și, până la urmă, stătea acolo, în „garsoniera ei situată într-un loc convenabil“, numai câteva ore pe zi, de regulă dormind. Iar chiria era mică: poate că nu suficient de mică, dat fiind că fereastra dădea către țevăria dezgolită și încălțită ca niște mațe care acoperea zidul blocului de vizavi, din cărămidă roșie ca sângele de taur. Măcar putea să țină o plantă pe pervazul ferestrei; iar plita era arhaică și mirosea urât, dar pe ea nu o interesa mâncarea – cel puțin nu când era singură; regimul ei obișnuit consta din pâine cu unt, un ceai aromat și câte o țigară, din când în când. Deasupra canapelei înguste pe care dormea agățase icoanele de la mama, lucru care – observase ea – făcea întotdeauna să se deruleze un film prin fața ochilor rarilor ei musafiri; în schimb, în ochii ei, icoanele nu mai erau decât niște ferestre atavice, atât de încărcate de timp, de murdărie și de sentimente contradictorii, încât nici nu se mai deschideau. În orice caz, hotărâse să nu glorifice trecutul, chiar dacă agățase diploma tatălui ei alături de propriul atestat de infirmieră, pe unul dintre pereții holului îngust și inutil, și chiar dacă încă ținea cărțile lui de medicină împreună cu ale ei, pe etajerele pe care fusese foarte înțeleaptă să le cumpere, încă de când absolvise școala de asistente. Își iubea cărțile. Avea câteva opere clasice: George Eliot, Conrad, *The Cloister and the Hearth*¹, *Piatra lunii*². Dacă se simțea vreodată tristă sau singură, citea o poezie sau două; citea Dante, cu limba împleticindu-i-se în gură, cu vocea lui Enrico³. Iar la fereastră era o ciclamă extrem de frumoasă, catifelată, de un roșu intens, de care avusese grijă, oferindu-i atenția și afecțiunea ei neîntrerupte, timp de mai multe anotimpuri: îi plăcea să simtă ceva crescând, trăind, în camera în care locuia, chiar dacă nu petrecea decât foarte puțin timp

---

¹ Roman istoric al prozatorului englez Charles Reade (1861); relatează aventurile teologului umanist Desiderius Erasmus.

² Scris de Wilkie Collins în 1868, este unul dintre primele romane polițiste ale literaturii britanice.

³ Enrico Dante, cardinal al Bisericii Romano-Catolice (1965 – 1967).

acasă. Pentru că în restul timpului era la muncă: munca era viața ei și o făcea fericită.

Cel puțin aceasta era teoria liniștitoare pe care i-o impuseră niște oameni bine intenționați. Reținută din fire și nedorind să contrazică pe nimeni, infirmiera acceptase teoria, deși simțea că ramificațiile vizibile ale muncii ei nu sunt altceva decât un *trompe l'œil* convenabil, care să-i distragă atenția de la labirintul umbros, presărat cu semne, prin care se apropia de „fericire“

Ființele raționale sunt liniștite de dovezile eficienței: o ploscă lustruită, învelită într-o cârpă albă, apretată, un cearșaf bine întins, un tabel cu temperatura pacientei; sau sunt înălțate, deși se pretind raționale, de o mistică inerentă în capsulele drăguțe și – mai puțin ostentativ, mai perfid – în fiolele încuiate în dulăpiorul din fier de după ușa băii. Toate acestea nu au decât o prezență secundară în adevărata ta viață, care ți se dezvăluie în fiecare noapte în prezența aceluia firav și prețios trup de carne, din care s-a retras frumusețea pământească, dar al cărui spirit se va ridica din pat și va sta la fereastra deschisă, fremătând în lumina propriilor reflexii, până când se va dezintegra de tot, în fâșii albe, risipindu-se printre pinii de Chile și stejarii din parcul care se ivește pe neașteptate, în timp ce tu însăți îngenunchezi în spirit, ca să săruți tivul brodat cu perle, a cărui țesătură rece se îngreunează de rouă sau lacrimi.

Adeseori, sora de Santis se rușina de opulența viziunilor ei; tot așa cum, într-un context fizic, era rușinată de bustul său atunci când bărbații care stăteau în fața ei i se uitau fix în decolteu ori când dezaprobarea sorei Manhood se întindea la fel de neîndurător ca o ruletă de măsurat.

În dimineața aceea, după ce se întoarse de la muncă, Mary de Santis nu se putu odihni: nici corpul, nici mintea nu o lăsau. Era ca o lespede grea, care se întorcea iar și iar, pe canapeaua îngustă, cu arcuri înțepenite; dar o lespede perforată de gânduri insinuante. Pe măsură ce se foia, sânii îi țâșneau în toate părțile, de parcă voiau să își câștige independența, deși nu se îndepărtau niciodată prea mult de ea. Și pălăria portocalie, dezaprobată într-un mod atât de evident de Flora Manhood: se înfrigură,

gândindu-se la pălăria ei; încercă să o îndepărteze din fața ochilor minții, strângând mai tare din pleoape. Uneori, la lumina zilei, dar mai ales în dimineața aceea importantă, nu credea că doamna Hunter va mai supraviețui încă o noapte sau că va mai simți ea însăși liniștea pe care i-o oferea întunericul.

La un moment dat, când cutiuța care o împrejmuia părea pe punctul de a se spulbera din cauza luminii portocalii, a zgomotului din trafic, a fumului de mașină adunat în ea, Mary de Santis se văzu forțată să se ridice. Măcar ca să spele niște cio-rapi și să îi întindă la uscat, pe o sârmă aflată în dreptul feres-trei care nu îi oferea nicio priveliște. Și să se uite la ziarul de dimineață, fără să încerce să descifreze scrisul. Și, înainte să înceapă să se îmbăieze, să își aranjeze părul, să își cerceteze înfățișarea, conform unui ritual mai mult decât complex, care părea să fie pus în aplicare pentru prima dată.

Când fu gata, nu avu niciun dubiu: avea să își pună pălăria ei obișnuită, marinărească, și o haină care să se potrivească, ve-che, dar prezentabilă (pe care Flora Manhood o dezaproba, pen-tru că era la fel de demodată ca și pălăria). Sora de Santis își dădu seama că, deși nu purta uniformă, arăta de parcă ar fi pur-tat; dar se simțea în siguranță în uniforma ei neoficială.

Calculase dinainte, ca să se asigure că nu vine nici prea de-vreme pentru un actor, dar nici atât de târziu încât să îl rateze pe acel artist atât de fermecător și de cunoscut; iar cuvintele recepționerei, rostite atât de atent la telefon, zâmbetul ei atât de frumos, împreună cu gropița pe care probabil că o păstra doar pentru clienții ei preferați, îi dădură de înțeles că Sir Basil se află în camera lui.

— Coboară imediat, anunță fata, cu o ultimă licărire a zâm-betului care începuse să dispară.

Infirmiera acceptă cu recunoștință darul recepționerei. Se așeză să aștepte lângă peretele de vizavi de recepție și își încrucișă gleznele, ca pe vremea când stătea alături de colone-lul Askew pe puntea vasului sau în holul din Brown's Hotel. De asemenea, îi trecu prin minte, fulgerător, dar jenant, că mama ei se trăgea din trei împărați ai Bizanțului. Mary de Santis își îndreptă gândurile în altă parte, își așeză mai bine

pălăria marinărească și tuși ca să își elibereze vocea de o posibilă răgușeală, care i-ar fi putut face discursul greu de înțeles.

Sir Basil Hunter coborî în grabă ultimele trepte ale scării; avea o înfățișare la care infirmiera nu se aștepta, poate pentru că era îmbrăcat mai lejer decât ea. Ei bine, sora de Santis nici nu încercase să *anticipe* situația; dar hainele lui Sir Basil Hunter îi dădeau, într-adevăr, un aer relaxat: o eșarfă de mătase, cu model cu linii șerpuite, al cărei purpuriu părea să îi coloreze ușor obrajii deja arămii, proaspăt bărbieriți; o jachetă din velur, ale cărei manșete erau răsucite, dând la iveală manșetele cămășii de un albastru deschis. Dar, până la urmă, nu detaliile vestimentației o uimiseră, ci aerul voios și blajin cu care se apropia în pas săltat pe covorul din hol, ca și cum ar fi maimuțărit zburdălnicia unui copil, dacă actorul nu te-ar fi convins până la urmă că el chiar așa merge.

Sir Basil o făcea pe sora de Santis să se simtă artificială: probabil că arăta ca una dintre păpușile acelea mari, moi și greoaie, din pâslă sau piele de ied; și, de parcă nu ar fi fost de ajuns, se auzi chicotind ca o infirmieră stagiară care povestește despre o seară petrecută în club cu vreun chirurg destrăbălat.

În timp ce Sir Basil încerca să o ridice la un nivel mai puțin umilitor, strângând-o de umăr, afundându-și bărbia în eșarfa cu linii șerpuite și uitându-se numai la chipul ei, cu niște ochii la fel de expresivi cum erau ai doamnei Hunter la început.

— Ce surpriză plăcută, recunosc el, debordând de încredere.

— Ah, nu voiam să vă *deranjez*! protestă sora de Santis cu o voce de contralto, dureros de hodorogită. Am trecut pe-aici să vă spun cât de mult o apreciez – cât de mult o apreciem *cu toții* – pe doamna Hunter, încercă ea să îl convingă.

Pe urmă vocea îi pieri, așa că nu reuși să își ducă la bun sfârșit misiunea.

Sir Basil o conducea undeva – în grădină, se pare, după lumina gălbuie care li se așternea pe chip, strecurându-se printre frunzele tomnatice ale platanilor.

— Mama... da... Nu-i așa că e o persoană extraordinară... frumoasă... excepțională?

Tineretea îl părăsi în cele din urmă, și începu să arate ca bărbatul sobru pe care și-l imaginase; dar nu pe deplin.

— Mă bucur c-ați venit, i se destăinui el mai departe. Deși mi-ați luat-o înainte, într-un fel.

Râse, ca să o asigure că nu trebuie să ia observația lui ca pe o acuzație.

— Pentru că-mi doream să le cunosc mai bine pe cele care... care s-au devotat îngrijirii mamei mele, să... să vă cunosc mai îndeaproape.

Atunci când ezita cel mai tare, era și cel mai sobru. La o discuție sobră sperase ea, dar tocmai pentru că îl găsisese sobru trebuia să i se împotrivească. Era ca tatăl ei: un bărbat în vârstă, distins, dar slab, care cerșea dragoste și înțelegere, dar și medicamentul de care depindea. Mary de Santis era atât de mișcată, încât trebui să își lase privirea în jos.

Sir Basil îi sări aproape prea prompt în ajutor.

— Ce vă pot oferi de băut?

— Ah, e cam devreme, nu-i așa? râse ea. N-am venit aici așteptându-mă la ospitalitate, adăugă ea și se îmbujoră.

Sir Basil aștepta ca ea să spună ce vrea să bea, dar, pe măsură ce confuzia i se amplifică, infirmiera nu mai era în stare să gândească; într-un sfârșit, își aminti de cokteilul White Lady pe care i-l recomandase colonelul Askew înainte de prânz (numele o împiedica să ceară unul în clipa aceea); înainte de cină, colonelul se delecta cu un vin de Xérès (dulce). Poate că ar fi rămas la vin dacă nu i s-ar fi sugerat, la ceva timp după moartea colonelului, că e ceva rușinos în a recunoaște că îți place vinul dulce.

Sir Basil își pierdea răbdarea și începuse să își suflece manșetele de la cămașă.

— Eu, la prânz, prefer un martini sec, zise el.

— Foarte bine, râse ea și roși din nou. Un martini sec ar fi perfect.

— Cât de sec?

Își ridică sprâncenele și își înclină capul, în semn că recunoaște un musafir versat.

— Ei, *sec*!

Dacă ar fi fost sinceră față de sine, ar fi încercat să se împotrivească în vreun fel deșertăciunii ridicole pe care i-o așeza el pe umeri; dar, într-un fel, îi plăcea.

Pe urmă actorul intră să dea comanda, iar ea rămase printre piesele albe de mobilier, cu berzele din ipsos și cu țâșnitoarea vopsită în așa fel încât să imite cărămida. Începu să o cuprindă tristețea, poate din cauza luminii gălbejite, a frunzelor pestrițe și a semințelor pe care niște plante expatriate le risipeau în jur. Era singură în grădina hotelului. Se așeză pe unul dintre scaunele din fier cu care grădina părea să fi fost aprovizionată din belșug. În timp ce își aștepta gazda, cu geanta vârată între braț și coaste, era tentată să uite motivul pentru care se afla acolo și să se îmbete cu mirosul de frunze căzute, pe jumătate putrezite, salvându-și sensibilitatea de o prezență tulburătoare. Dar îi era datoare doamnei Hunter să rămână pe poziții.

Sir Basil se întoarse, foarte hotărât. Decisese să își ia aerul tulburat al unui fost comandant de brigadă calomniat, dintr-o piesă care nu îl atrăgea. Nu avea ce face: pentru moment, nu avea de unde alege.

— Ce servire incredibil de apatică aici, la Onslow, bombăni el.

Iar sora de Nu-știu-ce ridică din sprâncene: erau groase și lucioase, aproape îmblânite, amintindu-i de puful moliilor; deși, din câte își aducea aminte, nu văzuse niciodată vreo molie neagră.

— Deși, în ziua de azi, peste tot e la fel, continuă el plictisit, lăsându-se pe șezutul din fontă, care începuse deja să îi zgârie fesele. La Londra și Paris e chiar mai rău.

Se uită la ea, așteptând o confirmare pe care ea însă nu i-o putea oferi.

Știa că e urât din partea lui, dar infirmiera îl plictisea îngrozitor de tare: și mai avea și pălăria aceea oribilă; când el, de fapt, se așteptase ca micuța Manhood să se fi întors pentru o continuare. Spera că Hera aceasta letală nu își asumase rolul de a-l avertiza să stea departe de Flora; sau, chiar mai rău, poate venise să ia ea locul nimfei pe care o proteja.

Dar era infirmiera mamei sale, care reacționa cu cea mai sinceră monotonie la ostentația lui cosmopolită (destul de jalnică, trebuia să recunoască).

— Îmi amintesc de anul în care am călătorit cu colonelul Askew. Bietul colonel se plângea întruna de hoteluri și restaurante – de obicei, pe bună dreptate. Era la scurt timp după război. Cred că toate erau la pământ. Cel puțin oamenii erau foarte deprimați. Iar colonelul era bătrân și bolnav – avea probleme cu inima. Dar, pentru mine, era suficient că ajunsese într-un oraș mare, despre care nu știam nimic. După moartea colonelului, mi-am luat o mică vacanță și am plecat prin țară. Am cutreierat singură pe poteci înguste și umezite de ploi. Copacii erau deja desfrunziți. Totul era auster, dar oarecum reconfortant.

O, Doamne, „anesteziant“ ar fi fost un cuvânt mai potrivit; Sir Basil încerca să se împotrivescă acelui spirit de carantină în care i-ar fi plăcut ei să îl introducă, sub un cer incolor. Încercă să își aducă aminte cum e când ajungi într-un oraș mare și necunoscut, dar nu reuși; sau reuși, dar respinse imediat imaginea aceea trecătoare cu el, singur într-un teatru rece, pustiu și întunecat, căutând o identitate care să o înlocuiască pe cea pe care o pierduse.

Sir Basil Hunter se foia pe scaunul lui din fier, trecând dintr-o poziție incomodă în alta. Trebuia să o asculte pe infirmieră, dacă nu cu interes, măcar din curtoazie. La urma urmei, o suportase până și pe femeia aia atât de bombastică, Ethelyne Perry, care apăruse alături de el într-o piesă în care se lăsase convins să joace, la teatrul Duke of York; cam în același an în care ajunsese sora de Santis în Londra, împreună cu colonelul ei. (Nu menționase să se fi dus la teatru.) În actul al doilea era o scenă cu Ethelyne pe o bancă; o dată la două săptămâni – adică de fiecare dată când se juca spectacolul –, vreme de zece minute chinuitoare, trebuise să o asculte pe Ethelyne lălăindu-și monologul (era măritată cu cineva din conducere), cu atenția atât de încordată, încât era de mirare că nu îi cedase trupul, împrăștiindu-i gândurile stupide la picioarele ei.

Aproape la fel de melodioasă, de impunătoare și de monotonă ca Ethelyne Perry, femeia asta, de Santis, îl obliga acum să dea aceeași reprezentare.

— Ce-ați făcut când v-ați întors la Londra, după călătoria prin țară?

Se uită la el cu mirare.

— M-am întors aici.

I se pusese un nod în gât și părea uimită, de parcă nu și-ar fi imaginat niciodată că viața i-ar fi putut oferi și alternative.

Fură salvați de un chelner într-o jachetă soioasă, care le aduse o tavă cu două pahare de martini.

— Ginul afumă, își informă actorul musafira, cu asprime. Alungă orice gânduri de peste noapte. De aceea, nimic nu se compară cu un martini sec înainte de prânz.

Nu prea știa cum să reacționeze la remarca lui: felul ei de a fi o împiedica să împărtășească aceleași convingeri ca Sir Basil, dar, pe de altă parte, părea să se fi despărțit de aceste fel al ei de a fi în clipa în care intrase în grădina hotelului.

Pentru că paharul fusese umplut până la refuz, luă repede câteva sorbituri din băutura unduitoare și incoloră.

— Nu e puțin cam tare?

— Așa trebuie să fie. Așa l-ați vrut. Sec. Eu, personal, consider că vermul este un înlocuitor prost al ginului.

Cunoștințele lui în materie de alcool îl îngroziră.

Infirmiera nu protestă decât la început; băutura era prea bună: parfumată și rece. Frunzele pârjolite ale platanilor începușă să foșnească; perdele galbene și verzui se succedau una după alta; o străfulgerare de lumină sugera că se deschisese un oblon, ca să le primească înăuntru.

— Presupun că aveți dreptate, murmură ea.

Era firesc să se gândească serios la observația lui, în circumstanțele acelea incredibile.

Deodată, apăru o femeie la fereastra de sus a unui imobil ce dădea spre grădina hotelului. Toată ființa ei părea să strige, într-o încercare disperată de a-i atrage atenția lui Sir Basil: bi-gudiurile de plastic, din părul cărunț; decolteul care îi dezvelea formele planturoase, și care se strângea cu un șnur roz; și

pămătuful ca o jucărie, la fel de pestriț ca bigudiurile presărate prin claia ei de păr, care, oricât de ciufulită ar fi fost, impunea totuși respect. Femeia rotofeie începu să măture cu pămătuful tocul ferestrei. Fredonă câteva note visătoare, dar stângace, își flutură de câteva ori genele la bărbatul din grădină, prins într-o daravelă pe care și-o pregătise cu mâna lui, și îi dădu de înțeles că nu s-ar da în lături să ia parte la o glumă – cu cât mai obscenă, cu atât mai bine.

Basil Hunter ar fi putut reacționa pe furiș, dacă nu și-ar fi dat seama deodată că femeia rozalie chiar îl credea la fel de vulgar ca ea.

Și, de fapt, așa și era; cel puțin în clipele acelea, în prezența acelei creaturi supuse, care nici nu bănuia pantomima ce se desfășura peste capul ei. Astfel că infirmiera îi zâmbi cu atâtă plăcere și recunoștință nevinovată, încât actorul se văzu nevoit să își reprime orice apucături grosolane. (Oricum, există anumite roluri importante, pe care nu ai cum să le joci fără un strop de grosolănie.)

— Mi-a venit o idee, zise el. Mă duc să mai cer ceva de băut, după care o să vă duc la Watson's Bay. E acolo un loc unde putem să luăm prânzul – nu e strălucit, dar nici îngrozitor, iar vremea ține cu noi.

Ea răspunse că nu la asta se gândise când venise la el; și că ar trebui să se odihnească înainte de tura de noapte. Nu se simțise niciodată atât de nehotărâtă, de lipsită de putere.

El plecase deja să mai comande un rând de martini, iar ea își dădu seama că totul decurge exact așa cum își dorise, de fapt. Dar nu trebuia să uite că motivul venirii ei era să pledeze pentru doamna Hunter. Avea să îi vorbească în curând despre ea, nu chiar în clipa în care își făcea din nou apariția, ci după o pauză adecvată, înainte să plece. Felul în care cădea lumina o făcea să creadă că va sta la malul mării și va mânca – nu conta ce: lumină, și, printre picături, când îndrăznea, va sorbi un chip din priviri.

„Oare ce părere ar avea tata despre Sir Basil Hunter?“ se întrebă ea. Aproape că nu cunoscuse niciodată vreun alt bărbat, în afară de doctori, pe care îi califica drept colegi, și de pacienți, ființele cărora își dedicase întreaga viață. Dar niciodată nu îi

văzuse ca pe niște bărbați. Decât atunci când, în ultimii ani ai vieții sale, Enrico de Santis decăzuse, ea, nemaifiind nici fiica, nici infirmiera lui, se unise cu el într-un climat rarefiat și periculos, în care se amestecau dragostea și suferința.

Ocupată cu gândurile ei, sora de Santis se hotărî că ar fi mai înțelept să nu se uite la Sir Basil, care tocmai se întorsese, după ce comandase băuturile. Se trezi însă uitându-se fix la glezna lui, de sub borul pălăriei marinărești. Iar asta era și mai rău. Nu se mai gândise niciodată la glezna vreunui bărbat altfel decât ca la niște oase și ligamente. Și totuși, iat-o fascinată – dar și tulburată – de ceea ce nu ar fi trebuit să fie decât o gleznă ca oricare alta. Glezna însă nu îi sugera numai eleganța mătăsoasă la care te-ai aștepta din partea unui bărbat bogat și cu gusturi alese, ci și o cruzime amenințătoare.

Sir Basil se așeză și începu să își rotească glezna. Oare era conștient de efectul pe care îl avea asupra ei? Nu, se gândi ea, imposibil; nimeni, în afară, poate, de doamna Hunter, nu era conștient de efectul pe care îl avea asupra altora; într-un fel era bine, dar și trist.

— Atunci când joacă într-o piesă, actorul se lasă purtat de sentimente? întrebă ea, într-un puseu disperat de ceea ce spera că e inspirație, dar se putea să nu fie.

El, în orice caz, nu se așteptase la asta; întrebarea îl aduse înapoi din gândurile lui îndepărtate.

— Bineînțeles că trebuie să *simtă* situația. Dar nu trebuie să se cufunde în ea. Așa că îl salvează tehnica. Îl lasă liber, să vorbească și să respire... să transmită.

Oare cât îi transmitea el acestei infirmiere, se întreba el, și cât de mult știa ea deja?

— Cam la fel e și cu îngrijirea bolnavilor: se pune problema cât de mult să te implici.

Încercă dinadins să facă fraza să pară serioasă; apoi, imediat, speră să nu fi reușit.

Sir Basil nu o lăsa să vadă ce gândește; rămânea indispus și distant: un bărbat arătos și sigur pe sine.

Date fiind circumstanțele, era o ușurare să ia în mână cel de-al doilea pahar de băutură; de fapt, fu atât de ușurată, încât

deveni chiar stângace: o parte din ginul care avea să o purifice se revărsă peste buza paharului, iar ea bău prea cu sete, ca să își ascundă tulburarea.

— Ce știți despre teatru?

Sir Basil părea să se uite cu interes la infirmieră, însă ea își dădu seama că lucrurile nu stau deloc așa, și poate că nu stătuseră așa nici măcar la început.

— Mai nimic, fu ea nevoită să recunoască, deși ar fi vrut să îi facă pe plac. Vreau să spun că... nu merg foarte des la teatru.

Pe de o parte, se simțea apăsată de o sinceritate care știa că o caracterizează, iar pe de altă parte, ceva din ea își făcea drum printr-o nișă pe care abia dacă și-o mai amintea și prin care spera să se strecoare cu aceeași strălucire ca unele dintre femeile prezente la dineurile date de Elizabeth Hunter în perioada convalescenței, în primele luni ale relației lor.

— Ador teatrul, se auzi ea spunând. Dar nu pot să mă duc chiar de câte ori aș vrea. Mai ajung câteodată la vreun matineu. Îmi place să văd piese *ușoare*. Care să mă facă să râd. E prea multă nefericire pe lumea asta.

Cel puțin asta își aducea ea aminte că se spune.

Sir Basil se uita prin ea, iar Mary de Santis ar fi vrut să mărturisească: „Nu, nu așa gândesc eu de fapt; cuvintele astea sunt împrumutate.“ Dar, pentru că nu poți niciodată să faci asta, și el oricum nu ar fi crezut-o, nu putu decât să închidă ochii și să înghită și ultimele picături amărui care îi mai rămăseseră în pahar. Tandrețea pe care părea să o transmită se scurse într-un fior, atunci când așeză paharul pe tăblia zgrunțuroasă a mesei metalice.

Și el își terminase băutura. Ea nu ar fi îndrăznit să mestece coaja de lămâie rămasă pe fundul paharului, dar Sir Basil își permitea să o facă, și chiar o făcu. Ba mai mult, își îngădui să scuipe cele câteva fărâme de sâmbure în pietrișul de pe jos.

Actorul începuse să lăcrimeze, și încercă să facă o grimasă comică, pentru a ascunde greața de cuvinte și de senzații care îl cuprinsese.

— Mă bucur că nu sunteți foarte familiarizată cu lumea teatrului, zise el. Rar am ocazia să vorbesc cu o astfel de persoană.

Rar am ocazia să *vorbesc*, adăugă el, cu ceva ce, recunosc el fugitiv, era sinceritate, părăsită de tehnica disimulării; vocea lui avea un tremur incontrollabil, dar pe care nu îl regreta.

Mărturisirea lui o făcu să se simtă mai superficială, mai ignorantă, mai îndepărtată. Când încercă să își exprime compasiunea, nu reuși decât să scoată un sunet care semăna cu un geamăt prelung.

Sir Basil nu știa prea bine ce urmează să spună, dar simțea că trebuie să vorbească.

— Toată viața mea, am vrut – am simțit nevoia – să fac parte din lumea teatrului, chiar dinainte să devin actor, încă de când eram un băietan aici, în Australia, și mă duceam din când în când la câte un spectacol de pantomimă sau la o comedie muzicală. Am început să respir, să trăiesc, abia când am jucat primul meu rol – doar câteva replici, credeți-mă – într-o piesă de teatru. Iar în afara teatrului, se punea mereu problema bârfelor, a jignirilor, a facturilor... Luminile! Numele tău, scris cu becuțe – după corvoada fizică, ăsta era *summum bonum*: o coroană de becuțe. Beneficiile marginale sunt mai puțin mulțumitoare – distincțiile, de exemplu –, pentru că sunt floare la ureche, după ce ți-ai dat sufletul pe scenă. Te dai bine pe lângă câteva *personaje importante*, dai o reprezentație sau două gratis, îți schimbi puțin ritmul, gândirea... și gata! După aia, lumea încearcă să se dea bine pe lângă tine. Până când ajungi la... să-i spunem „vârsta dezgustului“, când simți că se petrece ceva în metabolismul tău și că nici ceilalți nu se mai uită la fel la tine, și vrei să renunți la toată trășenia – la teatru, cu toate iluziile lui și infatuarea ta, ca să nu-i spunem „falsitate“.

Lui Mary de Santis i-ar fi plăcut să creadă că nu vorbește serios, dar își dădu seama că e cât se poate de sincer. Nu putea suporta să fie martoră la cea de-a doua moarte a singurului bărbat pe care îl iubise vreodată. De data aceasta, nu putea să-l aline nici măcar cu o seringă. Rămase încremenită, uitându-se la glezna lui Sir Basil.

— Să respingi, zise el, înainte să fii respins.

Era îngrozit de ceea ce tocmai îi ieșise pe gură. Deși nu îl auzise decât o infirmieră flegmatică, era ca și cum ar fi vorbit

într-o cabină plină de actori profesioniști: parcă se vedea acolo, copleșit de mirosul vopselurilor pentru machiaj și de izul sumbru al superstițiilor. Pentru o clipă, se întrebă dacă nu cumva ar trebui să trateze cu mai multă suspiciune ochii neatenți – deși, probabil, nevinovați – ai publicului său actual.

— Parcă rămăsese că te scot la un prânz, nu? zise el, plesnind-o peste genunchi și sperând ca gestul să fie luat drept un semn de *joie de vivre*, și nu de brutalitate.

Sora de Santis icni, sări în sus și își scăpă geanta marinărească, dar și-o recuperă repede, ca să nu îi dea ocazia să i-o ridice el înainte.

— Ah, da, o să fie distractiv!

Parcă asta spuneau doamnele invitate la dineuri. Porni alături de Sir Basil, răscolind pietrișul cu picioarele, și chiar se și izbiră unul de celălalt la un moment dat, pe sub platanii neîngrijiți.

— Păsările astea din ipsos sunt *înfiorătoare*! își auzi ea vocea de dineu, urmată de chicotul de infirmieră: cel al unei fete tinere, venite de curând din Kempsey sau Coonamble.

— Execrabile!

Sir Basil își ascunse lipsa de entuziasm cu ajutorul unei pronunții de efect.

Uitându-se în sus, o zări pe femeia cu șnur rezemându-se de tocul ferestrei. Lumina scânteia pe bigudiurile ei multicolore. Femeia avea un aer mulțumit, de parcă tocmai i se dovedise că are dreptate în nu știu ce privință.

Poate din cauză că fuseseră nesăbuiți și dezvăluiseră prea mult despre sine, Mary de Santis și Basil Hunter petrecură în liniște cea mai mare parte a călătoriei pe care o făcură cu o mașină închiriată, pe malul oceanului. Infirmiera se așteptase la ceva mai dinamic, mai spectaculos, care să amplifice legenda unui actor strălucit. Apoi, alungându-și instinctiv toate pretențiile, observă că este „o zi minunată“; și se întristă, fiindcă glorifica un luciu de carte poștală, trecând sub tăcere splendori mai subtile, pe care le trăise sub o altă lumină.

Orice subtilitate care ar fi putut să se insinueze în călătoria lor era absorbită de strălucirea orbitoare a soarelui care

se răspândea pe zidurile de cărămidă, iar când sosiră, lucrurile care ar fi trebuit să rămână niște forme primitive, niște scoarțe neatinse decât de timp și de vreme, erau acoperite cu sloganuri colorate și cu afișe râcâite. Cel puțin marea era neprihănită, dar numai ca o întindere de apă, sau ca fundal maiestuos pentru pilonii unui debarcader vechi; peste nisipul și grohotișul ce țineau loc de plajă, fluxul adusese mai devreme scoici și bălți de ulei.

Basil Hunter își pofti invitata să ocupe o masă, cât timp cumpăra el o sticlă de vin de la barul de după colț. Așa că ea se așeză la una dintre mesele de pe trotuarul din fața micuțului restaurant. „Poate că eu sunt de vină pentru monotonia și urâtenia peisajului“, încercă ea să se convingă; poate că i se urcase la cap băutura cu care nu era obișnuită, și îi încețoșa vederea; cu siguranță îi întuneca gândurile. Deși nu putea fi trasă la răspundere pentru gunoiul de pe plajă, putea fi învinovățită pentru faptul că aproape uitase de intenția ei de a-i lua partea doamnei Hunter. Se însufleși. Avea să vorbească, desigur; doar că nu se arătase încă momentul oportun.

Basil se întoarse cu o sticlă verde. Era aburită și părea să conțină un vin deosebit, cel puțin prin comparație cu amintirile ei despre damigenele din coșurile de nuiele ale tatei, pe care le cumpăra de la un compatriot de-ai lui și care lăsau pete vineții pe fețele de masă de sub spalierile din grădina din Marrickville.

— Am îndrăznit să aleg unul sec, din moment ce am început ziua cu lucruri seci.

Nu era convins că vocea lui reușise să ascundă tristețea can-grenoasă care îi sabota falsul entuziasm: vinul cumpărat de pe raftul unei bodegi ordinare nu putea fi decât urină de pisică; și, în sinea lui, încerca să descopere motivul misterios pentru care o invitase pe infirmieră în oraș.

Dar sorei de Santis părea să îi placă totul. După ce chelnerul destupă sticla, iar ea își muie buzele de vinul îndoielnic, și le arcui într-un zâmbet și se uită la Sir Basil.

— Delicios, nu-i așa?

Cuvântul în sine îl făcu să se înfioare; habar nu avea cum o să se adapteze la calmul ei afabil.

— De ce nu vă dați jos pălăria? se trezi el spunând, iar apoi, sesizând o oarecare brutalitate în ceea ce fusese mai mult un ordin decât o sugestie, se hotărî să îndulcească lucrurile. Iată-ne în mult lăudatul aer liber, fără formalități, fără griji...

Scaunul lui scrâșni pe ciment.

— Ca să vă văd și eu mai bine, ce ziceți?

Luată prin surprindere, sora de Santis se uită repede în jur: nicio altă persoană de pe terasă nu avea pălărie; dar discordanța ei și îndrăzneala lui nu puteau fi singurele motive ale rușinii și vinovăției pe care le simțea. Ea era, probabil, una dintre persoanele acelea servile, care se tem întotdeauna că nu și-au manifestat îndeajuns recunoștința.

Indiferent ce ar fi fost, infirmiera își recăpătă echilibrul moral și își scoase pălăria hidoasă cu ceea ce ar fi putut trece drept sfială, dacă sora de Santis nu și-ar fi scuturat imediat capul, dezvăluindu-și gâtul arcuit; un gest inconștient și prea nobil ca să denote supunere, se gândi el. Din nou se întrebă de ce iau masa împreună, lângă plaja aceea plină de gunoaie.

— E mai bine. Aveați dreptate, zise ea, stăpânindu-și vocea și strunind-o pe arpegii mai suave. Mă simt mai liberă.

Sora de Santis zâmbi cu o inocență ce amenința să scoată la iveală slăbiciuni pe care Sir Basil crezuse că le îngropase adânc, în străfundurile ființei sale.

Cât despre Mary de Santis, își recâștigă încrederea în țelul ei, nu datorită companiei acestui bărbat amabil, dar uneori tulburător, ci datorită bucuriei unei vieți pe care încă o avea înaintea, după cum îi confirmau soarele care tocmai se strecura printre nori, nava cu aburi care se apropia, semnalizând, de debarcader și șalupa plină de copii, care își muiau mâinile în undele străvezii ale apei.

Între timp, Basil se cufundase în amintiri și se gândea cu uimire la senzualitatea pe care și-o satisfăcuse cu atâta ușurință în urmă cu nu știu câte nopți, la „dragostea“ lui pentru Primavera, și își aminti până și de fantezia de a se căsători cu o infirmieră tânără și voinică. În schimb, nu și-ar fi permis cu niciun chip să aibă astfel de fantezii cu sora de Santis: o privea ca pe statuia unei zeițe, de care nu se cuvine nici măcar să te atingi.

Chelnerul aduse comanda: o mâncare de scoici cam dezgustătoare, pentru sora de Santis, și un homar la grătar, pentru Sir Basil Hunter.

Sir Basil oftă.

— Se pare că eu sunt mai lacom.

Dar sora de Santis părea mulțumită.

Una dintre femeile de la masa învecinată îi făcu semn celorlalte cu cotul.

Infiriera își coborî privirea în poală; sau poate se uita la furculiță; apoi roși, dându-și seama că tocmai ia prânzul cu un actor cunoscut.

— Spuneți-mi, zise ea, ridicându-și tonul, ca să fie la înălțimea ocaziei, care este rolul dumneavoastră preferat, Sir Basil?

— O, Doamne, *rolul* meu preferat?

Sora de Santis își dădu seama că, de fapt, zisese „roul“ în loc de „rolul“, dar nu voise decât să facă puțină conversație cu Sir Basil Hunter. Doamnele cu păr albastru de la masa alăturată își frecară inelele și râseră. Toată lumea râdea. Un grup de șase sau șapte oameni de afaceri plecă de la cârciuma din colț și porni spre masa care îl aștepta. Bărbații râdeau. Le curgea sudoarea pe față. Cu ochii sticloși, cu dinții dezgoliți, oamenii de afaceri căutau din priviri ceva care să le stârnească interesul sau apetitul.

Sir Basil Hunter oftă adânc și începu să se lupte cu homarul. Ce să-i spună femeii? Se dezlănțuise în rolul lui Horner¹, dar în ziua aceea parcă nu îi mai venea nimănui să creadă asta.

— Trebuie să fie un rol – sau o piesă – care vă provoacă o plăcere deosebită când vă aduceți aminte.

Sora de Santis era stăruitoare, dar nu într-un mod supărător.

Naiba să le ia de infirmiere!

Făcând abstracție de tot ce era în jurul ei și întrebându-se cum ar putea să îi trezească interesul pacientului său, infirmiera se uită la dinții unuia dintre oamenii de afaceri, iar el închise repede gura, de parcă înghițise o stridie stricată.

---

¹ Personaj din *The Country Wife*, o comedie de William Wycherley (1640 – 1715), de orientare antipuritană și bogată în replici cu un conținut sexual explicit.

— Cred că Lear, încercă Sir Basil un răspuns.

Naiba știe de ce: nu Lear îl adusese acolo unde era.

— Ah, da, *Lear*!

Sunase călduros și senin: de parcă Lear era un văr pe care nu îl mai văzuse de ani de zile, dar pentru care avea o slăbiciune deosebită.

— Dar nu l-am văzut niciodată.

Vorbise prea tare și scuipase prea agresiv cuvintele pentru registrul ei de contralto, dar trebuia să acopere râsetele și zgomotul general.

Stând încă în jurul mesei rezervate, oamenii de afaceri nu prea reușeau să se aranjeze. Păreau să fie toți beți.

Femeile cu părul albastru păreau să se fi angajat într-o discuție secretă, de femei aflate la menopauză.

— Stai liniștită, draga mea. Îți spun eu, o să treacă într-un an sau doi. O să-și revină el. Probabil că și el trece prin același lucru. Așa fac bărbații, știi și tu asta.

Femeile la menopauză nu mai aveau ochi decât pentru necazul lor.

— Dar sigur ați citit-o, nu-i așa? *Regele Lear*? strigă Sir Basil.

— Da, răspunse ea, la fel de răstit, după care se corectă: Nu. N-am reușit s-o termin. Nu reușeam să înțeleg prea mult din ea.

Era foarte sinceră, biata de ea. El era cel nesincer. Și un Lear destul de prost.

Deodată, se auzi un scârțâit scurt, urmat de o bubuitură. Așezându-se, unul dintre oamenii de afaceri se prăbușise cu tot cu scaunul șubred. Tovarășii lui izbucniră într-un râs strident. Încă îmbrățișată de un schelet din lemn curbat, victima stătea împrăștiată pe asfalt: un cap sec, mare și vinețiu, care tremura de râs și vărsa lacrimi.

Sora de Santis se auzi izbucnind în râs, în timp ce se uita cu coada ochiului la doamnele cu păr albastru, parcă cerându-le permisiunea. Era prea târziu. Exemplul ei le făcu și pe ele să zâmbească: buzele lor crăpate se întindeau, reținute, peste dinți, pe când se uitau către marea solemnă, în care pluteau

oasele peștilor pe care tocmai îi devoraseră. Una dintre doamne își masa un cercel cu perlă.

Sora de Santis fu îngrozită de reacția ei atât de necaracteristică. Dar râse. Era din cauza vinului. Situația nu era chiar atât de amuzantă. Dar era amuzantă. Se întrebă într-o doară dacă nu cumva ar trebui să-i fie milă de bărbatul vinețiu care se zbatea și încerca să se târască pe trotuar. Cineva avea să-l ridice, până la urmă. Așa că ea râse mai departe. Apoi, afundându-și buzele în pahar, trase o dușcă sănătoasă și aproape că se înecă. Vinul încă era rece, dar avea un gust mai searbăd decât înaintea. Continuă să râdă, nu pentru că ar mai fi fost ceva amuzant, ci pentru că zâmbetele și chicotele o ajutau să se liniștească. Era epuizată.

Fu cutremurată de lucrurile care zăceau în sinea ei, neștiute.

— Vă cer scuze. Dar *a fost* amuzant, îi spuse ea, vinovată, gazdei sale, deși poate că nu fusese câtuși de puțin amuzant.

— Da, bănuiesc că a fost amuzant, răspunse Sir Basil; se stropise cu niște sos pe coapsă.

Lucrurile nu decurseseră cum s-ar fi așteptat sora de Santis. Chinuită de frământări, infirmiera își dădu pe gât vinul.

— Povestiți-mi, vă rog, despre piesă, suspină ea. Despre *Regele Lear*.

De parcă măsuța lor fragilă le-ar fi permis să se ridice la înălțimea acestei sarcini: homarul lui zăcea eviscerat pe farfuri, iar rămășițele scoicilor din farfuria ei îi aduceau aminte lui Sir Basil de cel mai neplăcut moment pe care îl avusese când traversase Canalul.

Ei bine, Sir Basil terminase de mâncat; băuse ultimele picături de vin, cu drojdie cu tot (din păcate, se pricepea la asta — cel puțin în ziua aceea, în timp ce infirmiera, beată sau trează, putea fi iertată, pentru că era o inocentă).

— Lear, reuși el să rostească, printre bucățelele de homar care îi rămăseseră între dinți. Nimeni n-a reușit vreodată să-l interpreteze cu adevărat pe Lear, nici nu cred că poate fi jucat cum trebuie de un actor, ci numai de un om diform, autentic, ca un copac bătut de vânt, dar făcut din carne. (Se uită să vadă dacă îndrăznise prea mult, dar nu întâlni decât scoicile cărnoase

ale unor pleoape.) Așa că probabil că nimeni n-o să poată să-l joace vreodată. (Sir Basil înfipse furculița în carapacea homarului.) Poate că Blake ar fi putut s-o facă. Sau Swift. (Asta nu însemna că nu ai mai fi încercat și tu o dată.)

Încercă să își dea seama cât de mult înțelesese infirmiera din ce spusese el și o văzu legănându-se ușurel pe scaun.

— Înțeleg, zise ea solemn, aspru.

Niciodată nu păruse mai opacă decât în clipa aceea: o scoică gigantică și crudă.

Deodată, își ieși din sărite: nu din cauza acelei femei planturoase; nici măcar în cele mai urâte momente ale ei nu-l erva, când vorbea afectat, ca să fie în ton cu ocazia aceea deosebită, sau când chicotea ori râdea în hohote, doar pentru că se răsturnase un om de afaceri pe asfalt; nu, ceea ce îl înfuria erau momentele *lui* cele mai proaste, sau cele pe care le văzuse ea. Bine măcar că nu le văzuse pe toate. Ar fi trebuit să fie ori extrem de inocentă, ori de-a dreptul nebună ca să îl suspecteze că ar vrea să comită, cu discreție, o crimă.

Dar neliniștea lui creștea, în timp ce ea stătea în fața lui, adâncită în gânduri. Poate că se pregătea să îi aducă niște acuzații.

De fapt, sora de Santis se acuza pe sine, pentru propria decădere, care începuse odată cu sosirea fiului doamnei Hunter. Nici nu s-ar fi crezut în stare să își dea frâu liber dorinței carnale dacă nu ar fi găsit, drept dovadă, hainele rupte și zgârie-turile de pe propriul trup; existau și momente în care sânii ei, cu sfârcurile întărite, se îndreptau în sus, către chip, iar orice dorință pentru acel bărbat dispărea. I-ar fi plăcut să simtă milă pentru el, pentru că mila este o formă a dragostei pure. Dar, între Basil și adâncul sufletului ei, plutea chipul bietului ei tată. Pe care ea își dorea să-l fi iubit, cu o dragoste confuză, în timpul vieții lui și pe care abia recent îl descoperise în linia maxilarului lui Basil Hunter, în vinișoarele de pe tâmpilele lui, în oasele unei glezne delicate. Toată vocația ei altruistă ar fi fost compromisă dacă îi oferea acelui om mila ei, crescută dintr-o voluptate descompusă. Iar acolo, în mizeria și apatia de pe terasa pe jumătate pustie, își dădu seama că nu va găsi niciodată

puterea sau ocazia potrivită să își exprime adevăratele ei convingeri și să pledeze pentru o persoană care se întâmpla să fie Elizabeth Hunter.

Sir Basil se întoarse, în parte pentru a evita privirea infirmiei, dar și pentru a-și scoate cu unghia, dintre dinți, rămășițele de homar care îl deranjau cel mai tare. Îl apăsa prea tare mizeria la care fusese redus decorul din jurul lor: mese în dezordine, șervete mototolite, pahare cu urme de ruj, schelete și solzi de pește. Doar grupul de oameni de afaceri, care se potoliseră și trecuseră la chestiunile profesionale pe care încă le aveau de rezolvat, continuau să se îndoape cu mâncare și băutură. Sudoarea, care se aduna în picături enorme pe tâmpilele lui Sir Basil, era pe punctul de a cădea; dacă ar fi căzut, se temea că sora de Santis ar fi observat-o ricoșând de asfalt.

Așa că se urni, se întoarse spre ea și, fără să ia în seamă tăcerea publicului, începu să declame:

— Iată, vedeți? Aici trebuie să ne concentrăm atenția: asupra tuturor lucrurilor ăstora care ne-au fost date pentru ca noi să ne mândrim cu ele și să le prețuim.

În același timp, făcu un gest larg cu mânușa lui încărcată cu bijuterii și își întinse mânăca grea, cu manșetă îmblănită, cuprinzând cerul și marea, turnurile și domurile, evocate toate pentru regina lui îmbrobodită.

Dar deja nu mai avea puterea necesară să o impresioneze. (Știa dinainte că interpretarea lui este afectată temporar de epuizarea fizică, de indigestie, de încordarea mentală sau, mai simplu, de faptul că își umezise prea mult coardele vocale.) Se auzea singur cum își sugă cuvintele printre măsele, deși lui i-ar fi plăcut să creadă că pleoscăitul vine de la unul dintre oamenii de afaceri din spatele lui, care se lupta cu un clește de homar. De altfel, soarele se ascunsese deja după niște nori murdari. Și, odată ce viziunea se retrage din tine, nu rămân decât apa care spală malul și nisipul încărcat cu gunoaie, concurând între ele pentru mocirla la care este redus spiritul uman: o legănare nesfârșită de dopuri de plută, care și-au servit scopul, și spumă și prezervative și fructe putrezite și conserve ruginite și excremente.

— Da, nu-i așa că e splendid? murmură sora de Santis, citând din memorie.

Dar îi distrăgea atenția damigeana care plutea în apropiere, într-un coș din răchită, înclinată de parcă ar fi fost beată. Și o preocupau petele vineții din jurul gurii lui, asta o afecta mai mult decât orice altceva.

Deodată, Sir Basil începu să tragă de față de masă și să zbie-re, destul de isteric pentru un bărbat:

— Ce-i aia? Chestia aia scârboasă, aia neagră!

Sora de Santis se întoarse și văzu și ea ce îl scandalizase pe Sir Basil: ceva negru, îmbibat cu apă, umflat și dezgustător, se legăna de parcă ar fi fost în viață, cam ca burdufurile pentru apă pe care ți le arătase colonelul Askew la brâul arabilor pe când treceați cu vasul prin Canal.

Burduful adus de ape se rostogoli încet pe nisip, chiar în fața mesei lor. Era cadavrul unui câine, un labrador murdar. O du-hoare îngrozitoare acoperea cu totul mirosul de sare și de alge.

Sir Basil părea să o ia drept o ofensă personală.

— Asta-i culmea mizeriei! Ce barbarie! Dar la ce să ne așteptăm? strigă el, iar infirmierei i se păru că seamănă cu un papagal bătrân, cu limba tare și albastră, scoasă afară. Ce...

O, nu, parcă o vedea pe mama lui în timpul unei crize, pe punctul de a arunca o insultă letală sau un blestem.

Spre deosebire de Sir Basil, sora de Santis nu fu atât de șocată să vadă câinele înecat; era mai pasivă, desigur, și nu prea știa cum să se exprime; în plus, își petrecuse cea mai mare parte din viață implicându-se personal, dar obiectiv, în aspectele fizice ale morții. Și totuși, începu să o cuprindă o neliniște greu de descris, așa că își duse batista la gură, încercând să o astupe. Însă nu putea face nimic împotriva mirosului: împuțiciunea trecea și prin batistă, și probabil că avea să-i bântuie nările și să se agațe de hainele ei pentru totdeauna; sau poate că avea să i se întipărească în minte imaginea orbitelor gelatinoase ale câinelui, unde fuseseră cândva ochii lui: se uitau la ea atât de atent, încât chipul câinelui părea viu.

Sir Basil se ridică, de parc-ar fi vrut să se ducă după chelner și să îi ceară nota de plată, dar chelnerul se apropia deja de ei, cu

o farfuriuță în mână și un bilet pe care era trecută consumația. Sir Basil îl ocoli și, mergând drept, atât cât îi permitea condiția de somnambul, dispăru undeva în spatele restaurantului.

Abia atunci observă sora de Santis sârma care devorase gâtul câinelui.

După ce așază farfuria pe masă, chelnerul rânji și spuse:

— Niciodată nu știi la ce să te aștepti! Luna trecută au pescuit o femeie din ocean. Am tot căutat cazul în ziar, da' n-a apărut nimic încă. Parcă te interesează mai mult, dacă ai participat și tu, într-un fel.

Sora de Santis parcă se uita de o viață întreagă la câinele sugrumat, când apăru un bărbat îmbrăcat într-un jersey spălăcit și pantaloni decolorați, suflecați până peste genunchi; apucă animalul de coadă și târî cadavrul mai departe, pe plajă.

— Bravo ție, Joey! strigă chelnerul. Te faci gropar, nu?

Îl urmări cu privirea o vreme, biciuind aerul cu un șervet pătat.

Doi băieței alergau în urma lui, țipând, târându-și picioarele prin nisip și aruncând cu pietricele în hoit. Unul dintre ei se aprinse și lovi câinele cu piciorul gol, dar lovitura îl făcu să cadă pe spate.

Oamenii de afaceri aplaudau, dar poate că nici ei nu știau de ce: erau prea sătui, fața le era plină de broboane de sudoare și de unt topit. Unuia dintre ei i se părea că, de la aerul de mare, insigna lui din armată își cam pierduse luciul: ridicase o mânecă până la butonieră și freca obiectul din alamă cu o grijă exagerată, dar complet dezinteresată.

Basil se întoarse. Pe chip îi apăruse o încordare care alun-gase umbrele de la tâmpile; părul îi era ondulat, oțelit, din nou perfect; hainele îi dădeau din nou înfățișarea mondenă a unui bărbat lipsit de griji, care le dă interviuri jurnaliștilor.

Bătu din palme, uitându-se la ea într-un mod bizar, deși poate că nu voia decât să fie convingător.

— Trebuie să plecăm! anunță el. A, da, nota de plată!

Se trânti pe scaun (niciunul dintre scaunele de pe terasă nu părea foarte zdravăn) și își scoase portofelul din buzunar. Ea observă de la distanță că era un obiect frumos, din piele de crocodil, cu monogramă pe el, și doldora de bani.

Basil scoase șovăielnic bancnotele, apoi ezită, mormăind și căutându-se prin buzunare.

— Ce e? întrebă ea, aplecându-se peste masă.

— Bacșișul. Niciodată nu știu cât ar trebui să las.

— Exact așa era și colonelul Askew, îl consolă sora de Santis. Nici el nu știa niciodată cât să lase.

Basil scoase un pumn de monede, din care infirmiera alege suma potrivită, cu grijă și bunăvoință.

— E mult mai ușor cu dolarii, îi aminti sora de Santis.

— Da. Trebuie să recunosc că e mai ușor cu dolarii.

Poate că de asta avusese el nevoie de fapt: să fie îngrijit de o astfel de făptură competentă, dar lipsită de personalitate.

Pe drumul de întoarcere, amândoi păreau să fi căpătat forțe proaspete.

Până când sora de Santis își aduse aminte de ceva și se uită la ceasul ei practic, bărbătesc, după care murmură:

— Ce târziu e! Cel puțin pentru mine.

În mod neașteptat pentru cineva atât de calm, începu să se foiască.

— Ar trebui să mă odihnesc. Pacienta mea...

Basil Hunter își dădu seama că sora de Santis se pregătea să treacă la un alt rol; infirmiera îi câștigase deja mila.

Încercă să o consoleze, invocându-și experiența de viață:

— Da, știu. Ne agățăm de principiile noastre, ne dăm peste cap să ajungem cu două ore înainte de ridicarea cortinei, ne străduim să intrăm în atmosferă, ne umplem nările cu mirosul fardurilor. Dar uneori se întâmplă să întârzii din cauză că ai rămas mai mult într-un loc, unde te simțeai bine. Ajungi în ultimul moment, îți treci de câteva ori pensula peste obraji, intri pe scenă și... prinzi aripi, mai frumos ca niciodată.

Nu își dădea seama dacă infirmiera pricepe: probabil că era prea adâncită în gândurile ei; iar el conducea: nicio activitate mecanică nu îi venea în mod natural.

Intrară într-un ambuteiaj între Santa Monica și Key West. Infirmiera începu să se legene, să tremure, să geamă. Pentru că tot stăteau pe loc, Sir Basil se uită la ea.

Probabil că privirea lui o trezi la realitate.

— Nu mă pot abține! izbucni ea. *A fost* foarte amuzant, nu-i așa?

— Ce?

Simțea din nou duhoarea și vedea sârma răsucită în jurul gâtului: probabil că numai el o văzuse.

— Bărbatul ăla care a căzut cu tot cu scaun! (Se legăna lângă el, în mașina care stătea pe loc.) Mi s-a părut atât de caraghios!

Îi răsuna în minte: „caraghiosî, caraghiosî”: așa vorbea Lily Lake, camerista de la Brown's Hotel, căreia continuase să îi trimită cărți poștale mulți ani după ce ea încetase să îi mai răspundă; rămăseseră atât de puțini oameni cărora să le scrii...

Basil Hunter fu ușurat când se urniră din nou; nu mai era obligat să se uite la sora de Santis sau să o asculte. Era numai vina lui: probabil că o îmbătase cam tare.

Când ajunseră la blocul în care locuia ea, chipul infirmiei își recăpătase expresia caracteristică, rafinată, deși buzele îi păreau strâmbe, iar pleoapele, încrețite: părea că suferă de vreo durere fizică.

— Sper să n-o dezamăgesc niciodată pe mama dumneavoastră – în niciun fel.

Trebuia ea neapărat să forțeze nota.

— Cum ați putea s-o dezamăgiți?

— Ei, nu știu... *întârziind*, îi trecu deodată prin cap.

Deja se aplecase, și aproape ieșise din mașina micuță. Ar fi vrut să întindă mâna și să o atingă; dar nu voia să riște să provoace și alte pagube.

Cât despre sora de Santis, făcu un efort supraomenesc și ieși cu totul din mașină. Aproape că ajunsese din nou la impresionanta ei înălțime, când deodată se împiedică și căzu în genunchi. Rămase o clipă îngenuncheată pe trotuar, cu spatele la Sir Basil, tremurând.

Până ocoli el mașina, ea reușise deja să se ridice în picioare.

— Nu! gâfâi ea. N-are rost. N-am nimic.

Unul dintre genunchi îi ieșise prin dres. Mary de Santis tremura, îngrozită de ceva mai mult decât de propria căzătură, când, de fapt, el era de vină, pentru a două oară: nu s-ar fi

simțit mai vinovat nici dacă și-ar fi venit în fire și ar fi descoperit că, fără măcar să vrea, dar împins de o inspirație malefică și aflat sub influența unui impuls irațional, ar fi pângărit-o pe acea călugăriță palidă.

Detaliile despărțirii lor nu îi erau clare lui Sir Basil; își aducea aminte doar că ea pornise clătinându-se printr-un coridor întunecat, îmbâcsit de mirosuri de gaz și de mâncare, și începuse să urce pe o scară îngustă, ca să își dea cu apă pe față, să își revină, poate să se roage pentru iertarea păcatelor înainte să se prezinte, ca de obicei, la datorie, în casa din Moreton Drive. Sângele care irizase carnea aceea neobișnuit de albă îi rămase întipărit pe retină.

Eul lui mecanic conducea mai departe smucit, în mașina lui de tinichea. Pentru că nu se simțea niciodată confortabil într-o mașină, bănuia că stă foarte drept și cu umerii strânși. „Te rog desfă-mi ăst bumb. Îți mulțumesc.”¹ De ce? Doar că, ultima dată când îl jucase pe bătrânul rege, se simțise extrem de nefericit – distrus, ca o epavă umană. Tehnica nu îl putea feri de asta. De această ultimă răsuflare a unui muribund; și de sărăcia pe care o sugera acel bumb de os. Poate măcar prin asta ai transmis adevărul, dacă prin nimic altceva.

---

¹ William Shakespeare, *Regele Lear*, trad. de Mihnea Gheorghiu, Univers Enciclopedic, București, 1997, p. 194.

Opt

Deși se duse la culcare conștient de faptul că tocmai corupsese o făptură inocentă, iar apoi o osândise să îi împărtășească umilința dezgustătoare, se trezi fără nicio urmă de vinovăție. De fapt, nu numai că nu se simțea vinovat, dar, la adăpostul somnului, scena de la marginea apei, deși fusese mistuitoare la momentul respectiv, părea să îi fi ascuțit intențiile, să îi fi oțelit voința.

Ar fi vrut să dea un telefon cuiva, oricui, doar ca să își audă vocea și să încerce două, trei înțepături; dar era încă prea devreme. În schimb, trase jaluzelele și descoperi un răsărit ver-zuliu, sau atât cât se vedea din el pe deasupra acoperișurilor, printre antenele de televiziune și crengile platanilor desfrunziți. Timpul și lumina, care își puneau amprenta asupra urâteniilor create de mâna omului, îl descurajau, dar îl și însuflețeau. Tot așa se simțise – își aduse el aminte – și atunci când fusese pentru prima dată acasă la Mitty Jacka.

În ghearele frustrării, se așeză la arătarea aceea ce ținea loc de birou și începu să înșire cuvinte pe hârtia pusă la dispoziție de hotel. Jacka ar fi fost mândră să urmărească primele tentative ale omizii aceleia lungi și palide de a se desfășura într-o non-piesă:

„SCENA: O cameră. O masă, scaune, un arzător. Prezența ACTORILOR ar trebui să facă orice alte piese de mobilier inutile.

PRIMA SOȚIE A ACTORULUI: Nu vezi, dragul meu? Ceea ce trebuie să transmită ea prin simplul gest de a ridica această ceașcă este umilința abjectă la care a adus-o comportamentul

soțului ei, dar care poate fi, în același timp, un fel de *falsă* umilință – ceva de care o să scape la un moment dat. Adică gestul n-ar trebui să transmită pur și simplu disperare, pentru că există posibilitatea unei renașteri.

ACTORUL (*desfăcându-și nasturele de la guler*): Ah, mai termină, dragă! E ora două. Dacă nu dormim, mâine, la repetiții, o să arătăm ca doi viermi de mătase.

PRIMA SOȚIE: Trebuie să-mi dau seama cum să fac. Mereu faci așa, Basil. Fără excepție. Dacă altcineva în afară de tine încearcă din răspuțuri să devină mai bun, trebuie să-i tai elanul cu obrăznicile tale.

(PRIMA SOȚIE își toarnă jumătate de cană de whisky.)

ACTORUL: Ai ajunge mai bună, Shiela, dacă ți-ai da seama că obstacolul e doar e un cocoloș de hârtie, nu un zid de beton.

(PRIMA SOȚIE se smiorcăie, se îmbufnează și ia o înghițitură lacomă din cana pe care o ține în mână.)

PRIMA SOȚIE: Eu atâta știu, că nimic n-are valoare dacă nu te-ai chinuit să-l obții.

ACTORUL: Constipația în teatru nu te-ajută cu nimic, crede-mă. Poate numai în vreun subsol din Londra, cu vreo șase iubitori de teatru în sală; dar nu și când pornești în turneu.

(PRIMA SOȚIE ține cana de parcă se așteaptă să îi dezvăluie vreun principiu al vieții.)

ACTORUL: Tu-ți dai seama că bei whisky dintr-o nenorocită de cană? O cană!

PRIMA SOȚIE: Da. O cană. De ce nu? Cana este mult mai *reală* decât un pahar.

ACTORUL (*înșfăcând sticla*): După raționamentul ăsta, nici cana nu e la fel de reală ca sticla!

(Ia o dușcă sănătoasă, apoi râgăie și izbucnește într-un răs zgomotos.)

PRIMA SOȚIE: Pentru numele lui Dumnezeu! O să trezești copilul!

ACTORUL: Da, bietul copil nevinovat! O să afle cum vin lucrurile în modul cel mai *real* cu putință.

PRIMA SOȚIE (*luând o gură de whisky*): N-ai de ce să te simți așa de responsabil. Doar nu e a ta, nu-i așa?

ACTORUL: Nu te satura niciodată să-mi aduci aminte.

(PRIMA SOȚIE ia sticla și își mai toarnă din ea, cu generozitate.)

PRIMA SOȚIE (*încălzindu-și băutura ca o bețivă, lipindu-și-o de obraz*): O s-o iubesc! Vai, cât o s-o iubesc!

ACTORUL: Nu și dacă o s-o iubești cum iubești actoria. Nimeni nu iubește numai cu capul.

PRIMA SOȚIE (*cu un chicot de om beat*): Hai, ia mai du-te dracu'! O să-mi iubesc copilul... când o să aflu cum se face. Asta nu mă poate învăța nimeni – nici tu, nici Len Bottomley. Trebuie să-mi dau seama singură cum s-o fac.

ACTORUL: M-am întrebat adesea, Shiela, ce are Len și eu nu.

PRIMA SOȚIE: Îmi spune că sunt bună. Prin „bună“ vrea să spună că sunt „o actriță profundă“ – să nu înțelegi cine știe ce altceva.

ACTORUL: Ce nu pot să pricep eu cu niciun chip e de ce nu te duci să trăiești cu Len. De ce nu te măriți cu el? Eu aș divorța de tine.

PRIMA SOȚIE: Poate că e un bărbat simpatic, cumsecade și simplu – și trebuie să recunosc că îi apreciez foarte mult simplitatea –, dar n-aș putea să trăiesc, darămite să mă mărit cu un actor prost.

(*Se îndepărtează, cu cana în mână.*)

ACTORUL (*înclinându-și scaumul*): Nu atât băutura, cât principiile i-au adus declinul.

Scena se întuneacă până când camera este cufundată în semiîn-tuneric. ACTORUL încă este vizibil și apare, treptat, SILUETA UNEI FEMEII. Ea poartă un chimono negru, brodat cu argintiu și culoarea ficatului crud.

FEMEIA (*Se apropie și îi trece o mână prin păr.*): E un început. Dar tot nu spui adevărul decât despre alții.

ACTORUL: Hai, te rog, dă-mi și mie o șansă. Sunt abia la început.

FEMEIA: Probabil o să-ți vină mai ușor după ce săvârșești crima. O să curgă totul de la sine.

ACTORUL: O s-o aduc pe scenă pe A Doua Soție. Nimeni nu știe mai bine ca Enid să spună adevărul despre alții. Enid poate face și napii să sângereze.

FEMEIA: Tu trebuie să săvârșești crima.

ACTORUL: Dă-i o șansă unui biet amărât! O s-o sun pe sora mea mai târziu. Acum e prea devreme pentru o prințesă.

FEMEIA: Tu ești vedeta.

ACTORUL: Nu cred că pot să fac față, Mitty.

FEMEIA: Nu e mare lucru. Fără sânge – sau cel puțin n-o să-l vadă nimeni. Nu-i nevoie decât de câteva cuvinte, spuse cu blândețe. Haide, Sir Basil Hunter!

ACTORUL: Trebuie să-mi învăț replicile mai întâi. Trebuie să le repet.

FEMEIA: O să le repete Enid cu tine.

ACTORUL: Da. Enid. *(I se înmânează o mantie splendidă, pe care o folosește pentru a se deghiza.)* Și, cum ai spus și tu, nu e mare lucru. Câteva cuvinte... *(Pieptul i se umflă.)* Eu am ținut și discursuri lungi cât juma de viață, ba vreo două săptămâni i-am făcut concurență chiar lui Lady Enid Aiureală.

SCENA: Un budoar înțesat cu prea multe bibelouri rare și caraghioase. Un birou la care stă și scrie A DOUA SOȚIE. E îmbrăcată într-un caftan bogat și țeapăn. Are capul ca un ogar cu pedigri.

A DOUA SOȚIE *(fără să se întoarcă)*: Basil?

ACTORUL: Speram să nu mă recunoști.

A DOUA SOȚIE: Ce? *(Scriind de zor.)* Ce e, dragul meu? N-ai venit doar să mă întrerupi, nu-i așa?

ACTORUL: Ce scrii acolo, Enid?

A DOUA SOȚIE: Îmi scriu memoriile, desigur.

ACTORUL: Mai ai?

A DOUA SOȚIE *(continuând să scrie)*: Întotdeauna! Nu e viața o serie nesfârșită de amintiri? Atâtea călătorii, atâția prieteni... atâția soți!

ACTORUL: Aș vrea să mă ascuți spunând replicile dintr-o piesă nouă, în care trebuie să omor pe cineva, după care mă sinucid.

A DOUA SOȚIE (*scriind*): Poftim? (*Taie ceva de pe hârtie, cu violență.*) Sunt sigură c-o să-ți iasă amândouă foarte bine și c-o să supraviețuiești, la fel ca întotdeauna.

ACTORUL: Mai mult ca sigur că nu. Țsta e un rol pe care nu l-am mai jucat niciodată.

A DOUA SOȚIE (*aruncând o privire asupra a tot ceea ce a scris, corectând*): Atunci când m-am măritat cu un actor, am crezut că asta o să însemne c-o să mă duc la culcare în fiecare seară cu un alt bărbat. Dar am aflat că joacă întotdeauna același personaj – pe El Însuși. (*Își ridică privirea, scrâșnind din dinți, prin zâmbetul de cătea.*) Și mai e și un personaj plictisitor.

ACTORUL: Așa ajungi vedetă. (*Nervii i-o amintesc întotdeauna.*) Dacă le dai prea mult – și asta-mi propun eu să fac –, s-ar putea să te sfâșie în bucăți. Pentru că nu se așteaptă la asta din partea ta.

A DOUA SOȚIE (*căscând*): E timpul să plec într-o călătorie, Basil. Cred c-o să mă duc cu avionul în Sahara, să-mi iau un tuareg. În afară de faptul că umblă cu fața acoperită, tuaregii nici nu vorbesc. Orgoliul lor se manifestă mai ales fizic. (*Se întinde, iar veșmântul pe care îl poartă se desface. Nu rămâne decât cu coada ei lungă de ogar, cu sânii sfrijiiți și coapsele uscățive, de ființă umană.*)

Scena se întunecă, până când camera rămâne în semiîntuneric. Se vede SILUETA UNEI FEMEII într-un chimonos din mătase neagră.

FEMEIA (*către ACTOR*): E mai bine, dar tu ești cel care trebuie să-și dea hainele jos. (*Retrăgându-se.*) Probabil c-o să-ți vină mai ușor după... după crimă.

ACTORUL (*mecanic*): Da.“

Cât timp stătuse la birou și mâzgălise pe hârtie, lumina zoriilor se instalase atât de clar în dormitorul hotelului, încât își spusese cu toată convingerea că venise ziua în care trebuia să se ducă la casa de pe Moreton Drive; era atât în interesul lui, cât și al lui Dorothy să îi prezinte mamei planurile pe care le făcuseră

pentru viitorul ei. Drept urmare a acestei decizii, chipul parcă îi întinerise, sau așa i se părea lui; unghiile îi erau tăiate foarte îngrijit, iar pielea de pe vârfurile degetelor era mai clar definită decât de obicei.

Avea să o sune pe Dorothy după ce își va fi băut cafeaua și se va fi bărbierit. Nu că ar fi respectat-o prea mult pe sora lui, prințesa, dar erau anumite convenții pe care îi era greu să nu le respecte. Dacă printre ele se număra și atașamentul fratern, asta nu era decât din cauză că în dimineața aceea Sir Basil trebuia să îi facă o propunere de colaborare pe care ea trebuia – dar nu era obligată – să o accepte.

— Cine?!

Înainte să primească răspunsul, își ascutea deja vocea, intrând în defensivă.

— Basil. Fratele tău.

— Ah, oftă ea, după care își dresese glasul.

Juca prost rolul unei femei nevoite să se trezească mai devreme decât obișnuiește.

— Ah, *Basil*! suspină ea, apoi tuși. Desigur, ai o voce inconfundabilă. Doar că m-ai luat prin surprindere. Încă nu m-am trezit de-a binelea.

— ...Știu că e devreme, Dorothy. Dar cred că azi e ziua cea mare, draga mea.

— Ce zi?

În glasul ei se simțea o undă de suspiciune, dacă nu chiar de ostilitate.

— Ziua în care o să-i spunem mamei ce am hotărât în privința ei.

— Am hotărât ceva? Știu că am vorbit despre asta. Dar n-am luat nicio decizie definitivă, nu-i așa?

— Ba aproape că da. Pentru mine, cel puțin e hotărât deja.

— S-ar putea s-o omori cu vestea asta.

Dorothy vorbea cu atâta convingere, încât părea că vrea să îl scoată numai pe el vinovat.

— Bătrânii sunt de obicei foarte rezistenți, se auzi el repetând o lecție. Dar, în caz că bătrâna asta nu e, te rog să mă însoțești. Ca femeie, o să știi cum să amortizezi lovitura.

Ha, ha!

Dorothy încerca să îl impresioneze, luându-și timp de gândire ca să cumpănească bine situația solemnă în care se aflau. Oftă din nou și chiar gemu o dată sau de două ori, cu toate că între timp (Sir Basil recunoștea tehnica) își bea, de fapt, cafeaua.

— E bună? întrebă el.

— Ce să fie bună?

— Cafeaua.

În tăcerea care urmă, prințesei i se auzi stomacul chiorăind.

— De fapt, e cea mai oribilă chestie pe care am băut-o vreodată, zise ea într-un sfârșit. Nu că m-aș fi așteptat la altceva.

Râseră amândoi compătimator.

— Știu cât de tare te afectează neglijarea chestiunilor mărunte, dar importante, draga mea.

Ea părea să se foiască prin pat.

— Mă lingusești?

— Normal. N-ai auzit și tu că poți să obții multe prin linguseală?

Deși era cât se poate de evident că Dorothy nu auzise asta niciodată: habar nu avea cum să lingusească pe cineva, cu atât mai puțin pe cineva de sex opus.

Prințesa îi ignoră întrebarea.

— La ce oră vrei să vin? întrebă ea, pe un ton cât se poate de distant, așa cum păreau să impună circumstanțele; atât de rece, încât actorul fu luat prin surprindere.

— Păi... în dimineața asta... din moment ce am căzut de acord.

Dacă ea avea nevoie de o oră exactă, el nu era în stare să i-o ofere deocamdată.

— Să-l târâm și pe Wyburd cu noi? Ca pe un fel de martor?

— Un martor ostil și dezaprobat. Nu. Ar fi jenant și inutil. La ce oră? insistă ea iritată, de parcă putea vreunul dintre ei să fie punctual.

— Păi... către sfârșitul dimineții... pe Moreton Drive, eziță el.

— La unsprezece, să zicem.

— Dacă poți tu să ajungi...

— Ajung. Ca s-o prindem pe infirmiera de dimineață. E cea mai prostuță dintre toate... și ai prins-o în mreje, Basil, din câte am înțeles.

— Sora Badgery? se enervă el brusc.

— Cum o chema-o. Găinușa aia slăbănoagă. N-ar fi prea inspirat să ne întâlnim cu cea tânără. Ne disprețuiește din rațiuni de clasă, deși probabil că speră să primească ceva de la mămică; iar ție, Basil, ți-ar fi foarte ușor să te faci de râs cu o fată atât de drăguță și, fără îndoială, ambițioasă.

— Mie tot timpul mi-e ușor, fie noapte, fie zi, spuse el. Lasă totul în seama mea.

Dorothy râse.

— Așa și am de gând. La urma urmei, asta și vrei, nu?

Sir Basil nu era sigur. Nu, nu asta își dorea; ar fi vrut ca Dorothy să fie cea care să țină pumnalul.

Madame de Lascabanes se îmbrăcase pentru ceea ce părea a fi, de după ferestrele închise ale dormitorului de la club, o zi senină: apa din port se unduia ușor, pagini de ziar se zbăteau prin jgheaburi, umflate de vânt, tencuiala de pe clădirile noi și culorile în care era vopsit un vas amărât erau la fel de lucioase pe cât le laudau fabricanții prin reclame. Prințesa își pusese unul dintre costumele acelea mereu la modă, create special pentru a-i reduce la tăcere pe cei care criticau o siluetă austeră, scoțând în evidență oasele și formele pătrătoase. Îndrăzneala ei – cel puțin în domeniul vestimentației – se dovedise o investiție profitabilă. Iar în dimineața aceea, buzele ei subțiri arătau perfect: nu era nevoie să își accentueze ochii ca mijloc defensiv; experiența își pusese amprenta pe chipul ei, alungând urâtenia – cel puțin temporar. Da, era încântată că nu făcuse niciun compromis, iar în onoarea acestui fapt renunță la bijuterii, chiar și la cele semiprețioase. De ce să se simtă dezgolită, când realitatea avea să fie nu numai arma, ci și scutul ei?

Când mergea pe coridor, își auzi oasele trosnind o dată sau de două ori și își aminti de plimbările matinale, la galop, făcute cu primul ei cal (spre deosebire de poneii cu burta ca un butoi),

care sărea peste râu dintr-un singur salt impresionant și de abia se lăsa strunit când ea, cocoșată și gemând, reușea să îl oprească la poalele unui deal. Pe coridorul clubului, respirația lui Dorothy deveni mai precipitată; nările i se îngustară; o uimi pe o cameristă, zâmbindu-i senin, apoi nechezând de-a dreptul către ea. Dându-și seama imediat că mersese prea departe, prințesa tăcu și redeveni serioasă. În taxi, stătu pe bancheta din spate, uitându-se cu o plăcere reținută la gleznele sale încrucișate.

Ajunsă la Moreton Drive, avu un puseu de neliniște. Dacă de-a lungul cheiurilor și pe autostradă bătuse un vânt aprig, aici numai o briză sau o adiere anemică deranja crenguțele și ghemotoacele de frunze ale arbuștilor indigeni. Copleșită de ceea ce ar fi trebuit să fie o surpriză plăcută, prințesa aproape că îi dădu șoferului un bacșiș de douăzeci de cenți, dar reuși să evite la timp această greșală: îi dădu numai zece.

Oare dimineața era cea care făcea ca scârțâitul balamalelor de la poartă să pară atât de strident și totuși intim, dacă nu chiar melancolic? Își aducea aminte cum, copilă fiind, pândeau scârțâitul porții și se întreba dacă, de data aceea, anunță sosirea persoanei pe care o aștepta de fiecare dată: cea în care frumusețea se îmbina cu bunătatea. Oare ar fi continuat să pândească scârțâitul porții dacă ar mai fi locuit în casa lui Elizabeth Hunter?

Ce ciudat că mama se gândise să păstreze, ba chiar să mai și planteze copaci indigeni în grădina ei: ea însăși era exotică, până în străfundurile ființei ei, unde zăcea ipocrizia. „N-o să fiu fericită decât când o să gust din tot ce se poate gusta, și n-am de gând să refuz nici măcar ce-i urât pe lumea asta; și astea sunt experiențe, chiar dacă de un alt fel.“ Probabil că mai exista totuși un strop de sânge australian sub toată acea mască de opinii și obiceiuri împrumutate dintr-o altă tradiție. „Dar cum pot să-ți placă, mamă? Nici nu pot fi numiți «copaci»! Sunt niște sperietori de ciori, urâte și plicticoase. Căh!“ Și totuși, și se rupea inima uneori, când te gândeai la ei, dintr-o altă emisferă. „Nu pot să-ți explic, Dorothy, dar jur că am făcut o pasiune pentru ei, indiferent dacă mă crezi sau nu. Spune-mi, dacă poți, de ce sunt femeile sensibile și încrezătoare atrase de bărbați

ursuzi și retrași? Sau fetele gingașe, de brute păroase?“ „Of, mamă, chiar trebuie să coborâm la nivelul ăsta?“ La orice nivel, Elizabeth Hunter te făcea să simți că moșteniseși o parte din afectarea ei morală, la care adăugaseși – dacă era să fii sinceră – un strop de infatuare de la tine.

În clipa aceea, prințesa înainta cu precauție pe cărarea care șerpuia printre copacii controversați. Se ținea cât mai departe de ei. Se ferea și de lumină. În jurul vasului din teracotă suspendat de o creangă, în care infirmiera de noapte lăsa grăunțe, păsările se adunaseră ciorchine. Lumina nu cădea și se răsfrângea ca de obicei, ci strălucea și pulsa ca bătaile din aripi ale porumbeilor.

Își deschise geanta și se uită distrată înăuntru, fără să știe – își dădu ea seama – ce anume se așteaptă să găsească acolo. Închise geanta la loc. Își umezi buzele. Trebuia să uite de lumină, de copaci. Sună la ușă și își auzi chemarea autoritară răsunând în nenumăratele încăperi nefolosite ale casei aceleia inutile, dacă nu de-a dreptul imorale. (Prințesei de Lascabanes îi trecu fugitiv prin cap că, în alte circumstanțe, ar fi fost oripilată de atitudinea pe care se vedea obligată să o adopte.)

Ca și altădată, la ușă răspunse infirmiera care se afla în tură.

— O, Doamne! exclamă sora Badgery, făcând câțiva pași înapoi. Ce surpriză!

— De ce? Ce anume te-a surprins? întrebă prințesa cu o voce ștearsă.

— Cred că mă așteptam să fie altcineva.

Sora Badgery râse și rămase cu gura căscată, într-un mod nedemn pentru văduva unui cultivator de ceai.

— Pe cine așteptați?

— Nu sunt sigură.

Ascunsă în spatele ochelarilor, infirmiera încerca să pară misterioasă.

— În orice caz, nu pe dumneavoastră, prințesă Dor... *mad-dahm!* se bâlbâi ea, începând să se agite. Poate Martorii lui Iehova!

Niciuna dintre ele nu știa dacă să o ia ca pe o glumă sau ca pe o revelație. Cel puțin infirmiera putea pune capăt momentului stânjenitor oferindu-se să o conducă pe musafiră în sus, pe scări.

Dorothy se gândi că e mai prudent să evite să se intereseze de sănătatea mamei sale; în schimb, întrebă cu o răceală calculată:

— Menajera iarăși s-a dus să-și repare o lucrare?

— A, nu! răspunse sora Badgery agitată, scuturându-și cu vehemență boneta. Nu se simte bine. Atâta tot. Cu picioarele ei... și toate celelalte.

Se întoarse spre prințesă, fără să se oprească din urcat.

— Între noi fie vorba, mad-dam, multe dintre evreicele astea de pe continent sunt mai mult decât ușor nevrotice.

Infirmiera însăși dezvălui faptul că avea un tic nervos la unul dintre obraji atunci când se întoarse să fie atentă la trepte, cu o mișcare nu atât de crab, cât de găină de rasă care se apleacă să ciugulească.

— În orice caz, nu mă deranjează să răspund la ușă. Ador oamenii.

— Am auzit că tocmai de-asta aleg unele femei să lucreze la ghișeul de ziare din gară, observă prințesa. Dar sunt sigură că, având un astfel de temperament, vă simțiți singură în casa asta mare și nefolosită.

Uitându-se în jos la hăul coridorului pe care îl cunoștea prea bine, Dorothy aproape că recunoscuse în sinea ei că și ea se simte singură.

Dar sora Badgery protesta, din spatele bonetei care îi flutura în toate părțile.

— Vai, nu, nu! Doamna Hunter e un om atât de vesel, de *original*! În fiecare zi te face să vezi lucrurile într-o lumină mereu surprinzătoare. Cu toții o adorăm pe doamna Hunter – mama dumneavoastră.

Dorothy era mai hotărâtă ca oricând să nu se intereseze de sănătatea mamei.

— Trebuie să vină și fratele meu din clipă în clipă, o avertiză ea pe infirmieră cu un aer jovial.

— Vai, Sir Basil! suspină sora Badgery. Deci, o să fiți amândoi, adăugă ea inutil și apoi făcu un comentariu și mai inutil: Eu am avut trei frați. Și știam că pot să contez pe oricare dintre ei pentru sprijin moral.

Cele două femei ajunseseră pe palier, unde se opriră o clipă, să își tragă sufletul.

— Deși vă place să răspundeți la ușă, îmi pare rău că a trebuit să urcați scările astea obositoare, se gândi prințesa să îi ceară scuze.

— Ei, nu-i nimic. Mă bucur că mai fac mișcare, insistă sora Badgery.

Între gâfâieli și zâmbete, părea să încerce să își umezească dinții cu buza de jos, în timp ce se gândea la ceva.

— De fapt, pentru unii e destul de greu să urce. Biata doamnă Lippmann suferă cu picioarele. De fapt, nimic n-o supără pe doamna Lippmann ca gândul că s-ar putea să nu mai poată să danseze pentru doamna Hunter.

— Ați văzut-o dansând? zise prințesa, cedând ispitei de a întreba despre un obicei de care auzise numai vag.

— Doar doamna Hunter a văzut-o. Cu capul plecat, sora Badgery o conduse pe coridor, aruncând o observație peste umăr, poate pentru a-și enerva și mai mult musafira: Ni s-a spus că, în zilele ei de glorie, doamna Lippmann a fost o mare artistă. Doamna Lippmann ne-a spus asta.

Stând cu o mână pe clanță și cu fruntea aproape lipită de ușă, infirmiera ar fi putut părea răzbunătoare, dacă nu s-ar fi văzut din înfățișarea ei că epuizarea fizică și o ocupație istovitoare scosese răutatea din ea.

Mai erau și alte întrebări care îi dădeau ghes lui Dorothy, dar nu mai avu timp să le dea glas: infirmiera deschisese ușa de la camera mamei, iar tu trebuia să intri. Momentul părea de rău augur, fiindcă sora Badgery se ținea în continuare de clanță, șovăind, iar pleoapele care i se zbăteau agitate și stingerea unui zâmbet palid dădeau de înțeles că ea, personal, nu avea de gând să ia parte la vreun plan reprobabil pe care îl urzeau alții. Prințesa ezită, ca să îi dea o șansă infirmierei să facă ceea ce impunea protocolul. Dar infirmiera nu îi anunță sosirea; închise ușa, retrăgându-și silueta neprihănită cu un ultim zâmbet, în semn de scuză.

— Tu ești, Dorothy? Nu te văd.

— Da, mamă.

Prințesa de Lascabanes își simți ciorapii strângându-se în jurul pulpelor.

Silueta de pe pat – mama ei – continuă o vreme să plutească pe apele somnului, până când reuși să se ridice deasupra valului și fu din nou învăluită în mitul fostei sale frumuseți.

Rămasă singură, Dorothy tremura deja, de teama unei slăbiciuni sentimentale pe care i-o putea scoate la suprafață răscolirea trecutului. Și la Judecată, tot singură vei sta: nu numai Basil, ci și toți ceilalți păcătoși vor face în așa fel încât să întârzie. Deocamdată, singura ta speranță rămâne indignarea față de ceea ce urăști mai mult: duhoarea de fecale, răsuflarea trecută prin filtrul mucusului, mirosul bolnăvicios de pudră pentru bebeluși. Astfel întărită, poți spera să faci față acuzării și să îți duci la capăt apărarea.

Madame de Lascabanes își dădu jos mănușile și își lăsă geanta pe noptieră, dar aceasta căzu imediat pe podea și acolo rămase. Prințesa apucă mâinile pistruiate ale mamei și întrebă:

— Au grijă de tine, draga mea?

— Cum adică?

— Îți fac frecții în mod regulat? Te schimbă suficient de des? Te țin curată?

— De ce? Miros urât?

— Bineînțeles că nu! Întrebam doar așa... în general.

— Își petrec prea mult timp făcându-mi tot felul de lucruri. Dar pentru asta sunt plătite, nu? Amărâtele de ele!

— Eu n-aș spune că sunt „amărâte“ Sunt plătite foarte bine. De fapt, au un salariu ridicol de mare.

— Ce știi tu despre salarii?

— Doar ce-am mai aflat și eu.

Trecând peste repulsia pe care i-o stârneau semnele putreziciunii umane, prințesa se aplecă să sărute obrazul ca de hârtie și căzu din nou victimă trecutului. „Ah, mami, nu poți să rămâi cu mine? Nu poți să dormi în patul meu?“ Să doarmă într-o siguranță binecuvântată. „În rochia asta? Fii rezonabilă, Dorothy, doar știi că mămica e așteptată la cină.“ Degetele cu buricele roz, rochia mătăsoasă și albă ca – ce erau alea? „Tuberoze, dragă, cineva a crezut că-mi face un compliment.“

Pentru numele lui Dumnezeu, agață-te de prezent.

— Doar ce-am mai aflat și eu, repetă Dorothy de Lascabanes, sugerând că ceea ce aflatea îi repugnă la fel de mult ca putreziciunea trupului.

Chiar și așa, cu toate că era hotărâtă să își demonstreze cruzimea, simți în sinea ei un zvâcnit prea puternic ca să poată fi ignorat, ca și cum conștiința devenise copilul pe care sterilitatea o împiedicase să îl aibă. Buzele ei păreau să se fi umflat și să fi început să tremure, atunci când le îndepărtă de obrazul mamei. Trebuia să se distanțeze rapid, așa că se duse la fereastra deschisă și se uită afară.

— Trebuie să vină și Basil, din clipă în clipă, zise ea peste umăr, cât de tare putu.

— Bănuiesc că el a aflat mai multe.

— Mă îndoiesc. Basil are darul lui, dar, în afară de asta, cred că e doar un bărbat nesigur și neajutorat.

— Basil a fost cel afectuos.

— Întotdeauna se poartă cu ostentație. Și, în plus, e un avantaj să fii bărbat, mamă.

Râsul lui Dorothy era atât de sec, încât chiar și ei i se păru că seamănă cu o șopârlă: probabil una moartă; se simți din nou vinovată, dar, de data aceasta, nu din cauza bătrânei, ci a oamenilor pe care îi vedea plimbându-se în parcul de dedesubt și care habar nu aveau peste ce ar putea da, în orice desiş sau chiar în câmp deschis.

— Cum îl chema pe bărbatul ăla, draga mea?

— Care bărbat, mamă?

De parcă instinctul tău nu te pusese în gardă.

— Știi tu... norvegianul... Când ne-a invitat cineva pe o insulă.

Dorothy nu credea că va putea scoate printre dinți numele acelui bărbat; dar mama părea să își fi pierdut interesul, dacă și l-o fi recăpătat vreodată. Dintr-o negură de sentimente și tuberoze, evocase pentru tine acea întindere de pământ sau insulă de ură: cu nisipul ei înțepător, rădăcini de copaci contorsionate și cai sălbatici care își rânjeau dinții galbeni unii la alții și porneau în fugă cu copitele sparte pe plaja lor, invadată de străini.

Dorothy de Lascabanes nu trebuia să își reamintească faptul că nu urâse pe nimeni atât de înverșunat cum își urâse propria mamă în timpul scurtei lor vizite pe insula Brumby. Trebuia, în schimb, să își aducă aminte că trădarea de atunci a lui Elizabeth Hunter nu face decât ca orice plan pe care l-ar putea concepe copiii ei, oricât de crud, să pară ușor de apărut din punct de vedere moral.

Jack și Helen Warming s-au dus primii pe insulă, ca să pregătească locuința și să prindă cât mai mult pește înainte de sosirea musafirilor. Familia Hunter avea să ajungă mai târziu, cu avionul de la Sydney la Oxenbould, iar de acolo avea să ajungă pe insulă cu elicopterul pe care îl închiria Jack. Încă de la început Dorothy se întrebase de ce fuseseră invitați. Soții Warming nu fuseseră niciodată mai mult decât niște cunoștințe întâmplătoare, care locuiau în alt stat. Deși Helen și Dorothy studiaseră la aceeași școală, Helen abia intra când Dorothy se pregătea să plece. Apoi, mai era și mama, care nici nu ar fi avut ce să caute acolo: atunci când avea să își dea și ea seama de asta, avea să înceapă să se foiască de colo colo, rearanjând mobila și viețile altora.

— Știu la ce te gândești, Dorothy. Nu-ți face griji, o să mă descurc. Chiar dacă pe insulă locuiesc doar câțiva pădurari, familia Warming nu trăiește într-o cocină – cel puțin așa mi s-a spus. În orice caz, n-am năzuit niciodată la lux și știu cum să muncesc în condiții primitive.

Limbajul ei bărbătesc, cu rezonanțe eduardiene, o făcea și mai enervantă.

Gândul că soții Warming voiau să le copleșească cu bunăvoința lor începuse să o chinuiască pe Dorothy. „Uite-o, Jack, părăsită de francezul ei, ajunsă iar pe capul sărmanei Betty, ar trebui să le ajutăm cu ceva, două săptămâni n-o să ne strice vacanța.“ Devenise o obsesie care o săcăia și îi zvâcnea în cap, făcând-o uneori să aibă migrene. „Jack, nu crezi că biata de Dorothy a ajuns la menopauză? Probabil că e oribil pentru ea să fie închisă în aceeași casă cu mama ei atât de bogată și care, la vremea ei, a fost și extraordinar de frumoasă.“ Dar încerca

să scape de gândurile acestea chemând în sprijin vocea rațiunii: cu siguranță soții Warming nu ar fi invitat-o și pe mama dacă le-ar fi fost milă numai de Dorothy. Prințesa știa că unul dintre defectele ei cele mai mari este să bănuiască pe toată lumea de motive ascunse; bunătatea, mai ales, îi trezea mereu suspiciuni.

Erau la sfârșitul călătoriei, mai aveau foarte puțin până la destinație, și totul mersese foarte bine; deocamdată nu putea să învinovățească pe nimeni de nimic, așa că începu să îi fie frică. Probabil din cauza elicopterului. Nu se pricepea deloc la astfel de lucruri: sub ei, istmurile luceau argintiu, din cauza căldurii, iar în fața lor se zărea insula, tremurând aproape imperceptibil, din cauza mișcării aparatului de zbor. Ce bine ar fi fost dacă ar fi auzit o ușă închizându-se în spatele ei, ca să se ascundă – nu numai de străini, ci și de prieteni binevoitori. Făcuse o greșală că venise. Da, ca să fie sinceră, era din cauza menopauzei, pe care Helen Warming avea să o vadă, dacă nu o intuise deja – dar, cel mai probabil, îi spusese mama.

Așezată lângă mama ei, Dorothy Hunter (încă „de Lasca-banes“, poate îi era de vreun ajutor să își aducă aminte de titlul ei) stătea cu mâinile încleștate în poală. Dacă ar fi ținut degetele îndreptate în sus, gestul ar fi sugerat prea mult poziția gotică a rugăciunii; în schimb, așezate în poală, arătau prea clar presiunea albă a frustrării nervoase și, printr-o lege a presiunii arhitecturale, o ajutau să își îngusteze umerii. Spre deosebire de ea, tânărul pilot bronzat avea un aer relaxat și părea să nu mai poarte nimic pe sub cămașa și pantalonii scurți, de culoare kaki. Nu că ar fi fost impresionată în vreun fel de tânărul acela; era doar invidioasă pe detașarea lui.

Mama nu ar fi înțeles-o. Chiar în clipa aceea, Elizabeth Hunter încerca să își croiască drum prin gândurile tale, folosindu-se de ochii ei sfredelitori, ca două torțe. Dar tu nu te-ai lăsat păcălită nici măcar de zâmbetul fals care i se întindea pe buzele strâmbe, mărginite de discrete riduri argintii, ca niște pânze de păianjen.

Dorothy și-a întors privirea. S-ar fi putut consola gândindu-se la ridurile mamei sale, dacă nu i s-ar fi părut că distinge prin zgomotul din jur râsete distante și compătimitoare, care

străbăteau aerul devenit deodată fierbinte. Și-a dat seama că pilotul tocmai aterizează pe o fâșie de nisip cenușiu. Rămânea de văzut dacă aterizarea avea să îi aducă lui Dorothy și liniștea sufletească.

Femeile și-au plecat capul în același timp, chiar când elicopterul a atins pământul; paletele elicei despicau lumina și se topeau în ea, formând un vârtej de albastru și de verde, care, în mod normal, le-ar fi reamintit de lucruri cunoscute. Drept urmare, lui Dorothy a început să îi zvâcnească din nou capul. De o parte se afla istmul, plat și monoton, la marginea unor mangrove amenințătoare; de cealaltă parte, printre desișuri de eucalipti, se ridica masa întunecată a unei misterioase păduri tropicale, dincolo de care se afla probabil oceanul.

Când s-a dat jos din mașinărie, Dorothy își simțea picioarele la fel de fragile și de fusiforme ca ale mamei.

Dar doamna Hunter nu recunoștea niciuna dintre descrierile fizice care pot afecta anumite ființe mai slabe în împrejurări neobișnuite.

— Trebuie să-ți mulțumesc că ne-ai adus aici tefere și nevătămate, ca atunci când am părăsit continentul.

S-a apropiat de pilot, ținându-l totodată la distanță cu brațul întins și mâna acoperită de o mânășă albă.

Tânărul a fost surprins să descopere că trebuie să accepte într-a lui acea mână curată.

— Nicio problemă, a spus el pe un ton plângăreț, de parcă fusese lovit în torace, și i-a zâmbit pieziș.

Dorothy a observat că, deși strângerea de mână a pilotului îi smucește energic brațul, mama nici măcar nu a tresărit, iar picioarele, departe de a fi fragile și fusiforme, merită să fie dezgolate.

Dorothy s-a uitat în zadar după mașina care trebuia să vină în întâmpinarea lor.

Între timp, mama s-a hotărât să profite de încurcătura care apăruse în planurile lor.

— Sunt multe animale sălbatice pe insulă? l-a întrebat ea pe pilot, cu o voce clară, aproape veselă.

— Destul de multe.

— Atunci o să-mi petrec timpul studiind fauna și flora sălbatice de pe insula Brumby.

Dorothy s-a cutremurat când a auzit-o pe mama ei, deși pilotul nu își dăduse seama de subtext. Mama era în stare să flirteze și la o intersecție, în timp ce aștepta să se schimbe lumina semaforului.

— Soției îi place să studieze păsările. Când îi mai lasă copiii puțin timp liber, le-a informat pilotul, sau mai degrabă a informat-o pe Elizabeth Hunter, după o clipă de gândire. Are și o carte despre păsări, a adăugat el.

— Ai și tu o carte despre păsări la tine, mamă?

Prezența pilotului făcea remarca să pară și mai sarcastică.

— Nu fi *naivă*! N-am de gând să intru în amănunte științifice, vreau s-o fac doar din plăcere.

Bineînțeles că erai naivă. Și plictisitoare, pe deasupra. Nu asta îți dăduse de înțeles Hubert, prin aluzii extrem de fine, cu mult înainte ca margarina să își prezinte farmecele, făcându-ți concurență?

— Și încă nu m-am hotărât dacă mă interesează păsările, a zis mama, care încă dezvolta subiectul, deși pilotul nu mai asculta. Ce știi tu, Dorothy, poate o să mă intereseze copacii sau vietățile acvatice.

Dorothy s-a uitat în jos și a zărit un crab de uscat, cu cleștii ridicați, plimbându-se neliniștit pe nisip într-o parte, ca într-o coregrafie învățată la perfecție.

Cât despre neliniștea ei, s-a risipit când Dorothy a văzut o mașină veche gonind către pista de aterizare, dinspre pădurea de eucalipt și sasafras, împungând cu botul, aproape scormonind ca râțul unui porc, în fiecare dună de nisip pe care o întâlnea. Jack Warming traversase insula cu mașina ca să le ia de la elicopter, așa cum le promisese Helen în scrisoarea ei. Era un bărbat corpolent, cu un temperament expansiv, extrovertit, ce se îmbina în mod neconvingător cu expresia aceea ștearsă, aproape mistică, a celor care își petrec viața în căutarea unei oi sau a unei vite dispărute undeva în zare.

Doamna Hunter l-a întâmpinat pe Jack Warming cu un entuziasm exagerat.

— Acum chiar mă simt de parcă ne ducem la curse!

Și-a întins obrazul ca să primească sărutul lui, a bătut cu palma capota supraîncălzită a Chevrolet-ului și s-a apropiat de cei doi copii îmbrăcați în zdrențele celor bogați, care își însoțiseră tatăl în mașină.

— Ne tot întrebam dacă îți dai seama ce te așteaptă, răcni Jack, lăudând-o pe Elizabeth Hunter. Noi ducem o viață destul de simplă aici, pe insulă. Dar Helen crede că ești tare de tot.

Dorothy bănuia că soții Warming se numără printre numeroșii oameni pe care mama îi păcălise. Jack era suficient de nevinovat încât să încerce să o tragă pe „bătrâna Dorothy, aici de față“ în cercul oamenilor pe care îi aprecia: cu o stângăcie bine intenționată, a apucat-o de un cot, a strâns-o, dar i-a dat drumul imediat. Și-a ferit privirea cvasi-mistică, deși lumina încă zăbovea pe vârfurile dinților, dezveliți într-un zâmbet șovăielnic.

Cât despre Elizabeth Hunter, ea încerca să îi seducă pe copii.

— Pietrele sunt turcoaze. E un colier *extrem* de vechi. A fost al mamei, era unul dintre puținele lucruri frumoase pe care le avea. Vedeți voi, noi eram săraci. O să ți-l dau și ție să-l porți diseară, Sara, i-a promis fetei.

Copiii erau fermecați de genul de străin în rolul căruia Elizabeth Hunter excela. Pe urmă s-au uitat și la prințesă, dar și-au îndreptat repede privirile în altă parte.

Dorothy nu se simțea lezată: copiii nu o plăceau – sau poate se temeau de ea – pentru că recunoșteau în ea o persoană care îi înțelegea prea bine. Puterea mamei consta în mare în faptul că ea nu știa cum sunt alți oameni.

Tot cu o voce extrem de răstită, Jack a început să rememoreze întâmplări legate de „petrecerea soților MacGregor“, probabil ultimul prilej cu care se întâlniseră mama și soții Warming.

Doamna Hunter a renunțat să îi mai lingusească pe copii, și-a coborât pleoapele, și-a ridicat bărbia și s-a uitat la ceilalți cu un zâmbet reținut.

— A fost un dezmăț, nu-i așa? zise ea cu o blândețe nesfârșită.

Dorothy era surprinsă, chiar uluită: nu reușea să găsească o corespondență între petrecerea soților MacGregor și ceea ce

știa despre viața mamei sale; dinaintea ochilor i-a apărut o imagine fugitivă a lui Elizabeth Hunter, cu un coif de hârtie, apoi, prea brusc, trupul nud și alb al mamei, văzut printr-o perdea de apă sau de lumină tropicală.

Doamna Hunter a căscat ochii și a spus cu o expresivitate studiată:

— N-o să-ți vină să crezi, Dorothy! Am prăjit șunculiță și ouă pentru vreo douăzeci de persoane, la ora trei dimineața.

A fost o mare ușurare să se urce în mașină. Dorothy a avut grijă să se așeze lângă șofer, ca să fie cât mai departe de copii. Era îngrozită la gândul că mai există încă cinci progenituri ale soților Warming, din fericire „aflați la diferite centre de studiu“, după cum le scrisese mama lor, „între Rockhampton și Monaro“

Chevrolet-ul s-a îndepărtat nonșalant de pista de aterizare, și-a făcut drum printre niște arbuști pitici subțirei și și-a început drumul accidentat prin pădurea tropicală.

În comparație cu alte insule înșirate de-a lungul coastei statului Queensland, Brumby era cea mai remarcabilă. Înșfăcăată cu mult timp în urmă de un înaintaș al lui Jack Warming, cea mai mare parte a insulei fusese exploatată pentru resursele de lemn. Actualul Warming mai deținea doar câteva pogoane înspre ocean și o casă în care își adusesese familia, ca să mai scape de verile de pe continent. Insula nu era locuită, excepție făcând un grup de pădurari care nu plecau de acolo niciodată și soții Warming, care făceau doar vizite sporadice.

Insula îi redusese la tăcere pe străinii pe care îi iniția în тайnele ei. În anumite locuri, copacii erau atât de apropiați unii de alții, trunchiurile, atât de căptușite cu mușchi sau încrustate cu licheni, lianele ce atârnavă de ele, atât de încâlcite, încât lumina abia dacă mai avea loc să treacă. Pe urmă au pătruns într-o zonă foarte întunecată, de un verde apos. În puținele locuri din care se mai tăiaseră câțiva sasafras – și unde se prăbușise odată un avion de mici dimensiuni –, intrușii și-ar fi putut aminti de lumina soarelui, dacă aceasta nu s-ar fi prelins pe trunchiuri ca mușchii, dar uscată, pâlpâindă și albă, bățând în auriu.

Chevrolet-ul a trecut pe lângă un luminiș în care fuseseră ridicate trei sau patru corturi, decolorate de timpul pe care îl

petrecuseră acolo, precum și un adăpost lung, din fier, cu acoperișul boltit. În jur erau o mână de bărbați cu capul descoperit, ale căror chipuri inexpressive se zăreau de sub frunțile albe și vulnerabile.

Jack i-a strigat. Copiii le-au făcut cu mâna, chiuind. Bărbații au făcut și ei cu mâna. Dorothy a zărit-o cu colțul ochiului pe Elizabeth Hunter, care încerca să le câștige simpatia pădurarilor, făcându-le semne cu brațul ei alb.

Prințesa de Lascabanes nu a reușit să anime scândura în care se transformase. Cel mai mult se temea că bucuria secretă pe care o simțise înaintând prin pădure s-ar putea revărsa prin ochii ei și ar putea să o dea de gol. Așa că s-a abținut cât de mult a putut, și și-a înăbușit hohotele de plâns, la fel de înspăimântătoare, care fierbeau în ea. Zece minute mai târziu, ieșind din pădure și luând-o la vale pe un povârniș acoperit de iarbă, mai că s-ar fi rugat, dacă rugăciunile ar fi ajutat-o mai mult în trecut, ca mașina lor să își continue drumul prin imensitatea de lumină și apă, atât cât îi putea susține oceanul roțile. Mai bine să fie orbită de sticla verde, să îi plesnească timpanul de la vâjâitul întunecimilor, să se verse nemărginirea în ea prin pâlnia înfundată a gâtului decât să mai suporte alternanța de paroxisme și apatie care compun o existență deformată.

În schimb, mașina s-a oprit lângă ceea ce era, probabil, casa familiei Warming: o construcție dărăpănată, șubredă, în stilul indolent al regiunii Queensland, unde briza este încurajată să treacă prin grilaje bătute în cuie pe stâlpi înfiți la distanțe inegale, în spatele cărora poți depozita orice lucru vechi de care vrei să uiți și unde se pot ascunde copiii, ca să își împărtășească cele mai sinistre născociri. Aflată pe o stâncă, între pădure și o fâșie de coral albicios, casa fusese vopsită într-un maroniu practic, cu ornamente de un verde mai lucios, dar plin de bule de aer, întregul fiind atât de pașnic și de indigen, încât era de mirare că rezistase cutremurelor, amenințărilor, splendorilor apocaliptice ale unui ocean ce se rostogolea la nesfârșit, dintr-un est nedefinit.

Musafirii tocmai ieșeau cu sfială din mașină când scara ce ducea către ceea ce părea să fie mai degrabă un balcon continuu decât veranda acelei case pe picioroange începu să se clatine sub

greutatea unei femei. Venea desculță, tropăind pe treptele vechi, îmbrăcată într-o rochie ieftină și spălăcită, din bumbac, care nu știrbea nimic din autoritatea castelanei. Dorothy nu a recunoscut-o pe Helen Warming: se delăsase mult; mâinile i se înăsprișeră din cauza muncilor casnice, iar trupul i se deformase în urma nașterilor repetate. Apoi, pentru o clipă, fetița s-a uitat dinăuntrul femeii împlinite și a fost cuprinsă de frică, deși zâmbea de sub privirea ei de monitor; în secunda următoare, femeia în toată firea a preluat din nou controlul și a pornit spre obiectivul ei.

— Dragă doamnă Hunter! Ce curajoasă ați fost că v-ați aventurat până aici! E doar o colibă primitivă, după cum v-am avertizat.

Primirea nu era atât de afectată pe cât suna, chiar și Dorothy a fost nevoită să recunoască asta. Helen aproape că a luat-o pe sus pe mama, după care cele două femei s-au îmbrățișat cu o tandrețe aprobată atât de soț, cât și de copii.

— Colierul pe care-l are la gât – cu tur-*cuaze* –, a spus că pot să-l port și eu diseară, a zis fetița.

Dar onorurile personale nu aveau nicio însemnătate pe lângă triumful familiei de a fi intrat în posesia unui obiect viu de venerat și a unei surse de înțelepciune profetică. Tresărind, Dorothy de Lascabanes și-a dat seama că fusese invitată nu din cauză că soții Warming voiau să dea dovadă de bunăvoință, ci pentru că îi adorau mama.

Descoperirea aceasta iritantă a devenit și mai supărătoare după ce habotnicii și-au urcat idolul pe scara scârțâitoare și l-au instalat în camera pregătită pentru vizită.

— Credeți c-o să vă simțiți bine aici, doamnă Hunter? Obloanele sunt puțin cam înțepenite. Uitați, aveți aici niște biscuiți, în caz că vi se face foame la noapte. Și cărți. Am uitat de chibrituri? Nu te atinge de biscuiți, John. Nu avem decât vechea lampă cu kerosen. John! Te rog! Eu continui să cred că lămpile cu ulei dau singura lumină cu adevărat blândă. E greu să le cureți, dar, odată ce-ți intri-n mână, e simplu ca *Tatăl nostru*. Jack, dragul meu, de ce nu-i așezi geanta doamnei Hunter pe taburet? Sara, *nimănui* nu-i place să fie *maltratat*. Of, draga, biata noastră doamnă Hunter!

Helen s-a aplecat să o mai îmbrățișeze o dată.

Lumina difuză din camera cu obloanele trase îi restituia părului mamei aureola pe care probabil că o purtase în tinerețe, făcându-i pletele să pară din nou un râu din aur pur și palid. În ochii ei de un albastru adânc se citea liniștea unei persoane care primește ceea ce i se cuvine.

Până când a spus, cu oarecare asprime:

— Un singur lucru nu pot permite dacă e să petrec două săptămâni ca oaspete în casa voastră. Adresarea asta cu „doamna Hunter“! Mă cheamă Elizabeth. Nici mai mult, nici mai puțin. Urăsc diminutivele.

Familia Warming era cu adevărat fermecată.

Cineva pusese niște flori într-o vază de lut, pe care o așezase pe un cufăr. Desigur că Numele a insistat să știe cine îi adunase floricelele.

— Eu, a spus Sara.

— Noi, a corectat-o John.

— Ce drăguț din partea voastră! Și ce isteți ați fost, parcă ați știut că nimic nu m-ar bucura mai mult decât florile specifice insulei.

— Numai din astea sunt pe aici, a mărturisit John.

Elizabeth Hunter nu l-a luat în seamă.

— Poate că suntem sub așteptări în multe alte privințe, dar măcar avem florile noastre. Nimic nu e mai subtil, nimic nu e mai nobil, a zis ea și, ridicându-se, s-a apropiat de buchet ca să îl rearanjeze.

Pentru că nu mai putea să suporte, Dorothy ieșise pe verandă. De acolo, de unde stătea, părea să fie la bordul unei nave, una care nu își arunca ancora niciodată. Căldura decolorase marea și redusese linia de coastă la un verde ofilit, în afară de un singur punct, la sud, unde se ridica o stâncă ciudată, în straturi roșii și galbene. Stânca se uita la ea cu ferocitate.

— Ce e, Dorothy? S-a întâmplat ceva?

— Nu. Nimic. Doar că mă doare capul îngrozitor, a spus ea, transformând un fior într-un zâmbet. O să iau una dintre pastilele pe care le-am adus cu mine.

Helen era, cu siguranță, pregătită să scoată la suprafață o porție generoasă din compasiunea care forma capitalul ei de bază, dar Dorothy se temea să riște să o accepte, din cauza soarelui aceleuia alb, care se uita fix la ea, și a stâncilor fioroase din depărtare.

La adăpostul obloanelor din camera ei îngustă, după ce pastila a început să își facă efectul, Dorothy s-a mai liniștit. Stătea întinsă în pat, gândindu-se la pilotul de elicopter, cu soția lui care studia păsări, și la soțul lui Helen Warming, îmbrăcat în cămașa aceea urât mirositoare, de crescător de vite, pe care o purta când venise să le întâmpine; încerca să își explice legea care spune că aproape fiecare dintre noi își dorește să aibă pe cineva alături. Nu și l-ar fi dorit pe pilotul tânăr și zvelt, dar stângaci și, de fapt, pe niciun alt bărbat pe care îl cunoscuse sau pe care și-l putea imagina – în niciun caz pe Hubert de Lascabanes, care fusese soțul ei și încă era, în ochii lui Dumnezeu.

O auzea pe mama undeva în depărtare, fermecându-și gazele în rolul unui personaj acceptat în general ca Elizabeth Hunter, orchestrând pentru scopul ei actual o scenă ce se voia dramatică. Printre scândurile podelei se auzeau glasuri de copii, împletite într-o conspirație. Toată lumea conspiră, întotdeauna. Dar nimeni atât de tainic precum valurile. Dar măcar ai adormit, în cele din urmă, cu vuietul valurilor în urechi.

Când te-ai trezit, nu erai chiar înviorată, dar disperarea fusese smulsă dinăuntrul tău, iar copiii făceau gălăgie pe verandă. Camera se întunecase deja; mirosea a aer închis, a cearșafuri umede și a ceea ce era, probabil, mucegai uscat.

Trebuia să dea ochii cu copiii.

După ce s-a aranjat puțin, a ieșit și le-a zâmbit.

— Cred că aveți ceva să-mi spuneți.

Păreau rușinați, dar mai ales speriați, iar ea și-a dat seama că probabil se exprimase greșit; ar fi putut să se înțeleagă cu ei la un anumit nivel, dacă ar fi vrut copiii să i-o îngăduie.

A încercat să își îmbunătățească discursul.

— V-am auzit pe sub casă. Vă jucați?

Se uita la ei, sperând că nu are o privire prea sfredelitoare.

Băiatul a răspuns primul, ferindu-și privirea, cu vocea pierdută în scena pe care o vedea în fața ochilor sau pe care o visa.

— Cineva a fost omorât aici, la început. A naufragiat un vas pe insulă. Negrii i-au omorât pe bărbați și au făcut-o pe femeie sclava lor.

Deși nu era încă seară, Sara deja purta colierul promis, din aur și turcoaze.

— Au dezbrăcat-o pe femeie până a rămas aproape goală, a zis ea.

— Se crede că s-a întâmplat acolo, jos.

John a arătat cu două degete înspre stâncile vârgate; brațul lui părea neobișnuit de flexibil.

— Dar noi credem că s-a întâmplat aici, a spus Sara, bătând cu piciorul gol în scândurile care formau podeaua verandei.

— De ce? a întrebat Dorothy Hunter, fără să încerce să le pună sub semnul întrebării convingerile. De fapt, spera că o vor face și pe ea părtașă la mitul lor.

— Pentru că... sub casă... miroase a cadavre sau cam așa ceva, a explicat John.

— Sunt și cochiliile stridiilor pe care le-au lăsat negrii, a adăugat Sara.

Copiii au început să chicotească, dar nu din cauza crimelor: ea bănuia că râd de persoana care era prințesă, și s-a întristat din nou; voia să fie și ea una de-ale lor.

Și-a îndreptat privirea spre linia coastei, unde lumina scăzuse, și a văzut un bărbat apropiindu-se. Era evident că tocmai trăsesse pe mal o șalupă. Nu purta decât o pereche de pantaloni scurți, de un roșu șters.

— Îl vedeți pe omul ăla? i-a întrebat ea pe copii. Cine e?

— E profesorul Pehl.

— Stă la noi.

— E... norvegian.

— L-au invitat, dar nu cred că le place foarte mult de el.

— S-au simțit obligați să-l invite.

Dorothy s-a uitat la norvegianul nedorit. De la distanța aceea, era greu să îi aprecieze vârsta; dar nu putea fi foarte bătrân. Părul vârgat fusese decolorat de soare și ciufulit de vânt și de

apa sărată. Din cauză că nu se adaptase climatului, pielea îi părea neîngrijită: avea aproape aceeași culoare ca pantalonii lui decolorați, care îi aminteau lui Dorothy de batogurile uscate ce spânzurau de tavan *chez l'épicier*¹.

— Măcar probabil că e interesant, s-a hazardat ea, fiind profesor. Și norvegian, pe deasupra.

Nu își amintea să fi cunoscut vreodată un norvegian; poate, ca franțuzoaică, se mândrea cu asta.

Copiii nu prea o încurajau.

— E de treabă.

— Nu prea iese din carapacea lui.

— Scrie mereu într-un caiet vechi.

— Și se scobește în nas.

— Și trage vânturi dacă are impresia că nu mai e nimeni în cameră.

Copiii au izbucnit în râs, Sara mai violent decât John, ca să arate că știe să aprecieze glumele grosolane, care se fac de obicei între bărbați. Deși s-au îndepărtat la scurt timp după aceea, prințesa încerca să se convingă că ea le este deja mai simpatică decât le-ar putea deveni vreodată profesorul.

În bucătărie, mama curăța cartofi. Elizabeth Hunter se amuza să își joace personajul în fața unor străini înțelegători; ba chiar purta și un șorț. În aer se simțea un miros de gin.

— Ai zis Pehl?

Și în bucătărie se râsese.

— Da. Să nu crezi că-l vorbesc de rău. Nu e un om rău, doar că e foarte serios. Iar eu apreciez mult bărbații serioși.

Helen și-a dat seama că prințesa Hubert de Lascabanes se băgase nepoftită în conversația lor intimă.

— Ah, Dorothy, te rog, servește-te cu ceva de băut.

După ce și-a îndeplinit datoria de gazdă, și-a schimbat automat direcția.

— Elizabeth, de ce ai insistat să cureți cartofi? Din cauza cartofilor arată mâinile mele în halul ăsta.

— Eu însămi sunt în ultimul hal fără cartofi.

---

¹ „În băcănie“ (fr. în original).

Elizabeth și Helen au oftat: fuseseră întrerupte.

Prințesa de Lascabanes și-a turnat o cantitate generoasă de sifon. Pe urmă și-a încrucișat brațele ca un bărbat sfrijit.

În timp ce decojea un cartof micuț, Elizabeth o asigura pe Helen:

— Scandinavii sunt curați. Nu pot să sufăr băile alea franțuzești cu *amprente de picioare*!

Helen și Elizabeth se cutremurau de râs.

— Helen, n-o să-ți vină să crezi, dar am cunoscut o femeie care și-a scăpat pașaportul în *gaură* – între urmele de picioare!

Prietenele râdeau cu hohote.

— La *Montpellier*! a completat Elizabeth, ca pentru un climax.

În ciuda hotărârii de a-și suspenda ura pe durata vizitei, Dorothy își detesta mama.

— Care e domeniul de interes al profesorului Pehl? a intervenit prințesa de Lascabanes cu răceală.

Ca să se apere, Helen și-a amintit aproape prea repede:

— Păi e... e ecolog marin, Dorothy.

— Interesant, a suspinat Elizabeth.

Apoi s-au auzit râcăielile cuțitului de decojit cartofi, zgomo-tul cratițelor pe care le trântea Helen pe aragaz, voci de bărbați și apă scurgându-se undeva.

— Apropo, n-avem băi, nici măcar un duș, pentru că depindem de apa de ploaie, a explicat Helen. Când începe să ne deranjeze mizeria, ne spălăm cu apă dintr-un ulcior. Asta face Edvard chiar acum.

— Eu am venit pregătită să trăiesc în condiții grele, draga mea, a zis mama. Dorothy e mai snoabă și are nevoie de toate înlesnirile unei vieți moderne, mai ales că a trăit în Franța.

— Nici chiar așa, mamă!

Iritarea lui Dorothy nu a avut ocazia să se dezvolte, pentru că în bucătărie a intrat Jack. Arăta ceva mai bine în costumul vechi pe care și-l pusese, din mătase indiană, încins cu o curea stacojie.

— Îmi plac bărbații care nu se tem să poarte și ceva colorat, a observat Elizabeth.

Se săturase de curățat cartofi.

Jack a răs.

— Ar trebui să-i vezi spatele lui Edvard. Are aproape aceeași culoare ca brâul meu.

— Ai zis cumva *Ed-vard*? a întrebat Elizabeth.

— Da. Cu „v“

— Îi transformă numele cu totul... Chiar foarte atrăgător.

Mama își ridicase capul și își țuguiase buzele, ca și cum ar fi încercat să guste numele norvegianului.

Era unul dintre gesturile ei caracteristice, probabil menit să confirme legenda unui gât de lebădă. Ca să își ascundă disprețul, Dorothy a pus mâna pe cuțit și a început să curețe cei trei sau patru cartofi de care mama cu siguranță nu avea să se mai ocupe.

Jack și-a coborât glasul.

— Cu sau fără „v“, e foarte plictisitor. Ni l-a lăsat pe cap o persoană pe care o consideram prietena noastră. Elizabeth, dacă n-ai grijă, o să înceapă să-ți explice despre agregatele ben-tonice.

— Poți să fii sigur că n-o să cad în plasă, a promis mama solemn; doar deschizând gura, îi făcea pe toți cei din jurul ei să râdă.

Luna se ridica, plină și roșie, o moștenire a apusului tran-dafiriu. Jack Warming a venit mai aproape, s-a așezat în colțul mesei și și-a cuprins soția cu brațul pe după mijloc. Conștient într-o anumită măsură de îmbrățișarea soților, crinul insesizabil de ofilit al lui Elizabeth Hunter își etala strălucirea. Insula Brumby părea o lume a armoniei, cu care se ciocnise Dorothy de Lascabanes, și, după toate aparențele, și Edvard Pehl; deși nu îndrăznea să și-l închipuie ca pe un aliat. În circumstanțele date, era recunoscătoare și că i se permitea să curețe cartofi.

Helen începuse să se foiască și să se întrebe unde ar putea fi copiii.

— Sara arată extraordinar cu colierul meu, a zis Elizabeth. Sper să nu-l piardă. Nu că ar avea o valoare foarte mare. E prețios doar pentru că e, practic, primul lucru pe care mi-l amintesc.

— Să-l piardă? Doamne ferește!

Poate că mama intenționase să o facă pe Helen să sufere.

— Mă duc imediat să-i aduc înapoi.

— Lăsați-mă pe mine să-i caut, doamnă Warming.

Prințesa de Lascabanes își terminase cartoful, cu toate că îl decojise mai puțin meticulos decât și-ar fi dorit; dar, dacă nu pleca, avea să se găsească din nou într-o situație disperată.

— Nu ai ști unde...

— Nu. Dar mă plimb prin zonă – mi-ar plăcea foarte mult – și încerc să-i găsesc.

Fără să mai aștepte permisiunea cuiva, Dorothy și-a luat tălpășița. În lumina lunii, ai fi putut jura că întreaga casă ridica ancora și pornise în larg. Sub luna greoaie, depărtările se unduiau ușor, în timp ce picioarele prințesei lipăiau pe punte. În galeră se așternuse tăcerea. Nu se auzea decât fâlfâitul aripiilor unei păsări, undeva între mare și țarm.

S-a deschis o ușă și Edvard Pehl a ieșit pe verandă. Într-o mână ținea un prosop, iar în cealaltă, perechea lui de pantaloni scurți. Nici întunericul nu îl acoperea; de fapt, în aer plutea o fosforescență care îi accentua goliciunea. Zărise despărțitura dintre pectoralii lui cam cărnoși, dar încă fermi; și-a ferit privirea cu pudoare, dar a fost din nou ispitită să se uite o clipă la el – ba nu, nu ispitită; mai rău, hipnotizată. *Mon Dieu, des seiches!* În toată viața ei de femeie măritată, nu își permisesese niciodată să se uite cu luare-aminte la așa ceva.

Faptul că nu s-a ciocnit din senin de un monolit de carne s-a datorat numai autocontrolului de care a dat dovadă profesorul. S-a răsucit iute – chiar grațios, având în vedere prima impresie de apatie pe care o lăsase –, de parcă era la coridă și ațâța un taur, apoi și-a continuat drumul cu pași hotărâți pe verandă sau pe punte sau pe scândurile acelea de coșmar. Deși erau atât de mari încât te-ai fi așteptat să se bălângănească, fesele lui păreau tari ca marmura. Nu își putea lua privirea de la ele și a observat lumina lunii scânteind într-o farfurioară, înainte ca profesorul să dispară în camera de lângă a ei.

Sub pașii ei veranda se clătina gema de parcă ar fi depărtat ea scândurile fără să se întrebe încotro se duce oare nu cumva

era lipsită de direcție încă de când sosise pe insula asta tocurele îi erau prinse în saltele de câlți aspri sau iarbă împotmolită în nisip ud. Logic, atunci când ajunse la marginea apei, ar fi trebuit să o ia pe cărarea netedă ce se întindea până în depărtare. În schimb, ea a făcut cale întoarsă și a pornit, legănându-se pe picioare, înapoi către casă, unde a fost primită de camera care devenise a ei, în lipsa alteia.

Pereții păreau vătuiți: parcă respirau către ea. A zăvorât obloanele. Nu putea face nimic în privința ușii: încuietorea nu era prevăzută și cu o cheie.

Așa că Helen a putut să intre și să o ia la întrebări pe acea copilă neliniștită.

— Dorothy dragă, nu vii să mănânci ceva?

— Nu, *mulțumesc*, doamnă Warming.

Rostise cuvintele mai apăsător decât ar fi vrut.

— Ce putem să facem pentru tine?

Întrebarea a făcut-o pe Dorothy să râdă și să plângă în același timp.

— Nimic, sincer, *chère Hélène*¹. *Je vous en prie*², Helen.

Era cu atât mai umilitor, cu cât tu erai monitorul, iar Helen Warming, eleva abia intrată pe băncile școlii.

A fost o ușurare să îți aduci aminte de copii.

— Și copiii? Au apărut?

— Da. Iar colierul lui Elizabeth e în siguranță.

Dorothy a tresărit aproape imperceptibil; iar prințesa de Lascabanes și-a îngăduit, deși nu fără un sentiment de vină, să fie alinată de niște brațe blânde.

După ce a sfătuit-o pe prințesă să doarmă, Helen a plecat. În loc să adoarmă, a început să se zvârcolească în spasme. Cusută în cearșaful argintiu spre roșiatic luna ejaculează e mai rău decât roșie furioasă încearcă să te omoare cu razele ei *ah non Hubert je suis déjà morte d'avoir tant souffert*³ Edvard poate ar înțelege că necazurile fundamentale se

¹ „Dragă Hélène“ (fr. în original).

² „Vă rog“ (fr. în original).

³ „Ah nu Hubert sunt deja moartă de atâta suferință“ (fr. în original).

înmulțesc la cea mai mare adâncime speranța, fie ea vie sau moartă, plutește la suprafață ca să fie identificată și prinsă în plasă cu delicatețe.

Dorothy s-a trezit și, deși nu se simțea odihnită, era surprinzător de calmă. O anumită intenție, nu era sigură care, îi încordase trupul și îi izolase nervii. Când a deschis obloanele, a văzut că lumina era de un argintiu atât de rece, încât nu s-a mai temut de momentul strălucirii maxime sau de albul pe care avea să îl aducă după ea și care avea să ardă mocnit în miezul zilei. Bucurându-se de mulțumirea pe care i-o aducea echilibrul fragil în care se găseau umorile ei, s-a îmbrăcat și a pornit pe vârfuri de-a lungul verandei, pentru a ajunge la bucătărie și a-și face o cafea (*sans doute immonde*¹) sau, în cel mai rău caz, un ibric de ceai indian.

Dar în bucătărie, vai, cineva își făcea deja de lucru cu oalele.

— Mă gândeam să-mi fac niște cafea, a explicat posomorât profesorul Pehl, cu o voce groasă. Soților Warming nu le place cafeaua.

Îmbrăcat în pantaloni scurți și o cămașă, profesorul începuse deja operațiunea.

— Eu sunt pierdută fără cafea, a auzit ea; nu era vocea ei, ci a mamei, pregătindu-se să discute cu un bărbat. (Ei bine, de ce nu? Nu avea cine să îi audă.) Și îmi place franțuzească, așa, cu puțin alcool, a adăugat ea, cam strident, punând mâna pe ibric.

— Nu franțuzească, a obiectat profesorul Pehl. Cea franțuzească e vâscoasă. Prefer cafeaua americană, din moment ce stau la San Diego.

— Acolo stați?

Dorothy încerca să estimeze, fără succes, distanța dintre camera mamei și bucătărie; gândul însă reușise să o distragă.

— San Diego... e interesant? a întrebat ea, de dragul conversației, pe un ton mai blând.

— Interesant? Acolo m-am stabilit de curând, fie că-mi place, fie că nu.

---

¹ „Mizerabilă, fără îndoială“ (fr. în original).

Profesorul vorbea cu gura plină; rupsese o coajă de pâine și începuse să o molfăie.

— Când spunei că v-ați „stabilit“, vreți să spunei că v-ați „logodit“?

Prințesa rostea cuvintele răspicat când vorbea cu scandinavul, rămânând în același timp distrasă, nehotărâtă.

— Nu vreau să spun deloc că sunt „logodit“. Vreau să spun că cercetările mele m-au adus la San Diego, la University of California.

*Imbécile que je suis!*¹ A tras filtrul de cafea atât de brutal pe aragaz, încât a scos un scârțait.

— Când am plecat, eram deja logodit cu o tânără din Bergen. Mă bătea gândul într-o vreme să mă căsătoresc, dar mi-am zis că e prea devreme: s-ar fi suprapus cu proiectele mele de cercetare.

— Munca dumneavoastră trebuie să fie de-a dreptul fascinantă.

Având în vedere circumstanțele date, prințesa se hotărâse să trântască o replică ipocrită, pe care ar fi condamnat-o la alții.

Când cafeaua a fost gata, iar ea tocmai se pregătea să o toarne, a avut un moment de inspirație.

— Știu ce-o să fac. O să vă fac o omletă.

Chiar și Hubert o lăudase pentru omletele ei. (*„Si tu es Française, chérie, c'est par ton talent pour faire les omelettes.“*²) Câteodată însă se lipeau de tigaie.

— Nu beau decât cafea dimineața.

— Dar un bărbat trebuie să-și înceapă ziua cu ceva mai consistent, a zis australianca din ea.

Profesorul Pehl nu a mai spus nimic: poate că mama știa ea ce știa.

Dorothy era încântată să își redescopere arta uitată. Omleta împăturită perfect tremura când a fost așezată pe farfurie, nu de resemnare, ci de voluptate.

¹ „Ce cretină sunt!“ (fr. în original).

² „Dacă ai ceva franțuzesc în tine, atunci e talentul de a face omletă“ (fr. în original).

— Cum e?

Voia să revendice de pe buzele lui lauda care i se cuvenea; deși, dacă atinsese perfecțiunea, profesorul nu avea de ce să molfăie atât.

— E bună. Doar că e prea multă grăsime pentru gustul meu.

— *Baveuse!* Nouă așa ne place. (I se ascuțise vocea.) De altfel, francezii au inventat omleta.

Sau nu? Nu mai era sigură.

— Ah, francezii!

Profesorul a râs și a mai luat o furculiță de omletă gălbuie.

După ce a înghițit, i-a dispărut grimasa de pe chip; iar ea și-a adus aminte de ceea ce îi plăcea să creadă că reușise să ascundă: *bien baveuse ma chère petite Australienne peureuse*¹. Chiar era grăsime. Cum putuse să fie atât de coruptă, încât să ia parte la așa o destrăbălare? Șterse toate urmele, dar tot nu putea să scape de dezgust: putrezise și lăsase o urmă, vizibilă numai într-o anumită lumină introspectivă.

Molfăind, profesorul Pehl se uita, indispus, la cea care îi făcuse omleta.

Cât despre ea, se întreba dacă ochii lui, deprinși să analizeze vietățile subacvatice, o să îi observe pielea pulsând. Și-a văzut mâna zăcând ca un pește alb, subțire, adormit, în câlții palizi, încă lipicioși din cauza sării și a lipsei apei de ploaie; a încercat să nu se gândească la firele de păr pubian fosforescente, care îi reveneau în minte în imagini trecătoare, repetitive.

S-a dus în camera ei, ca să evite tentațiile fizice și să se scutească de o nouă rușine mentală, dar știa că, de fapt, ascultă zgomote de mișcare: aparent, ale mamei. Însă „insomnia“ mamei îi oferea luxul de a se trezi târziu, așa că era puțin probabil să te poată acuza că ai vreun interes față de profesor.

El s-a întors în camera lui, într-o scurtă incursiune. Prințesa de Lascabanes și-a evitat reflexia din oglinda măsuței de toaletă: ar fi putut sfârși prin a o enerva. Auzi ceea ce suna ca o plecare definitivă. Așa că și-a deschis și ea ușa șubredă, cu nonșalanță, dar fără chibzuință.

---

¹ „Foarte unsuroasă, micuța mea australiancă fricoasă“ (fr. în original).

— Aveți de gând să lucrați cât timp stați aici, pe insula Brumby?

Oare vorbea prea tare și avea să o trezească pe mama?

— Am fost invitat aici să-mi petrec vacanța, dar da, ați putea spune că lucrez. Eu întotdeauna lucrez.

Scândurile se îndoiau, una după alta, sub greutatea lui, în timp ce cobora. L-a urmat până jos, cu aceeași intenție de a debarca. Ajuns la malul mării, profesorul s-a pregătit de plimbarea pe care probabil intenționa să o facă de unul singur, pe plajă, spre stâncile vârgate pe care le remarcase prințesa cu o sea-ră înainte.

— V-ar deranja dacă v-aș însoți o bucată de drum? l-a întrebat ea.

El a mormăit că nu, nu l-ar deranja.

— Pot să mă închid în mine dacă e nevoie.

Prințesa a acceptat bucuroasă înțelegerea la care ajunsese-ră. Deși, în mod normal, nu purta pălărie, a început să își aranjeze pe cap clătita aceea mare, din paie, pe care o adusese pe insulă ca să o apere de soarele tropical. Se simțea mai bine — cu adevărat revigorată. Însă încălțăminte ei era total nepotrivită: înainta cu greutate pe lângă silueta robustă a profesorului, care bătătorea nisipul fără nicio grijă cu sandalele lui din piele netăbăcită. Chiar și așa, prințesa a reușit să țină pasul cu el din punct de vedere fizic; în schimb, din punct de vedere moral și intelectual, rămăsese oarecum în urmă, dar, în circumstanțele date, nu ar fi deranjat-o să fie un animal de povară pentru bărbatul acesta... da, grobian.

— Îmi puteți explica ce este ecologia? întrebă ea, asumându-și riscul de a primi un răspuns grosolan.

Mai întâi, profesorul a tras adânc aer în piept; apoi a ridicat din umeri.

— Cel mai simplu ar fi să vă spun că ecologia e studiul structurii și funcționării naturii.

— Și ce parte din acest domeniu vast și, pentru mine, înfricoșător, vă interesează cel mai mult?

Profesorul Pehl părea să strângă rezerve de aer în obraji săi aprinși.

— Dacă mi s-a dus vestea de ecolog marin, asta-i din cauza studiilor mele asupra crustaceelor care își fac scorburi în regiunea neritică.

Prințesa de Lascabanes a scos un suspin imperceptibil, poate în semn de apreciere pentru profesor.

— Dacă tot m-ați întrebat, am trecut mai departe, iar în prezent analizez agregatele bentonice. Adică, pe scurt, tipurile de substraturi de la nivelul cel mai adânc al apei și grupările paralele de nevertebrate pe care le susțin ele la adâncimi similare în diferite regiuni geografice. Aceste nevertebrate constituie un lanț de agregate, asemănătoare din punct de vedere ecologic, care se înlocuiesc unele pe altele în funcție de temperatură și de latitudine.

— Înțeleg, a zis Dorothy.

Profesorul Pehl a privit-o cu niște ochi de-a dreptul înflăcărați.

— O să vă explic mai amănunțit când o să fim undeva, la răcoare, a informat-o el.

Dorothy a fost de acord să îl asculte în răcoarea serii. În același timp, era uimită de sine: de fățarnicia ei instinctivă. Dar poate nu era pe de-a-ntregul fățarnicie. Aproape orice misiune este mai bună decât lipsa oricărei misiuni; și poate că l-ar fi putut ajuta în vreun fel – nu putea spera să îl aline cumva – pe acest bărbat plictisitor și mulțumit de sine, pe care împrejurările neprevăzute i-l scosese în cale.

Profesorul Pehl adusese cu el niște săculețe din plastic și se apleca din loc în loc să analizeze scoici, buruieni și tot felul de fleacuri marine fără nume. Din când în când, mai băga câte un specimen într-unul dintre săculețe; la un moment dat, s-a năpustit asupra unui crab speriat și l-a închis într-un săculeț.

Episodul acesta a făcut-o pe Dorothy să întrebe:

— Nu vreți măcar să vă car eu săculețele?

Nimic nu i se părea profesorului mai firesc, judecând după graba cu care i-a înmănat săculețele cu specimene.

Recunoștința pentru faptul că i se permisese să își aducă această contribuție minoră, dar importantă o determină pe prințesă să se aventureze într-un discurs periculos.

— Uneori am impresia că ar trebui să mă apuc de un domeniu exact – nu aş merge atât de departe încât să spun „ştiinţific“, dar un lucru pe care să-l studiez acum, că nu mai am nimic de făcut. Trebuie să vă spun că, după ani de zile petrecuţi într-o căsnicie nefericită, soţul m-a părăsit. De-aia mă aflu aici. Adică de-aia am venit acasă, sau poate ar trebui să spun *înapoi*, în Australia, s-o vizitez pe mama, a explicat ea.

Profesorul sâcăia un arici-de-mare: răspândea un miros putred şi nu prezenta niciun interes.

— Dacă ar fi să număr, cred c-am fost invitat să asist la mai multe divorţuri decât căsătorii.

— Mă scuzaţi dacă vă plictisesc, a zis prinţesa, prefăcându-se cu afectare că îşi vine în fire. În orice caz, la mine nu poate fi vorba de divorţ: biserica de care aparţinem nu-l recunoaşte. Nicio ceremonie n-ar putea schimba faptul că soţul meu trăieşte cu o femeie care nu e soţia lui. O americană, a spus ea, făcând un efort suplimentar ca să dezvăluie şi acest amănunt.

— O! Deci, daţi vina pe soţul dumneavoastră?

— Nu *dau vina* pe nimeni, a zis ea, îmbujorându-se.

— Mă bucur să aud asta. Aproape întotdeauna, ambele părţi sunt de vină în mod egal.

Dinăuntru corpului său încălzit de soare, el rămânea implicat numai superficial, distant, ştiinţific.

— Ah, da, a oftat ea. Presupun că aveţi dreptate. Amândoi am fost de vină.

Prinţesa a râs amar, deşi nu credea în totalitate ceea ce tocmai recunoscuse.

Dorothy se simţea din nou pustiită. Se temea de chinurile durerii fizice, deşi însoţitorul lor mai discret, fragmentarea minţii şi a viitorului, o putea supune la torturi mai groaznice. Prin negura pe care tot ea o proiecta în jurul ei, s-a uitat la stâncile colorate care se ondulau în ceaţa din depărtare. Până când fantezia stâncilor s-a transformat în ceea ce era nevoită uneori să recunoască drept singura realitate din viaţa ei: cea a trecutului, şi, mai exact, a copilăriei lui Dorothy, nu tocmai fericite. Se uita la ornamentul din dormitorul Norei: globul de sticlă, plin cu straturi de nisip colorat, un souvenir din Insula Wight, unde, atunci când era

mică, proprietara lui fusese sclavă. Dorothy o iubea pe camerista; de fapt, le iubise pe majoritatea slujnicilor, pentru misterul care le înconjura bunurile personale, cum era acel glob cu nisip, și gulere croșetate, înmuiate în ceai, și medalioanele cu fotografii înăuntru sau cu șuvițe de păr verzuliu. Pe când se chinuia să străbată plaja, se ridicau în jurul ei miresme pe care le uitase: de inocență și încredere în viață, ieșite dintr-un sertar deschis.

Prințesa de Lascabanes a dat la o parte perdeaua de sudoare care deforma stâncile și așa extrem de tulburătoare. Căldura devenea tot mai greu de îndurat. Profesorul Pehl începuse să își dea cămașa jos, iar ea a simțit deodată mirosul agresiv, dulceag, dar înțepător, al bărbaților cu tenul deschis la culoare. Era grețos, sau așa încerca să se convingă, înainte să își respingă descoperirea.

Profesorul nu făcea nicio concesie pentru femeia care îl urma, ci continua să meargă cu pași mari. Gambele lui lipsite de păr și bine dezvoltate păreau să încerce să se îndepărteze de ea. Uneori reușea să ia un avans destul de mare față de ea, dar era nevoit să se oprească, să se aplece și să analizeze un potențial specimen de interes. Așa că ea îl prindea din urmă și era din nou amețită de mirosul acela pătrunzător, masculin.

— Vai, spatele dumneavoastră! Cred că vă doare îngrozitor, profesore! a exclamat ea sub influența mirosului.

Zile întregi de expunere la soare îi transformaseră spinarea într-o crustă, ca solzii unui cod în saramură.

Profesorul și-a îndreptat spatele.

— Ce-a fost mai rău a trecut deja, a spus el, dar omoplații i se mișcau în continuare, energic.

— Bănuiesc că e prea târziu ca să mai aibă vreun efect miraculos, dar, dacă vreți, vă dau cu niște loțiune de plajă... diseară, a ezitat ea.

Din reflex, Dorothy se aștepta să audă comentariul răutăcios al mamei.

— Mulțumesc.

Nu era nici o consimțire, nici un refuz.

Prințesa era exasperată: un francez i-ar fi dat de înțeles dacă se descurcă bine sau nu; dar, cu norvegianul acesta, nu putea fi sigură.

Bineînțeles că nu conta pentru ea și, ca să îi demonstreze asta, l-a întrebat:

— Credeți că stâncile de acolo sunt un miraj?

Dar el fie nu a înțeles, fie a considerat că remarca ei este prea bizară.

Pentru o clipă, fură copleșiți de pădurea ce se întindea dincolo de roșcovii care mărgineau plaja: eucalipti enormi, care își lepădau scoarța, și arbori sasafras cu trunchi de o nuanță mai închisă se îndeseau ca să ascundă ispita stâncilor colorate ale copilăriei. Prințesa observă iarba de aceeași culoare cu mușchiul, de un verde auster, dar lucios, adunându-se în movilițe, la rădăcina unor chiparoși indigeni. Ceea ce la început îi provocase plăcere începuse să o deranjeze, ca o lumină orbitoare, primejdioasă.

Iar norvegianul a hotărât să dezvolte subiectul pe care îl deschisese ea.

— Pe stâncile de acolo a naufragiat un vas. Echipajul și ofițerii au fost uciși.

Ea a răspuns că știe de crimă.

— Știți și că soția căpitanului a fost luată de negri și transformată în sclavă?

Profesorul părea să se uite la ea mai mult cu dinții decât cu ochii.

Da, știa și despre asta.

Tâmpelile au început din nou să îi zvâcnească. Dintr-un motiv dincolo de rațiune, temeri fără țință au început să își facă loc în mintea ei. Oricât de seducătoare ar fi fost iarba de la rădăcina chiparoșilor cocoșați, nu trebuia să îi cedeze, și nici sugestiilor crescânde din capul ei.

Așa că s-a descotorosit de săculeții de plastic.

— Aici trebuie să vă părăsesc.

Încercând să se îndepărteze cât mai repede de profesor, a observat că unul dintre săculeții de plastic căzuse pe nisip, între ei.

— Probabil că mama se întreabă pe unde sunt. Nu pot s-o las singură atâta timp, mai ales la vârsta ei, a chicotit ea.

Profesorul era mai interesat să recupereze săculețul căzut, dar s-a gândit să murmure:

— Deci, doamna Hunter e invalidă?

— Nu. Doar bătrână.

Dorothy de Lascabanes și Edvard Pehl stăteau și se uitau unul la celălalt din capetele opuse ale acestei situații telescopice. Cum ea era la capătul greșit, îl simțea pe profesor scrutându-i fiecare por din piele și trecând prin ei, mai departe.

S-a întors și a început să se îndepărteze, dar s-a mai uitat o dată înapoi, aparent ca să mai admire stâncile acelea hipnotice. În prim-plan, umerii zdrențuiți ai norvegianului se încordau deja, pregătindu-se pentru o nouă explorare ecologică, de data aceasta solitară.

Până la urmă, prințesa de Lascabanes s-a bucurat că era încălțată cu pantofii aceia. A descoperit că drumul de întoarcere era presărat cu cochilii de stridii.

Dorothy observase în bucătărie un telefon antic, lăcuit, fixat pe perete, cu receptorul atârnat de un cârlig, într-o parte. Aspectul său antediluvian sugera că ar putea oferi o punte de legătură chiar mai fragilă decât echivalentul lui contemporan, mai compact și mai eficient în aparență. Se înțelegea că există o legătură cu tabăra pădurarilor; dar apelurile către lumea exterioară se făceau prin orașul Oxenbould, de pe continent.

La întoarcere, Dorothy a văzut-o pe Helen Warming lângă telefonul acela antic, cu umerii ei, atât de destinși de obicei, încordați sub rochia din bumbac, în timp ce mama stătea la masa din bucătărie, scoțând gemetele formale ale compasiunii, pe care le impune inutilitatea unei persoane.

Părea că Helen vorbește cu cineva din Sydney despre băia-tul ei cel mai mare.

— Da, sunt sigură... Ați făcut tot ce se putea face. Nu știu mai nimic despre doctorii din Sydney, dar sunt de acord cu alegerea voastră... Nu, e mai bine să mergem la spital... Da, toată grija... Da, da... Trebuie să așteptăm rezultatele analizelor... Îți mulțumesc, Dugald... și Barbarei. Vă sunt profund recunoscătoare.

Helen a pus receptorul în furcă. Atunci când s-a întors, fața îi era umflată, iar din ochi îi curgeau șuvoaie de lacrimi. Probabil că nici nu îi vedea pe prietenii cărora trebuia să li se adreseze.

— Hugh a suferit un colaps. A fost dus la spital. Nu pot să-i pună niciun diagnostic până nu află rezultatele tuturor analizelor, a explicat ea, ieșind din bucătărie. Trebuie să-l gălesc pe Jack.

Din cauza caracterului inoportun pe care îl căpătase vizita lor, precum și a durerilor de cap din ce în ce mai puternice, Dorothy s-a bucurat la început de prezența mamei sale. Preț de o clipă rușinoasă, a fost cât pe ce să îi cadă în genunchi: ar fi putut să își îngroape capul în poala mămicii; dar a reușit să își direcționeze durerea către exterior.

— Vai, nu pot face nimic ca să-i ajut? a strigat ea, ca să le arate, nu neapărat lui Helen, ci *tuturor*, dragostea de care ei nu o bănuiau capabilă.

— Nimic, Dorothy, a zis mama. Nu poți face nimic, draga mea. Decât să încerci să te controlezi.

Deja începuse să se preocupe de altceva: își contempla unghiile lucioase.

— Ești *insuportabilă*! Și, ca de obicei, ai dreptate! Nu pot face nimic pentru nimeni. Ar fi trebuit să merg până la capăt — așa cum a vrut profesorul în timpul expediției.

— Dacă te impacientezi, nu faci decât să înrăutățești situația. Te sfătuiesc să te duci și să te întinzi puțin în pat.

— Nici vorbă de așa ceva. Cine știe, poate, până la urmă, Helen o să-și dea seama că *are* nevoie de mine.

Furia ei ar fi trecut prin tavan, dacă nu ar fi intrat Jack Warming în clipa aceea. Ca și Helen, nici el nu își mai vedea musafirele. A început să își facă de lucru cu telefonul, a luat legătura cu cei de pe continent, a organizat tot felul de lucruri. I s-a promis că, la ora două, va veni elicopterul pe pista de aterizare de pe insulă; astfel, aveau să prindă zborul de după-amiază din Oxenbould, către sud.

Ușurată pentru moment, gazda și-a îndreptat atenția spre viitorul oaspeților săi.

— Deși noi n-o să mai fim aici, nu aveți de ce să nu vă bucurați de restul vacanței. Mai aveți mâncare pentru cel puțin două zile. Rugați-i pe pădurari să vă ajute dacă trebuie să vă aprovizionați din nou; o să vă aducă tot ce vă trebuie, cu feribotul, de pe continent.

Le-a arătat cum să umple din nou cele două frigidere greoaie, ce funcționau pe bază de kerosen.

— O să găsiți vin în magazie, acolo, în spatele casei. Elizabeth și Dorothy, mă bazez pe voi două să fiți amabile cu profesorul, indiferent ce păreri aveți despre el, a zis Jack și a reușit chiar să și râdă.

În împrejurările acelea, era un plan pe care nu îl putea respinge nimeni, iar la ora la care era așteptat elicopterul, Edvard Pehl, care se întorsese din expediția lui, s-a pregătit să îi conducă pe soții Warming și pe cei doi copii ai lor, mai tăcuți de data aceasta, către pista de aterizare.

Elizabeth Hunter rămase pe verandă, fluturând o eșarfă. A strigat în urma lor, ca să îi asigure că se pot baza pe ele — pe ea și pe Dorothy. Era o eșarfă rozalie, de culoarea apusului, coincidență care făcea gestul și mai nostalgic, dacă nu fatidic.

Cum nu mai aveau nimic de făcut, Dorothy s-a dus să se odihnească în căldura după-amiezii. În camera ei din celălalt capăt al verandei, cu siguranță se odihnea și Elizabeth Hunter. Dacă îi păsa cuiva. Dar Edvard Pehl?

Dorothy și-a lipit obrazul de perna aspră zgrunțuroasă pielea ei tăbăcită mirosind a sare de mare acolo era Ea mai presus de mulți alții insomnia spală ridurile marea anilor erodează dar numai insesizabil în cazul ei nici într-o sută de ani.

O sută de gene devin, în mod vădit, Dorothy Hunter. Nicio-dată, o Doamne, nimic altceva. Probabil că adormise, pentru că visase ceva, chiar dacă nu își aducea aminte ce. S-a trezit la asfințit. Perna îi lăsase urme pe față, făcând-o să arate ca o scândură de spălat rufe. S-a spălat cu apă de ploaie din ulcior, curată și caldută, a îmbrăcat o rochie cu care nu o mai văzuse nimeni și a ieșit la plimbare, de data aceasta spre nord, la început de-a lungul plajei, apoi către inima insulei, prin tufişuri, către pădurea tropicală, mai întunecată. Până când copacii au început să o înspăimânte. A zărit un bărbat pe care cu siguranță nu îl cunoștea. Putea fi unul dintre bărbații din tabăra pădurarilor. Era convinsă că se simte miros de bărbat în aer.

După ce a făcut această descoperire, s-a grăbit să ajungă din nou pe plajă și a pornit înapoi, spre casă. Soarele apunea deja: tiranul de bronz cobora în mizeria rozalie, în spatele oștii învăluitoare de copaci albaştrii. Splendorile puse în scenă de asfințit aprindeau scânteii de speranță în ea, amintindu-i de disertația pe care el – Edvard – i-o promisese pentru seara aceea. Cu toate că îi și venea să chicotească: dacă agregatele acelea bentonice aveau să o facă să sforăie?

Într-un târziu, a zărit în amurg un bărbat adevărat, apropiindu-se de ea cu capul plecat, și, după trupul vânos și seriozitatea misiunii sale, și-a dat seama imediat că nu poate fi decât profesorul Pehl.

— Ah, v-am găsit!

Prințesei i s-a părut că tonul vesel era menit să sugereze plăcerea întâlnirii.

— Am venit să vă aduc acasă, a anunțat-o el, oprindu-se în fața prințesei.

— Ce amabil... și grijuliu din partea dumneavoastră.

Era cu adevărat impresionată de acest norvegian care se arăta până la urmă binevoitor.

Mergând alături de ea, profesorul a început să îi explice:

— Da, mama dumneavoastră m-a trimis. V-a văzut mai de vreme plimbându-vă pe plajă și pe urmă i s-a făcut teamă, pentru că nu știa pe unde sunteți.

— N-avea de ce să-și facă griji, a răspuns prințesa de Lasca-banes. Până acum am reușit să supraviețuiesc fără niciun ajutor. Oricât de bătrâni și de înțelepți ar fi părinții, puțini devin și rezonabili.

A tăcut brusc, de parcă și-ar fi dat sama că nici ea nu mai este foarte rezonabilă; dar profesorul nu dădea niciun semn să fi sesizat vreo urmă de îngâmfare.

— Am prins niște pește, pe care o să ni-l gătească doamna Hunter, a fost el bucuros să o anunțe.

(Oare ce va face mama cu peștele? Poate doar o să-l orneze frumos...)

Au pornit la drum, fericiți și singuri, prin pădurile norvegiene. El îi povestea despre mesteceni și plopî tremurători;

deasupra lor atârnavu boabele scorușilor-de-munte; adierea rece care venea dinspre ghețarul din depărtare a făcut-o să își strângă mai bine faldurile unei mantii lungi, de un verde închis.

Deodată, plaja pe care le lipăiau tălpile a început să bubuie în urma lor, pe urmă în jurul lor, iar nisipul s-a pornit să șuiere și să se ridice în vârtejuri de jur-împrejur, parcă nechezând.

— Sunt caii! a strigat profesorul, cu o voce răstită, dar nesigură.

— Ah, caii sălbatici de pe insula Brumby!¹ a țipat ea, printre hohote de râs nervos.

Ajungând în dreptul lor, caii s-au oprit o clipă; vreo doi dintre ei s-a ridicat pe picioarele din spate; alții au început să se învârtă în umbre spiralate; se auzeau copitele lovind pământ, os, piatră; se vedeau scânteii și dinți sfâșiind amurgul.

Edvard Pehl și Dorothy de Lascabanes se sprijineau unul de celălalt. Ea simțea răsuflarea trupului viguros al bărbatului, lipit de sânii ei neglijabili și de coastele ei tremurânde, în timp ce, în afară, lumea fizică le învăluia mințile pierdute în uimire și spaimă.

Pe urmă, caii sălbatici au trecut mai departe, fornăind și gonind de-a lungul plajei, lovind aerul cu copitele din spate, unii trăgând vânturi răsunătoare.

— V-a fost frică? a întrebat, râzând, vocea lui tremurătoare.

— Nuuu!

Dacă ar fi fost sinceră, ar fi răspuns: „M-am bucurat că ai fost tu aici; m-am bucurat chiar și că ai tremurat; dar tot atât m-aș fi bucurat și dacă ar fi fost altcineva, atâta timp cât era un bărbat.“

Au pornit mai departe. El încă o ținea de mâna pe care i-o apucase într-un moment de criză, dar și-a dat seama și i-a dat drumul.

Pe drum, profesorul Pehl i-a arătat ceva cu degetul.

— Uite o luminiță!

Părea să debordeze de entuziasm, fără îndoială datorită ușurării ce vine în urma unei spaimе enorme.

---

¹ În engleză, *brumby* înseamnă „cal sălbatic“.

— Doamna Hunter a aprins o lampă.

— Da. Mă mir că n-au curent electric. La cât de putred de bogați sunt.

În cazul ei, ușurarea îi scosese la suprafață limbajul pe care îl folosea în tinerețe.

— N-ați observat că, de multe ori, cei foarte bogați se zgâresc la lucrurile cele mai banale?

Profesorul părea să nu asculte – sau cel puțin să nu o asculte pe ea.

— E cumva muziciană doamna Hunter?

— Nu.

— Aș putea să jur că am auzit pianul soților Warming.

— Ei bine, nu e muziciană, dar parcă îmi amintesc c-am mai auzit-o cântând la pian... Da... Când eram mai mică. De fapt, cânta destul de prost.

— Eram sigur că am auzit pianul.

Odată ce i se atrăsese atenția asupra pianului și odată ce își amintise cum cânta mama, parcă și Dorothy îl auzea. Cineva cu siguranță „cânta la pian“. Acordurile reverberau prin întuneric, trist și monoton și înnebunitor. Era mama, chinuindu-se cu aceeași nocturnă dintotdeauna. A cui era? („Am învățat-o de la domnișoara Hands. În fiecare joi, mă duceau cu mașina la Gogong. Trebuia să învăț să cânt la pian, pe lângă alte îndeltniciri.“) Cântând întruna, oricât de stângaci, reușise să amplifice ambivalența unei seri tropicale. Perseverența ei era incredibilă: nu numai că explica succesul ei lumesc, ci poate și frumusețea ei, care nu se ofilise decât foarte puțin.

Elizabeth Hunter aranjase ceea ce era, în mod oficial, sufrageria. Sub conducerea lui Helen, se adunaseră aproape numai în bucătărie, într-o atmosferă de prăjeală și tovărășie. Ascensiunea la tron a lui Elizabeth promitea nuanțe mai subtile. Așezase două lumânări pe pianina cea veche și o împopoțonase cu o melodie a cărei banalitate, împreună cu o anumită dulceață hipnotică, o făcea perfectă pentru un interpret atunci când încerca să reînvie un talent îndelung neglijat.

Poate că ar fi fost mai avantajată dacă ar fi cântat la un pian de concert, într-o grămadă de covoare ordonate. Dar, așa cum

stăteau lucrurile, oricât de mult își înălța capul, dezvăluindu-și faimosul gât, ca lujerul unui crin, mărimea instrumentului și clapele scorjite, atacate de sare, o făceau să pară că se apleacă asupra unei orgi de cameră. Dar iată-i spatele, alb printre umbrele din cameră, și părul strălucitor, și era clar că se îmbrăcase pentru o ocazie deosebită, într-o rochie lungă și albă, din borangic, cu o cădere neîntreruptă, dacă nu ar fi fost cingătoarea ca o sfoară, legată în jurul taliei, și niște caneluri imperceptibile, care îi confereau siluetei sale zvelte o anumită arhitectură.

Rochia era una pe care Dorothy nu își amintea să o mai fi văzut vreodată. S-a hotărât să nu îi mai dea nicio atenție. Și nici să nu mai asculte nocturna aceea nenorocită.

— Să vă aduc ceva de băut, profesore? a spus ea cu toată asprimea de care era capabilă. După ce aproape am fost călcați în picioare, cred că avem nevoie de ceva tare, ca să ne revenim.

— Călcați în picioare? *Cum adică?*

Elizabeth Hunter nu s-a întors, pentru că se chinuia cu un falset.

Muzica părea să îl însuflețească pe profesorul Pehl.

— Ce noroc, doamnă Hunter, că aveți acest dar și ne puteți încânta cu el.

Ea a înclinat din cap și abia atunci a încetat să mai cânte.

— Dar cum era să fiți călcați în picioare? a întrebat ea, întorcându-se cu fața la el; o îngrijorare vagă îi umbrea suprafața luminată de lumânare.

— Au trecut niște cai sălbatici pe lângă noi când eram pe plajă, a explicat profesorul Pehl, trecând peste incident în cât mai puține cuvinte. Dar spuneți-mi, doamnă Hunter, dumneavoastră, care cântați la pian, de ce vă pierdeți timpul cu acest compozitor mediocru, Field?

Și-a aruncat observația ca pe o săgeată pe care ținta trebuia să o accepte cu dragă inimă.

— Cânt compozițiile lui Field pentru că sunt ușoare, a recunoscut ea cu seriozitate și candoare, înainte să își permită să zâmbească. Și suficient de relaxate ca să-mi dea ocazia să-mi etalez suplețea încheieturilor.

Dorothy s-a dus să aducă băuturile. Când s-a întors, mama explica exact cât de neînsemnat este darul ei, în timp ce Edvard Pehl părea să își dorească să discute despre Brahms.

— Cel puțin avem muzica în comun, a spus doamna Hunter. N-o să trebuiască să mă fac de râs, încercând să par interesată de... știință.

Profesorul a râs cu atâta poftă, încât a făcut flăcările lumânărilor să tremure pe fitil.

Doamna Hunter și-a ignorat cu modestie succesul.

— Ține-i companie, Dorothy, cât timp gătesc eu peștele.

Trecând pe lângă ea, și-a îmbrățișat copilul cel dificil.

— Auzi, cai sălbatici! Ce bine că v-am trimis după ea, profesore! (Oare o parte din grija mamei chiar era sinceră?) Parcă am știut cumva că pe Dorothy o paște un pericol.

A sărutat un obraz osos cu ceva ce putea fi luat drept tandrețe.

Dorothy nu a zis nimic, iar Elizabeth Hunter, la fel de tăcută, a pornit spre bucătărie. Era desculță, și-a dat seama fiica ei, cu silă.

Ceea ce provocase răceala prințesei de Lascabanes stârnise o neliniște în profesorul Pehl. Se plimba prin cameră și, după ce și-a băut paharul pe nerăsuflăte (Dorothy citise undeva că mulți norvegieni sunt alcoolici incurabili), a întrebat, ștergându-și sudoarea de pe frunte:

— Oare a scăzut temperatura? Parcă aud vântul întețindu-se.

— Eu n-am observat.

Voia să pară cât se poate de distantă.

Profesorul a anunțat că se duce să își ia un sacou pe el și, când s-a întors, purta o jachetă de pânză, mototolită, de parcă tocmai o scosese dintr-o valiză sau, mai degrabă, dintr-un rucsac. Dar jacheta era maniera lui Edvard Pehl de a se găti, iar culoarea, bleumarin, îi scotea în evidență atât albastrul, cât și albul ochilor. (Cu amărăciune, Dorothy și-a imaginat o siluetă echipată pentru o drumeție de-a lungul unui fiord: rucsacul, evident, ghetetele cu ținte, eșarfa țesută și o pipă din spumă de mare.)

— Așa e mai bine!

Potrivindu-și pe umeri jacheta încrețită, părea să aștepte un compliment, pe care însă nu îl primi din partea prințesei: era prea rușinată de fantezia ei de roman à *l'eau de rose*.

Deodată, bucătăreasa a strigat din camera alăturată:

— Ed-*vard*? Trebuie să-ți spun Edvard, nu-i așa? Peștii ăștia minunați n-au fost curățați de solzi, iar eu cred că asta e o treabă de bărbat. Tu nu?

Așa că madame de Lascabanes a rămas singură. Numai ea nu reușise să se îmbrace deosebit, pentru a sărbători faptul că Edvard Pehl prinsese niște pești. Sau poate sărbătoreau împrejurările neprevăzute care îi aduseseră pe toți trei în casa aceea neobișnuită de pe malul mării? Sau, pur și simplu, frumusețea vorace și frivolitatea lui Elizabeth Hunter?

În orice caz, mama a reușit să transforme „captura minunată a lui Ed-*vard*” într-o operă de artă: perpelise peștii pe grătar, apoi îi așezase pe un pat de anason și împrăștiase pe marginea unei farfurii banale, ciobite, o puzderie de flori indigene.

Aflată la al doilea pahar de whisky, prințesa de Lascabanes a fost cuprinsă de o voioșie sumbră.

— Vă dați seama că pentru fiecare pește gătit e sacrificată o natură moartă? a zis ea când a ieșit din pasa proastă. Sau a spus-o altcineva înaintea mea?

Nici Edvard, nici Elizabeth nu i-au acordat atâta atenție încât să îi confirme sau să îi infirme spusele.

Ca și cum s-ar fi martirizat pentru apetitul celorlalți, mama abia dacă ciugulea din peștele ei; în timp ce Edvard își îndesa hălci mari în gură și abia apoi scotocea cu degetele după oase, printre buzele lucioase de grăsime și lăcomie.

— Capul e cel mai bun! a strigat el și l-a înșfăcat pe cel mai mare.

Deși își coborâse pleoapele, Elizabeth Hunter părea pregătită să accepte orice comportament care putea demonstra că un bărbat și-a intrat în drepturi.

Dorothy abia dacă ciugulea din peștele ei, însă din alt motiv decât cel al mamei: i se părea că simte nisip printre dinți. Cumva mulțumită să descopere acest defect la ceea ce ar fi trebuit să fie perfecțiunea pură, a început să îi dea târcoale un

gând: poate că bucătăreasa își practica arta nu de dragul artei, ci în scopuri imorale.

De ce se descălțase? În cazul lui Helen Warming, era din cauză că așa era obișnuită, și pentru că trăia într-un climat canicular. Dar Elizabeth Hunter o făcuse pentru a impresiona, dacă nu pentru a seduce. Stătea pieziș la masă, sorbind din vinul pe care îl adusesese din magazie și dezvelindu-și picioarele subțiri, de o perfecțiune miraculoasă, pe sub tivul alb, din borangic. Picioarele ei erau de culoarea tuberozelor.

(De ce li se dădeau altora calitățile pe care le aveai tu, în profunzimile tale autentice, invizibile, încă neapreciate la ade-vărata lor valoare?)

Albul gâtului îi era împestrițat cu reflexii verzi și aurii, după cum plutea vinul în paharul pe care îl ținea în mână.

— Nu e cam dulce? a întrebat ea. Dar aciditatea e interesantă.

Poate că exagerase; și-a dat capul pe spate și a făcut mai mult decât să ofteze, s-a smiorcăit de-a dreptul:

— Bietul copil!

— La ce copil vă referiți, doamnă Hunter?

Profesorul scobea ultimele bucățele revoltătoare de gelatină din craniul unui pește.

— La copilul soților Warming, bineînțeles! Băiatul ăla care a făcut Dumnezeu știe ce... poliomielită sau poate chiar leucemie!

— Vai, nu!

Dorothy și-a înfipt coatele în masă: plângea nu numai soarta copilului nevinovat al soților Warming, atât de amabili, ci și propria fire intransigentă sau, mai rău, natura mamei sale, care poate că era totuși capabilă de compasiune.

Profesorul Pehl rămăsese mai calm decât cele două femei.

— E o mare nenorocire, desigur. Dar medicina face progrese remarcabile în fiecare zi.

A lins zeama de pe cuțitul său și, după ce l-a curățat, a sprijinit lama de marginea farfuriei.

Și-a adus aminte că mai trebuie să vină și un ananas. Doamna Hunter îi scosese miezul, după care îl pusese înapoi în coaja lui

și înlocuise frunzele cu unele stilizate. Când au dat moțul la o parte, mireasma perfidă și dulceagă s-a amestecat cu mirosul oarecum ostil de anason măcinat și cu duhoarea de piele de pește unsă cu ulei și carbonizată.

Dintr-un motiv oarecare, doamna Hunter și fiica ei abia dacă s-au atins de ananas, în timp ce îl priveau pe profesorul Pehl înfruptându-se din fructul crestat.

Prințesa a observat că, în seara aceea, luna scânteia verde peste apa neagră, și ar fi putut rămâne să mediteze la această imagine schimbătoare, ca și la nedreptățile la care era supusă, în mod inevitabil, o ființă umană extrem de sensibilă.

Până când Dorothy, ca un Mesia, a sărit în picioare și aproape că a insistat:

— De ce nu mă lași pe mine să spăl vasele?

Elizabeth Hunter scoase murmurul acela specific, prin care consimțirea este deghizată sub forma unui protest, în timp ce profesorul, ca mascul ghiftuit, cu o oarecare importanță, nu vedea niciun motiv pentru a respinge sugestia. Așa că, după ce și-a scobit dinții în spatele unei mâini ținute ca paravan, s-a înclinat și a pornit în urma doamnei Hunter, fără să ia act de intențiile prințesei de Lascabanes, care se apucase deja de treabă, la chiuvetă.

Vocea mamei plutea de pe verandă precum eșarfa rozalie pe care o fluturase în urma soților Warming pe când se grăbeau la căpătâiul fiului lor.

— Ce amabil din partea lunii să facă întotdeauna ce trebuie în astfel de peisaje.

Când a terminat prințesa de spălat vasele (activitate care nu a reușit să îi alunge indispoziția, așa cum sperase), pianul a început din nou să răsunе, dar cu o autoritate masculină, dacă nu chiar cu o greutate bărbătească. Deși nu prea se pricepea la muzică, Dorothy și-a dat seama că se cântă o bucată de Brahms, după acordurile bine închegate și un *brio* inconfundabil, nemțesc, jucăuș, care se auzea în timp ce prințesa arunca vasele de colo colo și își ștergea un strop jignitor de detergent de pe buza de sus. Ca franțuzoaică, se vedea nevoită să îi disprețuiască pe germani; ca fiică de australieni, își disprețuia

mama pentru că putea sta întinsă, în lumina lunii, pe un șezlong (ce alt loc ar fi putut să aleagă Elizabeth Hunter?), mișcându-și gleznele în ritmul muzicii și făcând nuanțele de tuberoză să apară și să dispară pe picioarele ei goale.

Cu martiriul destrămat sau pus la uscat, Dorothy a ieșit din casă. Ușa din plasă a spulberat strident atmosfera pe care încerca să o invoce Elizabeth. Fiica ei și-a îmbrățișat solzii de pește și o pată lipicioasă de zeamă de ananas: măcar erau umilințe sincere. S-a dus și s-a așezat pe movilița de pământ din fața magaziei în care își țineau vinul soții Warming.

Dacă el nu te mirosea după vaporii de pește pe care îi emanai, tu îl puteai identifica, după izul lui specific și lipăitul degetelor boante de la picioare, care explorau împrejurimile amorfe. „Iată-mă, Edvard, monopodul tău.“ Bineînțeles că ar ezita, mintea fiindu-i încă ocupată cu Brahms. „Ce ai spus?“ Râsete, mulțumită mamei (nu te-ai putea descurca fără ea). „Umbrele peștilor sunt mai materiale decât ai crede. Dar tu, ca expert, probabil că știi asta.“

Știa. Trupul prințesei, el însuși ca o umbră de aluzie, fusese imobilizat și strivit sau, în orice caz, făcut și mai plat decât era, sub greutatea impresionantă a profesorului.

Dorothy de Lascabanes s-a îngrozit atât de tare, încât s-a ridicat, îmbrățișându-și umerii, în timp ce iarba, înfometată și răzbunătoare, continua să îi atace coapsele prin rochie. Brahms rămăsese undeva între vis și realitate; în schimb, izbucniseră voci în bucătărie, la mică distanță de locul în care suferea ea, pe o ridicătură de pământ.

În alte împrejurări, Dorothy nu și-ar fi permis să tragă cu urechea. Dar era prea frustrată ca să se poată împotrivi. Mai mult decât atât, se vedea un butoi între pilonii pe care era ridicată casa.

Prințesa de Lascabanes s-a gândit: „Dacă o să cad de pe el? Dacă îmi zgârii genunchiul într-un cui ruginit? *Quelle horreur*¹, o să fac cel puțin tetanos!“ Dar, pentru că auzea ce se vorbește, iar apoi, când s-a agățat de pervaz, a început să și vadă, și-a încordat cu mai multă convingere picioarele.

---

¹ „Ce oroare“ (fr. în original).

Edvard Pehl, fără cămașă pe el, stătea călare pe un scaun, cu brațele pe spătar, cu un obraz culcat pe braț și cu ochii închiși, iar chipul lui sugera extazul. Prințesa aproape că a început să plângă de durere: aplecată deasupra lui, cu o sticlă în mână, Elizabeth Hunter îl freca pe spate, cu o soluție pe bază de calamină, pe vikingul acela cu pielea cojită, dar încă inflamată.

— Nu e răcoroasă, Edvard?

Profesorul abia dacă a reușit să rostească „da”: la urechile lui Dorothy nu a ajuns decât un „aaa”, iar ea a văzut pentru o clipă vârfurile perlate ale dinților săi de băiețel, pe chipul lui înflăcărat, de bărbat în toată firea.

Era furioasă. Dar bineînțeles că mama era de vină.

Probabil că Elizabeth Hunter avea încredere în puterile ei de taumaturg: radia de fericire.

— Bietul de tine! a murmurat ea, mângâind spatele ars și descuamat. Ar fi trebuit să aibă cineva grijă de tine înainte să se ajungă în stadiul ăsta.

Edvard Pehl nu a răspuns; dar s-a așezat mai bine pe scaun.

Iar Elizabeth Hunter și-a mai turnat în palmă niște loțiune, pe care a întins-o cu infinită tandrețe pe omoplații suferinzi.

— Nimic nu calmează pielea mai bine decât calamina.

De data aceasta a închis ea ochii, ridicându-și capul, ca și cum ar fi somat inflamația să scadă.

Prințesa de Lascabanes era atât de indignată, încât nici nu îi mai păsa că simte butoiul clătinându-se sub ea.

— Să-mi spui dacă te doare, Edvard! i-a poruncit mama, dar băiețelul ei nu a făcut decât să suspine și să zâmbească, dintre pernele în care se transformaseră brațele lui adormite.

După aceea, s-a auzit un pleosc-pleosc: Elizabeth din nou freca niște loțiune între palme.

Pe măsură ce mama mângâia și alina durerea, silueta ei de statuie clasică și albă se ținea la o distanță apreciabilă, dar neconvingătoare, de trupul de care se ocupa; se vedea pe chipul ei că avea de gând să se ia la întrecere, pe de o parte, cu noaptea, cu marea și luna din fundal, iar pe de altă parte, cu tufișurile ce foșnesc, cu aripile care flutură, cu broaștele care orăcăie, cu

gâtul lor umed (dar, vai, și cu scârțâitul unui butoi). Dorothy își dădea seama că mama se pregătește să schimbe diapozitivul din diascop și tremura când se gândea la ce avea să urmeze.

Clic! Iată-l: chipul dezvăluia – iar vocea ridicată comenta – nu numai o singură imagine, ci o întreagă serie, în timp ce povestitoarea păstra un ton catifelat și sobru.

— Știi, Edvard, am un vis care revine din când în când, a început ea, iar mâna încuraja o participare mai profundă la această catifea repetitivă. Bineînțeles că detaliile variază, dar întotdeauna, în visul meu, merg pe fundul mării.

S-a oprit din vorbit și a tăcut până când tovarășul ei de vise s-a mișcat.

— Bănuiesc că oamenii care știu, care se pricep, ar putea să mă acuze de tot felul de dorințe obscene. Și totuși, nu pot să nu spun adevărul, iar adevărul a fost întotdeauna frumos, a insistat ea.

Pe Elizabeth Hunter părea să nu o intereseze prea mult dacă pacientul ei alunecase într-un somn atât de adânc, încât nu îi mai auzea povestirea, pentru că ea însăși începuse din nou să meargă pe fundul mării.

Devenise atât de radioasă, încât până și Dorothy, cocoțată pe butoi, era oarecum vrăjită.

— Ceea ce îmi amintesc cel mai bine din visele astea e lumina pe care o găseam la adâncime. Uneori plutea în jurul meu, ca apa; altădată, parcă emana chiar din mine. Aruncam câte o rază asupra obiectelor care mi se păreau interesante.

Fără să deschidă ochii sau să își schimbe poziția, profesorul Pehl a anunțat-o, pe un ton cât se poate de științific:

— Multe animale care trăiesc la adâncimi mari au organe luminescente. Știți, ca să poată să producă lumina de care au nevoie. Unii pești folosesc lumina asta ca să-și atragă prada. Fără să deschidă ochii, cu ridurile din jurul pleoapelor accentuate de seriozitatea subiectului, profesorul a întrebat: În visul dumneavoastră erați cumva pește, doamnă Hunter?

Mama părea oarecum amuzată; Dorothy nu putea să îi reproșeze asta, dar nici nu ar fi vrut să recunoască faptul că ar fi „râs pe săturate“ amândouă, împreună, pe seama acestui

bărbat pedant – sau calcan uman. (Prințesa a chicotit pe înfundate, amuzată de propria glumă).

Elizabeth Hunter a început să povestească din nou.

— De unde să știi? Întotdeauna suntem cumva fluizi în vis. Dacă am luat vreodată vreo formă, nu cred să fi fost mai mult decât un monopod.

Dorothy se sufoca de indignare: era un amănunt pe care ea abia dacă și-l amintea, abia dacă îl descoperise... pe malurile Senei? În vis? În acea obsesie supremă, copilăria? Și cum ar fi putut Elizabeth Hunter să afle ceva atât de secret? Numai mama putea să taie în două ceva ce nu era decât un mit al străfundurilor unui suflet, iar apoi să se aștepte ca proprietarul său de drept să îl împartă cu ea.

Și profesorul Pehl părea surprins: deschisese ochii.

— Un ce, doamnă Hunter?

— Un fel de pește nedefinit, dar cu chip de femeie. Chipul nu era neclar. Sau cel puțin o parte din el era dureros de bine deslușit. L-am văzut acum mulți ani, într-un desen, și mi-a rămas în minte. Nu puteai spune că are o expresie înșelătoare sau, dacă avea, trebuia să-l ierți, fiindcă era în căutarea unui lucru pe care probabil că nu avea să-l găsească niciodată.

Prințesa de Lascabanes își auzea propriile gâfâieli întretăiate; posibilitățile se iveau, ca niște pești mici, lucioși, electrici, prin craniul ei aplecat; și-a auzit coastele lovindu-se de scândurile la fel de fragile ale unei case șubrede; dar profesorul și-a închis din nou ochii, pentru că doamna Hunter dusesese conversația în afara sferei lui de interes.

— *Erau* și pești, desigur – pești adevărați. Mă înconjurau adesea. Creaturi enorme. De fapt, toți peștii pe care îi vedeam erau mai mari decât mine. Ar fi trebuit să mă înspăimânte. Dar nu cred că mi-a fost vreodată frică.

Profesorul a rămas imperturbabil, așa cum te-ai fi așteptat, din moment ce se revenise la subiectul său de interes științific.

— O caracteristică a unora dintre peștii care trăiesc la mari adâncimi e gura lor enormă. Asta le permite să înghită o pradă mult mai mare decât ei înșiși. O adaptare foarte practică: mesele sunt puține și rare.

Pentru că încercase să facă o glumă, profesorul a izbucnit în râs.

Deși Dorothy se îndoia că bărbatul calcan, cu pleoapele din nou închise, făcuse observația aceea cu vreun scop, se bucura: echilibrul fusese restabilit.

Mama zâmbea mai departe, în timp ce își mișca mâna, înainte și înapoi, foarte încet, peste spatele pacientului său; dacă nu ai fi știut ce se întâmplă, ai fi crezut că îl șterge pe spate.

Deodată, profesorul a deschis ochii, cu o expresie atât de concentrată, încât albastrul lor s-a transformat într-unul intens, ca de furie:

— Ați întâlnit vreodată vreun nevertebrat interesant la adâncimea la care v-au purtat visele dumneavoastră?

— Nu. Cu siguranță nu. Nu m-au interesat niciodată nevertebratele.

Profesorul Pehl a părut sceptic pentru o clipă.

— Nimic nu mă interesează mai mult decât nevertebratele, a mărturisit el. Este remarcabil că o femeie atât de inteligentă ca dumneavoastră nu s-a născut cu o aplecare către știință, a adăugat el. M-aș bucura dacă mi-ați permite să vă inițiez măcar în domeniul meu de interes. Numai așa puteți începe să mă cunoașteți.

Pentru o clipă, Elizabeth Hunter a părut intimidată de ideea unei plimbări de mână cu Edvard Pehl printre nevertebrate, fiindcă a schimbat imediat subiectul.

— Biata Dorothy, pe unde o fi? a zis ea din senin, chinuită de muștrări de conștiință. E atât de bună... Sper că nu s-a supărat. Trece printr-o perioadă mai grea.

— Am observat.

Au râs amândoi, bucuroși de complicitate.

Lui Dorothy i s-a făcut rău, din cauza dezgustului fizic pe care i-l stârnea acest norvegian cu pielea jupuită, dar și din cauza repulsiei morale pe care i-o trezea perfidia unei mame. Deși profesorul Pehl își încheia cu grijă nasturii de la cămașă, ție nu îți venea să crezi că un bărbat *au fond* atât de naiv, oricât de „distins“ ar fi fost, poate evita să devină următoarea masă a lui Elizabeth Hunter. Dacă supraviețuise curtării cu loțiunea

pe bază de calamină și călătoriei luminoase de pe fundul mării, asta era doar pentru că ea îl păstra pentru mai târziu: când avea să îl orbească, lăsându-l să îi zărească pentru prima dată trupul încă extraordinar de senzual.

Prințesa de Lascabanes nu știa cum să se dea jos mai repede de pe butoi; nu o interesa cine l-ar fi putut auzi trosnind; deja arăta prea mizerabil – chiar mai rău în ochii ei decât ar fi putut să arate în ochii altora. Dorința este același lucru cu dezgustul, bănuia ea: amândouă provoacă o durere ascuțită, atât în corp, cât și în minte. Dragostea, trebuia să învețe dragostea. A rupt câteva frunze dintr-un arbust și și le-a lipit de frunte; ce bine ar fi fost dacă și-ar fi putut înfășura tot capul în frunze, după care să îl arunce în mare, împreună cu toate amintirile despre soț „iubit“ mamă SINE.

A bâjbâit mai departe prin întuneric, în disperare, până când a oprit-o gândul la caii sălbatici care galopau pe plajă. S-a hotărât că ar fi mai bine să se întoarcă; nu i-ar fi plăcut să se rănească.

La un moment dat, în timpul nopții, i s-a părut că pe lângă ea trec cai în galop: picioarele ei prindeau iar rădăcini în nisip, iar brațele, care îi ofereau protecție, și-au strâns și mai bine spaima la piept.

Nu s-a trezit din ceea ce abia dacă putea fi numit „somn“. Cineva – oare era mama? –, da, mama venise să o iscodească.

— Dorothy? Eram îngrijorată. Trebuia să-mi satisfac curiozitatea și să văd cu ochii mei dacă ești aici.

— Să-ți *satisfaci* curiozitatea?

Era de râs.

— De ce nu? Nu sunt mama ta?

Dorothy a râs și mai zgomotos.

— Sst! O să-l trezești, a avertizat-o Elizabeth Hunter. Nu știi că e chiar în camera de alături?

— Ba da, știu. Dar numai *oficial* e acolo! Nu-i așa?

Nici ea nu știa sigur; își dădea seama că vorbește prostii.

— Draga mea, aș vrea să te ajut. Dacă ai avea încredere în mine...

O, da! Dar, fără încredere în tine, cum să ai încredere în alții, mai ales în mama ta?

Pentru o clipă, a părut că Elizabeth Hunter avea să încerce să se introducă fizic în golul unde ar fi trebuit să se afle încrederea: a început să își mângâie fiica; amenința chiar să o îmbrățișeze. Dar Dorothy se chinuia să se împotrivească. Nu putea să se lase sedusă de cineva atât de versat în această artă – de fapt, nu putea să se lase sedusă de nimeni.

— Mulțumesc, mamă. Mă simt bine, sunt doar puțin oboșită. Îți mulțumesc, ne vedem mâine-dimineață.

Dacă ea putea să mintă, puteai și tu.

— Sper c-o să-mi dai voie măcar să te sărut de noapte bună. I-ai dat voie. Încă mirosea a calamină.

După plecarea mamei, Dorothy de Lascabanes s-a întins în pat și a formulat un plan care nu îi trecuse prin cap decât pe bucățele. Dar, dincolo de perete, s-a pornit un sforăit. Sforăitul norvegianului parcă îi sfredelea craniul. Iubitul ei, nesuferitul ei Hubert, nu reușise niciodată să îi străpungă craniul.

Dar prințesa a supraviețuit nopții, iar dis-de-dimineață l-a interceptat pe profesorul Pehl în bucătărie. Chiar și bărbatul acesta naiv și îngâmfat trebuia să priceapă că este mai mult decât o simplă interceptare. În orice caz, se uita la ea, cu ochii tulburi din cauza mahmurelii, deși, fiind de origine scandinavă, nu se putea spune că se îmbătase. Se uita la ea pentru că, fără să i se fi spus ceva, își dădea seama că se gătise pentru lucruri importante; și ce putea fi mai important decât plecarea?

— Profesoare Pehl, trebuie să vă rog să îmi faceți o favoare, a început ea.

O favoare cerută atât de sumbru ar fi făcut un bărbat mai puțin flegmatic să se dea înapoi.

— Am luat legătura cu cei de pe continent, a zis prințesa. La ora zece o să vină elicopterul să mă ia. Aș dori să mă conduceți la pista de aterizare, imediat ce vă beți cafeaua.

I-a turnat-o chiar ea în ceașcă. *Pas d'omelette aujourd'hui.*¹ Profesorul părea uluit.

— Deci, ne părăsiți?

---

¹ „Fără omletă azi“ (fr. în original).

Fără să răspundă, a început să își facă de lucru cu vasele de pe chiuvetă; până când, recunoscând în precizia ei monotonă mișcările unei păsări, probabil ale unei bibilici, s-a lăsat păgubaș.

Profesorul își opărise limba cu cafeaua.

— Dacă plecăm imediat, așa cum doriți, o să trebuiască să așteptăm mai bine de trei ore elicopterul.

— Nu mă aștept să-mi țineți companie. S-ar putea să ne scoatem din minți unul pe celălalt.

Era atât de consternat, de dornic să îi facă pe plac, încât s-a mai opărit o dată.

— Nu înțeleg ce v-am făcut.

Cafeaua făcea bule sub nările lui confuze.

— Nimic.

Prințesa și-a transformat buzele în două linii, pe care ora matinală și absența rujului nu reușeau să le facă mai comunicative.

Pe când treceau cu mașina printre copacii tremurători și lianenele nemișcate și trapezele formate din lujeri, Edvard a îndrăznit să întrebe:

— Ați anunțat-o pe doamna Hunter?

— Nu. Și o să vă rog să nu îi spuneți, profesore.

— Dar e mama dumneavoastră, a protestat el cu un suspin.

— Și ce dacă? Doar nu sunt păpușa ei, nu? s-a răstit ea. Sau sunt?

Treceau prin luminișul în care își aveau pădurarii tabăra. Unii dintre ei ieșiseră din colibă și spălau farfurii și căni într-o albie. Uitându-se la ei, la fața lor întunecată, i s-a părut mai mult ca niciodată că seamănă cu niște zombi.

Oare se așteptau să le facă cu mâna? Prințesa de Lascabanes a făcut un gest amplu, pe care bărbații de un rang inferior l-ar fi putut interpreta drept mărinimie. Pădurarii nu i-au făcut cu mâna.

Când mașina nepăsătoare a ajuns la pista de aterizare, iar prințesa s-a dat jos, cu tot cu valiză, ținând în mână pălăria inutilă de paie, i-a mulțumit profesorului Pehl și i-a spus:

— Mama n-o să vă dezamăgească: o să vă țină companie, sunt sigură.

Madame de Lascabanes s-a așezat pe un buștean, la marginea câmpului, și a început să petreacă cele câteva ore până la sosirea elicopterului, de una singură. Căldura începuse deja să străpungă liniștea. Furnicile i se urcau pe ciorapi. Deschise gura, dar aerul amar dinăuntru devenea din ce în ce mai insuportabil, pe măsură ce inspira și înghițea. O simțea din nou pe mama, agitându-se în jurul ei, în camera întunecată, oferindu-i buretele suspect pe care oamenii îl numesc „afecțiune“ I-a văzut pe bărbați stând în picioare, în luminiș, fără să îi facă cu mâna, doar privind-o.

Slavă Domnului că a venit elicopterul, deși era și pilotul înăuntru; binecuvântat fie anonimatul care o va acoperi, în cele din urmă, în avionul cel mare, care o va duce înapoi în Europa, cu cea mai mare viteză și discreție.

— Cum îl chema pe bărbatul ăla, draga mea?

— Care bărbat, mamă?

— Știi tu... norvegianul... Când ne-a invitat cineva pe o insulă.

Stând la fereastra mamei sale, pe Moreton Drive, prințesa își aștepta fratele, care pur și simplu nu putea să fie punctual. Madame de Lascabanes nu mai era sigură că va putea ajunge la culmea cruzimii, pe care o simțise în dimineața aceea, în fața oglinzii de la măsuța de toaletă. Cu toate că numeroasele oglinzi din camera mamei, relicve ale unei epoci în care vanitatea prospera, nu dezvăluiau nimic care să sugereze ezitare. (Ah, dar tu știi mai bine decât orice oglindă. Dar mama câte știe? Indiferent ce își amintea bătrâna despre insula Brumby, îți înmânase deja un arsenal întreg; dacă ai fi avut curajul, ai fi ales-o și ai fi folosit-o pe cea mai nimicitoare dintre ele.)

— Pehl. Edvard Pehl îl chema.

Doamna Hunter trase de pătură.

— Mă mir că-ți mai aduci aminte... după atâta timp. Dar tu ești tânără, Dorothy – în orice caz, mai tânără decât mine. Și poate că-ți era drag... *ecologul* ăla?

Dorothy înghiți în sec: nu te lăsa pradă furiei decât după ce sosește Basil.

— Credeam că *pe tine* te interesa, mamă.

— A trebuit să-mi fac datoria față de el, oricât ar fi fost de prostănac.

Dorothy tare ar fi vrut să răspundă: „Femeile de șaptezeci de ani nu-și permit să respingă un bărbat doar pe motiv că e prost”; dar, în ciuda faptului că ținea minte tot ce se întâmplase pe insula Brumby, nu putea fi atât de brutală; nici mama nu putea fi atât de crudă, deși ar fi putut să îi aplice o contralovitură: „Pentru o femeie simplă, de orice vârstă, dar mai ales aflată între patruzeci și cincizeci de ani, prostia unui bărbat este un defect ușor de trecut cu vederea.”

Ei bine, totul se terminase: niciuna dintre voi nu avea să mai fie vreodată tentată de vreun bărbat. Sau mai puteau bărbații încă să tenteze mumia lui Elizabeth Hunter?

— Mie insula mi-a plăcut, Dorothy. După ce ai plecat, am ajuns s-o cunosc mai bine. După ce am fost părăsită acolo... și făcută mici fărâme. Nu că ar fi contat: eram pregătită să-mi pierd și viața. În schimb, păsările au început să-mi mănânce din palmă. N-am simțit nicio urmă de ură sau de frică atât timp cât am fost... înconjurată. M-a salvat faptul că am observat o pasăre trasă în țepă, într-un copac. Probabil că vântul o înfipsea în ciotul ascuțit, rămas după ce se rupsesse o creangă din copac. Cred că mi-a adus aminte că nimeni nu poate să scape de suferință. Deși e cât se poate de omenesc să încerci să scapi de ea. Așa că mi-am căutat adăpost. Din nou, pasărea moartă mi-a adus aminte că se putea ca furtuna să nu fi trecut de tot. Mai târziu am aflat – mi-a spus un bărbat – că pasărea aia era o chiră.

Iată că adevărul începea să se strecoare și el în povestea unei insule, evocate de o minte senilă.

— Cine ți-a spus, mamă? Dacă, așa cum zici tu, ai fost părăsită?

— Probabil șoferul camionului.

Madame de Lascabanes era atât de furioasă din cauza acestei eschivări înșelătoare, încât înțelese mult mai bine impulsul de a comite o crimă, când, până atunci, simplul gând de a stoarce, cu grijă, un suflet confuz dintr-un corp epuizat era de ajuns ca să îi stârnească tot felul de muștrări de conștiință. În împrejurările

acestea, vocile pe care le auzi apropiindu-se, de cealaltă parte a ușii, păreau a fi un dar de la Dumnezeu.

Infirmiera hotărâse, probabil, să uite că prințesa zăbovește în dormitorul pacientei sale și închisese prompt ușa după ce îl condusese înăuntru pe noul și mult mai agreabilul musafir; Sir Basil Hunter, în schimb, părea nerăbdător să scape de călăuză lui plictisitoare și să ia mâinile surorii lui într-ale sale. Asta, împreună cu ochii lui umezi și întrebători, o surprinse, apoi o fermecă pe Dorothy. În orice alt amănunt, înfățișarea lui radia stăpânire masculină: obrajii proaspăt bărbieriți emanau un miros de aftershave agresiv, înțepător, dar nu neplăcut; părul era aranjat elegant, la limita excesului romantic; hainele erau spălate și călcate la un nivel pe care un bărbat cu experiență îl pretinde, apoi îl ignoră.

La prima lor întâlnire de după întoarcerea separată pe Moreton Drive, Dorothy fusese tulburată de faptul că Basil îi amintea de Hubert. De data aceasta, nu îi mai amintea deloc de el. În ciuda intimităților îngrozitoare la care o supusese bărbatul cu care se considera încă unită din punct de vedere spiritual, ea nu ajunsese niciodată să îl cunoască pe adevăratul Hubert. Fiecare întâlnire a lor părea să fie prima, în care speranța unei iubiri reciproce era distrusă de adorația ei exagerată, iar slăbiciunile morale anticipau repulsia fizică. Niciuna dintre acestea nu putea face parte din relația ei cu un frate ai cărui ochi umezi, pe fațada aceea sigură pe sine, reprezentau un vizer pe care ea nu avea să ezite să îl folosească; de fapt, trăsesese deja cu ochiul, și descoperise înăuntru un Basil pe care îl cunoștea mai bine decât îl știa propria oglindă. De fapt, i se părea că îl cunoaște la fel de bine cum se cunoaște pe sine, așa cum este ea în profunzime, nu așa cum o văd ceilalți. Se trezi chiar că se simte mai apropiată de mama lor, pentru că crease o versiune mai puțin animalică a unor gemeni identici: frați care se înțeleg unul pe celălalt.

(O, nu, mama trebuie, oricum, să fie ținută la distanță, în fiecare clipă. Adu-ți aminte de insulă, de loțiunea pe bază de cămină, de monopodul cu o gură suficient de mare, încât să poată înghiți și un ecolog.)

Basil nu își salută mama, poate fiindcă se simțea vinovat că întârziase și încerca să se grăbească, dar Dorothy prefera să o ia ca pe un semn că vrea să treacă îndată la treburi serioase.

Până când el o uimi cu o întrebare:

— Ai început deja, Dorothy?

Deși nimeni nu știa cu siguranță dacă Elizabeth Hunter este surdă.

— Nu. De ce aș fi făcut-o? Te-am așteptat pe tine.

Era cât pe ce să se lase din nou cuprinsă de furie, dar simțea că și conștiința fratelui ei este la fel de înfiorată ca a ei.

Cea care îi ajută să iasă din impas fu chiar mama.

— Nu te-am văzut niciodată jucând, Basil. Când am avut ocazia – după nunta aia din familia de Lascabanes, când am mers să petrecem câteva săptămâni la Londra –, pur și simplu nu m-am putut urni să merg la teatru. Iar tu tocmai jucai într-o piesă. Erai suficient de isteț încât să joci întotdeauna în câte-o piesă. Dar n-am avut suficient curaj ca să te văd cu ochii mei.

— Singurul moment în care n-ai avut suficient curaj, aș zice eu.

Sir Basil Hunter revenise în posesia tecii incrustate cu bijuterii și a mânecilor somptuoase, cu tiv de blană.

— Bănuiesc că ai fost ocupată, draga mea mamă; aveai atâtea pălării de încercat și trebuia să suporți atâtea probe pentru ajustări, la croitoreasă...

O mișcare foarte agilă îl aduse din partea stângă a camerei către patul din mijloc, cu un rânjel strălucitor în vârful dinților.

Dorothy s-a liniștit când a văzut că dinții încă îi sunt ascuțiți – dacă nu cumva erau falși: în ziua aceea, când fuseseră la avocat, înainte ca Basil să îi câștige simpatia, decretase că unii dintre ei sunt falși.

Gingiile lui Elizabeth Hunter rânjeau și ele la fiul său.

— Da, pălăriile și rochiile! Râzi de mine. Dar nu aveam și eu arta mea, de care trebuia să mă ocup? Deși, recunosc, era una ne semnificativă.

Bătrâna se mișcă, răscolind un nor de izuri stătute; lumina se ciocni de lumină și fu măcinată și mai fin, și mai luminos; aerul deveni amețitor.

— Ceea ce m-a împiedicat cu adevărat să merg la teatru (strănută, de parcă amintirea îi invadase nărilor) a fost gândul că s-ar putea să nu găsesc perfecțiunea, iar eu asta am căutat întotdeauna, asta mi-am dorit să găsesc în copiii mei.

Dorothy nu mai suporta să se uite la mama, dar văzu că Basil fusese rănit; ceea ce era bine.

Apoi, mama își jucă următoarea carte.

— În schimb, taică-tău s-a dus să te vadă...

O carte la care nu se așteptau, și care îi făcea întreaga mână mai puternică, pentru că le aducea aminte de dragostea pe care nu i-o arătaseră unui tată pe care consideraseră că nu are rost să îl cunoască mai bine.

Basil încă avea aerul cuiva care nu știa cât de adânc fusese rănit.

— Dacă tata m-a văzut jucând, cu siguranță ți-a făcut o descriere completă. Ce ciudat că n-a venit să stea de vorbă cu mine după reprezentație... Înseamnă că nu i-a plăcut.

Ceea ce îi leza vanitatea de actor era nu doar faptul că tatăl omisese să îl salute, ci și felul obtuz în care probabil îi judecase prestația.

— Bănuiesc că n-a venit pentru că era timid. Și nici nu mi-a povestit nimic despre spectacol. Eu am încercat să-l descos... pentru că o parte din mine era curioasă să afle totul. Ei bine, n-a scos niciun cuvânt. Vedeți voi, Alfred a fost un om foarte discret.

Basil își linse sarea de pe buze, după ce hotărî că jocul mamei era mai mult întâmplător decât viclean.

— Amândoi erau blânzi și sensibili: și soțul meu, și tata. Și amândoi au murit din cauza dezamăgirilor din viață.

Ochii lui Elizabeth Hunter priveau fix, ca două farfurioare pline cu lapte înghețat.

— Credeți că aș fi putut să-i ajut în vreun fel să nu mai sufere?

Juca din nou cartea compasiunii, și poate că ar fi câștigat jocul dacă Dorothy nu și-ar fi amintit ceva.

— De unde să știm? Abia dacă mi-am cunoscut tatăl, iar bunicul n-a fost decât un nume pentru mine. Sau un mit

despre eșec și sinucidere. Ah, și încă ceva... Ce ciudat că mi-am amintit, după atâta timp... Butonul ăla al lui. Îți mai aduci aminte, mamă? Cel pe care l-am găsit sub patul tău. Un buton urât, din agat maroniu parcă, și încrustat în aur masiv. Mamă?

Dorothy se uită la Basil. Deși nu știa nimic despre descoperirea ei, fiind totuși complicele prințesei, probabil că îi intuisese importanța și știa că trebuie să înainteze cu grijă – sau nu, nici măcar cu grijă.

Capul mamei tăgădui, rezemat pe pernă.

— Nu, nu-mi aduc aminte, dragă. Sau poate...?

— Ai butonii bunicului? În cutia cu bijuterii, poate?

O gheară – fără armură, în dimineața aceea – se agăță de mâna lui Basil, implorând milă: Basil era cel afectuos.

— Nu, nu știu, Dorothy... dacă îi mai am. Erau prea multe lucruri de păstrat. (Basil acceptase gheara mamei.) De fapt, parcă îmi aduc aminte că am aruncat butonul... în iarba din parc. Doar ai văzut ce urât era.

Dorothy se uită în altă parte, iar Basil își dădu seama că el trebuie să împlânte cuțitul: Sir Basil Hunter, Marele Actor.

Așezat la căpătâiul patului, cu gheara încă strânsă în mâna lui experimentată, aproape de piept (de fapt, stătea îngrozitor de incomod, pe un scăunel șubred, stomacul ți se împingea în torace, iar suspensorul te ciupea de testicule), începu să o lingusească pe regina cea bătrână.

— Ce avalanșă de gânduri morbide! Eu nu pot ține pasul cu ele. Mamă dragă, ție nu ți se pare că, stând singură în casa asta mare, care-ți trezește tot felul de amintiri, nu toate fericite, ai ajuns puțin cam morbidă?

Ca un copil la dentist, Elizabeth Hunter își încleștă fălcile.

— Eu cred că cel mai mult îți lipsește compania contemporanilor tăi. De care ai putea să te bucuri într-o instituție administrată eficient – sau un cămin, draga mea, un cămin –, așa cum am înțeles că există unul la periferiile orașului Sydney.

Se uită la sora lui. Care văzu sudoarea umezindu-i, albastră, bărbia de un albastru și mai intens.

Așa că era și responsabilitatea ei.

— Da, mamă. Cum a zis și Basil. O companie amabilă, într-un mediu plăcut. Din câte am înțeles, există un astfel de loc. Și o grădină. La Thorogood Village. Au o grădină *înmiresmată*, amenajată special pentru cei care nu mai au vederea atât de bună. Asta mi-a spus-o Cherry Cheeseman. Îți mai aduci aminte de familia Bullivant, mamă? Ei bine, mama ei...

Prințesa de Lascabanes nu transpira în mod normal.

— Știi, Dorothy. Violet Bullivant a murit în Thorogood Village.

— Foarte trist, recunosc Dorothy. Dar toată lumea moare, în cele din urmă. Măcar să fim realiști.

— Iar tu, draga mea, n-o să mori înainte să-ți vină vremea, adăugă Sir Basil, ridicând gheara pestriță către buzele sale.

— Nu înainte să-mi vină vremea, confirmară buzele încă încleștate ale lui Elizabeth Hunter.

Pentru copii, mama devenise un puls bubuitor, dictând mișcările micilor valve din corpul lor, care se deschideau și se închideau cu putere.

— Asta am aflat pe insula aia, gâfâi mama, după ce m-ați părăsit cu toții: nimic n-o să mă omoare înainte să hotărâsc eu să mor.

De le-ai fi putut descrie furtuna ta; dar nu puteai. Nu poți exprima în cuvinte decât momentul de climax al experienței. Ceea ce îți este dat să trăiești nu poți trăi decât tu, iar apoi retrăiești, și retrăiești, până când rămâi fără suflare.

Așa că ea rămase trăgându-și sufletul, de parcă era reflux și apa aproape că se retrăsese de tot din acest estuar format din cearșafuri, în timp ce ei o urmăreau – își dădea ea seama – cu ochii lor încăpățânați, de pescăruși.

Se trezise devreme în dimineața aceea: probabil din cauza luminii schimbate, a trilurilor întreșute ale păsărilor, apoi a unei deschideri enorme de aripi, care se întindeau și scârțâiau (sau era o mașină?). Pe insulă, se obișnuise să se îmbrace doar cu minimul necesar. Deși aproape că nici nu se apropiase de plajă, nisipul care se adunase între pliurile hainelor se freca uscat, curat, de pielea ei, atunci când le îmbrăca. Și-a legat

în jurul părului, deja vâlvoi, eșarfa rozalie, la care s-a hotărât apoi să renunțe. Oare norvegianul ăla mătăhălos – sau mai rău, Dorothy – ar fi crezut că porți eșarfa cu un scop anume? Nu era exclus: așa că aveai un motiv în plus să renunți la ea.

A râs, amuzată de conspirația în care intrase cu sine.

Pe urmă s-a trezit singură. Nici măcar ea nu își putea ține companie.

Deși nu își plânsese de milă niciodată – în orice caz, nu mai mult decât în doze normale –, s-a smiorcăit puțin când a ajuns pe verandă. S-a recunoscut în prototipul femeii frumoase și inutile, al cărei soț obținuse numărul de copii impuși de convenție, din corpul pe care îl cumpăraseră la un preț exagerat, deoarece era prea iubitor, dar regreta contractul în secret (era un om onorabil) și poate că murise deplângându-și lipsa de înțelepciune. Ea era o femeie care încurajase poftele trupești ale amanților ei; de fapt, le făcuse de-a dreptul inevitabile; nu și în cazul norvegianului (nu îl dorise decât pe jumătate pe norvegian: i se decojea pielea). Mai presus de toate, era o mamă ai cărei copii o respinseseră.

O, Doamne! Cu picioarele bine înfipite în verandă, și-a deschis gura, iar soarele strălucea, negru, deasupra Oceanului Pacific, care părea din sticlă.

Descoperise zațul de cafea din bucătărie; profesorul Pehl a parcat mașina între magazie și casă, a oprit motorul și a coborât.

Nu avea deloc chef să fie amabilă, dar buna-creștere și zațul de cafea au făcut-o să întrebe în mod automat:

— Tu ești, profesore? Dacă fac niște cafea, bei o ceașcă împreună cu mine?

El stătea neclintit, lângă mașinăria aceea strict utilitară.

— Mulțumesc, dar am băut deja.

Seriozitatea lui era de rău augur.

Așa că Elizabeth Hunter și-a dezvelit dinții și a întrebat în treacăt:

— Unde e Dorothy, neajutorata mea fiică?

A ajuns să își regrete remarca: el i-a întors privirea cu atâta asprime, încât părea că nu îi pierduse nu numai pe profesorul

Agregate Bentonice Pehl, pe biata prințesă Menopauză de Lascabanes, pe Alfred cel Bun, pe Basil, Dragul și Unicul meu Fiu, pe Athol Shreve – câh! –, pe Arnold cel Pur, ci pe Toți.

Profesorul Pehl i-a răspuns respectuos:

— N-am voie să vă dezvălui unde se află fiica dumnea-voastră, prințesa.

Cu aceste cuvinte, a dispărut; iar Elizabeth Hunter și-a plecat capul.

În loc să facă niște cafea doar pentru ea, a băut o gură de apă caldută. Simțea sub unghii zațul supărător pe care fiica ei secretoasă i-l lăsase moștenire.

Bineînțeles că nu puteai da vina doar pe biata Dorothy, la câte avusese de îndurat de la francezul ăla prefăcut, la cât suferise din cauza situației nefericite în care se găsea. Normal că le purta multora pică, mai mult sau mai puțin justificată, normal că avea ciudă mai ales pe mama, a cărei dragoste de viață depășea adesea discreția, în ochii pudibonzilor și cârcotașilor.

Elizabeth Hunter se simțea ușurată să vadă că poate să își mărturisească defectele (în forul ei interior) și să își accepte vinovăția, atunci când nu mai avea cine să insiste asupra ei. Hoinărind pe lângă magazie, pe lângă Chevrolet-ul părăsit, prin tufișuri, a ajuns atât de departe cu introspecția, încât a recunoscut: în unele privințe, sunt o ipocrită, dar faptul că sunt conștientă de asta nu ajută cu nimic; ca să fii extrem de sincer, în mod spontan, trebuie să te naști cu o inocență care mie nu mi-a fost dată. Dar pe care Alfred a avut-o.

Și totuși, Alfred, nu ea, fusese rănit, înșelat, chinuit și, în cele din urmă, distrus. În timp ce ea continuase să ceară și să primească mai mult decât ar fi îndrăznit majoritatea femeilor să viseze. Nici măcar frumusețea nu și-o pierduse; trupul ei rămânea suplu, la vârsta de șaptezeci de ani. Pentru prima dată în viață, s-a simțit tulburată de misterul puterii ei, al vieții sale alese, nu de partea aceea adesea neconvingătoare, pe care o trăise deja, ci de cea care se întindea înaintea ei, până la orizont, și pe care nu o întuneca nici măcar propria umbră.

Înainta cu modestie, atât din cauză că era singură, cât și din cauză că se simțea copleșită de puterile și onorurile care îi

fuseseră oferite cu o larghețe nerezonabilă, și s-a lăsat condu-
să în adâncurile răcoroase ale pădurii tropicale, vărgate de lu-
mina ocazională care se strecura printre trunchiurile copacilor,
mângâind lianele care înduraseră atâtea răsuciri, încât deveni-
seră noțiuni abstracte. Îi trecu prin cap că citise undeva despre
femei în vârstă, atrase în mijlocul naturii de un instinct de auto-
distrugere, și despre un bătrân care înnebunise după câteva zile
petrecute într-un tufiș cu mure din care nu mai reușise să iasă.
Evident, pe ea nu o aștepta un astfel de viitor: era prea rațională.
Așa că a mers mai departe.

La scurt timp după ce pornise la drum, își dezlegase părul,
partea aceea recalcitrantă, dar adeseori ținută în frâu, a ființei
sale. Pletele pluteau, încadrându-i chipul, acoperindu-i-l cu to-
tul din când în când, iar alteori descoperindu-i fruntea, pentru
ca mintea să îi poată ieși la suprafață și să identifice o substanță
străină sau să îi traducă mișcările trupului în amintiri despre
senzualitatea unei alte persoane.

Într-un luminiș, a descoperit niște flori: o varietate de orhi-
dee sălbatice, fiecare limbă întorcându-se în mănunchiul verde
și delicat ce creștea din cartilajul unei urechi în formă de sece-
ră. Bucuroasă de descoperirea ei, s-a așezat în genunchi: voia
să le pătrundă secretele, să le culeagă, să le devoreze, să își um-
ple nările cu parfumul lor sau să le ducă pe măsuta ei de toale-
tă, unde aveau să moară. Însă a descoperit că dorința de a po-
seda o părăsise.

Ah, dar numai temporar, și doar pentru că era vorba despre
flori. Stând pe vine și uitându-se în jur cu detașare, știa că încă
este supărată pe Dorothy, din cauza felului în care se purtase,
și agasată de norvegianul acela, nu numai pentru că se afla pe
insula Brumby, ci pur și simplu pentru că exista. A smuls un fir
de iarbă veștedă și l-a supt, întrebându-se ce face Edvard Pehl
în momentele acelea.

Permițându-i firii ei frivole și corupte libertatea de a sta în-
tr-o liniște deplină, pădurea începuse să devină opresivă: nu pu-
tea crede în grație, ci numai în noroc.

Deodată, a auzit sunetul unui topor. Și, mai slab, niște voci.
S-a ridicat, dar a trecut-o un junghi, care i-a reamintit vârsta ei

reală. Simțea nevoia să stea de vorbă cu cineva, cu oricine, cu un om simplu, fie el și prost. Trebuia să se asigure că încă își poate găsi loc în șablonul vieții cuiva.

În curând, s-a ivit ocazia de a o dovedi. După ce s-a poticnit o vreme prin tufăriș, a ajuns la locul în care doi bărbați doborâseră un eucalipt. Pacea și lumina inundau un loc care nu demult fusese scena unei violențe. Unul dintre bărbați curăța, mecanic, rămurelele de pe coroana pângărită; celălalt se ocupa de un ferăstrău, pilindu-i dinții, pipăindu-i, aproape mângâindu-i lama, cu o mână tremurândă.

Deodată, Elizabeth Hunter și-a dat seama că îi va fi aproape imposibil să îi facă să o creadă. Bărbatul cu toporul s-a oprit din curățatul trunchiului. Burta păroasă i se umfla ritmic. Ochii bulbucați păreau să vrea să se retragă mai adânc decât le-ar fi permis orbitele. Un lanț, care atârna la talia tovarășului său mai slab și mai musculos, scotea o muzică lină atunci când se lovea de ferăstrău.

— Am auzit copacul căzând, a zis Elizabeth, deși nu era adevărat. Am venit să văd și eu. Pot să mă uit?

Bărbatul umflat a mormăit ceva și s-a întors la curățatul crengilor, dar de data aceasta lucra cu gesturi mai delicate. Camaradul lui musculos a lăsat ferăstrăul jos, dar s-a răzgândit și l-a ridicat din nou.

— Nu miroase minunat? a zis ea, mai mult trăgând aer în piept decât rostind cuvintele. E mai mult decât un miros, e un parfum.

Într-adevăr, aerul era impregnat de un iz de sevă proaspăt scursă din copac.

Bărbații au râs, dar reținut. Elizabeth bănuia că nu se vor mai uita la ea.

S-a așezat pe buștean, chiar deasupra loviturii fatale pe care o dăduseră bărbații.

— Și ce gust!

Chiar a pus pe limbă o așchie de copac, și ar fi scuipat imediat această azimă preschimbată, dar a reușit să se abțină și să o așeze jos, încet. Așchia a alunecat, totuși, de pe buștean, și a căzut pe pământ.

Elizabeth devenise din nou fragilă și afectată, dar cei doi bărbați păreau să se bucure de prezența ei neașteptată.

Cel mare și gras mergea pe vârfuri în jurul trunchiului, tăind crengi pe care aproape că le transforma în unt. Tovarășul lui slăbănog începuse să ungă ferăstrăul cu ulei, o operațiune pe care ar fi făcut-o mai încet dacă nu ar fi fost ea acolo.

Fără îndoială, niciunul dintre ei nu avea să se uite din nou la ea. Poate din cauza părului ei desfăcut. Sau pentru că era bătrână? Sau, poate, nebună?

Orice ar fi fost, bărbații o respectau: erau smeriți ca niște călugărițe la mănăstire.

— Bănuiesc că locuiți în tabăra pădurarilor.

O remarcă inutilă, dar care – spera ea – îi va face să se simtă mai în largul lor.

Mda, locuiau în tabără; erau angajați ai ministerului.

— Eu stau la familia Warming. (Era evident, dar trebuia să le spună.) Au fost nevoiți să plece. Unul dintre băieții lor s-a îmbolnăvit.

Bărbații știau, probabil: liniile telefonice din locurile izolate sunt, de obicei, bunuri publice; dar cel cu burta păroasă a mormăit către tovarășul său:

— Haide odată!

Tot nu se uitau la ea; poate că ar fi fost o lipsă de respect să o facă.

În cele din urmă, nu i-a mai rămas decât să întrebe:

— Dacă pornesc în direcția *aia*, ies din pădure pe undeva pe lângă casă?

Mda, au început ei să explice, cu brațele transformate respectuos în indicatoare și cu mâinile înnegrite tremurând din cauza efortului recent.

Un strop de sudoare a zburat de pe falca creaturii păroase și a aterizat pe una dintre mâinile ei. Omul și-a dat seama și părea rușinat.

Când i-a părăsit, bărbații zâmbeau, dar cu ochii în pământ.

Drumul de întoarcere a fost monoton. I-ar fi plăcut să își prindă părul, dar nu avea cum, din moment ce aruncase toate agrafele. Și-a văzut de drum. Chiar înainte să intre printre

roșcovii de pe marginea plajei, și-a lins mâna, sugându-și propria sudoare sărată, împreună cu ceea ce îi plăcea să creadă că este transpirația pădurarului, și a pornit mai departe asudând prin lumina orbitoare, care se răsfrângea în nisip și în oglinda oceanului. Din întâmplare, nu era departe de casa cea rahitică. Mergea încet, și nicidecum nu i se păruseră mai inexplicabile durerile care îi fuseseră conferite.

Casa părea goală, deși cineva se folosisese de bucătărie. Nu putea fi decât profesorul Pehl: o felie de carne de vită uitată pe o farfurie și o puzderie de firimituri împrăștiate pe mușama fuseseră lăsate pentru o femeie, care să curețe după el. Dispoziția proastă sau migrenele ar fi împiedicat-o pe Dorothy să mănânce.

Elizabeth Hunter a rupt o frunză de salată și și-a tăiat o felie insipidă de brânză. Mâncându-și brânza nevinovată, a început să îi invidieze pe soții Warming pentru traiul lor complementar; îi invidia chiar și pentru faptul că unul dintre copiii lor se îmbolnăvisese. Într-o izbucnire de compasiune, și nu de curiozitate, a pornit de-a lungul verandei către camera lor. Abia dacă încetaseră să mai locuiască în ea, din moment ce plecaseră atât de subit și de dureros. În spatele unor draperii trase în ultimul moment, încă se simțea mirosul intimității: pudra lui Helen pe măsuța de toaletă, cămașa lui Jack, zăcând mototolită într-un colț întunecat al camerei. Niște chipuri de copii se uitau la intrusă din niște fotografii înrămate. Niciunul dintre copiii ei nu o privise drept în ochi, nici din fotografii, nici în viața reală.

Era prea enervant, dacă nu de-a dreptul exasperant.

— Dorothy?

Când a ajuns în dreptul ușii în spatele căreia știa că ar fi trebuit să fie fiica ei, doamna Hunter a apăsât pe clanță.

Se simțea bătrână; probabil că era trasă la față. Însă numai Dorothy avea să vadă cât de bătrână și de trasă la față este.

Ca să termine mai repede, a deschis iute ușa și aproape că s-a năpustit în camera aceea îngustă și întunecată. Camera lui Dorothy era atât de goală, încât părea să nu fi fost locuită niciodată.

Elizabeth Hunter nu ar fi putut să o urască pe Dorothy mai mult decât o ura în clipa aceea. Mai mult decât pe Dorothy, îl ura pe Edvard Pehl, deoarece avusese un rol în dezertarea fiicei sale. S-a bucurat că nu îi spălase farfuria lăsată cu impertinență în bucătărie.

Dar, deodată, dându-și seama că și ea este impertinentă și infantilă, s-a întors în bucătărie și a frecat și a spălat farfuria. Stratul de grăsime unsuroasă de pe farfurie și acoperișul din fier, care pâraia la ea în limbajul căldurii, i-a reamintit de pădurari, de blândețea lor și de stima pe care i-o arătaseră, dar la care nu avea dreptul.

Cum era singură, s-a așezat în pat și a ațipit sau a stat pur și simplu întinsă, toată după-amiaza. (Dacă era și el acolo, în cealaltă aripă a casei, nu a dat niciun semn de viață.)

A fost trezită de atingerea unor mâini, sau așa i s-a părut. Nu, de niște degete care băteau nervos în tabla ondulată a acoperișului. Până la urmă, nu era decât vântul.

S-a ridicat și s-a spălat, cât de bine putea, numai cu un ulcior și un lighean la îndemână. Și-a pudrat pielea înviorată. S-a uns cu loțiune. De ce nu? Toată viața ei fusese o ceremonie. S-a îmbrăcat cu aceeași rochie din seara trecută. Deși era veche, timpul nu îi știrbise din frumusețe și nici nu îi deformase linia faldurilor: ca anumite sculpturi clasice, rochia era creată nu numai pentru a încânta ochiul, ci și pentru a seduce timpul, forțându-l să își relaxeze chiar și cele mai stricte reguli. În seara aceea, și-a împletit părul, și l-a răsucit, și l-a aranjat într-o coroană; apoi și-a înclinat capul, înainte să își strecoare peste el lanțul din aur și turcoaze pe care i-l împrumutase fetei în prima seară.

Nu a îndrăznit să arunce în oglindă decât o privire fugitivă.

Vântul se domolise. Se lăsase o liniște desăvârșită înainte de apus; formațiuni irelevante de nori erau împrăștiate pe cerul alb, la fel cum și ea, la un alt nivel, era o siluetă irelevantă, care își pierdea timpul pe verandă, în sufragerie, în bucătărie, fără vreun scop anume, îmbrăcată în ceea ce era, până la urmă, o costumație ridicolă. Ei bine, putea să îi gătească ceva profesorului pentru când avea să apară: măcar așa ar fi avut un

scop, oricât de neînsemnat. Avea să îi facă ceva simplu, o omletă, de exemplu; deși lui Dorothy nu îi plăcuseră niciodată omletele ei. (Nu erai pregătită să te alături fiicei tale franțuzoaice în cultul grăsimii.)

Ca să își ocupe timpul, s-a așezat la pian și și-a ascultat propria afectare cântând nocturna lui Field, pe care o interpreta-se și cu o seară înainte. (Era singura pe care și-o putea aminti.) Aștepta un bărbat care să se apropie și să recunoască faptul că ea nu stăpânește cu desăvârșire numai melodia aceea banală și copilărească, ci muzica însăși și razele unui apus splendid și tot ce înseamnă experiență în general. Dar nu se putea aștepta decât la un norvegian plictisitor, care să înșire tot felul de fapte, la fel cum înșira ea sunetele pe clapele strâmbe, smulgând fraze zdrăngănite, dezmembrate, din adâncimile pianului măcinate de sare și mâncate de molii.

Zdrăngănind. Bătând cu violență în clape. Până când a fost întrecută de alte bubuituri, mai puternice.

A ieșit și a văzut caii sălbatici apropiindu-se pe plajă, cu coama în vânt; pe cer, norii erau mai subțiri ca niciodată. Și soarele era camuflat într-un mod bizar și atârna palid deasupra firului negru al orizontului. Cel puțin caii sălbatici alergau mai repede decât viața, iar ea era recunoscătoare că îi putea urmări gonind pe plajă, în drum lor spre stâncile vărgate. Dar, în seara aceea, herghelia s-a oprit, s-a întors brusc și a pornit în galop spre tufăriș, zdrobind și călcând totul în picioare, în timp ce se îndrepta către inima insulei.

Deodată, o negură albăstruie s-a întins peste peisaj. Elizabeth și-a aprins lămpile neputincioase. Depart, pe mare, un fulger a spintecat cerul, care și-a pierdut treptat netezimea ca de hârtie, preschimbându-se într-o cupolă de marmură neagră, prevestitoare de furtună. Noaptea de sub firmament începuse să fornăie. Deși la început bătea în rafale, vântul a izbit cu putere uscatul. Elizabeth Hunter a văzut copacii înclinându-se, ca o mulțime de oameni cu călcâiele bine înfipte în pământ, refuzând să se prosterneze.

Elizabeth a coborât scările și s-a îndepărtat de casă, poate a și căzut o dată, însă nu se gândea la propria siguranță, ci doar la

faptul că trebuia să îl găsească și să îl aducă acasă pe tovarășul ei înverșunat.

— Edvard! a strigat ea, apoi a urlat împotriva vântului: ED-VARD!

Ceea ce o îngrijora era prostia lui: nici toată știința profesorului nu l-ar fi putut salva dacă furtuna avea să îi rupă membrele.

Ceva a zburat pe lângă ea și i-a zgâriat tâmpla, putea fi o scândură, ah, dar ascuțită. Pentru moment, o rană era mai degrabă revigorantă decât înspăimântătoare; vântul îi vâjâia în plămâni, umflându-i ca pe niște pânze de corabie. Nici cel mai puternic fulger nu o putea face să se înfioare.

Până când, înfrigurată și perfect lucidă, a văzut niște pereți negri mișcându-se peste fosta suprafață netedă a apei. A fost luată pe sus și aruncată pe spate deja nu se mai punea problema unde învârtită lovită poalele rochii ei transformate în umbrelă i-au fost ridicate peste cap apoi lăsate la loc sâniile coastele zdrobite obiecte sânge curgându-i de la frunte îi simțea gustul îndoit cu apă de ploaie sărată.

În ploaia aceea ca un zid era doar o insectă supraviețuitoare care orbecăia un păianjen ud care se împleticea izbindu-se de ceea ce probabil că era magazia din spatele casei unde își țineau vinul.

Păpușa ruptă a unui copil zăcea în nisipul de la intrare.

S-a uitat în urmă și a văzut casa spulberându-se în scânduri și flăcări o pălălaie pe o bucată de carton a fost aruncată deasupra dărâmăturilor imediat a stins-o ploaia.

Se auzea de parcă huruiau trenuri peste ruine, bubuiau întruna peste acoperișul magaziei.

În adăpostul ei, era uscat. Își aducea aminte din timpul zilei că pereții sunt din beton și că sunt înfiți adânc în duna care se ridica în spatele casei, dar nu își putea da seama cât de bine pot rezista la atacul calamităților naturale. A pipăit în jurul ei, printre pânze de păianjen și alte lucruri atârănătoare, până a descoperit rafturile pe care erau așezate sticlele de vin. A început să dea jos sticlele de pe raftul cel mai de sus. Bufniturile pe care le făceau când cădeau pe podeaua din nisip nici nu se mai auzeau

din cauza tunetelor, a vâjâitului furtunii, a mugetului mării, a biciului ploii metalice; într-un sfârșit, cu un ultim gest disperat, a măturat toate sticlele de pe raft dintr-o singură mișcare: din potopul care șerpuia prin nisip s-a ridicat un sunet de sticlă spartă. S-a cățarat recunoscătoare pe raft, înțepenită din cauza sării, a transpirației și a vârstei.

Oricât de greu i-ar fi fost să se ocupe de trupul ei încovoiat ca un cuțit de buzunar, tot mai greu îi era să se îngrijească de mintea care bâjbâia stângaci între pereții capului ei plin de vânătaii sau care se desfăcea în fâșii și rătăcea aiurea. În curând, și fulgerul a putut să intre în magazie, și gândurile ei au putut să se propulseze în afară, fiindcă ușa masivă a magaziei, până atunci rămasă întredeschisă din cauza unei dune de nisip, a fost smulsă din balamalele ruginite: a auzit-o dându-se peste cap și zburând cine știe unde.

Se auzeau rostogolindu-se mingi de foc, poate pe cer sau în spatele orbitelor lui Elizabeth: „Freacă tare, Kate, ca să vezi petele colorate; o să te cam usture ochii, dar mie nu-mi pasă.“ Toată noaptea s-a auzit hurelul mărfurilor, al trenurilor ce treceau prin Gogong și se topeau în amintirile ei prețioase, unde Alfred încerca să o apere de furtună cu trupul lui. De parcă ea era cea vulnerabilă.

Dacă s-ar fi putut uita la ceasul ei de călătorie, din piele de șagrin (un cadou din partea lui Alfred, unul dintre numeroasele pe care i le dăruise când se născuse Basil), în jurul orei trei, ora la care se trezea ea în mod normal, ca să bea un pahar cu apă și să mai citească un capitol dintr-o carte, Elizabeth Hunter s-a dat jos de pe raftul ei. Era scufundată până la coapse într-o apă în care se înghionteau diverse obiecte ascuțite, sticle sau pești morți.

Dincolo de gaura unde ar fi trebuit să se afle ușa, noaptea încă înainta cu viteză. Auzea oceanul involburându-se ca să o acuze. Ei bine, avea de ce să o acuze: pentru sinuciderea aceluia bărbat îndărătnic, care refuzase să intre în casă; sau era crimă, dacă tu erai motivul pentru care rămăsese afară?

Nu Edvard, peștele cel mort, era cel care te îndruma înapoi către raft, ci mai degrabă Alfred sau Arnold cel mereu

îngrijorat. Arnold se născuse cu un simț al răspunderii foarte dezvoltat, ceea ce nu îl făcea imun la dorințe carnale iresponsabile – cel puțin în împrejurarea aceea. Pentru care și tu aveai partea ta de răspundere. Poate chiar mai mare decât a lui. Poate că tu scoți ce e mai rău din oameni. Ca bietul de Basil, care supsesse la un sân inert, apoi la celălalt, pentru că sânii tăi nu se umpleau, în ciuda sandviciurilor scârboase cu țelină și carne crudă de vită, pe care ți le recomandase doctorul Cutare „ca să produci lapte, să-ți hrănești bebelușul“. În loc de lapte, „bebelușul meu“ (cu siguranță cea mai îngrozitoare expresie!) probabil că supsesse puroiul din toate lucrurile rele ce fuseseră ascunse să supureze în sânul care îi fusese oferit cu cruzime.

În noaptea asta (de fapt, dimineața, potrivit ceasului din șagrin), pământul o să supureze: iar noi toți o să ne înecăm în puroiul care s-a adunat în el.

Elizabeth Hunter aproape că a fost smulsă de pe raftul ei de o forță divină, apoi pusă la loc de o izbitură puternică sau de o așezare a unor atomi epuizați.

A rămas nemișcată, lăsându-se în voia unei entități cu care nu făcuse niciodată cunoștință. Cineva meșterește întotdeauna la câte ceva. Arbitrul de tușă testează culmile nenorocirii pe care o poate suporta sufletul uman. Nu moartea. Pentru tine, nici nu se pune problema morții.

Nu putea să își închipuie moartea. Ea nu credea decât în ceea ce vedea și în ceea ce era iar ceea ce era era prea real prea divers compus din toți oamenii pe care îi cunoscuse pe care îi iubise în întregime sau doar parțial tot e mai bine decât nimic și căroră le dăduse naștere și pentru numele lui Dumnezeu.

Probabil că liniștea a fost cea care a trezit-o. Nu, nu a trezit-o: fusese năucită, într-o stare de semi-conștiență, din care au scos-o atât lumina, cât și liniștea.

Și-a făcut drum cu greu printre dărâmături, scânduri, paie, cadavre acoperite cu solzi, pe lângă o păpușă din celuloid. În jurul ei plutea un calm strălucitor. A urcat mai departe, în liniștea absolută, trecând peste o movilă de nisip și de gunoaie, unde până atunci fusese casa. La o oarecare distanță, un pian

sfârâmat, din care rămăseseră numai coardele și ciocănelele, zăcea pe jumătate îngropat în nisip ud.

Fără să se gândească prea mult la epava care era ea, s-a urnit încet spre ceea ce fusese până de curând o plajă, croindu-și drum printre crengi smulse și smocuri uriașe de iarbă veștejită; peste tot erau pești pe care îi aruncase marea pe uscat, împreună cu ceva ce nu mai era pâine, ci o spumă de cauciuc, pufoasă și fărâmicioasă. La fel cum nici ea nu mai era un trup, cu atât mai puțin o femeie: mitul feminității ei fusese distrus de furtună. Acum nu mai era decât o ființă sau mai degrabă un defect, chiar în mijlocul acestei bijuterii de lumină: bijuteria însăși, orbitoare și tremurătoare în același timp, exista, cu tot cu defectul ei, numai datorită grației divine; pentru că furtuna încă se vedea, fierbând și învârtindu-se în depărtare, în coloane de nori, cu pereții ei din văluri vapoaroase, care se unduiau și se transformau încontinuu.

Dar ea nu putea să se gândească la furtună, din cauza visului de pace scânteietoare prin care se mișca. Răspândite printre piramidele de marmură ale valurilor, mii de păsări de apă se odihneau; unele dintre ele se ridicau sau plonjau sau băjbâiau liniștite pe la suprafața apei, după mâncare; altele pluteau chiar lângă pereții turbulenți ai vijeliei, formați din nori; iar la țărm erau lebedele negre – patru, cinci, chiar șapte lebede.

Stătea în genunchi, în apa puțin adâncă, oferindu-le bucată de pâine înmuiată pe care i-o lăsase marea. Când au ajuns atât de aproape, încât Elizabeth ar fi putut pune mâna pe ele, lebedele sălbatice și-au întins gâtul. Fără dispreț sau frică, au înșfăcat pâinea din mâinile ei, recunoscând-o, poate, după ceea ce rămăsese din aspectul ei fizic, mai ales după privirea sticloasă, după nările scorojite de sare sau după încercările unui suflet blând și temperat de a răspunde la exploziile de mătase cu care aripile lor semnalau recunoașterea unui seamăn.

Toate celelalte lucruri s-au pierdut în acel moment strălucitor care i s-a arătat în ochiul furtunii, și așa ar fi rămas, dacă ar fi avut de ales. Simțea că nu mai poate îndura alte chinuri din partea celei pe care oamenii o numesc Natura, cu atât mai puțin din partea conștiinței aceleia umflate în mod nefiresc, dacă nu

cumva tumefiate, care pusese stăpânire pe ea în timpul nopții, luând locul voinței, care dezertase. În schimb, avea să se întindă pe jos și să accepte să facă parte din haosul pe care îl vedea în jur: nu mai rău decât cel pe care îl crease ea, în viața ei, în relațiile cu ceilalți. De fapt, niciun sfârșit nu ar fi fost mai firesc pentru ea decât să fie primită în nisip, alături de alte trupuri de carne delicvescente, alături de fire de păr de cal, presărate peste tot, de fiare contorsionate, de șasiul rupt al unei mașini răsturnate și de ultimele ecouri ale unui pian schilodit.

Asta ar fi fost logic să se întâmple. Dacă o forță necunoscută – în niciun caz voința ei absentă – nu i-ar fi smucit capul de păpușă ca să îi arate ceva înfipt în creanga ruptă a unui copac. Pescărușul, o variantă mai familiară a păsărilor albe de pradă, fusese redus la o insignă din pene cenușii și din oase dispuse aleatoriu. Moartea lui ar fi trecut neobservată dacă urechea minții lui Elizabeth nu ar fi auzit țipătul descătușat în momentul în care pieptul îi era străpuns de creangă.

Cel puțin țipătul de moarte al pescărușului cenușiu și neînsemnat i-a redat lui Elizabeth Hunter importanța. S-a ridicat în picioare, trosnind din toate încheieturile. A luat-o la goană pe plajă, agățându-se cu ghearele de aer și de nisip: o bătrână nătângă, care, în ciuda vârstei, încă nu trăise destul.

Așa că a ajuns din nou la magazie. S-a așezat iarăși pe raftul ei îngust, printre pânze de păianjen și rugină, protejându-și capul cu mâinile fragile, în așteptarea chinurilor care urmau când furtuna avea să se întoarcă.

Fiindcă își dădea seama că ochiul furtunii nu mai era îndreptat asupra ei; și, pe măsură ce își retrăgea atenția, ochiul lua cu el și iluziile minții ei fragile: lebedele negre, care îi ciuguliseră din palmă, și păsările de apă, care se cuibăreau între piramidele bleu-marin.

Când furtuna s-a întors, vuind, în adăpostul în care se închisese Elizabeth, din ochii orbiți ai bătrânei a început să țâșnească sare.

La un moment dat în dimineața amiaza seara aceea, cordo-nul subțire de liniște a început să vibreze foarte încet, apoi mai

deslușit, purtând voci omenești. Obiectul de pe raft, redevenind trup de om, a început să își dezmoștească, dureros, încheieturile, ca să vadă dacă mai sunt bune de ceva.

O bătrână a apărut în dreptul găurii care fusese până nu demult ușa magaziei ridicate lângă o dună de nisip, în spatele ruinelor „reședinței“ de vară a familiei Warming.

— Da, sunt vie... până la urmă, a spus femeia.

Nu numai că trăia, dar chiar și pletele îi fluturau în vânt sau cel puțin o şuviță mai puțin îmbibată de apă decât restul.

Elizabeth Hunter a zâmbit în lumina încă nesigură; nu, probabil că era seară: lumina pălea. S-a bucurat să își regăsească latura feminină și să vadă că în fața ei se află niște bărbați în carne și oase. Pe unul dintre ei l-a și recunoscut, era pădurarul cel musculos, a cărui modestie îl determinase să își ungă ferăstrăul când le invadase ea intimitatea, în mijlocul pădurii. Tovarășul lui de acum nu era bărbatul cu burta păroasă, ci un om pe care nu îl mai văzuse până atunci. Părea o persoană importantă, care nu făcea muncă fizică, judecând după felul în care stătea cu mâinile în șolduri.

Cu picioarele crăcănate peste ruine, bărbatul cu poziție de autoritate a felicitat-o pe supraviețuitoare.

— Ați scăpat ca prin minune, doamnă Hunter. Am venit să vă luăm cu noi, la tabără, iar apoi pe continent. Liniile telefonice sunt distruse, după cum vă puteți imagina. Așa că nu putem să chemăm elicopterul. Dar câțiva băieți o să vă ducă pe partea cealaltă cu barca.

Ea a zâmbit și și-a înclinat capul, fără să mai spună nimic, iar şuvițele de păr ud îi atârnavă pe tâmpile ca niște fire de plumb. A băgat de seamă că un sân îi ieșise printre zdrențele în care se transformase rochia ei. Nu vedea nicio modalitate de a se acoperi fără să atragă atenția.

Pe când își târau picioarele prin nisip către un camion aflat pe un teren mai înalt, a observat că vântul jupuisse scoarța de pe unii dintre copaci. Și a văzut din nou pasărea aceea trasă în țepă, înfipă într-o creangă ruptă.

Bărbatul musculos voia să contribuie cu ceva la întâlnirea lor.

— Cei mai mulți dintre copacii ăștia o să moară, a mărturisit el, după care și-a umezit buzele și i-a arătat ceva cu degetul. Vedeți pasărea aia? E o chiră.

Elizabeth Hunter a observat că însoțitorul ei își dezvelise dinții.

Deși îl asculta, era mai atentă la mișcările pe care le făceau picioarele ei în nisip. Bărbații păreau să accepte sânul dezgolit ca pe o chestiune normală. Așa și era, în împrejurările date; numai Dorothy te-ar fi condamnat, pe tine și pe toți ceilalți.

Șeful de echipă, dacă asta era funcția lui, i-a povestit cum ciclonul brăzdase partea dinspre ocean a insulei, întorcându-se tocmai când ajunsese la tabăra pădurarilor. De data aceasta, centrul insulei rămăsese neatins.

— Ah, serios? A fost ciclon? a întrebat ea, de formă.

Nici nu ar fi trebuit să se mai deranjeze: nimic nu mai conta, în afară de faptul că trăise liniștea din ochiul furtunii.

Când au ajuns la camion, bărbații au ajutat-o să urce. Au așezat-o între ei. Se purtau de parcă ar fi păzit o comoară, una antică și valoroasă, descoperită de furtună. Deși nu era decât Elizabeth Hunter, din nou.

În timpul călătoriei întortocheate și ocolite, în mașina pe care șeful de echipă o conducea prin și, uneori, peste obstacole proaspăt create, bărbatul musculos și fără dinți a întrebat-o:

— Vă simțiți bine, cucoană?

A sesizat un ton posesiv în vocea lui, pe care pădurarul credea că este îndreptățit să îl adopte, fără îndoială, datorită primei lor întâlniri, în urmă cu milenii întregi, în mijlocul pădurii tropicale; prin asta îi era superior șefului său, care fusese redus la un simplu șofer de camion.

Dar ea nu avea chef să fie posedată de nimeni. Ca și lebedele negre, nu fusese niciodată a nimănui, decât în scopuri de procreație.

Deodată, Elizabeth a roșit, din cauză că își permisesese cam multe; s-a retras dintre ei, s-a aplecat în față și le-a dat o misiune urgentă.

— Am uitat. E un bărbat, un musafir al domnului Warming, profesorul Pehl, care nu s-a mai întors de aseară. Poate că a

luat-o spre centrul insulei, căutând adăpost. Poate că și-a dat seama că se apropie furtuna – el e om de știință. Trebuie să-l căutăm de-ndată. Ba nu – ea preluase deja comanda –, mai bine ne ducem întâi la tabără, ca să informăm cât mai mulți oameni și să organizăm o căutare sistematică. Sau poate că e mort, s-a gândit ea să adauge. Dar tot trebuie să-l găsim.

— Cine, norvegianul ăla? a strigat șeful de echipă, inutil de tare. A venit la noi ieri-seară, înainte să înceapă furtuna. Avea... cum îi zice... rucsacul în spinare. Se duceau câțiva băieți către Oxenbould. L-au luat cu ei în barcă.

— A, da?

Dându-se cu capul de plafon, în camionul care făcea salturi printre hârtoape, Elizabeth Hunter își freca pielea de găină de pe brațe. Ea fusese amânată, în timp ce bărbatul acela îndărătnic, Edvard Pehl, fusese salvat. Oare se alăturase complicei sale, prințesa de Lascabanes, pe continent? Nu s-a gândit decât vag la această posibilitate, pentru că era încă prea slăbită de pe urma imensei bucurii pe care o simțise când fusese eliberată de trupul ei și de toate întâmplările posibile, în ochiul furtunii.

Toți anii pe care îi petrecuse întinsă pe salteaua umedă și calduță, pescărușii nu o părăsiseră. De fapt, nu avusese nicio dată încredere în pescăruși: chiar și cei nătângi și cenușii, chirele, probabil că așteaptă să își împlante ciocul în ochii tăi și să îți golească orbitele.

— Mamă? Doar nu ai adormit, nu? (Foamea de mare sau folosirea continuă a limbii franceze îi ascuțiseră vocea.) Poate te gândești la sugestia noastră. Nu vrem să te grăbim să faci ceva ce nu ți-ar plăcea, dar timpul trece repede când nu iei nicio hotărâre, iar noi am vrea să te știm stabilită undeva înainte să plecăm spre Europa.

Dorothy se temea că abordarea ei nu fusese suficient de fermă, ci mai degrabă prea vagă și feminină. Basil cu siguranță credea asta: se descotorosi de gheara mamei, de parcă voia să scape de un gunoi.

— Da. Eu și Dorothy o să ne ocupăm de aspectul practic al lucrurilor. De casa asta, ca să nu mai vorbim de mobilă.

(Mișcarea îl ajuta: hainele care se roteau și se umflau în jurul lui îi amplificau încrederea în sine.) Bănuiesc c-o să te lase să-ți iei câteva lucruri de care ești atașată în mod deosebit. O s-o întrebăm pe intendentă. Dacă e cazul, o să cerem *cu insistență* ca în camera ta să fie adus mobilierul pe care-l vrei. O să trebuiască să mergem acolo și să vedem cu ochii noștri. De ce nu chiar mâine, Dorothy?

Se uită la sora sa, din mijlocul cifrei opt pe care pașii lui o desenau în mijlocul covorului.

Dorothy fu emoționată de vocea faimoasă a fratelui său.

— Deși s-ar putea să descoperim că n-au niciun loc liber pentru moment, îi reaminti el.

Și el fu mișcat de căldura pe care o aducea înțelegerea lor secretă în relația dintre ei.

— Dacă nu e niciun loc liber în momentul ăsta, o să moară cineva până la urmă. Probabil mor în fiecare zi oameni pe acolo, zise doamna Hunter.

Fiica ei fu șocată.

— O, Doamne! Iar am devenit morbide.

— Parcă hotărâserăm să fim realiste, zise doamna Hunter și râse.

În același timp, ceva lichid și lipicios – o, Doamne, o substanță vâscoasă din ochi – începu să își facă loc pe sub pleoapele pestrițe: întâi o picătură, apoi un strop destul de mare. Nu *lacrimi*! În Dorothy de Lascabanes, un sentiment de repulsie începea să ia locul suferinței morale. Trebuia să își aducă aminte că mama știe să plângă la comandă; potolise și menajere rebele cu lacrimile ei, făcându-le să rămână în slujba ei, chiar mai subjugate decât înainte.

Slăbiciunea mamei – dacă asta era – avu un efect mai puternic asupra lui Basil. Din punct de vedere profesional, trebuia să își cenzureze sensibilitatea excesivă. Își aduse aminte cum se apropia de public, cu Cordelia lui moartă (fata aceea prostănacă, Bagnall), lăsându-se grea pe brațele lui, și începea să vorbească pe nas, după care se smiorcăia de-a dreptul. Publicului îi plăcu-se la nebunie, în timp ce el și ceilalți actori (poți avea încredere în colegii tăi de breaslă) erau conștienți că reacția lui, extrem de

emoțională, distruge tonul reprezentației, asupra căruia se puseseră de acord încă de la început.

De data aceasta, sensibilitatea lui trebuia să se împotrivească unei creaturi bătrâne și viclene, care nu era decât din întâmplare mama lor, retezându-i eforturile de a stoarce milă de la ei și de a le îneca planul în sentimentalisme răsuflate.

— Nu uita că, până la urmă, ceea ce facem e pentru binele tău și pentru fericirea ta, zise el.

Dacă îi tremura vocea era doar pentru că i se năzărise deodată că hoasca aceea bătrână ar fi putut să reziste mult și bine și să îi îngroape pe amândoi.

— Nu te supăra, mamă, o sfătui Dorothy.

„Deja l-ai făcut pe bietul Basil să se bâlbâie“, se abținu ea să adauge.

Dorothy de Lascabanes nu mai avusese niciodată ocazia de a consola un om slab: ideea, deși alarmantă, era înviorătoare: să potolească spaimile altuia, să guste lacrimile cuiva aparent mai puternic decât ea.

În timp ce mama îi explica:

— E ceva legat de ductul lacrimal – o sensibilitate excesivă, așa mi-a zis doctorul... Treweek, parcă.

Își descleștă gingiile, ca să lase un zâmbet ascuns în caverna din spatele lor să iasă la suprafață.

Basil uitase de doctorul acela: un medic generalist fără niciun fel de maniere, care venea din Gogong la Kudjeri cu mătreață pe umeri și un miros de transpirație ce emana până și din panglica de piele a pălăriei pe care o agăța în cuierul din hol. Doctorul Treweek avea un fel de a fi care încuraja orice pacient să evite să se mai îmbolnăvească vreodată. Probabil că mama îl ura.

— N-aș fi crezut că doctorul Treweek e sensibil la sensibilitatea excesivă.

— Poate că ai dreptate. Probabil că era, de fapt, Gidley. Îi place ca pacienții lui să-l creadă amabil. Poate că așa și este.

— Doctorul Treweek s-a ocupat de brațul meu. Cu siguranță e mort deja, nu-i așa?

— Nu mai știu cine e mort și cine e viu.

Dar pe Basil încă îl bântuia mirosul de transpirație și parfulul stejarilor bătrâni de lângă padocul de acasă, precum și mi-reasma de ceară de albine de la Kudjeri.

— Doctorul Cutare e cel care mi-a descoperit rinita alergi-că. Știi că n-am decât o nară afectată?

Cu siguranță, una dintre nări era în clipa aceea extrem de afectată: doamna Hunter încercă să tragă secrețiile înapoi.

*Écœurant, mon Dieu!*¹ În lipsa unei infirmiere, madame de Lascabanes scoase un șervețel din cutie și șterse mucii de la nasul copilului aceuia bătrân. Ar fi putut să facă mai mult de-cât să îi șteargă nasul: ar fi putut să rupă ceea ce își amintea ca pe o operă de artă, încă din timpul vizitei pe insula Brumby. În schimb, strânse cartilajul până ce se albi, împiedicând ast-fel orice urmă de tandrețe să o dea de gol printr-un gest prea afectuos.

— *Ärrr... äää... hî!* făcu doamna Hunter.

— Ai luat-o razna, Dorothy? Nu vezi că o doare? protestă Basil, fără prea multă convingere.

Amintirile legate de Kudjeri încă îl posedau: pere în tifon trandafiri sub umbreluțe din mătase indiană copii cu măști din pânză ca să îi apere de gripa spaniolă nu există niciun reme-diu împotriva poeziei la fel de pervers de aromată la început ca strugurii Isabella prunele goldane sau portocalele roșii un viciu secret la fel ca și primul șuvoi de spermă.

Dorothy rămase uitându-se la fratele ei. Cuvintele lui as-pre o răniseră. Îi venea să plângă, din cauza tristeții la care nu o lăsa să ia parte.

Dar mama își luase acum tonul de circumstanță.

— E foarte frumos din partea voastră că v-ați gândit să-mi faceți o vizită... ca să-mi spuneți ce aveți de gând cu mine. Apreciez foarte mult amabilitatea voastră.

Tuși, apoi își făcu de lucru cu cearșaful.

— Sunt pregătită să mor când vreți voi.

Stând de o parte și de alta a siluetei înțepenite în patul imens, cei doi evitară să se uite unul la celălalt.

---

¹ „Doamne, ce dezgustător!“ (fr. în original).

— Am trecut prin destule experiențe. Fie și numai insula Brumby ar fi fost destul ca să satisfacă pe oricine nu e foarte lacom. Acum nu mai trebuie decât să-mi dau seama cum să opresc mașinăria.

— Măine, Dorothy? Am o mașină închiriată, șopti Basil.

— Măine? Mda...

Încercând cu disperare să inventeze o altă întâlnire pe care o avea programată, madame de Lascabanes nu reuși să găsească una convingătoare.

Cu părțile esențiale abia acoperite de cearșaful subțire ca o pânză de păianjen, Elizabeth Hunter părea dezbrăcată. Era atât de liniștită, de parcă Alfred i-ar fi mângâiat sânii, buricul, Muntele lui Venus, dar deodată se contorsionă, de parcă s-ar fi înghiontit copiii, și-ar fi dat coate, s-ar fi luptat între ei, ca să vadă cine iese primul din pântec.

Dorothy se cutremură; dar Basil era din nou fermecat.

— Mamă, cine locuiește acum la Kudjeri?

— Nu mă întreba! gemu ea. Ei, o familie... McDonald sau Mackay, parcă. Arnold știe mai bine. O fată s-a măritat cu un supraveghetor, iar tatăl ei le-a cumpărat o casă. A cumpărat Kudjeri. Cine știe cum mai arată acum, nici nu vreau să mă gândesc. Mâzgălituri pe pereți... Copii pe jumătate dezbrăcați, stând pe olițe... Covoarele roase... Și duhoare de cepe murate. Unora le plac, probabil pentru că le place să se tortureze singuri. Eu le țineam special ca să le dau de mâncare unor astfel de persoane. I le dădeam doctorului Treweek când venea să-l viziteze pe dragul meu Edvard, în ultimele săptămâni ale suferinței lui.

— Edvard?

Rușinea și suspiciunea lui Dorothy erau la apogeu: din oglindă o privea o versiune grotescă, la menopauză, a propriei persoane.

— Dar noi știm prea bine că Edvard îl cheamă pe norvegianul ăla care a stat cu noi pe insula Brumby.

Îi înțepeni limba în gură și nu mai putu să continue.

— Da, cel de care erai pregătită să te îndrăgostești, confirmă mama. Doar că nu erai în toate mințile în perioada aia, iar el era prea egocentric.

— *Eu? Să mă îndrăgostesc? Când tu erai gata-gata să-ți faci de cap cu el sub nasul meu? Tocmai de-aia m-am asigurat că n-o să fiu martoră la toată trășenia, de-aia am chemat elicopterul, de-aia m-am imbarcat în primul avion spre Europa, spre lumea celor sănătoși la cap. Edvard Pehl, auzi!*

*Que cette vieille garce crève sous mes yeux!*¹

Doamna Hunter stătea întinsă în pat și rânjea.

— Când te uiți înapoi, e greu să-ți mai înțelegi poftele trupești. Îți par urâte. Ale tale sunt mai urâte decât ale oricui altcuiva. Bănuiesc că Edvard Pehl era, în anumite privințe, un bărbat dezirabil. Dar plicticos. Însălmântat. A fugit și el în aceeași după-amiază. Am crezut că te-a prins din urmă. Și că de-aia n-ai vrut niciodată să vorbești despre el.

— *Oh, maman!*

Dorothy de Lascabanes își deschise geanta: nu știa ce anume de-acolo o putea ajuta în clipele acelea; închise geanta; izbucni în lacrimi.

Basil probabil că nici nu băgase de seamă: închisese ochii pe jumătate, iar felul în care își strâmba nasul îi dădea un aer ofensat, de parcă ar fi simțit miros de cepe murate într-o cameră cu geamurile închise.

— O să-l rog pe bătrânul Wyburd să-i abordeze pe cei care stau acolo și să ajungă la o înțelegere cu ei. Trebuie să văd Kudjeri din nou, cât timp mai stau aici.

Să te întorci la originea lucrurilor și, făcând asta, poate chiar să te salvezi de Mitty Jacka și de piesa morții.

Dar nu putea să uite că viitorul, de orice natură ar fi fost el, depindea din punct de vedere material numai și numai de Elizabeth Hunter.

— Între timp, dragă mamă, eu și Dorothy o să cercetăm mai îndeaproape Thorogood Village.

Lui Dorothy i se păru că zâmbetul cu care Basil ieși din cameră părea visător, ca al cuiva care stă să adoarmă sau se pregătește să pornească într-o călătorie care îl obsedează.

— Dorothy, mai ești aici?

---

¹ „Ce ticăloasă, crăpar-ar sub ochii mei!” (fr. în original).

Deveniseși, inevitabil, fata ascultătoare a mamei, care așteaptă să i se spună când poate să plece.

— Sărută-mă, te rog. Înainte să pleci.

Fiind unul dintre organisme de care avea nevoie monopolul lui Elizabeth Hunter pentru hrană, te-ai lăsat atrasă în jocul ei.

— Să vă întoarceți diseară. Amândoi, se retrase mama suficient încât să murmure. O să iau legătura cu un ambasador sau cu un profesor străin. Se pare că oamenilor le plac astfel de lucruri. Oricât de bine ar vorbi străinii limba, poți întotdeauna să dai vina pe ei pentru ce nu vrei să înțelegi.

Îndepărtează-te de gura aceasta, cu implicațiile ei subacvative, îndepărtează-te de această rază singuratică, ce luminează periculos, și de dragoste, așa cum o înțelegea Elizabeth Hunter. (Oare mama iubise vreodată? Adora să se ofere pentru a fi iubită, dar asta este cu totul altceva.)

Madame de Lascabanes plecă: o femeie cu gambele încordate și o vârstă imprecisă, cu geanta lipită de coaste, ca să nu piardă cheile și documentele de care nu se putea despărți. Deși lucrurile cu adevărat importante, cum ar fi scrisorile inculpatorii, pot fi purtate, în siguranță, într-un săculeț din piele de căprioară, cusut de furou, în sanctuarul dintre sâni.

Mergând repede pe coridorul ce ducea către palier, avea de gând să arunce o privire dincolo de o anumită ușă, la propriile ei suferințe neprihănite, însă auzi voci din camera infirmierelor și îl zări pe Sir Basil Hunter discutând cu infirmiera aceea drăguță și rumenă în obraji. Se făcuse oare atât de târziu, încât văduva cultivatorului de ceai fusese înlocuită de femeiușca aia vulgară? Ca să își distragă atenția de la propria neliniște, prințesa se uită la ceas, care îi confirmă că totul este, în mare, așa cum trebuie; detaliile însă sunt cele care tind spre dezordine, pentru că trag în direcții diferite.

— Basil? îl strigă ea în trecere, pe un ton ascuțit, voit dezinteresat. O să întârziem dacă nu ne grăbim.

Nu ar fi putut să îi spună la ce anume aveau să întârzie, dar continuă să coboare scările, cu o încăpățănare care ar fi putut convinge pe oricine, în afară de sine.

Dacă Sir Basil auzi avertizarea surorii lui, amână răspunsul pe care trebuia să i-l dea. Nefiind în stare să se abțină, arunca-se o privire în camera unde se schimbau infirmierele și dăduse lovitura: micuța Manhood, deja în uniformă, bifa ceva într-un carnețel. Era evident că se apucase de curând de această activitate: paginile încă nu se așezaseră frumos.

Sir Basil avusese de gând să închidă ușa după ce intra-se în cameră. Însă nu mai știa dacă o făcuse sau nu; în orice caz, singurul motiv pentru care ar fi făcut-o ar fi fost ca să nu o lase pe Dorothy să își satisfacă curiozitatea. Dar uită repede de sora lui.

Era prea concentrat și, în același timp, prea nesigur de felul în care trebuia să se comporte odată ce intrase în camera aceea, cu dulapurile ei închise și mirosul de hamamelis; dar, cu siguranță, sora Cutare – Primavera lui! – avea să-i dea instrucțiunile necesare.

În schimb, ea strângea mai departe capătul pixului pe care îl avea în mână, dedicându-se într-un totu lucrurilor pe care le citea în carnețel.

Se puna problema dacă să o deranjeze sau să rămână mai departe acolo, ca un nătărău.

— Mă cam așteptam să mă cauți după întâlnirea noastră.

Vocea lui nu mai era cea a unui actor de succes, care juca un rol pe care îl știa pe dinafară: detecta în inflexiunile sale tremurul unui amator bătrân.

— Da?

Deși fata catadicsi să își ridice capul, purta boneta aceea respingătoare, iar ochii îi erau îndreptați doar spre vârful lobului uneia dintre urechile lui, și asta doar ca un favor pe care el nu îl merita.

— Nu știu de ce te *cam* așteptai la asta, zise ea într-un sfârșit. Doar n-am stabilit nimic, nu-i așa?

Deși rupsese tăcerea, chipul îi rămânea opac, oarecum posac, cu pleoapele groase pe jumătate coborâte.

— Nu mi-a trecut prin cap să-ți propun un aranjament. (Și nici să zâmbească cu subînțeles.) Nu atunci când există tandrețe și de o parte, și de cealaltă.

O, Doamne! Întotdeauna își urâse reprezentațiile de la matineu.

Sora Manhood exclamă din nou:

— Da?

Dar, de data aceasta, buzele ei pline se arcuiră într-un zâmbet sub rujul discret, doar cât să îi arate lui Basil că i se face o concesie care nu înseamnă nimic.

Apoi își scutură boneta și foșni din fusta care abia dacă îi acoperea fesele.

— Trebuie să mă duc la pacienta mea, anunță ea, pe un ton protocolar, de om ocupat.

— În orice caz, știi unde mă găsești, dacă vrei să repetăm ceea ce mie, personal, mi-a plăcut foarte mult, sublinie el.

Suna de parcă ar fi vorbit despre mâncare, așa că adăugă, deși știa că spune prostii:

— Eu chiar am simțit că avem niște sentimente unul față de celălalt.

Sora Manhood nu îi dădu niciun indiciu referitor la ceea ce simțise ea la Hotelul Onslow.

Începu să coboare scările, după ce se făcuse de râs în fața unei infirmiere căreia îi plăcea să ațâțe bărbații și cu care avusesese doar o aventură de o noapte, în momentul acela crucial din viața lui, când ar fi trebuit să se gândească numai cum să își convingă mama să moară, astfel încât el să poată supraviețui. Ajunse la parter, după ce lovise din loc în loc Hesperidele și țepii care fuseseră montați pe balustradă pentru a-l proteja de spațiul gol de dedesubt. Abia la capătul scărilor își aduse aminte că sora și complicea lui îl așteaptă afară, cu un zâmbet atotștiutor, poate chiar răzbunător.

Și, imediat, își dădu seama că fusese nedrept cu biata Dorothy. Probabil că ghicise ce făcuse el sus, dar hotărâse să își ascundă cunoștințele în spatele unei înțelegeri feminine, neprihănite. Ieșise în grădină, lăsând ușa de la intrare întredeschisă. Stătea în soare, așteptându-l, cu eleganța ei intolerantă, în dezacord cu lumina murdară și cu foșnetul nepăsător al copacilor. Dar asta nu o împiedica să îi ofere un zâmbet care dădea de înțeles că virtutea ei feminină trece cu vederea virtutea

masculină, mai ales virtutea unui bărbat cu care avea legături de rudenie. Zâmbetul ei îi restitui lui Basil virilitatea. O apucă de umăr și o strânse ușor.

— Mă duci și pe mine cu mașina, nu-i așa?

Ca să îi ceară această favoare, se întorsese cu fața ei osoasă către el, de parcă se aștepta ca, odată cu acceptul lui, să primească și un sărut.

Mergând pe cărare împreună, Sir Basil își trecu un braț pe sub cel al surorii sale și se gândi cât de plăcut e să fie înrudit cu prințesa de Lascabanes, mai ales că prințesa era și complicea lui.

— Cum crezi că ne-am descurcat? întrebă ea.

— Mama e imprevizibilă.

Prințesa se smiorcăi de două, trei ori, iar suspinele ei păreau autentice, însă încercă să le transforme în gemete înainte să continue, pe un ton uscat:

— Sunt convinsă mai mult ca niciodată că bătrânii n-ar trebui încurajați să trăiască pentru totdeauna.

Erau de acord, dar el se simțea din nou singur: cu Lear, care nu îi ieșise bine cu atâția ani în urmă; și eventualitatea unui salt în întuneric, sub călăuzirea lui Mitty Jacka.

Chiar atunci, fantezia pe care și-o crease singur în momentul cel mai neplăcut din timpul întâlnirii cu mama se întoarse, pentru a-l apăra de altă viziune, a unui spectacol de marionete cu atât mai sinistru, cu cât îl privea pe el, personal.

— Dorothy, nu cred că m-ai luat în serios când ți-am spus că-mi doresc din toată inima să mai văd o dată Kudjeri.

Trebuia să o convingă să îi accepte această obsesie.

— Eu chiar vreau să merg, dacă se poate. Nu doar ca un pelerinaj sentimental... mai mult ca...

Dinții lui falși împiedicau să iasă cuvintele simple pe care încerca să le rostească:

— Vreau să spun că o astfel de călătorie ar putea să mă pună în contact cu o realitate pe care eu nu o mai... pe care *toată lumea*, nu-i așa, tinde s-o subestimeze și s-o uite și pe care niciun artist, de orice fel ar fi el, nu-și permite s-o ignore.

Limba lui împleticită reuși, în cele din urmă, să împingă această mărturisire prostească dincolo de bariera dinților.

Se opri, împreună cu sora lui, la o cotitură de pe potecă, unde atârnavă ramurile unui arbust plângător. Lumina, împreună cu frunzișul prin care își făcea loc, puseseră un vâl între el și chipul lui Dorothy. Oare râdea de el, dinăuntru feregelei sale? Sau se închisese în ea, ca o femeie pentru care noțiunile abstracte nu prezintă niciun interes? Nu își dădea seama, deși ar fi dorit să știe; poate că era la fel de necesară pentru regenerarea lui, ca și pentru crima pe care se hotărâseră să o comită împreună.

— De ce nu vii și tu, Dorothy?

De parcă săvârșea un act de iubire cu o amantă încă nesigură, își implantă sugestia cu blândețe, dar ferm, în ceea ce credea el că e imaginația ei. În același timp, întări pătratul format din mâinile lor încleștate. Stăteau mai departe în penumbra arbustului plângător, iar el legănă mâna pe care prințesa încerca să și-o retragă.

La început, Dorothy scoase o serie de ciripeli rudimentare. Fu surprinsă de sine: nu îi stătea în obicei să facă așa ceva. Și, pentru că nu era obișnuită cu ele, încercările ei de a ciripi probabil că sunau ciudat.

Își veni în fire când, din obișnuință, își arată, doar pentru o clipă, privirea ca lama unui cuțit.

— N-o să fie îngrozitor de incomod? se înfioră ea. Eu nu suport lipsa confortului, Basil — să împart baia cu mai multe persoane și altele de felul ăsta —, la vârsta mea.

Era un lux să își mărturisească vârsta, în loc să o sugereze alții.

— Înainte nu era incomod. Nici pe departe.

— Asta cândva, demult!

Se trezi în ea o repulsie, pe care probabil că o moștenise de la mama, atunci când i se perindară prin fața ochilor imagini cu fire de păr de la alte persoane, lipite de chiuveță, toalete de țară, la care nu poți trage apa, conversații la micul dejun, în timp ce grăsimea se întărește în jurul resturilor de mâncare, mânuțe de copii, invadându-ți măsura de toaletă, ca să atingă, să probeze, să deranjeze sau să lase cuvinte codate, mângălite cu degetele murdare în pudra vărsată din cutiuța ei.

— Măcar așa o să aibă și bătrâna suficient timp să se hotărască. Și le-ar alina nervii asasinilor ei.

Rosti cuvântul cu un patos deosebit.

Dorothy râse, ca să îi facă pe plac, dar era un râs lipsit de veselie sau de culoare.

— Și dacă ia hotărârea greșită?

— N-o să se întâmple. Am invocat un simț al datoriei care a existat dintotdeauna în străfundurile ei, iar străfundurile sunt mai ușor de atins la mințile senile.

— Mințile senile sunt infinit de încăpățânate, te asigur.

El nu vedea lucrurile astfel, pentru că nu îi convenea.

— Încăpățânată sau nu, deocamdată grija noastră e să ne interesăm dacă satul ăla sinistru o să aibă vreun loc liber în viitorul apropiat, se grăbi ea să îl consoleze.

Săriră peste ultimele trei trepte, în colțul acela periculos, încă ținându-se de mână.

— Fii binecuvântată, draga mea!

La capătul scărilor, Sir Basil duse mâna prințesei la buze.

— Și le felicit pe rudele tale prin alianță, din Franța, pentru că te-au ajutat să devii atât de pragmatică.

Dacă ar fi putut vreodată să îl urască pe Basil, acela ar fi fost momentul; dar căldura mâinii lui și aluzia care îi plutea pe buze oblojiseră rana din care curgea ura: în imaginația ei, o luă la fugă înainte legată numai prin conștiință de fratele acesta pe care nu îl acceptase niciodată ca pe o rudă de sânge și în timp ce se înghionteau în mașina închiriată kilometrii aceia prăfuiți îi uneau fizic proaspăt lustruiți nu prăjiți prea tare de soare recunosc un avatar în fiecare schelet de copac pe care îl întâlnesc pe drum apoi propriile totemuri de casuarina și salcie rondul de trandafiri din fața unei case din care frații care nu se mai urăsc ies pe verandă ca să îi întâmpine pe călători și se contopesc în cele din urmă unul cu celălalt.

Basil parcă simțise deja unele dintre pericolele înflăcăării.

— Indiferent ce am hotărî referitor la Kudjeri, mâine ne întâlnim cu intendentă, cu clerul și cu orice alte grozăvii ne-o pregăti Thorogood Village.

— Pacienții! țipă Dorothy, inexplicabil, când ajunseră la poarta grădinii mamei lor. Cei care nu sunt în stadiul de legumă o să ne măsoare din priviri, chiar din clipa în care ajungem acolo. Bătrânii care nu mai au nimic de făcut cu viața lor au un nas bun pentru slăbiciuni, le detectează de parcă ar fi copoi sau copii, după cum bine știm și noi.

O îngrozea gândul că pacienții ar fi putut să detecteze ambiții pe care ea le ținea mai mult sau mai puțin ascunse de mintea ei conștientă; și nici nu putea spera să se ascundă în spațele fratelui ei.

Nouă

— Ce înseamnă asta?

Sora Manhood era obligată prin natura profesiei să nu fie de acord cu ce era prea neortodox; dar nu puteai să o critici pe Lottie, care, pe lângă orice altceva, mai arăta și ca o sperietoare în costumația ei.

— Doamna Hunter m-a rugat s-o distrez...

— Niciodată în miezul zilei. Întâi cina, apoi un pui de somn.

— Astăzi nu îi e foame. Așa că trebuie să dansez pentru ea.

Distracția era distracție, dar sora Manhood își pierdea răbdarea.

— Doamna Hunter nu știe întotdeauna ce e mai bine pentru ea – nu în orice privință.

Menajera își dădu jos jobenul; stătea în poziție de drepti, leșgănând cilindrul plin de scame în dreptul sânului ei drept. Mai puțin disciplinat decât de obicei, pentru că încercase să îl ascundă sub jobenul acela jerpelit, și părul ei arăta mai neîngrijit; o șuviță prăfuită îi ieșea, dreaptă și țeapănă, la un unghi oarecare, de după o ureche micuță și neașteptat de drăguță.

— Eu o să hotărâsc asta.

Infirmiera vorbea de parcă ea chiar credea în infailibilitatea ei. Porni imediat pe coridor, către camera pacientei sale.

Lottie Lippmann o urma îndeaproape. Dacă pantofii de lac nu i-ar fi pus la încercare platfusul de care suferea, cu siguranță ar fi făcut-o vârstă și artrita. Chiar și în cele mai negre momente ale ei, menajera mergea apăsât; iar în după-amiaza aceea, funda cu buline, din satin bej, care îi fâlfâia între gât și piept, începu

să pară mai ofilită și mai murdară, din cauza petelor de sudoare care se prelingeau de pe gâtul încărcat de machiaj al artistei.

— Așteaptă în camera infirmierelor, te rog, îi porunci sora Manhood; dar lăsa puțin de la ea. Draga mea, tu chiar ți-ai pus tot sufletul în spectacolul ăsta!

Nu putu să își înfrâneze râsul, cu toate că amenința să îi submineze autoritatea: îl lăsa să iasă; și merse chiar mai departe, îmbrățișând-o în treacăt pe Lottie, dar deghizând gestul sub masca amabilității.

— *Bin zerschplittert!*¹

— Ce?

Cum nu putea să-și dea seama dacă mormăielile alea în pășărească sunt tragice sau amuzante, Flora continuă să râdă.

Buzele printre care Lottie Lippmann își rostise strigătul firos fură țuguiate în două piscuri îngemănate, până aproape de nări, cu o curbă grea și stacojie lăsându-se spre bărbie. Acolo unde nu era brăzdată de ridurile buzelor sau ale pomeților, pielea era mai albă decât ar fi putut să o facă vreo pudră: cu siguranță își dăduse cu făină.

Era de răs. Până când infirmiera se înspăimântă.

Privirea lui Lottie Lippmann, înecată în nefericire, o săgetă pe Flora Manhood atât de tare, încât infirmiera se simți încurcată. Copilul acesta – dacă într-adevăr îl avea în ea – era deja un dezastru; și cum avea să compenseze vreodată tot ceea ce avea să sufere copilul după ce îl va naște?

— Numai tu ești de vină, Lottie, pentru c-o lași să facă ce vrea din tine, zise ea cu asprime. Te transformă în paița ei.

— Nu mă transformă în nicio paiță. Asta sunt eu.

— Numai când mă gândesc la picioarele tale! Nici nu știu cum ai putea să dansezi!

Picioarele umflate și oasele deformate scâlciaseră pantofii zgâriați și strâmți, cândva ușori și lejeri.

— Oricum, ia loc până o cert eu pe vaca aia bătrână pentru c-a refuzat să mănânce, o îndemnă sora Manhood, pe un ton mai blând.

---

¹ Într-o germană stâlcită, „Făcut bucăți!” (germ. în original).

Lottie Lippmann făcu precum i se spusese. Se așeză resemnată pe scaunul de la măsuța de toaletă, întreținându-se cu oglinda.

Infiriera intră în camera pacientei și auzi o voce de sub pat:

— ...Tata a mai făcut o criză joi imediat după asfințit mai era și lună nouă am uitat să-mi pun o dorință mai ales că tata se zbătea pe acolo Mavis și Donald se prefăceau că sunt bolnavi acum se prefac la etaj de când a fost mușcat Donald de deget trebuia să folosească un dop de plută s-a infectat eu i-am spus lui Mavis că e cazul să-l stoarcă de puroi s-a răstit la mine mama ei și Donald se uitau la mine de parcă eu îl mușcasem de deget, și nu un om bolnav...

Dacă doamna Hunter nu s-ar fi aplecat ca să asculte, ar fi părut moartă. După șocul inițial, sora Manhood își dădu seama că bătrâna trăiește viața altcuiva.

— Mda.

Doamna Cush ieși oftând de sub pat, udă de transpirație și de tot felul de soluții de curățat. Manșetele îi erau cenușii, acolo unde nu se înnegriseră de-a dreptul. Era o femeie micuță de statură, care fusese sprintenă la vremea ei; s-ar fi zis că femeile mai micuțe se lăsau înrobite mai ușor de Betty Hunter.

— Nu mai știu – iar sora Manhood chiar nu mai știa –, parcă erați în tura de *dimineață*, doamnă Cush, nu cea de după-amiază.

— M-a rugat să stau mai mult.

— N-au fost copiii mei aici de *dimineață*?

— N-am putut să-mi văd de treabă, cu toată pălăvrăgeala lor.

Doamna Cush se uită chiorâș și își supse măselele.

— Eu am rugat-o să mai rămână, confirmă doamna Hunter. Ca să-mi povestească ceva amuzant.

— Și tocmai asta făceam.

Doamna Cush se încruntă la infiriera îngâmfată.

— Unde-i bucătăreasa mea? întrebă doamna Hunter. O așteptam să vină să danseze pentru mine.

Capriciile pacientei sale, precum și sclavii care o slujeau, începură să o deprime pe sora Manhood; făcu, totuși, un efort.

— Dar cum rămâne cu prânzul, doamnă Hunter? Am impresia că l-ați refuzat. Dacă încercați să luați măcar o înghițitură, toată lumea o să fie mulțumită.

— Vai, dar am mâncat deja. Sau nu? Ba da! Mi-au băgat mâncarea pe gât, cu mâinile! M-au alergat prin camera copiilor în timp ce doica era plecată. Nimic nu se compară cu copiii mai mari, atunci când ești la mila lor și vor să se răzbune. Lilian Nutley a scăpat de toate astea. A gonit departe și au omorât-o la poalele stâncilor ălor portocalii... din capătul străzii. I-au găsit oasele printre cochiliile de stridii. Așa se spune. Eu una nu cred că a fost ucisă: au omorât-o lucrurile pe care și le amintea.

Doamna Cush era atât de agitată, încât lovi cu pământul o tăviță de argint de pe măsuta de toaletă și o dărmă. Zdrăngăni atât de strident, încât îi zgudui nervii sorei Manhood, ca vântul ce lovește într-o perdea de mărgele din metal.

— Dacă așa vă simțiți, ar fi mai bine să dormiți puțin, zise infirmiera.

— Ah, dar am dormit deja. N-am dormit toată viața? De-aia am rugat-o pe doamna Cush să-mi spună o poveste adevărată.

— Vă dau eu ceva care să vă ajute.

Nu-i stătea în fire sorei Manhood să facă oferte spontane.

— Poate c-o să accept, doamnă Pardoe. Dar nu acum. Vreau ca sora Lippmann să danseze pentru mine.

Sora Manhood se duse să o aducă pe paiața bătrână din camera în care aștepta să își facă intrarea.

Lotte Lippmann își vârâse nasul într-unul dintre dulapuri.

— Ce faci? Umbli prin lucrurile altora?

Cel puțin era o ocazie pentru infirmieră să își reînvie spiritul justițiar.

— Asta e rochia pe care mi-a promis-o după ce moare, se scuză Lotte Lippmann. Numai că, după câte văd eu, n-o să mă creadă nimeni. Iar dacă o iau eu, pur și simplu, o să spună c-am furat-o.

— Ai grijă să fie trecut în scris, draga mea, pufni sora Manhood cu oarecare amărăciune. Pentru asta există avocatul. Ca să se asigure că toate datoriile sunt plătite și că toată lumea are spatele acoperit din punct de vedere legal.

— Dar doamna Hunter nu are nicio datorie față de mine.

Văzând-o pe Lotte Lippmann băjbâind după rochie, i se părea că acel veșmânt foșnitor, străveziu, făcut din ceața lunii, din voaluri și paiete, o exonera pe proprietară de orice obligație, în afară de cea a ființării continue.

Flora Manhood mai fusese vizitată de intuiții ale transcendenței, însă doar temporar: după ce un vis o alungase dintr-o casă din carton fragil, într-o noapte albă și vâscoasă, din care, în mod subit și miraculos, începură să facă parte și atomii ei albi; sau când înota alături de Col Pardoe împotriva valurilor muzicii, în timp ce apăreau vârtejuri inacceptabile, în care ea se răsucea violent și aproape că ajungea să înțeleagă mistere precum dragostea, frumusețea, împlinirea, moartea. Și iată că, din cauza acelei evreice nebune, era din nou tulburată: de sclipirea unei rochii urâte din garderoba lui Elizabeth Hunter. Deși, ca orice australiancă tipică, trebuia să continue să creadă numai în lucrurile pe care le putea vedea și atinge. Dar oare avea vreun sens? Renunțase la toate lucrurile tangibile când renunțase la Col Pardoe – coastele care îi apărau inima puternică; în zona ei intimă, o picătură de spermă pe care o ștersese ostentativ și o lăsase, în secret, să se usuce pe degetul ei; sau copiii lor: oricât de mult s-ar fi zbatut sau ar fi urlat, cerând să fie aduși la viață, ea avusese grijă să nu le permită să aibă trăsăturile care erau, de drept, ale lor.

— Nu te mai juca cu rochia aia veche și mucegăită!

Degetul lipicios al sorei Manhood era supărat pe ea.

— Hai să mergem, Lot. Te așteaptă să *dansezi* pentru ea!

Așa că intrară în camera doamnei Hunter.

— ...Eu întotdeauna am făcut-o cu mâinile goale dar Mavis niciodată ea folosea întotdeauna un ac de păr.

Doamna Cush se chinuia să îndepărteze din oglinda mare, de perete, o reflexie, pe care o ștergea cu o cârpă umedă.

— Iat-o pe doamna Lippmann, anunță sora Manhood cu emfază. A venit să danseze pentru dumneavoastră, doamnă Hunter.

— Da, văd, răspunse doamna Hunter fără să deschidă ochii.

Lotte Lippmann își așeză pe cap pălăria zdrențuită. Bastonul care îi ieșea de sub brațul stâng tremura, în timp

ce artista privea de dincolo de chipul ei alb către silueta de pe pat, sau mai departe, probabil mult mai departe. Așa că nu reuși să se împotrivească fenomenelor care aveau loc: translație sau poate dislocare. Aproape că se auzi o pocnitură de bici: membrele trosniră, iar doamna Lippmann începu să se miște sacadat. Chipul îi fu străbătut de un zâmbet ca de lac, cu atât mai funebru, cu cât fălcile îi erau mai încleștate, iar înspre ureche uitase să se machieze într-un loc sau două. Lotte Lippmann respira din nou praful de sub lumina reflectoarelor. Începu să cânte și să danseze, *ein, zwei, drei*, în pantofii de lac care o strângeau, bocănind pe covor, iar vocea i se înălța, ca o favoare răgușită, de undeva din fundul gâtlejului, de undeva din jurul omușorului.

Din hăul care se căsca între buzele stacojii, răsuna un glas acompaniat de trupul ei posedat:

*„Wenn Mutter in die Manage ritt,
Wie jauchzt' mein Herz auf Schritt und Tritt
Hoppla, hoppla, tripp, trapp, trapp...”¹*

Iar doamna Cush, care probabil că mai participase la spectacol, răspunse:

— *Oppler!*

*„Bis mir die Schuppen von den Augen fielen
Ich sah den Dreck in allen Dielen
Hoppla, hoppla, tripp, trapp, trapp!
Es ist das alte, fade Lied
Nichts macht mehr einen Unterschied
Es ist'ne Welt für leere Laffen,
Ein Zirkus mit dressierten Affen
Die Löwen und die Löwenkätzchen
Die Dame ohne Unterleib,*

---

¹ „Când mama în arenă intra,/ Inima ca o pasăre-mi tresălta,/ Hodoronc, hodoronc, țac, pac...” (germ. în original).

Biata Lottie! Florei Manhood îi amintea de o păpușă neagră de cârpă de pe polița de deasupra căminului, într-o cameră pentru copii.

Lottie Lippmann încuraja această imagine, cu încercările ei continue și nereușite de a-și elibera vocea de răgușeala caracteristică, întinzându-și piciorul sau șchiopătând, în căutarea celui mai bun loc, lovind cu măciulia zgâriată a bastonului în mese inexistente. Cârâind. Încercându-se o dată. Încercând, cu mâinile înmănușate, să își îndepărteze un fir de păr de pe buze. Zâmbind neconținut. Cu gâtul încordat, din cauza păcănelilor și asperităților cuvintelor nemțești.

Cel puțin sora Manhood putea să își vadă de treabă: să îi ia temperatura și pulsul pacientei, să aranjeze pernele; în timp ce femeia de serviciu, care părea să își fi terminat treaba, rămăsese încremenită într-o pantomimă care mai degrabă înfricoșa decât să îi amuze pe privitori. Tocmai când părea mai dezorientată, fu apucată de talie de Lotte Lippmann și atrasă într-un vals greoi, unduios; doamnei Cush i s-ar fi tăiat picioarele dacă nu s-ar fi lovit cap în cap cu Lottie, scăpând astfel din îmbrățișare.

După ce își reasează jobenul pe cap, Lotte Lippmann dansă singură; și, în timp ce dansa, cânta:

*„Jede Nacht, seit ich geboren,
Hat meine Seel' ihre Unschuld verloren.
Verdammt sie nicht, versteht es nur,
Sie war zu schwach in der Struktur*

---

¹ „Până mi-a scos cineva din ochi o prăjină/ Și am văzut murdăria de pe rogojină/ Hodoronc, hodoronc, țac, pac/ Este același cântec de demult/ Dar nu mai trezește niciun tumult/ O lume numai bună pentru proști,/ Un circ de maimuțoi anoști,/ Leoaice și pui de lei,/ Femeia fără chiloței,/ Școala de dresaj cu toate ale ei./ La ce bun toate astea? Doar așa, să treacă vremea!“ (germ. în original).

*So geht's einmal in der Natur.
Am selben Platz wo sie verwelken,
Da wachsen wieder andere Nelken.
Sie gehen nie verloren,
sind ewig neugeboren.*¹

Doamna Hunter, care încă nu deschisese ochii, și-i deschise când se văzu nevoită să respingă termometrul cu limba.

— Nu mai e nevoie, soră, mulțumesc. În dimineața asta, mi-au scăzut ei temperatura de tot.

Chiar și așa, ochii lui Elizabeth Hunter sugerau o febră ușoară, îndreptați parcă în interior, pentru a contempla o imagine invocată, poate, de cântecul și dansul lui Lotte Lippmann: oare se vedea pe sine? Cu lumina alunecându-i pe picioarele lungi, cu ochii bărbaților lipiți de ciorapii ei; bineînțeles că îi ignori, dar asta e o convenție care nu păcălește pe nimeni.

Capul lui Elizabeth Hunter se mișca în alt ritm decât muzica, decât păcăniturile energice ale timpanului, decât sentimentalismele ce se revărsau din saxofonul pierdut pe fundal: când dansezi te prefaci că nu ești complet dezbrăcată ești ceea ce se cheamă „virtuoasă” dar bărbații numesc „rece”.

— Nu rece. (Capul lui Elizabeth Hunter se legăna dintr-o parte în alta.) O parte din tine n-o să fie niciodată atinsă. Atâta tot. Nici măcar de Alfred, zise ea, întorcându-se către infirmiera ei. Asta înțeleg și călugărițele, nu-i așa, soră?

— Nu știu.

Sora Manhood era ocupată să dezinfecteze termometrul.

— Nu. Tu ești un animal de prăsilă. Sora de Santis trebuie să știe. Unde e Mary? N-am mai văzut-o de când eram mici.

— A fost aici azi-noapte, o corectă sora Manhood. Și o să vină din nou în seara asta, adăugă în chip de consolare.

---

¹ „În fiecare noapte de când m-am născut,/ Sufletul meu inocența și-a pierdut./ Nu-l osândi, ci fă să-l înțelegi,/ E prea slab, n-ai cum să-l încheși,/ Așa stau lucrurile, nu poți să le dregi./ Acolo unde garoafele se ofilesc/ Altele și altele cresc./ Nu dispar niciodată, ci de-a pururea renasc,/ Din nou și din nou de sub al morții teasc” (germ. în original).

— Ah, da, admise doamna Hunter.

Așa că dansau toate: infirmierele aliniate chiar și slăbănoaga de Badgery sacul ăla cu cartofi e Milly Cush toate bombardând clienții cu trandafiri de culoarea carminului din tăvițe atârinate de gâturile lor cu funde multicolore.

*„Die Rosen können nie vergehen,
Die Liebe lässt sie neuerstehen...”¹*

Cântăreața se trase într-o parte, ca și cum ar fi vrut să dezvăluie motivul pentru mișcările lor. Cuvintele cu un miros stătut, excesiv de guturale, începură să tremure, pe măsură ce dansatoarele rupeau rândul și se realiniau; iar acolo, în centru, stătea Elizabeth Hunter.

Ținând la piept o muniție impresionantă de trandafiri (ai ei erau albi), ezită un moment, ca să le permită spectatorilor să își revină din uluială, apoi ținti. Datorită înălțimii și staturii ei supte, putea să arunce mai departe decât oricine altcineva. Azvârli mormanele de petale albe, rupte într-un mod atât de extravagant, încât păreau de hârtie sau din carne vie, din când în când un ochi era înconjurat de stamine, iar lujerii îi făceau brațele să sângereze. Își proiecta ofrandele peste capetele lingușitoare ale bărbaților și peste părul tapat al soțiilor, ca să treacă printre valurile piramidale, de un albastru închis, înconjugate de balcoane din muselină, și să fie din nou aruncate în sus și mototolite de aplauze furtunoase.

— Ah, da, trebuie doar să învăț să intru din nou și o să fiu acceptată, zâmbi ea la sateliții săi umani. Aveau ciocurile stacojii și nările umflate, dar erau incapabile de cruzime.

Probabil că știa că încercările ei de a-i convinge pe ceilalți sunt inutile și pot fi interpretate chiar ca teatrale, nu numai de un public sceptic, ci și de colegii ei artiști, fiindcă deschise ochii cât putu de mult și își uimi asistența cu globii aceia lăptoși, atacați de cataractă.

---

¹ „Trandafirii nu mor niciodată/ Dragostea îi învie pe dată“ (germ. în original).

Improvizația ei avu consecințe electrizante: o voce se smul-se din rădăcini și biciui aerul cu un țipăt înfiorător. Doamna Hunter își dădu seama că era menajera ei.

— *Ich kann nicht mehr weiter. Ich fürchte mich. Immer. Immer. Dieser entsetzliche Gestank. Ich halt's nicht aus.*¹

Doamna Hunter auzi ceea ce părea să fie o pălărie de mătase, cu borul din carton rigid, rostogolindu-se pe covor, până când se opri brusc, lovindu-se de o piesă de mobilier. Simți mânușile de bumbac ale doamnei Lippmann încleștându-i-se în carne; și – nu, te rog! – buze convulsive lipindu-se de mâinile ei.

— *Barmherzigkeit! Ich verlier' auch SIE! Verweile doch!*²

Pentru că era atât de scârbită, dar și jenată, doamna Hunter răspunse:

— Orice neamț respectabil pe care l-am întâlnit vreodată cita din Goethe când se afla într-o situație de criză – dacă nu cuvintele exacte, cel puțin o redare aproximativă. Eu nu înțeleg dependența asta de Goethe, dacă nu cumva tocmai ceea ce e mai nesuferit la un om măreț e și ceea ce îl face mai uman.

Asta nu o determină pe doamna Lippmann să dea drumul mâinii pe care se smiorcăia.

— Eu nu sunt nemțoaică. Sunt o evreică neagră, de undeva dintre Hamburg și Basarabia, care a scăpat de camerele de gazare pentru că e indestructibilă, iar după aceea, mi-ați acordat dumneavoastră *Gunst*³, până când și asta o să-mi fie luată.

Începu din nou să se smiorcăie, sau să încerce să devoreze relicva pe care, altfel, nu ar fi avut voie să o stăpânească pentru propriile scopuri disperate.

Doamna Cush, ea însăși expertă în smiorcăieli, scrâșniri din dinți și luare în stăpânire, se strecură afară din cameră.

Afară începuse să bată vântul. Draperia de muselină, pe care o dăduse la o parte sora Manhood, pentru a scăpa de mirosurile

---

¹ „Nu mai pot. Mi-e frică. Întotdeauna. Întotdeauna. Duhoarea asta oribilă. Nu mai suport“ (germ. în original).

² „Aveți milă! Vă pierd până și pe dumneavoastră! Mai stați!“ (germ. în original).

³ „Favoare“ (germ. în original).

de efort susținut, de pudră udă, de haine transpirate și poate și de un iz de putrefacție, de la toate cadavrele pe care le îngrijise de-a lungul scurtei sale cariere, se umfla și se unduia în camera doamnei Hunter.

Încercând, în același timp, să țină sub control draperia și să o dezlipească pe menajeră de doamna Hunter, Flora Manhood zise cu tremur în glas.

— Doamnă Lippmann! Vino, te rog! O să trebuiască să-ți dau un sedativ dacă nu te poți stăpâni!

— Sunt din nou calmă, Flora.

Chiar părea surprinzător de liniștită, dintr-odată. Deasupra craterelor și canalelor din obrajii săi, deasupra buzelor uscate, ochii erau limpezi, deși mai întunecați, din cauza imersiunii recente în străfunduri.

— Nu știu de ce ar trebui să mă tem de ceva ce am știut dintotdeauna.

Își frecă obrazul cu mâneca hainei, apoi se uită liniștită la urmele pe care le găsi pe manșetă.

Infirmiera o însoți pe menajeră de-a lungul coridorului, până la ușa care separa camerele slujnicilor de palier.

— O lași pe doamna Hunter singură, după... experiența asta? Întrebă doamna Lippmann.

Deși chiar viața ei depindea de starea bătrânei, epuizarea o făcea să pară dezinteresată.

— Acum sigur o să adoarmă. E ora la care de obicei trage un pui de somn, și se supără dacă o deranjează cineva. Mai ales azi, când poate că somnul o s-o ajute să uite ce au de gând să-i facă.

Sora Manhood se asculta sporovăind fără țință în timp ce își conducea prietena, care se dovedise chiar mai puțin previzibilă decât ea însăși.

Odată ajunsă în fața ușii, și-ar fi dorit ca menajera să o invite în camera goală, dar supraîncărcată emoțional în care dormea. Flora Manhood i-ar fi permis lui Lottie să o învelească în patul îngust și să îi ia temperatura; ar fi ascultat verdictul, din spatele pleoapelor închise: „Ai cu câteva grade mai mult decât ar trebui Floradora ceea ce e normal pentru cineva care își imaginează că așteaptă un copil cu un actor faimos bătrân ramolit

și pârțâit dormi și când te-oi trezi o să descoperi că nu datorezi nimănui nimic decât ție însăși și cu atât mai puțin unui caz geriatric care se apropie de un sfârșit previzibil.“

Din moment ce nu putea fi rezolvată atât de simplu, situația continuă să se umfle în mintea sorei Manhood, la fel ca draperia animată din camera în care trebuia să se întoarcă. Până când sună cineva la ușa de la intrare. Iar muselina aceea incontrolabilă din mintea ei fu sfâșiată în petice care se împrăștiară în jur, sub formă de așchii țiuitoare de zinc.

Doamna Lippmann era din nou o păpușă neagră, dar din fontă, cu vopseaua zgâriată de copii barbari.

— Iar au venit criminalii ăia, s-au întors să termine treaba? (Nu ar fi fost în stare să dea din nou ochii cu ei.) Poți să răspunzi tu în locul meu, Flora? După cum vezi, nu prea pot să mă controlez.

Ușa, care se închise cu un scârțâit, acoperi un scâncet.

Rămasă singură pe palier, sora Manhood își simțea copilul ipotetic devenind realitate: deja sălta înăuntrul ei, cu mult înainte să o poată face în mod normal. Se duse la parter. Probabil că pe verandă o aștepta Colin Pardoe, cu un pachet cu medicamente de care sora Badgery uitase să o anunțe și pe care Col hotărâse să îl aducă personal. Avea să înceapă să se uite imediat la gemulețul care fusese instalat în pântecul ei, gemuleț care avea să îl ajute să identifice mai ușor un fetus, după trăsăturile lui distinctive. Dacă ar fi putut să îi smulgă din mâini medicamentele prescrise de doctorul Gidley pacientei sale, într-un moment de compasiune prost plasată (el nu știa că, de fapt, infirmiera era cea care avea nevoie de ajutorul lui), Flora Manhood credea că rușinea și disperarea ar fi ajutat-o să smulgă ambalajul, să scoată tampo-nul de vată și, în ciuda degetelor ca de fier ale lui Col, cu unghi-ile perfect tăiate, după cum și le amintea ea, în ciuda brațelor lui de bărbat, goale până la bicepși, să facă mai mult decât să înghi-tă: avea să mestece mai întâi capsulele amare, doar pentru o cli-pă, pentru că avea să simtă imediat otrava înfigându-și ghearele în trupul ei și avea să cadă pe podea, o, Doamne, zguduită doar de câteva convulsii, înainte să fie cuprinsă de frig, pe lespezile în carouri, la picioarele lui Colin Pardoe.

Trase cu atâta violență de clanță, încât începu să o doară într-o parte, însă îl descoperi pe bătrânul Wyburd stând nu pe verandă, ci dincolo de ea, în lumina soarelui. Își ținea mâinile în dreptul feței, de parcă și-ar fi spus rugăciunile.

— Ce este, domnule Wyburd? strigă ea.

Atitudinea lui nu era decât puțin ciudată, iar ea se simțea ușurată pentru că persoana pe care o găsisese la ușă nu era cea la care se aștepta și pentru că era totuși un bărbat.

— S-a întâmplat ceva?

Flora râse, iar hohotele ei nu se stinseră imediat; răsunau mai departe în aer, cu același ton metalic pe care îl avea și când vorbea.

— Nu s-a întâmplat *nimic*, răspunse el, luându-și mâinile de la față. Miroseam asta.

— Daaa?

Râse din nou, pufnind pe nas, și ar fi putut să i se întoarcă pe gură, așa cum i se întâmpla cu oțetul de zmeură când era mică, în Con's Caff din Coff's Harbour.

— E rozmarin, o lămuri domnul Wyburd. Soția mea e expertă. Poate să identifice orice plantă pe care i-o arăți. Eu n-aș putea să concurez cu ea, dar recunosc rozmarinul, când îl văd.

Acum râse și avocatul. Avea un aer prostesc: dantura bătrânilor, chiar și cea mai curată, pare întotdeauna mizerabilă, din cauza gingiilor vineții.

— Nu zău! E rozmarin?

Se uită în mâinile lui desfăcute, deși el nu o poftise; se uită în leagănul pe care îl formau degetele bătrâne și palmele încrețite pentru țepii argintii, ce miroseau a lac de mobilă.

— Da, desigur. Acum m-am convins și eu. Nu-i așa că are un parfum... nostalgic?

Inspectoarea de la școala de asistente, care aducea, în loc de garoafe roz, ceea ce numea ea „rozalii“ (deși erau de culoarea vinului roșu), înfășurate într-o bucată de hârtie maronie, mototolită, spunea: „Ziua asta toridă le face să aibă un parfum nostalgic.“

— Poți să împănezi peștii cu rozmarin, spuse avocatul. După aia, le coși burta. (De data aceasta, au chicotit și el, și

sora Manhood.) Eu n-am încercat niciodată. Mie și soției mele ne place mâncarea simplă, sănătoasă.

Deși putea să râdă, fiindcă o amuzase ce spusese el, sora Manhood se mulțumi doar să îi dea dreptate. Probabil că avea să facă gușă dacă râdea prea mult. Nu exista niciun motiv medical; dar ar fi putut să o facă, dacă își încorda și își detensiona gâtul încontinuu, într-o manieră spasmodică.

Avocatul o privea de sub borul pălăriei Akubra: după părerea ei, pălăria nu era decât încă un lucru pe care îl puteai pierde.

— Nu intrați, domnule Wyburd? Își aminti ea să îl poftască.

După ce trecu pragul, avocatul întrebă:

— Ce mai face doamna Hunter?

Întreba de parcă s-ar fi așteptat să o găsească altfel decât cum fusese în orice clipă din secolul acela.

— Știți că au fost aici azi-dimineață?

Își coborâse ochii și zăvora ușa cu cea mai mare grijă.

— Nu știu, soră. Cine? Trebuie să fii mai explicită.

Voia să amâne momentul cât mai mult.

— Copiii ei.

Dacă sorei Manhood nu îi trecuse prin cap să îi vadă pe prințesă și pe Sir Basil altfel decât ca pe niște oameni răi și bătrâni, lui Arnold Wyburd îi apăreau în minte cu trăsăturile pe care avocatului i-ar fi plăcut ca ei să le păstreze: murdari de iarbă, cu genunchii zgâriați, o imagine a unor oameni potențial buni.

Iritat de prezența infirmierei, care aștepta, ca oricine altcineva, să îl acuze, avocatul mormăi:

— Nu e normal să-și viziteze mama?

— Ar putea fi, dar nu este, având în vedere ce știm noi, insistă sora Manhood, mergând cu el spre scări.

Agasat, Arnold Wyburd începu să vorbească mai tare.

— Nu știu la ce faci aluzie. Niciunul dintre noi nu știe cu siguranță care sunt intențiile lui Dorothy și ale lui Basil. Și, în orice caz, s-ar putea să se răzgândească.

Era atât de furios pe sine pentru că se lăsase păcălit de sora Manhood să facă o mărturisire și pentru că le spuse copiilor

Hunter „Dorothy și Basil“ în prezența ei, încât se lovi cu degetul de la picior de o treaptă și, dacă nu l-ar fi prins infirmiera de braț, ca pe unul dintre pacienții ei în vârstă, ar fi căzut în genunchi.

— Sunteți bine? întrebă ea, cu o îngrijorare inutilă.

— Am venit aici în după-amiaza asta doar pentru că m-a sunat doamna Badgery. Se pare că doamna Hunter vrea să-i întocmesc un document, găfâi el.

Ah, înseamnă că avocatul știa de la bun început! Badgery nu putea niciodată să țină pentru ea informațiile importante, și ce putea fi mai important decât vizita copiilor doamnei Hunter?

— Cam pe la ce oră au fost aici prințesa și Sir Basil? se încumetă el să întrebe.

— Nu foarte devreme. Oamenii de felul lor nu se pun în mișcare prea devreme.

— Ai dreptate, zise el pe un ton mai vesel. Eu de abia ajunseseam la birou când m-a sunat sora Badgery. Nu știa nimic despre o eventuală vizită a tinerilor membri ai familiei Hunter. Vizita a fost, cu siguranță, o decizie de moment.

Avocatul spera că îi demonstrase fetei că nu are niciun motiv întemeiat să îl agaseze.

De fapt, ea nici nu avea de gând să o facă. Era prea ocupată să se întrebe despre ce „document“ o fi vorba. Poate un testament nou? Era aproape sigură că era vorba despre un testament. Dacă ea însăși era atât de necinstită încât să se culce cu fiul pe la spatele mamei și să conceapă un copil fără ca tatăl să știe, atunci și Badgery și Wyburd ar fi putut să urzească un plan cu care să le vină de hac fraților Hunter, trăgând-o pe sfoară pe bătrână și furându-i banii. Bineînțeles că avocatul nu ar fi recunoscut așa ceva. Cât despre Flora Manhood, ar fi comis sperjur și ar fi mers până în pânzele albe, negând că l-ar fi sedus pe Sir Basil – cel puțin până ar fi fost sigură de un rezultat pozitiv.

Era de înțeles ca ea și Wyburd, doi criminali, mai mult sau mai puțin, să urce restul treptelor în tăcere.

La ușa doamnei Hunter, sora Manhood șopti:

— Trebuie să vă purtați cu blândețe cu ea, domnule Wyburd: a avut o dimineață groaznică.

Dar, uitându-te la el, nu reușeai să îți dai seama dacă îți înțelesese îngrijorarea.

Când intrară, camera era, practic, năpădită de perdeaua ce se umflase, însă atunci când avocatul închise ușa, muselina se retrase la locul ei, fâlfâind și zbatându-se, înainte să se așeze, tremurând, ca o piele transparentă, pe chipul de pe pernă.

Infiriera se grăbi să își scape pacienta neglijată de acea scufie nedorită.

— Gata. Sunteți bine. Suntem aici.

Simțindu-se cu atât mai vinovată, cu cât știa ce încercări o așteaptă, Flora Manhood își alină copilul.

Doamna Hunter ieși de sub perdea, molfăindu-și gingiile.

— Știi că nu sunt bine, iar faptul că sunteți voi aici nu mă ajută cu nimic, gâfâi ea. Am trecut de etapa aia. Deși, așa cum nimeni nu-mi poate face bine, nimeni nu-mi poate face nici rău – sau nu în moduri semnificative.

Avocatului i se păru că trupul i se împuținase de ultima dată când o văzuse; pe de altă parte, sufletul lui Elizabeth părea să se agite în jurul lor cu mai multă forță.

Așa că încercă să vorbească pe un ton vesel, ca să își mai ridice moralul.

— Doamnă Hunter, am venit. Vă aduceți aminte de mine, nu? Arnold Wyburd. Apoi, pe o voce scăzută, continuă: Să discutăm despre documentul la care v-ați gândit.

Sora Manhood începu să rearanjeze diverse obiecte prin cameră, în caz că bătrânul avea să își dea cărțile pe față. Dar nu avea să o facă. Și nici nu mai conta. Betty Hunter avea dreptate: nimeni nu o mai putea face să sufere, la fel cum nici tu nu ți-ai fi putut omorî copilul, dacă într-adevăr îl concepuseși; poate că puteai să scapi de embrion, dar spiritul lui avea să te bântuie pentru totdeauna.

— Ah, da, tu ești, zise doamna Hunter, pipăind în jur. Te-am chemat... pentru că... trebuie să-mi amintesc.

Sora Manhood s-ar fi putut retrage în camera infirmierelor, liberă să își facă unghiile, să își consulte horoscopul sau să stea pur și simplu și să mediteze tot restul după-amiezii; însă trebuia să își satisfacă curiozitatea legată de acel „document“ blestemat.

— Doar nu era ceva legat de taxe și impozite, nu? întrebă doamna Hunter.

— Niciodată n-a trebuit să vă faceți griji în legătură cu taxele și impozitele, doamnă Hunter.

— Întotdeauna trebuie, zise ea. Numai cel în cauză își face suficiente griji. Dar poate că acum a fost vorba de ceva mai personal. Ah, da! Soră, adu niște hârtie – pentru Arnold. Ceva protocolar și alb. Arnold a fost cel mai alb... și cel mai neted.

Bietul Arnold, pentru ce bătuse drumul până acolo! Sora Manhood aproape că începu din nou să chicotească. Ar fi izbucnit de-a dreptul în hohote dacă i-ar fi permis avocatul, dar când se uită la el, Arnold o ignoră. Nici la Betty Hunter nu se uita. Părea preocupat numai de gândurile lui. Se înroșise tot, în afară de maxilare, care îi rămăseseră albe. Infiriera își spusese că Arnold Wyburd ar fi părut foarte gol dacă i-ar fi dat cineva hainele jos.

Când sora Manhood se întoarse din camera infirmierelor cu un teanc de foi, doamna Hunter îl asculta pe avocat recitând:

— ...Marjorie patru, Heather trei.

— Nu erau mai mulți? Ani întregi, parcă nu s-a vorbit decât despre copii. Unii dintre ei au murit, nu?

— Da, unii au murit; alții au fost avortați. Mă gândeam că nu se pun la socoteală.

Sora Manhood era destul de sigură că avusese dreptate: „documentul“ era un testament, iar Arnold Wyburd avea să îl influențeze.

Pentru o clipă, atenția doamnei Hunter se îndreptă asupra unor lucruri mai importante decât viața și moartea: degetele ei pluteau peste prima foaie din teancul pe care i-l adusese infirmiera. Căuta dovezi concrete.

— Ce-i asta?

Degetele aproape că smulseră partea de sus a hârtiei.

— Nu asta. Nu e suficient de elegantă, soră. Un *bloc de foi* ordinar! Du-te jos, în biroul lui Alfred și vezi în sertarul din mijloc... trebuie să fie hârtia *ștanțată*, din Sands.

Snoabă bătrână.

— Vreau să fie făcut cum trebuie, insistă doamna Hunter.

Când sora Manhood se întoarce cu un teanc de pergamente minune, bătrâna Betty tocmai explica:

— ...Oamenii cred că dacă nu e scris pe hârtie înseamnă că au furat.

Auzul doamnei Hunter era suficient de ascuțit ca ea să își dea seama că trebuie să tacă, iar avocatul era prea discret ca să dea de înțeles că până atunci vorbiseră.

Florei Manhood îi venea să plângă, nu numai din cauza drumului fără sens pe care trebuise să îl facă, ci și din cauză că ființele acelea inutile o făceau să se simtă ca o străină, ceea ce, în definitiv, și era.

— Tocmai îi explicam lui Arnold c-o să te măriți cu un bărbat pe care nu știi să-l apreciezi îndeajuns, reluă doamna Hunter firul conversației.

— Să mă *mărit*? Aș vrea să știu și eu cu care bărbat! răbufni sora Manhood.

Elizabeth Hunter izbucni în ceea ce ar fi putut trece cândva drept râs.

— Haide, Arnold. I-ai adus un stilou, soră? Și cerneală?

Avocatul interveni, explicând încântat că are la el stiloul lui Parker, pe care îl primise cadou din partea personalului de la birou, când împlinise șaptezeci de ani.

— Dar despre ce bărbat vorbiți? Cu care nu intenționez să mă mărit? se înfurie sora Manhood.

— Scrie ceva, Arnold, cu scrisul tău frumos, pe care sper că-l mai ai și acum. Scrie cam așa: „Confirm prin prezenta că i-am dat safirul roz lui Florrie...” „Florrie te cheamă?” „Manhood, pentru a sărbători logodna ei...” „Sau crezi că „promisiune de căsătorie” sună mai elevat?” „Pentru a sărbători...?” „Dar deja nu mai contează. Până la urmă, se rezumă la *căsătoria* ei cu...”

Doamna Hunter începu să tușească, așa că infirmiera își găsi ceva de lucru: îi oferi pacientei sale un pahar cu apă de orz.

După ce îi trecu criza de tuse, Flora Manhood o anunță:

— N-am de gând să mă las păcălită să mă mărit cu vreun bărbat, oricât de important ar fi el. În orice caz, dumneavoastră nu știți întreaga situație. V-ați pierdut mințile dacă într-adevăr credeți c-o s-o fac! N-o s-o fac! Și n-aveți decât să vă păstrați inelul!

Avea de gând să i-l aducă a doua zi de la casa soților Vidler, și ar fi fost chiar mai bine dacă îl găsea și pe Sir Basil acolo: le va arăta ea lor, mamei și fiului, cât de puțin o impresionează pe ea un safir roz.

— Dar trebuie să menționăm numele bărbatului, doamnă Hunter.

Avocatul făcu o pauză sobră, deasupra stiloului pe care îl primise cadou.

— De unde să știu? mormăi doamna Hunter. Nu-mi mai aduc aminte numele oamenilor. Dar mi-a plăcut vocea lui. Odată, când mi-a adus rețeta... medicamentele! (Zâmbi, parcă savurând gustul cuvintelor.) Mi-a plăcut pielea lui, la atingere. Nu știu de ce l-au adus la mine în cameră. Poate că eu i-am cerut să urce. Întotdeauna mi-a plăcut să fiu înconjura-tă de bărbați.

Sora Manhood așeză paharul pe masă atât de repede, încât se lovi, cu un clinchet, de carafa din cristal. Plecă de acolo atât de repede, încât probabil că diavolii aceia bătrâni nici măcar nu o observară; deși tu erai motivul pentru care jucau jocul acela, al cărui singur obiectiv era să provoace suferință.

Ei bine, avea să își ducă copilul oriunde – în pederastie sau în Adelaide – și avea să arunce inelul pe geamul autobuzului, avea să își crească bietul bastard cu dragostea pe care o simțea deja pentru el și cu speranța că el n-o să sfârșească prin a o ucide cu un ciocan, pentru că îi dăduse o viață pe care el nu și-o dorise.

— Asta ar trebui să o liniștească, zise doamna Hunter. Dă-mi-o, Arnold.

Avocatul îi dădu declarația, iar ea mângăli pe hârtie ceea ce își amintea din semnătura ei, după care el semnă ca martor, cu o mână sigură.

— Acum, să trecem la altă chestiune, zise ea. Adu-mi cutia cu bijuterii. E acolo unde a fost întotdeauna – pe etajera aia pe care a trebuit s-o suport pentru că era un cadou de la Emily.

Avocatul îi aduse cutia. Bătrâna deschise încuietoarea, iar degetele ei începură să îi verifice conținutul.

— Ah, asta! Urâtă! Asta... pe-asta am vrut întotdeauna să i-o dau lui Lal Wyburd. Se corectă imediat: Soției tale, Arnold.

Pe lanțul pe care îl scotea din cutie erau montate turcoaze, la intervale egale.

— E foarte simplu, după cum vezi. Eram fermieri săraci. (Pe tata ipotecile l-au băgat în mormânt.) Când a lovit furtuna, aveam la gât colierul ăsta, care a fost al mamei mele. Altfel, ar fi dispărut, la fel ca toate celelalte lucruri pe care le luasem cu mine.

Vocea fu redusă la un ton atât de introspectiv, încât avocatul ar fi pierdut șirul dacă Elizabeth Hunter nu ar fi ridicat deodată tonul cu o ostentație care arăta că este din nou înarmată.

— Crezi că lui Lal o să-i placă un flecușteț ca ăsta? Odată ce și-au spus că învârți banii cu lopata, oamenii se așteaptă să le dăruiești ceva de efect, nu orice. Așa că s-ar putea să se simtă lezată... de lipsa de importanță... a lănișorului ăstuia. Deși eu n-am nicio intenție să jignesc vreun suflet sensibil. Dacă nu îi place, poate măcar să-l poarte la ocazii familiale.

Gura i se închise cu un scârțâit.

— Da. (Era obosit.) Cu siguranță o să-i placă.

Pleoapele erau cea mai grea parte a corpului său.

Nu se pricepea să disimuleze: nu ar fi putut să suporte amabilitatea cu care ar fi primit binefăcătoria lor mulțumirile pentru acel cadou făcut soției lui; așa că își strecură, pur și simplu, colierul în buzunar.

Doamna Hunter se adâncise din nou în pernă, gânditoare, cu pleoapele lipicioase, dar deodată își aduse aminte:

— Ai hârtia? Pe care trebuie să i-o dai infirmierei?

— Da, o am, o am, mormăi el.

Elizabeth Hunter îi zâmbea dintre perne. Unul dintre non-sânii ei ieșise de sub cămașa de noapte. Când avocatul așeză cutia cu bijuterii la locul ei, jena lui fu amplificată de un puseu de spaimă. Se împiedică, încercând să iasă din cameră cât mai repede.

— Soră Manhood?

Bătu la ușa închisă, care îi despărțea.

Îi luă atât de mult infirmierei să deschidă, încât Arnold Wyburd începuse să se întrebe dacă o va face sau nu.

— Uite declarația doamnei Hunter, îi spuse el. Pe care ai vrut-o, adăugă el, ca să o facă să se simtă măcar parțial responsabilă.

— N-am vrut-o! Pentru că n-am vrut nici nenorocitul ăla de inel!

Luă hârtia, doar pentru că bătrânul acela, cu atât mai bătrân cu cât era avocatul doamnei Hunter, se retrăsese atât de mult în gândurile sale, încât ar fi putut rămâne acolo în prag pentru totdeauna.

— Domnule Wyburd, spuse ea, exasperată de sine și de aproape oricine altcineva, trebuie să încercați să discutați cu ei. Sunteți un om al legii și prietenul tatălui lor.

— Doamna Hunter o să aibă ultimul cuvânt, zise domnul Wyburd, dând mai degrabă glas unei speranțe decât unei certitudini.

Avocatul plecă.

Având tot restul după-amiezii înainte, sora Manhood se apucă de o serie de activități elaborate, pe care și le inventa singură: deschidea ferestre închise și le închidea pe cele pe care le găsea deschise; luă un pământ și șterse de praf polițe și diverse cotloane pe care doamna Cush le lăsase special, ca să îi dea de lucru unei infirmiere plictisite; cu toate că, în general, curăța lucruri care erau deja curate. Sarcinile acestea mărunte o ajutau să ignore documentul doamnei Hunter, pe care îl dosise deocamdată sub pernita de ace de pe măsuța de toaletă a infirmierelor; nu își putea da seama de ce, din moment ce avea de gând să îl rupă în bucăți.

Nici nu își dădea seama dacă o chemare a clopoțelului era un dar de la Dumnezeu sau un semn de rău augur.

Când intră în camera pacientei, doamna Hunter își descleștă dinții.

— Aș vrea să folosesc toaleta, soră.

— Sigur sunteți suficient de puternică? Nu vă aduc mai bine plosca?

— Sunt suficient de puternică, spuse doamna Hunter.

Deși, de obicei, sora Manhood ura să ducă mumia aia bătrână la toaletă, în ziua aceea, după toată curățenia și tot haosul emoțional, făcu din această activitate o ceremonie liniștitoare. Dacă erai într-o dispoziție bună, toaleta în sine avea o oarecare demnitate, cu proeminențele și rulourile ei, și mânerurile care se

terminau în niște capete de lebădă. Flora își aduse aminte de o fotografie ce înfățișa un tron adevărat, pe care o văzuse în manualul de istorie de la școală.

După ce își așează pe tron regina decăzută, servitoarea se supuse ceremonialului:

— Să-mi spuneți dacă nu stați bine.

Din moment ce toată lumea ar fi trebuit să știe că nu mai stă bine de ani de zile, doamna Hunter nu răspunse. Stătea resemnată, de parcă trebuia să facă față unui moment de teroare autimpusă, într-un parc de distracții, agățându-se cu mâinile de balustradele șlefuite, de mâinile altor dependenți de adrenalină, și nu de bucata de flanel pe care doamna Cush o îmbiba cu soluție de curățat.

Flora Manhood, care, până de curând, își făcuse de lucru cu tot felul de sarcini minore, se simți deodată ciudat de liniștită.

— Când eram mică, îmi petreceam jumătate din timp în budă, zise ea, simțindu-și buzele umflându-se, mângâiate de o căldură și o moliciune minunate. De cele mai mult ori, doar stăteam și mă uitam. Sau visam cu ochii deschiși. Sau citeam reclame din ziarele pe care le tăia mama în pătrățele. Nu știu... Nu cred că stăteau de mult timp acolo, dar se îngălbeniseră hârtiile alea. În buda din fundul curții. Pe afară se plimbau mereu găini, care ciuguleau printre nalbe. Uneori veneau și te ciupeau de degetele de la picioare, de parcă ar fi crezut că unghiile tale sunt boabe albe de porumb. (Nu mai vorbise niciodată așa cu doamna Hunter; se simțea cam amețită.) Unele găini se cuibăreau pe veceu noaptea. Niciodată n-am putut să-mi dau seama dacă găinile miroseau a var nestins sau varul nestins mirosea a găinaț de găină.

Flora tăcu. Se simțea rușinată.

Doamna Hunter își dresе vocea, în semn că urma să spună ceva serios.

— Ce visai... când erai în... toaletă?

— Cred că visam că mă îmbogățesc. Că plec la oraș și scap de monotonia de la fermă. Ah, și mai visam la dragoste!

Avu grijă să nu pronunțe cuvântul „căsătorie“.

Doamna Hunter medita la o chestiune serioasă.

— Mă iubești, soră?

— Ce întrebare! Bineînțeles că vă iubesc. Cu toții vă iubim.

Era prea senină și prea energică; vorbise ca o soră mai mare; deși o femeie în vârstă nu ar fi băgat de seamă.

— Dacă mă iubești, așa cum spui, poate îmi faci o favoare, insistă doamna Hunter. Chiar dacă ar contrazice așa-zisele tale principii raționale.

Sora Manhood bănuia că ceva nu este în regulă.

— Nu știu ce să spun despre „principiile mele raționale”. Depinde ce vreți să fac.

Pleoapele bătrânei erau atât de strânse, încât se vedea că face mai mult decât să se screamă pe toaletă.

— Pastiluțele pe care mi le-a prescris doctorul... ca să mă ajute să dorm... nu vrei să mi le lași la îndemână, soră? Ca să pot să mă servesc singură?

Sora Manhood se simți transpirând: probabil că deasupra buzei de sus i se adunase o mustață de sudoare.

— Nu prea cred! se revoltă ea. Cum să vă așteptați la așa ceva? Nu ar fi etic.

Era cu adevărat tulburată.

— Dragostea e mai presus de etică. Iar tu mă iubești. Așa mi-ai spus.

— Nu e drept, doamnă Hunter. Cum aș putea să las să vi se întâmple ceva rău?

— Dacă mă iubești...

Pleoapele îi erau încă strânse.

Flora Manhood își încrucișă brațele peste sâni: nu mai era doar o infirmieră, ci o femeie care își apăra virtutea pusă sub amenințare. (Ei bine, mai mult sau mai puțin: deși, practic, nu mai erai virgină, iar din punct de vedere etic, nu erai chiar nevinovată, voiai să mai crezi totuși că ai un fond bun.)

— Haide să uităm de asta, zise doamna Hunter. Mai există și alte căi.

— Dar este pur și simplu imoral să vrei să-ți iei viața! (Ei, prostii, prostii; judecând după felul în care mergeau lucrurile, poate și tu aveai să ajungi la aceeași soluție.) Și nu e chiar atât de simplu, credeți-mă.

De parcă te-ar fi crezut cineva.

— E destul de simplu. Voința mea o să-mi îngăduie dacă eu o să hotărâsc că e necesar.

Florei Manhood îi sări țandăra.

— Poate asta o să fie singura ocazie în care voința dumneavoastră n-o să vă asculte. Ce ziceți?

Între ele se așternu tăcerea.

Flora bâjbâi după batista pe care o avea la ea; bătrâna nu avea să știe niciodată cât îi chinuie pe cei din jur.

— Ați terminat? se grăbi infirmiera să întrebe.

Chiar dacă ceilalți voiau să încalce regulile, ea avea anumite formalități de respectat.

— Dacă am terminat? Nici nu am început!

Flora își aminti că mama obișnuia să fluiera: dar asta funcționa pentru cealaltă treabă.

Apoi auzi pleosc! pleosc! Una sau două biluțe, poate chiar trei, ca ale unei capre uitoare sau constipate.

— Cred că am terminat, soră.

După ce o șterse, când se pregătea să o ducă înapoi în pat, sora Manhood o întrebă:

— V-ar plăcea să vă fac frumoasă în seara asta? Cu perucă și tot restul?

Doamna Hunter zâmbi și răspunse:

— Nu.

Dar îi plăceau valurile așternutului în care o cobora infirmiera ei.

— Nu, repetă ea, iar glasul îi tremură, apoi îi redeveni ferm. Aș vrea o ceașcă de ceai. Crezi că bucătăreasa-menajera mea mi-a făcut niște sandviciuri cu anșoa? Doar dacă sunt subțiri.

Oftatul sorei Manhood apărură la suprafață sub forma unui zâmbet reținut.

— Să vedem, zise ea.

Trebuia să recunoască faptul că discurile zgâriate de gramofon, pe care le ascultau la nesfârșit, o linișteau uneori, dar de data aceasta avea să se bucure de venirea serii și a turei de noapte.

Și totuși, la începutul ultimului sfert de oră al turei sale, pe când îndepărta firimiturile de pe bărbia pacientei sale

îmbălsămate, revizuiind în minte ce trebuia să îi raporteze sorei de Santis, Flora Manhood își dădu seama că, dintr-un motiv sau altul, ar fi dat orice să amâne sosirea colegei.

Nu o puteai face pe de Santis să întârzie, la fel cum nu puteai face ziua să mai zăbovească. De Santis se afla deja în camera infirmierelor, calmă și tăcută. Cu pălăria ei marinărească. Era mai tacticoasă decât de obicei: deși numai de blândețea ei nu avea chef sora Manhood în momentul acela.

— Cred că te bucuri să te duci acasă și să te odihnești, soră, zise de Santis. Pari cam trasă la față. Ai pățit ceva? Ceva personal, vreau să zic.

Scoțându-și pălăria, o ținu în aer pentru o clipă, fără un scop anume, deasupra capului.

Sora Manhood pufni în râs.

— Nimic ce nu se rezolvă cu un ou fiert și o baie fierbinte. Isuse Hristoase!

Sora de Santis își aerisea părul de o culoare închisă și ștersă, ridicându-l din loc în loc cu un ac de pălărie.

— Probabil că e supărată, nu-i așa? întrebă ea. S-au întâmplat atâtea lucruri, atât de repede.

Acul acela vechi și urât, pe care îl mai văzuseși de nenumărate ori, avea gămălia din onix: în seara aceea, șuvițele care cădeau peste el erau mai albe.

— Supărată?

Sorei Manhood nu i-ar fi plăcut să se știe și cu siguranță nu avea de gând să confirme.

— În orice caz, e puțin constipată – cel puțin așa era ultima oară când am pus-o pe toaletă. Am scos calomelul, soră. Asta o să-ți însenineze noaptea.

De Santis își dădu jos haina, într-un mod care o făcea să pară un fel de mantie neagră.

Pe Flora începu să o doară capul.

— Nu a fost o tură ușoară, recunosc eu. Cred că Badgery are grijă ca cele mai rele lucruri de dimineața să-și facă efectul abia după-amiaza.

Sora de Santis trecu la partea mai complicată a ceremoniei de dezbrăcării. Era ca o ceapă în seara aceea. Nu că ar fi fost

cinema obligat să asiste. Nu, numai că sora Manhood pur și simplu nu putea pleca.

— Au sunat la Thorogood Village, se auzi de sub rochie vocea înăbușită a sorei de Santis. Se duc mâine acolo.

— Da?

— Da. I-a sunat prințesa.

Flora Manhood se uită la sânii uriași ai Sfintei Mary, când colega ei se aplecă și își dădu jos furoul.

— Prințesa, zici? Nu Sir Basil? întrebă sora Manhood, ca să se afle în treabă.

Sora de Santis confirmă că fusese prințesa, și nu Sir Basil Hunter: ceea ce putea fi deopotrivă o consolare și o dezamăgire la care se cam așteptaseră amândouă.

— Dar de unde știi că au sunat, soră? insistă sora Manhood.

— M-a sunat intendentă Aspden, ca să mă întrebe ce fel de persoană e doamna Alfred Hunter – dacă s-ar putea adapta la traiul din Village. Eu și intendentă am fost colege de an la școala de asistente. E o femeie bună. Cu picioarele pe pământ.

Platitudinea conversației pe care o purtau era o ușurare pentru amândouă.

Sora de Santis își aranja boneta.

— Așa că mâine o să se ducă până acolo cu mașina, ca să stea de vorbă cu intendentă și cu domnul Thackray, capelanul... ca să se hotărască... oficial.

Sora Manhood tot îndoia colțul documentului pe care îl băgase, în lipsa unei ascunzătoare mai bune, sub pernita de ace. Se opri.

— Gata, plec, zise ea.

Plecă, dar se întoarse imediat după aceea, ca să ia promisiunea scrisă a doamnei Hunter: doar așa, ca să fie sigură.

În mod bizar pentru o persoană atât de serioasă, sora de Santis ar fi vrut să amâne intrarea în camera pacientei sale. Spre sfârșitul turei, în orele mici ale dimineții, îți era mai ușor să o transformi pe bătrână într-o abstracție a vârstei sau o justificare a existenței tale, sau să o vezi atât în termeni fizici, cât și metaforici, ca pe niște moaște sfinte, la care se închina credința ta și pe care le venerai; dar, pentru moment, ca mamă a copiilor ei,

doamna Hunter rămânea deranjant de umană. Mary de Santis se întoarse de două, trei ori în camera căptușită cu dulapuri, camera însăși fiind un dulap îngust sau o magazie devenită brusc transparentă, în care erau îngrămădite de-a valma atâtea vestigii: o gleznă mătăsoasă; un braț ofilit, cu urme de ac; genunchiul alb, dar acoperit de sânge, al unei femei; trupul unui câine sugrumat. Cea mai agreabilă dintre aceste imagini îi stăruia în minte sorei de Santis. Îndurarea nu își putea face loc într-o femeie frivolă, senzuală, suficient de iresponsabilă încât să simtă în continuare fiori când se gândea la vestigiul gleznei mătăsoase a lui Sir Basil Hunter.

Din fericire, reuși să își alunge aceste gânduri când își aduse aminte de calomel.

Mama lui Sir Basil Hunter dormea – cel puțin teoretic. Pe măsură ce infirmiera se apropia de pat, bătrâna respira tot mai greu: suna de parcă cineva mototolea un șervețel, apoi îl rupea în bucățele. Ceșcuța cu apă de orz se clătină ușor.

Sora de Santis se mișca prin cameră.

— Ce faci, Mary?

— V-au lăsat cutia cu bijuterii deschisă.

Bătrâna stătea întinsă în pat, mișcându-și oasele, strâmbându-se.

— V-ați distrat? întrebă sora de Santis. V-a aranjat sora Manhood?

— Nu. Am făcut niște cadouri.

— Sper că au fost apreciate.

Prețiozitatea cu care vorbea o făcu pe Mary de Santis să se simtă mai greoaie și mai tristă; camera întunecată se zguduia în timp ce ea trecea dintr-o parte în alta: mișcările unei ipocrite ar fi trebuit să fie mai agile.

— Ție nu ți-am dat niciodată nimic, zise doamna Hunter. Sau nimic important. Îmi pari completă, Mary.

Infirmiera mormăi ceva.

— Ce ai spus?

O, Doamne!

— Am spus că nu-mi trebuie nimic.

Bătrâna adormi din nou.

Infirmiera își trase scaunul obișnuit. Se așeză, aplecată în față, cu brațele în jurul genunchilor, gâfâind, icnind, până când observă într-o oglindă contorsionările albe ale unui gât, buze întunecate încercând să închidă gaura care se căsca între ele. Dacă își pierde controlul și scotea niște țipete stridente în tăcerea aceea mormântală?

Așa că se lăsă pe spate, așteptând ca pacienta să își facă nevoile. Avea munca ei, care era și credința ei. Indiferent ce imagini ar fi putut să îi distragă atenția, să o seducă sau chiar să o întărească din punct de vedere spiritual pe lumea asta, credința ei avea să rămână simplă ca o ploscă. Nimeni nu o putea distruge *pe ea*.

Da, avea credința ei munca ei munca ei.

Zece

Basil conducea cu grijă printre betoniere, semiremorci, camioane cu legume, înclinate într-o parte, și berline marca Holden, de diferite culori. Drumul lung către ieșirea din oraș se repeta în dealuri și văi, în șiruri de vile identice și în aceleași clădiri anonime care adăposteau magazine. Samsarii de mașini second-hand adăugau comerțului lor o notă de îndrăzneală, acostându-și flotele sub umbrare din fanioane de prost gust, răscolite întruna de vânt. Și totuși, culoarea predominantă a șoselei era cea a prafului de ciment.

Basil conducea, ținându-se foarte țeapăn. Niciunul dintre ei nu se resemnase în fața situației pe care ei înșiși o creaseră: îl bătuseră la cap pe Arnold Wyburd până când avocatul organizase vizita lor la Kudjeri, împotriva voinței sale.

— Dar sunt oameni simpli, liniștiți, încercase avocatul să își descurajeze clienții.

Simplitatea locatarilor amenința să o frustreze pe Dorothy de ceea ce credea ea că i se cuvine.

— Iar noi suntem niște monștri atât de distrugători, încât vrem să tulburăm viața unor oameni simpli și liniștiți, asta vreți să spuneți? Apoi redeșteptase fetița australiană din ea și zise-se, cu un tremolo de *vox humana*: De altfel, nu e Kudjeri fosta noastră casă?

Așa că se hotărâseră să meargă. Era un mijloc de a mai omorî timpul până puneau la punct detaliile legate de viitorul mamei. Și totuși, deși i se îndeplinise dorința, Dorothy își strânse umerii pe scaun, în timp ce mașina gonia spre nord. Oare încerca să îl imite pe fratele ei? Basil stătea atât de neobișnuit de

drept, încât cu siguranță avea să se frângă în două până ajungeau la Gogong. În general, prefera să fie condusă de o persoană pe care nu o cunoștea; faptul că îl cunoștea pe șofer o făcu mai agitată. Excepție făcea bărbatul la care încă se referea ca la soțul ei: cu Hubert la volan, nu i-ar fi fost frică nici dacă le-ar fi apărut un zid drept în față.

Pornind amândoi în ceea ce părea să fie o misiune pozitivă, de fapt, îi permiteau trecutului să îi tragă înapoi, prin acel intestin sugrumat, trecut pe hărți sub denumirea de Parramatta Road. Din dreapta și din stânga, procesul era urmărit de tot felul de chipuri: bărbați supli, musculoși și nevestele lor mai sfrijite, mai ofilite aruncau priviri piezișe către cuplul care se lega-na cu o discreție asumată în mașina lor neconvingător de modestă. Cel puțin din punct de vedere emoțional, lucrurile erau la fel ca înainte, macii cei înalți făcând plecăciuni în derâdere, în fața celor care îi acuzau de cele mai rele lucruri.

La o intersecție, un camion își vărsase jumătate din încărcătură când virase ca să evite ciocnirea cu o dubiță care transporta lapte: plesnite în două sau ușor deformate, pachetele cu făină zăceau pe cimentul cenușiu, creând un peisaj tulburător și paralizant. Un polițist tânăr și înalt își nota detaliile accidentului, din care nu mai lipsea decât sângele.

Dorothy începu să râdă pe înfundate.

— Ce e de râs?

Ca șofer, Basil era mânios.

— Nimic, recunoscui Dorothy, dar izbucni din nou în râs. De fapt, mă gândeam la femeia aia, intendentă Cutare de la Thorogood Village, din ziua în care am fost acolo.

— O doamnă hotărâtă și destoinică.

Superioară lui Dorothy; Basil nu râse, doar zâmbi.

— Destoinică, da, sunt de acord. Sunt recunoscătoare, atât tot!

Dorothy râse mai reținut, până când o perdea de făină mătură șoseaua, iar în minte i se întipări imaginea șocantă a unei perechi de pantofi dați cu cremă, încălțând două glezne rășchirate; fu ușurată când Basil trecu de locul accidentului.

Și Basil era neliniștit, dintr-un motiv oarecare.

— Acum serios, Dorothy, cu atâta atenție și bunăvoință... Iar intendentă Aspden e, în mod evident, bunătatea întruchipată. (Dorothy nu se putu abține și chicoti.) Mama n-are de ce să nu fie fericită la Thorogood Village.

— La vremea ei, a fost o femeie inteligentă și încă este, *au fond*, rezonabilă.

— Îi place să fie lingușită, desigur.

— De parcă n-aș ști! Și o să primească lingușeli până se satură. Mama e unul dintre oamenii ăia care știu să scoată de la sclavii lor lingușelile pe care și le doresc atât de mult.

Basil conducea mai departe. Fabricile dispăruseră; magazinele, casele se împrăștau, oferind imagini fugitive, iar peisajul natural era încă sfios. Încercă să tușească, pentru a alunga o bănuială că pomii nu par reali decât atunci când sunt iluminați artificial. Poate că la Kudjeri avea să redescopere copacii adevărați – dacă mai rămânea suficient din el cât să umple o scenă atât de mare.

Își compuse următorul discurs mai întâi în minte, pentru că drumul avea câteva curbe înșelătoare:

— Cel mai înspăimântător mi s-a părut șirul de pacienți care stăteau pe verandă când am sosit noi – înainte să vină intendentă și să-i înveselească. Iată un public în fața căruia nu mi-ar plăcea să joc. Ai putea să-ți dai și sufletul pe scenă, dar ei tot nu ți-ar spune ce părere au.

— Erau bătrâni. Oamenii bătrâni sunt detașați.

— Nu mă integram deloc printre ei.

— Mama o să se integreze perfect.

— Era acolo o bătrânică... cea cu brățărilor din os și fundă roz în cap. Arăta ca o regină dintr-un musical. Mama o s-o urască. O să-i strice ploile lui Elizabeth Hunter, opera ei n-o să mai aibă succes.

— Mama n-o să știe nimic. O să fie prea prinsă cu amintirile. Lumea exterioară nici nu există dincolo de patul ei.

Totuși, mumia din pat putea câștiga din ce în ce mai mult teren, cu un zăngănit de brățări, un scârțâit al mâinilor suferind de artrită, o strângere a unor degete lipicioase, evocatoare, sărutul unei panglici din șifon.

Orice i s-ar fi întâmplat lui Elizabeth Hunter, copiii ei erau hotărâți să se opună acaparării.

— Cu patul o să fie o problemă, zise Basil. Sper c-o să încapă în cameră.

— Trebuie să încapă.

— O să îi facă cu ou și cu oțet dacă n-o să încapă.

— Intendenta e o femeie ingenioasă.

— Nu văd ce-ar putea face ea. Doar să-l taie cu un ferăstrău.

Era o scenă de comedie; așa că actorul râse.

— Nici vorbă de așa ceva, se ridică vocea lui Dorothy, aspră și certăreată, nu ca să-și acuze fratele de lipsă de tact, ci ca să se apere. În orice caz, întâi trebuie să moară cineva, își coborî ea glasul. Nu au niciun loc liber. Intendenta ne-a explicat asta foarte clar.

— Trebuie să moară cineva, confirmă el.

— După asta, Arnold Wyburd o să ne urască pentru totdeauna, zise el, conducând tot înainte.

— Pe bărbații de felul bătrânului Wyburd tocmai integritatea lor morală îi face atât de înfumurați, pentru că au slujit o familie și i-au ținut averea întreagă de-a lungul anilor. Uită că adevărații membri ai familiei sunt ființe în carne și oase, cu dorințe omenești. Cred că Arnold nu și-a dat seama de asta decât când s-a trezit cu noi pe cap, din senin. A fost șocat.

Dorothy se uită la fratele ei: i-ar fi plăcut ca Basil să recunoască în ea o ființă în carne și oase. Se simțea mai tânără de când lăsaseră în urmă periferia.

Dar Basil se concentra asupra șofatului: îl scutea de neplăcerea de a-și privi pasagera. Când Dorothy începu să își joace rolul, fu dezgustat: în astfel de momente, își dădea seama că devenise o adevărată profesionistă, care, în lăcomia ei, i-ar fi furat scena în orice clipă. Căută alinare în oglinda retrovizoare: bărbații, în general, erau mai generoși, atât ca artiști, cât și ca oameni. În partea dinspre geam, părul îi era ciufulit, însă fără să știrbească ceva din înfățișarea lui plăcută. (Poate îl va mai încerca o dată pe Richard al II-lea.)

În munți, comunele cu case din șindrilă și azbest își vedeau de treaba lor. Magazinele mai prietenoase, care etalau bunuri

de larg consum, nu aveau nimic de ascuns. Mai suspecte păreau locuințele răsfirate de la marginea cătunelor, unde casele ce se voiseră durabile se cocoșaseră cu timpul peste humusul împrăștiat de tufișuri, ca să amortizeze prăbușirea inevitabilă. Tufișurile însele, plantate de stăpânii casei dintr-o datorie firească, erau atinse de un foc apocaliptic, dar rece. Ici-colo, la rădăcinile câte unui pom, se vedeau umbrele negre, vechi, rupte, singure sau în grup, care se mișcau uneori, alunecând încet, asimetric, într-o parte. Unele dintre formele acelea străvechi se rostogoleau printre tufe de rododendron și azalee, ajutate de ceea ce păreau să fie părți din propriile schelete din aluminiu, care se desprinseseră, în mod convenabil, și puteau fi folosite drept proptețe.

Basil opri mașina în fața unui magazin. Pe un perete gol, un pătrat albastru făcea reclamă unui bun ilizibil. Fără să explice de ce, Basil se dădu jos din mașină. Dar nici Dorothy nu îi ceru explicații: căuta frenetic un chip sau un obiect cu care să se identifice. În timp ce Basil închidea portiera, trecu pe lângă ei un băiat îmbrăcat în blugi, urmat de un câine cu pete, care venea cu pași mari. Dorothy încercă să îi zâmbească băiatului, dar probabil că zâmbetul ei părea distant sau bătrânicios; în orice caz, se vedea că băiatul nu vrea să aibă de-a face cu străinii. După ce Basil intră în magazin, lui Dorothy i se făcu pielea de găină. Liniștea din jurul ei ar fi fost desăvârșită dacă nu s-ar fi auzit papucii băiatului, îndepărtându-se, și țipetele unei gaițe ce plutea prin aerul de munte. Ceva îi scăpa; dar își zise că lucrurile o să se schimbe când o să ajungă la Kudjeri.

Basil se întoarse cu două plăcinte. Avea înfățișarea unui bărbat care a pus mâna pe simbolul copilăriei sale: îl făcea să pară oarecum mătăhălos.

— Doamne, Basil, doar n-ai de gând să le *mănânci*! zise ea, cu pasivitatea unei fete mai mari.

— Dar ce altceva să fac cu ele?

Lumina care se strecura printre crengile unui platan îi făcea cuvintele prostești să strălucească.

Basil îi întinse și ei o plăcintă.

— Zău acum!

Nu putea în niciun caz să refuze, dar, în același timp, plăcinta era mult prea fierbinte, prea unsuroasă: habar n-avea ce ar putea face cu ea.

Basil se îndopa deja. Sora lui se îndoia că își poate recăpăta copilăria atât de ușor. Văzând cum o picătură de zeamă i se prelinge fratelui ei către scobitura din bărbie, își aduse aminte de un comis-voiajor pueril și transpirat, pe care îl întâlnise într-un tren. Numai pardesiul îi mai lipsea.

Dorothy oftă.

— O, Doamne!

Mușcă din plăcinta ei respingătoare.

Când o inundă aroma de carton umed și fierbinte și de zeamă făinoasă, ostilitatea și disprețul ei se transformă în scârbă; senzația deveni și mai neplăcută când Dorothy descoperi ceva scârbos în sine: o voluptate vinovată, de parcă mușca din propria carne.

— Dumnezeule, ce *bună* e!

Basil împrășcă pe parbriz câteva fragmente de carne.

— Grețoasă!

Prințesa trase înapoi tot ce îi venea să dea afară.

Și întoarse capul, ca să nu o vadă Basil. Dar o văzu același băiat de mai devreme, care se întorcea acum, cu impertinența lui și cu câinele care făcea pași mari, adulmecând în jur cu nasul lui cârn. Dar nu conta. Își simți lacrimile rostogolindu-i-se fierbinți pe obraji, întâlnindu-se cu mizeria unsuroasă care îi mânjise gura. (Credința nu i-ar fi permis niciodată să se gândească la sinucidere, dar era aproape să o comită, de fiecare dată când își trăda trecutul.)

Basil înghițise și ultimul duminic. Își ștergea degetele de fularul care îi atârna peste buzunarul de la piept. O gaiță veni mai aproape de ei decât celelalte. Părea, ca de obicei, că răspunsul ar putea fi găsit în tângușorul pe care tocmai îl părăseai; dacă nu îl părăsiseși deja.

— Recunoaște că ți-a plăcut, Dotty!

Vocea lui Basil părea energetică și nemiloasă.

Căutând prin geanta ei, de obicei organizată, Dorothy încerca să fie inventivă.

— Măcar porcăria aia a fost caldă. Un fel de mâncare. Dar numai în cele mai atroce momente de sentimentalism poate recunoaște cineva că i-a plăcut o astfel de plăcintă.

— Mie mi-a plăcut.

Ea hotărî că probabil asta îl face pe el artist, spre deosebire de ea, care rămânea, ca întotdeauna, Dorothy.

Deși conducea, Basil se uită la ea cu ceea ce ar fi putut să treacă drept compasiune. Dar ea nu avea nevoie de compasiunea lui.

Își găsisese oglinda. Nu avea cum să scape de propriul chip, fiindcă în ziua aceea nu se mai machiase, încercând astfel să celebreze natura. Cinismul pe care îl cultiva de ceva vreme o ajută să îndure priveliștea uscăciunii care îi creștea chipul. Își îndoi colțurile gurii. O urmă de bronz îi dădu curaj, deși îi scotea în evidență fața stafidită. Umede erau numai buzele goale, nerujate, pentru că fuseseră învelite de un strat de unsoare. Începu să își frece buzele, ca să scape de scârboșenia aia: ce plăcintă îngrozitoare, absolut îngrozitoare! După ce își recăpătă adevăratul chip, își relaxă puțin gâtul. De fapt, părea mai degrabă senină decât încordată. Se uită la Basil, întrebându-se dacă el știe să facă diferența între vanitate și curaj.

Basil își cobora pleoapele, zâmbind, în timp ce ochii lui încercau să străpungă lumina orbitoare care învăluia câmpiile spălăcite. În adâncimile stomacului său zăcea un întuneric sobru. Transformă un râgâit într-o liniște flatulentă. În curând, avea să trebuiască să se ușureze. Opri mașina. Și se ușură. Chiar și Dorothy, ca un emu singuratic, se grăbi, nonșalantă, către niște tufișuri mai dese.

După ce se întoarseră la mașină, prințesa întrebă senin, zâmbind, cu privirea pierdută în peisajul inexistent:

— Nu te simți vinovat, dragul meu?

— Pentru ce? Și de ce? Pentru numele lui Dumnezeu!

Nenorocita de Dorothy de Lascabanes era o trădătoare până în măduva oaselor!

— Pentru că ne băgăm pe gâtul bieților Macrory.

— Ar mai fi fost de acord dacă nu ne-ar fi dorit?

Basil și Dorothy Hunter se urcară din nou în mașină. Tufișurile din jurul lor erau jalnice. Rămășițele de metal albastru

de pe marginea drumului se transformă treptat în pietre, apoi în bolovani. Undeva, în depărtare, se încăierau căldura și șopârlele.

— Ne vor sau nu ne vor, ar fi mai bine să ne grăbim, îl sfătuia Dorothy, cu un aer pragmatic. E mai rău dacă ajungem după lăsarea întinericului.

Toate femeile, chiar și soțiile, sunt, în esență, niște surori mai mari: Basil o văzu și o auzi pe Dorothy slăbindu-și elasticul de la rochie, în fața fratelui ei.

— Ne-ar mai fi acceptat dacă nu ne-ar fi dorit? se răsti el, revenind la același subiect.

Reușise să îl enerveze.

— Domnul Wyburd ne-a dat de înțeles că familia Macrory se află într-o situație financiară precară. Am putea să le oferim ceva... drept chirie.

Basil mormăi ceva și se urcă la volan.

Dorothy era pregătită să renunțe la gândul de a încasa o sumă prea mare din cecul de la mama; deși din banii lui Elizabeth Hunter își cumpăraseră rochița pe care o purta în clipa aceea: culoarea lutului ars, ca să reziste mai mult.

— Era doar o idee, murmură ea.

Își îndreptă coatele către parbriz, iar vântul îi intra prin mânecile scurte, până la subsuori, eliberând-o de orice obligație. Basil se simțea, probabil, părtaș: râse pe înfundate și se așeză mai comod pe scaun.

Concurând cu distanța, gongurile și tobele îl împiedicau să își țină identitatea în echilibru. Trebuia să își reamintească mereu: „Eu sunt Sir Basil Hunter, actorul.“ Între timp, prințesa de Lascabanes continua să caute prin geantă ceva ce nu reușea să găsească.

Ar fi fost lipsit de tact să o întrebe la ce se așteaptă, la ce ar trebui să se aștepte ei, de fapt, din partea familiei Macrory. Sau poate că nici el nu știa la ce se așteaptă. Era destul de sigur că nici Dorothy nu are habar, deși, dacă ar fi întrebat-o, ar fi născocit un răspuns.

Foamea, amplificată de o nostalgie viscerală, îl îndemnase să cumpere și să mănânce plăcinta aceea; dar acum, o dorință

mai adâncă, mai confuză îl făcea să gonească peste câmpiile orbitoare, către o casă mitică, în care locuia o familie adevărată. Parcă se și vedea trântindu-se în pat, trăgând cearșafurile până sus, făcând din ele o manta în întunericul căreia să se ghemuiască atât cât îi vor permite oasele încăpățănate, într-o poziție de care își amintea: a unui oposum, a unor boabe de fasole sau a unui fetus într-un borcan. Pe când se cufunda în somn, avea să audă în jur suspinele, glasul înăbușit al oamenilor care locuiau în casa din care fugise el la început.

Când intrară în Gogong, fură mângâiați de adieri reci. Foi de cupru înlocuiseră sticla din vitrinele și ferestrele magazinelor. Căinii, mai slabi din cauza gerului care se apropia, lătrau, înfulecau tăcerea și o improșcau cu bale. O cățea de culoarea fecalelor, ce purta un cordon în loc de lesă, aproape că se înecă în valurile de praf stârnite de mașina străină care o urmărea ca să o alunge din orașul ei. Toate chipurile care îi priveau păreau ciudat de inexpressive, unele dintre ele fiind mascate de ochelari.

— Gogong, nu?

Vocea lui Basil căpătase inflexiuni metalice.

— Într-adevăr! Un orașel înfiorător, la fel ca toate celelalte. (Dorothy știa că nu e chiar așa.) Hai să trecem odată de el.

Se cocoșase pe scaunul ei, așezându-se într-o rână, ca pentru a profita de protecția pe care i-o oferea fratele ei sau, dacă aceasta nu era disponibilă, ca să respingă orice neplăcere pe care nu ar fi fost în stare să o îndure.

Se apropiau de periferia orașului, unde drumurile se despărteau, unul îndreptându-se hotărât către nord, iar cel mai mic târându-se peste dealuri, până la Kudjeri. În furca dintre cele două drumuri, un pâlț de conifere semețe supraviețuiseră planului măreț al primăriei de a construi acolo un parc; seceța și neglijarea se ocupaseră de restul; în cel mai bun caz, parcul nu avea să fie decât un fundal ne semnificativ al unui monument din bronz, ceea ce, fără îndoială, fusese și intenția inițială.

Basil știa la ce să se aștepte, aflase din articolul decupat din ziar, pe care i-l trimisese mama lui cu ani în urmă. Așa că încetini. Nu știa dacă Dorothy aflase și ea; după felul în care se întorsese cu spatele la priveliște, probabil că nici nu știa de

existența monumentului închinat lui Alfred Hunter. Dar el trebuia să se uite. Și fu fascinat de mariajul acela hidos între bombasticismul stilului edilitar și maniera plină de candoare în care fusese sculptată figura; fiindcă, deși capul, pieptul și postura îi dădeau o alură eroică, pliurile vestei și ale pantalonilor de bronz aduceau această încercare înapoi pe pământ, iar o mână întinsă părea că s-ar fi putut sprijini de o masă întâmplătoare, din bambus, și nu de cornul unui berbec merinos.

Basil ar mai fi putut zăbovi acolo, rânjind și uitându-se printre gene la „tata“, dacă pumnul lui Dorothy nu ar fi început să îl lovească în coapsă.

— Haide! Hai odată! Nu mai suport!

Așa că Basil accelerează, mașina țâșni înainte și, când trecu-ră pe la barieră peste calea ferată, hurducăiala îi făcu să dea cu capul de plafon.

Basil se gândi să nu pomenească nimic de statuia pe care mintea lui o reînvia încontinuu; dar Dorothy murmură:

— Nu era așa.

— Chiar ți-l amintești?

— Ah... da... nu... nu foarte clar.

Așa i se întâmpla și lui.

Ca să se mai înveselească amândoi, actorul îi împărtăși o fantezie răutăcioasă:

— Mă mir că nu a insistat și mama să fie immortalizată în monumentul ăla.

— Pe un șezlong!

Râsul lui Dorothy căzu ca o piatră.

După aceea, tăcură amândoi și trecură printre dealurile din apropierea casei lor de la Kudjeri. În lumina asfințitului, padocurile păreau și mai spațioase; pe de altă parte, stâncile și tufișurile alternau, ca să se apere împotriva intrușilor. Mașina zdrăngănea înainte, peste pietriș și hârtoape umplute cu noroi fin. Cerul, secătuit până ce devenise o foaie incoloră de hârtie cerată, își reluase promisiunile ciclice: toate, mistere pe care străinii ce se înecau în adâncimile lor purpurii nu reușiseră să le pătrundă. Poate că mașina avea să se defecteze: din când în când, cârâia și tremura atât de tare, încât le dădea speranțe că o

s-o facă. Apoi, în întunericul unei văi ce se deschidea în fața lor, apăru casa, pe care nu și-o mai aminteau decât în imagini trecătoare sau vise; o reperară după luminile ce pâlpâiau și se pierdeau în pâlcul de copaci, ca niște ciuperci, înainte să devină fixe, odată cu apropierea mașinii.

— De asta mă temeam, c-o să ajungem pe întuneric, zise Dorothy.

Și Basil la fel, dacă ar fi putut recunoaște cu voce tare.

Îndoielile lor nu descurajară mașina. Sălciile dispărură după un cot al râului, iar dincolo de ele se zări o întindere de lauri portughezi, jupuiți de vreme, animale sau copii. În sfârșit, rondul de trandafiri.

— Nu mi-a fost niciodată mai frică decât acum, ciripi Dorothy și râse. Nici măcar în noaptea nunții.

Basil își dădea seama că îi tremură buzele, dar încerca să și le arcuiască în zâmbetul de obicei încrezător, pe care îl folosea când primea un musafir sau când voia să îi impresioneze pe cei pe care îi întâlnea pentru prima dată.

Când s-au dat jos din mașină, au zărit câțiva oameni coborând treptele de la intrare și îndreptându-se spre ei.

Indiferent cum or fi văzut gazdele acest gest, Dorothy nu se putu abține și făcu un pas înapoi, căutând ceva, orice – trandafiri, un trandafir! Călcă în picioare marginea rondului neîngrijit și dădu peste unul sau doi boboci de toamnă, reci, înțepeniți, ascuțiți, care aveau să se usuce pe tija lor fără să se mai deschidă. Se zgâriase la încheietură, dar asta era cea mai mică grijă a ei.

— Haide, Dot! o sâcâi Basil pe sora lui cea ciudată.

Copiii Hunter se luară de mână, nu se știe din a cui inițiativă, pregătiți să facă față unei muzici care se năpustea asupra lor, agonizant de clară, dar distonantă.

— ...O să trebuiască să vă obișnuiți. Nu e cum v-o aminteți, nu-i așa, Rory? Ce crezi? Copii, nu îi deranjați pe musafirii noștri...

Puteau mobila casa, treptat-treptat, din amintiri. Deocamdată, părea goală: locuința familiei Macrory nu era nici confortabilă,

darămite luxoasă. Pe coridor, Sir Basil se împiedică într-o gaură din ceea ce fusese, probabil, un covor oriental, înainte să își pună praful și vremea amprenta asupra lui. Unde nu era covor, se auzea pur și simplu sunetul pașilor rătăcind pietrișul, pe holuri, pe scări și, în unele cazuri, în camere întregi.

La jumătatea scărilor, doamna Macrory făcu o pauză și își trase răsuflarea.

— Probabil că vi se pare ciudat să găsiți niște străini locuind în casa voastră.

Cel puțin Basil își putea folosi vocea.

— Nu e chiar a noastră. Am plecat când eram foarte tineri.

Pe Dorothy o proteja stridența autentică a clasei ei superioare, dar și legenda nobilității, care nu dădea greș niciodată.

— Dar aproape întotdeauna ne petreceam aici o parte din vacanță, anunță ea, cu un glas spart. La tatăl nostru.

Cuvântul mistic o tulbură mai mult decât atunci când apăsarea în rugăciunile ei.

— Doamne, da, ce vacanțe!

Basil își aduse aminte de el, în tinerețe, în rolul principal dintr-o farsă, ținând în mână o rachetă de tenis.

Simți imediat că replica nu avusese efectul scontat: poate că se așteptau la stacojiul zdrențăros al unei reprezentații grandioase, dar era prea obosit de călătorie ca să își mai poată exploata la maximum arta dramatică; și nici nu îl încuraja faptul că una dintre femeile din public era întoarsă cu spatele la el, iar bărbatul care urca în urma lui, cu bagajele, nu era mai mult decât o respirație sacadată. Dacă s-ar fi întors doamna Macrory, ar fi cucerit-o cu privirea lui infailibilă, umezită de lacrimi; dar nu se întoarse.

Se întoarse el, în schimb, ca să introducă elemente noi într-o scenă în care se blocaseră.

— În orice caz, nu văd niciun motiv pentru care nu mi-aș căra singur bagajul.

Și-ar fi putut însoți cuvintele cordiale cu un gest expansiv, dar îl incomodau scările: prefăcându-se că vrea să apuce mânerul valizei, mâna lui alunecă, fără succes, pe lângă un braț păros și insensibil.

Macrory scoase un sunet, ca un muget prefăcut, și continuă să urce treptele. Era obișnuit să răspundă soția în locul lui.

Doamna Macrory se uită peste umăr și râse, ușor mecanic.

— Efortul fizic este specialitatea lui Rory.

Descoperind că se făcuse de râs, le întoarse din nou spatele și îi conduse încă puțin, până la palier.

Doamna Macrory – Anne, în răspunsul la scrisoarea lui Wyburd – era o femeie nici tânără, nici bătrână, cu părul ciufulit și încărunțit înainte de vreme, sau poate doar prăfuit, în acord cu starea întregii case. Dacă nu ar fi fost însărcinată, poate că obrajii i-ar fi fost mai puțin supti, iar ochii mai puțin adânciți în orbite și înconjurați de umflături. Vocea ei, distantă și răspicată de la natură, ar fi putut să convingă pe oricine, dacă femeia nu ar fi părut mereu surprinsă. Anne Macrory avea aerul unei asistente sociale care rămăsese prizonieră într-o viață despre care îi avertizase pe mulți.

Când grupul ajunse pe palier, câțiva copii de care nu se ocupa momentan asistenta socială începură să apară în pragul camerelor, în diverse costumașe, în timp ce unul sau doi încă se chinuiau să urce scările, în urma invaziei. Unii dintre copii erau deja înalți și slabi, cu încheieturi noduroase și claviculele vizibile, dar trăsăturile mamei încă nu se vedeau în butoiașele din prag, care se împiedicau ba în propria curiozitate, ba în poalele cămășii de noapte.

Anne Macrory îi conduse pe frații Hunter în ceea ce își amintea Dorothy – întâi vag, apoi cu repulsie – ca fiind dormitorul și dressingul părinților.

— Sper să aveți o ședere plăcută.

Doamna Macrory își roti privirea prin încăperea pe care, de fapt, o cunoștea prea bine, fiind o cameră din casa ei, și aranjă un prosop agățat de tăblia enormului pat al soților Hunter.

Prințesa de Lascabanes mormăi ceva și roși: i-ar fi plăcut să își ajute gazda să iasă din situația aceea jenantă, dar îi lipseau abilitățile necesare.

Macrory azvârli bagajele în camera pe care aveau să o ocupe vizitatorii. (Basil presupuse, trist, că trebuie să se mulțumească doar cu dressingul și canapeaua extensibilă.)

Copiii mai mici păreau fascinați de tatăl lor. Roiau în jurul lui. Mezinul începu să se cațere pe unul dintre picioarele lui, dar fu dat la o parte exact înainte să ajungă la prohab.

Rory Macrory era un bărbat voinic. Părul negru, sârmos îl făcea să pară mai tânăr decât soția lui sfrijită și ștearsă. Dar poate că nu era. Era grosolan, poate în mod voit: cămașa îi era descheiată până aproape de buric, ceea ce arăta exact câți bani dă pe un actor faimos și pe o prințesă. Deși zâmbetul îi era impresionant de alb, iar el și-l arăta destul de des, nu comunica nicio plăcere.

Dorothy își aduse aminte de insula Brumby: din cauza mirosului de transpirație.

— Credeți c-o să puteți să înnoptați aici?

Cu trupul încordat într-o poziție impresionantă, de parcă era făcut din plastilină, Macrory provoca pe oricine era dispus să-i facă jocul.

— De ce n-nu? se trezi Sir Basil bâlbâindu-se.

Prințesa de Lascabanes răspunse apatică:

— Noi ar trebui să vă cerem scuze că vă complicăm viața, când sunteți și așa destul de ocupați.

Stalactitele farmecului picurau și străluceau în camera aceea ca o peșteră.

Era prea mult pentru musculosul Macrory, care ieși împleticindu-se, arătându-și zâmbetul nefericit și mângâindu-și pieptul dezgolit, de parcă ar fi cântat la o chitară păroasă.

Anne Macrory era cea care vorbea, cu o voce pe care probabil că și-o recondiționase, special pentru prințesă: rostea cuvintele extrem de clar, chiar dacă nu știa încotro să le îndrepte.

— O, Doamne, începu ea să ofteze când își văzu oaspeții coborând. Am vrut să așez masa în sufragerie, dar, după cum puteți vedea, am rămas în urmă cu toate în seara asta.

O cratiță folosită, pe care o ținea strâns, îi alunecă din mâini și se izbi de podeaua bucătăriei.

— Sincronizarea e esențială, nu-i așa?

Deschise ușa unuia dintre cuptoare și lăsă să iasă un miros de grăsime arsă.

— Nu e ceea ce pare, explică ea. Carnea de oaie se digeră mai ușor dacă e pătrunsă bine.

Deși își exprimase opinia cât se poate de răspicat, vorbele ei erau umbrite de un nor de nesiguranță; aproape în aceeași clipă, un munte fragil de oale nespălate se prăvăli în chiuvetă, iar una dintre fetele mai măricele o rugă pe mama ei să o ajute să își prindă o fundă în păr.

Sir Basil Hunter susținea ideea de a mânca în bucătărie: dura mai puțin, nu se mai deranjau atât cu pusul mesei și se puteau cunoaște unii pe alții mai repede. Prințesa, care observase petele de marmeladă de pe masă, era mai zgârcită cu entuziasmul ei. Se înveseli abia la gândul că putea șterge mușamaua în timp ce gazda lor era ocupată cu oaia arsă. Dar copiii aveau să o urmărească, iar ochii copiilor o intimidau pe madame de Lascabanes.

Chiar înainte de cină, Basil se furișă afară, ca să se ușureze, într-un întuneric înțesat de animale. De la marginea verandei, luă și el parte la urzeala colectivă: apa pe care o elimina și gerul șuierau la unison. Un animal se opri din păscut, dar găsi de cuviință să înceapă din nou.

Basil rămase o vreme pe loc, ascultând și tremurând. Faptul că era acceptat în mod pasiv de mediul natural în care copilărise nu îl mulțumi decât temporar. El își dorea să primească o confirmare a valorii sale intrinseci, spre deosebire de cea a realizărilor lui aparente. Dar nu era sigur că o va obține. Întunericul continua să își ofere indiferența blândă, domesticită, în timp ce casa din spatele lui probabil că nu avea să își dezvăluie nicio dată secretele unui om care a renunțat la viață pentru teatru.

La etaj începu să plângă un copil. Un bărbat încerca să îl aline cu o voce spartă. Și reușea, în ciuda – sau poate datorită – absenței oricărei tehnici, într-o scenă din care Sir Basil nu făcea parte.

Porni înapoi către ceea ce era, pur și simplu, o scenă întunecată, unde, ca într-un coșmar, i se refuzase posibilitatea de a-și repeta mai întâi rolul. Continuă să înainteze încet, fără să se panicheze, căzând victimă clanțelor și colțurilor și pragurilor prea joase, înainte să zărească o fantă sub o ușă. Trebuia să

ajungă la lumina aceea, și asta și făcu, după ce își zgârie călcâiele de treptele unei scări ce ducea în jos și tropăi pe lespezile atât de abrupte, încât îi amorțiră rinichii, i se tăie respirația și i se aprinseră artificii înăuntrul craniului.

Când Sir Basil își făcu intrarea, șchiopăta de-adevăratelea, nu se prefăcea. Își îndreptă un umăr, își netezi ridurile adunate între sprâncene, ridică bărbia și așteptă să îi fie recunoscută prezența, ceea ce nu se întâmplă. Descoperi, din nou, că nu este scena lui.

Anne Macrory ținea un discurs, fără să ia aminte la ciurul pe care îl avea în mână și din care zeama de varză îi curgea, în șiroaie, pe fustă. Dorothy (o actriță proastă) împrumutase un șorț și stătea nemișcată lângă masa din bucătărie. Din când în când, atingea tacâmurile, ca pentru a sugera că ea le aranjase pe masă. O fetiță așezată la chiuvetă își trecea degetul prin mîzga maronie de pe fundul unui vas unsuros; un copil mai mic stătea pe jos, ceva mai la stînga, și îi smulgea picioarele unui căluț de jucărie.

Dorothy Hunter își dădu seama deodată că cineva își ratase intrarea. Se încruntă fioros, nu la un actor cunoscut, ci la frațele ei exasperant.

Lui Anne Macrory nu îi păsa: strângând ciurul și mai aproape, continuă:

— ...Asta se întâmpla după ce venise pe lume primul nostru copil. Atunci Rory încă nu fusese acceptat. Puteți să-i învinovați? Era doar un crescător de vite.

— Ni s-a spus că era supraveghetor.

Dorothy rămăsese captivată de modelele pe care le făcuse din tacâmuri: oricât de bine ar fi fost aranjate, tot le mai putea îmbunătăți.

— Nu a fost niciodată supraveghetor. (Anne vorbea cu o sinceritate pe care și-o dezvoltase, probabil, atunci când fusese nevoită să facă față situațiilor de criză prin care trecuse, pipăindu-și, în același timp, fusta, acolo unde era îmbibată cu zeamă de varză.) Sau a fost, dar abia după ce s-au hotărât că ar fi mai bine să accepte întreaga situație. După ce m-a lăsat gravidă a doua oară.

Dorothy aruncă o privire la copii. Fie nu înțelegeau, fie știau totul pe dinafară.

Basil se așează la masă, ca să aștepte mâncarea din piesa aceea din care nu făcea parte. Părea că Dorothy se infiltrase în rândurile conducerii: având în vedere lipsa ei de talent, nimic altceva nu putea explica faptul că fusese acceptată atât de repede. Ei bine, avea să continue să aștepte, protejându-și ochii de lumina crudă, și să spere că ceasul lui elvețian și inelul cu sigiliu nu îl vor discredita și mai mult, fiind atât de discordante.

Anne Macrory zise mai departe, cu o voce pițigăiată și clară, ca de fetiță:

— După aia tati s-a dat pe brazdă. Ne-a cumpărat Kudjeri.

Anne și Rory se mutaseră de la Kirkcaldy: Kirkcaldy era mitul lui Anne, iar Kudjeri, al lui Dorothy.

— Bineînțeles că-mi place Kudjeri. Dar nu e același lucru. Sunt sigură că înțelegeți.

Dorothy spuse că da, înțelege; deși lingurițele pentru desert erau mai importante, acum că le descoperise.

— N-aveți cum să fiți aici de mult timp, zise ea, ștergând una dintre lingurițe de șorțul ei. Niciunul dintre copiii dumneavoastră nu pare foarte mare, deși se pare că sunt destul de mulți.

— Sunt aici de-o viață. M-ați crede, dacă ar fi copiii dumneavoastră.

— Eu n-am cerut să fiu copil, zise fata care scurgea zoaiele maronii.

Mama îi făcu semn să tacă.

— Robert are șaisprezece ani. El e cel mai mare. A plecat. Da, cred că au trecut cincisprezece ani de când am preluat Kudjeri.

Confruntată cu aceste lămuriri, viața lui Dorothy nu ieșea la socoteală.

— Dar ce s-a întâmplat aici între timp – după ce-a murit tata și până să veniți dumneavoastră aici?

— Dumneavoastră cu siguranță știți mai bine decât mine. Mama dumneavoastră a desemnat niște administratori, nu-i așa? Deși nu îi plăcea să vină aici, cred că a păstrat casa din motive sentimentale. Nu-i așa că tatăl dumneavoastră adora locul ăsta?

— Cred că da. (Dorothy se îmbujoră.) Nu știu. Nu prea țineam legătura, eu eram tocmai în Europa.

Se uită la Basil, sperând fie că știa el, fie că îi împărtășea ignoranța.

— Ah, da... vag. Da... știam.

Deși habar nu avea.

Ceea ce știa cu siguranță era că i-ar fi plăcut să halească toată carnea de oaie: mâncarea avea să umple un gol. Probabil că nu avea să descopere niciodată momentul exact în care o luase pe drumul greșit. L-ar fi ajutat să recite niște replici dintr-un rol pe care le jucase, dar nu își mai aducea aminte niciuna.

Macrory nu îl ajută cu nimic când intră în cameră cu o sticlă de whisky, plină doar pe sfert.

— Ați dori un strop?

Părea să amâne momentul în care avea să i se adreseze prințesei pe nume.

Dorothy refuză cu mândrie.

Macrory turnă pentru el și pentru Hunter.

— Soția mea e o sfântă. Ea nu bea.

— Cei mai mari sfinți au fost cei mai depravați bețivi, sări ca arsă doamna Macrory și înclină ciurul cu varză murată într-o terină cafenie, ciobită.

— Ce vrei să spui, Anne?

Dar Anne nu putu să îi răspundă soțului ei. Se apucă să răzuiască ciurul cu o lingură mare, ca să nu irosească nicio fărâ-mă de varză.

Macrory râse.

— Soția mea e cultă, se plânse el.

Deja se pilise de la whisky-ul pe care îl băuse dinainte, ca să nu fie nevoit să îl risipească pe oaspeți.

— Și eu sunt cultă, nu-i așa? întrebă fetița care stătuse la chiuvetă.

Obrajii ei dolofani luceau de unsoare. Veni, alintându-se, la tatăl ei, iar el îi răspunse cu blândețe:

— Da, Mog.

Și o sărută.

— Da.

Se înveseli puțin, iar soția lui se mai însenină la chip.

— Seara Rory e obosit, explică ea. Munca îl epuizează.

Se atinse de Rory când trecu pe lângă el.

Când fură chemați și ceilalți copii și luară loc cu toții, tatăl începu să ciopârțească oaia, iar mama – să împartă varza și niște cartofi cenușii.

Vorbind cu gura plină, dându-și ochii peste cap și încrețindu-și fruntea, gazda îl întrebă pe individul care era actor, cu speranță în glas:

— Cam tare, nu-i așa?

Dar Basil zâmbi.

— Trebuie să mă obișnuiesc puțin cu ea.

— Are o aromă autentică. E delicioasă.

Dorothy ura cuvântul pe care îl alesese, dar voia neapărat să aducă și ea o contribuție la conversație.

— Nu poți să spui decât că e tare, dacă e să fii sincer.

Macrory se uită la nevasta lui; voia să rănească pe cineva și, astfel, pe sine.

— Dar nu e rea, tată.

Unul dintre băieți, care nu înțelegea, încerca să îl ajute.

— Pentru tine, nu e.

Tatăl suspină; era grijuliu cu copiii lui.

Mâncau cu toții din carnea odioasă; unora dintre ei le plăcea cu adevărat, alții încercau să se convingă că le place. Frații Hunter se uitară unul la celălalt cu o tandrețe nesilită.

— Mai vrea cineva?

Anne pronunța din nou cuvintele atât de senin și de clar, încât ai fi zis că de abia venise de la Kirkcaldy.

Acesta avea să fie testul suprem. Unii dintre copii acceptară; invitații refuzară, cu zâmbete mieroase.

Macrory putea să se destindă din nou.

De data aceasta, Anne fu cea care tăie carnea de oaie.

— Dar tu, Rory?

Înclinându-și capul, coborându-și pleoapele, cu genele atât de groase, încât păreau lipite unele de altele sau decorate cu un material scămoșat, Rory fu de acord să mai primească o porție de carne de oaie.

Anne i-o aduse. Se atinse din nou de el; aranjându-i farfuria pe masă, se aplecă peste umărul lui mai mult decât ar fi fost nevoie. Soții Macrory încă tindeau să comunice prin atingeri; cuvintele erau doar armele periculoase pe care le sădeau, din când în când, niște demoni malefici în gura lor.

În timp ce își mâncau budinca, un copil începu să se smiorcăie:

— M-am săturat de budinca de prune, mami!

— Mănânc-o pe toată! Când eram mică, la Kirkcaldy, budinca de prune era preferata mea. Bun, era mai deschisă la culoare. Nu pretind că sunt o bucătăreasă pricepută. Dar nu puteți să ziceți că nu e hrănitoare. La Kirkcaldy aveam o bucătăreașă profesionistă.

— La Kirkcaldy, la Kirkcaldy! (Soțul își plecă fruntea.) Totul era mai deschis la culoare, mai dulce, mai bun... Numai gardurile erau la fel. Sârma ghimpată nu se schimbă niciodată.

Anne nu avea de gând să se lase atrasă în jocul lui.

— Nu e o slăbiciune de care suferim cu toții, până la un punct?

Se uita când la Dorothy, când la Basil, care hotărî, zâmbind, să nu o contrazică.

Rory se adresa încheieturilor sale albe, în afară de locul în care una dintre ele era julită.

— Eu n-am văzut Kirkcaldy decât din capătul greșit.

Își clăti gura cu restul de whisky și plecă.

— Rory e obosit, mormăi soția lui.

Era cât se poate de slabă și de tristă – o asistentă socială a cărei slujbă o biruise.

Prințesa de Lascabanes sugeră că toată lumea este obosită: ea, cu siguranță, era.

— Vai, dar trebuie să vă arăt! se învioră Anne. Rory s-a gândit să transforme biroul tatălui dumneavoastră într-o cameră de zi. Unde să mai scăpăm și noi de copii... și să ne gândim la problemele noastre, zise ea, ridicându-se în picioare. Cred că a aprins focul. Veniți să vedeți.

Frații Hunter o urmară, cu precauție. Era evident că Anne voia să își reabiliteze soțul delincvent. Dar oare soțul ce fel de

ambuscadă pregătise? Sau poate credea că gândurile pe care le veți avea în camera tatălui o să fie suficient de explozive?

Basil numai cu greu își aminti biroul tatălui său, și doar ca pe o scenă a rușinii și a tăcerii. Ca și în restul casei, nici pe acolo nu mai rămăsese multă mobilă: un fotoliu din piele plesnită; un divan, probabil și el plesnit pe undeva, doar că era acoperit cu o cuvertură indiană decolorată, pârlită pe alocuri de un fier prea încins; cărțile erau într-o stare de declin general, pe rafturile ocupate doar pe jumătate.

— Nu vă aduceți aminte de fotoliul tatălui dumneavoastră?

Anne Macrory îi provoca, de parcă ar fi vrut ca ei să îi demonstreze că degeaba este bună cu ei, că strică orzul pe găște.

— De ce a rămas aici fotoliul dacă, așa cum spuneți, mama a vrut să facă ce era corect din punct de vedere sentimental?

Vocea lui Dorothy începuse din nou să sune muștrător.

— Bănuiesc că l-a lăsat aici pentru că era prea vechi. Ne-a dăruit multe lucruri. Ne-am bucurat de ele, spuse Anne în timp ce încerca să aranjeze cuvertura într-o poziție mai artistică. Și cărți ne-a lăsat. Deși nu prea citim. N-avem timp.

Dorothy era scandalizată de faptul că mama ei abandonase cărțile acolo: pe lângă caracterul lor sacru, de opere literare, cărțile sunt cele mai personale bunuri. Lui Basil nu îi păsa: trăsesse fotoliul mai aproape de șemineu și de cei doi bușteni ce ardeau mocnit. Se așeză și zâmbi către foc.

Dorothy se năpusti asupra rafturilor cu cărți.

— Sunt sigură că niciuna dintre ele n-a fost a tatei.

Anne îi oferă dovada.

— Iată semnătura dumnealui, într-una din ele.

— *Mănăstirea din Parma!* făcu Dorothy și se întoarse către Basil. Era preferata lui. Mi-a spus mama. A avut inimă să lase aici cartea lui preferată! Și cartea mea preferată! (Freca paginile cărții între degete.) Nu ne poate acuza nimeni de cruzime.

Lui Basil nu-i păsa.

— Eu n-am citit-o niciodată... *Mănăstirea de nu știu unde.*

Era prea somnoros: în orice caz, nu ar fi citit o carte întreagă decât dacă ar fi fost vorba despre o piesă de teatru în care să existe și un rol potrivit pentru el.

Dorothy era atât de captivată de cartea tatălui lor – verifica textul, scutura firimiturile dintre pagini, ștergea o pată de ceai (sau era sânge spălăcit?) –, încât nici nu băgă de seamă că Anne Macrory îi părăsise. Nici măcar nu își aducea aminte când se așezase pe cuvertura decolorată, din bumbac. Oricum, stătea în camera de zi, pe jumătate citind, pe jumătate visând cu ochii deschiși.

Între timp, Basil visa că îmbătrânise, așa cum li se întâmplă oamenilor în viața reală; în teatru, în schimb, nu își permitea să îmbătrânești. Poate că, dacă stătea suficient de mult în fața focului susurător, cele mai catastrofale evenimente aveau să i se pară inevitabile, chiar acceptabile: soțiile lui; non-copilul lui, Imogen; încercarea de a prelungi ceea ce înțelegeau el și Dorothy prin trai, condamnând-o pe mama lor, Elizabeth Hunter.

Deschise larg ochii. Își văzu sora, cu picioarele trase sub ea, pe divanul ponosit, și cartea deschisă atârându-i între degete, nu ca o carte, ci ca un lampion; Dorothy părea că se uită la el, sau prin el. Basil nici nu putea, nici nu voia să își dea seama ce anume din ființa ei îi aduce aminte de mama lor.

Fără să își ia ochii de la el, Dorothy spuse:

— Un bărbat mic și cumsecade, turnat în bronz, într-o poziție nefirească, din care să nu mai scape niciodată. O poziție pe care ea i-a impus-o. Cea mai grotescă idee care i-a venit vreodată mamei! Zi tu că nu suntem îndreptățiți!

Se uita drept la fratele ei, printre vestigiile fostului birou al tatălui lor, care le fusese încredințat doar temporar.

Lui Basil i-ar fi plăcut să închidă ochii din nou, dar ea nu i-ar fi permis, așa că fu nevoit să folosească metoda convențională de eschivă.

— Hai să nu vorbim despre asta. (Căscă, lăfăindu-se în somnolența lui confortabilă.) Nu cred că asta e singurul motiv pentru care am venit aici.

— Dar pentru care altul? Am venit doar ca să ne tăvălim prin mizeria asta? zise ea râzând. Trebuie să recunoaștem, dragul meu, că mai mult de-atât n-am fi putut decădea.

— Putem s-o ștergem de aici dacă ne săturăm.

— Da, putem oricând s-o ștergem.

Sedată de plăcerea de a se cufunda în pielea lăsată a divanului și sedusă de voluptatea martiriului, Dorothy se întreba dacă va fi în stare să o facă.

De deasupra se auzeau voci mai degrabă izbindu-se de pereți decât articulând cuvinte.

— Ia ascultă! zise Basil.

— Bieții nefericiți! murmură Dorothy, fără tragere de inimă.

— Cred c-ar trebui să mergem la culcare, sugeră Basil. Se pare că soții Macrory asta au făcut.

În mod surprinzător, Dorothy se trezi într-o dimineată plină de contururi clare, după o noapte dezordonată, de gânduri echivoce și vise dubioase, dar, până la urmă, nu neplăcute. Se mai trezise o dată, în timpul nopții, din cauză că se simțea înconjurată. Aprinsese lumina. Basil sforăia în camera de alături; dincolo de el, tăcerea se așternea peste tăcere. A răsfoit puțin *Mănăstirea din Parma*. Se gândea că poate va ajunge să îl urască pe Macrory; deși, la vârsta ei, renunțase la bărbați, prezența lui fizică o tulbura. Citea, dar nu se putea implica emoțional în fantoma aceea palidă a unui roman pe care îl cunoștea prea bine. Ceea ce nu însemna că romanul era pierdut pentru ea pentru totdeauna: i-ar fi putut invoca sângele și carnea, citindu-l în original; așa că vanitatea îi era satisfăcută.

Uneori, noaptea, madame de Lascabanes își îngăduia un strop de splendoare, cum, de altfel, știa că i se cuvine. Întinsă sub cearșaf, își încrucișase picioarele lungi – o moștenire involuntară de la Elizabeth Hunter – și se gândea cum i-ar putea înrobi pe ceilalți, pentru început pe Anne Macrory, poate și pe doi sau trei dintre copiii ei, doar folosindu-și ochii. Sanseverina ei s-a pierdut, după aceea, printre niște catifele și mai adânci. Una dintre numeroasele prezențe din pat se încolăcea în jurul ei, aproape făcând-o să se răstoarne înainte să se lipească de ea chiar mai strâns decât o fustă. Nu putea fi numit adulter: Anne Macrory însăși confirmase că acela fusese patul părinților. O dragoste întemnițată o viață întreagă într-un turn

care era, din întâmplare, și un trup nu putea fi decât cea mai pură, cea mai nobilă iubire și nu se putea desfășura decât cu o delicatețe pe care Stendhal o zugrăvește doar într-o singură scenă, când Fabricio își deschide cătușele, descoperind la încheietură julitura aia urâtă oh Basil Bas Ber Bazzurl, *tu es le seul à me comprendre*¹.

Dorothy Sanseverina s-a trezit. Era încă întuneric, iar Basil sforăia în camera de alături. Ce-ar fi fost dacă ar fi urlat, așa cum citise că fac femeile în extaz? A constatat ușurată că Basil nu se trezise. Nu i-ar fi putut explica fratelui ei o plăcere atât de greu de prins în cuvinte; și nici altcuiva: monumentului aceleuia închinat tatălui ei; bărbatului cu cămașa desfăcută până la buric; poate cu atât mai puțin doamnei Macrory; și în niciun caz răzbunătoarei de Elizabeth Hunter, în al cărei pat se afla.

Așa că Dorothy avusese un somn chinuit.

Și se dădu jos din pat prea repede: auzise că era periculos pentru oamenii trecuți de o anumită vârstă să sară din pat imediat după ce se trezesc; dar își dorise să se trezească mai devreme, ca să facă puțină ordine în bucătăria mizerabilă a soților Macrory. În schimb, iat-o ascultându-și propria respirație agitată, în timp ce se lovea de rarele piese de mobilier, în lumina cenușie.

Nici nu se putu bucura pe deplin de propria virtute, căci o găsi pe Anne deja în bucătărie, cu focul aprins în cuptor, iar lângă chiuvetă tronau noi adăugiri la muntele de vase nespălate. Pe aragaz se afla o oală neagră, din care păsatul de ovăz dăduse pe dinafară și se arsese. În ciuda focului care ardea, era frig în bucătărie la ora aceea. Printr-o gaură din ușa de plasă, Anne arunca oase unei haite de câini din grădină.

Anne spuse, pe cel mare rece ton, specific traiului de la Kirkcaldy:

— Sper c-ați dormit. Sper că nu v-am deranjat eu și Rory. Nu ne certam. Discutam dacă să trimitem niște oi bătrâne la târg. Frații mei spun că Rory n-are cap de afaceri. Tot așa credea și tata.

---

¹ „Numai tu mă înțelegei“ (fr. în original).

Deodată, Anne Macrory coborî din sferele ei mitico-pastorale și exclamă revoltată:

— Dați-vă de acolo! Ce faceți?

— Mă pregătesc să spăl vasele și oalele astea.

— Dar nu se poate! Nici să n-aud... prințesă.

— Sincer, după ce-mi beau cafeaua – și pot s-o beau foarte comod chiar aici, la chiuvetă –, cum altfel aș putea să-mi petrec timpul?

— Dar așa ceva nu e de dumneavoastră! murmură asistentă socială, *dérangée*¹. Și nu avem cafea.

— Atunci ceai. Sunt înnebunită după ceai.

Madame de Lascabanes rămase lângă oalele ei. Adeseori se mira să se vadă adoptând o atitudine aproape mistică, luptându-se să reinstaureze ordinea și să înlăture haosul, chiar și în manifestările lui cele mai sordide. În alte împrejurări, ar fi putut să fie o *femme de ménage* devotată și imbatabilă. Ce ciudat că latura ei franceză dădea pe dinafară de modestie, în timp ce australianca din ea aspira la un loc între „cei aleși“.

— A venit să locuiască împreună cu noi? întrebă Mog, fetița durdulie, care se jucase în lături cu o seară înainte.

Mama era prea distrată ca să încerce să îi dea un răspuns. Așeză în fața fiecărui copil care apăru în bucătărie câte o farfurie cu terci ars. Pentru prințesa recalcitrantă, reuși să strecoare o ceașcă de ceai, în ciuda mizeriei din jurul chiuvetei.

Ceaiul era amar și avea gust de compot. O încânta pe prințesa de Lascabanes, tot așa cum o încântau hărnicia ei desăvârșită și adierile reci care ajungeau la ea pe ușa ce dădea spre grădină.

— Dar Sir Basil? se gândi doamna Macrory să întrebe și deveni și mai distrată decât înainte.

— Habar n-am. Știți, eu nu prea îmi cunosc fratele.

Într-adevăr, madame de Lascabanes cunoștea mai bine fundul cratiței pe care o freca.

Era prea imoral pentru biata doamnă Macrory.

— Noi suntem o familie unită. (Oftă, se duse până la ușa din plasă, își încălzi mâinile în mânecile murdare, după care

---

¹ „Stânjenită“ (fr. în original).

se întoarce neconsolată.) Rory s-a dus la siloz să ia de mâncare pentru viței. O să se întoarcă mai târziu, și o să vedem atunci ce planuri are ca să-l țină ocupat pe Sir Basil.

Prințesa de Lascabanes își miji ochii și își țuguie buzele, studiind capacul de oală pe care tocmai îl curățase. Îl ținea ca pe un scut, între ea și Macrory cel teribil; sau poate chiar între ea și Basil; poate că Hubert nici măcar nu existase; cel puțin de tatăl ei știa că e mort; Fabricio, un personaj pe care îl vedea altfel de fiecare dată când citea cartea, îi dădea cel mai mult de furcă, pentru că interpretarea ei depindea foarte mult de starea cu care se trezea.

Visul din noaptea precedentă se deschise în ea ca o rană mai adâncă decât toate cele pe care le avusese până atunci.

Când se trezi Sir Basil, gerul se mai domolise. Lumina răsfântă pe pereții goi parcă desena mere lucioase, galbene-verzui. Probabil că fusese camera unuia dintre copii, înainte ca musafirul să îl dea afară: un camion de jucărie zăcea, părăsit, într-un colț. În timpul nopții, Basil se obișnuise cu patul lui extensibil: era prea obosit ca să îl mai deranjeze lipsa de confort. Când se trezi, era încă obosit și înțepenit, de parcă făcuse în vis o călătorie mult mai lungă decât drumul lor până la Kudjeri. Încă stătea ghemuit în poziția pe care își dorise să o adopte: aceea a unui oposum care doarme sau a unui bob de fasole înainte de faza germinală sau a unui fetus într-un borcan. Ar fi putut să mai moțăie puțin, dacă nu venea nimeni să îl certe. Oricare femeie din casa aia l-ar fi putut certa. Dacă venea golanul ăla de Macrory, poate aducea și un box. Nimic din toate acestea nu prea conta pentru Basil, atât timp cât stătea în pat.

De fapt, nimeni nu se sinchisea de el. Se bărbieri prost, cu apă rece, și încercă să hotărască pe care dintre hainele lui nepotrivite să le poarte la Kudjeri. Începu să își plimbe privirea prin camera pe care soții Macrory o transformaseră în cu totul altceva decât ce își amintea el din copilărie. Ambianța nu ar fi trebuit să conteze; dar conta întotdeauna. Își dădu câteva palme peste față, uitându-se în oglinda ciobită, cu ramă din lemn. Nu

arăta prea rău, în condițiile date. Liniștit, își aranjă fularul în jurul gâtului și se întrebă oare ce o să poarte Dorothy.

Când coborî, fu surprins să o găsească în bucătărie, mai puțin caraghioasă decât s-ar fi așteptat. Aranja vasele într-un dulap, de parcă pusese stăpânire asupra casei.

Înciudat că Dorothy i-o luase înainte, o întrebă cu asprime:

— Unde-s soții Macrory?

— Ea îi ajută pe copii la teme. Iar el e pe undeva pe afară, cu treabă, dar o să se întoarcă în curând, să te întrețină.

Abia atunci se uită la el, ca să vadă ce grimasă face.

El profită de ocazie și se strâmbă la ea, dar se enervă imediat, dându-și seama că picase în plasă: nu mai știa sigur de partea cui este Dorothy. Își legase o eșarfă la gât, de parcă era din nou o fetiță care se juca cu hainele mamei într-o după-amiază ploioasă. Eșarfa îi apăra doar gâtul, dar chipul se apăra singur, refuzând să comunice. El băgă de seamă pentru prima dată că brațele ei sunt nu numai subțiri, dar și netede și vânjoase. Fără îndoială, mâinile ei, cu unghiile lungi, care, de obicei, o scuteau de orice formă de muncă fizică, dar nu și de plictiseală, dobandiseră deja o pojghiță de mizerie domestică, să nu spunem mângă de bucătărie. Nu, nu putea ști sigur de partea cui este Dorothy; deși el avea nevoie să fie de partea lui.

— Ce vrei la micul dejun? îl întrebă ea.

— Habar n-am. Ce au.

— Bărbații mănâncă, de obicei, cotlete arse, îi aminti Dorothy foarte solemn.

Chiar scoase – dintr-un dulap tapetat cu hârtie adezivă pentru muște – o farfurie plină de cotlete ciopârțite și de mult uscate, pe care le ridică, însă nu ca să râdă el de ele, după cum, din fericire, își dădu seama Basil în ultimul moment.

— Rory face aproape toată munca din afara casei singur, îl informă Dorothy, după care lăsă cotletul să cadă la loc, peste mormanul din care îl scosese.

— Ei bine, o să mănânc un cotlet dacă asta mă sfătuiești. Sau două.

Prințesa de Lascabanes chiar știa ce trebuie să facă. Nu numai că pune cotletele pe grătar, dar duhoarea pe care începuse

să o simtă îi spunea că topește și o bucată de grăsime într-o tigaie enormă, înnegrită, unde urma să îi prăjească o grămăjoară de cartofi cenușii, reci, amestecați cu frunze palide de varză.

Fumul albastru, sfârâitul unturii, apoi un revolver care trase un glonț orb către memorie îi evocară în minte o imagine foarte plastică.

— Știi – voia să își împărtășească ideea cu cineva –, parcă am fi în turneu, într-o casă din nord, nevoiți să ne descurcăm singuri. Înainte să afle cineva că existăm.

Încurajat de îmbâcseala aia de sentimente, se apropie de ea și o strânse de o fesă.

Prințesei nu îi plăcu.

— Ai grijă la grătar! strigă ea. Vezi dacă s-au pătruns cotelele.

Arătau infernal.

— Ar trebui să fie. Sunt de-a dreptul contorsionate.

În iritarea ei, îl dădu la o parte, ca să se aplece, să se uite atent, să se încrunte: recentul parteneriat la care ajunsese cu viața o făcea să fie la fel de serioasă ca atunci când era mică.

— Un cotlet tare e mai ușor de înghițit dacă e scorojit, anunță ea, cu o siguranță autoritară.

Probabil că părerea ei despre el era la fel de proastă ca a Shielei sau a lui Enid. Pus în fața acestui trio de femei disprețuitoare, cel mai mult își dorea, ca bărbat în vârstă și actor nesigur, respect, și nu admirație.

Cel puțin Dorothy îi înmână o farfurie plină cu mâncare, cu atât mai bună, cu cât era primitivă și venea într-o porție enormă: Basil începu să mănânce cu poftă, devorând carnea și manifestând un apetit deosebit pentru grăsimea arsă de pe crusta cotletelor și pentru bucățelele de legume prăjite care se lipiseră de tigaie. Uitase ceva, iar Dorothy împinse sticla către el, ca să îi testeze reacția la ritual. Se uita pieziș la Basil și nu se întoarse cu spatele – sâsâind sau oftând, era greu de spus care dintre ele – decât când îl văzu adăugând peste materia amorfă mai întâi două, trei cocoloașe imense, apoi un adevărat fluviu roșu, însoțit de un pleoscăit; gestul îl preschimbă într-un băiat lacom de viață și de mâncare, față în față cu un văcar bătrân și

stafidit, care stătea în aceeași bucătărie și mesteca haleala unsuroasă pe care i-o oferise din milă bucătarul șefului său.

Macrory apăru din senin, de parcă ar fi putut să evite un ne-
caz, intimidându-i pe cei doi impostori cu intrarea lui vijeli-
oasă.

Nu îi dădu nicio atenție femeii din cameră, dar își înclină
capul în fața actorașului.

— Mă duc să adun o turmă de oi pe care o trimitem la târg,
zise el, arătându-și dinții, într-un zâmbet ambiguu. Dacă vreți
să veniți, pornim la drum cum terminați micul dejun, îi propu-
se el malițios.

Macrory își conducea jeepul cu o viteză atât de mare, încât
părea dispus să își sacrifice și viața, dacă asta însemna să scape
de Sir Basil Hunter. Pe bancheta din spate stătea întins un câi-
ne ciobănesc, cu blana spălăcită și încâlcită, care se smiorcă-
ia ca o femeie bătrână și își lăsa limba purpurie să atârne pes-
te umărul șoferului.

Ca niște păsări negre, înfipite în pământ, stejarii se fereau din
calea mașinii și fâlfâiau din aripi, pe măsură ce oțelul năvălitor
se avânta printre penele lor prăfuite; pe o moviliță de pământ,
scheletele unor copaci respectau tradiția martiriului; la fiecare
smucitură ce amenința să le frângă gâtul celor doi ocupanți ai
mașinii, cerul arunca asupra arborilor scânteii de lumină; iar un
scaiet decapitat îl zgârie pe Sir Basil pe obraz când luă cur-
ba pe lângă un deal.

Sărind prin hârtoape, chiar pe lângă panta măcinată a dea-
lului, jeepul se opri lângă un baraj maroniu, înconjurat de niște
smocuri de iarbă veștejită.

— Ia uitați! strigă Basil și arată cu degetul. Puteți să mă
lăsați chiar acolo.

Uimit de cererea neobișnuită a pasagerului, Macrory stri-
gă și el:

— De ce?

— Veneam aici după raci, explică Sir Basil Hunter. Aș vrea
să mai cutreier prin zonă.

Ce nu îndrăzneă să mărturisească era că voia să simtă noro-
iul printre degetele de la picioare.

Chiar și așa, uimirea lui Macrory se transformă în supărare: îi venea greu să se împace cu ceea ce îi părea, în definitiv, o perversiune.

— Barajul e aproape uscat. Măcar nu puteți să vă înecați. Vă iau la întoarcere. Dacă mai sunteți aici.

Basil îl asigură că o să îl găsească tot acolo.

Macrory demară în trombă, dar făcu un viraj brusc și veni să îl avertizeze:

— S-ar putea să fiu plecat o oră sau mai bine.

Basil își asigură gazda că va folosi fiecare minut din acel timp în jurul barajului.

Macrory plecă din nou, încordat și enervat: poate că sperase să descopere un secret al oaspetelui său ori să profite mai mult de compania unui om pe care îl disprețuia.

La capătul îndepărtat al barajului trona un pom singuratic, cu o coroană impresionantă, care nu mai aducea deloc cu copăcelul din amintirile lui Basil Hunter. În mintea lui, încă își putea încolăci brațele în jurul copacului, frecându-și instinctiv gleznele de scoarța zgrunțuroasă, strângând trunchiul între genunchii goi, în timp ce duhoarea răspândită de furnicile pe care le zdrobea și zgomotul pe care îl făcea frecându-se de scoarța trunchiului înecau mirosul de grozămă și ciripitul pițigoilor ce pluteau deasupra mănunchiurilor de flori ale tufișurilor țepoase. Pe deasupra lui, o coțofană disperată țipa întruna, iar o dată sau de două ori, s-a repezit cu ciocul la capul unei alte păsări, atât de aproape de cuibul ei, încât era cât pe ce să îl răstoarne. Ouăle de pițigoi erau ca niște alune pe lângă cele de coțofană. Spera să găsească un cuib plin cu ouă roșii: îi lipsea un ou roșu de coțofană.

Poate că nu avea să îl găsească niciodată. În momentul căderii, inima i se scufundă, iar în fața ochilor i se ridică un vârtej de frică. Apoi probabil că îi cedară plămânii: erau întinși pe pământ, lați, ca niște baloane dezumflate. Știa că e încă în viață după durerea din braț, al cărui os probabil că îi ieșea prin piele. Dar brațul arăta normal: niciun semn al zvâcnirii maladeive pe care o simțea în carne. Deși era încă în viață, probabil că avea să moară din cauza brațului.

Iapa dereșă se apropia la galop. „Pentru numele lui Dumnezeu, băiete, ce-ai făcut?“ Tata era mai scund, mai agitat decât de obicei și avea pantalonii prea strâmți pe fund când s-a dat jos din șa. „Ce-ai pățit, Basil?“ Avea toți porii deschiși. „Cred că mi-am rupt brațul.“ Porii aceia roșii, deschiși. „Pe nai-ba ți l-ai rupt. Nu știm sigur, trebuie să aflăm.“ Mâinile unui bărbat, ale unui tată, nu ar trebui să tremure; era înfricoșător: dacă plângi, s-ar putea să înrăutățești situația. „Trebuie să-l punem la loc. Urcă în șa, în fața mea. Trece-ți brațul sănătos pe după gâtul meu.“ Îi simțeați răsuflarea mult prea aproape dar și tremuratul lui sudoarea aceea fierbinte a ta dimpotrivă rece. „Acum lasă-te pe spate, fiule, sprijină-te de mine, te țin eu.“ Îngrozitor era mersul prin hârtoape jumătate pe oblâncul șeii și jumătate pe burta tatălui cu osul urlându-ți sub piele delicios de delirant și focul lui picurându-ți în marea rece de sudoare. „Nu mai e mult, Basil, băiete.“ Era tata încercând să fie iubitor. Îți venea să plângi, să îți întinzi brațul strâmb spre el. Așa că ai râs.

Sir Basil Hunter porni șchiopătând către copacul din care căzuse. Avea să se întindă sub el o vreme: chiar și măruntele lui scăpări erau un lux pentru expatriații de o anumită vârstă și cu o anumită reputație. Pământul era tare și inflexibil, cum se și cădea să fie. Mirosurile se întoarseră: de furnici concurând cu parfumul florilor de grozământ.

Și Alfred Hunter, oferindu-și dragostea sinceră, deghizată sub forma unei bunăvoințe nesigure, transpirate. Când mama era cea pe care trebuia să o iubești: „Tu ești drăguțul lu' mami, iubirea mea, nu-ți iubești mămica, Basil?“ Te mituia cu sărutări, cu alifii cu mentă și, mai important decât orice, cu câte doi șilingi. „Nu cred că mă iubești deloc, poate că ești monopolul tatălui tău, sau nu cumva nu te iubești decât pe tine?“ Așa că meciul de ping-pong se dădea între Moreton Drive și Kudjeri, între Elizabeth și Alfred Hunter. (Tata pornea cu un handicap).

Cu toții jucați. Dorothy încă îl juca.

Sir Basil deschise ochii. De cealaltă parte a crengilor copacului semeț, cerul senin se uita la el. Deodată, i-ar fi plăcut să știe cu siguranță că iubise într-adevăr pe cineva, că nu doar mi-mase dragostea.

Se ridică, se uită peste umăr și începu să își dea jos pantofii: poate că era doar o toană de-a lui, dar trebuia neapărat să simtă noroiul printre degetele de la picioare.

În jurul lui, liniștea îl urmărea, ceea ce îl făcu să se miște mai agil. Ba nu, agilitatea se datora picioarelor lui albe și moi: îi plăcea să creadă că încă sunt suple, lungi și subțiri, formate de-a lungul generațiilor care merseseră în urma plugului și își înfipseseră picioarele în scările metalice ale șeilor. Picioarele lui, în schimb, nu mai știau decât să parcurgă niște kilometri imaginari în jurul unei scene; nu ar fi putut să străbată distanța reală până la Dover. Poate că de aceea eșuase în rolul lui Lear.

Pe marginea barajului, urmele copitelor oilor formaseră niște reliefuri capricioase, din argilă. Și dureroase: regreta sentimentalismul care îl făcuse să se întoarcă la copilărie. Bine măcar că nu își putea vedea chipul, dar picioarele lui arătau destul de prostesc, chinuindu-se să treacă peste nămolul acela sculptat. Pe urmă lipăitul moale, extrem de moale, lipsit de efort: carnea nu e niciodată blândă sau voluptoasă ca noroiul: anumite fraze, replici, îl pot egala în moliciune, dacă sunt rostite de un glas experimentat, pe întuneric, într-o noapte în care toate condițiile sunt favorabile.

— „Și-ntr-o altă noapte ca asta“, zise el către lumina soarelui australian, în timp ce, prin întunericul pe care îl invocase în mintea lui, discurile palide scânteiau pentru a primi sămânța revărsată de actor asupra lor.

„Și-ntr-o altă noapte
Ca asta, cu-o smicea de salcie-n mână,
Didona sta la țărmul mării-ntinse,
Iubitul implorându-și să se-ntoarcă-n
Cartagina...“¹

Cu picioarele depărtate și pantalonii suflecați cât mai mult și mai strâns, își ascultă vocea (cel mai rău viciu al său), iar o

---

¹ William Shakespeare, *Neguțătorul din Veneția*, trad. de Petre Solomon, în *Opere complete*, vol. III, Univers, București, 1984, p. 502.

parte din ea se întoarce la el din albastrul extrovertit al cerului. Ascultă din nou: cercurile se lărgeau în jurul lui, iar coțofenele tulburau apa nămolosă, bătând din aripi în avântul lor către cer; dar liniștea care îi biciuia pielea era ropotul de aplauze care îl onora cel mai mult. Faptul că arta lui ajunsese la un compromis cu natura înconjurătoare îl încânta pe Sir Basil Hunter.

Dar dacă Macrory se întorcea mai repede decât ar fi trebuit, ca să își arunce din nou blamul asupra lui? Sir Basil se încruntă; începu să se răsucească pe loc, încercând să își alunge darul dacă nu reprobabil, cel puțin în împrejurările acelea, jenant. Se împiedică și călcă într-un hârtop: ar fi putut să pice în nas. Începu să meargă mai nesigur pe picioarele lui shakespeariene. Până când un strop, o înțepătură de viață care îi zvâcni sub tălpi îi readuse echilibrul. Își aduse aminte că, dacă vrei să prinzi raci, carnea în putrefacție este cea mai bună momeală. Își amintea de borcan: trebuia să îl țină la o distanță suficient de mare ca să nu îl supere mirosul; în duminica Paștelui, își luase micul dejun la pachet, legând o sfoară de bucata de carne de oaie, veche și împruțită. Nu ar fi obținut atâta satisfacție din vânătoarea de raci dacă nu ar fi deranjat-o pe EA atât de tare: „Nu vreau, dragul meu. Miroși urât, Basil, așa că nu te agăța de mine, băiețeei care miros urât nu merită să fie sărutați.“

Lumina care se revărsa peste povârnișul măcinat al dealului era albă ca în copilărie și îl orbea. Dar lumina făcea și un alt truc mai crud, mai important, trimițându-și câteva raze mai meschine să pâlpeie pe suprafața apei și să formeze parcă o gheară bătrână și pistriuită, care zvâcnea, încleștându-se și descleștându-se, poate căutându-i sprijinul. „Bietei mame îi e frig.“ Da, îi era milă de ea, dar trebuia să se gândească și la el. (Din partea lui Dorothy, nicio primejdie de abnegație; sora lui era un stup prosper, în care autocompătimirea curgea ca mierea). Adu-ți aminte de morala practică a mamei: „Poți să te și îneci în compasiune, dacă încerci să ajuți pe toată lumea; e și asta o formă de sinucidere.“ Toate aforismele bune ajung să îți facă rău mai devreme sau mai târziu, iar gheara iluzorie, reflectată în apă, exprima aceeași suferință ca mâna cea adevărată, care zăcea pe cearșaful cu tiv pe margine.

Deodată, Lucrul – nu o amintire jucăușă, gădilătoare, despre raci – se ridică din noroi sub talpa dreaptă a lui Sir Basil. Pentru că dimineața aceea îl făcuse mai vulnerabil în sensibilitatea lui, obiectul scufundat în noroi îl răni mai adânc decât o țepușă ruginită, un ciob de sticlă sau o bucată de tablă zimțată. Săgetat de o durere cumplită, Basil începu să dea din brațe prin aer și porni către uscat, cu fălcile încleștate, cu gâtul încordat. Încă nu putea să șchiopăteze decât în imaginația lui, pentru că picioarele îi erau înfășurate în mazăga aceea maronie și murdară, în posibilitatea de a face septicemie, antrax – sau poate chiar în posibilitatea de a muri, simplu și modest; fără înflorituri iacobine atunci când TU ești cel vizat.

Cel puțin reuși să ajungă pe mal: urmele argiloase de copite – sau poate de dinți – îi mușcau din carne, fără să aibă milă de rănilor lui, pe când Basil țopăia într-un picior, încercând să ajungă la iarba nu cu mult mai indulgentă și lăsând în urmă picături lucioase și roșii. Era clar, sângera.

Ce să facă? Să se spele în apa stătută? Să lege carnea infectată într-o batistă câtuși de puțin aseptică? Stând în fund pe iarba aspră, Basil ar fi fost în stare să își bage piciorul în gură, ca să își sugă rana, dar își dădu seama că nu are suficientă flexibilitate pentru așa ceva.

Și nici nu mai era băiat. Poate doar unul în vârstă. Abandonat de toată lumea. Împotmolit în ineptie și în iubire de sine. Își încordă auzul, dar nu auzi iapa dereșă venind în galop.

După ce își veni în fire (nu era altceva decât o tăietură, o simplă tăietură), își legă batista murdară în jurul piciorului rănit; îl împachetă destul de frumos. „Cel puțin nu m-a văzut și nu m-a auzit nimeni.“ Dacă l-ar fi auzit cineva ar fi fost cu atât mai umilitor: la un moment dat, gândurile îi fuseseră pompate la suprafață.

În jurul prânzului, auzi un lătrat. Se apropia o turmă de oi: deși destul de compactă, din ea se mai desprindeau din când în când câteva oi, ca niște gogoși de mătase care parcă se luau la încăierare, la început în liniște, apoi ca un freamăt, apoi ca un găfâit uscat. Când văzură silueta de la baraj, se opriră. Conducătorii turmei călcau iarba în picioare. Ici-colo, o tuse

înăbușită. Câinele ciobănesc cu blana spălăcită alerga de colo colo, bucurându-se de orice urgență care îi oferea prilejul de a face și el ceva; în timp ce jeepul lui Macrory împingea cu capota ultimele oi dispersate, îngustând linia invizibilă care îi ținea laolaltă oile de culoarea bumbacului.

Silueta cu un picior bandajat, cocoțată pe o movilă de argilă, între baraj și acești muncitori devotați, era irelevantă pentru operațiunea lor delicată.

În cele din urmă, Macrory își permise să îi recunoască prezența.

— Ce mai faci? catadicsi să îi strige.

Sir Basil Hunter, conștient de inutilitatea lui, părea îmbufnat: nu răspunse. Cu un pantof în mână, porni schiopătând către jeepul care nu avea de gând să oprească pentru el.

— Ce naiba ți-ai făcut?

Îndeletnicirea lui monotonă îl făcea pe Macrory să pronunțe cuvintele cu lehamite, ca și cum ar fi așteptat să se așeze praful pe ele.

— M-am tăiat la picior, mormăi Sir Basil.

— Ca să vezi! Halal pantofi mai ai și tu. Contrafăcuți?

— Mi i-am dat jos. S-a întâmplat la baraj.

— Doamne ferește! Dar ce făceai? Te *bălăceai*?

— Exact. Mă bălăceam la baraj.

Ținându-se după mașina care mâna mai departe turma, Sir Basil se trezi urând jeepul, pentru că era o extensie a proprietății sale. La fel ca și excrescența metalică pe care actorului rănit i se dădu voie să se cocoațe, corpul lui Macrory părea intangibil. Lui Basil începu să îi zvâcnească piciorul, în contratimp față de jeepul grosolan. Din când în când, crescătorul de vite se uita în jos: deși gândul la bălăceală îl dezgustase, ba chiar îl șocase, piciorul bandajat nu era altceva decât un obiect pasiv și inofensiv, judecând după felul în care se uita la el pe furiș, printre genele negre și groase.

— O să fie bine, zise el din senin, uimindu-se până și pe sine.

Basil recunoscă în glasul lui tonul pe care îl folosea atunci când le vorbea copiilor: pentru moment, erai acceptat ca un copil în plus, dar tembel, al soților Macrory.

Individul însă își regreta greșeala: încercă să își deghizeze slăbiciunea blestemându-și câinii, care păreau să râdă la stăpânul lor, cu smiorcăieli scurte, printre stropi de salivă.

Basil se posomorî, în timp ce piciorul îi zvâcnea întruna. O pată roșiatică începuse să se formeze pe bandajul improvizat. Nu se putea aștepta să îi fie cuiva milă de el la Kudjeri: nici țărănoiului aceluia, nici celor două scorpii de femei; fantoma tatălui său era imaterială; iar imaginea mamei sale avea să refuze – lucru de înțeles – să răspundă la chemarea lui.

Anne Macrory își ascunse îngrijorarea.

— O, Doamne... O să ne ocupăm imediat de rana dumneavoastră.

Vorbi prea tare, cu vehemență, de parcă accidentul acela ar fi putut să fie testul suprem pentru ea.

Începu să aducă și să scape din mână tot felul de lucruri.

— Dorothy e la râu, cu unii dintre copii. Se întoarce repede, adăugă ea, plină de speranță, privind prin gaura ușii din plasă, deși bucătăria nu dădea spre râu.

Fiind vorba despre Dorothy, speranțele lui Basil erau mai mici decât ale doamnei Macrory.

O fetiță de un an, așezată într-un scaun de bebeluși, începu să plângă. Mama, care îi dădea să mănânce și făcea compot de pere în același timp, începu să paseze cu o lingură într-un vas de plastic, din care se vărsă imediat o grămăjoară de terci predigerat.

— Mănâncă, iubito! Uite, mami mănâncă. Mâncăm amândouă, bine? E tare bună.

Asistenta socială îmbia copilul cu un glas care era și dulce, și convingător în același timp.

Distrată, împinse lingura cu terci în obrazul copilului, care începu să urle.

Sir Basil se uita cum se îneacă o muscă într-o sticlă umplută pe jumătate cu compot de pere maronii.

— Unde e Rory? întrebă soția, de parcă Basil ar fi trebuit să știe; dar schimbă imediat subiectul. Dorothy e un ajutor de nădejde.

Oftă.

Sir Basil se întreba prin ce metamorfoză reușise sora lui să câștige respectul acestei femei zăpăcite. Era un truc pe care trebuia să îl învețe și el.

Dorothy sosi îndată. Cele două fete ale soților Macrory se țineau după ea, fascinate. Rochia lui Dorothy și unul dintre umeri se înverziseră din cauza ierbii. În privirea prințesei se citea epuizarea. Ochii ei căpătaseră o nuanță nouă, verzuie, auriu-maronie, în care Basil recunoscuse lumina râului.

Grăsana de Mog îl arăta cu degetul.

— Vai, ia uite! Basil s-a tăiat la picior!

Obrajii descărnați ai fetei mai mari, care dobândise oareșicare obiceiuri mai alese, pentru că se asociase cu o prințesă și cotrobăise prin sertarele și dulapurile în care își păstra musafira lor lucrurile, începură să se îmbujoreze.

Dorothy era încă prea orbită de lumină ca să poată evalua corect situația. Lui Basil i se părea foarte frumoasă; parcă nici nu era sora lui.

Deodată, o izbi realitatea.

— Vai, dragul meu, ce ți-ai făcut? Vaaai!

În timp ce femeile din familia Macrory dădeau din aripi, agitându-se degeaba, Dorothy Hunter se repezi în celălalt capăt al bucătăriei și se așeză la picioarele fratelui ei, unde începu să dezlege batista murdară. Își înclină capul; pentru o clipă, Basil crezu că Dorothy o să își lipească buzele de rana lui: erau atât de pline și tremurau atât de tare...

Basil se tolăni pe scaun.

— Doar nu ai febră, nu? exclamă Dorothy. Sau ai?

Începu să exploreze rana cu delicatețe, în timp ce dădea ordine severe, pe care doamna Macrory și fetele ei erau bucuroase să le îndeplinească.

În timp ce majoritatea membrilor familiei Macrory vedeau în prințesă aceeași femeie care sosise în casa lor cu o seară înainte și pe care ajunseseră să o cunoască, dacă nu intim, atunci cel puțin cât să se convingă că merită încrederea și afecțiunea lor, Basil nu își mai recunoștea sora; iar Dorothy, cu dexteritatea ei și, mai mult decât atât, cu autoritatea ei și compasiunea evidentă cu care îi oblojea rana, părea că nu vrea să fie

recunoscută: după intrarea ei năucită, se uitase, de mai multe ori, fix în ochii lui.

După ce îi spălă piciorul într-un lighean de tablă, pe care doamna Macrory îl scăpase pe jos, iar Mog îl ridicase și îl umpluse cu apă, dezinfectă rana cu o pudră pe care i-o aduse Janet de sus, împreună cu niște ață și o mulțime de bandaje mizerabile.

De îndată ce termină de bandajat piciorul, infirmiera deveni din nou rece și distantă.

— Gata! Se întoarce și îi mărturisi lui Anne Macrory: Nu am încredere în metodele noastre primitive. O să trebuiască să-l sun pe doctor.

Dar nu mai erau vremurile în care puteai chema oricând doctorii la Kudjeri; așa că în seara aceea, Macrory, ursuz, îi conduse pe frații Hunter cu jeepul până la Gogong.

Versiunea din bronz a lui Alfred Hunter era întoarsă cu spatele la ei, pe când jeepul se avânta peste liniile de cale ferată, apropiindu-se de orașel, la lăsarea serii. Basil o înghionti pe Dorothy, dar ea nu avea niciun chef să încurajeze glumele pe seama familiei Macrory. Trebuia să-și aducă aminte că sora lui este, în esență, o persoană plicticoasă și gravă.

La întoarcere, oboseala pe care o acumulase după ce așteptase o veșnicie la ușa doctorului îl ajută să nu se mai uite la statuia tatălui său. Se avântară printre dealuri, printr-un întuneric amorf, însoțiți de mirosul de dezinfectant. Succesiunea evenimentelor și medicamentele pe care i le dăduse doctorul îl făceau să se simtă amețit. Părul lui Dorothy se desfăcuse din agrafe: o dată sau de două ori, o şuviță îl atinse pe obraz. Macrory înjura drumul, întunericul. Din când în când, pe bancheta din spate, Basil și Dorothy erau aruncați unul în celălalt și se clătinau împreună. Pe urmă își relua fiecare poziția lui. Parcă se întorceau de la o serbare câmpenească și încercau să cearnă bucuriile de dezamăgiri. Nu erau chiar beți.

Când intrară în bucătărie, doamna Macrory îl fulgeră pe soțul ei cu privirea și îi zise:

— Credeam c-ați avut vreun accident.

Deja tuturor le era foame.

Curând după ceea ce se dovedi încă una dintre mesele standard de la Kudjeri, Basil se duse la culcare. Importanța exagerată pe care o dăduse evenimentelor de peste zi începu să pălească: încă puțin și aveau să fie reduse la adevăratele lor dimensiuni de fleacuri.

Dorothy se retrase în birou cu ediția *Mănăstirii din Parma* care îi aparținuse tatălui ei și pe care nu avea intenția să o citească: faptul că ținea cartea în mână avea să o apere de intruziunea celorlalți în gândurile ei. Focul ardea din nou, dar în seara aceea de abia fusese aprins: camera era rece și mirosea a cenușă. Își trase picioarele lângă ea, pe arcurile rupte ale divanului, și ridică pătura indiană ce fusese așezată special pentru a ascunde tapițeria ruptă și cocoloașele de câlți din umplutură. Se aplecă să cerceteze fanta dintre podea și arcurile lăsate, ca să se asigure că nu are de ce să se teamă. Când își relua poziția, constată că se simte destul de comod; dar, totodată, se simțea privată de ceva.

După o viață întreagă de izolare în lux, în ziua aceea haotică abia dacă avusese o clipă de singurătate. Gâtul îi era lipicios, din cauza mâinilor copilașilor; sub unghii simțea unsoare și mizerie, de la oalele pe care le curățase în dimineața aceea; rochia și unul dintre coate încă îi erau pătate cu seva verde a ierbii. Singurele încercări pe care le făcuse ca să se spele sau să se curețe cumva fuseseră niște gesturi improvizate, făcute din reflex: poate că, în mod inconștient, îi plăcea să se simtă murdară. Stând întinsă și întorcând paginile unei cărți pe care nu o citea, căldura venită dinspre șemineu o făcea să își simtă brațele și mai fierbinți. În mod normal, ar fi deplâns o senzație care invoca imagini cu femei zombi, cu fața zbârcită și tăbăcită, de abia urnindu-se pe marginea drumului, sau plimbate în camioane. Dar, în seara aceea, pielea ei uscată o făcea să simtă că trăiește.

Bineînțeles că întreaga situație era perversă, orice și-o fi închipuit Basil că poate obține din asta. Va trebui să îl scoți de acolo, nu imediat, ci peste câteva zile, după ce vei pava, cu blândețe, drumul către evadare. Din mizeria acelei case urâte și dărăpănate, cu care nu avea niciunul dintre voi vreo legătură rațională. Cu atât mai puțin cu oamenii care locuiau în ea. Nici

măcar cu Anne Macrory, prietena ta: asta părea Anne să aspire să devină. De aceea alergai să freci oale, să îi hrănești copilul care vomita întruna, încercând să o ridici pe mama aceea de la nivelul la care fusese redusă, aproape fără voia ei.

De bruta aceea de Rory.

Madame de Lascabanes se chinui să se concentreze asupra cărții. „Nu voia ca Mosca să o vadă vorbind cu Fabricio.”¹ Ce păcat că limba engleză transformase o capodoperă a literaturii franceze într-un roman de duzină, despre care ai fi putut să crezi că e o imitație a unui roman italianesc. Și totuși, tata își găsisese alinarea în versiunea englezească – cel puțin asta lăsase mama să se înțeleagă.

Dorothy își rezemă capul de spătarul căptușit al divanului. Închise ochii și invocă spiritul lui Alfred Hunter, mila lui, inocența lui, bunătatea lui înăscută, rugându-l să se pogoare asupra ei. Fără inocență, i-ar mai fi fost atât de ușor să fie bun? Ca Arnold Wyburd, celălalt bărbat virtuos; și niciunul dintre ei memorabil. Dorothy Hunter deschise ochii: poate că e mai bine să fii ne semnificativ și bun decât semnificativ și rău.

Nu, tu nu erai rea, ci doar necinstită, în feluri acceptabile din punct de vedere social, și chiar și așa, doar puțin, din necesitate; era o necinste moștenită de la mama.

Deși Dorothy Hunter își dorea dragostea tatălui ei, era bântuită mai ales de senzualitatea vorace a lui Elizabeth, și asta tocmai în camera lui Alfred, în care el se bucurase de conversații bărbătești și sincere cu prietenul său, Arnold: și încă despre ceasuri! Dorothy se uită în jur. Nu mai era niciun ceas care să o apere de influența lui Elizabeth Hunter. Fără îndoială, indiferent ce ar fi spus mama, ea dorise și alți bărbați: pe Edvard Pehl, spre exemplu; și cu siguranță pe proprietarul aceluși buton de manșetă pe care îl găsisese Dorothy sub pat – cu el mama avusese mai mult succes. Dar, în general, probabil că adulterele mamei fuseseră mai degrabă cerebrale: să posede, în loc să fie posedată.

---

¹ Stendhal, *Mănăstirea din Parma*, trad. Anda Boldur, Ed. Moldova, 1991, p. 138.

De ce simțea că încăperea e plină de spiritul mamei în seara aceea? Oare murise? O, Doamne, niciodată! Era prea vicleană, prea crudă ca să vă elibereze de ură, murind pur și simplu.

Pe când pândea să audă țârâitul alarmat al telefonului, care, în casa aceea tăcută, de țară, ar fi răsunat atât de puternic, încât ai fi zis că aparatul vrea să se smulgă din perete, Dorothy auzi pași. Era sigură că e Macrory: pașii erau prea greoi, prea grosolani, ca să fie ai altcuiva. De asta se temuse. Oare groaza avea să o forțeze să se supună soțului prietenei sale? Sau curiozitatea? Atât avu timp să se întrebe.

În clipa următoare, Macrory bătu la ușă și dădu buzna înăuntru.

Disprețul pentru un bărbat care bătea la ușă fu urmat de indignare, când își dădu seama că nu a așteptat să fie invitat înăuntru. În plus, o irita și bănuiala că arată prostesc, așa cum stătea întinsă pe divan, încercând să își ridice gâtul înțepenit ca să se uite la intrus.

Macrory chicoti. Îi sticleau ochii, iar buzele îi erau mai pline și mai umede decât și le amintea ea.

— Te-am luat prin surprindere, nu?

— De ce să mă iei prin surprindere? mormăi madame de Lascabanes.

Macrory nu răspunse, dar se lăsă în fotoliul de piele al lui Alfred Hunter.

Dacă trebuia să fie salvată, Basil avea să o salveze. Deși nu voia ca Sir Basil Hunter să o vadă vorbind cu Rory. (Se disprețuia singură pentru că lăsase ca numele lui să i se întipărească în minte.)

— Nu e cam târziu? sugeră ea, după care adăugă cu înfumurare: N-o să se întrebe soția ta unde ești?

— De multe ori mi se întâmplă să mă plimb prin casă noaptea; dau peste cap o dușcă sau două și mă gândesc la tot felul de lucruri după ce se culcă ea.

Se vedea că dăduse deja peste cap o dușcă sau două. Dar nu voia, sau nu putea, să îi împărtășească și ei gândurile lui mai puțin evidente. În lipsa confidențelor, prințesa și le imagină ca pe un ghem de șerpi ce se încolăceau și se zvârcoleau, sau nu,

ca pe niște omizi păroase. Cinismul ei o făcu să își strâmbе colțurile gurii și să își coboare pleoapele, însă nu într-atât încât să nu își poată vedea încheietura mâinii care îi atârna inertă pe brațul divanului: cu sau fără bijuterii, încheieturile fuseseră unul dintre atuurile ei cele mai importante.

Ca multe femei banale, și ea era îngâmfată. Dar Macrory nu se înfumura, cu gândurile cu care se lăuda? Altfel, de ce i le-ar mai fi fluturat prin fața ochilor? Poate că voise să sugereze că mintea lui îi întrece în strălucire trupul bine întreținut, dar respingător. Rory Macrory era un bărbat care nu fusese creat pentru haine: veșmintele nu făceau altceva decât să scoată în evidență ceea ce ar fi trebuit să ascundă. Madame de Lascabanes se chinui și mai tare să se concentreze asupra propriei încheieturi.

— Voi aveți totul, spre deosebire de noi, trânti deodată Rory, iar pantalonii i se ridicară mai mult, pe gambe.

— Care „voi“? întrebă prințesa cu amărăciune. Și cum adică „avem totul“?

— Anne „Kirkcaldy“ Robertson... Sir Basil Hunter... și tu. (Bănuia că Rory vrea să o pedepsească, refuzând să i se adreseze pe nume sau cu titlul nobiliar.) Sunteți toți reci, perfecți, aroganți.

— Sunt sigură că-ți iubești soția, dacă ai făcut atâția copii cu ea.

Nu era nicio logică în ceea ce spusese, iar Rory nu răspunse.

— Orice defecte aş avea eu, fratele meu e un om foarte distins... și un mare actor, se grăbi Dorothy să adauge, în caz că Rory voia să o ierte, deși nu dădea niciun semn că ar avea de gând să o facă.

— N-am intrat niciodată în nicio blestemăție de teatru, zise Macrory.

Nu conta că nici ea nu îl văzuse pe Basil jucând; nimeni, nici măcar mama, nu o putea acuza că e lipsită de loialitate sau că se zgârcește când vine vorba să arate cuiva afecțiune; afecțiunea este plăcere pură și nu costă nimic, spre deosebire de cealaltă chestiune, cea nesinceră, dragostea.

Dar Macrory se gândea la altceva.

— Cartea aia pe care o citești – o începusem și eu mai demult.

Își zgândărea julitura de pe mână.

— Și?

Credința ei în adevăr îi învinse conformismul și o făcu să se îndrepte.

— Mare tam-tam pentru nimic, după părerea mea. N-am înțeles nimic din ea.

Prințesa de Lascabanes, uimită de modestia lui subită, capitulă în fața sa.

— Recunosc, s-a făcut mare „tam-tam“, dar pentru ceva anume, indiferent dacă aflăm noi sau nu pentru ce, zise ea și își dădu seama că începuse să transpire la rădăcinile părului.

Convingerea ei, pe care nu i-o putea transmite și lui, creștea dureros pe dinăuntru; arcurile rupte ale divanului i se înfipseră în spatele încordat. (Cel puțin îți puteai închide oricând ochii, dar, fie că-ți plăcea, fie că nu, tot trebuia să asculți respirația unui bărbat.)

Rory stătea la fel de nemișcat ca scaunul pe care se așezase.

— Eu nu cred decât în ce pot să văd și să ating. Cred că de-aia facem copii. Tu ai copii, Dorothy?

— N-am copii.

Faptul că el îi spusese pe numele mic îi făcea mărturisirea și mai deplorabilă.

— Dar Basil?

— Nici el. Ba nu, cred că are un copil.

Imogen nu fusese niciodată convingătoare în existența ei; cu atât mai puțin în circumstanțele acelea.

Pe Macrory îl încurca dilema în care intrase.

— Voi puteți să scăpați basma curată. N-aveți nevoie de copii. Aveți timpul... curajul necesar ca să vă păcăliți – și să îi păcăliți pe alții – cu idei și cuvinte.

Nu exista niciun motiv pentru care să o doară respingerea lui: toată viața trebuise să își suporte deșertăciunea. *Macrory*: numai brațele lui o umpleau de repulsie.

— Aveți timp să petreceți întreaga dimineață umblând teleleu în jurul unui baraj! Știi ceva? Mai și urla din toți rărunchii.

Nu-l vedeam, dar îl auzeam din depărtare. Suna de parcă spunea o nenorocită de poezie. De ce crezi că recita poezii de unul singur?

— De unde să știu eu? zise Dorothy, aproape rămânând fără suflare. Probabil că se dădea mare, probabil că voia să-și audă vocea.

Nu intenționase să îl facă pe Basil să pară nebun; idiotul ăsta de Macrory o obligase să ajungă aici.

Macrory râse ca un băiețandru.

— Îl admir pe bătrânul Basil.

Dorothy își țuguiase buzele.

— Credeam că ne disprețuiești pe amândoi din tot sufletul.

— Striga la cerul liber! Poate să facă asta și să nu-i spună nimeni nimic.

— Așa și trebuie. Nu e profesia lui?

— Și pantofii! Pantofii ăia contrafăcuți! E isteț Basil!

Dorothy spuse că e timpul să meargă la culcare. Își simțea brațele vlăguite, de parcă fusese călcată în picioare, cu adevărat, fizic, și fără vreun motiv anume.

Macrory, care răscolea focul, strigă după ea, fără să se întoarcă:

— Somn ușor, Dorothy!

Dacă mintea îi era incoerentă, practic retardată, mișcările corpului îi erau cât se poate de bine articulate; toți mușchii spatelui îi erau încordați.

Elizabeth Hunter era cea care râdea la urmă, în casa aceea întunecată și pustie. Foșnetul rochiei ei umplea casa scării, în care se forma un curent rece. Urcând treptele, Dorothy se opri și își sprijini capul de o coloană din lemn de cedru. I-ar fi plăcut să plângă pe umărul mamei, dacă Elizabeth ar fi fost mai mult decât o prezență imaterială. Bine măcar că nu o văzuse Basil vorbind cu țărânoiul ăla; nu îi auzise trădarea și nici nu fusese martor la un adulter de care nici Macrory nu își dădea seama.

La ceva distanță de casă, în partea cealaltă a curții, grajdurile aranjate meticulos nu mai îndeplineau decât o funcție comemorativă. Cadranul unui ceas palid, ascuns printre frunzele

de iederă, încetase de mult să mai arate ora. Dar câinilor le plăcea să umble prin curte, ca să moțăie și să își facă nevoile; iar găinile, ca să se plimbe țanțoșe de colo colo și să ciugulească printre pietrele de pavaj; într-o galerie acoperită, săpată pe lângă turnul cu ceas, se afla un șopron mai puțin neglijat, pentru că era mai folositor. Construită din fier și lespezi de piatră, cu o întăritură din pânze de păianjen uscate de vreme, întreaga dărăpănătură luase culoarea prafului, în afară de locurile în care vremea lăsase pe fier niște dăre ca de sânge uscat.

Basil Hunter vizitase de mai multe ori șopronul și tocmai se îndrepta într-acolo în dimineața aceea, în maniera relaxată pe care o adoptase pentru Kudjeri, unde responsabilitățile lui rămăneau mai degrabă spirituale decât tehnice.

Când ajunse la ușa închisă, se opri ca să smulgă din zid o așchie sau două, pe care apoi să le înfigă în pâlniile pânzelor de păianjen, prăfuite și întărite de timp. Nu reuși să facă nimic, dar se bucură că își petrecuse timpul într-un mod captivant și amuzant, cum sunt multe dintre ritualurile copilăriei.

După ce termină, se uită în jur, să vadă dacă îl observase cineva: ar fi putut să păcălească un adult, transformând totul într-o glumă, dar un copil și-ar fi dat seama de seriozitatea acestui comportament. Din fericire, nu se uita nimeni la el.

Ușa imensă scârțâi și se deschise cu greu, după ce șipca din lemn care o bloca fu ridicată din suportul ei de fier. Dincolo de ușă, atârna din tavan o perdea de lumină pestriță, care proteja secretele peșterii. Trecu prin ea, aplecându-se, deși nu era nevoie, deoarece cuiburile de rândunele de pe pragul de sus al ușii erau la câțiva metri deasupra capului său. Ca și altădată, inima începu să îi bubuie cu putere în piept, de plăcere că vizita o veche cunoștință.

Ascunse printre umbrele din șopron, toate uneltele și mașinăriile acelea aveau mai degrabă o funcție decorativă, deși ici-colo, de formele lor ezoterice mai atârna câte o urmă a faptului că îndepliniseră cândva o funcție practică: bulgări de pământ pe brăzdarul plugului; boabe de porumb nesemănat, în compartimentele unei cutii de lemn; un miros slab de îngrășământ, ce stăruia într-un recipient al cărui capac se hotărâse să îl ridice.

După ce atinse niște rămășițe de superfosfat, vârfurile degetelor lui efemere se zbârciră ca boabele de porumb.

Fu atras să exploreze și mai departe: să se așeze pe scaunul ruginit, dar trainic al unei combine agricole și să dărâme unul după altul pereții verzi ai holdelor, apropiindu-se de lunca râului. Simțea o mână pe omoplați: voia să îl țină pe tânărul Basil, să nu cadă. Deși urâseși, la momentul respectiv, înjosirea de a fi protejat de mâinile tatălui, le-ai fi dorit înapoi, mult timp după ce le îndepărtaseși pentru totdeauna: puternice, dar docile, insensibile, dar dornice să ajute.

Hoinărind din ce în ce mai departe, prin umbră, Basil lăsa intenționat un colț neexplorat până la sfârșit. Deși majoritatea mașinărilor practice își recăpătaseră contururile de obiecte banale, nimic nu îi putea știrbi din bucuria pe care i-o trezea ceea ce se afla în colțul îndepărtat. Tremura atât de tare, încât fu încântat să se aplece și să ridice de jos o cizmă pe care nu își aducea aminte să o fi văzut în vizitele anterioare. Mucegaiul care se adunase în cutele pieii și pe lângă aplicațiile de fier ar fi descurajat pe oricine să își vâre piciorul în cizmă. Deodată, Basil se hotărî să o poarte și își băgă piciorul în ea. Reuși să facă în ea câțiva pași, șchiopătând, cu călcâiul ridicat, în timp ce degetul mare de la picior stătea chircit în vârful cizmei. Și nu îl stânjenea mai mult decât rana cu care se pricopsise: ar fi putut să poarte cizma cea bizară până la Dover.

Așa că ajunsese în cele din urmă, cu poticneli, în colțul în care îl aștepta Bentley-ul cu motor de trei litri al lui Alfred Hunter, pe roțile lui dezumflate. Fiind cea mai reacționară piesă dintre toate amintirile adunate în șopron, mașina lui Alfred le eclipsa pe toate celelalte. Cu farurile bulbucate și capota netedă, cu ornamentele din nichel și cauciucurile cândva robuste, mașina amintea de un monarh blând, detronat. Sau de răposatul Alfred Hunter de la Kudjeri.

Basil se duse șontâc-șontâc, cu cizma lui metalică, să aducă un cui, de unde îl pusese bine, ca să continue să scoată cadavre de lăcustă din radiatorul în care fuseseră incinerate. Scormoni și scormoni, până când începu să îi curgă salivă din gură, apoi începu să geamă, sau să suspine, din cauza tuturor crimelor și

torturilor ce se comiteau pe pământ, și pentru altele, care încă nu fuseseră puse la cale; doar dacă aveai noroc te puteai bucura de o moarte decentă și inofensivă.

„Ce faci acolo, Basil, băiete?”

„Nimic, t-tată.” După ce scăpaseși de acea bâlbâială ușoară, vocea ta căpătase o rezonanță de invidiat; dar, peste ani, bâlbâiala fusese înlocuită de un șchiopătat.

Basil mai lăsă niște cadavre de insecte, ca să mai aibă ceva de făcut și data viitoare. Se urcă în mașină. Aerul rarefiat și mi-reasma luxului îmbălsămat îi tăiară răsuflarea. Dar, la atingerea lui, mecanismele parcă vibrau cu promisiunea vagă de a se pune în mișcare. După ce șterse de praf tapițeria și dispozitivele mai puțin importante, mașina părea să fi fost readusă la viață, într-un fel – o viață elegantă și hedonistă. Aproape că avu o erecție, plimbându-și degetele pe lucrurile din jur. Ridică un capac din lemn de nuc furniruit: oare doar i se părea că în jurul brichetei mai plutea încă un miros slab de cremene zgâriat? Nu avea cum să se înșele în privința parfumului din flaconul din sticlă canelată. O enervau la culme „femeile care se dau cu atât de mult parfum, încât devin vulgare, iar când conduc o mașină, se mai dau cu parfum și pe drum”. Oamenii fac ceea ce detestă cel mai mult. „Doar un strop, dragul meu, de amuzament.”

Mergeau împreună, în mașină, pe același drum nesfârșit, către Gogong. Stătea atât de înghesuit între ei, încât aproape că nici nu mai exista: în orice caz, nu era decât băiețelul lor cel mic. „Ce luminează minunată, Alfred, dealurile par catifelate!” Pentru că era bărbat, tata a spus că Anotimpul Prielnic e cel care face totul să pară catifelat. Vorbea cu vocea pe care o folosea doar cu mama, atunci când erau singuri: aproape do-gită, dar mângâietoare în același timp. Mama nu se mai uita la dealuri. După puțin timp, a râs. „Sunt anumite cuvinte pe care pur și simplu nu pot să le folosesc când vorbesc cu un doctor – cel puțin cu doctorul Treweek. De exemplu, cuvântul S-Â-N.” Tata a râs, cu râsul lui gros. „De ce nu, Betty? Mie mi se pare destul de firesc.” Râsul gros era ca un pod între ei doi, pe deasupra capului tău. „Da, e firesc, așa zic și eu.” A întins mâna către el, dar s-a oprit când și-a adus aminte că stai între

ei. Când conducea, tata purta mănuși din piele de căprioară, răsfrânte la încheietură, ca niște manșete. Mănușile îi accentuau goliciunea încheieturilor, în afară de locul în care cureau ceasului îi mânca din carne. Tata nu avea păr pe încheieturi. Deodată, mama și-a adus aminte și i-a spus băiețelului lor: „Uite, Basil, dragul meu, mieii! Nu-i așa că-s drăguți mieluții?“ Apoi către tata: „Crezi că înțelege?“ Tata conducea foarte grijuliu; întotdeauna încetinea pe podețe. „Nu văd cum ar putea... mai ales că ai spus cuvântul pe litere.“ Au mai râs puțin. Unul pentru celălalt.

La un moment dat, pe când mergeau cu mașina, vântul a început să bată din altă direcție. Mama a pierdut controlul asupra șalului, care te-a lovit peste ochi.

Încă nu lăcrimai, nu te durea. Sir Basil Hunter fu nevoit să scoată batista primită de Crăciun de la Enid, ca să se șteargă la ochi.

— Basil?

Vocea era prea reală, mai amenințătoare chiar și decât silueta care parcă se dispersase în întuneric, din cauza perdelei de lumină ce atârna la intrare. Ce prost fusese, uitase să închidă ușa. Bine măcar că nu avea cum să îl fi văzut când a tresărit: toate mașinăriile acelea ruginite care umpleau spațiul dintre ei doi se dovediseră, până la urmă, utile.

— Ce faci? întrebă ea, cum ar fi întrebat oricine.

— Nimic, răspunse el furios. Mă jucam cu vechitura asta. Nu-ți aduci aminte de mașina tatei?

— Dacă îmi aduc aminte? Presupun că da.

Descoperise că fetele își aduc aminte de mult mai puține lucruri. Deși nu putea să îi vadă fața, pentru că Dorothy stătea în contre-jour, știa că sora lui are o expresie pe potrivă vocii cu care îl întâmpinase: aceea a unei fete mai mari, responsabile, care dezaproba cu toată seriozitatea năzbâtiile lui.

Pe măsură ce prințesa își făcea drum printre mașinăriile aruncate, ca niște obstacole, în calea ei, îngustându-și și mai mult umerii, aplatizându-și și mai mult pieptul – dacă era posibil –, cu o mână cufundată în umbră, el începu să se chinuie să se dea jos din mașină. Oricât de devotați își erau el și Dorothy

în calitate de complici, ea nu trebuia să vadă caruselul de imagini și emoții prin care de abia trecuse Basil.

Chiar înainte să ajungă la el, Basil reuși să trântască ușa mașinii și să se întoarcă cu spatele la capota nichelată.

— Voiam să vorbesc cu tine, zise ea. Iar aici ar trebui să putem sta de vorbă în tihnă, între patru ochi, spre deosebire de alte locuri.

Prințesa se uită în jur, cuprinsă de un tremur ușor.

Indiferent ce plănuia ea să discute cu el, Basil știa că nu o să îi placă.

Într-adevăr, Dorothy chiar plănuise ceva, după ce îl văzuse pe fratele ei îndreptându-se către șopron și în alte ocazii. Înșelând vigilența copiilor Macrory, îl urmărise în dimineața aceea din spatele ferestrei din bucătărie. Deși mirosul de lapte o deranjase, hotărâse să îl suporte cu stoicism.

Iar acum era împreună cu fratele ei, pe care îl deranja această întâlnire; simțea asta. Lui Basil de obicei nu îi plăcea când ea îi întrerupea jocurile secrete.

De aceea, ca să scape de stânjeneală, pe când vorbea, urmărirea cu degetul o cusătură de pe haina lui, netezind-o cu una dintre unghiile ei cele lungi.

— Vreau să vorbim despre situația asta în care ne-am vârât singuri și din care tot noi trebuie să ne scoatem. Adică nu putem să stăm pe capul oamenilor ăstora la nesfârșit.

Pe când pipăia sau mai degrabă zgâria cusătura hainei cu unghia, amabilitatea și grija care răzbăteau din cuvintele ei o făcură să zâmbească.

În afara teatrului, Basil preferase întotdeauna să amâne lucrurile; așa că se burzului.

— Nu poți să spui că *stăm pe capul lor*. Ne-ar fi spus ei, dacă așa stăteau lucrurile. Fii sigură că Macrory ne-ar fi spus-o verde în față.

— Macrory, masochistul suprem? Probabil că suferă în tăcere. După atâtea săptămâni. Cât timp crezi că a trecut?

Nu erau pregătiți să își dea cu presupusul.

— Avem și noi niște vieți de trăit, zise Dorothy, uitându-se la Basil și sperând să primească de la el o confirmare.

Indiferent cât timp o să mai treacă până când se eliberează un loc la Thorogood Village.

Basil văzu în ochii ei că și lui Dorothy îi era teamă să discute despre asta.

— Am putea să plecăm, pur și simplu, mai departe de Kudjeri, adică... afară din țara asta, în care și așa nu ne găsim locul, zise ea.

— Niciodată nu ne-am găsit locul aici.

Confirmându-i afirmația, el își dădu seama că sora lui se așteptase, de fapt, ca el să mintă.

Așa că prințesa era de-a dreptul dezamăgită.

— Poate că pentru tine înseamnă ceva, ceva ce nu ești pregătit să recunoști, zise Dorothy, ridicându-și vocea, ca să își forțeze disprețul să treacă de nodul care i se pusese în gât. Eu întotdeauna am urât țara asta, am URÂT-O!

Deși era căptușit cu praf și pânze de păianjen, șopronul nu reuși să înăbușe vocea lui Dorothy, al cărei lamento reverbera cu putere.

De parcă Basil o trădase.

— Da, da, spuse el, începând să o conducă înspre ușă. O să vorbim despre asta. Când o să fim mai calmi, adăugă el, șchiopătând neajutorat pe lângă ea.

— Ce e? zise ea printre dinți. Te doare piciorul? Rana? Dragul meu, dar eu am crezut că s-a vindecat *perfect*!

— Nu e piciorul.

Se opriră amândoi și se uitară în jos, către umbra în care stăteau cufundați până la brâu.

— E cizma!

Deși stăteau nemișcați, el se prefăcu foarte teatral că face un pas greșit.

— *Ce cizmă?*

Prințesa se uită în jos, cu pleoapele coborâte și ochii mijiți, și o cuprinse un dezgust nemăsurat, dacă nu chiar groaza, când zări ceva extrem de neașteptat, încă parțial ascuns de umbre. Avu un recul atât de puternic, de parcă i-ar fi arătat mădularul lui.

Dorothy o luă la goană către ușă.

— Am găsit-o pe jos și m-am încălțat cu ea. Șchiopătând, poticnindu-se în urma ei, încerca să se disculpe: Nu știu ce m-a apucat. Trebuia s-o probez. Un capriciu, atâta tot. Tu n-ai capricii, Dot?

— Nu știu. Nu cred.

Ajunsesse din nou în dreptul ei, după ce își luase avânt de pe o grapă.

— Iar acum trebuie să scap de ea.

— Vai, Basil, cât ești de absurd!

Părea profund tulburată.

El se trântise pe ceea ce fusese – judecând după cicatrice – un buștean pe care se tăiau lemne și începuse să tragă de cizma aceea care o jignise pe Dorothy atât de mult.

— Bine, eu sunt ăla nebun! zise el, gâfâind și trăgând cu putere. Nu-i așa? Așa că de ce-ți faci griji?

Dar dacă nu o să reușească să o scoată? Nu dădea niciun semn că ar ceda. Nu s-ar fi așteptat ca o cizmă atât de strâmbă să se muleze atât de bine pe piciorul lui.

— Dorothy... am impresia c-o să trebuiască... să aduci neapărat... un *cuțit*!

Până și cuvintele îi ieșeau greu.

— Un cuțit? Și lor ce să le spun?

În astfel de situații, sora lui era lipsită de haz.

Se așezase în genunchi, frecându-și ciorapii de praful de pe jos și de așchiile de lemn, și începuse să tragă de mizerabila cizmă.

— Dacă nu putem singuri, atunci... între noi fie vorba... nu facem...

Reteză cu dinții restul propoziției; unghiile lungi și fragile alunecau pe suprafața pielii mucegăite, zgâriind-o; frații Hunter se luptau cu râvnă, ca să se elibereze de grozăvia aceea și ca să nu trebuiască să se justifice în fața gazdelor.

În cele din urmă, prințesa de Lascabanes căzu într-o parte, ținând strâns cizma pe care o smulseseră amândoi de pe piciorul lui Sir Basil Hunter.

— Cum ai putut? gâfâi ea. Ești un nemernic, Basil!

Plângea, sau râdea, și izbi cizma de pământ.

— Dumnezeu știe ce fel de actor ești și tu! Ah, la naiba – lua-i-ar naiba pe toți! gemu ea, pe o voce șoptită și tânguitoare: firea ei australiană o chinuia pe Dorothy de Lascabanes.

— Da, consimți el.

O ajută să se ridice în picioare.

Când trecură prin perdeaua de lumină, prințesa era deja caldă.

— Ne gândim noi la ceva, îi promise el și o strânse de umăr.

Dorothy știa că ea e cea care va trebui să se gândească la ceva.

— Nu ai închis ușa. Mai bine te întorci și o închizi. Pe lângă toate celelalte, Macrory s-ar putea înfuria și pentru că am lăsat ușa deschisă.

— Da, încuviință el. Mă întorc imediat și o închid.

Deocamdată, Dorothy judeca mai bine decât el. În plus, își dădu seama că trebuie să își găsească și celălalt pantof, altfel avea să fie nevoit să șchiopăteze prin curte într-un pantof și un ciorap și poate ar fi dat nas în nas cu gazda lor, care l-ar fi privit acuzator.

Așa că Sir Basil Hunter se întoarse în șopron, iar prințesa își continuă drumul singură. Era mai bine așa: cei care îi priveau ar fi avut mai puține motive să suspecteze vreo conspirație.

— Dorothy, nici nu știu cum ne-am descurcat până acum fără tine, observă Anne Macrory.

Dorothy rupse o ață cu dinții.

Anne nu putea să se oprească din înșirat calități.

— Iar Basil... e atât de simpatic. Rory îl admiră foarte mult.

Dorothy ar fi pus din nou ață în ac, dacă nu i-ar fi tremurat mâna atât de tare.

— Mie mi se pare că, în afara meseriei lor, actorii sunt destul de inutili. (În afară de Basil, nu mai știa niciun alt actor.) Știu din experiență că Basil nu se simte în largul lui printre oamenii din afara breslei, zise ea cu o voce încordată.

Pe Anne o nedumerea ceva.

— Ce e, draga mea?

— M-am înțepat la deget, minți Dorothy.

După prânzul obișnuit, pe care femeile îl luau separat de bărbați, urcaseră în ceea ce continua să fie camera de croitorie, unde începuseră să recondiționeze rochiile pentru fete. („Ai atâtă imaginație, Dorothy, și ești atât de ingenioasă! Anul ăsta, o să arate și bielele de ele prezentabil.“) Într-un colț al camerei, pe care Dorothy îl urâse în copilărie din cauza lucrurilor la care era supusă acolo – atât dezmierdări, cât și palme –, rămăsese, peste ani, manechinul mamei, cu ace de siguranță și ace de cusut înfipite în el, din ale căror gămlii curgeau fire multicolore. Mai era acolo și masa pe care, în timpul unui armistițiu, Dorothy și Basil își scrijeliseră numele cu un vâtrai încins. Mult prea optimist, Basil sfredelise în jurul celor două nume o inimioară strâmbă.

Camera goală în care lucrau femeile era încălzită de razele soarelui blând al iernii și de o sobă cu kerosen, care mirosea destul de urât. Linia orizontului era atât de bine definită, încât probabil că începuse să se adune gheața în depresiuni. Noaptea aceea avea să fie rece.

— Chiar îți *place* să coși? întrebă Anne respectuoasă.

— Îmi place mai mult să tai, mărturisi Dorothy.

Îi plăcea să audă scârțâitul greu al foarfecii de croitorie. Și se pricepea foarte bine la tăiat. Deși nu i se spusese asta decât de curând. Era surprinsă să descopere în câte domenii excela, dacă i le scotea în evidență prietena ei.

Se uită încruntată la rochia pe care tocmai o termina și o aduse mai aproape de ochi decât ar fi fost nevoie. Dacă ar fi putut rămâne înconjurată de încrederea și iubirea de care avea parte în casa aceea, ar fi putut și ea să se accepte, încercând să se ridice la înălțimea părerii celorlalți despre ea. Dar se întristă la gândul că îndatoririle ei fac acest lucru imposibil. Pe măsură ce dealurile dimprejur se cocoșau sub apăsarea frigului, iar căldura venită dinspre soba antică devenea tot mai firavă, dragostea pe care păreau să o simtă prietenii săi pentru ea devenea tot mai pătrunzătoare și mai necuvenită.

Anne Macrory și fetele ei erau deprinse cu frigul, însă Dorothy clănțănea din dinți și râdea. Aruncă o lovitură la care se gândea de ceva vreme.

— Manechinul ăla vechi din colț... mai folosește la ceva?

Anne își ridică privirea.

— Nu prea. Îl folosim ca pernă pentru ace.

— Mă mir că v-ați gândit că merită să-l păstrați. Era manechinul cu formele mamei, când eram mici – era indispensabil pe vremea aia în croitorie. Dar probabil că acum e plin de paraziți și putregai uscat, un adevărat pericol pentru sănătate.

— Nu m-am gândit la asta. Stă acolo dintotdeauna.

— Îl mai îmbrăcăm noi, din când în când, zise Mog. Nu-i așa, Jan?

Obrajii reci și lăptoși ai lui Janet se îmbujorară. Aștepta cu nerăbdare rochia pe care prințesa (prietena ei!) o cosea pentru ea.

Dorothy își înclină capul, uitându-se tot timpul la rochie.

— Vă amintiți de păpușile alea cu ace înfipse în ele? Le făceai din ceară și le aruncai în foc, iar persoana care voiai să moară murea.

— Nu, nu știam, spuse Anne. Ce superstiții prostești! În orice caz, eu nu-mi amintesc să fi dorit vreodată moartea cuiva.

— Și chiar mureau? întrebă Jan.

— Se pare că da, dacă îți doreai suficient de tare.

Mog mai înfipse câteva ace în manechinul croitoresei.

— Ai încercat vreodată să faci o păpușă din ceară?

— Nu, zise Dorothy, uitându-se pe fereastră, la un peisaj pe care nu îl vedea. Dar știu pe cineva care a mers atât de departe și chiar a făcut o păpușă. După aia nu a mai avut curaj. Cred că simțea... de fapt, mi-a spus că, doar gândindu-te la astfel de lucruri groaznice, începi să te usuci pe dinăuntru, și te usuci, te tot usuci... la nesfârșit.

Ca niște muște prinse într-o lacrimă de chihlimbar, fetele din familia Macrory rămaseră ținute în lumina devenită pentru moment solidă, în camera în care domnea liniștea; până când Anne începu să se foiască, să se uite la ceas, să simtă fiori.

— Ce morbide suntem!

Râse, apoi se uită peste umăr, către fereastră.

— Iată măcar rochia lui Janet.

Dorothy o scutură și o întinse, pentru ca ele să o vadă mai bine; era bucuroasă că aducea și ea o contribuție în familia Macrory.

— Nu mai are nevoie decât de o panglică în talie.

— Da, zise Anne. Albastră pentru Janet.

Era atât de absorbită de ceea ce făcea, încât vorbea cumva distrat, într-o manieră vagă; imensitatea cerului o tulbura.

— Dar mie nu-mi place albastrul! izbucni Janet, strângând rochia cât mai aproape de trupul ei subțire. Doar știi că eu mă hotărâsem la roșu, mamă.

Anne era prea obosită, prea absentă ca să mai țină cont de rugămintea fetei.

— Dar îți stă bine cu albastru, draga mea. Roșul ar arăta... ei bine, extravagant.

— Și de unde știi tu cum sunt eu? De unde știi că nu sunt extravagantă?

Janet se uită la Dorothy, pe care o iubea și care sigur avea să o înțeleagă și să o salveze; deși Dorothy știa că tot ce poate face pentru Janet este să îi împodobească rochia cu o fundă roșie și să poarte cu ea o corespondență de la mare distanță, care avea să se stingă în cele din urmă, din cauze naturale.

Mama oftă.

— Bine, roșie.

Mog Macrory începu să cante, din spatele manechinului:

„Roșu, roșu, așa-i cocoșu’,
Albastru e cerul sihastru,
Dar violet e indiscret.“

Odată cu ultimul cuvânt, înfipse foarfeca în manechin, din care ieși un miros de mucegai. Era dezamăgitor. Probabil că sperase să apară ceva mai interesant, cum ar fi niște viermi sau sânge. Îl înjunghie iar, mai adânc, dar nimic.

Mama părea împăcată cu înfrângerea pe care o suferise în cearta din jurul panglicii: era în sfârșit liberă să se ocupe de alte lucruri.

— Ce târziu e! fu uimită să descopere, stând în fața ferestrei. Rory o-ntinde cu mașina și nu ne spune niciodată unde putem să-l găsim dacă avem nevoie de el. Dacă se întâmplă un accident aici, acasă? Dacă se răstoarnă cu jeepul și moare? zise ea,

deschizând geamul și întinzându-și gâtul afară. Noi știm pe cineva care și-a rupt piciorul și a fost găsit, în cele din urmă, zăcând undeva printre padocuri, într-un ger năprasnic. Dar Rory nu se gândește la nimeni, cu atât mai puțin la nevasta lui.

Pala de lumină și relația obsesivă a lui Anne Macrory cu soțul ei învăluiau chipul femeii într-o aură strălucitoare. Dorothy încercă să nu își invidieze prietena pentru înfrumusețarea aceastei nejustificată.

— Dacă mi-aș rupe eu piciorul, m-aș duce la spitalul Cottage, iar intendentă și asistentele ar roi toate în jurul meu, murmură Mog. Când mi-am scos amigdalele, era o doamnă acolo care mă lăsa să mă strecur în patul ei și mă lua în brațe. Un picior rupt ar dura mai mult să se vindece decât niște amigdale.

Janet ar fi vrut să îi ceară scuze prințesei de Lascabanes pentru familia ei jenantă. Dar, din moment ce nu știa cum, nu putea decât să aștepte ca prințesa să facă sau să spună ceva care să le scoată din încurcătura în care intraseră.

Dar Dorothy stătea mai departe la masă, iar cea care se ridică prima, într-un sfârșit, fu Anne; veni și o luă pe prietena lor de mână.

— Ce impresie trebuie să-ți fi făcut despre noi! Și ne-ai suportat tot timpul ăsta!

Pentru o clipă, părea că fața stăruitoare a lui Anne avea să se lipească de a lui Dorothy.

Dorothy își ridică umărul: se simțea ciudat când o săruta cineva; încercase întotdeauna să evite sărutările.

— A trecut atâta timp? zise ea, îndepărtându-se de Anne. Desigur, probabil că a trecut foarte mult timp. Mi-e atât de rușine...

— Vai de mine, nu asta am vrut să spun! se lamentă Anne, din cauza lipsei sale de tact.

Pe ușa camerei de croitorie atârna un calendar primit de la o farmacie de prin partea locului, însă după primele două luni, stăpânii casei neglijaseră să mai rupă foile.

— Dar e adevărat! se răsti ea, insistent. Uite, calendarul o să ne-o dovedească.

Hotărâtă să se împotrivescă lucrului pe care și-l dorea cel mai mult, se ridică de pe scaun, care cârâi, apoi scârțâi, după care se răsturnă cu totul, bălăngănindu-se pe podea cu picioarele lui curbate în aer.

Brațele fetelor o înșfăcau, încercând să o oprească, iar răsetele se înteteau.

— Am apucat-o eu de picior! Uau, e *vânjoasă*! strigă Mog.

Janet își puse mâinile reci și feciorelnice peste ochii prietenei sale.

— Nu, draga noastră Dorothy, tu ești a noastră! Avem nevoie de tine! se chinui Anne să o convingă. Nu înțelegi?

Dar Dorothy nu înțelegea decât că trebuie să ajungă la calendar, pe ale cărui file își tipăriseră muștele ghicitorile de culoarea sepiei. Trebuia să smulgă foile, una câte una, până când aducea adevărul la lumină.

Reuși să rupă MARTIE, înainte să o ia fetele pe sus, ca într-un Laocoon feminin, și să o ducă dincolo de ușă, pe palier, zvârcolindu-se și râzând. Cineva suspina – cel puțin așa părea. Căldura focului din vatră le urmă o vreme, de la camera de croitorie până la scările ce scârțâiau, înainte ca expediția să se cufunde în zonele mai întunecate ale casei, însoțită de un șuierat sau de o gâfâială chinuitoare.

Mog repeta întruna:

— E *vânjoasă*! Așa mi-ar plăcea și mie să fiu – o atletă sau o acrobată.

Când ajunseră la lespezile de beton de jos, nu putură să ignore zgomotul unei mașini care tocmai intra și oprea în curte. Fetele se opriră din râs și începură să se joace cu degetele prin păr.

— E Rory, murmură Anne evlavios.

Mog continua să facă giumbușlucuri și să își arate mușchii.

— Sau *pugilistă*!

Dorothy hotărî că fetița aceea nu e normală: încă un motiv să scape de sub controlul celor de la Kudjeri.

— N-o lua în seamă pe Mog, o rugă Janet pe prietena ei, prințesa.

Poate că avea să sune telefonul; nu încetaseși nicio clipă să speri că o să sune atât de disperat, încât o să se smulgă din perete.

În schimb, Anne Macrory, care ieșise în fugă din casă, se întâlnește cu soțul ei, pe care îl conducea acum înapoi. Lui Dorothy îi trece prin minte că Anne îi strecurase, probabil, o bucată de azimă pe limbă: erau amândoi atât de umili, încât ai fi zis că tocmai se întorceau de la împărțășanie. Iar Rory tocmai își îndepărta ultimele firimituri dintre dinți.

— Dorothy ne-a ajutat, ca de obicei.

Anne făcu replica să sune ca un gând pios.

Macrory îi trimise un zâmbet musafirei lor, dar, imediat după aceea, tuși și își înghiți saliva.

Prințesa de Lascabanes anunță că o să se ducă să se aranjeze puțin. Își plecă ochii în podea. Parcă săvârșise un sacrilegiu: se simțea de parcă ar fi înțepat-o niște ace de pin; în același timp, parcă se zbăteau în ea crengi de salcie. Iar fratele ei, Basil, nu era acolo să îi împărțășească rușinea.

Mog Macrory își împunse capul, cu părul ei tăiat scurt, în coapsele prințesei, și strigă:

— Hahaha!

Fiind prea absorbiți unul de celălalt, părinții nu încercară să potolească fetița sau să ceară scuze în numele ei; iar Janet se înfioră, cuprinsă de un sentiment pe care nu îl înțelegea pe deplin.

După scena din șopron cu sora lui, Basil deveni mai precaut. Soarele călduros, care se luptă să înfrângă adierile reci ale vântului, îi amplifică așteptările. Climatul sugera o libertate în descreștere, ca în ziua dinaintea începerii școlii sau ca în ultima jumătate de oră înainte de ridicarea cortinei. Chiar și așa, voința lui nu fusese niciodată mai puțin constrânsă de aranjamente sau cerințe; lipsa unei legături cu ceea ce se întâmpla în viețile altora îi dădea un sentiment de imoralitate, fermecător, dar, în același timp, revoltător.

În jurul prânzului, după ce se stinseseră vocile feminine din bucătărie, se strecură înapoi și rupse un colț de pâine și o bucată de brânză, nu atât de foame, cât din obișnuință. După ce înghiți pâinea fără sare și brânza fără gust, își luă cartea și o zbughi afară, înainte să îl poată priva cineva de singurătatea de care avea nevoie în momentul acela.

Descoperi că liniștea era și mai intensă în fosta livadă, printre spalierele care se transformaseră în copaci în toată puterea cuvântului, prin iarba decolorată de soare și de ger, printre lăstarii scheletici ai tufelor golașe de zmeură și de agrișă. Acolo începu să analizeze Rolul, dacă nu să îl și înțeleagă. Fusesse o prostie să îl aducă la Kudjeri, ca să îi amintească de eșecurile din trecut; dar era mai bine să eșuezi într-un singur rol decât în viață: să eșuezi ca Lear, și nu ca în piesa cu care te amenința Jacka.

Așa că își vârî nasul în carte. „Dar există oare în natură o cauză a împietririi inimilor?”¹ Unele dintre replici fură aruncate înapoi spre el, ca niște pietre; altele se topiră pe pielea lui adormită, „Te plâng, mi-a mai rămas un dram de milă”²; sau îi atacau, fără cruțare, somnul: „Tu ești zidirea adevărată; omul fără gâteliile de adaos nu e mai mult decât un biet animal, gol și în două labe, ca tine.”³ Nu te îndepărta de text realitatea este un rege nebun nu o regină bătrână a cărei coroană nu o poți da jos deși tragi de ea cu toată puterea și ai cărei ochi nu tocmai vii trăiesc prin scânteieri lucide tari ca marmura.

Când se trezi, nu reuși să își aducă aminte ce visase. Pești. Neguțătorul de pește? Sau cimitirul. Pământul era destul de tare în ceea ce fusese cândva livada împrejmuată de ziduri. Ar fi întâmpinat cu bucurie mirosul prunelor și i-ar fi plăcut să se audă cum mușcă dintr-un fruct; în schimb, dormise pe țepi și tot corpul parcă îi fusese biciuit. Soarele se pregătea să apună, deși mai întârzia puțin pe suprafața aspră a cărămidii măcinată de vreme. Deși hainele în care dormise erau mototolite și transpirate, din cauza agitației și a somnului, sub ele își simțea trupul încordat. Se lăsa frigul. Se ridică. Băgă cartea în buzunar și începu să se plimbe prin lumina portocalie, ca să împiedice pe oricine s-ar fi gândit să vină să îl caute.

Cât despre livadă, râul susura ca și cum nu ar fi cunoscut niciun alt anotimp în afară de vară. Nu își aducea aminte de râul de la Kudjeri fără sălciile lui verzi. În clipa aceea (iar realitatea

---

¹ William Shakespeare, *Regele Lear*, ed. cit., p. 116.

² *Ibidem*, p. 99.

³ *Ibidem*, p. 107.

este întotdeauna la timpul prezent, atât pentru regii nebuni, cât și pentru șomeri și cabotini), lângă râu așteptau niște cuști. Bineînțeles că toate comunicau între ele, dar oțelul înlătura iluzia unei posibile evadări.

Înăuntrul unei cuști, nu avea cine să îl împiedice să se așeze în genunchi, pe noroiul pietrificat, la marginea râului. Băiat fiind, se aplecase să bea din el, după care se întinsese, fără să țină seama de lipsa de confort, ca să își admire propria reflexie în oglinda apei. În seara aceea, îngenunche și tulbură apa maronie, susurătoare, stropindu-se cu apă pe față până își curăță pielea lipicioasă. Apa curgea peste pietrele de dedesubt, iar Basil își vedea chipul, când îndrăznea să se uite, la celălalt capăt al aceluși tunel de lumină. Ca să fie sincer, se gândise la sinucidere o dată sau de două ori în viață, dar nu ajunsese niciodată la actul în sine: de fiecare dată, apa nu era suficient de adâncă. În orice caz, temperamentul lui nu era unul de sinucigaș: gesturile teatrale nu conving decât atunci când le poți împărtăși cu un public.

În orice caz, îl făcu pe Sir Basil să râdă pe înfundate. Deodată însă își dădu seama că fusese descoperit.

— Basil?

Venea către el, călcând pe rămurele, care trosneau sub pașii ei; nu avea cum să scape de sora lui mai mare; iar acolo, lângă râu, așezat în genunchi, era într-un dezavantaj mai mare decât atunci când îl descoperise jucându-se cu mașina aceea antică.

Dar ea nu dădea niciun semn că ar fi vrut să se folosească de avantajul ei. Se apropia de el, tremurând. Pentru prima oară de când veniseră la Kudjeri, Dorothy avusese perversitatea de a se schimba pentru cină. Gestul se voia simplu și inofensiv, dar prințesa de Lascabanes avea darul de a atrage atenția asupra simplității ei; rochia ei albă avea să strălucească în aerul îmbâcsit din bucătăria familiei Macrory. Nu își amintea să o mai fi văzut vreodată în alb: nu o cunoscuse decât pe veșnica *veuve*, franțuzoaica discretă, dar amatoare de fast.

Se ținea de coate, pentru ca apariția ei să pară cât se poate de nonșalantă.

— Începuserăm să ne întrebăm de ce ne-ai părăsit.

Deși vorbise cu blândețe, avea un ton destul de protocolar.

— Cine se întreba?

Se ridică în picioare, cu grijă, ca să își menajeze genunchiul bolnav. Prințesa evită să răspundă direct.

— Anne se temea c-o să se răcească mâncarea.

— Ce ne dă la masă?

— Ia ghici.

Nu era o glumă foarte amuzantă.

Dorothy își lipi obrazul de al lui. Avea pielea ușor unsuroasă, ceea ce făcea ca afecțiunea pe care i-o oferea să fie cu atât mai intimă și mai spontană. Relația lor înflorise ca un evantai, iar ei o luau de bună.

Așa că frații Hunter porniră înapoi, ținându-se de mână. Se sprijiniră unul de celălalt când urcară pe malul râului, înainte să își facă drum, aproape regește, prin marea de iarbă uscată de gerul iernii, ca să ajungă acasă.

După ce duse copiii la culcare, Anne Macrory se întoarse în bucătărie, unde musafirii și soțul ei încă se uitau lung la porțiile neterminate de budincă de prune.

— Nu v-a plăcut? zise ea, simțind că e de datoria ei să întrebe.

Pentru că în clipa aceea îl ascultau cu toții pe soțul lui Anne, Dorothy evită să răspundă; în loc de răspuns, Basil își miji ochii, gest cu care știa că poate cuceri pe oricine. Cât despre Anne Macrory, ea își îndeplinise obligația: pusese mâncarea în fața oamenilor, și nu prea o interesa dacă le plăcuse sau nu; poate că viața – sau originea ei scoțiană – o convinsese că mâncarea este necesară, nu plăcută.

Iar Rory nu se mai oprea din vorbit. Anne încetase să îl mai asculte, pentru că se obișnuise deja cu el.

— Anne zice că sunt beat, dar un bărbat – chiar și unul pasional – trebuie să-și întrețină cumva focul, spuse Macrory.

În ochii lui luceau deja câteva pahare băute de unul singur, deși oaspeților lui nu le arătase nici măcar sticla.

— Eu nu îndrăznesc să-ți spun nimic... În orice caz, nimic din ce-ți spun eu nu contează, zise Anne.

Se trânti pe un scaun, la masa plină cu resturi de mâncare. Cu coatele bine înfipite în masă, își strecură mâinile prin claia

de păr spălăcit, de culoarea prafului. Vorbirea îi era prea limpede: arăta de parcă băuse și ea, dar nu era adevărat; ea ar fi fost o bețivă tristă, îmbufnată, spre deosebire de el, care era irascibil și pătimaș.

— Bărbatului îi trebuie un întăritor, mai ales când vine gerul, îi dădea înainte Macrory.

— Și dacă e vară? întrebă soția lui.

— Vara, e ca o a doua natură.

Macrory râse, ca să se încurajeze singur.

Frații Hunter zâmbiră rezervat, ca niște invitați nedumeriți, care au auzit o ceartă fără să vrea. În plus, gurile lor năclăite cu grăsime de oaie deveneau deja cavernoase, din cauza căscatului.

Trecându-și limba peste cerul gurii, Basil se simțea extrem de nefericit: parcă stătea sub grinzile carbonizate ale unei gări londoneze, așteptând trenul care avea să îl poarte spre încă un turneu nereușit, prin regiunile centrale ale Angliei. Închise ochii, pentru a alunga imaginea care îl bântuia, dar se trezi plimbându-și din nou limba peste grăsimea de oaie de pe cerul gurii, în burta unei balene spirituale: spre deosebire de chitul lui Iona, balena nu avea să îl scuipe afară decât după moartea lui, și poate nici atunci.

Auzi, din adâncurile în care se scufundase, că soții Macrory încă se ciondănesc.

— Fiul nostru cel mai mare, Robert, pe care nu l-ați cunoscut, e un flăcău curățel, organizat și rece. El o să reușească acolo unde au dat greș părinții lui, zise Macrory, rânjindu-și dinții la oaspeți, ca pentru a-i despăgubi pentru faptul că nu avusese ră privilegiul de a le cunoaște fiul.

Anne își umflă nările și închise ochii.

— Robert e un Robertson până în măduva oaselor.

— Nu cumva ești și tu prea mult o Robertson? șuieră printre dinți soțul ei. O Robertson de la Kirkcaldy!

Se aplecă peste masă, ca și cum ar fi câștigat o mână la un joc de cărți.

Anne zâmbi și îi răspunse, cu ochii încă închiși.

— Cândva am fost!

Apoi deschise ochii, ca să se uite, încă zâmbind, la prietena ei, Dorothy Hunter, și din nou la soțul său, după ce își afundă și mai mult coatele în masă.

— Crezi că mă plâng, Rory, că teribila mea mândrie nu mai e ce-a fost?

Rory se simțea încurcat; îi arătă soției sale creștetul capului, ciufulindu-și părul: se auzi un zgomot aproape ca de sticlă spartă, ca atunci când o aduni cu mătura și o pui în fărș.

— Robert o să reușească în viață, râgâi el și se scărpină de două, trei ori sub braț.

Anne se legăna pe coate.

— Mi-ar plăcea să cred că părinții nu își imaginează propriii copii.

Împinsă de jenă, prințesa de Lascabanes se ridică de la masă. Ar fi vrut să dispară de tot. Nefiind capabilă să se evapore, își căută geanta, pe care o pusese undeva, dar uitase unde. Dacă și-ar fi găsit geanta, măcar ar fi avut ceva de care să se țină.

Macrory își fugărea mai departe obsesia, prin temnița craniului său.

— Nu poate decât să reușească în viață, pentru că a moștenit sângele rece al bunicului său. Și pentru că a avut ce învăța de la părinții lui ratați.

Dorothy își găsi geanta.

— Robert e înzestrat. Ca prințesa franceză și cavalerul actor.

Indiferent dacă o spusese cu smerenie sau cu amărăciune, impozanții frați Hunter fuseseră reduși la o geantă din piele de crocodil și o pereche de butoni din cornalină și filigran.

Dorothy își simțea gâtulejul atât de uscat, încât ar fi renunțat la tot succesul ei, la toate interesele ei meschine, indiferent dacă Basil voia să rămână mai departe în competiție: ca actor, ar fi putut hotărî să joace până la capăt. Dar curând își dădu seama că soții Macrory îi exersează nu invidia sau resentimentele, ci admirația, sau, în cazul lui Anne, dragostea.

Nu exista nimic în inventarul trăsăturilor ei de caracter care să explice asta; sau era din cauza rochiei albe? Ei i se păru-se destul de simplă și, ca majoritatea hainelor ei, puțin mai

presus de niște haine sărăcăcioase. Dar Anne o sorbea din ochi cu nesaț; iar privirea lui Macrory părea îndrăgostită nu de rochie, nici de trupul dinăuntrul ei (era destul de sigură), ci de tot ce reprezenta ea, ca întreg.

— Dorothy, noi n-am văzut-o pe mama ta decât o dată, explică Anne. A venit cu mașina până aici, la scurt timp după ce a ajuns la o înțelegere cu tata. N-o s-o uit niciodată. Era îmbrăcată în alb.

— Chiar și la bătrânețe, albul era unul dintre capriciile ei, zise Dorothy cu o voce care zgâria timpanul.

Basil se simți nevoit să îi ia mamei apărarea.

— Nu avea cum să se împotrivească firii ei teatrale.

— Eu aș zice că doamnei Hunter îi plăcea să flirteze. (Macrory se tolăni pe scaun, cufundându-se în amintiri.) M-a întrebat dacă nu cumva ne mai întâlniserăm vreodată. Sau poate că nu, s-a răzgândit el. În orice caz, spera să ne mai întâlnim din nou cândva.

În ochii și pe buzele lui se ghiceau scenariile pe care și le imagina, scenarii pe care poate că le găsea agreabile.

Anne era imperturbabilă.

— Da, îi plăcea să flirteze. Cu ambele sexe. Și, chiar dacă îți dădeai seama ce face, nu conta. O lăsa să te fărmece cu ochii ei. Te convingea de orice doar mișcând din mâini! Și ce voce minunată!

— Era în regulă, consimți Macrory.

— Mi-a plăcut la nebunie mama ta, zise Anne.

Deși o sorbeau din ochi pe fiica ei, Dorothy. Și Basil începuse să observe. Își ridicase capul. Doamne Dumnezeule, doar nu era îndrăgostit și Basil de Elizabeth Hunter? Dorothy de Lascabanes încercă să se acopere cu brațele, cât putea de bine; deși probabil că nu reușise decât să sugereze că o doare stomacul.

Basil continua să se uite prin ea, sau dincolo de ea, când telefonul zgudui întreaga casă. Anne se târî până la el; în seara aceea, purta niște papuci bărbătești, din pâslă. Dorothy își deschise geanta și scoase o oglinjoară, dar îi fu frică să se uite în ea. Nici la fratele ei nu îndrăznea să se uite.

Anne nu lipsi mult.

— Era iar doamna Emmett, să-mi spună că nimeni n-o înțelege și să mă întrebe dacă nu cumva aş putea eu s-o ajut.

— Nu cred c-ai ajutat-o prea mult, din moment ce te-ai întors atât de repede.

— I-am spus că ar fi mai bine să sune la alt număr. Noi am închis prăvălia.

— Faliți!

Macrory izbi atât de tare cu lingura în marginea farfuriei, încât din ea zbură o bucată de plăcintă.

— O, Doamne! râse Anne.

Îi dădu un ghiont soțului, după care se aplecă să ia bucata de pe jos; spuse că are de gând să se ducă la culcare.

Și Basil părăsi bucătăria; alarma falsă a telefonului îl secase de vlagă; iar Macrory se tolăni pe scaun, lent și grosolan, ca pentru a arăta că nici invitația tacită a soției, nici prezența mușafirilor nu îi vor schimba în vreun fel viața adevărată, secretă.

Rușinată, fiindcă sperase să fie salvată de țărâitul telefonului și pentru că se îmbrăcase cu rochia aceea de un alb imaculat, Dorothy își îndreptă furia spre nepăsarea ostentativă a lui Macrory, mult timp după ce bărbatul părăsise camera. Alcoolul îl făcuse și mai impertinent decât de obicei; îi făcuse ochii mai lucioși, privirea mai cruntă, și îi scosese în evidență vinișoarele, care îi brăzdau pielea albă ca niște șerpi. Pozițiile lui, prin care își arăta mușchii, erau odioase; nu îi plăcea mirosul lui; părul de pe corpul lui o dezgusta.

Răsuflarea ei de om treaz începu să se precipite.

Nu numai că era alergică la Macrory din punct de vedere fizic, dar ura și amintirile pe care le avea bărbatul cu mama ei: Elizabeth Hunter, care pusese pe tapet tot felul de posibilități (tocmai față de Macrory, dintre toți oamenii de pe pământ) încă din clipa în care se dăduse jos din mașină. (Oare cât înțelesese Basil?) Într-o rochie albă. Oare oglinda fusese conștientă de asta atunci când te îmbrăcaseși cu rochia ta albă, în fosta cameră a mamei? Macrory făcuse toate aluziile acelea la nimfomania mamei doar ca să își ascundă adevăratele gânduri. Oare tu erai ce-a de-A Doua Nimfomană? Cea care încă nu își dăduse

seama de ce este capabilă? Deși Dumnezeu îți era martor că toate experiențele pe care le avuseseseși în domeniul *acela* te dezgustau. Chiar și gândurile. (Oare la ce se uitase Basil?) Brațele subțiri nu sunt capabile să ascundă lucruri vitale.

Uitându-se în jos, Dorothy își dădu seama că rochia dezvelea mai mult decât bănuise. (Dar Basil, un om cult și cu preocupări alese, cu Shakespeare la degetul cel mic, nu avea cum să fi observat.)

Macrory sigur văzuse.

Întinericul de pe coridor nu era chiar atât de intens încât să împiedice o oglindă ovală, cu rama din lemn de trandafir, să reflecte o lumină metalică. Oglinda aceea urâtă trebuie să fi fost una dintre puținele obiecte din tezaurul familiei Robertson aduse de la Kirkcaldy la Kudjeri. Ar fi trebuit să își bată joc de un Hunter, dar părea, dimpotrivă, să flateze: coapsele încă îi erau impecabile; mănuși din piele, de un violet deschis, până la coate; chipul șovăind în spatele sticlei, dizolvându-se în apă.

Nu era beată. Cel mai probabil, imaginea aceea a ei, în albul mamei sale, o inspira pe Dorothy de Lascabanes să îi dovedească lui Elizabeth Hunter că poate juca și ea rolul unei femei generoase, care se ridică singură în slăvi. Cotrobăi prin geantă după portofel. Nu își amintea să mai fi fost vreodată atât de plin: erau banii încasați din cecul primit în dar de la mămica. Dorothy era încântată să pună mâna atât de repede pe atâția bani nemunți, dar o făcea în același timp și cu o strângere de inimă. Se hotărî să nu îi numere. Avea să facă un gest mărinimos. Dar, după ce mototoli bancnotele cu o mână neglijentă, descoperi că nu se poate abține: trebuia să verifice proporțiile generozității ei și stabili că nimeni nu ar fi putut să o acuze de zgârcenie după ce ar fi dat cu ochii de suma aceea atât de potrivită.

Deși auzea trosnetul lemnului ce ardeau în birou, nu exista niciun semn că Macrory se afla încă în cameră. Se opri la ușă și ascultă; mai mult, împinse încet ușa întredeschisă, până o deschise de-a binelea.

El ședea pe cămin, cu genunchiul drept ridicat la piept; trebuia să își țină umerii dreپți și capul sus, ca să își lase greutatea

pe celălalt picior. Deși avea ochii închiși, nu era relaxat: mărunțului lui Adam, care se mișcă o dată după ce intră ea în cameră, era prea alert. Dorothy se trezi uitându-se, din întâmplare, la ceea ce bănuia ea că trebuie să fie „cârja“ acelui bărbat respingător, față de care nu avea de gând decât să își plătească o datorie.

— Domnule Macrory, începu ea, deși, o dată sau de două ori, în timpul pe care îl petrecuse în casa aceea, i se adresase pe numele mic (pe un ton ironic, ce-i drept), mi-e teamă că eu și fratele meu stăm deja de prea mult timp pe capul dumneavoastră.

Numai faptul că fu cuprinsă de o letargie subită o împiedică să adauge „am băut și am mâncat pe socoteala dumneavoastră, în realitate“.

În timp ce vorbea, strângea în pumn bancnotele pe care le pregătise; ar fi trebuit să curgă picături de transpirație din pumnul strâns, dar hârtiile erau atât de uscate, încât ar fi putut mai degrabă să scoată scânteii sau să ia foc.

Macrory deschise ochii și se uită la ea. Oare îi observase goliciunea pe care i-o dezvăluise pentru prima dată rochia albă în seara aceea, în bucătărie? Sau asculta ecourile lui Elizabeth Hunter, urmărind cum coboară radioasă din mașină?

Madame de Lascabanes continuă încurcată.

— Aș vrea să acceptați asta – din partea amândurora, în semn de apreciere pentru tot ce-ați făcut pentru noi. Dumneavoastră și soția dumneavoastră, desigur.

Macrory ridică o sprânceană, ca și cum s-ar fi îndoit că Anne și Basil ar avea vreun amestec în situația aceea.

— Vă rog! se auzi prințesa trâmbițând.

Macrory se uită la ea într-o manieră care era – pentru el – plăcută.

— Nu m-am gândit niciodată că prietenia e un lucru care se cumpără, Dorothy. Spre deosebire de dragoste.

Ar fi putut să lase lucrurile așa, dar nu o făcu: continuă să zâmbească la ea, ca și cum ea i-ar fi făcut o propunere neverosimilă sau, mai rău, ca și cum Dorothy i-ar fi cerut un serviciu de profesionist, pe care el nu îl putea îndeplini decât cu jumătate de inimă.

Prințesa de Lascabanes nu mai trecuse niciodată prin așa ceva, decât în imaginația ei.

— Vă cer scuze, poate nu m-am exprimat cum trebuie. În plus, mi-am dat seama că am interpretat greșit o metaforă pe care ați folosit-o în timpul cinei.

Era umilitor că folosisse un cuvânt care i s-ar fi putut părea caraghios individului aceluia, pentru că nu îl mai întâlnise niciodată. Dubla gafă pe care o făcuse îi trimise un *frisson* în tot corpul, de parcă cineva trecuse o perie de sârmă peste pielea ei subțire.

Apoi își aminti să lase bancnotele să cadă înapoi în întunericul din geanta ei. Într-un fel, era o ușurare.

— Ce viață plină aveți, iar copiii... îmi închipui că ei sunt cele mai mari recompense pe care le poate aduce viața, murmură prințesa.

Rory se uita în continuare la ea; așa că plecă.

Umbla prin casă fără să își audă pașii: o urmărea Elizabeth Hunter. „Oricum l-o chema – Hubert, Edvard, Rory –, nu știi, Dorothy, că, de fapt, urmărim un singur bărbat?” Mama te obliga să te uiți înapoi, așa că nu aveai cum să scapi de rușine. Când traversă coridorul și urcă scările, brațele lui Dorothy fură din nou străbătute de acel *frisson*. Scările sunt cele mai rele: foșnetul hainelor modeste se amplifică voluptuos atunci când gândurile sunt în concordanță cu el. „Nimeni – cu atât mai puțin tu, Dorothy – nu vrea să recunoască toate numele; Arnold nu e unul dintre ele, nu-i așa? Ar fi ridicol, dar ce spui de...”

Dorothy blocă vocea mamei; urechile ei se închiseră cu zgomot. Dacă ar fi fost Basil lângă ea, poate că s-ar fi ținut de mână și ar fi simțit căldura trecând prin ei, ca o asigurare a afecțiunii pe care și-o purtau. Dorothy tânjea după această afecțiune: numai ea reprezenta o garanție convingătoare împotriva unei bătrâneți nefericite.

Era îngrozitor de frig în seara aceea la etajul de sus al casei blestемate. După ce părăsise bucătăria, cu aerul ei îmbăcșit, și urcase scările, Basil aproape că își simțea mâinile degerând. Suferise de degerături când era mic. Îi acoperiseră rănilor

supurante cu balsam de Peru și îi puseseră mănuși. În seara aceea, pe scări și în dressingul lui Alfred Hunter, i se părea că lasă în urmă un miros glacial, de degerături. Avea să pună un preș pe pat, peste pături; greutatea l-ar fi putut ajuta să tremure mai puțin. Dacă vezica lui urinară, victimă a vârstei și a climei, îl întorcea către copilărie, oare soția lui Macrory avea să îl certe dacă găsea o băltoacă pe podea? Da, era o femeie certăreață. Fiica lui cea miloasă, Imogen, era singura care l-ar fi putut consola. Dar ea nu era a lui. Dacă ar fi fost sânge din sângele lui, ar fi putut zace o Goneril în ea; Cordeliile sunt greu de obținut.

Unde dracu' era Dorothy? Se întrebase adesea ce fac femeile atât timp închise în baie.

Intră în fostul dormitor al părinților.

— Ce faci, Dorothy?

Indiferent dacă ea era acolo sau nu, Basil simțea nevoia să își audă vocea.

De fapt, prințesa stătea în mijlocul camerei, sub un bec fără abajur, din care păreau să mai curgă încă râuri de mărgel de cristal, ca pe vremea domniei lui Elizabeth Hunter. Cu brațele în jurul coastelor, Dorothy stătea nemișcată și strălucea de nefericire, cu nasul ei osos înfundat și umflat.

La început, rămase ținut de admirație pentru virtuozitatea ei; dar, ca profesionist, nu putu să nu își spună și el replica.

— Ce te supără, draga mea?

Vocea lui cavernoasă, dezumflată, părea sinceră și oribil de convingătoare.

Se îmbrățișară, tremurând amândoi, în ceea ce putea deveni reprezentarea vieții lor.

— Vai, Basil!

Îl surzea; și mirosea – de fapt, probabil că amândoi miroseau – a seu de oaie.

— Ce-am avea noi dacă nu ne-am avea unul pe celălalt? N-am fi faliți?

— Am fi?

Era destul de sigur că rostise replica greșită; poate că îl lăsa memoria.

Mai importante erau sentimentele pe care le descopereau sub păturile roase ale soților Macrory, în patul acela imens, și care nu erau tocmai mahnirea, pasiunea, disperarea, groaza, ci câte ceva din toate. Elizabeth Hunter se specializase în paturile spațioase: își petrecea o mare parte din viață în ele, și totuși nu și-o petrecea; copiii ei ar fi putut foarte bine să moară înaintea ei, cu oasele rupte de convulsii, pe arcurile tremurătoare ale patului.

În loc să treacă dintr-o cameră în alta, ar fi trebuit să își spună rugăciunile. Dar cui, după atât timp? Sieși?

Acum nu mai putea face nimic. Poate că răzătoarea iubește, în mod instinctiv, brânza. Soțiile nu te iubesc: ele te înghit cu totul. Iar majoritatea amantelor se implică într-o relație doar din motive bine calculate.

Dar Dorothy?

— Dorothy!

Ghicea sub pătură realitatea acestui trup plăpând de om pe care îl... îmbrățișa? Măcar de-ar fi fost beat; dar Macrory avusese grijă ca amândoi să fie treji.

— Ce e, dragul meu?

Luciditatea poate fi mai obsedantă decât beția; Dorothy era prea adâncită în gânduri ca să poată face și altceva decât să mormăie.

Se gândea că, dacă ar fi încercat să îl simpatizeze pe Hubert în loc să îl iubească, poate că i-ar fi răspuns și el la fel. Dragostea poate să înghețe trupul; afecțiunea dezgheață instinctele.

Așa că ea și Basil se consolau unul pe celălalt.

Cândva în timpul nopții, el se revoltă împotriva goliciunii lor moleșite.

— Dorothy, îți dai seama că probabil ne-au conceput pe noi în patul ăsta?

O astfel de sinceritate spontană îi făcu să revină în pieile lor separate: să se transforme amândoi în sloiuri de gheață.

Până când ea simți nevoia să spintece un întuneric care o sufoca.

Basil o văzu pe femeia aceea scheletică poticnindu-se, împiedicându-se, năpustindu-se spre fereastră, înainte să ajungă

la draperii, să le dea deoparte și să împingă, în cele din urmă, geamul în sus.

Luna plină era la zenit, deasupra cordonului de dealuri minerale. Epuizarea și aerul rece care intra pe fereastra deschisă o făcură să se dea un pas în spate. Ar fi căzut dacă nu ar fi fost Basil în spatele ei, să o sprijine și să îi aline goliciunea cu goliciunea lui.

— Trebuie să recunoști că e frumos, zise fratele ei, uitându-se peste umărul lui Dorothy la peisajul de la Kudjeri.

— O, Doamne, da! confirmă ea. Frumos... dar sterp.

— Tocmai asta nu e, în alte împrejurări.

— Alte împrejurări nu ne aparțin nouă.

Își trecu mâna cu emoție prin părul pe care sora lui și-l strânsese într-un coc înainte de culcare.

Îl lăsa să o conducă înapoi în pat. Așternutul devenise o insulă de creste înghețate și cratere întunecoase. Se așezară în pat, ghemuiți unul într-altul, iar el încercă să invoce din nou o iluzie de căldură, sub realitatea păturilor deplorabile.

Unsprezece

— E frig, soră?

— Da, e frig, răspunse sora Manhood. Sau frig pentru zona noastră.

La capătul mai nisipos al parcului, oamenii băteau potecile, tremurând în hainele improvizate pe care le poartă lumea atunci când se face brusc răcoare într-un climat de obicei cald. Hainele și nisipul le îngreunau mersul; toți păreau de vârstă mijlocie; deși probabil că cei mai mulți dintre ei, fără haine și întinși la soare, s-ar fi dovedit, de fapt, niște tineri cu o constituție foarte athletică.

Sora Manhood se bucura că are puloverul de lână pe ea. Roz și pufos, o făcea să pară grasă. Nu avea ce face: probabil că începuse deja să ia proporții.

— Patul e rece, se plânse doamna Hunter.

— Dumneavoastră sunteți *caldă*. Aveți și sticla cu apă fierbinte. Și haina, și șosetele. Aveți picioarele calde.

Infiriera își dezmoțea pacienta, care arăta ca un crevetă uscat, din poziția în care o lăsase somnul.

— Ah, nu e vorba de asta! Am avut un vis.

— Și n-a fost un vis frumos?

— Nu. N-a fost. Eram în patul meu. Nu știu unde era soțul meu. Poate că murise. Nu. Mai rău. Plecase și mă lăsase singură la Kudjeri, cu copiii mei, Basil și Dorothy, înainte să se nască. Dar oare erau gemeni?

Sora Manhood abia dacă putea să suporte. (Dacă o să aibă ea gemeni?)

— În vis, da, zise doamna Hunter. Dar, în viața reală, nu-mi aduc aminte. Sunt gemeni, soră?

— Dumneavoastră ar trebui să știți. Dumneavoastră i-ați făcut.

Pentru numele lui Dumnezeu!

— În visul meu, ei *voiau* să fie gemeni. Îi auzeam strigând dinăuntru, învinuindu-mă că i-am împiedicat să se iubească.

Sora Manhood împinse un scaun la o parte cu atâta forță, încât îl răsturnă: de abia o mai suporta pe băbăciunea aia.

— Nu e ceva neobișnuit, își aminti doamna Hunter. Oamenii care nu sunt capabili să iubească dau vina pe alții. Așa am făcut și eu din când în când. Am dat vina pe Alfred. Probabil că de-aia a și plecat și m-a lăsat cu copiii mei odioși. N-au fost ai lui, să știi.

— P-asta n-am mai auzit-o până acum.

— Ei bine, el mi i-a dăruit. Dar i-am făcut să fie numai ai mei. Iar copiii deja mă detestau pentru ce aveam să fac, de-aia se răzvrăteau în pântecul meu.

— În orice caz, judecând după ceea ce spuneți, e numai vina dumneavoastră, doamnă Hunter.

— Cine știe?

Probabil că doamna Hunter simțea că stârnise ceva în infirmiera ei: întinse mâna ca să o mângâie și o întrebă, pe un ton pe care îl folosesc de obicei infirmierele:

— Ești bine, soră? *Pari* să fii bine.

— Sunt destul de bine.

Doar un copil nu era o boală!

— O să ne simțim amândouă mai bine când o să vină musafira mea.

— Poftim? Sigur așteptați pe cineva? Mie nu mi-a spus nimeni nimic.

— Nu? Unele femei din casa asta sunt atât de adâncite în gânduri, încât nici nu-și mai dau seama că se întâmplă lucruri și în jur, nu numai în capul lor.

Sorei Manhood îi venea să vomite, dar curiozitatea o făcu să întrebe:

— Vă cunosc musafirul?

— E vorba de doamna Wyburd, și a fost ideea ei să-mi facă o vizită. Mie nu mi-ar fi dat prin cap.

Doamna Hunter părea destul de sigură de ceea ce spunea.

Sora Manhood se învioră: nu dăduse niciodată ochii cu doamna Wyburd și i-ar fi plăcut să vadă ce îi plăcuse avocatului la viața lui.

— Lăsați-mă să vă machiez, îndrăzni ea să propună, ca să vă vadă musafira dumneavoastră într-o formă de zile mari.

— Nu, doamna Wyburd e o femeie sinceră, zise doamna Hunter.

Sora Manhood era cu atât mai curioasă să o vadă. Așa că, atunci când se auzi soneria, se duse pe palier și se aplecă peste balustradă, de parcă spera să descopere un secret sau două, înainte ca sinceritatea să le ascundă cu totul.

Doamna Lippmann tocmai îi deschidea ușa unei femei îmbrăcate în ceea ce criticii de modă din urmă cu câțiva ani ar fi numit „maro de măgar“. Sora Manhood își dădu seama că doamna Wyburd este una dintre femeile care nu își îngăduie prea multe îndrăzneii când vine vorba despre îmbrăcăminte. Scopul hainelor este să acopere corpul, asta păreau să susțină veșmintele doamnei Wyburd; ceea ce nu înseamnă că nu se îngrijea deloc de aspectul ei fizic: hainele ei erau „de un bun-gust desăvârșit“, după cum se zice, iar materialele, deși modeste, probabil că ar fi făcut o gaură greu de acoperit în bugetul infirmierei. Mai presus de toate, înfățișarea doamnei Wyburd îi arăta Florei Manhood că are de-a face cu o doamnă în adevăratul sens al cuvântului: un alt mister, independent de cele care se adunaseră până atunci. Era destul de evident că „sinceritatea“ misterioasă la care făcuse referire doamna Hunter nu depindea în niciun fel de calitatea de doamnă a doamnei Wyburd, pentru că și doamna Hunter era o doamnă, iar sinceritatea ei era ocazională și feminină. Ca să pătrundă dincolo de misterul doamnei Wyburd, trebuia să o vadă mai bine. Soția avocatului, care stătea în hol, împreună cu menajera, probabil că nu mai fusese niciodată scrutată atât de atent, decât de inevitabilii doctori și dentiști sau de ochii nemiloși ai copiilor. Dar investigația sorei Manhood nu o conduse la niciun rezultat: era de parcă i se spusese să admire o vază maronie și prăfuită, fiindcă era antică și foarte valoroasă, dar ea nu îi vedea decât forma banală și culoarea cafenie, veche și neinteresantă.

Se întristă puțin: impenetrabilitatea acelei siluete maronii o făcuse să se simtă ca o mincinoasă, o trădătoare, o mamă nemăritată și o nimfomană, toate la un loc.

La parter, doamna Lippmann spunea:

— Probabil că știți să ajungeți și singură, doamnă Wyburd, ați mai fost aici.

Unghiul la care doamna Wyburd își ținea înclinat capul sugera uimire, amuzament, poate chiar și cinism.

— Da, desigur că știu. Dar a trecut mult timp de-atunci. Da, știu să ajung, recunosc ea, dându-și seama că asta speră și menajera, în sinea ei.

Poate că doamnei Wyburd i-ar fi plăcut să fie lăsată să umble nesupravegheată printr-o casă pe care o cunoștea de demult. După ce se retrase menajera, infirmiera, care urmărea totul din capul scărilor, o văzu pe soția avocatului ezitând, neștiind ce ușă să deschidă și unde să intre; nu avea prea mult timp la dispoziție. Dar se pare că sinceritatea misterioasă la care făcuse referire doamna Hunter puse, într-adevăr, stăpânire pe doamna Wyburd, care începu să urce scările, cu pantofii ei demodați, dar buni, probabil făcuți la comandă.

Simțindu-se în avantaj, deși unul precar, infirmiera își făcu simțită prezența.

— Vai, doamnă Wyburd! strigă și coborî câteva trepte. Vă arăt eu drumul, în caz că l-ați uitat, se oferi ea, zâmbindu-i larg femeii ușor uimite de la parter. Eu sunt sora Manhood. Nu cred c-ați auzit de mine, zise Flora.

Știa că e ipocrită; dar nu așa se făcea de obicei?

— Dumneavoastră nu sunteți o străină, doar sunteți soția domnului Wyburd, spuse ea, acoperindu-și gura cu o mână, ca să își înăbușe un chicot care se ridica din fântâna gâtului ei.

— Nu te cunosc, dar am auzit de tine de la soțul meu, răspunse doamna Wyburd cu un glas sfârșit, probabil din cauză că urcase atâtea trepte.

Sora Manhood se întreba cam ce auzise femeia aceea despre ea; poate că erau un cuplu plicticos, dar asta nu îi împiedica să bârfească. Așa că se uită mai aspru la ea, păstrând totuși pe buze un zâmbet formal, în timp ce soția avocatului urca scara.

Deși fața femeii era acoperită de borul unei pălării de fetru, cu o cocardă țeapănă și cenușie prinsă într-o parte, ca o ciupercă de mătase, sora Manhood zări totuși un obraz pudrat când doamna Wyburd se apropie prudent de ea. Până la urmă, nu aveai ce să critici la ea. Dacă își aranjase în vreun fel gura, nu o făcuse în stilul nefiresc al vremii, și nici nu purta urmele sângeroase ale trecutului familiei Hunter. Gura doamnei Wyburd era extrem de naturală. Sora Manhood nici nu ar fi observat pudra dacă nu s-ar fi văzut dărele cauzate de nervozitate sau grabă. Apoi, când musafira ajunsese în capul scărilor, infirmiera observă un semn adânc, de varicelă, pe unul dintre obraji, lângă nas, unde se adunase pudra, dar și niște pistrui (roșii) de care se agățase machiajul. Flora Manhood era fascinată de semnul doamnei Wyburd: soția avocatului nu avea ce face în privința lui; cât despre pistrui, încercând să îi ascundă, femeia dezvăluise, poate, o fisură în sinceritatea ei. Acest lucru o făcu pe sora Manhood să simtă un oarecare atașament față de ea: spera că, în ciuda pistruiilor prost camuflați, doamna Wyburd se va dovedi un adversar de talia lui Elizabeth Hunter, care alesese să rămână nedeghizată.

— Ce scară abruptă! murmură doamna slăbuță și cochetă, ca să umple tăcerea.

Pentru o clipă, se uită la chipul infirmierei tinere, drăguțe și radioase ca o dimineată nostalgică din propria tinerețe. Apoi, cum nu mai aveau nimic de spus sau de făcut, doamna Wyburd o urmă pe sora Manhood pe coridor.

Doamna Hunter își dresese vocea, o operațiune în care fu implicată mai mult decât o urmă de flegmă, apoi își ridică vocea, de acolo de unde era scufundată, dintre perne.

— Lal, ce idee minunată să-mi faci o vizită, zise ea, deși se uita în direcția opusă.

— A fost mai mult decât o idee venită din senin, doamnă Hunter, zise doamna Wyburd, smucind din cap și făcând să fâl-fâie cocarda de mătase, în formă de aripă de pasăre. Am vrut să vă mulțumesc pentru cadou, spuse ea și roși, poate pentru că nu îl purta în momentul acela. Scrisorile nu sunt satisfăcătoare și adesea se pierd la poștă.

Își coborî privirea.

— O voce este mai personală, nu credeți?

Doamna Hunter deschise ochii.

— Ah, văd foarte bine uneori. De exemplu, astăzi. Dar de aproape. Acolo, unde stai, zici că ești cine știe ce creatură marină. Vino și stai lângă mine, pe scăunelul ăsta.

Musafira îi ascultă ordinul, iar infirmiera se grăbi să tragă scăunelul mai aproape de pat. Deși era dată la o parte, nici nu îi trecu prin cap să se îmbufneze: situația era atât de interesantă, încât ar fi dat orice să asiste ca spectator.

Doamna Hunter scoase un oftat ușor, ca foșnetul unei plăpumi de puf; îi mângâia mâna doamnei Wyburd, care își dăduse deja mânușile jos.

— Pistruii, Lal... încă îi ai. Sunt bine? Am auzit că, odată cu vârsta, pistruii devin periculoși.

— Nu m-am gândit niciodată la asta, mărturisi doamna Wyburd.

Sora Manhood observă cum se aduna o roșeață nouă sub pielea musafirei; schimbarea culorii scotea în evidență semnul de varicelă și mai mult decât înainte.

— De ce nu, Lal? întrebă doamna Hunter. Insist să te duci la un doctor. Ca să se uite la pistruii tăi. E rezonabil, nu?

— Da... rezonabil. Dar nu cred că mi-ar plăcea să mi se spună ce nu vreau să aud. Sau să le aduc altora nefericire.

— Ha! La ce-o să le folosească celorlalți struți dacă tu o să te plimbi printre ei ca un cancer umblător?

Vehemența îi stârni doamnei Hunter o criză de tuse. Sora Manhood îi dădu niște apă.

— Ce, mai ești aici, soră? Eu vreau să vorbesc cu prietena mea între patru ochi. Roag-o pe menajeră să facă ceaiul. Nu cred c-o să mâncăm nimic. Pe doamna Wyburd nu a interesat-o niciodată prea mult mâncarea.

Doamna Wyburd își așezase mâinile în poală. Stătea și zâmbea, uitându-se drept înainte. Chiar părea sinceră.

— Sunt sigură că doamna Lippmann n-o să uite de ceai. Dar nu e devreme, doamnă Hunter?

Doamna Hunter îi aruncă o privire grăitoare, așa că infirmiera părăsi imediat camera.

— Am altă infirmieră, care îmi aduce flori. Cred că astăzi a uitat de ele. Nu-mi miroase a flori.

— Nu e anotimpul pentru flori.

— Nu. Nu sunt flori.

— Îmi aduc aminte că vă plăceau trandafirii. V-aș fi adus niște trandafiri dacă ar fi fost sezonul.

— În schimb, e sezonul ei. Al infirmierei ăsteia drăguțe. Și o să fie un sezon veșnic. Ea crede că nu-mi miroase, dar nu e adevărat.

Doamnei Wyburd nu îi plăcea deloc încotro se îndreaptă discuția. Aruncă o privire către una dintre oglinzi. Deși era singură, cu bătrâna aceea nesuferită, i se părea că mai sunt și alte persoane de față.

— Nu îl chema Arnold? zise doamna Hunter.

— Pe cine?

— Pe avocat.

— Ba da, zise doamna Wyburd, prea răgușit.

— Îți mai aduci aminte de barba-caprei?

— De ce?

— De *Astilbe*.

— Nu știu la ce vă referiți, doamnă Hunter.

Doamna Hunter râse.

— Ție îți plăceau denumirile științifice.

— Memoria mea nu mai e ce era odată.

— *Mimulus*-ul meu de la Double Bay! maimușări doamna Hunter vocea cuiva.

Doamna Wyburd stătea nemișcată, uitându-se la mâinile pe care le ținea în poală, una peste cealaltă.

— Ce mai fac copiii? își întrebă ea protectoarea. Speram să-și facă timp să mă viziteze.

— Au și ei treburile lor. O, da! suspină doamna Hunter. Fii recunoscătoare că ai grădina ta, Lal.

Doamna Wyburd se bucura că reflexia din oglindă îi ține companie, deși era una urâtă, cu pistrui (canceroși) care mascau nenumărate tentative eșuate de a-i consola pe cei pe care îi iubea.

— Soțul meu te iubește? continuă doamna Hunter.

— Nu cred că m-a plăcut foarte tare, răspunse doamna Wyburd. De fapt, știți bine că nu.

— Da. Numai pe mine, spuse doamna Hunter, foindu-se.

Doamna Wyburd fu ușurată când veni infirmiera să aducă ceaiul.

— E de iasomie, cum vă place dumneavoastră, o informă sora Manhood. Nu se simte aroma?

Ca de obicei, totul era în onoarea lui Elizabeth Hunter, dar ea, care fusese atât de îndrăgostită de parfumuri, își întoarse capul și încercă să nu inhaleze mirosul.

Doamna Wyburd înghiți ceea ce nu era pregătită să recunoască: adevăratele ei sentimente față de Elizabeth Hunter.

În timp ce infirmiera turna ceaiul și înmâna ceștile, doamna Wyburd încerca să își îndoiaie un deget, dar acesta părea să fi înțepenit, ca și restul corpului.

— Lăsați-mă să vă ridic mai mult, doamnă Hunter. Să vă ajut cu ceaiul?

— Bineînțeles că nu. Lasă-l, mulțumesc.

Sora Manhood plecă, iar doamna Wyburd sorbi prea devreme din ceai: își opări cerul gurii; pungile de sub ochi se umplură de lacrimi; pistruii ei (canceroși) arătau, probabil, ca niște picături de rugină. Nu mai îndrăznea să se privească în oglindă.

Doamna Hunter nici nu îndrăznea să se atingă de ceaiul ei, atât de teribilă era criza către care se îndreptau.

— Unde e soțul meu? întrebă ea.

— Cred că sub pământ, gâfâi doamna Wyburd.

— Nu e cazul să-mi aduci aminte de ceva ce știm amândouă, zise doamna Hunter. Am vrut să spun: Arnold se poartă frumos cu tine?

— E un om onorabil, iar eu sunt soția lui.

— Ah, Lal! Te *iubește*?

— Da, reuși doamna Wyburd să spună. (De ce avea voie creatura asta să îți exploreze goliciunea, mai întâi cu ghearele, apoi cu mintea ei răzbunătoare?) Mă iubește, întări ea, deși se simțea de parcă ar fi făcut un salt în întuneric.

Se simțea complet dezbrăcată, în timp ce doamna Hunter o privea din ce în ce mai atent.

— Arnold nu avea deloc păr, păru să își aducă aminte călăul doamnei Wyburd.

— Cum adică? Nici acum nu e chel.

Doamna Hunter fu șocată de sunetul propriului râs.

— Dar are barbă?

— Nu-mi dau seama. Se bărbierește în fiecare dimineață.

Cu aparatul de ras electric, pe care îl convinseseră fetele să îl folosească, în urmă cu câțiva ani.

— Nu o *Astilbe*, murmură doamna Hunter, pentru că se gândea deja la altceva.

Doamna Wyburd își simțea ochii uscați și încerca să se stăpânească, dar nu reuși să împiedice o picătură de sudoare să cadă în ceașca pe care o ținea în mână. Cerul gurii îi era cauterizat.

— Lal, acum îmi aduc aminte de ce am simțit nevoia să-ți trimit lanțul ăla, zise doamna Hunter. Nu știi de ce spun că „am simțit nevoia“, când, de fapt, am fost *silită* s-o fac – cred că asta e cuvântul potrivit. Dacă avem curajul s-o recunoaștem, întreaga viață e compusă din constrângeri sau coincidențe. Așa că ți-am dat lanțul ăla. Pe care l-am purtat în timpul furtunii – pe insula Brumby. Și am supraviețuit. Am vrut să fie al tău.

Oare era vorba despre generozitate sau era o înșelătorie la mijloc? Lal Wyburd nu își dădea seama; ar fi început să plângă, dacă nu ar fi pus-o Arnold în gardă.

— O să trebuiască să te rog să pleci, se hotărî doamna Hunter. Sunt obosită. Nu la fel de obosită ca Gladys Radford. A trebuit să i se administreze oxigen. Îți aduci aminte de Gladys?

— Nu, zise doamna Wyburd, iar ceașca aproape că îi zbură de pe farfurioară. Dumneavoastră, în schimb, aveți o memorie excelentă.

— Mulțumesc, zise doamna Hunter. Altceva nu am.

Doamna Wyburd își punea deja mănușile. Probabil că doamna Hunter auzea ce se întâmplă, dar nu părea ușurată.

— Vrei să mă săruți, Lal? întrebă ea.

Doamna Wyburd râse.

— Da, desigur! Credeai că n-o s-o fac?

Își dădea seama că se înroșise după o asemenea minciună: chiar și pe Arnold prefera să îl sărute pe întuneric.

Doamna Hunter își ridică fața cea oarbă și își întinse gâtul inelat: efectul produs părea antic și reptilian. Lal Wyburd se simți învăluită într-un nor de abur, sau poate de compasiune și înduioșare, înăuntrul căruia, din nou, mintea ei se dădu înapoi, îngrozită, nu din cauza umanității decăzute, care se afla la mila ei, ci din cauza a ceea ce se afla dincolo de mască: legenda frumuseții lui Elizabeth Hunter.

Din disperare, își aminti de un incident din urmă cu câțiva ani, când se afla cu fetele într-o călătorie prin Europa. Pierzându-și vremea prin orașul Lourdes, uitându-se la toate cu scepticism și dezaprobare, ca niște vrednice protestante, se treziseră așezându-se, fără să vrea, la o coadă. Marjorie, care era în fruntea grupului, își dăduse seama prea târziu că fuseseră păcălite să viziteze peștera viziunii miraculoase. Nu aveau cum să mai scape de acolo. O văzuse pe Marjorie aplecându-se și sărutând piatra din fața ei, ca orice catolic. Heather se întorsese pentru o clipă, roșie de furie, dacă nu de panică, dar cineva a împins-o din urmă. Doamne, ce să facă? Pe urmă venise și rândul lui Lal Wyburd, care se aplecase și sărutase aerul aflat la câțiva centimetri deasupra pietrei aceleia slinoase. Mersese mai departe, uluită, dar recunoscătoare, fiindcă reușise să evite o contaminare igienică și spirituală fără să protesteze într-un mod vulgar.

Iată că, lângă ea, buzele doamnei Hunter se întindeau și tremurau, căutând ceva în nimicul din jur.

Doamna Wyburd se aplecă iute: sărută aerul din apropierea chipului bătrânei.

Probabil că Elizabeth Hunter își dăduse seama. Se afundă înapoi între pernele ei, cu un aer destul de mulțumit.

— Iubește-mă! murmură ea, nu tocmai pentru musafira ei.

Poate că făcuse încă o cucerire, nu atât a unei persoane, cât a unei abstracțiuni: în orice caz, putea să o adauge la celelalte.

Doamna Wyburd plecă. Se bucura că nu sunt prin apropiere nici menajera, nici infirmiera: i-ar fi putut pune întrebări sau, mai rău, i-ar fi putut face vreun compliment. Coborî scările, cu privirea plecată, în timp ce își ținea batista la gură, ca să estompeze senzația de gol acolo unde ar fi trebuit să se afle un sărut. Bine că îl avea pe soțul ei, pe care frumusețea nu reușise să îl

distrugă. Și nici moartea nu avea ce să-i facă, dacă avea și soția lui vreun cuvânt de spus în privința asta.

Și totuși, doamna Wyburd începu să plângă.

După ce fusese alungată din camera angajatoarei sale, sora Manhood ieșise și se plimbase prin grădină, mângăind oarecum, cu trupul servindu-i drept creion, iar mintea drept mină de grafit. Nu o interesaseră peisajele decât atunci când era mică și avea timp să observe o frunză sau o insectă (poate chiar se distrase, omorând insecta) sau, mai târziu, bălegarul de vacă (rostogolea pe drum balegile uscate, lovindu-le cu piciorul); tu întotdeauna te interpui între tine și copaci și alte lucruri și te împiedici singură să le vezi altfel decât ca pe niște obiecte neclare și inutile.

Intrând în grădina doamnei Hunter, rupse două frunze, o supse pe una și o aruncă pe cealaltă, înainte să își găsească refugiu în mânecile puloverului ei pufos. Își ascunse mâinile. Se întreba cât va mai putea să își ascundă formele de ochii antrenați ai infirmierelor sau dacă doamna Wyburd își dăduse deja seama.

Infirmiera o văzu pe bătrâna doamnă Wyburd ieșind din casă și trecând pe lângă grădină ca să ajungă la stradă, atât de cufundată în gânduri, încât nu mai observa nimic în jurul ei. Chiar și așa, Flora Manhood își netezi ușor fusta peste abdomen și își încrucișă brațele roz și pufoase peste sânii lăsați.

Poarta scârțâi. Doamna Wyburd plecase.

Deasupra grădinii umbrite, cerul era senin și apos; un singur nor din vată răsfirată atârna peste hipodrom și mănăstire. Flora Manhood își atinse obrazii; și fața i se umflase: avea pielea albă, ca de nap. I-ar fi permis și unui străin (nici chiar așa) să o sărute și să îi fure independența, dacă ar fi fost posibil.

Deodată, auzi clinchetul agasant al clopoțelului: relicva te chema la datoria din care Mary de Santis își făcuse o religie.

Sora Manhood porni hotărâtă pe poteca șerpuitoare, dacă nu și periculoasă (doamnei Hunter îi plăcea să le aducă aminte că doi oameni își rupseseră picioarele pe acolo), să își îndeplinească datoria laică. Brațele îi atârnavă, perfect indiferente, în mânecile puloverului. Deși ea nu era deloc indiferentă. Dacă ar

fi putut să fie rece și indiferentă, nu s-ar mai fi întâmplat toată tărașenia cu Col Pardoe; iar nenorocitul de Sir Basil Hunter nu ar mai fi intrat în viața ei.

Grădina, la amurg, evoca în mintea Florei Manhood prea multe lucruri iremediabile: pete pe ouăle păsărilor „ce faci cu lichidul Snow după ce-l sugi?“ „păi îl scuipi“ câini cu puncte deasupra ochilor pistrui pe pleoapele unei bătrâne negi pe brațul unui bărbat „cu dinții Doamne Flo ce te-a apucat? nu înțelegi numai cărți și MAHLER tu ce iubești vrei să mănânci ah Coll-urnn“

Lottie Lippmann stătea în holul întunecat, arătând ca un șobolan care ieșise dintr-un pârau.

— Ce-i, Floradora? Te simți rău?

— Mă doare puțin burta, zise Flora Manhood.

Deși Lottie era o femeie de aur și fusese mereu alături de ea, era prea naivă ca să poți avea încredere în ea.

— A tot sunat după tine, zise doamna Lippmann.

— Mie-mi spui? Nu puteai să te duci tu, Lot?

— Eu mă pregătesc. Mă așteaptă mai târziu, zise doamna Lippmann.

Infiriera își dădu seama că menajera, care păruse la început, în semiîntuneric și trecută prin filtrul propriilor gânduri, un animal speriat, este extrem de calmă, ba chiar învăluită de o anumită splendoare. Deși încă nu își scosese șorțul vechi, din lână, cu pete de la bucătărie, și încă avea în picioare papucii ei comozi, din pâslă, își aranjase părul mai frumos ca niciodată; chiar și în întunericul acela, i se vedeau rădăcinile firelor de păr, silite să urmeze cărarea cea dreaptă și albă, iar ochii îi erau mai luminoși, din cauza holului prost luminat și a stării de anticipație.

— Mă duc mai târziu la ea, repetă doamna Lippmann printre buzele stacojii de la natură, coborându-și pleoapele uleioase peste o încredere în sine despre care nu își îngăduia să vorbească, deși infiriera probabil că o simțea.

Era prea terifiant pentru Flora Manhood. Urcă scările. Când trecu pe lângă baie, simți că o ia cu greață și intră, ca să se elibereze. Îngenunche, uitându-se în vasul de veceu, într-o poziție

de pocăință; dar nu ieși nimic. Nimic nu îi venea ușor. Însă măcar îi trecu greața. Iar Lottie probabil că luase deja ceștile și ceainicul; se bucură să le vadă dispărute când intră în camera pacientei sale.

Frânturile unei voci reușiră să se desprindă din locul în care rămăseseră blocate.

— Vreau să mă aranjezi, soră Manhood.

Numele ei îi suna odios în gura pacientei, care se răsti la doamna Hunter:

— Exact asta n-ați vrut, când ați fi avut un motiv să vă aranjați.

— Doamna Wyburd nu ar fi înțeleș.

Dacă exista vreo aluzie că Flora făcea parte din ierarhia celor care înțelegeau, infirmiera o ignoră: starea ei de sănătate o îngrijora și o făcea să fie abătută. De fapt, era chiar irascibilă și nu avea chef de jocuri.

Smulse din priză cablul lămpii de pe noptieră, iar când lumina se stinse, doamna Hunter nu își ținu predica obișnuită despre cine plătește facturile în casă. În seara aceea, bătrâna aștepta supusă, cu bărbia ridicată, tratamentul care avea să îi fie aplicat.

De nervi, sora Manhood mai trânti câteva lucruri până să aducă portfardul și să îl lase să cadă pe noptieră. Doamna Hunter nu făcu niciun comentariu. Deși avea cartilajul gâtului încordat, pe chip îi înflorise un zâmbet, în așteptarea harului care avea să se pogoare asupra ei.

În seara aceea, pe când îi mânjea și îi frământa obrazii cu fond de ten, Flora Manhood nici nu întrebă ce vrea clienta ei. Și nici doamna Hunter nu îi făcu nicio sugestie; se lăsă pe mâna infirmierei. Nu i-ar fi dat prin cap, în transa în care se afla, că poate avea loc o apostazie.

Un lucru era sigur: custodele acelei întruchipări sacre nu avusese niciodată mai puțin respect pentru religie. Dacă, o dată în viața ei, dădea cu bâta în baltă? Așa că pudră și întinse bine verdele lucios și diavolesc; gura nemiloasă a idolului nu va mai debita atâtea răutăți după ce îi va acoperi ea purpuriul cu un strat gros de negru; dacă pleoapele metalice ascuțeau săbiile pe care le arunca privirea ei, în cele mai răzbunătoare clipe,

cel puțin victimele lor aveau să fie răpuse cu un zâmbet batjocoritor pe buze.

Flora Manhood râse, văzându-și creația.

— E bine? întrebă doamna Hunter. O să vină să danseze pentru mine.

— V-ar da pe spate dacă v-ați putea vedea! râse sora Manhood. O să dați amândouă reprezentații în seara asta!

După ce înfășură trupul în ceea ce fusese cândva o mantie din brocart trandafiriu și după ce o așează pe doamna Hunter pe scaunul cromat, pe sora Manhood o trecu un fior, de parcă ar fi urcat amândouă cu ascensorul, iar la capătul coridorului aseptice chipurile mascate nu ar fi așteptat-o doar pe doamna Hunter.

Își aduse aminte să îi caute și o perucă. O aduse pe cea verde, pe care doamna Hunter nu o purtase decât o dată, iar de atunci nu o mai ceruse niciodată. („Deși nu o văd, soră, am impresia că nu e deloc potrivită... ca idee.“ În seara aceea, era.)

După ce aranjă părul inert, sora Manhood îl mângâie cât putu de nonșalant.

— Lăsat liber!

Doamna Hunter zâmbi și zise:

— Exact asta aveam în minte! Apoi își aminti: Dar bijuteriile mele, soră! Ai uitat de ele?

Îngrijorarea o făcu să sughite.

Infiriera aduse caseta de bijuterii. După ce o înzorzonă sora Manhood cu tot felul de podoabe, doamna Hunter păru fericită că le aude ciocnindu-se unele de altele.

— Cât ne-a plăcut să suferim! chicoti ea la un moment dat.

Cele două smaralde uriașe pe care i le agățase sora Manhood la urechi îi loviră obrazii. Dacă nu s-ar fi sprijinit de spătarul scaunului cromat, pandantivul cu smarald ar fi tras-o în jos până ar fi întins-o pe podea sau i-ar fi străpuns inima, ca un cui.

De fapt, sora Manhood chiar îi zgâriase pielea, atunci când îi aranjase lanțișorul pe decolteul zbârcit; dar, după părerea ei, hoasca aia era prea frivolă și bătrână ca să-și mai dea seama.

Infiriera șterse, cu blândețe, o picătură de sânge de pe o rană superficială; chiar și când șterse locul cu alcool, nici mirosul, nici durerea nu părură să o afecteze pe adevărata Elizabeth Hunter.

În schimb, pacienta își trase răsuflarea și întrebă:

— Mi-ai pus steaua? Safirul meu?

— Dar aveți degetele aproape paralizate, cu atâtea inele. Iar safirul nu se potrivește cu ce am pus deja.

Artista din Flora Manhood se simțea jignită.

— Trebuie! insistă doamna Hunter.

Începură amândouă să bâjbâie prin tăvițele de catifea. Când venea vorba despre bijuterii, degetele doamnei Hunter erau mai agile decât ale infirmierei.

— Nu e aici! strigă sora Manhood, mai tare decât ar fi fost nevoie, chiar dacă pacienta ei începuse să surzească.

— Steaua mea! Oare a căzut pe podea? Ți-am dat și ție una, nu-i așa? Pe cea roz – dar numai pe cea roz, Dorothy.

Sora Manhood se târa pe jos, pipăind pe lângă scaun.

— Da, pe cea roz, e trecut în scris. Doar nu credeți că am luat *eu* celălalt safir. Eu nu l-am vrut nici măcar pe cel roz.

— Nu, zise doamna Hunter și zâmbi.

Plină de praf și cu răsuflarea întretăiată, sora Manhood începuse să se smiorcăie. Se ridică de jos.

— *Oricine* l-ar fi putut fura.

— Da, zâmbi doamna Hunter. Sau poate că i l-am dat eu cuiva drept cadou. Kate avea atât de multe păpuși, încât mereu dădea din ele, de nici nu-și mai aducea aminte ce-a dat și ce nu. Până la urmă nici nu mai contează, nu-i așa? (Bătrâna nu își aranjă brocartul trandafiriu, ci mai degrabă îl lăasă să îi alunece pe umeri, într-o poziție mai naturală.) Vrei s-o chemi, te rog? întrebă ea, în timp ce buzele îi tremurau de nerăbdare. Spune-i că sunt gata.

Flora Manhood se opri în prag și se uită înapoi, speriată de ceea ce crease. Masca verde și argintie a bătrânei Betty Hunter scliffea și lucea în adâncimile camerei. Nu te putea acuza nimeni de răutate, când tu nu făcuseși altceva decât să scoți în evidență adevărul. Cât despre doamna Hunter, părea conștientă, pentru moment, de demonul din ea și gata să își asume răspunderea pentru el.

Tu, pe de altă parte, nu aveai să afli niciodată cât din răul care sălășluiește în tine este creația ta și cât ți-a fost impus de

alții: de Col Pardoe, de doamna Hunter, de oamenii de care te loveai întâmplător... sau chiar de Dumnezeu, dacă exista! Numai că nu exista: nu văzuse nicio dovadă științifică. Spre deosebire de copilul care se juca cu nervii tăi, care amenința să îți despice capul în două și să te facă să vomți. Copilul era cât se poate de adevărat: era creația ta, pe care o plănuiseși tu, indiferent dacă o făcuseși cu intenții bune sau rele; nimeni, cu atât mai puțin Sir Basil Hunter, nu putea fi învinovățit pentru asta.

Trântind ușa de perete, nu atât ca să o cheme pe menajeră, cât ca să ajungă ea mai repede la baie, Flora Manhood era cât pe ce să se lovească de doamna Lippmann, pe care nu o recunoscuse la început.

Purta rochia aceea zdrențăroasă pe care pretindea că i-o promisese doamna Hunter și pe care, în principiu, orice om sănătos la cap ar fi considerat-o o glumă proastă. Dar, pe doamna Lippmann, rochia arăta chiar bine. Pentru că, în zilele în care Elizabeth Hunter, cu mersul ei cutezător, aluneca prin lumina prăfuită, făcând pașii de deschidere ai următorului foxtrot, șifonul care spumega și se ridica în valuri de sub rochia plină de paiete, ca de metal lichid sau ca o apă învolburată, abia dacă ajungea până la genunchi; așa că, în seara aceea, evreica cea scundă și îndesată o putea purta dacă nu cu eleganță, măcar cu respectul cuvenit tunicii austere în care se transformase rochia.

Când trecu pe lângă infirmieră, evreica își înclină solemn capul imens, încadrat de bucle. Ochii îi erau deja ațintiți asupra înălțimilor la care aspira, așa că Lottie Lippmann uitase de durerile de picioare. Dacă zărise silueta aceea de prost gust, așezată pe scaun, alegea să o ignore: era prea devotată sau prea fermecată ca să facă altceva. Iar doamna Hunter zâmbi. Întinse degetele, care îi tremurau sub greutatea bijuteriilor ca și cum ar fi băttut darabana. Lotte Lippmann acceptă mâna ca pe orice alt gest de protocol.

Flora Manhood nu luase niciodată parte la o taină: aproape că o făcuse cu Col Pardoe, dar reușise să se împotrivească; aproape că o făcuse – dacă asta putea fi considerată o taină – cu Elizabeth Hunter, în clipele în care bătrâna fusese dispusă să își împărtășească experiența de viață. Așa că rămase în prag,

ținându-se de burtă și așteptând să vadă ce o să se întâmple. Buzele îi tremurau.

Îndreptându-se către mijlocul camerei, Lotte Lippmann pocni de două ori din călcâie și își îndoi un genunchi, făcând o plecăciune de fetiță nevinovată sau poate prosternându-se în semn de supunere. Măcar atât înțelegea și Flora Manhood. Dar ea nu vedea decât spatele dansatoarei: toate șireturile acelea strălucitoare ca niște șiraguri de mărgele, care acoperiseră cândva goliciunea lui Elizabeth Hunter, dar care sfârșeau acum în dreptul umerilor lui Lotte Lippmann, sub părul buclat, strâns într-un coc.

Vrăjită de atmosfera grea și evlavioasă care umpluse camera („Ar trebui să mă furizez prin spatele menajerei și să deschid geamul, ca să mai intre niște aer curat“), Flora începu, de la distanță, să numere șireturile. Deși ea nu era irlandeză. Iar Lot era evreică.

Ah dar îți era rău strecoară-te afară și vomită sau scapă de tot pocinogul. (Oare o să-l găsească cineva în toaletă și o să te acuze din nou că ai înfundat-o?)

Nimic din toate acestea nu îi afecta pe participanții la spectacol: Elizabeth Hunter dirija ritualul cu o mână verde, iar Lottie Lippmann începuse să își execute dansul.

Dansatoarea se mișca, la început, sacadat: brațele butucănoase ezitau să își trimită invocația către cer. Era un dans pe care nu îl mai executase niciodată: fiecare ramură pe care călca o tulbura; frunzele preschimbate în metal o trăgeau de părul netezit. Așa că își feri capul. În timp ce „publicul“ încerca să o aducă înapoi, mai aproape, întinzându-și labele păroase, roșii, sau niște degete ciudate, ca niște acadele albe, ca să o ciupească de sfârcuri și să îi cântărească sânii mici sau șoldurile late ca un trunchi de con.

Pentru că asta trăise dansatoarea la viața ei, fu tentată să tropăie mai departe ca într-o cocină de porci, deși poate că nu asta aștepta mentorul ei de la ea.

Metronomul devenea haotic.

— Pentru asta plătim? Ești prea multă în seara asta. Smaraldele străluceau.

Lotte Lippmann ar fi părut mai nefericită, dacă nu ar fi fost obișnuită să ducă în spinare o cruce mai mare decât și-ar fi putut imagina vreun creștin vreodată.

— Mai așteptați puțin, doamnă Hunter. Trebuie să-mi intru în ritm, îi zise ea, doar ușor abătută.

Legănându-se pe unul dintre picioarele ei strâmbe, și-l întinse pe celălalt, în toată splendoarea lui noduroasă, dezmoțindu-și mănunchiurile de vinișoare albastre, îndesate într-un pantof scâlciat de lac. Dacă nu ar fi salvat-o rochia, doamna Lippmann ar fi fost doar un amalgam de metehne și beteșuguri. Dar rochia sugera o poezie pe care ascunzișurile ființei doamnei Lippmann ar fi putut încerca să o transmită; rochia reflecta o credință în dragoste și o bucurie din care încerca să se împărtășească și menajera.

— Astea sunt toate numai trucuri vechi, de cabaret, o critică din nou doamna Hunter, fiindcă menajerei îi plăcea să sufere. M-am săturat de ele încă de acum o sută de ani.

Dar încă nu le-am uitat *ein zwei drei* bărbații care își lipesc râțul de lobul urechii tale când te împing încolo și încoace prin fața saxofoanelor ah da bestialitatea îți este familiară doar tu ai ales să te cățeleşti cu politicianul ăla Athol Thingummy îl știi până la ultimul fir de păr țepos ultima izbucnire de dorință carnală și apoi renunță la bărbați – cel puțin în seara asta.

Acum, la sfârșitul vieții, ai fi fost îndreptățită să te aștepți să ți se arate ceva de neconceput, ceva ce poate ai căutat dintotdeauna. Deși nu ai fi putut să explici de ce te așteptai ca revelația să îți fie mijlocită de persoana unei evreice transpirate, devotate și adesea exasperante, care stătea într-un picior, în spatele unei perdele de apă (la asta se reduce vederea umană). Poate pentru că erați amândouă ființe umane și, prin urmare, aveai defecte.

Doamna Hunter strigă, pentru a-și încuraja menajera:

— Mă aștept ca arabesca ta să fie splendidă, draga mea, după ce-o să-ți intri puțin în ritm.

Lotte Lippmann izbucni într-un râs atât de violent, încât aproape căzu pe spate. Apoi râseră amândouă zgomotos.

— Ce babe nebune!

Sora Manhood se duse, nervoasă, și deschise geamul, după care le lăsă să își vadă de treabă: nu mai suporta să se uite la ele; nu înțelegea ce era atât de amuzant; nu își găsea nicăieri locul în seara aceea; se închise în baie.

Nici Lotte Lippmann, care era de obicei o persoană serioasă, nu înțelegea de ce râde. Dar o dureau coastele, ca după un sacrilegiu adolescentin. Măcar se simțea eliberată. Era liberă să își îmbrățișeze bucuroasă starea de exaltare (și să uiți de travestiul pe care Floradora, cu atâta cruzime, ți-l înfățișase ca pe o caricatură). Așa că Lotte execută un dans pe care poate și-l amintea din copilărie, de pe vremea când se zbenguia pe stradă, fâlfâindu-și rochița și codițele împletite.

Doamna Hunter era împăcată.

— De abia acum simt că intri în spiritul dansului.

Doamna Hunter simțea aerul mișcându-se în jurul ei; o fustă se agăță, preț de o clipă, în inelele ei, când îi flutură pe lângă mână.

Lotte Lippmann dansa, dar cu ochii închiși. Avea niște încrețituri deasupra nasului, de parcă stăteau în fața ei niște morți înviați, care încă răspândeau un miros de ars.

Genunchii din brocart ai doamnei Hunter se legănav lent, plimbând-o prin dimineți încărcate de miros de bălegar și ger și prăjitură cu semințe de in și lapte aburind. „Kate dacă dansezi ți se pune sângele în mișcare.“ Fusta aceea veche din stofă ecosez cu o arsură sub buzunar se umfla când făceai piruete. Oare ce se alesese de Kate Nutley? Probabil că încă aștepta în fața lăptăriei. De frig, Kate făcuse pe ea și își udase nădragii. „Dacă erau nădragii mei dansam până se uscau și nu mai avea nimeni cum să afle că i-am udat am de gând să mă fac dansatoare profesionistă.“ Spuseseși adevărul, într-un fel. Cum se mai învărtea cerul în diminețile geroase! Trecutul este mult mai clar decât prezentul, care e aproape orb. Îi vezi fiecare por.

Lotte Lippmann intrase, în cele din urmă, în spiritul dansului, sau dansul intrase în spiritul ei. Dansa, își mângâia brațele, umerii, cu mâini care parcă nu reușeau să o strângă suficient de tare, degete care nu puteau să se afunde suficient de adânc

în pielea ei închisă la culoare, care începuse să se albească. Deschise cu teamă ochii și își întredeschise buzele, gata să primească o aprobare pe care poate nu era suficient de puternică încât să o primească.

Și nici Elizabeth Hunter să o acorde. Picioarele ei subțiri scârțâiau, pe măsură ce se afunda tot mai mult în scaunul din oțel; i se vedeau rotulele prin brocartul mantiei; cămașa de noapte din flanel și papucii din lână de oaie nu o ajutau cu nimic. Când se gândi la ce le aștepta pe dansatoare, scoase un geamăt. Auzea în jurul ei răsuflarea femeii care parcă se lupta să se elibereze de dansul care o poseda ca un demon. La început, nu rețrăiești momentele de tandrețe: ci biciuielile, rănila și tentativele de crimă. Așa că Elizabeth Hunter gemu. Ca o vacă bătută, întinsă pe o parte.

EA da ea este o vacă pe moarte o vacă *bej* ale cărei coaste îi ies albe prin piele (cu siguranță nu aveau cum să iasă la suprafață albe dar poate că erau). Ochii. Nu puteai face nimic în privința vacii, cum nu puteai face nimic nici pentru tine însăși. I-ai atins ușor coastele cu degetul de la picior. (De fapt dacă e să fii sinceră i-ai tras un șut vacii din cauza enormității morții și ai fugit la Kate să-i spui despre o vacă paradiță și paralizată nu despre enormitate ea n-ar fi înțeles dar pe Kate n-o găseai niciodată când aveai nevoie de ea.) Strigau de la ușa din spate. „Elizabeth? Pe unde-ai umblat? Nu te gândești că ne facem griji pentru tine?” Ai dansat ca să dovedești că nu făcuseși nimic rău că nu ești a lor decât ca un copil pe care ei îl „iubeau” iar tu îi „iubeai” la rândul tău toți făceați ce trebuia să faceți. „Am găsit o vacă pe jumătate moartă. Căh! Era scârboasă! Nu putea să se ridice. O vacă bătrână.” Ei au spus „biata de ea a doborât-o seceta tu nu știi Elizabeth Salkeld chiar n-ai pic de milă în tine?” Dansai pentru că știai mai mult decât oamenii care te iubeau mai mult decât pietrele din zidurile caselor. (Mila este o chestiune atât de intimă ceva între tine și obiectul de care trebuie să o ascunzi.)

Elizabeth Hunter încerca să își lipească buzele negre de curentul de aer pe care îl crea dansatoarea în jurul ei. Încercă să apuce ceva între buze. Nu putu. Era prizoniera propriului

scaun. Încercările ei erau inutile, la fel de zadarnice ca și cele ale unui om beat. Se dădu bătută.

Acum, că celălalt eu al său scăpase de încercările iubitului lor de a exprima tandrețea prin carne (cu gesturi emoționante, chiar tragice, chiar dacă erau stângace și neputincioase), mișcările lor deveniră mai fluide. Dansau printre copaci scăldați în lumina soarelui la început foșnea printre frunze sau poate erau trenurile care vuiau te conduceau către boala aceea incurabilă bătrânețea descompunerea nu probabil că auzai stingerea lentă prin ușile căptușite cu mușchi strigătul scânteiilor al unei păsări apoi pescărușii râcâind culoarea cerului. (Ce pasăre era vrăbiuța aia cenușie care rămăsese înfiptă în ciotul unei crengi?)

Părul lui Lotte Lippmann se desfăcuse. Deși încă făcea parte din ea, ducea o viață autonomă. Când trupul o lua într-o direcție, pletele se avântau în direcția opusă. O șuviță de păr aspru o biciui pe doamna Hunter peste gură.

O ustură. Avea gust amar, dar se aștepta la asta, era firesc, dacă te gândeai la viteza cu care galopau amândouă.

Apropiindu-se de punctul culminant al dansului, Lotte Lippmann își scutura paietele; deși rochia luminată de lună era țepănă și rezista mișcărilor ei din șolduri.

Doamna Hunter saliva: să audă valurile apropiindu-se și retrăgându-se la ora aceea a dimineții în apa sidefată mișcând scoicile înainte și înapoi cochilii întregi și fragmente de fragmente ce devin nisip.

Nisipul o zgâria pe doamna Hunter. Să-i ceară infirmierei de noapte niște picături de ochi. Un glob ocular rece, din sticlă albastră. Sau încă era Fata Aceea? Infirmierele își ieșeau din fire și erau extrem de indispușe când aflau că sunt gravide.

O femeie încă dansa *dansa* fără niciun motiv evident.

Deodată, doamna Lippmann se prăbuși la podea.

— Ce mai vreți de la mine? găfâi lângă genunchii doamnei Hunter.

— Nimic. Du-te! Te doare. N-am chef să fiu atinsă.

Menajera suferi teribil: încă nu își revenise cu totul după ceremonie de exorcizare.

Dar doamna Hunter era implacabilă.

— Trimite-o pe infirmieră la mine, îi ordonă ea. Vreau să-mi fac nevoile.

Avea un dinte cariat, pe care nu era pregătită să cheltuiască bani, până nu își achita datoria pentru caftanul acela de culoarea cafelei cu lapte.

Stând în fața oglinzii din baie, sora Manhood își încerca dințele cu o scobitoare din pană de gâscă, pe care o ținea special pentru astfel de situații. Durerea pe care și-o provocă aproape că o făcu să țipe. (Oare ar putea să folosească scobitoarea pentru...? „Eu n-am folosit decât esență de pin, dar Mavis jură că o agrafă de păr...” Nu, nu cu ceva în formă de ac!)

Lișițele țipau pe lacul din parc, iar întunericul se întetea. Găsiseră cadavrul plutind pe apă, dar era al unui bărbat. E de ajuns să tropăie Lottie în dormitorul bătrânei, că și începe să cadă tencuiala de pe pereți. Să danseze. Să se alătore vrăjitoarelor ăloră și să danseze – ha ha! Sau să se ducă până la Cross după ce îi predă tura Sfintei Mary, să piardă vremea la un colț de stradă, sau mai degrabă să stea la pândă, să umble prin holul motelurilor până o omoară cineva. („Ancheta a scos la iveală faptul că infirmiera de 25 de ani, găsită strangulată cu propria eșarfă pe podeaua unui dormitor din Pacific Towers, era însărcinată în două luni. Sora Flora Manhood locuia singură, cu chirie, în Randwick. Proprietarul casei, domnul Fred Vidler, în vârstă de 63 de ani, este într-o stare de șoc. «Nu înțeleg ce motiv ar fi putut să aibă cineva să îi ia viața unei fete atât de cumsecade», a declarat acesta. Doamna Vidler, 57 de ani, a fost prea zguduită de veste ca să poată face vreun comentariu. «Era ca o fiică pentru mine», a șoptit ea, sub efectul sedativelor. Ultima pacientă a infirmierei, bătrâna și bogata personalitate mondenă și văduvă a unui crescător de vite, doamna Elizabeth Hunter, din Moreton Drive, a declarat poliției: «Da, cred că era cinstită. Cine poate spune ce înseamnă să fii cinstit? Era logodită cu fiul meu, sau cu farmacistul, am uitat cu care dintre ei. I-am dăruit safirul meu roz, ca să pecetluim înțelegerea. Dar nu și pe cel albastru, să țineți

mente! Eu personal am considerat-o întotdeauna o prăpădită, nimic mai mult decât un animal de prăsilă, după cum s-a și dovedit, uitați cât de repede a început să se puiască. Dar presupun c-ați putea spune c-a fost cinstită. Oare puteți să spuneți la fel și despre dumneavoastră, domnule... ce sunteți dumneavoastră, sergent?»“)

Sora Manhood se distra oarecum, în timp ce își compunea necrologul. Dacă ar fi fost mai puțin însărcinată, problema safirului furat i-ar fi chinuit ceva mai mult conștiința deja inflamată. Deocamdată, conștiința nu făcea altceva decât să zvâcnească intermitent. Deși cu siguranță că avea să erupă mai devreme sau mai târziu, când aveau să înceapă acuzațiile.

La început nu își dădu seama că i se scurgea ceva pe picioare; era prea preocupată cu dintele, cu pana de găscă, cu bubuitul în podea, cu dansul, cu safirul și cu senzația din pântec.

Deși picura, se scurgea încet, fără să curgă de-a dreptul.

Dar era udă.

SÂNGELE ei minunat binecuvântat o Doamne Dumnezeu mare în care ea nu credea dar Căruia avea să Îi acorde mai multă atenție când va avea timp și cât de mult va putea.

După ce se curăță, Flora Manhood ar fi vărsat două, trei lacrimi, dacă nu ar fi fost atât de furioasă: se amăgise timp de două luni cu o sarcină. Și doar era infirmieră!

Se auzi o bătaie în ușă.

— Da. Ce e? Lot?

— Te cheamă doamna Hunter, Floradora.

— Mă cheamă? zise ea, hi-hi-hi. Ce haioasă ești!

Nu era chiar atât de amuzant, dar Flora Manhood se simțea atât de liberă, încât i-ar fi plăcut să își reverse bucuria asupra cuiva și să îi povestească renghiul pe care i-l jucase destinul.

În schimb, Lotte arăta de parcă se târâse cu greu la suprafață de undeva din adâncimile pământului, cu părul vâlvoi, cu rochia zdrențuită și făcută franjuri; numai ochii mai păreau umani.

Și se uitau la infirmieră cu o privire atât de rătăcită, încât sora Manhood se gândi să întrebe:

— Steaua de safir... ți-a spus de ea? Steaua albastră. I-a furat-o cineva.

În ciuda răni pe care o vedea deschizându-se în mintea lui Lottie, Flora Manhood nu putu să nu râdă, văzându-se absolut de orice vină.

Menajera oftă, frecându-și de podea picioarele buretoase.

— Pe mine o să dea vina cu toții. *Ach, yoy!*

Porni spre ușă, schiopătând.

Clopoțelul începuse deja să sune. În urmă cu mulți ani, fără niciun motiv, Flora Manhood și Snow Tunks se împinseseră în altă ușă, mai neagră, căptușită și ținută. Stăteau lângă ligheanul cu apă murdară chiar când începuse clopoțelul să sune, ca să arate că și nimicul poate deveni ceva, dacă îți îngădui să crezi, dacă ai puterea să privești suficient de departe, suficient de adânc, fără să te treacă fiorii pe șira spinării, fără să ți se facă pielea de găină, fără să te apuce râsul, în timp ce îți întindeai gâtul ca să vezi pe deasupra tuturor sau ca să te uiți printre găturile roșii ale irlandezilor.

Iată că pe holul de pe Moreton Drive suna același clopoțel, numai că mai furios, mai disperat.

— Ce este, doamnă Hunter? întrebă Flora Manhood, ținând ca o minge de cauciuc, cum se și simțea: spune-i despre Copilul Care Nu Este; râdeți împreună; bătrâna oricum o să uite imediat. Ce pot să fac pentru dumneavoastră? întrebă infirmiera.

— Eu trebuie să fac ceva. Vreau să mă ajuți să urc pe tron.

Și avea mare nevoie de ajutor; sora Manhood adună de pe scaun maldărul de flanelă mototolită, de bijuterii ascuțite, care zgâriau pielea, de pudră de bebeluși, de brocart pătat și de zibelină jerpelită.

O răsturnă pe vasul de veceu.

— Gata. Țineți-vă bine! zise ea; apoi, văzând că ghearele încă băjbăie după mânerule de mahon, adăugă: V-ați găsit echilibrul?

— Da, murmură doamna Hunter.

Echilibrul era întotdeauna produsul unui joc al întâmplării.

Sorei Manhood i se păru că simte din nou scurgându-se sângele ei fericit.

— Acum, dacă sunteți mulțumită – dacă stați bine –, trebuie să mă mai ocup de câteva lucruri. Las ușa deschisă, ca

să mă puteţi striga dacă aveţi nevoie de mine. Sau uitaţi aici clopoţelul.

Aduse un taburet şi îl aşeză lângă toaletă, iar pe el puse clopoţelul.

O înveselea gândul că acelaşi clinchet care o adusese pe Flora Manhood putea chema şi Sfântul Duh. (Dar nu ar fi vrut să comită nicio blasfemie; cine ştie, poate, cu timpul, ar fi ajuns să creadă, într-un fel; oare Col ce credea despre asta?)

Doamna Hunter nu obiectă în niciun fel. Punea ceva la cale: era atât de concentrată, încât se bucură să o audă pe infirmieră plecând. Nimeni nu o mai putea ajuta acum; doar ea însăşi şi graţia divină.

Dacă se screamea, din când în când, pe toaletă, o făcea doar de formă, ca să le facă pe plac infirmierelor şi doctorului. Adevărata ei misiune nu era să îşi anuleze voinţa, aşa cum se gândise să facă la un moment dat, ci să adune, prin voinţă, suficientă sevă în trup, încât să îşi pună picioarele pe podea şi să pornească, hotărât, către apă. Se punea problema de cât timp va avea nevoie, înainte ca ochiul să se concentreze asupra altor circumstanţe mai importante, lăsând-o pe ea în mijlocul haosului. Îşi dădea seama că e vorba despre un pericol real din felul în care se ridica muselina, până când ceea ce fusese o binecuvântare de mare, cer şi pământ sfârşea sfâşiat de pasiuni animale, de pasiunile unui octopod hidos, cu tentacule pline de ventuze albastre şi cu doi ochi care străluceau ca două fulgere sau două ouă fierte.

Alfred dragul meu dragul meu la tine caut sprijin de fiecare dată când dau greş.

Ştiu că trebuie să îndeplinesc singură ceea ce şi-a propus ochiul cu mine.

Să îşi mişte picioarele printr-un act miraculos să simtă nisipul blând şi moale printre degetele de la picioare importanţa deciziei te face să înaintezi cu greutate la început acelaşi vânt care mişcă balcoanele de nori suflă şi printre coastele tale asta ar explica urletul acela care trebuie să fie al sufletului nu de teamă că şi-ar putea lua zborul în orice clipă oricum o va face ci de teama primei întâlniri cu apa preţioasă care se infiltrează

printre fisurile și crăpăturile corpului valuri albastre piramidale cu lebede ce așteaptă punctuale fiecare o bombă neagră așteptând să explodeze ciocurile rubinii atacând cu ferocitate numai pe cei născuți într-o altă legendă majoritatea oamenilor se tem să sfârșească într-o legendă mai mult decât se tem de apa rece care urcă nemiloasă către inima cea supraestimată dar necesară un pumn de carne care să iubească și cu care să te lupți nu ca să supraviețuiești ci doar ca un act de bunătate sau un dar sau o bijuterie.

Cele șapte lebede poate că s-au adunat până la urmă ca să distrugă o voință umană care fusese odată pe măsura armelor cu care erau ele înzestrate lovitura ciocului ei la fel de stacocie la fel de dureroasă aripile ei la fel de aspre și de violente nu ah NU păsările mele întunecate păsările mele de lumină haideți mai degrabă să ne... îmbrățișăm.

Până când nu mai încerc să umplu golul cu nimic: eu însămi sunt nesfârșirea aceasta.

De la geamul din baie, sora Manhood vedea că luna se ridicase deja: era plină, sau aproape plină. (Luna își pierde întotdeauna perfecțiunea în clipa de după ce o zărești.)

Cu sânii sprijiniți de pervaz, Flora Manhood mormăia foarte încet, pe nas, printre dinți. Și-ar fi oferit dragostea dacă i-ar fi cerut-o cineva: nu *bărbații*, pentru *numele* lui Dumnezeu! Ci ca sprijin pentru un scop, o idee. Din nefericire, nu prea avea idei, așa cum îi sugerase și Col din când în când, în afară de cea pe care refuzase să o ducă la îndeplinire și pe care insistase Col că o va sădi în ea. Râse leneș (nu senzual), printre buzele relaxate. Iertată de păcate, prin intermediul sângelui său menstrual, se împăcase – credea ea – cu ceea ce fusese o vocație nesigură și era nerăbdătoare să vină Mary de Santis ca să poată să o impresioneze, nu cu zelul ei înăscut, ci cu o viziune schimbată, care sigur avea să o frapeze pe Sfânta Mary.

Într-o clipă, avea să se întoarcă la pacienta ei și să sărbătorească schimbarea aceasta împreună cu ea. Avea să o șteargă la fund cu o tandrețe pe care nu o mai simțise bătrâna niciodată, iar Elizabeth Hunter, cu darul ei de a detecta slăbiciunile altora, cu

siguranță nu era o scorpie atât de cinică încât să îți râdă în față și să își bată joc de intențiile tale. Și totuși, ar fi putut să o facă.

Oare se auzise clopoțelul? Nu clinchetul ascendent al unor note argintii, ci un zornăit metalic, slab și o voce înăbușită imediat de liniște.

Sora Manhood plecă de la fereastră atât de repede, încât rama de lemn tremură, iar geamurile zornăiră.

Când ajunsese în dormitor, draperia din muselină se legăna pe galerie, ca umflată de vânt. Perdeaua umplea cu valurile ei întreaga cameră. Poate că ea lovise clopoțelul, care zăcea pe po-dea.

De fapt, ar fi putut să o lovească și pe doamna Hunter.

Infirmiera se repezi să închidă geamul.

— E din cauza climei! strigă ea. (De fapt, Flora Manhood nu se gândise niciodată la climă, până nu începuse prințesa Dorothy să atragă atenția tuturor asupra acesteia; de altfel, climatul este cel în care te naști și pe care îl accepți, fiindcă nu ai încotro.) Nu v-a deranjat prea tare curentul, nu-i așa?

Doamna Hunter alunecase de pe tron, deși încă era cu mâna încheștată pe mânerul din lemn de mahon. O fesă, deși sfrijită, începuse să strălucească precum fildeșul, acolo unde se trăsesse în sus brocartul. Ochii îi luceau ca două luni, din mijlocul măștii care reprezenta apogeul creativității acolitei sale.

— Doamnă Hunter?

Infirmiera nu se simțise niciodată mai neputincioasă, mai stânjenită, ca atunci când începu să ridice totemul acela în poziția lui normală.

În ciuda celor câteva cadavre pe care le văzuse în cariera ei, era prima moarte la care asista Flora Manhood și, din cauza aceasta, se plimbă o vreme de colo colo, sâsâind și înghițind în sec, încercând să își aducă aminte ce trebuie să facă mai departe.

Desigur că știa. Manualele o învățaseră tot ce trebuia să știe. Cursurile. Și sora: „Scoate-i toate bijuteriile, soră, să nu cadă în mâinile cui nu trebuie.“ Și practica: să înfunde fiecare gaură, ca să nu se scurgă *nimic*.

Deși mintea poate deveni la fel de funcțională ca și tractul digestiv, odată ce sentimentele ți-au fost tocate mărunț, sora

Manhood nu se putu abține și atinse corpul de câteva ori după ce îl așezase pe pat. Nu se aștepta să găsească dovezi că ar fi încă în viață (avea prea multă experiență pentru așa ceva), dar aștepta poate... o revelație? Îndrăznea să spere că sentimentul de pustiire ar putea fi alungat de o anumită înțelegere superioară a lucrurilor.

De știut, știa ce *să facă*; infirmiera începuse deja să își suflece mânecile, pregătindu-se pentru sarcinile mai neplăcute pe care fusese instruită să le îndeplinească. Brațele ei erau mai degrabă puternice decât suple. Podeaua de pe palier, acoperită de covor, scârțâia și bubuia sub pașii ei, în timp ce infirmiera se îndrepta spre telefon pentru a-i comunica doctorului că pacienta lor murise și că ar trebui să facă o ultimă vizită la domiciliu, ca să confirme faptul că răspunderea ei luase sfârșit.

Doisprezece

Ultima dată când ațipise, Basil își pusese în minte să se trezească devreme, ca să evite orice posibilă invazie a familiei Macrory, dar, când deschise ochii, își dădu seama că n-a reușit. Era destul de devreme: de fapt, urzeala luminii palide a lunii încă își arăta petele de cerneală. Atunci de unde spaima care pusese stăpânire pe el? Își acoperi trupul, de parcă la marginea patului ar fi stat părinții lui.

Se trezi și Dorothy, șifonată, zdrobită. Parcă o apăsase o greutate toată noaptea. Dar reuși să îi zâmbească lui Basil.

Încă zâmbind, Dorothy închise din nou ochii. Mai puțin presată de timp, din moment ce patul era, oficial, al ei, își permittea să mai doarmă puțin.

Până când se trezi și ea de-a binelea, din cauza aceleiași spaima care se revărsa asupra lor în valuri. Cearșaful fâșâi, când îl apucă ea, cu o mână lacomă, și își acoperi sânii.

— Telefonul!

Oricare dintre ei rosti cuvântul, el reflecta perfect și temerile celuilalt: telefonul suna și suna, în casa cea rece; și suna.

Într-un sfârșit, când țârâitul se opri, nu își putură da seama dacă renunțase aparatul sau intervenise cineva.

Ca să scape din patul care nu voia să îi dea drumul, Basil se smuci cu atâta violență, încât testiculele i se bălăngăniră dureros. Porni în grabă spre camera de alături, tremurând din cauza curentului care îi învăluia goliciunea. De vină nu era o singură persoană; deși, din instinct, i-ar fi plăcut să dea vina pe Dorothy.

Fie pentru că era epuizată, fie pentru că se împăcase cu situația, Dorothy reacționează mai încet. Poate că încă se răsfața

cu gândurile ei cele mai netrebnice, înainte să le îmbrace pentru totdeauna în hainele convenției. Rămăsese întinsă în pat, mângâind mormanul de cearșafuri mototolite și pături înțepătoare. Teroarea care o cuprinsese la auzul telefonului aproape dispăruse când dădu cuverturile deoparte. Se uită de-a lungul nasului către picioarele ei dezvelite, aflate undeva departe, dar care deveniră și mai îndepărtate când îi răsună în minte vocea lui Hubert: *ton corps qui se refuse aussi passionément que d'autres se donnent*¹.

Prințesa de Lascabanes țâșni din pat și, înainte de toate, se dădu cu ruj. Nu putea face nimic ca să ascundă brazdele acelea crude din obrazii ei de lumina rece și din ce în ce mai puternică. Cu pielea de găină, cu mușchii moi și vlăguiți, reuși totuși să se îmbrace înainte ca lipăitul unor papuci să ajungă la ușa ei.

— *Entrez donc!*² strigă prințesa cu un glas stăpânit, aruncând o privire scurtă în oglindă, parcă pentru a se convinge că părul ciufulit o face să arate ca o sperietoare; i se părea că o să i se vadă inima bătându-i în piept, pe sub halatul pe care și-l legase prea strâns.

Doamna Macrory ar fi trebuit să fie mesagerul perfect pentru o veste tragică: stil direct; frazare concisă (o moștenire scoțiană); în plus, era de o integritate morală care îi putea asigura o relație respectuoasă cu publicul pe care era pe cale să îl uluiască și să îl consoleze deopotrivă. Dar mesagerul acesta nu putea scăpa de cuvintele urâte care îi stăteau pe limbă; emoțiile pe care ar fi trebuit să le țină în frâu cu tact și obiectivitate îi făceau ochii să îi iasă din orbite.

— Au sunat, începu ea, dar fu întreruptă imediat.

Sir Basil Hunter își făcu intrarea, din dressing, aranjându-și cordonul halatului pe care îl aruncase în grabă pe el și netezindu-și cu palmele părul ciufulit de somn. În ciuda acestor activități secundare, marele actor era cât se poate de atent la scena ce se derula sub ochii lui: nu putea fi acuzat că încearcă să îi fure altcuiva lumina reflectoarelor.

---

¹ „Trupul tău, care se refuză cu pasiunea cu care altele se dau“ (fr. în original).

² „Intrați!“ (fr. în original).

— Au sunat, începu din nou mesagera. A sunat domnul Wyburd, se corectă ea.

— *Qu'est-ce que vous voulez nous dire, chère Anne?*¹ (Dacă nu s-ar fi refugiat în a doua ei limbă, madame de Lascabanes s-ar fi bâlbâit la fel de lamentabil ca și prietena sa, ale cărei mâini le luă acum într-ale ei, din milă, ca să le mângâie și să le aline.) *Allons, voyons, n'ayez pas peur.*²

Prințesa se uită la Sir Basil, așteptând să traducă, dar primi refuzul lui; nu ar fi avut mare importanță, pentru niciunul dintre ei, dacă ar fi acceptat.

Iar pentru Anne Macrory conta cel mai puțin: era prea tulburată de dezastru.

— Doamna Hunter, mama voastră... a murit aseară, zise ea. Anunțul era atât de perfect, de stângaci, de decisiv, încât mesagera o împrășcă pe prințesă când rosti ultimele cuvinte ale mesajului.

Ochii lui Sir Basil se umeziră, mai degrabă de scepticism decât de supărare. (Lui Dorothy i se părea că expresia îi dă fratelui ei un aer tâmp.)

— Cum a murit? întrebă el prosteste.

— Nu știu, suspină doamna Macrory.

Prințesa de Lascabanes își încruntă sprâncenele și își coborî pleoapele, ca să dezaprobe lipsa de tact a fratelui ei și să își afișeze durerea, așa cum cereau împrejurările.

— Bănuiesc că a murit liniștită, în somn. Cam așa se duc bătrânii.

Nu reuși să își înăbușe un smiorcăit, pe care încercă să îl transforme într-un oftat adânc; în orice caz, nu făcu decât să îi dea apă la moară prietenei sale suferinde.

— Ce trist pentru voi! se văicări doamna Macrory.

Ca să își ascundă rușinea pe care o simțea pentru rolul jucat în moartea mamei și ca să celebreze o inocență care există cu siguranță, chiar dacă numai în alții, Dorothy o îmbrățișă pe biata femeie.

---

¹ „Ce vreți să ne spuneți, dragă Anne?” (fr. în original).

² „Haideți să vedem, nu vă fie frică” (fr. în original).

— Ce sensibilă sunteți! Vă mulțumesc din suflet pentru compasiune.

De fapt, inocența lui Anne Macrory prilejui chiar și vărsarea câtorva lacrimi.

Basil fu cuprins de un dispreț nețărnut față de ipocrizia lui Dorothy. (Oare o femeie care vrea atât de mult să se respecte poate ajunge să vadă necinstea ca pe o boală iluzorie?) În orice caz, el avea rolul său, mai important, de jucat: cel de fiu.

Așa că Sir Basil își încordă gambele; începu să dea ocol camerei, cu pași mari, călcând apăsător (lucru scuzabil, într-o dimineață geroasă) și afundându-și mâinile din ce în ce mai adânc în buzunarele halatului care, de când ajunsese la Kudjeri — își dădu el seama deodată —, era la fel de sordid ca hainele pe care le purta Anne Macrory, cea cumsecade. Asta nu îl descurajă: cu o mișcare din sprânceană, își îndreptă spatele și se opri în dreptul ferestrei (dădea spre est, iar soarele tocmai răsară de după dealuri), pentru a-și ține discursul mult-așteptat.

— Cred că toată lumea ar fi de acord că mama a primit de la viață tot ce-și putea dori: frumusețe, bogăție, succes monden, prieteni devotați și... prieteni. Ar fi greșit din partea noastră s-o jelim, nu-i așa? Și nici nu cred că, după ce și-a trăit viața din plin, și-o fi regretat moartea. (Ar fi fost îngrozitor dacă, din slăbiciune, ar fi zis „trecerea în neființă”; poate ar fi făcut greșeala, dacă nu ar fi fost Dorothy acolo). Asta dacă o fi fost conștientă în clipa morții. Presupun că se poate întâmpla ca o persoană care a dus o viață mânată de interese materiale să se înspăimânte în ultima clipă. *Sper* că mamei nu i-a fost frică.

Se uită la Dorothy, care, de voie, de nevoie, îl ascultase și rămăsese încremenită.

Durerea îi secase: poate că madame de Lascabanes anticipa un eveniment cu care se putea să nu fie de acord. Sau poate că nu își mai afișa suferința fiindcă plângea Anne Macrory pentru ei toți.

Anne părea sincer îndurerată.

— Orice s-ar spune, e îngrozitor pentru copii!

Aproape toți cei șase copii ai ei se strecuraseră, rând pe rând, și stăteau în spatele ei, înghiontindu-se.

Dorothy își dădu seama că o pierdere grea poate deveni un lux; își strânse prietena în brațe, pentru că îi arătase ceva ce ea personal nu avea să cunoască niciodată.

Sir Basil se încruntă; nu terminase de vorbit.

— Ei bine, nimeni, nici măcar admiratorii ei cei mai înflăcărați, n-ar putea să nege că mama era materialistă. Și vanitoasă. N-o să uit niciodată seara în care am ajuns pe Moreton Drive. Zâna Liliachie!

Râsetul reînvie timbrul de aur pentru care vocea lui era atât de faimoasă; se revărsa gâlgâitor și nu transmitea deloc amărăciune – cel puțin așa i se părea lui.

— Biata de ea, începu Dorothy să se lamenteze, râzând scurt sau poate tușind. Singură, în casa aia, cu toate femeile alea! Din fericire, a știut să vadă latura comică a lucrurilor. Mama era și cumva superficială, probabil asta a ținut-o în viață atâta timp. Dar *singurătatea* ei era cu adevărat deplorabilă.

Doamna Macrory își suflă nasul într-un șervețel mov, mototolit, pe care și-l găsi prin buzunar.

— N-am cunoscut-o, remarcă ea.

Poate că ar fi preferat să păstreze în minte imaginea acelei siluete încântătoare care cobora din mașină în fața treptelor de la Kudjeri.

Sir Basil își alegea ultimele cuvinte.

— În ciuda tuturor defectelor ei, a fost o femeie fascinantă, zise el, fără să se uite la Dorothy. Este un privilegiu să fiu fiul ei.

Dorothy nu voia să se uite la Basil. Din padocuri începuse să se ridice un abur rece. Își frecă mâinile și se uită la ceasul ei de birou.

— Trebuie să ne facem bagajele, anunță ea, pentru întreaga audiență. Nu ar fi corect față de domnul Wyburd să mai întârziem plecarea noastră de aici. Nu pot decât să-mi imaginez cât e de mâhnit: părinții mei i-au fost prieteni apropiați și nu-mai întâmplător clienți.

Pe Basil îl deranjă oarecum faptul că pe el îl exclusese din relație.

— Pentru orice avocat ajuns la o vârstă respectabilă, probabil că moartea e doar o formalitate printre altele. Eu nu mi-aș

face prea multe griji în privința lui Wyburd: a întocmit destule testamente la viața lui.

Trezirea bruscă la realitate îi reaminti doamnei Macrory:

— Ar trebui să vă fac micul dejun.

Sir Basil își coborî glasul:

— Nimic sofisticat într-o astfel de dimineață, o rugă el, încrețindu-și ridurile de la colțul ochilor.

Deși era o persoană cu preocupări serioase, Anne Macrory se bucura deja de plăcerile unei melancolii retrospective.

— Nu știu ce-o să se facă fetele fără tine! Lecțiile de cusut!

Dorothy începuse deja să își organizeze meticulos lucrurile în trusa ei de toaletă din piele de crocodil – un cadou de la mami și tati.

— Bine măcar că am ajustat hainele tuturor pentru vară. Și o să ne scriem, nu-i așa? sugeră ea vag, în timp ce Anne se îndepărta, cu un cârd de copii în urma ei.

Timpul avea să decidă ce fel de subiecte vor alege și de care se vor descotorosi, împreună cu alte lucruri de prisos.

Domolit de anticlimax, Sir Basil se dusesese în dressing și începuse să își arunce lucrurile într-o valiză.

— Dorothy, nu crezi c-ar trebui să mănânci un cotlet înainte să pornim la drum?

Era o întrebare prea frivolă ca să merite un răspuns. Pe viitor, Dorothy voia să se concentreze asupra acelor virtuți practice pe care le vedeau prietenii ei la ea și pe care descoperise că, într-adevăr, le avea – cel puțin pe unele dintre ele. În orice caz, nu avea să accepte să împartă vina pentru mârșăviile fratelui ei.

Mog, copila cea grăsuță și dezgustătoare, *au fond* înspăimântătoare, apăru lângă ea.

— Dorothy, ce-i ăla „văceu“? întrebă ea, molfăind o bucată de pâine cu untură.

Văduvită de titlul și de intimitatea ei, prințesa se răsti la fată.

— Sincer, habar n-am, spuse ea, cutremurându-se.

— A zis că a murit pe văceu.

— Cine a zis asta? Și tu de unde știi?

— Ascultam și eu când domnul... avocatul... îi spunea mamei.

Mog molfăia întruna, fără să își ia ochii de la ea.

Nu putea chiar să urle la copil „Pleacă! Pleacă! Lasă-mă singură, cu nefericirea mea!“. Așa că prințesa zâmbi, ca să îndulcească răceala cu care o tratase până atunci.

— Nu crezi c-ar trebui s-o ajuți pe mama cu micul dejun?

Mog spuse că nu, nu este nevoie; dar, curând după aceea, plecă de bunăvoie, pentru că văzuse cât își dorise din pregătirile prințesei pentru drum.

— Bietul de Arnold Wyburd, strigă Dorothy ca să o audă Basil din camera alăturată. Trebuie să fie tare supărat că faimoasa lui discreție a dat greș: să ajungă să vorbească despre veceu cu un străin, la telefon!

Basil venise în pragul ușii.

— Nu înțeleg.

Nu îl credea: își ținea capul într-un unghi prea umil.

— N-ai auzit? Mama a murit pe veceu!

I-ar fi plăcut ca Basil să râdă împreună cu ea, pentru că ea mai avea puțin și izbucnea în hohote.

Dar observă că Basil își păstrează un aer grav.

— Dorothy, nimeni n-o să știe vreodată lucrurile pe care le știm numai noi, zise el, apropiindu-se de prințesă. Asta înseamnă că acum contăm unul pe altul, nu-i așa? Pentru compasiune.

Ea îl împinse mai încolo.

— Eu credeam că sunt destui oameni care să ofere compasiune într-un mod mai profesionist.

— Da, doar pentru că ei nu mă cunosc așa cum ne știm noi unul pe celălalt, zise el.

Așteptă o schimbare de atitudine care însă nu veni, sau nu mai mult decât printr-un tremur de groază.

— Nu înțeleg ce vrei să spui, Basil.

— Azi-noapte păreai să înțelegi.

— Să nu mai aduci vorba de asta! Niciodată! Vreau... ah, vreau să uit!

De-ar fi putut să încuie o ușă, să arunce cheia și să nu o mai deschidă niciodată.

De fapt, el chiar o auzi încuindu-l pe dinafară.

Așa că își continuară pregătirile separat, cu peretele despărțitor între ei.

Doamna Macrory le spuse la micul dejun că soțul ei le-a alimentat mașina, suficient cât să ajungă până în Gogong; lui Rory îi părea rău că nu poate să fie și el alături de cei doi frați: plecase să repare o poartă stricată, pe care o descoperise cu o seară înainte, pe proprietatea lor.

Nu erau nevoiți să îi facă față lui Macrory. Ca și animalele, ca și copiii, el evita orice contact cu moartea. Copiii familiei Macrory, cu excepția grășanei de Mog și a bebelușului, își plecară privirea în prezența fraților Hunter, cei îndurerați.

Mog chicoti încet, cu nasul în ceașca de ceai.

— Pe văceu!

După ce se ridicară de la masă, Basil își aduse aminte să le dea fiecăruia câte o monedă.

Copiii se înveseliră; în timp ce mamei i se umplură ochii de lacrimi.

— A fost minunat să vă cunosc pe amândoi. A fost... aproape... ca prima ieșire în lume.

Gândindu-se la riscurile pe care oamenii simpli nu vor fi niciodată nevoiți să și le asume și la amăgirile pe care aceștia le vor lua drept adevăr, prințesei de Lascabanes i se umeziră ochii.

Își caută geanta, dar, văzând că nu este prin preajmă, se mulțumi să îi dea niște sfaturi fratelui său.

— Basil, ești sigur că n-ai uitat nimic? Pijamaua? Hubert își uita mereu (era prea târziu să mai împiedice porumbelul să scape) pijamaua sub pernă.

— Nu mai port pijama, mormăi Basil.

Mog pufni în răs: o gură de ceai lăptos zbură înapoi în ceașca pe care o tot învârtea în mâini.

După sărutări și promisiuni, toată lumea rămase, tremurând, în curte, în timp ce frații Hunter se pregăteau de plecare. Madame de Lascabanes pipăi încet, cu vârful limbii, să vadă dacă terciul de pe obrajii bebelușului se luase pe buzele ei frumos rujate.

Sir Basil și prințesa stăteau în mașină, uitându-se pe geam. Actorul se aplecă și se rezemă de umărul surorii lui, iar Dorothy

își luă o poziție mai rigidă și mai oblică decât cea obișnuită, ca el să poată fi văzut mai bine. Deși cu toții se convinseseră că se întâmplase. În ciuda zâmbetelor prelungi, visătoare, frații Hunter erau probabil cel mai puțin convinși dintre toți.

Sir Basil apăsă pe accelerație și porniră prea smucit ca să se poată considera că au avut o plecare demnă. Pe urmă prințesa scoase mâna pe geam și o flutură o singură dată, prelung. O rază de lumină făcu să scânteieze inelele pe care nu le purtase cât timp stătuse la Kudjeri.

Se pierdeau în zare.

Nu se putea opri din foială se întorcea ba pe o parte cu genunchii până sub bărbie ba pe spate cu picioarele întinse nefiresc de drepte țepene înfipite în întuneric. Pentru tot restul nopții. Era pregătită. Începu să numere de câte ori se întorsese de pe o parte pe alta dar își începuse numărătoarea prea târziu. Într-un moment când nu dormea ci stătea întinsă (nu doarme niciodată, asta spunea Ea mereu) se lovise la cartilajul urechii (ca doamna Hunter) îl zdrobise simțea că va rămâne îndoit. („Să vi-l masez puțin?“ „Nu mulțumesc soră trece de la sine.“)

„HUNTER, Elizabeth, văduva lui...“ Domnul Wyburd avea să publice necrologul în *Herald*. Nu mâine deja e prea târziu ci poimâine. Printre celelalte nume. Unele sunt de tot râsul dacă ai timp să le citești la micul dejun. Nu crezi în moarte decât atunci când li se întâmplă oamenilor pe care nu îi cunoști trebuie să li se întâmple și unora apropiați părinților dar nici pe ei nu i-ai cunoscut prea bine. Sau pacienților unui anumit procent dintre ei. În cele din urmă pacienții deși sunt reali nici pe ei nu îi cunoști prea bine din fericire. Până când „HUNTER, Elizabeth... la ea acasă... în somn...“

Se întinse către lampă să o aprindă. Era grea poate o dărâma nu merita. Renunță. Se întoarce.

Ar trebui să dezinfecteze ca lumea receptorul pentru că su-nase Badgery după un taxi după ce mâncase omletă „câh“ poate vă infectează pe toate „alo da doctorul Gidley?“ (Cine altcineva să fie decât grăsanul insinuantul lingușitorul de Gidley?)

„Sora Manhood la telefon doctore trebuie să vă raportez că pacienta mea – doamna Hunter – a murit.“

A spus că va veni imediat. (Gidley prefera vorbirea americană, numai în prezența doamnei Hunter își lua un aer mai britanic.) Părea entuziasmat. Cum era și de așteptat, după moartea unei femei bogate și senile.

„*Au*, urechea asta blestemată!“ Trează de-a binelea, Flora Manhood își masă cartilajul. Nu avea cine să o facă în locul ei.

Scoase pernele de sub trupul întins pe pat și le aruncase deoparte. Îi întinse mâinile și picioarele, cât de drept putuse. Închise ochii ce fuseseră ai doamnei Hunter. Îndreptându-se către dulăpiorul de unde avea să ia vata, i se părea că mobila se clatină, se răstoarnă, se adună laolaltă deasupra capului ei, după care se întoarce la poziția inițială. Aranjă tampoanele de vată – îmbibate cu apă, ca să rămână nemișcate – pe pleoapele bătrânei. (Betty Hunter cea de altădată ar fi devenit irascibilă și i-ar fi trântit replica imediat: „O groază de nimicuri inutile.“) Oare era totul suficient de curat pentru Sfânta Mary, care trebuia să sosească?

Flora tânjea după sora de Santis. Își dorea, mai mult decât orice, sentimentul de continuitate pe care, în lipsa doamnei Hunter, i-l putea reda Mary de Santis. Voiai să se uite la tine cu ochii ei ca de vacă: să te ierte. Elizabeth Hunter nu ierta niciodată: îți plătea cu aceeași monedă; ceea ce putea fi un fel de iertare.

Uitându-se la ceas pe când îi aștepta pe Gidley și pe de Santis, sora Manhood își aduse aminte că ar trebui să îi spună doamnei Lippmann. Deși era o treabă cam neplăcută, măcar îi dădea ceva de făcut. Traversă coridorul, îndreptându-se spre fostele camere ale slujnicilor, unde o fantă luminată dezvăluia conturul ușii menajerei.

— Doamnă Lippmann?

Bătu de formă, de două ori; ușile de la camerele slujnicilor erau dintr-un lemn mai subțire și mai ieftin, spre deosebire de cele indestructibile, din cedru, ale proprietarilor casei.

După o clipă, doamna Lippmann răspunse:

— Nu pot să te primesc, Flora.

— Dar am ceva important să-ți spun.

Menajera deschise ușa.

— Nu-i nevoie să-mi spui. Știe deja întreaga casă, zise ea, așezându-se pe podeaua camerei sale înguste și sprijinindu-se de cufărul de pe peretele opus ușii. *Unser Alles ist uns genommen worden.*¹

Răvășit după dansul pe care îl executase, părul doamnei Lippmann atârna în șuvițe răzlețe, iar chipul menajerei avea culoarea cenușii ude, în afară de pleoape și de buze, care erau mai închise la culoare, ca niște smochine maronii; în partea de jos a obrazilor, avea zone gălbui, împestrițate de un roșu aprins.

— Păi, dacă știi deja...

Intențiile sorei Manhood se evaporară – cel puțin uimirea luă locul agitației și o făcu pe Flora să se înfigă bine pe călcăie, în pragul ușii.

Menajera atârnase un prosop peste oglinda de pe cufărul din nuiele, care se clătina în timp ce doamna Lippmann legăna cufărul, împingându-l cu capul, întorcând mai întâi un obraz, apoi pe celălalt, ca să se rezeme de sertarele din spate și să se retragă mai departe, dacă era posibil, din fața unei prezențe care o stingherea în goliciunea ei. Mânerele sertarelor tremurau.

Totul era atât de ciudat, încât Flora își luă din nou rolul de infirmieră autoritară, deși avusese de gând să fie blândă.

— Of, ți-ai rupt rochia! simți ea nevoia să remarce, atrăgând atenția asupra unui lucru cât se poate de evident.

Era o minune că rochia supraviețuise, chiar și în condiția aceea. Timpul și frenezia dansului o redusese ră la niște zdrențe; dar asta nu explica o despicătură voită, pasională, ce pornea de la gât, în jos. Sânul doamnei Lippmann fusese dezgolit prin distrugerea rochiei moștenite.

În tot acest timp, menajera își ferea chipul, dar scotea niște mugete ca de cireadă de vite transportate la deal, în toiul nopții, către târg.

În alte împrejurări, i-ar fi plăcut Florei; sau poate că ai fi dat frâu liber unor porniri mai profunde dinăuntrul tău, pe care ai fi

---

¹ „Ni s-a luat totul“ (germ. în original).

preferat să le ascunzi; dar te grăbeai și te simțeai responsabilă: deja suna cineva la soneria de la intrare. Dacă Gidley ajunsese, probabil că stătuse la pândă, așteptând să moară doamna Hunter.

Așa că o repezi pe menajeră.

— Te-aș sfătui să te ridici de pe podea. O să-ți pară rău, Lot, dacă o să-ți înțepenească încheieturile. Mai târziu, o să-ți dau ceva pentru față, adăugă ea cu un aer destul de mulțumit, pentru că respectase o tradiție, dar se opri.

Contuziile de pe pielea cenușie, cu porii ei deschiși, o făceau să arate ca o piatră ponce, dar o piatră ponce care respira și se îneca, în timp ce capul mișca mânerule metalice ale sarterelor de care evreica încă se sprijinea, legănându-se. Poate că te-ar fi trecut fiori pe șira spinării dacă nu ai fi fost nevoită să alergi până jos ca să îi deschizi ușa lui Gidley.

Îată-l și pe nesuferitul de doctor: oricâtă reclamă i-ar fi făcut Badgery, el tot un nesuferit rămânea, iar Jessie, cu sutienele ei cu burete și cleștii ei de păr, nu putea ascunde faptul că se dădea în vânt după doctori și cultivatori de ceai și voci de actori.

Din prima clipă când înțelese ce s-a întâmplat, sora Manhood reușise să își recupereze o anumită eficiență care o făcea de încredere. Reflexia ei în oglinda din hol părea convingătoare; și frumușică, pe deasupra. Își mai scoase o șuviță de păr de sub bonetă, lăsând-o să îi umbrească fruntea: nu pentru Gidley, ce Dumnezeu! Ci pentru moralul ei. De altfel, poate că la asta s-ar fi așteptat și Ea.

Doctorul cel gras și nespălat stătea pe verandă, în lumina pe care o aprinsese ea înainte să deschidă ușa. Își luase trusa cu el, ca de obicei. Nu părea cu nimic schimbat, în afară de faptul că îi luceau ochii. Avea un aer vinovat, probabil pentru că încerca să își impună o atitudine respectuoasă, ca pentru o ocazie tristă și importantă.

— Ai avut noroc că m-ai prins, zise doctorul Gidley cu vocea lui grosolană și bărbătească. Eu și soția mea tocmai ne întorseserăm de la o petrecere stupidă.

(„Soția mea“ semăna, probabil, cu o floare presată.)

— A murit în liniște, nici măcar nu mi-am dat seama.

Sora Manhood se bucura că îi vine atât de ușor să vorbească.

— Nu cred că are ce să regrete, spuse doctorul, din senin și cam necioplit, sau cel puțin așa i se păru infirmierei până să își dea seama că îl ajuta și băutura pe care o dăduse pe gât la petrecere. Avea optzeci și patru de ani, nu-i așa?

— Și șase. (Faptul că îl putea corecta pe doctor o făcu pe infirmieră să se simtă mai sigură pe sine și mai puternică decât el.) A fost într-o formă de zile mari în seara asta. Avea chef de machiaj și de glume. A dansat și menajera pentru ea. (Buza de jos a doctorului nu putea accepta această parte a mărturisirii.) După aia a cerut să-și facă nevoile. (Infirmiera îl conducea pe scări.) Când m-am întors s-o ridic de pe toaletă, era moartă.

— Ai prins-o dormind, pentru prima dată în viața ei!

Infirmiera nu părea să guste gluma.

Nu atât bătrâna în sine, cât *ideea* unei doamne Hunter o făcea să se simtă superioară.

Intrară și descoperiră ceea ce era, oricât de incredibil ar părea, un cadavru așezat pe patul doamnei Hunter. Dischetele de vată te împiedicau să vezi dacă sub ele sunt ochi de om sau tăieturi decupate dintr-o mască pictată. Umbrele verzui de pe obraji fuseseră scoase în evidență de felul în care infirmiera îi legase maxilarul cu un bandaj și de faptul că îi scosese dinții. Conturul negru și gros al buzelor se revărsase peste purpuriul crăpat, făcându-i gura să pară o cusătură de mână și întărind și mai mult impresia de mască.

Doctorul râse.

— Ciudate jocuri mai aveți voi pe aici!

Apucă ceea ce fusese o încheietură, ridică ceea ce se vedea să fi pleoape, flutură nonșalant un stetoscop; apoi îi dădu câteva bobârnace obiectului de pe pat, catapultându-și arătătorul de pe degetul mare.

— Elizabeth Hunter chiar a dat colțul.

Sora Manhood era oarecum dezgustată. Ba nu, chiar *era* dezgustată! Nu iubise ea, nu neapărat pe doamna Hunter, ci ideea pe care o simboliza ea? Poate că simboliza chiar viața. Te biciuia întruna, obligându-te să mergi înainte. Ca atunci când începuse sângele menstrual să curgă din nou, iar tu îl simțiseși,

cald și lipicios, pe picioarele tale, redându-ți viața și iubirea. Așa că Flora Manhood îl ura pe doctorul Gidley, pentru că se vedea că o urâse pe doamna Hunter.

Când doctorul se așeză pe un scaun ca să scrie certificatul de deces, ea începu să își facă de lucru. Trebuia să spele cadaavrul și spera să o facă în intimitate. Dar, după ce aduse ligheanul, observă că doctorul nu are de gând să plece nicăieri.

— Trebuie să-mi spăl pacienta, doctore, îi reaminti ea.

— De ce nu, soră?

Nu știa și el fiecare centimetru din Elizabeth Hunter?

Avea să protejeze patul cu propriul trup.

— Cred că o să te aranjezi destul de bine după moartea ei...

Flora te cheamă, nu-i așa?

— Nu mă aștept la nimic.

Dacă nemernicul acesta o obliga să vorbească precum o fetișcană virtuoasă, măcar o dată în viață nu avea de ce să se simtă ca o ipocrită.

— Chiar și cei mai răi bogătași își pomenesc infirmierele în testament. Dacă n-o fac ei din proprie inițiativă, atunci le amintește avocatul. Ar fi logic să le aducă aminte și de doctor, nu? Dar n-o fac aproape niciodată. Desigur, câteodată pacientul este îndrăgostit de doctor. Asta e altceva.

Râse zgomotos.

Doctorul Gidley (Graham), întotdeauna la înălțime, cu soția lui cea tânără (plină de bani), cu cei doi băieți la școli bune, cu un cabinet situat într-o zonă plăcută, abonat la operă și la concerte de orchestră și membru al clubului derbiului A.J.C., o scoatea din sărite pe Flora Manhood.

Cum se confrunta cu primul deces din cariera ei, ar fi trebuit să poată da dovadă de sensibilitate. Dar avea să se învețe. Pe măsură ce spăla membrele acelea teribil de ofilite și sânii aceia micuți, ca niște săculeți din piele de capră neagră, un fel de dragoste începu să îi zvâcnească prin brațele încordate, în loc să îi curgă liniștit. Din moment ce Elizabeth Hunter se străduise întotdeauna să respingă orice formă de tandrețe de care ai fi putut să dai dovadă față de ea, toate pornirile de afecțiune fuseseră întotdeauna numai sugerate, într-un mod stângaci. Cel

puțin efortul fizic de a spăla trupul bătrânei te ajuta să suporti prezența doctorului.

— A fost o femeie foarte pasională, așa se spune. Ei bine, se și vede.

Flora Manhood se aplecă și mai mult asupra corpului pacientei sale: trebuia să O protejeze; înainte de toate, trebuia să șteargă cu buretele toate semnele creativității ei răutăcioase. Masca părea să preia expresia purității originale și, asumându-și-o, le oferea o asigurare celor din jur. Frumusețea lui Elizabeth Hunter – cel puțin ca idee – stăruia pe chipul unui craniu căruia i se redase înfățișarea adevărată.

Tocmai ștergea gura pentru ultima dată, cu o bucată de pânză umedă, când simți o răsuflare în ceafă și își dădu seama că doctorul Gidley era în spatele ei, extrem de aproape: grăsanul ăla se freca de fesele ei.

— Flora, nu? zise el, împingându-se în ea, într-un mod obscen.

— Doctore Gidley, îi spuse ea în față, fiindcă, odată ce se întorsese, nu putea evita nicio parte din el: nici firele de păr blonde ce îi ieșeau din bărbie, nici burdihanul care amenința să o răstoarne sau să o lipească de marginea patului. Dacă dumneavoastră ați uitat de soție, eu n-am uitat de pacienta mea. Aș vrea s-o tratăm cu respect.

Doctorul oftă adânc, eliberând un damf de whisky, apoi își regăsi cu greu echilibrul, pe care aproape și-l pierduse în asaltul asupra infirmierei.

— Ce sentimente nobile! Exact ca la carte! Dar tu nu știi că ce scrie în cărți nu e niciodată adevărat?

Continua să vorbească, deși știa de pe acum că nu va obține nimic. Poate că infirmiera l-ar fi dat afară dacă nu ar fi apărut în cameră sora de Santis. În hainele de stradă. Și ochii ei.

Prezența unei persoane cu un aer atât de profesionist ca infirmiera de noapte îi făcu să revină la lucruri mai serioase.

— După cum vezi, soră, am avut un deces în familie, zise el, după care râse, poate pentru sine și pentru micuța Manhood.

Sora de Santis se apropie de pat și atinse picioarele doamnei Hunter. Plecă să se schimbe în uniformă.

Așa că doctorul Gidley era liber să plece. Făcu cu ochiul, apoi își înclină capul, însă nu era clar dacă pentru infirmiera cea drăguță, pentru cadavrul fostei sale paciente sau către propria reflexie din oglindă; deși, cel mai probabil, către propria reflexie: ochiul minții lui era fascinat de imaginea sa, cu buzele umede, burta umflată și smocurile de păr spilcuit, de pe ambii obraji. În timp ce sora Manhood rămase cu imaginea unei perechi de gambe goale sau a unor bulbi blonzi, imenși, care stăteau să explodeze, înainte să se dezrădăcineze din covor.

Când se întoarse Mary de Santis, ea terminase de spălat trupul. De Santis șterse corpul, îi introduse dopuri în toate orificiile (slavă Domnului!) și îi legă genunchii.

Cu glas scăzut, cele două infirmiere făcură schimb deopotrivă de observații practice și de vorbe de încurajare. Sora Manhood aduse un cearșaf curat cu care să acopere cadavrul. După ce îl întinseră și îl neteziră peste vârfurile și muchiile importante, Manhood îi tăie unghiile. Dar de Santis fu cea care îi acoperi chipul cu o batistă. Când li se atingeau mâinile în timp ce își vedeau de treabă sau când se loveau una de alta sau când își atingeau umerii în trecere, Flora Manhood era cât pe ce să exprime dragostea pe care fusese prea stânjenită să o simtă față de Elizabeth Hunter.

În cele din urmă, sora de Santis spuse:

— Nu ți-ai dat seama că ți-a trecut ora de plecare?

— Ba da, o să plec. Și n-o să mă mai întorc niciodată. Nici măcar pentru nenorocita aia de uniformă.

Îi explică lui de Santis că are de gând să renunțe la îngrijirea bolnavilor: tocmai luase hotărârea.

— Sper să te răzgândești, Flora.

— Nicio șansă!

Decizia ar fi bucurat-o mai mult dacă Sfânta Mary nu i-ar fi folosit numele mic. În schimb, a ieșit posomorâtă din cameră, ca să își apere o fragilitate pe care nu știa că o are în ea. Se schimbă și nu se mai întoarse în dormitor. Avea să îi scrie sorei de Santis, dacă putea să găsească ortografia și gramatica adecvate pentru o astfel de împejurare, ca să îi mulțumească pentru

sprijinul ei moral. Cât despre doamna Hunter, nu voia să se mai uite din nou la ea: nu cu batista aceea pe față.

Răsucindu-se prin întunericul acela îngust ca un sicriu care nu poate fi mai îngust decât insomnia într-un pat tare ar trebui să poți să înlocuiești ceea ce îți aparține mai mult sau mai puțin sau măcar să o sugerezi Lottie este singura care o să vrea să stea întinsă și să sufere să simtă mânerile acelea metalice apăsând tăind în carne în noaptea în care Elizabeth Hunter. E încă aceeași noapte. O Doamne.

Flora Manhood vru să aprindă lumina. Dar nu îndrăznea să înfrunte prezentul, cu luciul său și colțurile acelea ascuțite și maldărul de vase nespălate. Prefera trecutul, oricât de întunecate și de umiltoare ar fi fost unele dintre detaliile lui.

Așa că încă alergi pe cărarea șerpuitoare în noaptea morții lui Elizabeth Hunter simți creanga nu zgâriindu-te ci biciuindu-ți chipul e încă pe tine ca o scamă inutilă o ofrandă din dragoste pentru o zgârietură inhalează colodiul și fii recunoscătoare da ești.

Flora Manhood fu nevoită să își adune forțele când închise poarta în urma ei: nu fusese reparată, pentru că bătrâna Betty era prea țcănită, Arnold Wyburd, aproape dus cu pluta, iar infirmierelor le plăcea să aibă ceva de care să se plângă. Furnalele acelea rafinăriile ce-or fi fost ele ale căror contururi se vedeau pe cerul dinspre Botany arătau destul de înfricoșător uneori mai ales cea care se transforma într-o cruce de foc dacă te uitai la ea printr-o plasă de muște. Ei bine, nu te vei mai uita niciodată la ea – cel puțin nu prin plasa de la geamul din Moreton Drive.

F-L-O-R-A spus pe litere te face să te simți mai reală greu de crezut ești liberă în sfârșit să hoinărești pe unde vrei să te întinzi pe iarba din parc dacă asta îți dorești nu noaptea când sunt omorâți oamenii singuri ci sub lumina soarelui după asta tânjești tu după greutatea și căldura soarelui.

În lipsa soarelui, porni sprintenă spre capătul străzii. Nu depindea de soare, la fel cum nu depindea nici de vreun bărbat. Iar doamna Hunter murise. Nu te vei mai întoarce niciodată. Nu pentru uniformă. Nici pentru geanta din plastic. Și nici pentru cutia de șervețele pe care abia o desfăcuseși în dimineața aceea.

Iuți pasul, ca să nu se mai gândească la geanta ei frumoasă. Vântul se juca pe – dacă nu printre – coastele ei, pe sub rochia pe care o purta. Tremura. Uitase că este iarnă.

Până când începu să meargă mai relaxat. De dragul mersului. Pe Anzac, către Kingsford. Când văzu firma de neon, zăbovi puțin pe bordură, după care dădu colțul către Gladys Street, dar trecu repede pe trotuarul de vizavi când ajunse la locuința soților Vidler; nu ar fi putut să le povestească lui Vid și lui Viddie ce se întâmplase. Merse grăbit pe străzi de care nu mai auzise niciodată Hardcastle Trent Dahlia Corella Cumberlong Dobbs trecând din nou pe Parade mai avea puțin și alerga apoi dădu colțul aproape de unde stătea Snow lumina albastră încă scânteia în vârful stâlpului de felinar arătând în sus către cărămizile de culori diferite. Primită înapoi pe Parade, gâfâi din cauza agitației de pe stradă, care se potrivea cu agitația din sufletul ei.

Dacă ai fi știut la momentul respectiv ce se va întâmpla, i te-ai fi alăturat lui Lottie în dansul ei pentru doamna Hunter.

În fața complexului Bellevue, într-o zonă luminată de două globuri lăptoase, fusese plantat un obiect uman: un al treilea glob, sau un nap, sau chipul unei femei, care ajunsese într-o etapă de întunecare a minții, cu amintiri colorate și resentimente fluide, se uita în sus.

— Nu mă recunoști, Florrie? rosti glasul care încerca să se elibereze din gura ca o gaură cauciucată, împrôșcând în toate părțile milă de sine. Nimeni nu poate să spună că nu i-am ajutat întotdeauna pe cei aflați la ananghie.

De data aceasta, greutatea persoanei aflate la ananghie era prea mare pentru ea: încheieturile îi atârnav peste genunchii proeminenți, capul i se bălăngănea încoace și încolo, cocoțat pe un gât telescopic și vânos, corpul aproape că era răsturnat în șanț. Dar fu salvată, căci farurile unei mașini ce trecea prin zonă îi făcură pleoapele mai albe și gura mai umedă, mai alunecoasă.

— Vai, Snow! (Era una dintre cele mai proaste nopți din viața Florei.) Ai pățit ceva?

— Doamne, Florrie, te știam mai isteată. Nu vezi că sunt praf?

— Dar o să cazi în șanț!

— Dacă nu reușesc să ies, acolo rămân.

De fapt, Snow se afunda și mai tare.

Aplecată peste ultima ei rudă rămasă în viață, în timp ce vântul îi intra pe sub minijupă, Flora Manhood se simțea cât se poate de prostesc și nu știa ce ar putea face. Ar fi trebuit să se așeze în genunchi, dar nu voia să își strice dresul. Dresul era însă doar un pretext: în loc să inventeze tot felul de nume de alint („Butchikins“, „Snowlo“, „Sărăcuța de tine“), ar fi putut să o apuce de mâini, de acolo de unde stătea, și să își tragă verișoara în picioare. Dar nu o făcu.

— Ești singură, Snowy?

— Singură.

— Păi și prietena ta?

— Care prietenă? Carla?

— Aia cu care am făcut cunoștință. Nu o chema Alix?

— Aaa, ea. Alix a plecat.

— Atunci Carla?

— Nu Carla. Carla e cu treaba ei. Kay a fost ultima. M-a părăsit în seara asta. D-aia m-am cherchelit așa.

Snow Tunks începu nu să plângă, ci să elibereze din ochi un șuvoi de gin sau de lacrimi. Își șterse cu mâna secera argintie care i se prelinsese din gură. Sau din nas.

— Pot să mă ridic... dacă vreau.

— Atunci îți chem un taxi. Să te ducă acasă.

— Nu vreau. Nu singură. Florrie?

Snow Tunks întinse mâna, dar nu apucă decât întunericul: Flora Manhood făcuse un pas înapoi.

Adevărul era că nu suportai să te atingă; Snow ar fi putut să rămână lipită de tine pentru totdeauna.

— Cu taxiul e cel mai bine, draga mea. Pot să sun de la telefonul din bar. Sun la Red de Luxe.

Erai prea sus, prea strălucitoare, tocurile făceau prea mult zgomot pe trotuar.

De acolo de unde stătea, pe bordură, Snow reuși să strige:

— Doar dacă vii și tu, Florrie. Tu trebuia să fii, încă de la început. Cre' că mi-am dat seama încă din Orașul Bananelor că noi două am fi perfecte una pentru alta.

— Bine, Snow. Așteaptă acolo, Snowy.

Ușa de la bar se deschise greu: probabil că o înțepenise aerul închis de dinăuntru. Răsetele cu damf de bere ale bărbaților răzbăteau de dinăuntru și păreau să facă geamul jivrat al ușii să se umfle și să se lipească de obrajii tuturor, mai ales de ai unei femei care încerca să intre.

— N-o să mă lași de izbeliște, nu-i așa, Florrie?

Snow încă striga de pe bordură.

— Suntem doar noi două, restu' n-au decât să se ducă dracul'

— Da, da.

Florrie (sora Manhood!) reuși să împingă ușa suficient de tare încât să se deschidă. De cealaltă parte a ei, bărbații stăteau și se uitau cum li se încalcă drepturile. Toți cei din bar, fie indivizi burtoși, cu ochii sticloși de la bere, genul care nu făceau decât un semn, și halba apăsătoare imediat, fie bărbați mai slăbuți și mai aranjați, care arătau că știu mai bine, mângâind un pahar cu tărie, absolut toți erau reprezentanți ai sexului tare. N-a spus nimeni, niciodată, că te poți descurca și fără o femeie; care poate deveni chiar un câștig permanent: poate să arunce friptura pe grătar, să calce cămășile și să țină casa curată și frumoasă. Soțiile sunt o soluție economică; dar asta e altă poveste. Cât despre fata din pragul barului, îmbrăcată atât de sumar, nu părea să fie bună decât de o partidă scurtă pe bancheta din spate a unei mașini.

Din fericire pentru mândria Florei Manhood, Bellevue era amplasat la un colț de stradă. Putea să taie colțul, murmurând scuze pentru greșeala pe care o făcuse, și să iasă pe ușa opusă, în cealaltă stradă, ștergându-se pe mâini pe bucățica aceea de fustă, ca să scape de stinghereală, dacă nu de rușine: îi era rușine de bărbații aceia viguroși, de verișoara ei lesbiană și beată și, mai rău decât orice, de SINE.

Se trezise din nou în decorul delirant, de neon, în care se transformase viața ei după moartea doamnei Hunter. „N-o să mă lași de izbeliște, nu-i așa, Florrie?” Pe naiba. Dacă Snow însăși își sădise ideea asta în cap, nu se putea plânge. La fel cum nici nu ai fi putut să explici ce făcuseși.

Ceva mai departe, dădu peste o mașină de poliție. Polițistul încetini, ca să se uite mai bine la ea. Nu spera să îi poată explica polițaiului ăluia, cu mutră de dog german, că fuge de verișoara ei turmentată, că nu este prostituată, așa cum i-ar fi plăcut lui să creadă, că nu mai este nici măcar infirmieră, ci nimic mai mult decât o femeie fără nicio țință, fără aptitudini concrete sau speranțe bine definite.

Dar mașina trecu mai departe.

Abia când ajunse pe străduțele lăturalnice, unde se afundă până la glezne în nisip, o luă la fugă înapoi, încercând să iasă din fundătură. Nisipul o împiedica să meargă: toate străzile dosnice erau pline de nisip. Pe când lipăia din picioare și înainte cu greutate, se simțea de parcă era șlefuită cu șmirghelul.

Florei Manhood i se părea că nu va mai ajunge niciodată: gardurile decolorate, nisipurile mișcătoare de la intersecții, toate erau împotriva ei. Odată, își pierduse un pantof pe când alerga după un autobuz. Și în noaptea aceea avea, cu siguranță, să își piardă un pantof, iar poliția avea să o aresteze pe Snow. O să îi dezamăgești pe toți cei pe care îi cunoșteai.

Stând întinsă în patul îngust cunoști toate arcurile și tot ce nu e arc așa cum îți cunoști umflăturile sânilor smocurile de păr galeriile și tunelurile propriului corp ce ai fi făcut dacă ai fi văzut mașina oprită cu ușa deschisă în fața complexului Bellevue nu era dar ar fi putut să vină și să plece Snow plecase ca toată lumea numai tu ai rămas și Elizabeth Hunter cursese ca un șuvoi maroniu de sub batistă de sub cearșaf și se amestecase cu întunericul din jur ești o proastă pentru că E. Hunter e într-o stare perfectă nu a rămas niciun orificiu neastupat avea vata grijă de asta.

Traversând Parade Street, probabil pentru a cincisprezecea oară, Flora Manhood auzi scârțâitul roților din trafic. Nici Elizabeth Hunter însăși, care era hotărâtă să nu lase nimic să îi stea în cale, nu ar fi putut să îi pună bețe în roate așa de bine. Flora se împiedică și se lovi de geam, care mai întâi se crăpă, după care rămase așa, vibrând pe nasul ei turtit. Degetele doamnei Hunter întotdeauna tremurau dacă avea câștig de cauză; dacă nu, înțepeneau și deveneau ca niște gheare. Dar moarta

nu era acolo, nici măcar ca o fantomă în cămașă de noapte; numai un smintit putea crede că Elizabeth Hunter avusese vreun amestec.

În seara aceea, vitrina farmaciei era împărțită între alifii patentate și CAMPANIA NOASTRĂ NAȚIONALĂ ÎMPOTRIVA MUȘTELOR DE CASĂ. Vitrina lui nu era niciodată aranjată așa cum trebuia; nu stătea să se gândească la ea, ci lăsa totul în seama lui Bev Sills, care era o bomboană de fată, deși el nu părea să observe asta. Era târziu, și bineînțeles că farmacia era închisă. Așa că se duse prin spate și urcă scările până la ușa lui. Pe culoar atârna aceeași ferigă cu frunze galbene, singura pată de culoare în decorul maroniu. Când i se deschise ușa, o izbi imediat mirosul cunoscut de gaz și de cotlete arse.

— Am niște cotlete pe foc, zise el.

Trecu pe lângă el, intră în bucătărie și trase grătarul afară, ca să se uite mai bine. Grăsimea sări în sus. Fumul îi făcu ochii să lăcrimeze.

— Sunt aproape gata, zise el, de parcă tot ce își dorise vreodată începea să se întâmple.

Nu mai avea cum să salveze cotletele. Flora stinse focul.

Se așeză la masa din bucătărie. Nu își mai dorise niciodată atât de mult să se așeze undeva și să stea jos, la nesfârșit.

— Cărui fapt îi datorez această onoare? întrebă Col.

— A murit doamna Hunter. În seara asta. Cred c-a fost ultima mea pacientă.

— Nu mai spune! Dar ce avea această doamnă Hunter?

— Nu știu. Probabil că a trăit destul. Bănuiesc că, dacă umbli destul de mult timp ca un zombi pe lumea asta, ajungi să afli tot ce poți spera să afli într-o viață.

— Și ți-a spus și ție ce a descoperit?

Col își ridicase unul dintre colțurile gurii, dar grimasa îl făcea să semene cu victima unui atac cerebral, care nu își mai recuperase mobilitatea feței; nu îi plăcuse niciodată să îl vadă cu expresia aceea pe chip, pentru că, de obicei, la scurt timp, începeau să se certe.

— Nu, spuse ea. Nu știu, își schimbă răspunsul, dar se simțea în continuare ca o ignorantă incurabilă.

Printre vasele de pe masă, pe care grăsimea de la șuncă se depusese în straturi, printre frunzele de salată care se veștejeau, înmuiate în ultimele picături de oțet îndoit cu apă, zăcea și una dintre cărțile lui Col: *Așa grăit-a Zarathustra*. Cine-o fi fost tipul ăla, de era atât de sigur pe el? Era atât de perfect ignorantă, încât probabil că avea să rămână așa pentru totdeauna.

— Dacă ai venit aici așteptându-te să primești răspunsuri, știi care e singurul pe care o să-l auzi de la mine.

— Nu mă aștept la nimic.

Fumul de la cotletele arse făcea mai mult decât să îi înroșească ochii; îi dădură lacrimile.

De partea cealaltă a valurilor de fum, Col continua să o bată la cap.

— Din câte mi-ai spus, ai urât-o dintotdeauna pe bătrână.

— Da! strigă ea. Nu... nu am *urât-o*! M-a înțeles mai bine decât oricine altcineva. Doar că nu mi-a plăcut niciodată ce scotea la suprafață din mine.

— Și eu te înțeleg, Flo, zise Col, așezându-se lângă ea. Știu cine ești. Și ești alegerea mea.

— Nu sunt nimic.

Col îi săruta coapsele. O sărută între picioare, iar ea, nătânga, sângera stânjenită și îi ținea capul lipit de burta ei. I-ar fi fost rușine să îi spună că este în perioada aceea a lunii și nu pot face nimic.

O scoase Col din încurcătură, ducându-se după un somnifer și un bandaj pentru ceea ce numea „rana“ ei – locul în care o zgâriase creanga pe obraz.

I-ar fi plăcut să împartă cu el bucuria pe care o simțise când începuse să îi curgă sângele pe picioare. Dar nu avea să spună nimănui un lucru pe care nu îl știa decât ea. Dacă nu cumva doamna Hunter ghicise. Copilul lui Sir Basil Hunter, conceput greșit și avortat, avea să rămână pentru totdeauna un secret: puțină necinste poate fi, uneori, necesară și inofensivă.

Așa cum și insomnia poate deveni un fel de virtute sau un prilej de bilanț în patul pe care Col nu îl mai făcuse de când te ținuse ultima oară în brațe deși acum dormea pe canapea în camera de alături nu îl auziseși niciodată ca lumea atunci când

dormea prea aproape de tine în patul acesta matrimonial îngust. Ea bate în lemn cu safirul ei cel roz e al tău acum nu-i așa în sicriu soră își sadește omul ultima sămânță o văd încolțind în tine ca o prăsitoare de iepuri jupuiți ah doamnă Hunter cum puteți să fiți atât de *insensibilă* (chicoteli) niciodată n-am putut să sufăr obstetrica dar când e vorba despre carnea ta e altceva copiii mei sunt pui de oameni așa sperăm doamnă Hunter dacă safirul ăsta binecuvântat o să funcționeze.

Domnișoara Haygarth îi așeză ceașca de ceai lângă registru.

— Le-am spus să vi-l facă mai devreme. Poate că, mai târziu, n-o să mai aveți timp să vă bucurați de el.

De la o vreme, începuse să meargă tiptil în jurul lui. Când îi aducea acte pe birou, stătea prea aproape de el, îl enerva cu sollicitudinea ei și, mai mult decât orice, cu noul ei obicei de a bolborosi.

— Ce spui? fu nevoit să întrebe.

— ...Să vă bucurați de el înainte să vină ei, îi explică domnișoara Haygarth.

Chiar și așa, nu auzi decât jumătate de frază.

Ajunsă la ușă, se întoarse, iar importanța întrebării îi dădu glasului ei un ton grav:

— Să am grijă să fie ceai și pentru prințesă și Sir Basil?

Domnul Wyburd își ridică privirea la nivelul impus de lentilele lui bifocale.

— Când ajung ei aici, cred c-o să trebuiască să le servești prânzul.

Deși ridurile de pe fruntea șefului ei îi dădeau o înfățișare gravă, domnișoara Haygarth știa că el voise să facă o glumă. Râse la poanta domnului Wyburd; gingiile și ochelarii ei rotunzi, fără rame, o făceau să pară deosebit de recunoscătoare pentru prilejul de a zâmbi.

Arnold Wyburd nu râse. De când fusese la funeralii, îi intra-se frigul în oase și avea junghiuri în piciorul drept.

Doamna Hunter făcuse tot ce îi stătuse în putință ca să nu ajungă să îi cunoască pe locuitorii din suburbiile din nord, dar, la fel ca toți cunoscuții avocatului, și ea fusese incinerată

la Crematoriul Suburbiilor din Nord, la care avusese acțiuni. Îndoliații fuseseră aduși acolo de peste apă, în mașini închiriate, lungi, care încetiniseră când intraseră în incinta crematoriu-lui și pe urmă alunecaseră tot restul drumului, ajutate de ceea ce părea a fi un imbold supranatural, printre rândurile de arbuști perfect simetrici. Deasupra lor, din coșul clădirii se ridica o flă-mură de fum. Așa cum s-ar fi convenit, unul dintre vânturile ne-gre din Sydney începuse să bată chiar atunci.

Încă dinainte de ceremonie, pe când stătea în mulțime, răs-punzând cu mulțumiri la zâmbete de complezență, Arnold Wyburd bănuise că vântul îi va șubrezi sănătatea: aproape că simțea deja o durere de șale. Veniseră puțini oameni la funera-lii. Din moment ce vârsta și starea de sănătate o obligaseră pe doamna Hunter să se retragă din viața mondenă, majoritatea pri-etenilor ei dispăruseră. Sau muriseră. În orice caz, înmormântă-riile, la fel ca și despărțirile de la plecarea vaselor din port, tind să adune mai degrabă cunoștințe recente decât prieteni vechi. Deși câțiva dintre cei prezenți nu puteau fi altceva decât prie-teni: oameni în vârstă, înfofoliți în tweed sau în blănuri cu nas-turi ciobiți, veneau din trecut, șchiopătând sau târșâindu-și pi-cioarele, și încercau să răzbată cu privirea printr-o ceață de co-niac, cu aerul amuzat al unora căroră nu le vine să creadă.

Avocatul a așteptat afară, până în ultima clipă, apoi a pornit printre băncile pe care se răzlețiseră oamenii, până când a ajuns în dreptul rândului pe care trebuia să stea, după cum îi dictau raporturile lui cu moarta. Undeva, în spatele lui, a zărit-o pe fe-meia de serviciu a doamnei Hunter, însoțită, probabil, de fiica și de ginerele ei. (Domnul Wyburd descoperise că neamul Cush era nelipsit de la înmormântări.) Sora Badgery, întotdeauna cea mai profesionistă când nu era îmbrăcată în uniformă, i-a oferit un zâmbet terapeutic.

Arnold Wyburd se bucura de junghiurile care veneau și tre-ceau, distrăgându-i atenția de la o situație care îl epuiza din punct de vedere mental. Din când în când, se foia pe banca pe care stătea, ca să vadă dacă, la nevoie, și-ar putea provoca un junghi. Undeva în apropiere, mirosea a naftalină, iar cineva avea un acces de tuse bronșică. Mâinile umflate din cauza unei

perechi de mănuși din piele de ied negru se chinuiau să ajungă la pastilele dintr-un tub greu de deschis.

Doamna Hunter nu fusese o susținătoare a clerului („toți cei chipeși sunt morți“), dar bărbatul cu guler alb care ținea slujba își făcuse temele cu multă conștiinciozitate. Vorbea cu o căldură mângâietoare despre bunătatea femeii decedate, despre frumusețea și inteligența ei, despre soțul său, care făcuse atât bine, despre distinșii ei copii, și a reușit chiar să arunce câteva aluzii discrete la averea ei. Preț de o clipă, imaginea lui Elizabeth Hunter a strălucit cu toate calitățile omenești, într-o aură inconfundabil celestă. Dar Arnold Wyburd vedea totul în ceață: poate că îl orbise vitriolul pe care i-l aruncase ea în ochi, în decursul unei vieți întregi.

Și-a rotit repede privirea prin sală, ca să stârneasă acel junghi de deasupra fesei stângi sau poate ca să se convingă că vede bine sau ca să îi acuze pe unii dintre cei absenți. În orice caz, s-a încruntat și pe sub sprâncene a zărit-o pe sora de Santis intrând cu întârziere, îmbrăcată în ceea ce recunoscuse drept haina ei marinărească dintotdeauna. Pe cap avea o pălărie epatantă: nici mai mult, nici mai puțin decât un turban de calif, din mătase portocalie.

De Santis s-a așezat în ultimul rând, aproape de culoar. Probabil că avea vedere directă spre sicriu. Dar nu se uita la el. De fapt, nu se uita la nimic, din câte îți puteai da seama, judecând după pleoapele ei. Dacă nu ar fi avut un chip impenetrabil, pălăria aceea ca o ceapă enormă nu ar fi reușit să îi ascundă chipul de ochii curioșilor. Îi admira precauția, în orice privință în afară de alegerea pălăriei. Trebuia să se ofere să o ducă acasă cu mașina. Aveau să vorbească despre doamna Hunter, ceea ce putea să fie o alinare în sine, pentru că ar fi fost o întoarcere la vechile obiceiuri, iar sora de Santis poate că ar fi spus ceva, nu știa exact ce, dar cu siguranță nimic la care s-ar fi așteptat vreodată de la o ființă umană, cu siguranță nu de la buna lui Lal, și nici de la răposata Elizabeth Hunter; a început să tremure, gândindu-se la tainele pe care i le putea dezvălui sora Mary de Santis, dacă și-ar fi descuiat dulapul închis al chipului său după funeralii.

Arnold Wyburd s-a simțit deodată atât de rușinat, încât s-a răsucit din nou pe bancă și s-a întors cu fața la preot, la sicriu și la perdeaua plisată, încă neatinsă, din fața furnalului aprins. Chiar și în cele mai bune momente ale lui, o astfel de mișcare ar fi fost de-a dreptul nesăbuită: i-a trimis un junghi prin piciorul drept, iar durerea a urcat până sus. (Lal avea să se supere; trebuia să își ascundă junghiurile de ea; deși probabil că avea să se dea de gol în cele din urmă.)

Slujba a fost scurtă și simplă, așa cum cerea programul încărcat de la crematoriu. Nu au existat izbucniri spectaculoase de suferință, ci numai suspine înfundate, ici-colo, printre rândurile răzlețe. Stilul de viață al lui Elizabeth Hunter nu ar fi permis excese emoționale.

Pe când așteptau ca mecanismul să elibereze sicriul, s-a auzit un zăngănit de metal. Imediat, cutia lucioasă și frumos decorată a prins viață: a început să se zdruncine, coborând pe rampă, către perdeaua ce se deschisese în mijloc. Deși nu era un bărbat cu înclinații militarești, avocatul a hotărât să își îndrepte umerii: poate că asta și așteptau de la el cei din spate. Nimeni nu avea să vadă că el nu se uită la ce se întâmplă în fața lui. Însă nu se putea împiedica să audă: dincolo de surzenia sa și de bătăile puternice ale inimii în corpul ce îi scârțâia din toate încheieturile, era obligat să audă; de fapt, a sfârșit prin a asculta de bunăvoie.

Când a deschis din nou ochii, perdeaua fusese trasă la loc; ar fi putut să trăiască un anticlimax, dacă nu și-ar fi amintit de clauza din ceea ce era, probabil, a unsprezecea versiune a testamentului: „...Ca avocatul și prietenul meu, Arnold Wyburd, să îmi ia cenușa, într-o zi convenabilă pentru el, și să o împrășteie peste lacul din parcul de vizavi de casa în care am trăit...” În împrejurările acelea, s-a bucurat de junghiul care l-a străpuns prin tot corpul, fără să și-l provoace singur.

Când a ieșit din nou în aer liber, a fost din nou săgetat de junghiuri spontane, în timp ce făcea schimb de condoleanțe cu alte fețe care știau să își stăpânească durerea. Multe îi erau necunoscute. Cei care își făcuseră datoria față de moartă se plimbau printre coroanele de flori, uitându-se pe inscripțiile de pe

bilete și descoperind, poate, că cineva cunoscut fusese zgârcit și lipsit de tact, exact cum se așteptau.

Arnold Wyburd a încercat să își aducă aminte ce trebuia să mai facă: ah, da! Să o ducă pe sora de Santis cu mașina. S-a uitat în jur după turbanul de calif și l-a căutat pe aleile care porneau din mijlocul aceluia holocaust, șerpuiind printre plăci memoriale și arbuști nefiresc de perfecți. Nu vedea nicio urmă de baliză portocalie și s-a simțit, în cele din urmă, ușurat. Oare chiar ar fi avut ce să își spună pe lungul drum de întoarcere? Și cum i-ar fi explicat lui Lal că, dintre toți oamenii de la funeralii, el alesese să o ia cu mașina tocmai pe sora de Santis?

— Ai făcut bine că n-ai venit, i-a spus soției la întoarcere.

— Aș fi venit dacă ai fi vrut tu să vin. Dar nu mi-ai spus nimic. Iar *ea* probabil că nu și-ar fi dorit să vin, a adăugat Lal.

A observat că Lal poartă un colier pe care i-l dăduse doamna Hunter. Gâtul îi părea roșu și zbârcit, iar pistruii îi erau zdrobiți de mănunchiurile de turcoaze adunate pe lăntișor.

— A fost frumos? a întrebat ea, apoi a roșit, dându-și seama de gafa pe care o făcuse. Știi ce rău se înfură dacă evenimentele pe care le organiza ea nu ieșeau bine. Nici nu-mi pot imagina cum s-ar simți dacă ar ști că funeraliile ei au fost un eșec.

Pe Arnold Wyburd l-a fulgerat un junghi atât de violent, încât ea l-a văzut, probabil, reflectat pe chipul lui.

— Vai, dragul meu, ce s-a întâmplat?

— Nimic, a zis el. Sciatica mea.

— Ah! a oftat ea.

Îi făcea plăcere compasiunea ei.

— Să mă duc la farmacie, să-ți cumpăr un plasture?

Chiar își dorea să o lase să plece.

— Nu e nevoie, s-a strâmbat el.

Nu era masochist, dar voia să suporte durerea aceea superficială fără amestecul bine intenționat al lui Lal. I-a trimis totuși un zâmbet strâmb, ca să îi arate că îi mulțumește pentru grijă, și a bătut-o ușor pe mână, în maniera în care își comunicaseră ei doi dragostea timp de aproape jumătate de secol.

Din precauție, doamna Wyburd a așteptat până la a doua porție de somon ca să întrebe:

— A fost și cineva cunoscut?

— Infirmierele. Femeile de serviciu. În rest, fețe pe care nu le cunoști niciodată altfel decât vag. De-asta nici nu ne-am înscris noi vreodată într-un club.

Arnold își mesteca somonul.

Lal a luat o gură de apă.

— Și copiii?

Arnold a înghițit și a clătinat din cap; părea puțin nervos.

— Ți-am spus deja. Sau nu? Dorothy a avut o migrenă.

Când a așezat furculița și cuțitul pe farfurie, tacâmurile i-au alunecat dintre degete și au aterizat cu un pleoscăit în zeama rozalie, printre cele două, trei vertebre albe.

Lal a făcut ochii mari și a oftat adânc, la auzul unei trădări la care nu se așteptase.

— Basil avea de gând să vină, dar până la urmă n-a mai apărut, s-a văzut el nevoit să mărturisească, pentru că soția lui putea, oricum, să scoată adevărul cu forța de la el. În schimb, nu mă îndoiesc c-o să-și facă apariția la birou, după cum am stabilit, ca să afle ce scrie în testament.

Prințesa de Lascabanes veni atât de devreme, încât avocatul nici nu avu când să se atingă de ceaiul pe care domnișoara Haygarth i-l servise din timp.

— Nici nu vă puteți închipui cât mă chinuie durerile astea de cap, dar vă asigur că dacă treceți prin așa ceva... e *îngrozitor*!

Suferința – o suferință anume sau poate suferința în general – îi mărise ochii și îi umpluse de lacrimi. Dorothy Hunter era o femeie mai frumoasă decât își aducea aminte Arnold Wyburd.

Prințesa își dădu seama de asta și își arcui buzele într-un zâmbet trist, în concordanță cu împrejurările. Uitase cât de ușor este să ai succes. Știa deja, de când se uitase în oglinda de la măsuta ei de toaletă, că arată bine: epuizarea se îmbina-se cu ușurarea, făcând-o mult mai frumoasă decât de obicei. Întotdeauna arăta cel mai bine în haine care se învechiseră fără să își piardă prea mult din eleganță, cum era haina ei veche, din lână persană, în al cărei guler de zibelină înfipsea o broșă: o

perlă enormă, incrustată în diamante, una dintre puținele roade cu care se alesese de pe urma căsătoriei sale nefericite. Acum, deși era epuizată, dacă nu chiar șocată, de lipsa de confort de la Kudjeri, o înviora gândul că mama ei alesese singura ieșire rezonabilă din impasul în care se aflau cu toții și că astfel se încheiau și anii ei de sărăcie delicată și galantă. (Cu siguranță existau și multe suflete meschine și pizmașe care vedeau lucrurile cu alți ochi și care aveau să o invidieze pentru confortul de care avea să se bucure de pe urma testamentului. Atitudinea săracilor de profesie față de lipsurile celor așa-ziși bogați o iritase întotdeauna pe Dorothy de Lascabanes; era pur și simplu *nedrept*: spre exemplu, o broșă este adeseori simbolul unei substanțe care abia dacă există.)

Prințesa își îndreptă umerii ca să îl asculte pe bătrânelul acela cumsecade, care îi povestea, cu toată conștiinciozitatea, despre vreme, deși, în secret, îi admira fizicul. Trebuia să găsească ceva amabil de spus drept recompensă pentru o creatură atât de credulă, încât nici nu bănuia adevăratul motiv pentru care lipsisese ea de la înmormântarea mamei.

Așa că, mângâind brațul din piele al fotoliului și înclinându-și capul ca să își lipească obrazul de gulerul din blană de zibelină, îi spuse:

— În primul rând de dumneavoastră mi-e milă, bineînțeles. O persoană atât de sensibilă ca dumneavoastră trebuie să fi suferit îngrozitor. Mă bucur că l-ați avut pe fratele meu alături, ca să ia asupra lui măcar o parte din povară. Cât despre Basil... pentru un actor, o înmormântare e un dar din ceruri.

Arnold Wyburd hotărî să nu îi dezvăluie că fratele ei îi dezamăgise pe amândoi: prințesa ar fi putut să profite prea mult de pe urma absenței lui.

Dorothy se întreba dacă ar trebui să îi strângă mâna domnului Wyburd, dar se afla prea departe de el. În împrejurările date, distanța dintre ei ar fi făcut gestul să pară prea teatral, dacă nu chiar athletic. În orice caz, ea nu avea nicio dorință să facă așa ceva. Era ciudat cum moartea mamei părea să îi fi spulberat aproape toate dorințele și, înainte de toate, năzuința ei de a avea un tată. Fu din nou oripilată, deși doar pentru un moment,

de visul acela în care avocatul își plimba testiculele mătăsoase pe coapsele ei.

— Cred că fratele meu întârzie, ca de obicei, zise prințesa, uitându-se la ceas, și izbucni în râs, deși remarca nu impunea o astfel de reacție.

Imediat, apăru și Sir Basil Hunter.

Lui Dorothy i se păru că este umflat la față, sub pălăria de tweed pe care o ținea peste un ochi. Fie era un actor care juca un rol ordinar, fie o grosolănie ce existase dintotdeauna în el își făcuse drum la suprafață de când îl văzuse ea ultima oară.

În ciuda pălăriei extravagante și a feței de bolnav de icter, Basil părea să fi hotărât să fie sobru la întâlnire.

— Bună dimineața, Dorothy... Wyburd.

Se așeză în cel mai apropiat scaun incomod, încleștându-și pumnii în dreptul pieptului, ca și cum nu știa ce ar fi putut face cu mâinile.

De unde se așezase, se uită când la unul, când la celălalt dintre interlocutorii săi, după care își spuse replica:

— Există culmi ale durerii pe care muritorii de rând nici nu nădăjduiesc să le atingă.

Dorothy fu impresionată instinctiv de ceea ce bănuia că e un citat din Shakespeare, dar apoi afectarea lui Basil i se păru agasantă.

— Așa este, mormăi Wyburd.

Apoi zâmbi strâmb și se uită în jos, la hârtiile care se aflau pe birou.

Basil acceptă iertarea avocatului ca pe un lucru care i se cuvenea; dar putea fi sigur și de compasiunea lui Dorothy? Nu dădea niciun semn că ar fi de partea lui; refuza să îl privească, de parcă avea mai multă încredere în podea decât în realitatea sentimentelor calde pe care le descoperiseră în relația lor.

— După cum știm deja, se pune problema testamentului doamnei Hunter, zise avocatul.

Dorothy părea îndurerată; își dădea seama, după felul cum își ținea Basil capul, că vrea să pară nostalgic.

— Da, spuse el visător. Testamentul.

Prințesa își aminti de sunetul pe care îl fac genele când îți cobori și îți ridici pleoapele. Dar oare chiar le poți auzi? Nu cumva simți mai degrabă atingerea lor?

De când plecase de la Kudjeri, reușise să își alunge unele gânduri din minte. Nu își putea permite să le lase să revină.

Madame de Lascabanes își deschise geanta. Își scoase batista. Și-o apăsă pe buze.

Hotărât să nu lase pe nimeni să își etaleze suferința în biroul său, avocatul se grăbi să continue.

— Bineînțeles, cunoaștem cu toții termenii testamentului *tatălui* vostru: toate bunurile sunt ale mamei voastre, până la moarte, după care trebuie împărțite, în mod egal, între copii.

Cel puțin Basil era cu adevărat mișcat; îl emoționase cuvântul „copii“, care mai avea putere chiar și după moartea părinților. Se cutremură.

Dorothy își recăpătase echilibrul: banii au un efect de stabilizare extraordinar. Era doar uimită – întotdeauna fusese – de hotărârea tatălui lor de a împărți averea „în mod egal“. Ca femeie, se așteptase întotdeauna să fie discriminată.

— Așadar, o să vă primiți acum părțile egale, continuă avocatul. Trebuie să ne ocupăm mai îndeaproape de testamentul mamei voastre. Cred c-o să descoperiți că este suficient de clar, zise el, împărțind copiilor câte un exemplar. Până la urmă, doamna Hunter a fost clară în tot ce-a făcut vreodată.

Cineva râse.

— Nu ești de acord, Dorothy?

— Ei, bănuiesc că sunt... până la un anumit punct.

Închise gura și ochii, gândindu-se la lucrurile de dincolo de acel punct.

Arnold Wyburd se îmbujoră.

— Cel puțin sper c-o să vi se pară clar testamentul. În afară de una sau două moșteniri minore, este vorba, din nou, de o împărțire egală a averii între voi doi.

Basil și Dorothy aveau un aer destul de solemn.

— Mai sunt moștenirile lăsate slujnicilor, dintre care unele sunt acum moarte... și un cadou, spuse el, tușind. Suma de

cinci mii de dolari, pentru soția mea – un gest surprinzător... emoționant... generos.

— Mă bucur extrem de mult că mama a ținut la doamna Wyburd, zise Basil. Din câte îmi aduc aminte, este o femeie tare simpatică.

Era atât de bucuros de norocul lui, încât putea să îi ierte doamnei Wyburd cei cinci mii de dolari; deși, ce-i drept, vestea era destul de surprinzătoare.

Dorothy își invocă nostalgia, iar dinaintea ochilor îi apărură o femeie cu pistrui și parfum de vară.

— Încântătoare... ca o mamă. Întotdeauna mi-a plăcut de ea. Era destul de mulțumită de propria mărinimie.

— Mă tem însă că doamna Hunter a greșit prin faptul că nu și-a dat seama ce le datora angajatelor sale din ultima perioadă. I-am sugerat de nenumărate ori să le amintească în testament și pe infirmiere și pe menajera ei, doamna Lippmann, dar era deja atât de bătrână, încât ajunsese să se creadă indestructibilă. N-am mai deranjat-o cu treaba asta pentru că m-am gândit că-o putem rezolva noi cu ușurință după moartea ei.

— Bineînțeles, trebuie să le dăm câte ceva și infirmierelor, consimți Sir Basil. Nu așa se procedează?

Dorothy se mulțumi să privească lung vârful unuia dintre pantofii ei: prefera să lase anumite decizii în seama bărbaților – în orice caz, până vedea că se îndreaptă într-o direcție greșită, din cauza inocenței sau a ignoranței lor.

— Cât ai sugera, Arnold?

Basil părea să își proiecteze vocea către întunericul din culise, cerând sfatul unui regizor în timpul unei repetiții. Nu se temea de actrița din rolul principal; o respecta, în afară de momentele în care era nevoie de o judecată obiectivă.

Arnold Wyburd își schimonosi chipul până îi dispăru de tot.

— Cred că infirmierele de Santis, Badgery și Manhood ar găsi acceptabilă suma de cinci sute de dolari, spuse el când își reveni.

— Cinci sute de fiecare? Destul de convenabil!

Sir Basil părea foarte stilat, chiar și fără ajutorul pălăriei din tweed.

Dorothy zâmbea visător, dar nu pentru Basil. Își dădu capul pe spate și tuși, ca să îl înștiințeze pe avocat că este de acord.

— Și menajera, doamna Lippmann?

— Dumnezeuule, da!

Sir Basil era uimit că uitaseră de micuța evreică.

— Cinci sute? întrebă domnul Wyburd. Mama dumneavoastră ținea foarte mult la doamna Lippmann, chiar dacă nu i-o arăta întotdeauna.

— E o bucătăreasă desăvârșită, își aminti Sir Basil. Dacă îți place mâncarea aia europeană.

Amândoi bărbații se uitau la prințesa de Lascabanes, care, în cele din urmă, își însoți cu un zâmbet răspunsul amânat.

— Bănuiesc că Frau Lippmann are și ea calitățile ei.

— Atunci, rămân cinci sute?

— Ei, nu sunt *rea*! spuse prințesa radioasă.

— Aș vrea, de asemenea, să vă aduc la cunoștință... (avocatul se uită în jos, de parcă i se adresa inelului său cu sigiliu) să vă sugerez o mică recompensă pentru femeia de serviciu... doamna Cush.

— Cinci sute pentru doamna Cush! zise Sir Basil, bătând din palme; plictiseala îi consuma destul de repede rezervele de chibzuință.

— Pentru femeia de serviciu? întrebă prințesa, ridicând capul, mirată. Cea care venea cu o *mașină închiriată*? din *Red-fern*?

— Da, doamna Cush locuiește în *Redfern*, cu soțul ei epileptic, îi confirmă avocatul.

— Și cu varice la picioare. Trebuie să încercăm să nu ne lăsăm impresionați de epilepsie și de varice. Nu înțeleg de ce femeia de serviciu – una foarte ineficientă, după cum mi-am dat seama dintr-o singură privire – ar trebui să primească mai mult de o sută.

Poate că tăcerea bărbaților ar fi făcut-o să se rușineze pe Dorothy Hunter, dacă nu ar fi intervenit prințesa de Lascabanes: numai o femeie cu o gândire rațională îi poate salva pe bărbați de impulsurile lor.

— Dacă așa considerați dumneavoastră, mormăi domnul Wyburd.

— Ce contează ce consider eu? De adevăr e vorba aici, nu de opinii!

Prințesa era atât de vehementă, încât fu nevoită să apuce mai bine geanta pe care o ținea în poală.

— O sută pentru femeia de serviciu, zise și Basil; era o chestiune nesemnificativă, iar intervenția lui putea scurta întâlnirea aceea plictisitoare.

Dorothy era mulțumită și se bucura că îi făcuse să priceapă că niște concesii, oricât de neînsemnate, nu o vor face să renunțe la vigilența ei morală.

— În ultimul rând, zise avocatul – dar oare vorbea serios? –, se pune problema bunurilor doamnei Hunter... mobilă... casa.

Basil scoase un ugit; Dorothy oftă.

— Dacă nu vreți să păstrați nimic, ar fi mai bine să scăpați de toate prin licitație, îi sfătui avocatul cu un aer grav. Bineînțeles, există și bunuri cu valoare sentimentală. Bijuteriile, de exemplu, zise el, întorcându-se către Dorothy.

— A mai rămas vreo bijuterie? se răsti prințesa. După ce au ales infirmierele ce le-a poftit inima?

— Și electricianul, și bărbatul care repară frigiderul?

Frații Hunter râseră împreună.

Până când, deodată, uitându-se la bătrânul acela, Dorothy își dădu seama de câte ori fusese rănită de viață.

— Poate c-o să păstrez totuși bijuteriile...

Cedase, dar nu cu prea multă tragere de inimă, ca să nu pară foarte nerăbdătoare: de altfel, bijuteriile mamei erau mai curând bizare decât frumoase.

Domnul Wyburd își plecă fruntea.

— Rămâne problema casei.

— Ah, la licitație. Licitație, Dorothy?

Ar fi preferat să nu fie de acord cu fratele ei, dar se supuse dorinței lui, fiindcă așa era mai practic. Își deschise geanta. Stresul din dimineața aceea îi provocase arsuri la stomac.

— Încă un lucru, spuse avocatul.

O, Doamne! Sir Basil se ridicase deja: își ștergea firimituri imaginare de pe pantaloni.

— Cât timp punem noi la punct toate detaliile, nu putem risca să intre hoții sau vandalii în casa de pe Moreton Drive. Le-am întrebat pe sora de Santis și pe doamna Lippmann și am înțeles că ar fi dispuse să rămână în continuare să aibă grijă de casă, din dragoste pentru doamna Hunter.

Era un aranjament pe care nu îl putea contesta niciunul dintre frații Hunter; deși Basil se gândea că îngrijitoarele o să mănânce până n-o să mai poată. Dorothy observă că, dimpotrivă, femeile aflate în situația lor sunt copleșite de tristețe și dezvoltă obiceiuri frugale.

— Îmi pare rău dacă a fost o discuție dureroasă, în vreun fel.

Deși le cerea scuze clienților lui, avocatul era cel care părea devastat.

Dorothy îi zâmbi.

— S-a terminat, spuse ea cu blândețe; își permitea să fie blândă, din moment ce vorbea cu un om care nu îi amenința în niciun fel seninătatea. Cel puțin pentru mine. Dumneavoastră o să trebuiască să vă ocupați de licitație.

— Doar n-aveți de gând să ne părăsiți, nu-i așa?

— Am făcut deja rezervare. Măine-seară iau avionul către Paris.

Basil o forță să se uite, în cele din urmă, la el: scotea niște sunete extrem de urâte și de ciudate.

— Nu e o mișcare cam grabnică? Ticăloasă? Vicleană, în orice caz. Dar tipică.

Din fața buhăită de la sosire se scursese toată mulțumirea de sine indusă, probabil, de alcool: Basil cel sfrijit, brăzdat de riduri, pregătea ceva; sau poate nimic?

— Mai am vreun motiv să rămân? întrebă ea, dar nu îi dădu timp să îi ofere vreunul. De ce să mai zăbovesc într-o țară de care nu aparțin și în care nu-mi doresc să stau mai mult decât e absolut necesar?

— Ai dreptate. E timpul să plecăm. Mă gândeam doar că ar fi mai frumos să plecăm împreună.

— Eu nu-mi aduc aminte să fi depins vreodată unul de celălalt. N-a fost cazul... niciodată... în nicio privință.

După ce înfipse pumnalul, își feri privirea, așa că nu văzu dacă fratele ei sângerează, dar își dădu seama, în schimb, că în inima ei se deschisese o rană.

Arnold Wyburd îi conduse la lift. Avocatul se oferă, foarte galant, să o conducă pe prințesă la aeroport în seara următoare. Dorothy era tentată să creadă că prezența omului acelaia insensibil și banal i-ar fi putut alina starea de nervozitate dinaintea de sosirea avionului. Liftul veni imediat și coborî, cu frații Hunter închiși înăuntru. Ceilalți ocupanți ai ascensorului se înghesuiră ca să le facă loc. În mod inexplicabil, pe chipurile anonime se citea frica.

De fapt, Dorothy era cea care se temea: dacă nu reușea să scape de Basil? Dacă avea să o urmărească dintr-o emisferă în alta, ca un vis obscen, de care voia să uite? Mergeau mândri împreună pe stradă, pas la pas, în tăcere. Deodată, Basil se apropie de ea, forțând-o să se oprească. Fiind de aceeași înălțime, ochii lor erau la același nivel.

— Forța ta este, probabil, și cea mai mare slăbiciune a ta, Dorothy.

Forța ei? Când ea era atât de șovăielnică, de timorată, de urâtă, de neajutorată! (O, de s-ar fi prăbușit turnurile, să te îngroape în trotuarul nisipos, cu tot cu Basil, cu pălăria lui extravagantă, cu buzele întredeschise și cu despicătura aceea din carnea celei de jos – să fie îngropați sub oțel și beton; dar împreună.)

— Eu rămân aici, spuse madame de Lascabanes, deopotrivă cu grație și nonșalanță.

Actorul se grăbi să își etaleze zâmbetul de cuceritor.

— Bănuiesc că rămâi fidelă celor de la Air France, nu-i așa?

— Mai trebuie să întreb? Iau un avion de-ale lor de la Bangkok.

Râsul lor se împrăstie în jur în mii de așchii, pierzându-se printre celelalte refracții lipsite de direcție ale străzii aglomerate.

Pe urmă, Dorothy coborî în cuibul de șerpi pe care Basil și-i imaginase zvârcolindu-se înăuntru ei. Nu „își imaginase“. Erau acolo. Știa asta. Nu îi descâlcise și îi îmblânzise chiar el? Încă îi simțea târându-se pe pielea lui.

Dar Dorothy dispăruse pe strada pe care și-o alesese pentru a-și face ieșirea.

Sir Basil Hunter își înclină pălăria și mai mult peste ochi. (Niciodată, în nicio împrejurare, să nu lași vitrinele să te ademenească să te studiezi în oglinda lor.) Porni mai departe, lipăind pe trotuar: îl lăsau genunchii, vârsta era de vină. Avea să își comande un pahar zdravăn de whisky sau poate două. Sau o sticlă întreagă, ca în ziua cu funeraliile. *Funeraliile*. (Nu uita că ai moștenit o avere și poți să îți cumperi înapoi dreptul la viață, la artă, la dragostea oricui.)

O ușă turnantă îl propulsă pe Sir Basil în scena următoare. Lumina neobișnuit de slabă și râsetele neașteptate ale câtorva cupluri ascunse în separeurile din spate îi strică intrarea: pierdu prea mult timp încercând să își întipărească zâmbetul pe chip; îi luă așa de mult timp, încât una dintre paletele ușii îl lovi peste ureche, făcând să îi zboare pălăria de pe cap. Din separeu începură să se reverse valuri de râsete asupra acestui comic necunoscut. (Dar dacă recunoscuseră protagonistul, distribuit de această dată într-un rol nepotrivit?) Ospătarul alergă totuși către actor, ca să îi dea pălăria care, indiferent de împrejurare, nu putea fi decât o alegere nefericită.

Sir Basil se duse tacticos la bar. Comandă un whisky dublu. Și încă un whisky dublu. Avea multe necazuri de înecat. (VOCE DE SUS: Nu te uita. Tipa de la bar, care duce paharul la gură cu atât zel, e Shiela Sturges, actrița. Soția lui Basil Hunter. Se spune că el a împins-o pe calea asta.)

La Bangkok, madame de Lascabanes reintră în lumea ei.

— *Vous désirez, madame?*¹

— *Rien, merci.*²

Era adevărat, chiar nu dorea nimic.

Stewardesa de la Air France o întrebase cu atâta degajare, încât unii (australienii, de exemplu, cu insistența lor maniacală asupra „căldurii“) ar fi putut spune că este disprețuitoare.

---

¹ „Doriți ceva, doamnă?“ (fr. în original).

² „Nu, mulțumesc.“ (fr. în original).

Făcând schimb de zâmbete de complezență, prințesa și stewardesa se înțelegeau din priviri.

Pe urmă, Dorothy de Lascabanes se lăsă pe spate și închise ochii. Pentru prima dată de săptămâni întregi, de luni de zile, poate pentru prima dată în viața ei, ajunsese într-o stare în care nu o putea obliga nimeni să se poarte așa cum vor alții, altfel decât îi stătea în fire. Se gândea chiar că atinsese acel nivel de indiferență pe care îi plăcea să îl considere posibil de atins și unde era ferită de toate dezastrele, așezată pe drumul către o destinație logică și izbăvită de dorința carnală (o, Doamne, da – unde nu puteau ajunge la ea trupurile insistente, mâinile agățătoare).

Scânci de două, trei ori, de ușurare, și își frecă ceafa de husa scaunului, până își aduse aminte de coafură. Începu imediat să se rearanjeze, într-un mod mai practic. Era o alinare și pentru mintea ei să se așeze într-o parte, cu pulpele lipite de valijoara în care își ducea bijuteriile.

După ce pusese mâna pe cele moștenite de la mama, se gândise să le dea la refăcut; deși se îndoia că le va putea purta. Avea să le păstreze drept simboluri sentimentale: pentru că nici cele mai rele mame nu pot distruge conceptul emoționant de maternitate. (Oare tu ce fel de mamă ai fi fost, dacă soarta ți-ar fi dăruit un copil? Madame de Lascabanes era recunoscătoare că noua ei stare de indiferență nu o obliga să răspundă la această întrebare.)

Mai bine se gândea la felul în care avea să își ocupe timpul în acea stare de emancipare spirituală (și economică). Se hotărî ca, pentru început, să își facă ordine prin dulapuri și sertare, dar fără milă. Avea să facă inventare. Avea să refacă stocurile, dar numai cu haine *necesare*, de cea mai bună calitate, preferabil negre; deși îi stătea bine în verde: *amande ou tilleul, plutôt qu'un vert trop criard*¹. Și pantofi: putea să se răsfețe, fără să facă excese, doar cât să își dea frâu liber slăbiciunii pentru ceea ce putea fi un mijloc elegant de a ascunde cel mai urât amănunt al corpului omenesc. Își văzu în minte pantofii, în stilul acela pe care îl purtase întotdeauna, care supraviețuiește orică-

---

¹ „Culoarea migdalei sau a ceaiului de tei, mai degrabă decât un verde prea tipător“ (fr. în original).

rei mode efemere, înclinați și aranjați metodic pe grilajele din alamă din partea de jos a șifonierelor sale. Mai presus de toate, îi plăceau pantofii din piele veche, cărora le crease ea însăși o patină, prin îndelungată și devotată lustruire.

Dorothy de Lascabanes era atât de exaltată, încât se uită în jur, ca să vadă dacă mai observase și altcineva. Dar lumina slabă pe care o ofereau acei îngeri neînduplecați care vegheau la bunăstarea lor îi făcuse pe ceilalți pasageri să alunece în diferite stadii de somnolență. Pe locul de lângă ea, un pakistanez începea să se îngălbenească. Prințesa se trase mai aproape de culoar.

Și cărți. Mai ales în bibliotecă ar fi fost util un inventar: volumul acela din Pascal, pe care îl luase verișoara Marie-Ange, *personne d'autre*¹, mai mult pentru copertă decât pentru conținut – cel puțin asta bănuia ea. Prințesa se gândi la respectul pe care îl nutrea pentru clasicii francezi și la anii de plăceri pe care și-i promitea în compania lor. (Să elimine toate cărțile proaste: Bourget, Bataille – toate greșelile sale. Maurois? *On attend*.²)

Și bărbații. Doar pentru că se terminase totul, asta nu însemna că nu putea vreun *connaissanceur* distins, în vârstă, să îi împărtășească ocazional subtilitățile preferate: Stendhal, Odilon Redon, *poularde demi-deuil*, o sticlă de Chassagne-Montrachet *en tête à tête*.

Reevaluându-și plăcerile lumești, prințesei îi dădu prin cap să își schimbe și instructorul spiritual. Își imagina o mână necunoscută, sensibilă, dar masculină, scriind pe foaia nouă și albă în care avea ea să se transforme. Fermecată de propriile ambiții pioase, își dădu capul pe spate, fără să mai țină seama de husa murdară. *Aidez-moi, mon Dieu, je recommence ma vie*³, se rugă ea. Apoi, ca să fie precaută: *Sainte Marie, mère de Dieu, priez pour nous pauvres pécheurs, maintenant et à l'heure de notre mort*.⁴

---

¹ „Nimeni alta“ (fr. în original).

² „Așteptăm“ (fr. în original).

³ „Ajută-mă, Doamne, iau viața de la început“ (fr. în original).

⁴ „Sfântă Fecioară Maria, Maica Domnului, roagă-te pentru noi, păcătoșii, acum și în ceasul morții noastre“ (fr. în original).

Fiindcă avionul începuse să se zgâlțâie și să se legene. De sub preșul în care își învelise capul, pakistanezul gemea. Respingând pe cât posibil această dovadă a fragilității umane, Dorothy regreta că nu mai este lângă ea danezul acela care trecuse prin ochiul furtunii, după cum îi povestise, pe scurt, în timpul zborului către patul de moarte al mamei.

Turbulențele prin care treceau erau din cauza unei furtuni neînsemnate, ca un ghiont care te deranjează pentru că tu ești cel care l-ai încasat. Presupunând că aceste forțe ostile, ce se frecau de pereții fragili ai avionului, anunțau un dezastru, moartea nu avea să fie nici pe departe evenimentul cel mai grav. Ea nu se temea decât de momentul în care sufletul avea să se desprindă de trup, nu ca un balon subțire, ce își vede liniștit de drum, ca la catolici, ci ca un fel de săculeț din piele zbârcită, așa cum își vedea ea sufletul de protestantă, ticsit de îndoieli, de îngâmfare, de intenții rele, pe care niște mâini catolice, oricât de pricepute ar fi fost, nu ar fi reușit să îl desprindă de persoana ei.

Dacă, în loc de negrul acela sperios, ar fi stat lângă ea danezul său brav, era sigură că ar fi găsit curajul necesar să îl apuce de genunchi și să îi ceară părerea obiectivă a unui om care trecuse prin ochiul furtunii. Dacă nu cumva o astfel de experiență nu rămâne decât în ochii celui care a trăit-o.

Și mama: ce ar fi putut mama să-i spună despre experiența ei de pe insula Brumby? Când ai fi putut să o întrebi, era deja senilă. Dar putea oare o forță atât de transcendentă să ilumineze o minte atât de senzuală, de vicleană, de materialistă și de superficială ca a lui Elizabeth Hunter? („Biata mamă! Nu e bine să-i vorbești de rău pe morți: *Sainte Marie, mère de Dieu, priez pour nous pauvres pécheurs, maintenant et à l'heure de notre mort. Amen.*“)

E ceva mai calmă strada asta fără nume pe care mergi toate astea sunt ale tale pantofii lustruiți hainele noi Balenciaga biserica asta pe care ai căutat-o mănunchiuri de spaghetti de un verde pal drept coloane de apă murdară în bazinul plumburiu cu apă sfințită să nu te atingi niciodată de apa aia infestată doar te prefaci mi-au îmbătrânit genunchii mi-a intrat frigul în oase ciorapi

15 den în numele religiei ce strictă e religia în privința dresurilor preotul cu siguranță nu această expresie protestantă care refuză să distingă oile de capre degetele astea de culoare daneză oferindu-ți nu azima bună și igienică ci un potir *qu'est-ce que vous me faites mon père*¹ s-a vărsat pe tine pata nu o să mai iasă niciodată dacă freci mai mult împrăștii ce îngrozitor ah AH

Capul prințesei se legăna, iar suspinele ei se amestecau cu cele ale pakistanezului.

freacă și fugi scapă de pacostea daneză nu vezi *c'est moi mon père MOI*² Dumnezeu va înțelege eu sunt reală sufletul meu nu este un balon catolic nici un săculeț protestant sunt o cutie de pantofi zburătoare înăuntrul căreia zornăie rugăciunile *grâce à Dieu on atterrira à Orly à 07h 05*³

Sir Basil Hunter își refuză cina de cauciuc; și dacă i s-ar fi oferit una adevărată, tot nu ar fi avut poftă să o mănânce. În schimb, îi spuse stewardesei că mai vrea o sticlă de whisky: își apropie degetele în așa fel încât să facă sticlă să pară cât mai mică.

Era o fătucă rumenă și durdulie: dacă asta ai fi căutat. Dar nu asta căuta el. Niciun zbor de întoarcere nu îl făcuse vreodată să se simtă mai bătrân: juca doar rolul în care îl distribuise oglinda din baie.

Oare atunci când moare mama, vârsta ascunsă în băiețelul ei iese la suprafață? Prostii, desigur. Gândurile îi umblau aiurea în seara aceea: whisky-ul era de vină. Și, în orice caz, nu o plăcuse niciodată – ei bine, se gândea cu drag la ea din când în când, pentru că era un exercițiu fără niciun risc, pe care îl putea face din altă emisferă. Ea era pur și simplu *acolo*: întotdeauna ca un concept, uneori ca un adevărat îndemn.

Sau ca o femeie în carne și oase: se făcea văzută încă de la distanță, palpabilă, poate din respect pentru senzualitate sau din

---

¹ „Ce-mi faceți, părinte“ (fr. în original).

² „Sunt eu părinte EU“ (fr. în original).

³ „Din mila Domnului, vom ateriza la Orly la ora șapte și cinci minute“ (fr. în original).

rațiuni actoricești, ezitând intenționat în capul scărilor (toate femeile frumoase își regizau intrarea în scenă, în mod intuitiv sau, cel mai probabil, după repetiții nesfârșite, pe care le începeau încă de când erau doar niște fete necoapte, care simțeau primii fiori ai puterii), apoi femeia aceasta coboară, fără să își dezvăluie încă întreaga strălucire, ascunzând-o sub masca falsei modestii, cel puțin până în vârful nasului, căci buzele deja zâmbesc slab de tot în timp ce își privește picioarele (miopia aceea, pe care nici nu o neagă, nici nu o confirmă), până când, la a patra treaptă, izbucnește lumina dinăuntrul ei și o înconjoară, este un moment pe care nu îl surprinzi niciodată la o floare, indiferent cât ești de hotărât să fii martor la miracolul deschiderii petalelor, exact asta se întâmplă pe măsură ce coboară ființa aceasta, într-o izbucnire de bucurie senzuală, pe care trebuie să o împartă cu cei care stau dedesubt, în întuneric, ținându-și sub control respirația, sângele, gesturile de amatori, în timp ce soarele ei dogorește asupra lor, foșnetul fustei sale, zângănitul bijuteriilor promit să îi scape de povara așteptării, de „da, doamnă Hunter, nu, doamnă Hunter, ce bine arătați“, la ultima suflare nu sunt ușurați sunt îmbățați.

Zâmbetul ei este un parfum. „Basil! Nu ești în pat?“ Asta e „mama“

Sir Basil Hunter se uită la tovarășii săi de drum, ca să îi provoace. Nimeni nu băgă de seamă; tot așa cum nu băgară de seamă că se întorsese de la baie cu fața plină de sudoare: fructul acesta care începuse să putrezească. Fiul ei.

Poate că avea să se simtă mai bine, dacă își desfăcea cravata și câțiva nasturi de la cămașă. Poate că, în cele din urmă, te ducea mai puțin dacă aveai grijă să nu uiți niciodată că tuberozele și carnea sunt doar o deghizare: moartea este realitatea. Sau păpușa aceea bătrână, care se uita în sus, cu rujul ei unsuros și peruca liliachie. „De când te aștept, dragul meu!“ Dimpotrivă, totul se năpustește asupra ta cu o viteză diabolică.

Scrisoarea aceea de la Mitty Jacka („Nu vă obosiți să-mi expediați scrisorile la Gogong; vreau să mă relaxez complet“), pe care o găsisse așteptându-l la Onslow, la întoarcere, după săptămânile de explorare (ha, ha!) de la Kudjeri. Scotea, din când

în când, scrisoarea de la Jacka, udă de transpirație și mototolită din cauza buzunarelor prin care trecuse, ca să recitească fragmente din ea, adesea cu voce tare:

„...De atunci, Basil Hunter, niciun cuvânt. Doar nu te-ai răzgândit, nu-i așa?... Cu totul devotată intereselor tale... Ideile mele se cristalizează... Sperasem că și ale tale. Nu trebuie să fie o logodnă de idei? Nu numai a ideilor noastre, ci, în cele din urmă, a ideilor întregului public. Despre asta e vorba în teatru!“ (Cu siguranță, Mitty: nu numai în orgiile de astăzi, ci încă de la originea moralității.) „Antenele mele îmi spun că ceea ce mi-am dorit pentru tine – pentru tine, adică pentru noi – s-a întâmplat, iar tu îmi vei trimite în curând detalii, care vor face planul nostru viabil. L-am încălzit pe Aaronson; de fapt, e de-a dreptul înfierbântat. Zice că ne dă Abatorul. La prețul lui, nu cred că mai e nevoie să îți spun... Foarte nerăbdătoare, după cum îți poți imagina, să aud... Nu mi-a mai rămas loc decât să îl citez pe Aaronson: «Nimic n-ar fi mai binevenit pentru teatrul din ziua de azi ca un om de talia lui Sir Basil să înfrunte publicul cu propria lui versiune a adevărului gol-goluț...»“ (A, da? Arată-le curul tău gol, indiferent care o fi adevărul gol-goluț.)

Sir Basil râse; i se păru că sună grosolan. Dar ce naiba! Avea bani, iar banii nu te dezamăgesc niciodată.

Își mai comandă o sticlă de whisky și se puse pe așteptat, cu brațele încrucișate peste burta umflată. (Trebuia să scape de ea înainte de spectacol; ar fi putut să se lase și de băutură, cu puțină voință.)

Ehe, avea să îi dea pe spate pe toți, pe toate Jackalele și pe toți Aaronsonii, cu tot cu legiunile lor de tineri disprețuitori, când avea să mai încerce o dată să îl joace pe Lear, și asta fără să își arate curul gol. Avea să își pună la lucru toată sensibilitatea aceea care vede, miroase și cunoaște din instinct, înainte să îl părăsească de tot. Îi plăcea să creadă că există un moment când te poți uita înapoi și surprinde lumina de pe roua care se evaporă, chiar înainte ca sufletul să fie pârjolit irevocabil. Oare

exagera? Dar suferise, nu-i așa? Sărmanul de el, un biet animal cu două picioare; și suferise nu numai din cauza mamei lui bătrâne și muribunde și a surorii sale, Dorothy Cărdășie. De abia acum se putea uita mai departe, la anii de maturitate.

Își încercă vocea, încet, printre oamenii aceia care nu îl prețuiau cum se cuvine, proiectându-și glasul în afară, din peștera gurii, plimbându-și cuvintele pe limbă, ca să le învăluie cât mai bine în timbrul vocii sale. Rezultatele îl mulțumiră. Da, se maturizase.

Ce miros de mansardă îmbâcsită mirosul roșiatic de resturi de mere cele vii rostogolindu-se lovindu-se unul de celălalt dacă le dai jos de pe raft desfrâul putred maroniu obscen ce transforma podeaua într-un cimitir „merele astea sunt ale mamei dragul meu le-am pus acolo cu un scop“ cu ce scop nu întrebi pentru că de cele mai multe ori persoana în cauză nici nu știe „fructul meu dragul meu tu ai piesa ta nu-i așa mie nici prin gând nu mi-ar trece să mă amestec în piesa ta“ pe naiba își va păstra își va dezgropa vocea de sub cutele cearșafurilor „cum se numește“ în schimb băiețelul ei nu vrea să îi spună cu atât mai puțin mamei sale probabil din cauză că este o colaborare cu toată lumea inclusiv cu cele ce se numesc părțile mele intime sau „ale noastre“ *Lear iar și iar* de Bas Hunter Mitty Jacka Sol P. Aaronson și O. Asistență Perversă cei bătrâni nu fac decât să râdă ea ține ceva ascuns sub peruca ei liliachie este semnalul să intri în pielea personajului peruca sceptrul ți le-au făcut din plastilină ca să fie nonconformiști iar plastilina rezistă mai bine pe drumul până la Dover fiecele cele urâte pot juca mai bine roluri de bărbați Histryl și Moan „le-am angajat pe Enid și pe Shiela ca să aibă mai multă semnificație piesa“ sper că tu știi ce-i mai bine Mitty eu sunt regele actor care nu poate fi deranjat decât de cuget înainte de reprezentație pregătește-te să fii flexibil ca să apari în copacul acela cu un public de proști care să umble în patru labe după bucățelele ce cad descompuse pe pământ norocul teatrului că nici eu nu sunt omul cel mai sănătos la cap ultima strigare Sir Basil dă peste cap două guri de whisky ca să-ți poarte noroc iar pe a treia chiar înainte să intri pe scenă poate că nu mai

apuci niciodată să-l guști Sir Bazill asta sigur e Enid ea vorbea cu „ill“ și „iss“ și avea coatele ascuțite le-ar recunoaște oriunde intrarea în scenă a lui Sir Basil doar proiectează proiectează cine o fi spus „Gloucester, condu-i pe domnul Franței și al Burgundiei vă vom împărțăși, în timpul ăsta, un tainic gând al nostru“¹ SLUJITORII râd băieții aflați la locul potrivit fără suspensor iepele din Bangkok care se bââie toată lumea face parte din spectacol e o reprezentație cu adevărat specială te-ar putea pune la pământ prea devreme dacă nu au grijă Gloster e un copil așa vor în ziua de azi fanfare reînnoite de râsete copilărești cu un pizzicato pe testicule scutură-ți toate maracasele publicul râde CEA DE-A TREIA SERVITOARE se lovește singură în ochi cu o țâță a nimănuui nu e de răs apoi DOROTHY CORNWALL „nu sunt eu sora legitimă?“ JACKA plesnește din bici „da da toată lumea joacă în piesa asta și toată lumea e toată lumea ăsta e și scopul ei absurd nu cumva viața joacă pantomimă mai bine decât pantomima“ dar DOROTHY insistă „iată fratele-sora-pantomima mea“ la dracu' barba mi-e plină de păsări publicului îi place la nebunie spiridușii tineri se aliniază împreună cu vârcolacii lor care se topesc ca să construiască un tunel pun pariu că nu a fost improvizat INTRĂ UN REGE FĂRĂ BARBĂ cu o coroană adevărată (gata cu pantomima) cu o perucă liliachie și o rană oribilă CORPURILE se transformă în niște trepte pe care să coboare ADEVĂRATUL REGE Doamne e Esmé Berenger sau Judith Nu-știu-cum a venit să îngroape un protagonist micuța Shiely Albanesi geme e prea multă țărână pe mâinile ei prea multe surori-fiice dar nu vezi că e o bufonerie completă REGELE LILIACHIU își depărtează picioarele haide Bas în patru labe desigur e trucul cu pântecul la care trebuie să te aștepți în teatrul adevărat ei bine se mai întâmplă nu-i așa te trag pe sub smocul de păr pubian liliachiu SLUJITORII se zvârcolesc și țopăie sprinteni unii dintre ei sub formă de fructe voioase și apetisante dacă ai avea timp dacă nu ți-ar fi scos cineva ochiul cu tocul de la pantof dacă nu te-ai fi înecat cu bucățele din cineva cel puțin te-ai născut în sfârșit

---

¹ William Shakespeare, *Regele Lear*, ed. cit., p. 11.

MITTY colanți negri JACKA „S-a născut Regele Regilor“ (trosc) pășește în față Basssll „ei bine oameni buni iată-mă ăsta e rolul meu adevărat sunt bufonul vostru“ (clopoței sună un pantofior moale aici) publicului îi place la nebunie cât despre REGELE BĂTRÂN ea cască este deasupra tuturor vrea să iasă de dedesubt și să intre în sicriu SORA-FIICELE fierb în sinea lor pe când BUFONUL se maimuțărește pe scenă regele lor bărbos falsul lor frate „Unde-i pușlama mea de bufon?“¹ oricine Dorothy poate oricând să schimbe o replică dacă așa vrea ea iar BUFONUL ia caimacul „o să mă culc sub lumina lunii cu sora mea“ Dorothy o să te omoare pentru asta ca să nu mai spunem de Enid Histryl Shiely Moan și toți ceilalți numai Cordelia binefăcătoarea cea care contează cea căreia s-ar putea să îi pese lipsește întotdeauna lipsește oricine ar juca rolul ei ar trebui să înceteze Mitty

ah intervalele de timp oceanele uleioase junglele din piele lăcuită munții din sticlă aeroporturile albe aerodinamice fenobarbitalul publicul își revine prea repede ca întotdeauna sudoarea nu se usucă descoperi motive nu-ți dai seama că e așa cum e pentru că suferă de arterioscleroză eu mi-am dat seama toată lumea e isteată azi

CORTINA SE RIDICĂ sau ar face-o dacă ar exista

așadar de ce să nu renunțăm la Cordelia Mitty da o să renunțăm la ea în spectacolele următoare REGELE LILIACHIU (cască zâmbind) „toate fiicele astea au purtat pantaloni viețile lor sunt doar o lungă menopauză cu fiul meu bufon voi alege să mă întind în sicriu“ de parcă ți-ar permite DOROTHY CORNWALL „eu sunt cea care trebuie să îl ucidă pe al nostru bufon-frate-fiu-rege“ liniște în tot publicul apoi BUFONUL „ah Dorothy bunătatea ta este cea care schimbă pălăria cu o coroană și te rog fiindcă veni vorba desfă-mi ăst bumb“ publicul participă furtunos DOROTHY CORNWALL „vai vai bumbii sunt obsceni“ (TOȚI tac când ea smulge penisul din rădăcini) REGELE DE PLASTILINĂ „n-o să fiu liber decât dacă-mi iei și limba și omușorul ca să fim siguri nu mai sunt actor“ PUBLICUL se

---

¹ William Shakespeare, *Regele Lear*, ed. cit., p. 37.

dezlănțuie pe coridoare unde se întâlnește cu TOȚI ACTORII la jumătatea drumului și se întrepătrund după ce termină se întorc în centrul scenei pentru a-l îndesa pe REGE în sicriu.

CELĂLALT LILIACHIU s-a evaporat în soarele prea strălucitor.

— Sir Basil Hunter!

— Mda. *Da?*

— Aterizăm în cincisprezece minute.

— Pentru numele lui Dumnezeu, unde?

— Amsterdam.

Ca toate stewardesele, zâmbea ca pentru un invalid – în cazul de față, pentru un bătrânel dubios.

— Vai, ce călătorie scurtă!

Încă interpreta BUFONUL.

Trebuia să își lege din nou cravata, să își încheie nasturii de la cămașă. Dar nu numai că îi desfăcuse: unul dintre nasturi fusese rupt cu totul.

Trebuia să îi trimită o telegramă lui Jacka, dacă reușea să pună cuvântul critic în fraza potrivită. (BUFONUL: Nu poți să faci accident vascular la vârsta mea, nu? SORA RAȚIONALĂ A BUFONULUI: Nu fi prostuț! Se știe că au făcut și copiii mici accidente vasculare.)

Dacă visele ar fi cele care compun realitatea, poate că nu ai fi comis o crimă, nu te-ai fi culcat cu sora ta și nu te-ai fi gândit la o piesă care ar fi echivalat, de fapt, cu o sinucidere profesională. (MITTY JACKA: Ar trebui să știi deja – dacă ai vreun dram de creativitate – că actul creativ comportă un mare risc de sinucidere.)

Visele ah umezeala dintre picioare.

Convinge-o pe vivandieră să se milostivească și ea de tine și să îți mai aducă o sticlută de whisky.

Arnold Wyburd nu pleca aproape niciodată de la birou mai devreme de ora cinci și jumătate după-amiaza. Dacă traficul nu era extrem de ostil față de programul lui, se putea aștepta să își deschidă ușa casei la ora șase. După ce își așeza pălăria Homburg în cuierul din lemn de mahon, își verifica ceasul

de la mână cu orologiul mare, cu pendul, din capătul holului. Orologiul cu pendul, ceasul de birou primit de la Bill Hunter și ceasul lui din aur, cu repetiție, cu cifre și limbi din email albastru, erau perfect sincronizate. Îi dădeau o oarecare siguranță nu numai să țină pasul cu timpul, ci și să țină timpul la pas. În seara aceea, consultându-se cu orologiul, observă că cineva întârziase cinci minute.

Dezvoltase obiceiul de a scoate un fel de fâsâit pe gură atunci când se confrunta cu neajunsuri sau supărări. Făcu același sunet.

— Tu ești, Arnold? strigă Lal din sufragerie, așa cum făcea întotdeauna, și nu era niciodată altcineva.

Avea ochelarii la ochi. Erau prea mari și prea grosolani pentru fața ei. Fetele îi aduseseră ciorapii copiilor, ca să îi cârpească, iar ea se uita cu atenție la ciorapul la care tocmai lucra.

— O să-ți strici ochii, o avertiză el, deși își dăduseră seama amândoi, cu mulți ani în urmă, că este imposibil să se mai schimbe unul pe celălalt.

Aprinse lumina. Lal era foarte orgolioasă când venea vorba despre cârpitul ciorapilor: „Nu-ți amintește de *petit point*?” îi plăcea să întrebe și să îi ofere ciorapul drept dovadă. Acum, lumina îi arătă avocatului că Lal zâmbea.

Se aplecă și o sărută pe fruntea ei osoasă, evitând obrazul vătuit cu finețe; ar fi mers prea departe dacă ar fi sărutat-o pe obraz la ora aceea.

— Cred că mă duc la culcare, îi spuse el.

— Vai, dragul meu, ai răcit cumva?

— Nu. Sunt obosit de la birou.

Lal nu răspunse. Oftă. Mai auzise scuza asta și înainte.

Avocatul își pregăti obișnuitul pahar de whisky, turnând puțin mai mult decât de obicei, după care îl piti bine, ca să nu observe Lal. Nu că i-ar fi spus ceva: el era cel mai exigent judecător al său, iar gândurile care îl obsedau în ziua aceea îl făceau obiectul celei mai profunde dezaprobări. Ca să înrăutățească lucrurile și mai tare, își dădea seama după sprâncenele încrunta-te și buzele încrețite ale soției că lui Lal i-ar fi plăcut să îl consoleze cumva.

— Joia viitoare vin adjudecătorii să se ocupe de mobila de pe Moreton Drive, o informă el. O să fie scoasă și casa la vânzare.

— Atât de mult durează?

Mult sau puțin, doamna Wyburd oricum nu își dădea seama cât ar fi trebuit să dureze în mod normal o astfel de procedură; nu știa decât că viața lor nu mai este tulburată de porunci și uragane. („Te cam ținea la respect, trebuie să recunoști!“ îndrăznise odată să remarce, dar își dorise îndată să nu o fi făcut.)

Avocatul urcă la etaj și intră în ceea ce numeau ei „biroul“ lui. Își ținea câteva dintre cărțile de drept acolo, iar duminica după-amiaza se așeza la birou și răspundea la scrisorile de care nu se putea ocupa soția lui. Altminteri, camera nu prea era folosită, deși uneori, după ce se întorcea de la muncă, îi plăcea să se închidă acolo pentru puțin timp: ca să nu fie deranjat, așa ar fi spus, dacă i s-ar fi cerut vreodată vreo explicație; de asemenea, era acolo un ceas care necesita atenția lui.

În seara aceea, după ce confruntă ceasul din birou cu cel cu repetiție, Arnold Wyburd se duse la bibliotecă și scoase volumul XV din Halsbury. Mergea foarte greoi (aproape că își auzea oasele trosnind), dar atât de hotărât, încât oricine l-ar fi urmărit l-ar fi suspectat că face un lucru necinstit, pe care îl plănuise îndelung.

Era, cu adevărat, un lucru necinstit: una dintre cele două înșelătorii memorabile din viața lui.

După ce pipăi în spatele cărților și găsi ceea ce căuta, se așeză la birou și rămase acolo o vreme, lângă veioza cu abajur din porțelan verde, moștenită de la un frate al bunicii din partea mamei. Când începu, în sfârșit, să frece, să reînvie bijuteria pe care o ținea în mână, nu se simțea mai puțin vinovat, ci doar mai resemnat în fața propriei lipse de onoare.

În cele din urmă, se uită la safirul său. Invocă steaua ascunsă în el.

Își puse safirul cel viu pe degetul mic de la mâna stângă, alături de sigiliul plat și albastru, pe care îl purta încă de la vârsta de douăzeci și unu de ani. Safirul strălucea dureros.

Ochii săi, în mod normal palizi și rezervați, începură să lucească. Prizonieră între coastele dintre care avocatul nu reușise să evadeze decât o dată, respirația lui devenise un chin: un chin și mai mare era ochiul safirului, cu dungile sau crucea lui de lumină scânteietoare.

Abia dacă putea să se uite la el. Închise ochii, preferând să retrăiască în amintiri invitația la beție sfârcurile ce gustul lor neașteptat de cauciuc picăturile de apă pe măsură ce carnea se traducea în lumină aer nimic tot. Poate că asta înțelegeau ceilalți prin „poezie“, dar, trebuia să mărturisească, el nu reușea să o recunoască pe pagină.

Fu uluit să audă sunete de pași pe scări. Scăpă inelul, care căzu... unde? Sub birou? Undeva.

— Arnold?

Draga lui soție; orbit temporar, nu putu să dea ochii cu ea.

— Doar nu ai gânduri negre, zise ea.

— *Ba da!*

Lal se retrase, de parcă se arsese la mână.

Bâjbâi după el în genunchi și îl găsi. Puse safirul la loc, în bibliotecă, vârând volumul XV din Halsbury în locul gol, unde bijuteria lui avea să continue să ardă mocnit.

Venise și doamna Badgery, iar doamna Lippmann le servea prânzul, în camera în care luau de obicei micul dejun.

Când reuși să lase jos puiul suficient timp cât să poată strecura o vorbă, Badgery spuse:

— Ca pe vremuri, nu-i așa? Numai Ea lipsește, adăugă, înghițind ce avea în gură. Și Flora Manhood.

Dintr-un motiv sau altul, celelalte femei nu păreau dispuse să vorbească.

— Ce s-a mai întâmplat cu micuța Flora?

Ar fi fost nefiresc să nu întrebe.

Sora de Santis pretinse că nu știe. Doamna Lippmann nici nu încercă să răspundă; nu fusese niciodată mai galbenă la față: unele evreice sunt negre ca tăciunele.

— Poate că s-a hotărât, în sfârșit, că și-a găsit perechea, zise sora Badgery. Bravo ei! Și mult noroc!

Oftă, râse și își mai îndesă o furculiță plină cu pui în gură, toate în același timp. (Avea să plătească pentru asta: un sos cremos, necunoscut, care mirosea – deși nu i-ar fi plăcut să recunoască – a lenjerie intimă murdară.)

— Mergeți la licitație? întrebă sora Badgery.

Colegele ei erau atât de posace, încât ar fi încercat orice ca să le înveselească.

Nici sora de Santis, nici doamna Lippmann nu reușiră să adune suficient entuziasm pentru licitație.

Sora Badgery avea de gând să ia parte.

— Poate îmi cumpăr vreun suvenir. Dacă n-o să fie toate peste puterile mele financiare. Deși s-ar putea să fie. (Își dezveli gingiile, iar o bucățică de pui căzu înapoi în farfurie.) Poate găsesc vreun cadou pentru prietena mea, sora Huxtable.

— Care soră? întrebă doamna Lippmann.

— Winifred Huxtable, din Auckland, Noua Zeelandă. Nu vă mai aduceți aminte? Am plecat cu ea... împreună cu un grup... acum doi ani... pe Lord Howe Island.

Asistența părea neobișnuit de apatică. Sora Badgery își înclină capul, își lăsă un umăr mai jos, apoi începu să își șteargă sosul din farfurie cu o bucată de pâine. Probabil știau amândouă că știe și ea ce nu se face; dar nu eram între prieteni?

— Tu sigur îți amintești, soră! (Sorei Badgery i se prelinse pe la colțul gurii o picătură de sos cenușiu, cu miros rânced.) Win Huxtable! O fată voinică, roșie la față. Ei bine, acum nu mai e fată, e mai mult femeie. Și e și mai rumenă la față decât înainte.

Sora de Santis fu nevoită să mărturisească faptul că nu își aduce aminte să fi făcut cursul de obstetrică împreună cu Winifred Huxtable cea rumenă la față.

— Sunt unii care spun – oameni răi (sora Badgery își râcăi cu degetul o picătură de sos de pe haine), și sunt mulți oameni răi în ziua de azi, nu-i așa? –, spun că Win Huxtable, femeie în toată firea, e roșie ca o sfeclă. Dacă e adevărat, nu se poate face nimic în privința asta. Eu știu. Noi nu vorbim niciodată despre condiția ei. Aceiași oameni răi și veninoși insinuează că i s-ar

trage de la alcool. Dar nu e adevărat. Pot să le garantez eu. Nu că lui Win nu i-ar plăcea să mai bea câte un coniac din când în când. Dar nu sare niciodată calul.

Sorei Badgery i-ar fi plăcut să mai înmoaie o dată pâinea în sos, dar doamna Lippmann începuse deja să strângă farfuriile; nici în privința asta nu puteai face nimic, trebuia să-ți iei gândul de la așa ceva.

— Ei bine, eu și sora Huxtable vrem să facem o călătorie cu trenul prin Noua Zeelandă, pe ambele insule, le informă ea, după ce se abținu să tragă un vânt: sosul ăla era de vină.

Sora de Santis își înălță gâtul și zâmbi, încurajator, către perete.

Mary de Santis se cam îngrășase.

— Pentru că ne-a ajutat doamna Hunter... cadoul pe care mi l-a lăsat, zise sora Badgery, cam răstit. Cei cinci sute de dolari. (Își îndoi degetul ca pe o gheară deasupra lingurii de desert, care rămăsese deocamdată nefolosită.) Te întreb așa, ca între noi, soră: crezi c-a decurs totul cum trebuie? Eu una mă așteptam la mai mult de la doamna Hunter, doar era o femeie atât de generoasă... și o doamnă încântătoare. Adică se poate să nu i se fi urmat întocmai instrucțiunile. Se poate să fi hotărât alții în locul ei, ca să zic așa.

Se putea ca sora de Santis să o fi ascultat; se putea să nu.

— Să nu credeți că sunt nerecunoscătoare, insistă sora Badgery. Numai datorită doamnei Hunter pot să fac turul ăsta al Noii Zeelande împreună cu sora Win Huxtable. Dar, dacă moștenirea ar fi fost un picuț mai substanțială – Win a căpătat o moștenire neașteptat de mare –, puteam să mergem până în Japonia.

Liniștea era îngrozitoare în camera aceea în care încă nu terminaseră ceea ce doamna Hunter – iar acum și sora Badgery – numea „masa principală“.

Sora Badgery pufni deodată în răs.

— Se pare că am o poftă nebună de călătorii! spuse ea și chicoti, amuzată de propria constatare. Sper că mă înțelegeți, doamnă Lippmann.

Se întoarse către menajeră, care adusese un *Torte*.

— Ehei, și eu am călătorit la viața mea. Dar nu mai am niciun chef de așa ceva.

Nemții sunt niște oameni posaci.

Pe când menajera le pune budincă în farfurii, sora Badgery observă un bandaj.

— Te-ai rănit, draga mea?

— Nimic grav, m-am tăiat la deget. Noul meu cuțit pentru legume e mai ascuțit decât m-aș fi așteptat.

Sora Badgery încerca să își curețe dinții cu limba.

— Chiar și o tăietură superficială poate să împiedice pe cineva să-și îndeplinească îndatoririle așa cum ar trebui. (Își făcuse datoria, iar acum putea trece la chestiuni mai serioase.) Testamentul ăsta, dacă nu vă plictisește subiectul... Domnul Wyburd, deși are un suflet bun, a fost întotdeauna prea moale. Sir Basil Hunter a fost întotdeauna un domn – se vede. Nu știu nimic despre actori, dar pot să recunosc un domn când îl văd. (Ceva o făcu pe sora Badgery să se oprească o clipă din vorbit.) Cred că prințesa Dorothy poate fi foarte manipuloare.

Sora de Santis își pironi privirea în farfurie; doamna Lippmann era cu gândul prea departe: poate la călătoriile ei.

— Și safirul. L-au găsit până la urmă?

— Din câte știu eu, nu, răspunse sora de Santis. Poate c-o să apară după ce-o să scoată toată mobila și covoarele din cameră.

— Poate. Dar eu cred că n-o să-l găsească niciodată.

— E posibil.

— Am eu... *intuițiile* mele, zise sora Badgery, plesnind de mândrie. De fapt, dacă nu eram infirmieră – dar n-aș renunța la meseria asta pentru nimic în lume –, mi-aș fi oferit serviciile în cadrul poliției. Am întotdeauna dreptate.

Râsul îi dezveli aproape în întregime gingiile palide, înainte ca gura să se închidă brusc; poate că mersese prea departe, mărturisindu-și puterile paranormale în fața unor colege.

— O să faci și tu vreo călătorie, soră?

— O, nu! N-aș putea. După ce am stat aici, atâtea luni...

Faptul că rămăsese fără obiectul muncii părea să o neliniștească pe sora de Santis; se foi, greoi, pe scaun.

Deși nu îi plăcea să critice oamenii, sora Badgery o considerase întotdeauna pe de Santis puțin cam plinuță. Pe de altă parte, își admira colega pentru alura impunătoare pe care i-o dădea silueta. În ziua aceea, fără uniformă, nu mai era impozantă. Una e să fii diplomată, dar, în timpul mesei de prânz, de Santis nu își exprimase nici măcar o singură părere, nici măcar prin vreo grimasă. Spre deosebire de evreică, despre ea nu se putea spune că pare nefericită. Sora de Santis era mai degrabă calmă: avea înfățișarea netedă, ștearsă, a unei călugărițe sărace cu duhul.

Sora de Santis ridică glasul, trăgând din greșeală de fața de masă.

— De fapt, am acceptat o nouă pacientă. Sunt așteptată mâine. Era normal s-o fac, din moment ce adjudecătorii o să preia totul.

— Avem datoria noastră profesională, bineînțeles, consimți ferm sora Badgery. E un caz dificil, soră?

— O fată tânără, paralizată de ambele picioare.

Sora Badgery clătină din cap, în timp ce compasiunea se prelingea peste imaginea fetei aceleia și peste felia de *Torte* pe care i-o așezase menajera în față.

— Ș Win Huxtable a avut un caz la care a lucrat singură – un băiețel cu un plămân de oțel. În cele din urmă, a epuizat-o.

Sora Badgery se gândi să își ia singură niște frișcă.

— Frișcă, doamnă Lippmann? Trebuie să recunosc că ați făcut un *Torte* formidabil. Budincile dumneavoastră au fost întotdeauna minunate.

Nici doamna Lippmann, nici sora de Santis nu erau pregătite să se atingă de *Torte*.

Sora de Santis ar fi vrut, de fapt, să se ridice de la masă. Deși zâmbea reținut, zâmbetul era unul impersonal și îi atârna de buze ca un paravan, în timp ce infirmiera se retrăgea în spațele ochilor, ca să fie cu gândurile ei.

De fapt, se așeza din nou lângă patul fetei aceleia, unde fusese condusă și apoi abandonată.

— Cum te cheamă? se auzise întrebând, ca să spargă tăcerea.

— Irene.

— Ești norocoasă că ai un nume atât de frumos.

— E frumos?

— Mie așa mi se pare.

— Eu nu pot să-l sufăr!

Deși era în jur de ora unsprezece, Irene stătea întinsă în pat, înțepând o carte cu un ac. Părul ei lipsit de viață îi încadra chipul și îi curgea peste umeri, până la sânii mici, dar neașteptat de îndrăzneți. Cămașa de noapte cea lungă, în culori verzi-gălbui, fusese aranjată cu grijă, mai ales acolo unde acoperea picioarele: cutele erau prea drepte, de parcă ar fi fost cioplite în piatră. Sora de Santis își aducea aminte de o siluetă pe care o văzuse pe un mormânt.

Fata înțepa cartea.

— N-ai vrea mai bine să stai pe scaun? a întrebat infirmiera.

— Ba da, o să stau pe scaun! Cum să nu stau pe scaun? O să tot stau pe scaun, și azi, și mâine. Și poimâine.

A împins acul în carte cu sălbăticie.

— Îți place să citești?

Fata a clătinat din cap.

— Mă uit la televizor... dacă găsesc ceva interesant de urmărit.

— Și ce ți se pare cel mai interesant?

Fata a lăsat cartea să cadă.

— Îmi place să mă uit la animalele sălbatice când se încordează. Mai ales când se omoară, a răs ea pentru sine, apoi s-a uitat pieziș la infirmiera corpolentă. Crezi c-o să-ți placă de mine?

— Poate că da, dacă o să ajung să te cunosc cu adevărat.

— Ah, sunt mai rea, mai rea decât ți-ai putea imagina vreodată!

Cu o smucitură, și-a întins mâna peste poalele cămășii, le-a înșfăcat și le-a mototolit peste picioarele ei nefolositoare.

Infirmiera s-a ridicat pentru a-i aranja cămașa la loc. Ostilitatea fetei părea să fi crescut, acum că infirmiera intrase în intimitatea ei.

Sora de Santis a observat o vază cu anemone așezată pe pervazul unui bovindou. Grădina de dincolo de geam era ca un labirint, însă unul cu sclipiri de fertilitate.

— Anemonele astea sunt din grădina voastră? a întrebat ea, ca să spună ceva.

— Nu știu. Da, bănuiesc că sunt.

Fetița nu părea dispusă să se concentreze asupra lucrurilor ce treceau dincolo de granița gândurilor ei.

— Ultima mea pacientă era înnebunită după flori. Era oarbă, dar îi plăcea parfumul lor și îi plăcea să le atingă. Trandafirii erau preferații ei. Obişnuiam să tai trandafiri dimineața devreme și să îi așez în camera ei, cât încă aveau rouă pe petale.

Aproape că o auzea pe fetiță ascultând: genele ei.

— Probabil că oamenii bolnavi sunt dezgustători, a zis ea. Să trebuiască să ai grijă de ei! Eu aş prefera să fiu înconjurată de oameni frumoși, perfecți. Chiar dacă sunt distanți și răi. Nu vreau pe nimeni de care să-mi fie milă. Să oferi milă... ăsta e cel mai dezgustător act uman.

— Doamna Hunter nu era bolnavă, spuse sora de Santis. Era bătrână. Fusesse o mare frumusețe la vremea ei – o persoană mondenă. Dar știa să fie și distantă și rea, când îi convenea.

— Era fericită? întreabă Irene.

— Nu cu totul. Om era și ea. Cred că, până la urmă, vârsta a făcut-o să-și dea seama că a trecut prin mai multe decât crezuse ea.

Apucând strâns cearșaful și împingându-se în coate, Irene s-a ridicat mai mult, pe perne; infirmiera a observat că fetița își dezvoltase neobișnuit de mult forța din brațe și umeri și s-a hotărât să nu o ajute.

— Foarte bine, dar eu prin ce-o să *trec*? a întrebat fata.

— Eu zic că ai suficientă voință ca să afli și singură, nu-i așa?

Nu a răspuns. Și-a reluat ocupația anterioară: înțepa o carte cu un ac.

— Ce e asta? a întrebat sora de Santis. Faci un model?

— Model? Nu, nu fac nimic.

Deodată, Irene s-a aplecat și a înțepat cu acul mâna infirmierei.

După ce și-a revenit din durere și mirare, sora de Santis – la fel ca și fata, de fapt – s-a uitat la picătura de sânge care țâșnise de sub piele.

— De ce-ai făcut asta, Irene? a întrebat infirmiera.

Buzele, pleoapele fetei se îngroșaseră.

— N-o să mai vii, mormăi ea.

— Ba, dacă vrei să vin, o să vin.

Fata alunecase de pe perne. Infirmierei îi amintea din nou de silueta de pe mormânt; singura diferență era că apăruse-ră niște pete pe obrajii fetei, a căror urâtenie era amplificată, dacă nu iluminată, de lacrimile ce îi curgeau de sub pleoapele încordate.

Văzând că Irene nu are de gând să se mai implice în conversație, sora de Santis a plecat.

Mama aștepta să o prindă în cursă pe infirmieră.

— Acum știți la ce să vă așteptați, a început doamna Fletcher pe un ton pițigăiat, care făcea holul pavat cu gresie să pară și mai răsunător. Nu am vrut să intru și eu, pentru că Irene mă consideră vinovată de tot răul de pe lume.

Frumusețea încercănată a mamei încerca să transforme situația într-una amuzantă; dacă fiica ei nu ar fi fost și crucea ei, goana după plăcere i-ar fi luat locul.

— O să vin joi, dacă este în regulă, i-a spus sora de Santis.

— Slavă Domnului!

Doamna Fletcher Îl invocase pe Dumnezeu cu atâta ușurință și convingere, încât un damf de gin a plutit în jurul lor, tot timpul cât au discutat despre program și salariu.

— Aș putea să mă mut aici, dacă doriți, s-a oferit sora de Santis.

— Doar dacă nu aveți o viață personală! a zis doamna Fletcher, tremurând mai mult ca niciodată, de recunoștință și amuzament. N-ar fi corect din partea mea să nu vă avertizez că a torturat-o pe ultima infirmieră până și-a dat demisia. Este atât de pervertită, încât nu-i plac decât lucrurile rele, a spus mama, după care a râs.

Infirmiera a spus din nou că urmează să vină joi.

Urmărind-o pe sora Badgery devorând acel *Torte*, Mary de Santis se întreabă cum ar fi putut să îi răspundă doamnei Fletcher dacă ar fi întrebat-o în ce constă viața ei. După moartea doamnei Hunter, se estompaseră și amintirile cu părinții:

dacă îi vedea cu ochii minții, aveau chipul din lemn al icoanelor înnegrite de vreme. Hainele ei erau ca niște veșminte de călugăriță. Mai mult stătea în compania cărților decât să le citească. (Dante murise odată cu ritmul uitat al vocii tatălui.) Și dorința. Nu îi venea să creadă că se uitase la glezna mătăsoasă a lui Sir Basil Hunter pe când actorul își bățâia piciorul de plictiseală, în grădina hotelului Onslow. Din toată viața ei personală, dorința carnală murise cel mai dureros, deoarece avuse-se parte de moartea cea mai rușinoasă și mai grotescă. Oare ar mai fi purtat pălăria aceea la înmormântare dacă ar fi trebuit să îi dea explicații unui viitor angajator? Gestul acela, prin care o trădase pentru a doua oară pe doamna Hunter, nu fusese întrecut în mârșăvie decât de absența lui Sir Basil.

Sora Badgery halise și ultima picătură de frișcă, și ultima bucățică de caisă.

Sora de Santis aruncase de tot pălăria portocalie. Putea să îi mărturisească sincer mamei lui Irene că este cu adevărat liberă.

— Cum se numește familia?

Pentru sora Badgery, numele aveau o importanță deosebită.

— Fletcher.

— Oare care dintre ei or fi?

Sora de Santis nu știa.

— Ei bine, sunt niște Fletcheri care se ocupă de făină. Nu sunt și niște Fletcheri bijutieri? Fac bijuterii ieftine, dar adesea cele ieftine se vând cel mai bine. Bănuiesc că ai nimerit bine, soră.

Odată ce terminase de mâncat, sora Badgery se bucura că trebuie să plece: la un fost pacient, care îi devenise și prieten.

— Să îi spui la revedere doamnei Lippmann din partea mea. Văd că e una dintre zilele ei mai proaste.

Ziua însăși era în toane proaste. Sora Badgery se bucura că își adusese umbrela. Deschizând-o, văzu cum picături mari și reci încep să cadă din norii plumburii.

— Ups! strigă ea, coborând pe cărarea șerpuitoare. Oare o să reușesc să ajung?

Însă nu și-ar fi dorit să rămână, pentru nimic în lume, în casa aceea fără stăpân. Și înfricoșătoare. Se gândi la discuțiile plăcute pe care o să le poarte cu prietena ei, Win Huxtable, în tren, în

timp ce peisajele Noii Zeelande se vor derula pe lângă ele; peisajele, ca și tăcerea, o deprimau pe sora Badgery.

Sora de Santis zăbovi o vreme pe alee, ca să se uite la fulgere: picăturile enorme de ploaie se turteau pe fața ei, de parcă ea era ținta pe care și-o aleseseră; fulgerul cel alb era îndreptat spre ea, dar fără răutate.

În jurul orei cinci, după ce trecu furtuna, doamna Lippmann făcu niște cafea pentru amândouă. După ce o urmăriseră pe sora Badgery îndopându-se în mijlocul zilei, cele două femei nu mai aveau deloc poftă de mâncare.

Sorbindu-și cafeaua în tăcere, infirmiera își dădu seama, cu stânjeneală, că, în starea ei de anticipație și emoție și în ciuda afecțiunii pe care i-o purta menajerei, uitase să o întrebe pe doamna Lippmann ce planuri are pentru a doua zi.

— Ce credeți c-o să faceți mai departe? întrebă sora de Santis, sperând ca din glasul ei să răzbată un interes intens și o căldură reînsuflețită.

— O să mă duc să fiu printre prieteni, răspunse doamna Lippmann pe tonul ei normal, grav, coborât; apoi își ascuți vocea răgușită, ca atunci când dădea reprezentații pentru doamna Hunter. Sau – se strâmbă ea – poate o să-mi duc lucrurile în sala de așteptare din Central Railway, unde o să stau o vreme, ca să-mi adun gândurile.

Închise un ochi, iar celălalt sclipi ironic.

Râseră împreună, iar sora de Santis zări din nou jobenul, funda fleșcăită și bastonașul cu măciulia zgâriată, tremurând sub brațul lui Lotte Lippmann.

După aceea, infirmiera se duse să își facă bagajul. Cât despre menajeră, deși terminase de împachetat, se întoarse în camera în care lucrurile ei așteptaseră dintotdeauna clipa în care aveau să fie puse în valize: de fapt, camera ei fusese exact ca sala de așteptare a unei gări – cea mai intimă sală de așteptare din lume. Doar că pe măsuta de toaletă, sprijiniți de oglindă, pe milieul pe care poate îl croșetase una dintre menajerele decedate ale doamnei Hunter, doi îndrăgostiți continuau să se țină în brațe, în fața estradei goale, în ciuda efectului de sepia, a petelor și a ampren-telor ce îi acopereau.

După ce se dezbracă, doamna Lippmann se duse să facă baie. Boilerul, cu veșnicul lui miros de gaz și cu flăcările ce vuiau înăuntrul cilindrului de cupru, o înspăimântase la început, dar, cu timpul, se obișnuise cu astfel de efecte speciale. Dincolo de fereastra din baia servitorilor, cerul părea că luase foc, iar flacăra era mânjită de degete de fum, ce se ridicau din coșurile din Alexandria și Waterloo. Aerul era sufocant în camera aceea îngustă, dar nu îi trecu prin cap să deschidă geamul.

Așezându-se în cada cu apă aburindă, doamna Lippmann se uită cum pletele ca niște ferigi sau ca rădăcinile unor plante acvatice plutesc în jurul umerilor săi, împrăștiindu-se către sânii unui trup curios de voinic. Apoi se întinse și pipăi etajera din spatele ei, căutându-și cel mai nou și mai practic cuțit pentru legume. Pulsul care îi zvâcnea la încheieturi îi făcea cu ochiul: tot timpul acesta, soarta îi fusese înnodată la încheieturi. Tăie cu grijă fiecare nod de vene.

Închizându-și ochii, se lăsă să plutească alături de celelalte menajere moarte și de îndrăgostiții îmbrățișați. Sau, dacă ar fi vrut să se uite în jur, ar fi observat că se află într-o mare de trandafiri, de un purpuriu din ce în ce mai închis. Își deschidea și își închidea ochii, devenind din ce în ce mai uscată, mai fragilă. Ochii păreau să îi plutească. Dacă ar fi zâmbit sau s-ar fi scufundat, ar fi băut trandafirii pe care îi oferea celorlalți, care se înghesuiau în jurul ei, sufocant de aproape.

După ce încercă o vreme să adoarmă, sora de Santis își dădu seama că nu avea să reușească. Se ridică din pat. Venele, inima îi pulsau de viață, pe când trecea dintr-o cameră în alta, deschizând ferestrele. Mobila gemea și trosnea; unele dintre piese stăteau să se prăbușească. Din când în când, devenea conștientă de scârțâitul pașilor ei, de stângăcia ei, care o făcea să calce apăsător, și începu să umble mai încet, ca să nu o deranjeze pe menajeră.

La ora aceea, după lumina din camera doamnei Hunter nu îți puteai da seama dacă este zi sau noapte. Ici-colo, câte o vază goală: coloane de cristal și trompete de argint. Patul enorm și gol se ondula ca luciul apei într-un vis. Soarele de argint, incrustat în tăblia din lemn de trandafir a patului, semăna mai

mult cu un crab care stătea nemișcat, suspicios, din cauză că i se tulburaseră apele.

Plimbându-se printr-o cameră din care, odată cu mobila, aveau să fie evacuate toate amintirile și emoțiile, sora de Santis se întreba cum ar putea să îi transmită acelei fete îngropate, viitoarea ei pacientă, frumusețea la care fusese ea însăși martoră și dragostea, așa cum ajunsese ea să o înțeleagă. Se simți din nou ca o începătoare naivă. Poate că îmbătrânea. Dar continua să vibreze, să scânteieze, în carnea ei grosolană.

Văzând că întunericul începe să se risipească, infirmiera coborî la parter. Își trase o haină peste cămașa de noapte. Luă cutia de conservă ruginită pe care o ținea plină cu grăunțe. În grădină, primele păsări erau abia niște umbre sonore, iar de Santis, doar un copac ambulant.

Poalele cămășii de noapte se îmbibară de rouă destul de repede și, pe când umplea vasele păsărilor, le simți devenind grele ca propria carne. Întinzându-se spre crengile copacilor, văzu că brațele îi par mai rotunde, datorită luminii tot mai puternice.

Un muncitor care trecea pe stradă se uită la ea, dar renunță imediat, dându-și seama că este vorba despre un ceremonial.

În grădină se ivise un boboc de trandafir singuratic și stacociu; probabil că avea să se deschidă mai târziu.

Lumina se răspândea prin parc pe când sora de Santis își în-deplinea ritualurile. Păsările o urmau, lovind aerul cu aripile și așezându-se pe iarbă de fiecare dată când mâna ei, tremurând în ultima clipă, vărsa prea multe grăunțe.

Când se luminează mai bine, porni înapoi spre casă, târându-și cămașa de noapte îmbibată cu rouă pe cărarea pe care „doi oameni și-au rupt picioarele“. Lingurița zdrăgăni când căzu în cutia de conservă ruginită.

Pe treapta cea mai de sus, îi dădu prin cap să îi ducă acest prim și ultim trandafir pacientei sale, Irene Fletcher. Înainte să plece la familia Fletcher, avea să se întoarcă în grădină și să îl taie: așa, perfect, cum avea să devină până la ora aceea.

Turnă restul de grăunțe în vasul de pe terasă. Păsările, care se așezaseră deja pe buza vasului de teracotă, se împraștiară

când se apropie ea, apoi se întoarseră, lovindu-se una de alta, descriind arcuri prin aer, urcând și coborând, scuturând ciucurii de lumină sau de grăunțe ce atârnavă în afara vasului. Simțea gheare încercând să o apuce de păr.

Se lăasă în jos, încercând să scape de această prismă de rouă și lumină, de zbuciumul aripilor și de bucuria din inima ei, atât de greu de stăpânit. Își ridică brațul, ca să dea la o parte un vârtej albastru de pene de porumbel. Însă de lumină nu se putea feri: deja era prea puternică, prea posesivă; însăși sora de Santis se simțea posedată.

La scurt timp după aceea, intră în casă. În hol, își plecă fruntea, uimită și destul de înfricoșată de ceea ce văzu în oglinda lui Elizabeth Hunter.

În vârstă de optzeci și șase de ani, Elizabeth Hunter, o femeie cochetă, invidiată și putred de bogată, cu un trecut tumultuos, zace bolnavă în patul său din lemn de trandafir. Trei infirmiere și o menajeră se agită pe lângă bătrâna egocentrică și autoritară, care încă le tiranizează și de care sunt legate în diverse feluri – prin singurătate, angoasă sau fascinație față de condiția ei socială. Senilă și inertă acum, după un atac cerebral despre care nimeni nu se cuvine să vorbească, doamna Hunter primește vizita de peste hotare a copiilor săi. Sir Basil Hunter, actor de teatru celebru aproape de pensionare, și Dorothy de Lascabanes, fostă soție a unui prinț francez, se întorc la Sydney după mult timp cu scopul de a-și lua rămas-bun de la mama lor muribundă și de a gestiona moștenirea. Plin de strălucire, amintiri și evocări, romanul are în centru o experiență aproape mistică din tinerețe a doamnei Hunter. Aflată pe o insulă din ochiul unui ciclon, Elizabeth se bucură, pentru un timp, de calmul, liniștea și puritatea la care va aspira apoi întreaga viață.

Ochiul furtunii a fost publicat în 1973, anul în care Patrick White a primit Premiul Nobel pentru Literatură, și a fost ecranizat în 2011 cu Charlotte Rampling, Geoffrey Rush și Judy Davis în rolurile principale.

www.all.ro

ISBN 978-973-724-725-4

9 789737 247254

În vârstă de optzeci și șase de ani, Elizabeth Hunter, o femeie cochetă, invidiată și putred de bogată, cu un trecut tumultuos, zace bolnavă în patul său din lemn de trandafir. Trei infirmiere și o menajeră se agită pe lângă bătrâna egocentrică și autoritară, care încă le tiranizează și de care sunt legate în diverse feluri – prin singurătate, angoasă sau fascinație față de condiția ei socială. Senilă și inertă acum, după un atac cerebral despre care nimeni nu se cuvine să vorbească, doamna Hunter primește vizita de peste hotare a copiilor săi. Sir Basil Hunter, actor de teatru celebru aproape de pensionare, și Dorothy de Lascabanes, fostă soție a unui prinț francez, se întorc la Sydney după mult timp cu scopul de a-și lua rămas-bun de la mama lor muribundă și de a gestiona moștenirea. Plin de strălucire, amintiri și evocări, romanul are în centru o experiență aproape mistică din tinerețe a doamnei Hunter. Aflată pe o insulă din ochiul unui ciclon, Elizabeth se bucură, pentru un timp, de calmul, liniștea și puritatea la care va aspira apoi întreaga viață.

Ochiul furtunii a fost publicat în 1973, anul în care Patrick White a primit Premiul Nobel pentru Literatură, și a fost ecranizat în 2011 cu Charlotte Rampling, Geoffrey Rush și Judy Davis în rolurile principale.

Strada Ficțiunii

Una dintre capodoperele lui White, *Ochiul furtunii* urmărește povestea octogenarei Elizabeth Hunter, cândva o femeie frumoasă, extravagantă și adorată, acum senilă și imobilizată la pat în locuința ei somptuoasă din Sydney, populată doar de personalul care o îngrijește. Deși încă cinică, egocentrică și autoritară, Elizabeth stârnește în continuare admirația și respectul celor din jur, pe care îi înspăimântă și îi fascinează deopotrivă. Explorând cu o sensibilitate copleșitoare decăderea umană, relațiile de familie și vârtejurile de dragoste și ură, comedie și tragedie, care le răscolesc, romanul împletește evenimentele din prezent, amintirile doamnei Hunter și poveștile celorlalte personaje cu o tehnică impecabilă. Experiențele tulburătoare ale fiecăruia, dincolo de profesie și de statut social, compun un tablou al singurătății și intimității umane, impresionant și apăsător în aceeași măsură.

„Un *Regele Lear* răsturnat, tandru și tragicomic, aproape cehovian [...] *Ochiul furtunii* [este] o capodoperă de un dramatism profund.“

The Australian

„[*Ochiul furtunii* este un roman] extrem de puternic, de o profunzime emoțională și o grandoare debordante, care explorează strălucit, cu o ironie mușcătoare, caracterul și motivațiile umane.“

The Spectator

„Unul dintre marii magicieni ai ficțiunii.“

The Observer

„Patrick White este, în cele mai multe privințe, cel mai mare autor pe care l-a produs Australia vreodată.“

J. M. Coetzee

